

www.libtool.com.cn

HARVARD LAW LIBRARY

Received *March 7, 19*

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

HARVARD LAW LIBRARY.

Received *March 7, 1905*

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

HARVARD LAW LIBRARY.

Received *March 7, 1905.*

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

HARVARD LAW LIBRARY.

Received *March 7, 1905*

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

HARVARD LAW LIBRARY.

Received *March 7, 1905*

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

Supplement

www.libtool.com.cn

til

Juridisk Tidsskrift.

Udgivet

P. G. Bang,

Professor, R. af D. og D. R.

1ste Supplement. (Tidsskr. XXXVIII.)

Kjøbenhavn 1841.

Trykt i det Seidelinske Officin; paa eget Forlag.

DEN
SOL
JUL

www.libtool.com.cn

Rec. March 7, 1905

I n d h o l d.

	Side
Udvalg af Domme, affagte ved den Kongelige Lands- Overret samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, med summarisk Indhold (indtil udgangen af Aaret 1839). Af Lands-Overets-Assessor, Dr. jur. A. E. Casse	1.
Høiesteretsdomme i de i Juridisk Tidsskrift meddelte Retsfager	171.
Systematisk Fremstilling af den danske Procesmaade af Prof. P. G. Bang og Prof. J. E. Larsen (Fortsættelse, see 29—32 samt 34—35 og 37 Bd.)	181.

www.libtool.com.cn

**Udvalg af Domme affagte ved Lands-
Over- samt Hof- og Stads-Retten
i Kjøbenhavn.**

No. 1.

En Karl, der voldelig havde overfaldet sin Huusbond,
anset med 2 Aars Forbedringshuusarbejde.

I Sagen:

Secretair og Procurator Stahlsest, som Actor,

contra:

Arrestanten Anders Larsen.

(Affagt den 15de August 1839.)

Det er under nærværende, fra Kjøbenhavns Amts
nordre Birk's Extraret hertil indankede Sag, ved egen
Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder tilstrække-
ligen oplyst, at Arrestanten Anders Larsen, der efter
fremlagt Døbeattest er 24 Aar gammel og ikke forhen
har været tiltalt eller straffet, om Eftermiddagen den

24de April d. A. har bibragt sin daværende Huusbond, Møller Dame af Ballerup, da denne havde indfundet sig i sin Stald, hvor Arrestanten var beffjefstiget med at strigle Hestene, et Slag i Hovedet og tvende Slag over Skulderen med den tykke Ende af en Knippel, som i denne Ende havde en Omkreds af 9 Tommer, og ved det første Slag tilføiet ham paa den venstre Side af Baghovedet et Saar af $1\frac{1}{2}$ Tommes Længde, hvilket ved den af Stedets Læge anstillede Undersøgelse er befundet at være gaaet igjennem den udvendige Hudbedækning, men dog ei at have naaet Benet, og efter kort Tids Forløb igjen er bleven lægt, uden at det kan antages at ville efterlade sig videre Følger for den Overfaldnes Helbred.

Som Bevæggrund til denne Voldsgjerning har Arrestanten opgivet, at han var vred paa sin Huusbond, fordi denne nogen Tid i Forveien havde revset ham og derhos den foregaaende Dag stjendt paa ham, uden at Arrestanten, efter hans Formening, nogen af Gangene havde fortjent saadant, men paastaar isvrigt, at det kun var hans Hensigt at give Dame nogle Slag paa Kroppen, hvorhos han stadigen er vedbleven, at han den nævnte Eftermiddag først kom i Tanke om at ville udøve Overfaldet i Dieblicket førend Gjerningen stete, stjendt han dog har maattet vedgaae, at han allerede Dagen iforveien havde besluttet at ville, som han har udtrykt sig, slaae løs paa Dame, naar en Leilighed dertil frembød sig, og i alt Fald maa det efter de fremkomne

Oplysninger antages, at Sidstnævnte har, paa den Tid Overfaldet skete, været albeles sagesløs.

Paa Grund heraf, og naar tillige henset deels til Beskaffenheden af den tilfældige Læson og det til sammes Bibringelse anvendte Redskab, og deels til det Forhold, hvori Arrestanten som Tjenestetjyende stod til den Overfaldne, maa det billiges, at han ved den paaankede Dom er, i Medfør af Frd. 4de October 1833 §. 6, funden straffskyldig efter samme Forordnings §. 9, cfr. §§. 12 og 23, ligesom og den valgte Straf af 2 Aars Forbedringshuusarbejde efter Omstændighederne findes passende, og da Underretsdommens Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbefattede de Sagsførerne i første Instants tilkjendte Salairer, ligesledes bifaldes, vil saaledes bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Endvidere vil Arrestanten have at udrede Salarium til Actor ved Overretten, hvilket bestemmes til 5 Rbdlr. Solv.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagsførelse saavel i første Instants, som fra den her ved Retten bestikkede Defensørs Side have været forsvarlige.

Af Actor ved Overretten er Sagen fremmet med tilbørlig Hurtighed.

Thi kjendes for Ret: Birketingsdommen bør ved Magt at stande.

J Salarium til Actor ved Overretten, Secretair og Procurator Stahlfest, betaler Arrestanten Anders Larsen 5 Rbdlr. Sølv.

Alt efterkommes under Afsærd efter Loven.

No. 2.

§. 1—23—1 anvendt.

J Sagen:

Procurator Lange, som Actor,

contra:

Arrestanten Peter Vilhelm Bruun.

(Affagt den 17de August 1839.)

Det er under nærværende Sag tilstrækkeligt oplyst, at Arrestanten Peter Vilhelm Bruun, der actioneres for at have undsagt og truet Mennesker paa Livet, samt gjort Forberedelser til at dræbe dem, har den 17de December f. A. om Eftermiddagen indfundet sig paa sin fra-separerede Hustru Jeanette Fousannées Moders, Restaurateur Fousannées Enkes Bopæl paa Østergade her i Staden, hvor han for Lieutenant Wohse, som han antraf i Dagligstuen, angav som Grund til at han indfandt sig der, Ønsket at see sin med fornævnte hans Hustru sammenavlede Datter, der er i Huset hos Fousannées Enke. Da denne, efterat Lieutenant Wohse havde underrettet hende m Arrestantens An-

komst, kort efter traadte ind i Værelset og spurgte hvad han vilde, samt yttrede, at han skulde gaae sin Vej, da han Intet der havde at bestille, udbrod Arrestanten i de Ord: "Hvad jeg vil", traadte noget tilbage og fremtog fra Brystet en skarpladt Pistol, som han holdt mod Fousannées Enke, men da Lieutenant Bohse sprang ind imod ham sank hans Arm ned eller lod Arrestanten den synke, i hvilken Henseende navnligens Forstnævnte ikke har kunnet afgive nogen bestemt Forklaring, og da Fousannées Enke ilede ud af Stuen kastede Arrestanten Pistolen fra sig med saadan Kraft, at den slog en Kevne i Pladen paa et imellem ham og den Dør, hvorigjennem Fousannées Enke ilede ud, staaende Word, hvorved tillige en Karaffe sønderfloges. Arrestanten greb derefter fat paa Lieutenant Bohse, men da Conditorsvend Wille kom ind i Værelset, slap han Bohse og fremtog fra Brystet en skarpladt Pistol, som han kastede efter Wille. Da Lieutenant Bohse gik bort for at hente Vagten blev Wille hos Arrestanten, der, efter hvad Wille har forklaret, strax efter Bohses Vortgang udtog af Brystlemmen en Vlikdaase, som han kastede paa Gulvet med den Ytring: "Se der er Helvedsmaskinen". I Mellemtiden fra Bohses Vortgang indtil Vagten kom udbrod Arrestanten flere Gange, at han ikke vilde ende førend han havde begaaet Mord, om han saa skulde lade sit Liv paa Skafottet.

I Forbindelse hermed maa det bemærkes, at Lieutenant Bohse edeligt har forklaret, at Arrestanten mang-

Lider skal have forklaret i Politieretten, da han i det Tidrum, hvori han har afgivet Forklaringer for bemeldte Ret, vil have været i en saa sindsforvirret Tilstand, at han ikke var sig bevidst, hvad han der udsagde.

Han har navnlig benægtet at have havt den Hensigt at dræbe sin Svigermoder, eller at tilføie hende noget Ondt, eller at have villet skyde Lieutenant Bohse, eller at have nogensinde truet sin Hustru, og har vel vedgaaet at have den 17de December f. A. om Eftermiddagen indfundet sig paa sin Svigermoder Fousannées Enkes Boepæl med 2 skarpladte Pistoler, men har paastaet, at hans Hensigt var at skyde sig selv og ikke nogen af de ovennævnte Personer. Før end han aflivede sig, hvilket han forresten ikke vilde gjøre der paa Stedet, ønskede han at see sit Barn, og dette var Grunden til at han indsendt sig paa Fousannées Enkes Boepæl.

Hvad nu først angaaer Arrestantens Foregivende om at han, da han afgav sine Forklaringer for Politieretten, har befundet sig i en Tilstand, hvori han ikke var sig selv bevidst, maa det bemærkes, at vedkommende Politilæge vel har oplyst, at Arrestanten nogle af de første Dage i Januar Maaned d. A., navnlig den 6te, 7de og 8de, angav at lide af urolige Tanker og at han de nærmest paafølgende Dage viste sig som et sindsforvirret, opfarende Menneſte, samt at hans Tilstand gav Grund til at antage, at han lider af et særdeles melancholisk Temperament, der af og til ved indvirkende Omstændig-

heder udarter til en periodisk Sindsförvirring, i hvilken han ikke er Herre over sine Handlinger; men ligesom den Politieretsassessor, der har optaget Forhøret over Arrestanten, ved dets Slutning har tilføiet den Bemærkning, at han ikke under Forhørerne havde udviist noget som helst Tegn til Sindsförvirring, saaledes har Politielægen bestemt erklæret, at Arrestanten indtil de første Dage af Januar Maaned ikke havde viist mindste Tegn til Sindsförvirring.

Da nu Arrestanten har afgivet sin Tilstaaelse den 24de December f. A., vil der, selv om hans Tilstand i den af Politielægen omhandlede Periode kunde antages at have været af den Natur, at han ikke i den kunde afgive nogen retskraftig Tilstaaelse, ikke være nogen Anledning til at forkaste ovennævnte Bekjendelse paa Grund af Arrestantens mentale Forfatning.

Hvad dernæst angaaer Spørgsmaalet om hvorvidt Arrestanten har gjort sig skyldig til Straf, maa det foreløbigen bemærkes, at han under det i Criminalkammeret optagne Forhør har udsagt, at han ikke blot under hans Afhørelse i Politieretten har været i en förvirret Tilstand, men at det ogsaa var Tilfældet førend han blev arresteret. De fremkomne Oplysninger give imidlertid ikke Grund til at antage, at Arrestanten, da han foretog de Handlinger, der have fremkaldt nærværende Action, har befundet sig i en Tilstand, der maatte udelukke Tilregnelighed, i hvilken Henseende det navnlig maa bemærkes, at det kongelige Sundheds-Collegium, hvis Betænkning

Retten har indhentet om hvorvidt Arrestantens psykiske og psykiske Tilstand maa anses at have indvirket paa Tilregneligheden af hans Forhold, har ytret, at Samme ikke troer at kunne antage nogen egentlig Sindsforskyrrelse hos Arrestanten, men kun kan forklare sig hans rasende og daarlige Handlinger begaaede i den høieste Grad af Videnskabslighed.

Hvad dernæst betræffer det Objective i Arrestantens Forhold, da sjønner Retten ikke, at dette har været af en saadan Natur at han ved samme kan anses kvalificeret til Straf, og navnlig findes han ikke at være overbeviist at have truffet Forberedelser til at dræbe Mennesker; thi ligesom der ikke er imod hans bestemte Benægtelse fremkommet noget Beviis for at han har villet dræbe Fousannées Enke eller sin fraseparerede Husfrue, saaledes give Sagens Data ei heller Anledning til at antage, at han har truffet Forberedelser til at tage Lieutenant Bohse af Dage, i hvilken Henseende det fortjener at releveres, at denne har forklaret, at han aldrig har bemærket at Arrestanten har gjort noget Skridt eller engang en Mine til at effectuere nogen af de imod ham fremførte Trudsel, og at han i Særdeleshed ikke kan antage, at Arrestanten den 17de December f. A. har indfundet sig paa Fousannées Enkes Boepæl tildeels i den Hensigt at styde ham, da Arrestanten i saa Fald, medens han var tilstede der, flere Gange kunde have Leilighed til at udføre sit Forset.

Derimod kjennes Arrestantens Forhold med Hensyn til Fousannées Enke at have været saadant, at han ikke vil kunne undgaae, ifølge den af hende derom nedlagte Paastand, overensstemmende med L. 1—23—1 at tages i Forvaring af Øvrigheden, indtil han stiller Borgen saaledes at bemeldte Fousannées Enke bør være forsikket, hvorhos Arrestanten endvidere vil have at udrede alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger, hvorunder Actor, Procurator Lange, tillægges i Salarium 10 Rbdlr. Sølv,

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Ehi Ejendes for Ret: Arrestanten Peter Wilhelm Bruun bør af Øvrigheden tages i Forvaring, indtil han stiller Borgen saaledes at Restaurateur Fousannées Enke, Anne Margrethe Jørgensen, bør være forsikket.

Saa udreder Arrestanten og alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger og derunder i Salair til Actor, Procurator Lange, 10 Rbdlr. Sølv.

At efterkommes under Udsærd efter Loven.

*

*

*

Høiesterets-Dom, affagt den 4de Novbr. 1839.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Blechingberg for Høiesteret betaler Liktalte 30 Rbd. Sølv.

No. 3.

Ugrundet Paastand om at en Forligsprøve skulde anses
utilstrækkelig fordi den kun var foretagen af een Mand.
En derfra at de ved L. 5—1—7 foreskrevne Former ei
vare iagttagne hentet Indsigelse tillagt Virkning.

I Sagen:

Gaardsfæster Peder Jensen af Gjørsløv,

contra:

Forvalter Hansen af Giesegaard.

(Affagt den 19de August 1839.)

Nærværende Sag er i første Instants anlagt ved Bie-
verfloss Herredsstingsret af Forvalter Hansen ved Gie-
segaard imod Gaardsfæster Peder Jensen af Gjørsløv,
der formeentligt havde forpligtet sig til at transportere al
den Reinemarks Muurgruus, som behøvedes til hele
Muurarbeidet ved Gaardmand Jens Jensens Gaards
Opbyggelse paa Gjørsløv Mark, imod at faae liquideret
20 Rbdl. af sin Restance, hvorhos Peder Jensen
formeentligen havde underkæstet sig en Mulct af 1 Rbdlr.
for hver Dag Murerne maatte ved hans Forsømmelse
komme til at mangle Gruus ved deres Arbeide paa
bemeldte Gaard.

Idet nu Forvalter Hansen med Henhold hertil
ansførte, at Peder Jensen havde ophørt at kjøre
Gruus den 10de September f. A., paastod han ham
tilpligtet deels at betale 1 Rbdlr. daglig til Herstabet fra
den nysnævnte Dato, og deels under dette Tvangsmiddel

at transportere al den Gruus fra Kleinemark, som behøvedes til Fuldførelse af det resterende Muurarbejde ved den omhandlede Gaard, og endeligen at betale Sagens Omkostninger.

Peder Jensen vedgik vel at have truffet Accord om Transporten af Gruus til den omhandlede Gaard mod det ovennævnte Bederlag og under den anførte Mulct, men påstod at bemeldte Accord indeholdt den Betingelse, at han kun skulde føre det fornødne Gruus til Muurarbejdet ved Gaardens Stuelængde, hvilket, som ogsaa af Forvalter Hansen indrømmedes, var skeet den 10de September f. A. og hans Forpligtelse saaledes opfyldt, hvisaarsag han påstod sig frifunden for Forvalter Hansens Tiltale og denne tilpligtet at betale Sagens Omkostninger.

Ved den den 25de October f. A. affagte Underretsdøm blev Peder Jensen tilpligtet at transportere al den Gruus fra Kleinemark, som behøvedes til Fuldførelsen af det resterende Muurarbejde ved den under Sagen omhandlede Gaard, imod at erholde afqvitteret 20 Rbd. af sin Restance til Stamhuset Giesegaards Besidder, og derhos paalagt at betale 1 Rbdlr. dagligt fra den 10de September f. A. inetil han opfylder den omhandlede Forpligtelse. Endeligen tilpligtedes han at betale Forvalter Hansen Sagens Omkostninger med 5 Rbd. Solv.

Denne Sag har Citanten Peder Jensen nu indanket her for Retten, og idet han har anført, at der formeentlig ikke er prøvet lovligt Forlig i Sagen, eftersom

Mæglingen kun er foretagen af een Mand, har han tillige inhæret sin ved Underretten fremsatte Indsigelse i Realiteten, og ved endeligen senere at fremsætte forskjellige andre Indsigelser paaستاet Underrettsdommen annulleret eller forandret og sig frifunden, samt tilkjendt Sagens Omkostninger for begge Retter.

Derimod har Indstævnte, Forvalter Hansen af Giesegaard, paaستاet Underrettsdommen stadfæstet, eller in subsidium Citanten tilpligtet, enten ubetinget eller saafremt han ikke edeligen fragaaer sin Underskrift i en Protocol angaaende Giesegaards Opbyggelse, den omhandlede Contract betræffende, at betale den ovennævnte Mulct af 1 Rbdlr. dagligt for 52 Dage, nemlig fra 10de September til 1ste November f. A., da Gruuskjørslen kan ansees tilendebragt, med 52 Rbdlr. Sølv, og at erstatte Indstævnte Værdien af det forsømte og paa anden Maade udførte Arbejde efter uwillige Mænds Skjøn, saa og at betale Processens Omkostninger for begge Retter stadesløst.

Foraaaviddt den af Citanten udhævede Omstændighed betræffer, at Forligsprøven kun er foretagen af een Mand, vil dette ifølge Frd. 10de Juli 1795 §. 48 ikke kunne bevirke, at Forligsmæglingen i Sagen skulde kunne ansees utilstrækkelig.

Hvad derimod Sagens Realitet angaaer, maa det bemærkes, at det efter Sagens Beskaffenhed vilde paa-ligge Indstævnte, imod Citantens Benægtelse, at godtgjøre at den omhandlede Contract havde været afsluttet

saaledes at den angik alt det Muurgruus, der udtævedes til den omhandlede Gaards Gjenopbyggelse, og vel har Indstævnte i denne Henseende her for Retten produceret en Udskrift af den fornævnte Protocol, hvori det hedder, at den understrevne Gaardmand Peder Jensen forpligter sig til, efterhaanden som samme behøves, at transportere al den Reinmarks Muurgruus, som behøves til hele Muurarbeidet ved Jens Jensens Gaard for en Betaling af 20 Rddlr. Sedler, o. s. v.; men ligesom denne Accords Rigtighed er benægtet af Citanten, saaledes findes, som af Samme erindret, bemeldte Accord ikkun forsynet med Underskriften Peder Jensen m. f. P. og til Bitterlighed "Lund", uden at isvrigt de Former, som ere befalede i L. 5—1—7, sees at være iagttagne, hvilke Formers Overholdelse saa meget mere maatte ansees fornødne, som Contracten blev indgaaet mellem en Bonde og hans Herfskab og derhos indeholdt en Mulctbestemmelse, der i Tilfælde af Contractens Misligholdelse let kunde, som nærværende Sag udviser, opløbe til langt mere, end det for Gruuskjørselen betingede Веderlag og saaledes var i høi Grad byrdefuld for Bonden.

Som en Følge af det Forestaaende vil Citanten, uden at det er fornødent at undersøge det endvidere af Parterne Anførte, blive at frifinde for Indstævnets Tiltale under denne Sag, hvorhos dog Processens Omkostninger efter Omstændighederne blive at ophæve for begge Retter.

Der vil være at forelægge Citantens Sagfører her for Retten, Procurator Lange, en Frist af 8 Dage fra denne Doms lovlige Affigelse til paa behørigt stemplet Papiir at affskrive det af ham, den 18de Marts d. A. fremlagte Indlæg.

Iøvrigt findes det fornødne stemplede Papiir forbrugt.

Thi kjendes for Ret: Citanten, Gaardsfæster Peder Jensen af Gjørsløv, bør for Tiltale i denne Sag af Indstævnte, Forvalter Hansen af Giesegaard, fri at være.

Processens Omkostninger ophæves for begge Retter.

Der forelægges Procurator Lange en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til paa behørigt stemplet Papiir at affskrive det af ham den 18de Marts d. A. fremlagte Indlæg.

No. 4.

En Persons Tilskaaelse om at have været deelagtig i et Mord ikke taget i Betragtning, fordi Omstændighederne talte for at den var urigtig. Spørgsmaal om hvorvidt han, der iblandt Andet var sigtet for at have gjort Forberedelser til Mord, kunde anses skyldig heri.

I Sagen:

Procurator Lange, som Actor,

contra:

Arrestanten Conrad Hinse eller Conrad August Hinse og Tilstalte, Marschandiser Lønholdts Hustru.

(Affagt den 24de August 1839.)

Efterat Arrestanten Conrad Hinse eller Conrad August Hinse ved denne Rets Dom af 13de April sidstleden var for 2den Gang begaaet Tyverie dømt efter Frd. 20de Februar 1789 S. 2, cfr. Pl. 14de Mai 1834, til Arbejde i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, forklarede han, der paa Grund af bemeldte Doms Indbænkning for Høiesteret, endnu hensad i Arresten, den 10de Mai for vedkommende Arrestforvarer, at han for omtrent 1 Aar siden havde været en ham ubekjendt Mandsperson behjælpelig med i Frederiksberg Slotsauges Kanal at drukne et ham ligeledes ubekjendt Fruentimmer, hvorfor han af Mandspersonen havde erholdt 30 Rbdlr.

Rigtigheden heraf vedgik Arrestanten under det over ham, da han var udstreven fra Sygestuen, hvor han nogle Dage havde henligget, i Criminellammeret den 14de Mai optagne Forhør, under hvilket han i Henseende til Maaden, hvorpaa Forbrydelsen skulde være begaaet, forklarede, at han en Eftermiddag mellem Kl. 4 og 5 i Frederiksberg Allee, ikke langt fra Frederiksberg Kirkegaard, mødte en Mandsperson, som han aldrig før havde seet og som spurgte ham, om han til en vis Tid om Aftenen, nemlig Klokken imellem 7 og 8, vilde

indfinde sig i Frederiksberg Hauge ved Rilden, for at være ham behjælpelig med Noget, uden dog at opgive hvori dette skulde bestaa. Dette lovede Arrestanten, og paa hans Spørgsmaal til den paagjældende Mandsperson, hvem han var, svarede denne at han var Jurist ved Wartou, men uden isvrigt at opgive sit Navn for Arrestanten, hvem han gav en 10 Rbdlr. Seddel.

Arrestanten indfandt sig derpaa til den bestemte Tid ved Rilden i Frederiksberg Hauge, hvor vedkommende Mandsperson allerede var tilstede og anmodede ham om at følge med sig, uden dog endnu at sige hvad han havde i Sind, hvorpaa de gik over en af Broerne i Haugen hen til en Granbustads. Undervejs underrettedes Arrestanten om at det han skulde hjælpe til med var at kaste et Gruentimmer i Vandet, og heri samtykkede han, som først dertil var uwillig, efterat den Anden havde lovet at give ham 20 Rbdlr. til. Da de kom til fornævnte Granbustads antraf de, efter hvad Arrestanten har udsagt, et velklædt Gruentimmer, som den ommeldte Mandsperson pludseligt greb i Nakken, og, idet han med den anden Haand holdt hende for Munden for at hun ikke skulde strige, kastede til Jorden, hvorefter han rev hendes Hat af Hovedet, viktede hendes løsebrune Nakkehaar om sin Arm og bar hende saaledes, idet Arrestanten tog fat i hendes Fodder, op paa en Broe, fra hvilken de kastede hende ned i Vandet. Efterat dette var skeet vil Arrestanten af den Anden have modtaget de ham lovede 20 Rbdlr.

Til Bestyrkelse for denne Forklaring, som Arrestanten har vedblevet under de senere optagne Forhører, er imidlertid Intet oplyst, hvorimod flere Omstændigheder i høi Grad tale for at den er urigtig.

Vel er det oplyst, at der den 25de April f. A. om Middagen blev i Frederiksberg Slotsauges Kanal fundet et ungt velklædt druknet Fruentimmer, og at en paa Københavns Gattigvæsens Contoir ansat Embedsmand, der maa antages samme Dags Middag at være reist her fra Byen, og af Arrestanten under Sagens Gang er angiven at være den, efter hvis Anmodning han deeltog i Udførelsen af den ommeldte Forbrydelse, har om Aftenen fludt sig i Nærheden af Bidstrupgaard ved Roeskilde, hvilke tvende Dødsfald Rngtet, efter hvad der af flere under Sagen afhørte Personer er udsagt, allerede dengang satte i Forbindelse med hinanden, men ligesom dette gjør det forklarligt, hvorledes Arrestanten har været istand til at ledsage en urigtig Tilstaaelse med Angivelse af Omstændigheder, der kunde give den et Anstrøg af Sandsynlighed, saaledes tale flere Data imod Rigtigheden af Arrestantens omhandlede Forklaring.

Det maa i denne Henseende bemærkes, at det ovennævnte Fruentimmer er det eneste velklædte Fruentimmer, som i forrige Aar er fundet druknet i Frederiksberg Slotsauge, men at hun forlod sit Hjem om Formiddagen samme Dag som hun blev fundet druknet om Middagen, saa at Arrestantens Udsigende om Tiden, hverpaa det af ham Omforklarede skal være passeret, er

urigtig; deels at Arrestanten som det Sted, hvor han i Forbindelse med den af ham omtalte Mandsperson vil have kastet Gruentimmeret ud i Vandet, har paaviist et, paa hvilket det, efter det Sted i Kanalen hvor Liget fandtes, er uantageligt, at denne Handling kan være foregaaet; deels at Arrestantens Forklaring om den Maade, hvorpaa hun skulde være bleven bragt hen til den Broe, hvorfra hun kastedes ud i Kanalen, navnlig forsaavidt den gaaer ud paa, at den i Forbrydelsen Deeltagende rev hendes Hat af Hovedet og viklede hendes løse revne Nakkehaar om sin Arm, er i Strid med hvad der er oplyst om at det titnævnte Gruentimmer, da hun blev funden i Kanalen, havde Hat paa og at intet Spor fandtes til voldelig Medfart.

Da der efter det Foransførte er tilstrækkelig Anledning til at drage Arrestantens Forklaring om at have gjort sig skyldig i det af ham ommeldte Mord i Tvivl, saa vil han efter Grundsætningerne i Frd. 21de Mai 1751 ikke kunne dømmes skyldig i denne Forbrydelse.

Hvad dernæst angaaer den Deel af Eagen, hvorunder Arrestanten sigtes for at have gjort Forberedelser til Mord, da er det ved hans egen Tilstaaelse, som er konstateret ved de forøvrigt oplyste Omstændigheder, godt gjort, at han, der havde hos en Marschandiser kjøbt en Pistol, til Flere har yttret at han vilde skyde Pigen Hansine Adolphine Johanne Thomsen, der ikke vilde indlade sig i Kjærlighedsforbindelse med ham, og at han derefter vilde skyde sig selv. Der er imidlertid

intet fremkommet under Sagen, som lader antage at den af Arrestanten kjøbt Pistol har været bestemt til dermed at aflive bemeldte Pige, i hvilken Henseende det ogsaa maa bemærkes, at hans ovennævnte Utringer, efter de Omstændigheder hvorunder de ere fremsorte, ikke skjøntes at have en saadan Character, at noget Forsæt til virkeligt at realisere den deri indeholdte Trudsel, hvorvel Arrestanten har forklaret at denne har været alvorligt meent, kan statueres. Arrestanten vil desaaarsag ogsaa med Hensyn til dette Punkt af Sagen være at frifinde.

I Henseende til den Deel af Actionen, der har Tyverie til Gjenstand, da er det ved Arrestantens egen Tilstaaelse, i Forbindelse med de isvrigt oplyste Omstændigheder, godtgjort, at han, forinden denne Rets ovennævnte Dom af 13de April sidstleden overgik ham, havde forsvet flere Tyverier end de for hvilke han ved bemeldte Dom blev anseet.

Han har saaledes Matten imellem den 28de og 29de December f. A. fra et Kammer i Gæstgivergaarden Bjørnsdahl paa Vesterbroe, hveri Gaardmand Peter Olsen af Lølose og Tjenestekarl Hans Christensen af samme Bye sov, bortstjaalet 35 Rddlr. 4 Mk., 2de Goldefnive, der ere vurderede til 2 Mk., og 2de til 8 sk. vurderede Buxeseler, af hvilke Gjenstande den ene Goldefniv og omtrent 35 Rddlr., der deels laae i en Tegnebog i en paa Væggen hængende Frakke, deels i Kommerne paa en sammesteds hængende Vest, tilhørte bemeldte Gaardmand Peder Olsen, hvorimod den

anden Kniv, Selerne og 4 Mk. tilhørte Tjenestekarl Christianesen.

I Henseende til Maaden hvorpaa dette Lyverie er forsvet, har Arrestanten forklaret, at efterat han den 21de December, da han intet Sted havde at tilbringe Natten, havde fundet Leilighed til, ved at krybe over et ud til Gaden værende Plankeværk, at komme ind i et uafslaaet Kammer, hvor han tilbragte Natten og derefter om Morgenens steg ud igjennem et Vindue, som han kun stodte til paa Klem efter sig, steg han den 28de December om Aftenen Kl. omtrent 11 i samme Viemed igjen over det forannærnte Plankeværk, og da han igjennem Haugen var kommen hen til Vinduet trak han dette op med en Finger og steg ind ad samme, hvorefter han bemærkede at der laae 2 Personer i en Seng i Kammeret, hvor han da borttog de omhandlede Koster.

Fremdeles er Arrestanten overbeviist at have frafjaalet Hestehandler Schjøn et Jern Muuranke, en Jern Gitterstang og en gammel Sæk, vurderede ialt til 7 Mk., og Tracteur Braun en til en Værdie af 3 Mk. ansat Portklokke, der er kommen tilstede, hvilket derimod ikke er Tilfældet med de Koster, der ere frafjaalet Hestehandler Schjøn, som imidlertid har renunceret paa Erstatning.

Endeligt er det oplyst at Arrestanten, foruden de Koster, han under den ved Rettens ovennævnte Dom af 13de April sidstleden paakjendte Sag blev overbeviist at have ved et i Januar Maaned dette Aar forsvet

Lyverie frastjaalet Karlen Johan Erik Hinkel, endvidere har ved samme Feilighed fravendt denne et Porcellains Pibehoved med Svampdaase og en liden Saffiansæske.

For de Arrestanten under nærværende Sag overbeviste Lyverier, der, som ovenfor bemærket, ere forøvede forinden han ved Rettens Dom af 13de April, sidstleden blev efter Frd. 20de Februar 1789 §. 2, cfr. Pl. 14de Mai 1834, dømt til Forbedringshuusarbeide i 2 Aar, vil han i Henhold til den citerede Paragraph i bemeldte Forordning være at ansee med en Tillægsstraf, der findes passende at kunne bestemmes til 1 Aars Forbedringshuusarbeide, hvorved han tillige vil have affenet den Straf, han har forskyldt for en af ham i Retten afgiven urigtig Forklaring om at han havde begaaet et en Medarrestant imputeret Lyverie.

Arrestanten vil have at udrede i Erstatning til Gaardmand Peder Olsen i Tølløse 35 Rbdlr. 1 Mk. og til Tjenestefarl Hans Christiansen sammesteds 5 Mk. 8 s.

Tiltalte, Marschandiser Vanholdts Hustru, der har tilferhandlet sig den ovenomhandlede Portklokke, vil ifølge Frd. 27de Juli 1742 §. 2, cfr. Rescr. 31te Juli 1744 §. 1, blive at ansee med en Mulct til Kjøbenhavns Politieklasse, der bestemmes til 1 Rbdlr. Søl.

Actionens Omkostninger ville Arrestanten og Tiltalte være pligtige at udrede enhver for sig, Bødkommende, dog saaledes at Salairet til Actor, Procurator Lange,

hvilket fastsættes til 10 Rbdlr. Sølv, udredes af Arrestanten alene. www.libtool.com.cn

Sagsførelsen har været forsværlig.

Thi kjendes for Ret: Arrestanten Conrad Hinge eller Conrad August Hinge bør, efterat have udstaaet den ham ved denne Rets Dom af 13de April sidstleden idømte Straf af Arbejde i Kjøbenhavns Forbedringshuus i 2 Aar, endvidere arbejde 1 Aar i bemeldte Straffeanstalt, men iøvrigt for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Tiltalte, Marschandiser Lønholdts Hustru, bør bøde til Kjøbenhavns Politiekasse 1 Rbdlr. Sølv.

I Erstatning til Gaardmand Peder Olsen i Lølose betaler Arrestanten 35 Rbdlr. 1 Mk. og til Tjenestekarl Hans Christiansen sammesteds 5 Mk. 8 Sk.

Actionens Omkostninger udrede Arrestanten og Tiltalte enhver for sit Vedkommende, dog saaledes, at ifkun Arrestanten tilsvares Salair til Actor, Procurator Lange, 10 Rbdlr. Sølv.

Den idømte Mulct og Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Udfærd efter Loven.

*

*

*

Højesterets-Dom, affagt den 18de Novbr. 1839.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Salicath for Højesteret betaler Tiltalte 10 Rbdlr. Sølv.

No. 5.

En Sag afsluttet fordi det antoges at Indstævnte, der var arresteret og for hvem Stævningen var forkyndt i Arresten, men som var udebleven, muligens ikke havde haft det i sin Magt selv at møde eller at lade møde for sig.

I Sagen:

Capitain og Regimentsquarttermester Moldrup,

contra:

Handelsfuldmægtig Andreas Birch.

(Affagt den 26de August 1839.)

Uf den i nærværende Sag, hvorunder Indstævnte, Handelsfuldmægtig Andreas Birch, søges til at indfri en af ham til Citanten, Capitain og Regimentsquarttermester Moldrup, den 29de September f. A. udfærdiget og under 31te October næstefter tinglæst Panteobligation, for 950 Rbdlr. r. S., den 27de f. M. udtagne Stævning i Forbindelse med den samme af vedkommende Stævningsmænd meddeelte Forkyndelses Paategning erfares, at Indstævnte, der hverken under Sagen er mødt eller har ladet møde, hensejdes arresteret i Blaataarns Arresthuus under Kjøbenhavns Amts nordre Distrikt, hvilket, efter hvad i Stævningen anføres, skal være foranlediget ved en imod ham opstaaet Mistanke om at han har ladet sætte Jid paa den ved fornævnte Obligation pantsatte Eiendom i Bagværld Bye under Gladsaxe Sogn.

Vel er nu Stævningen med det lovbefalede Varsel forkyndt saavel for Indstævnte personligen paa hans nuværende Opholdssted, som for Virkedemmeren i det ovennævnte Virk, for hvilken Sidste Forkyndelsen, ifølge Stævningens Indhold, er fleet, for at han kunde foranstalte Indstævnte ved Sagens Incamination fremstillet for Retten. Men ligesom det ikke er oplyst, at bemeldte Embedsmand har meddeelt Samtykke til at Indstævnte paa Begjæring kunde blive fremstillet i Retten den Tægtedag, da nærværende Sag blev foretaget, saaledes kan det heller ikke vides, om Indstævnte i den Stilling, hvori han for Tiden befinder sig, har været i Stand til paa behørig Maade at drage Omsorg for, at der paa hans Vegne blev givet Møde i Sagen, og da det med Hensyn hertil maa antages, at hans Udeblivelse muligen kan være bevirket derved at han hverken har havt det i sin Magt selv at møde eller at lade møde for sig, skjønnes ikke rettere, end at Sagen, hvorunder der ei heller er givet Møde for Indstævnte ved nogen efter Citantens Foranstaltning for ham bestiftet tutor in litem, maa, idet saaledes den passerede Indstævning ei kan ansees tilstrækkelig, paa Grund heraf *ex officio* være at afvise.

Det Sagen tilhørende stemplede Papiir er rigtigheden forbrugt.

Thi kjendes for Ret: Denne Sag afvises.

No. 6.

Et Fruentimmer, ~~hvilken~~ som ~~havde~~ ~~omtalt~~ for Rogen at hun havde født, havde hemmeligt nedgravet Føsteret, der ifkun var 6 à 7 Maaneder gammelt og hverken havde aandet eller været i Besiddelse af Vitalitet, frifunden.

I Sagen:

Procurator d'Auchamp, som Actor,

contra:

Tilstalte Dorthé Nielsdatter, Huusmand Peder
Johansens Enke af Jordløse.

(Affagt den 14de September 1839.)

Nel maa det under nærværende i første Instants inden
Ark og Skippinge Herredets Extraret den 24de Juli
sidstleden paadømte Sag ansees tilstrækkeligen oplyst, at
Tilstalte Dorthé Nielsdatter, Huusmand Peder
Johansens Enke af Jordløse, den 29de Mai d. A.
har, medens hun befandt sig alene i sit Værelse, bragt
et qvindeligt Føster til Verden, der ifølge den afholdte
Obductionsförretning og det af Lægerne afgivne herpaa
grundede Skjon ifkun kan antages at have været mellem
6 à 7 Maaneder gammelt i Modersliv, og som hverken
har aandet eller besiddet Evne til at fortsætte Livet uden-
for Moderen; men ligesom det tillige er godtgjort, at
Tilstalte har tilkaldt Hjælp, da hun mærkede at Fødsels-
veerne indfandt sig, og at der med hendes Minde er
sendt Bud efter Jordmoderen, saaledes kan den Om-
stændighed at hun, da Fødselen var indtraadt inden

det affendte Sendebud vendte tilbage, ikke har enten for dette eller ~~nogen Anden~~ ~~omtale~~ ~~den~~ stedfundne Fødsel, men derimod hemmeligt nedgravet Fosteret, paadrage hende nogen Straf, siden det af Obductionsforretningen ifølge det Ovenbemærkede er klart, at Fosteret ei har aandet eller været i Besiddelse af Vitalitet, og hun selvfølgelig ikke ved sin Fortielse af Fødselen har gjort sig skyldig i noget Forhold, der har været til Skade for Fosteret, fra hvilket Synspunct der imidlertid forsaapibet alene synes at kunne være Spørgsmaal om at drage hende til Ansvar. Hun vil desaar sag for Actors Tiltale i denne Sag være at frifinde, dog at hun udreder alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger, hvorunder Størrelsen af de Sagførerne ved Underretten tillagte Salarier billiges, ligesom hun og i Salair til Actor her ved Retten vil have at udrede 5 Rbdlr. Sølv.

Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi Fjendes for Ret: Tiltalte Dorthé Nielsdatter, Huusmand Peder Johansens Enke af Jordløse, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredstingsdommen ved Magt at stande.

I Salarium til Actor ved Overretten, Procurator d'Auchamp, betaler Tiltalte 5 Rbdlr. Sølv.

At efterkommes under Afspærd efter Loven.

No. 7.

En Politieretsdom, hvorved en Persons Forhold med at bibringe en Anden et Saar i Hovedet var taget under Paakjendelse, annulleret fordi dette Forhold, forsaavidt det fandtes at qualificere sig til offentlig Forsølgning, burde have været paataalt ved en Extraret.

I Sagen:

Cancellieraad og Procurator Hansteen, som Actor,
contra:

Tiltalte, Tjenestekarl Claus Jensen af Durnp.

(Affagt den 21de September 1839.)

Under nærværende i første Instants ved Lhyberg Herreds Politieret paakjendte Sag tiltales Tjenestekarl Claus Jensen af det Offentlige for at have kastet den saakaldte Nifonge af Reglespil efter Ungkarl Anders Jensen og derved bibragt denne et Saar i Hovedet over det høire Øie. Men da det anførte Forhold, forsaavidt det fandtes at qualificere sig til offentlig Paataale, burde i Medhold af Frd. 3die Juni 1796 §. 29 have været paataalt ved en Extraret, og da det er uden Hjemmel i Lovgivningen, at dette Forhold er gjort til Gjenstand for en offentlig Politiefag, saa vil den paaankede Politieretsdom være at kjende uefterrettelig.

Actor her ved Retten tillægges i Salair 5 Rbdlr. Sølvy, der blive at udrede af det Offentlige.

Sagførelsen her ved Retten har været forsvarlig. Sagens Behandling i første Instants vil ikke for Tiden være at bedømme.

Thi kjendes for Ret: Den paaanførte Politieretsdom bør ufterrettelig at være.

Actor her ved Retten, Cancellieraad og Procurator Hansteen, tillægges i Salair 5 Rbdtr. Sølø, som udredes af det Offentlige.

No. 8.

Straf for at have lagt Hindringer i Veien for Sværkættelsen af en Randsagning efter bortkjaalne Skovsecceter, og for tillige at have brugt Skjeldsord imod Skovfogden, der vilde foretage den.

I. Sagen:

Cancellieraad og Procurator Hansteen, som Actor,
contra:

Tiltalte Indsiddet Lars Madsen af Holte.

(Uffagt den 21de September 1839.)

Det maa under nærværende i første Instants ved Rjøbenhavns Amts nordre Virks Extraret behandlede og paadømte Sag, deels ved egen Tilstaaelse og deels ved de afhorte Vidners beedigede Forklaringer, ansees tilstrækkeligen beviist, at Tiltalte, Indsiddet Lars Madsen af Holte, da Skovfoged Hansen den 31te Marts d. A. indsendt sig hos ham for at randsage efter bort-

stjaalne Skoeffecter, har nægtet denne Afgang til det af ham beboede Hus for at foretage Randsagning, idet han stillede sig i Indgangen til Huset og gjentagne Gange med Hænderne, som han satte mod Skovfogdens Skuldre, stødte denne tilbage, ligesom Tiltalte og, da Skovfogden med uforrettet Sag bortfjernede sig, udfjeldte ham for en Skideknægt og en Svinehund.

At denne Tiltaltes Adfærd, forsaavidt han med Hænderne stødte Skovfogden tilbage, skulde, saaledes som Underdommeren har formeent, være at henføre under Bestemmelserne i Frd. 4de October 1833 §. 16 angaaende voldeligt Angreb paa Personer, der udføre offentlige Forretninger, skjønes ikke at kunne antages, hvorhos og kan bemærkes, at Tiltalte ei heller under nærværende Sag er actioneret for at have udøvet personlig Vold imod Skovfoged Hansen, men istun for at have lagt Hindringer i Veien for Jærksættelsen af den omhandlede Randsagning, samt for tillige at have brugt Skjeldsord mod Skovfogden.

Derimod vil Tiltalte, som er langt over criminel Ravalder, og om hvem det ikke er oplyst, at der forhen er overgaaet ham nogen Straffedom, være for det ham overbeviste Forhold at ansee med en efter Lovgivningens Analogie lempet arbitrair Straf, hvilken skjønes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Med den heraf flydende Modification vil Underrettsdommen, hverved Straffen er fastsat til 3 Gange

5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, men hvis Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbefattede de Sagsførerne i første Instants tilfjendte Salairer, billiges, være at stadfæste, og Tilstalte endvidere være at tilpligte at udrede Salarium til Actor ved Overretten, Cancellieraad og Procurator Hansteen, der bestemmes til 5 Rbdlr. Sølv.

Sagens Behandling ved Underretten har, saavel som den befalede Sagsførelse ved begge Instanser, været lovlig.

Chi fjendes for Ret: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Straffen nedsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

I Salarium til Actor ved Overretten, Cancellieraad og Procurator Hansteen, betaler Tilstalte, Indsidder Lars Madsen af Holte, 5 Rbdlr. Sølv.

At efterkommes under Udfærd efter Loven.

*

*

*

Høiesterets-Dom, affagt den 18de Novbr. 1839.

I Henseende til Straffen bør Virketingsdommen, men isørigt Lands-Overs samt Høf- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Blechingberg for Høiesteret betaler Tilstalte 10 Rbdlr. Sølv.

No. 9.

Tvist angaaende hvorvidt Spørgsmaalet, om en af Tvende anlagt Sag skulde høves for den ene Titants Bedkommende efter hans og Indstævntes Begjering, burde paatjendes foreløbig eller først i Forbindelse med den øvrige Deel af Sagen.

I Sagen:

Strædermester Jens Julius Møller og Frederik Vilhelm Andersen,

contra:

Strædersvend og Mechanicus Christian Frederik Møller.

(Affagt den 30te September 1839.)

Efterat Titanterne, Strædermester Jens Julius Møller og Frederik Vilhelm Andersen, havde efter Stævning af 24de August d. A. fagget Indstævnte, Strædersvend og Mechanicus Christian Frederik Møller, til at vorde tilpligtet at ophæve Fælledsskabet betræffende et af ham i Forening med dem forfærdiget Boxcabinet, m. v., bestaaende af 10 store og 3 smaa Automater, m. v., og enten at udløse Titanterne af Fælledsskabet med rede Penge efter den Værdie, hvortil bemeldte Boxcabinet af kyndige og uvilige Mænd maatte blive ansat, og udbetale dem deres Andeel, nemlig enhver af dem med en tredie Deel, eller at udløse Boxcabinettet, for at samme kan blive realiseret paa

Iovlig Maade, for at enhver af dem derefter kan erholde sin Andeel udbetalt, m. m., og der derpaa ved Sagens Incamination var blevet paastaet Dom efter Stævningen, har Indstævnte, ved at fremlægge en Erklæring fra Citanten Skrædermester J. J. Møller om at Sagen for hans Vedkommende skulde hæves, paastaet at saadant nu maatte skee, hvorimod Citanten Andersen har paastaet Spørgsmaalet om, hvorvidt Sagen for fornævnte Skrædermester Møllers Vedkommende kunde hæves, paakjendt i Forbindelse med den øvrige Deel af Sagen, idet han har bemærket, at dette Spørgsmaals Afgjørelse for Tiden muligen kunde have Indflydelse paa Sagens Bestaenhed for hans Vedkommende.

Da imidlertid den af Citanten Andersen paabe-
raabte Omstændighed ikke findes at kunne berettigge ham til at modsætte sig, at det omhandlede Spørgsmaal nu for Tiden tages under endelig Paakjendelse, og der igrigt ikke under Sagen er fremkommet Noget, som kunde være til Hinder for at Sagen for Citanten Møllers Vedkommende hæves, et Resultat, hvori, som meldt, saavel bemeldte Møller som Indstævnte ere enige, saa vil Indstævnets Paastand i saa Henseende være at tage til Følge, hvorhos der tillige efter hans derhos fremsatte Paastand vil være at tilstaae ham Anstand i 14 Dage.

Thi eragtes: For Citantens, Skrædermester Jens Julius Møllers Vedkommende hæves Sagen, hvorhos Indstævnte, Skrædersvend og Mechanicus

Christian Frederik Møller, bevilges Anstand til Mandagen den 14de October forstkommende.

No. 10.

Den Omstændighed at der, imedens en Sag verserede for Overretten, som annullerede den i samme brugte Behandling og affagte Dom, var indgivet ny Klage til Forligelsescommissionen og tenteret Forlig angaaende bemeldte Sags Gjenstand, antaget, med særdeles Hensyn til at der efter Overrettsdommens Afgivelse var indgivet Continuationsklage, ikke at kunne medføre den i den paa ny anlagte Sag ergangne Underrettsdoms Annullation. Ubesøiet Paastand om at denne maatte kjendes uefterrettelig, deels fordi Underdommeren havde modificeret Parternes Paastande; deels fordi det, kjendt Sagen ei var behandlet gjæsteretsvils, var paalagt den Paagjældende at efterkomme Dommen inden 3 Solemærker efter dens Forkyndelse; deels fordi der formentlig var givet Dom for Noget, som ikke var in commercio; endelig fordi Underdommeren skulde have overstredet sin Function ved at bestemme Folgerne af en Handling, som Vedkommende i Fremtiden maatte foretage sig. Spørgsmaal om Lovligheden af en Forening, hvorved en frasepareret Husfrue havde forpligtet sig til ikke at tage fast Boepæl paa et bestemt Sted saalænge hendes Mand levede.

I Sagen:

Severine Møgelgaard, født Kirkegaard,

contra:

hendes fraskilte Mand Farver Møgelgaard.

(Affagt den 30te September 1839.)

Efterat det ved Bevilling af 21de August 1837 var bleven tilladt Farver Møgelgaard i Kallundborg og hans Hustru Severine Møgelgaard, født Kirkegaard, at leve separerede i Henseende til Verd og Seng, indgik de under 28de s. M. en Forening, hvorved blandt Mere Severine Møgelgaard forpligtede sig til at forlade Kallundborg Kjøbstad i det seneste til Michaeli Flyttetid 1837 og ikke at tage fast Boepæl enten i Kallundborg Bye eller i Ark og Skippinge Herreder, saalænge hendes Mand levede.

Da Severine Møgelgaard senere havde indfundet sig i Kallundborg Kjøbstad, anlagde hendes Mand ved nysnævnte Kjøbstads Gjæsteret Sag imod hende, i hvilken Sag Dom blev affagt ved nysnævnte Ret den 21de Februar 1838, men da bemeldte Sag derefter blev indanket her for Retten, annulleredes ved denne Rets Dom af 27de August s. A. saavel den under Sagen brugte Behandling, som den derefter affagte Dom.

Farver Møgelgaard havde imidlertid under 12te Mai s. A. indgivet Klage til Kallundborg Kjøbstads Forligelsescommissiön af det Indhold, at uagtet hans fraseparerede Hustru havde forbunden sig til ikke at tage Boepæl i nysnævnte Bye, havde hun dog i lang Tid uafbrudt opholdt sig der og beboet et Eiendomsstед, hun havde tilkjøbt sig, og at han desaaarsag bad hende indkaldt for at prøve Forlig om hun vilde forpligte sig til at forlade Byen og fremtidig ikke der tage Ophold.

Da denne Sag, efter forgjæves forsøgt Forligs-
 prøve, var bleven henvisst til Afgjørelse ved Retten,
 tilstævnte Farver Møgelgaard under 26de Mai d. A.
 et Lingsvidne til Oplysning fornemmeligt om hvorledes
 det ved den fornævnte Forening havde været en udtryk-
 kelig Betingelse, at hans Hustru ikke maatte have ander-
 ledes Ophold i Kallundborg, end paa en Gjennemreise
 en eller anden enkelt Gang for en ganske kort Tid, samt
 om at hun da uafbrudt i lang Tid havde havt stadigt
 Ophold og Bolig i sit Eiendomssted i Kallundborg, m. v.
 Dette Lingsvidne, imod hvis Fremme der fra Møgel-
 gaards Hustrues Side blev protesteret, fordi det, som
 tilsigtedes oplyst, angik den samme Gjenstand, som
 omhandlede i den da for Overretten staaende Sag, blev
 ved Eragtning af 5te Juni f. A. tillagt Fremme.

Farver Møgelgaard anlagde derefter ved Stæv-
 ning af 10de September f. A. Sag imod sin Hustru,
 hvorunder han paaastod hende tilpligtet under en daglig
 Mulct af 10 Rbdlr. Sølvs at forlade Kallundborg, samt
 Ark og Skippinge Herreder, og under en lige Mulct
 ikke sammesteds fremtidig at tage Ophold, ligesom han
 og paaastod sig tilkjendt Sagens Omkostninger stadesløst.
 Da Severine Møgelgaard imidlertid paa Grund
 af, at der i den fornævnte Klage til Forligelsescommis-
 sionen af 12te Mai f. A. ikkun var talt om hendes For-
 pligtelse til ikke at opholde sig i Kallundborg, paaastod
 Søgsmålet afviist forsaavidt det gik ud paa, at hun ei
 heller maatte tage Ophold i Ark og Skippinge Herreder,

men forøvrigt sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger skadesløst, indgav Farver Møgelgaard under 19de October 1838 en ny Klage til Kallundborg Kjøbstads Forligelsescommission, hvorved han, som det deri hedder, i Continuation af og i Forbindelse med Klagen af 11te Mai f. A. begjerte sin Hustru indkaldt til at prøve Forlig om hvorvidt hun vilde, i Overensstemmelse med den fornævnte Forening, forpligte sig til at forlade Kallundborg Bye, samt Ark og Skippinge Herreder, og fremtidig ikke tage Ophold i disse Jurisdictioner, og da Forlig ei heller ved den derpaa anstillede Mægling var at bevirke, udtog Farver Møgelgaard Continuationskrævning og paastod derved sin Hustru tilpligtet under en daglig Mulct at forlade de nysnævnte Steder og der ikke fremtidig tage Ophold.

Severine Møgelgaard frasaldt derefter sin Paastand om en Deel af Sagens Afvisning, og ved den dernæst den 17de December f. A. affagte Dom paa lagdes det hende under en daglig Mulct af 2 Mk. Sølvtil Kallundborg Kjøbstads Fattigkasse, inden 3 Gange 24 Timer at forlade Byen, samt Ark og Skippinge Herreder, og under en lige Mulct ikke at tage længere Ophold paa de nævnte Steder, end 3 Gange 24 Timer ad Gangen, alt saalænge hendes Mand Farver Møgelgaard lever. Endeligt ophævedes Processens Omkostninger.

Denne Sag er nu af Severine Møgelgaard, som Citantinde, indanket her for Retten og har hun

paastaet enten at Demmen og den øvrige Behandling kjendes uetterrettelige at være, eller at Demmen forandres derhen, at hun frifindes for hendes Mand's Tiltale, hvorhos hun for begge Tilfælde har paastaet ham tilpligtet at betale hende Sagens Omkostninger for begge Retter skadesløst.

Derimod har Farver Møgelgaard efter udtagen Contrastævning paastaet Underrettsdommen deels stadfæstet og deels forandret derhen, at Hovedcitantinden tilpligtes under en daglig Mulct af 10 Rbdlr. Sølv at forlade Kallundborg By og under en lige Mulct ikke fremtidig at tage Ophold sammesteds eller i Ark og Skippinge Herreder saalænge Contracitanten lever, og har denne tillige paastaet hende tilpligtet at betale ham Søgsmaalets Omkostninger for begge Retter med noget Tilstrækkeligt.

Naar imidlertid Hovedcitantinden har støttet den af hende nedlagte Annullationspaastand derpaa, at der ikke behørigen skal være prøvet Forlig i Sagen, idet Klagen af 12te Mai er indgiven og Forlig derefter tenteret paa en Tid, da Sagens Gjenstand var undergivet Overrettens Paakjendelse, hvilken Mangel formeentligen ikke kan ansees afhjulpen ved den senere Klage af 19de October, kjønnes det ikke, at der heri kan gives hende Medhold, siden der ikke fra dette Synspunct er ved Underretten fremkommen nogen Indsigelse, og den først nu releverede Mangel i alt Fald maa inden Sagens Paadømmelse antages at være afhjulpen ved den under

19de October f. A. udtagne Continuationsklage, saa at der følgerigt ~~vikke findes~~ tilstræffelig Anledning til ex officio at annullere den ergangne Dom.

Vigefaalidet kan den anden af Hovedcitantinden til Styrke for den paastaade Annullation anførte Grund, at der nemlig er af Underdommeren blevet paakjendt noget Andet, end der er paaklaget eller paastævnet, biliges; thi at Underdommeren har modificeret de fra begge Sider fremkomne Paastande og navnlig har indskrænket Contracitantens Paastand om at det ubetinget maatte forbydes hans Kone i Fremtiden at tage Ophold i Jurisdictionen derhen, at det kun forbydes hende at tage et længere Ophold sammesteds end 3 Gange 24 Timer ad Gangen saalænge Manden befinder sig ilive, kan naturligviis ikke betragtes som nogen Forrykkelse af Strids-spørgsmaalet imellem Parterne.

Vigesaa klart er det, at den Omstændighed, at det ved Dommen, skjøndt Sagen ei er bleven behandlet gjeſteretsviis, er paalagt Hovedcitantinden at efterkomme samme inden 3 Solemærker efter dens lovlige Forkyndelse, ei kan lede til den paastaade Annullation, og det saameget mindre, som det under Mulct er paalagt Citantinden at efterkomme den hende paalagte Forpligtelse, i hvilket Fald Dommeren selv ifølge L. 1—5—15 har at fastsætte Executions-Terminen.

Hvad endeligen de endvidere til Styrke for Annullations-Paastanden paaberaabte Grunde betræffer, der gaae ud paa, at der skal være givet Dem for Noget,

som ikke er in commercio, og at Dommeren skal have overført sin Function ved at bestemme Følgerne af en Handling, som Nogen i Fremtiden maatte foretage sig, da henhøre disse Grunde aabenbart til Sagens Realitet og ville følgerigt i intet Tilfælde lede til Dommens Annullation, hverimod det efter den brugte Procedure nærmere under Sagens Realitet vil være at afgjøre hvad Virkning der kan tillægges samme.

Forsaavidt der altsaa først under Sagens Realitet bliver Spørgsmaal om en saadan Forening, som den, til hvis Opfyldelse Hovedcitantinden er saggiven, kan antages at gaae ud paa Noget, som er extra commercium, findes det, at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende, siden denne Contract ingensunde kan henføres blandt dem, der ved L. 5—1—2 ere forbudne, og navnlig kan det ikke af de af Hovedcitantinden paabe- raabte Bestemmelser i L. 6—13—13 og 6—21—5 om Forviisning af Byen eller Herredet uledes, at det skulde være Borgerne formeent retsmyndigheden at undertage sig en saadan Indskrænkning, som den omhandlede, i den personlige Frihed, hvorved denne langtfrå ikke paa- lægges et saadant Baand, som en Arrest i Anledning af indgaaede Gjeldsforpligtelser kan medføre. Da nu Hovedcitantinden ved den omhandlede Forening har forpligtet sig til at forlade Kallundborg i det Geneste til Michaeli Flyttetid 1837 og ikke at tage fast Boepæl enten i Kallundborg Bye eller i Ark og Skippinge Herreder saalænge hendes Mand lever, men det under nær-

værende Sag er tilstrækkeligt oplyst, at Hovedcitantinden, efterat hun i ~~Overensstemmelse~~ med den indgaaede Forening havde forladt Byen, atter nogen Tid derefter er vendt tilbage til bemeldte Bye, forsynet med Reisepas fra Holbek, og senere sammesteds har havt sit Hjem, er hun ved den paaankede Dom retteligt tilpligtet under en daglig Mulct, der dog skønnes at burde bestemmes til 5 Rbdlr. Sølv, at forlade Kallundborg Bye og Urk og Skippinge Herreder, hvorimod Dommen, forsaavidt det tillige er hende forbudt under lige Mulct at tage længere Ophold paa disse Steder end 3 Gange 24 Timer ad Gangen, ikke kan ansees tilstrækkeligt begrundet i den indgaaede Forening og følgelig maa blive at forandre derhen, at Hovedcitantinden kjendes uberettiget til i Fremtiden at tage fast Ophold i de nævnte Jurisdictioner saalænge hendes Mand lever.

Iøvrigt findes det, at den Frist, der vil være at indrømme Hovedcitantinden til at efterkomme Dommen, passende vil kunne bestemmes til 14 Dage.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Det behørigte stemplede Papiir er her for Retten rigtigt forbrugt.

Lhi kjendes for Ret: Hovedcitantinden Severine Møgelgaard, født Kirkegaard, bsr under en Mulct af 5 Rbdlr. Sølv til Kallundborg Kjøbstads Fattigklasse for hver Dag, hun sidder denne Dom overhørig, inden 14 Dage efter denne Doms lovlige For-

Erkendelse, forlade Kallundberg Bys, samt Ark og Skippinge Herreder, og være uberegtiget til i Fremtiden at tage fast Ophold i de nævnte Jurisdictioner, saalænge hendes fraskilte Mand, Farver Møgelgaard, lever.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.
At efterkommes under Adfærd efter Loven.

No. 11.

Spørgsmaal om hvorvidt nogle under en Hovedgaard, der i sin Tid var overdraget Besidderen af et Grevskab som Allodium, men senere bortsolgt ved offentlig Auction, hørende og i et Sogn, af hvis Konge- og Kirketiende bemeldte Grevskab var Eier, liggende usrie Jorder maatte ansees fritagne for Forpligtelsen at svare Konge- og Kirketiende paa Grund af Bestemmelserne i et Mægelsbrev, der tidligere end fornævnte Hovedgaards Overdragelse til vedkommende Lehnbesidder var oprettet imellem den daværende Besidder af Grevskabet og den paagjældende Hovedgaards Eier.

I Sagen:

Besidderen af Grevskabet Langeland, Major, Greve
af Ahlefeldt Laurvig,

contra:

Proprietair v. Hedemann til Møllegaard.

(Affagt den 30te September 1839.)

Citanten, Besidderen af Grevskabet Langeland, Major,
Greve af Ahlefeldt Laurvig, har efter foregaaende

Klage til Forligelsescommissionen og ifølge Stævning til Langelands Hættedret af 19de Mai 1837 under nærværende Sag i første Instants paastaet Indstævnte, Proprietair v. Hedemann til Møllegaard, tilpligtet at betale til Grevskabet Langelands Jordebogskasse den af 17 Edr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn ufrie Jor-der, der høre under Hovedgaarden Møllegaard, formeentligen resterende Konge- og Kirketiende for Aarene 1835 og 1836 med 17 Edr. 5 Skpr. 2½ Fdkr. Rug, 17 Edr. 5 Skpr. 2½ Fdkr. Byg og 17 Edr. 5 Skpr. 2½ Fdkr. Havre, eller med et saadant Beløb i Penge, som af uvillige Mænd maatte bestemmes, alt med Renter 4 pCt. fra Datum af Klagen til Forligelsescommissionen den 10de Februar 1837 indtil Betaling skeer, samt Processens Omkostninger stadesløst.

Derimod paastod Indstævnte sig frifunden for Citantens Diltale og tilkjendt Processens Omkostninger stadesløst.

Ved den den 4de August f. A. affagte Underretsdom tilpligtedes Indstævnte at betale til Grevskabet Langelands Jordebogskasse i resterende Konge- og Kirketiende for Aarene 1835 og 1836 af een Lønde tiendepligtigt Hartkorn under Hovedgaarden Møllegaard, saadant Beløb i Penge, som det, hvortil bemeldte Restance af uvillige af Retten udmeldte Mænd efter lovlig Omgang nærmere ansættes, samt af dette Beløb at tilsvare Renter 4 pCt. aarlig fra 10de Februar 1837 indtil Betaling

feer, hvorimod Indstævnte forsvrigt frifandtes for Citantens Eiltale og Processens Omkostninger ophævedes.

Denne Dom har Citanten paaanket her for Retten og paaftaaet samme underkjendt og forandret i Overeensstemmelse med hans i første Instants nedlagte Paastand, hvorhos han har paaftaaet Indstævnte tilpligtet at udrede Processens Omkostninger stadesløst for begge Retter.

Derimod har Indstævnte paaftaaet Underrettsdommen stadfæstet eller i alt Fald 14 Edr. 3 Ekpr. 3 Fdfr. 1 Alb. Hartkorn af de ovenomhandlede 17 Edr. 5 Ekpr. 2 Fdfr. 2 Alb. Kjendte tiendefrie, hvorhos han har paaftaaet sig tillagt Processens Omkostninger for Overretten.

Citanten har støttet sin Paastand derpaa, at Grevskabet Langeland eier Konge- og Kirketiende af Løngelse Segn og følgerigen ogsaa er berettiget til bemeldte Tiende af de 17 Edr. 5 Ekpr. 2 Fdfr. 2 Alb. ufri Jord i fornævnte Segn, der høre under Hovedgaarden Møllegaard, hvilken Eiendom, der ved Ekjøde af 11te Juni 1777 var overdraget til daværende Besidder af Grevskabet Langeland som Allodium, efter Foranstaltning af Skifteretten i afgangne Besidder af oftnævnte Grevskab, Generallieutenant, Greve Frederik Ahlefeldt Laurvig & Sterboe, blev stillet til offentlig Auction og den 16de Mai 1834 tilslaaet Indstævnte, til hvem der den 29de September 1835 udstedtes AuctionsEkjøde i Overeensstemmelse med Auctions-Conditionerne, hvis 7de Post blandt Andet fastsatte, at Kjøberen skulde være forbunden at følge de Bemærkninger, der maatte findes i Vedteg-

nings-Rubriken af Jordebogen. Denne sidste anfører, som ~~henhørende~~ ~~under Møllegaard~~, af underlagte Bønderjorder 16 Edr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb., og at der desuden bruges under Gaarden 1 Ed. tilkjøbt Hartkorn som hører under Nyborg Amtstue, hvorhos det i Bedtegnings-Rubriken hertil hedder: "Tienden af Gaardens tiendepligtige Hartkorn, nemlig Kongens og Kirkens Parter, tilsvares med 4 Skpr. Rug, 4 Skpr. Byg og 4 Skpr. Havre pr. Ed. Hartkorn."

Indstævnte har imidlertid formeent, at Forpligtelse til at svare den omhandlede Tiende ifkun paahviler ham med Hensyn til den nysmeldte i Jordebogen omtalte ene Lønde Hartkorn, af hvilken han ved den paaankede Dom er tilpligtet at præstere Tiende for Aarene 1835 og 1836, men at de øvrige 16 Edr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. ere fritagne for hiin Forpligtelse ifølge et den 11te December 1719 imellem den daværende Besidder af Grevskabet Langeland, Greve Charles Ahlefeldt, og Capitain Radeløv, som Eier af Møllegaard, oprettet Magelægsbrev, som ved at omtale det Weberlag, der skulde gives Capitain Radeløv for noget af ham afstaaet Bøndergods, iblandt Andet siger: "Ved hvilket Magelæg Hr. Capitain Radeløv ogsaa efterfølgende Poster accorderes, nemlig: Først at være fri og forskaaet for Kirkens og Kongens Anpart Korntiendepenge af de under Møllegaard beliggende tiendepligtige Jorder, som efterdags deraf kan falde i hans og Efterkommeres Eider, som jeg selv vil svare."

At nu Meningen af denne Magelæggsbrevets Bestemmelse var, at Eieren af Møllegaarden ingen Kirke- eller Konge-Korntiende skulde svare af de paa den Tid, Documentet oprettedes, under Gaarden beliggende tiendepligtige Jorder, finder Overretten ogsaa at maatte antages, da Ordet Korntiendepenge, i den Forbindelse, hvori det i Magelæggsbrevet forekommer, ikke efter Sprogbrugen kan betyde Andet, end et Pengevederlag for Korntienden. Rigtig nok er det ikke oplyst, at der den Gang svaredes Pengevederlag for Kirke- og Konge-Korntiende af Møllegaardens tiendepligtige Jorder. Men Magelæggsbrevets Bestemmelse forudsætter saadan Ydelsesmaade og anden Oplysning i den Henseende skjønnes ikke fornøden. Forresten vise L. 2—22—18 og følgende Artikler, 2—23—12, samt Frd. 17 April 1688 §. 7, at Korntiendens Ydelse paa anden Maade end i Negen maa, paa den Tid det omhandlede Magelæg skete, være langt mere bekjendt, end Citanten synes at indrømme. At derimod, som Citanten vil, en eller anden nu ubekjendt Afgift skulde være bleven kaldt Kirkens og Kongens Anpart Korntiendepenge af de tiendepligtige Jorder, er i og for sig lidet sandsynligt og bestrækes heller ikke ved de af Citanten i den Henseende paaberaabte Udtryk, "som efterdags deraf kan falde", hvilke Udtryk derimod godt kunne passe paa en Tiendeydelse, dels forsaavidt dennes Størrelse maa rette sig efter Afgrødens Størrelse, dels forsaavidt ingen Korntiende eller Vederlag

for samme skal svares i de Aar, de tiendepligtige Jorder bære enten ingen eller tiendefri Afgælde.

De Ord: "som jeg selv vil svare", af hvilke Cistanten ogsaa har villet udele, at der ved Korntiendepenge ikke kan være meent Tienden selv eller Weberlag for samme, kunne være tilføiede for at sikre Mollegaardens Eier i det Tilfælde, at Nogen, som ikke var bunden ved Grevens Afstaaelse, skulde blive Eier af Longelse Sogns Kirke og Konge-Korntiende, og disse Ord vare isærdeleshed af Betydning med Hensyn til Kirketienden, som Greven ikke kunde stille fra Kirken og hvis Ydelse han ellers maatte paatage sig selv, dersom han vilde, at hans Medcontrahent skulde være fri for at svare den ogsaa i det Tilfælde, at Grevsfabet ophørte at være Eier af Kirken. Forresten er det ikke usandsynligt, at Longelse Sogns Kirke og Konge-Tiende den 11te December 1719 var bortforpagtet og at Greven ved det omhandlede Tillæg nærmest har villet paatage sig at svare Tiendepengene indtil Forpagtnings-Contracten udløb. Men nok er det, at dette Tillæg ikke gjør det nødvendigt ved det foran brugte Ord: "Korntiendepenge" at forstaae Andet end Pengevederlag for Korntienden. Den med Indstævntes Paastand stemmende Fortolkning af det anførte Magelægsbrev bekræftes endeligen ikke alene ved dettes Sammenholdelse med et imellem samme Greve Charles Ahlefeldt og Solder Peder Pedersen den 5te December 1719 oprettet Magelægsbrev, men ogsaa ved Landstings-Protocollens Register, hvis For-

fatter sees at have forstaaet den omtvistede Passus saaledes, at ifølge samme Møllegaard's tiendepligtige Jor-der skulle være frie for Kirkens og Kongens Andpart Korntiende.

Forsaaendts Citanten har meent, at Fritagelsen i alt Fald kun skulde være tilstaaet for Grev Charles Ahlefeldts og hans Søn Grev Frederik Ahlefeldts, eller vel endog blot for den Førstes Levetid, da maa denne Mening ansees at mangle enhverformhelst Hjemmel.

Naar Citanten dernæst har yttret, at Grev Charles Ahlefeldt ikke kan have været berettiget til at afhænde de omhandlede Tiender fra Grevskabet og at enhver følgende Lehnbesidder i alt Fald maatte ansee sig ubunden ved en saadan Afstaaelse, da kan, dette, som ogsaa fra Indstævntes Side er blevet erindret, ikke her komme i Betragtning, fordi Stipulationen om Tiendefriheden ikkun er et blandt flere Vilkaar i en Contract, ifølge hvilken Grevskabet i Aaret 1719 har erholdt et Wederlag, som det nu har besiddet og raadet over i mere end 100 Aar, og som det aldrig har lagt fra sig, og fordi Citanten ikke procederer til Annulation af den hele Contract, der maa enten staae eller falde som et Heelt og ikke kan omstødes partielt.

Sagens Udfald vil saaledes berøe paa om den Tiendefrihed, som i Aaret 1719 blev tilstaaet Møllegaardens tiendepligtige Jor-der, siden er bleven den betagen, og hvorvidt de 16 Ldr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb.

Hartkorn, hvoraf Indstævnte nu nægter at svare Kirke- og Konge-Korntiende, allerede i Aaret 1719 hørte til Møllegaarden.

Hvad det første af disse Spørgsmaal betræffer, da har Citanten for sammes bekræftende Besvarelse beraabt sig paa en under 7de Marts 1795 af Kammerherre, Grev Ahlefeldt udstedt og tinglæst Fortegnelse over alt ham tilhørende Allodialgods, i hvilken Fortegnelse dette Gods for Møllegaardens Vedkommende angives som bestaaende af Hovedgaardstøt 11 Ldr. 5 Skpr. 2 Fdkr. samt ufrit Hartkorn 16 Ldr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Men det falder af sig selv i sinene, at den Omstændighed, at det sidstnævnte Hartkorn i Declarationen kaldes ufrit, ingenlunde beviser, at det havde tabt den det ikke ved Loven, men ved en Contract med Eiendeeieren tilstaaede Frihed for at svare de to tredie Parter af Korntienden. Endvidere har Citanten anført, at fra Aaret 1825 indtil Generallieutenant, Grev Ahlefeldts Død i Aaret 1832 var Kongens og Kirkens Anpart Korntiende af det ufrie Hartkorn under Møllegaard bleven Grevskabet Langelands Jordebogskasse refunderet som Grevskabet tilhørende. Men hvorledes Regnskabet førtes over Indtægterne af Møllegaarden imedens denne Gaard eiedes af Grevskabets Besidder er noget, der, som Indstævnte har bemærket, maa være Gaardens nuværende Eier uvedkommende; thi vel er der ingen Tvivl om at den Møllegaarden ved Magelægsbrevet af 11te December 1719 tilstaaede Eiendefrihed

kunde, imedens denne Gaard og Grevskabet havde fælleds Eier, igjen være den betagen til Fordeel for dette. Men saalænge der Intet til Linge var bekendtgjort om en saadan Forandring, vilde denne dog ikke kunne være forpligtende for hvem der senere blev Eier af Møllegaarden, efterat den igjen var skilt fra Grevskabet.

Citanten har endelig fra det ovenanførte Auctionsskjøde af 29de September 1835 villet hente et afgjørende Beviis for at Indstævnte skulde være pligtig at svare Kirke- og Konge-Korntiende til Grevskabet Langeland af de omhandlede 16 Ldr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn, selv om der ved Magelæggsbrevet af 11te December 1719 skulde have været tilstaaet dette Hartkorn Fritagelse for at udrede disse Tiender. Herimod lader sig imidlertid med Føie erindre, at det ikke var Grevskabet Langeland, men afdøde Generallieutenant, Grev Ahlefeldts Boe, der for Boets Regning foranstaltede den Auction, ved hvilken Indstævnte tilkjøbte sig Møllegaarden og at det er høist uantageligt, at bemeldte Boes Administration ved denne Leilighed skulde til Fordeel for en tredie Person, Grevskabet, have villet paalægge Kjøberen en ny Byrde, hvorved Kjøbesummen til Skade for Boet maatte være bleven nedsat, og der findes heller ikke enten i Skjødet, Auctionsconditionerne eller de i disse paabe- raabte Bemærkninger i Vedtegningsrubriken i Fordebogen noget, hvoraf med Visshed kan udledes, at man ved Auctionen i 1834 har villet betage Møllegaardens

tiendepligtige Jorder den Frihed for Kirke- og Konge-
 tiendes Udredelse, som forhen maatte være dem tilstaaet,
 og om hvilken Frihed der egentligen ikke kunde have
 været Spørgsmaal fra 11te Juni 1777 indtil General,
 Grev Ahlefeldts Død i Aaret 1832, i hvilket Tids-
 rum Eieren af Kirke- og Kongetienden og Eieren af de
 tiendepligtige Jorder var een og den samme Person.

Om man endog ved dette Salg har overseet den
 ovenanførte Stipulation i Magelæggsbrevet af 11te De-
 cember 1719, og er gaaet ud fra den Forudsætning, at
 der af alle under Møllegaarden hørende tiendepligtige
 Jorder skulde spares Kirke- og Konge-Korntiende til
 Grevskabet, saa skjønnes en saadan urigtig Mening,
 ligesaaalidet som den Omstændighed, at Indstævnte i
 Aaret 1834, forinden han var bleven opmærksom paa
 den ved Udkomst-Documenterne hjemlede Frihed, har
 præsteret de omtvistede Tiender, at have været tilstrække-
 lig til at stille de omhandlede Jorder ved den dem
 engang tilstaaede Frihed.

Der staaer saaledes kun tilbage at afgjøre, hvorvidt
 de omhandlede 16 Edr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Hart-
 forn allerede den 11te December 1719 hørte til Mølle-
 gaarden.

I denne Henseende har Indstævnte ved Udskrift af
 et Skjøde af 2den November 1713 godtgjort, at af dette
 Hartforn var allerede dengang 14 Edr. 3 Skpr. 3 Fdkr.
 1 Alb. henlagt til Møllegaard Hovedgaardens Brug og
 adskilt fra det egentlige Bøndergods.

Da der nu ikke fra Citantens Side er oplyst noget om at Differencen 2 Edr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1 Alb. skulde være tilkommen efter 11te December 1719, findes det efter Omstændighederne at maatte antages, at samtlige 16 Edr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. paa den sidstnævnte Tid have henhørt under Møllegaarden.

I Henhold til det saaledes Anførte vil Herredstingsdommen, hvis Bestemmelser om Processens Omkostninger ogsaa billiges, være at stadfæste.

Processens Omkostninger ved Overretten bliver Citanten pligtig at betale Indstævnte med 30 Rbd. Sølv.

Det til Sagen hørende stemplede Papiir er her ved Retten bleven brugt.

Thi kjendes for Ret: Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger ved Overretten betaler Citanten, Besidderen af Grevskabet Langeland, Major, Greve af Ahlefeldt Laurvig, til Indstævnte, Proprietair v. Hedemann til Møllegaard, med 30 Rbd. Sølv.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

*

*

*

Søiesterets-Dom i Sagen:

Major, Greve Ahlefeldt Laurvig, Besidder af Grevskabet Langeland og Stamhuset Ahlefeldt,

contra:

www.digitalt.com.cn
 Proprietair Hedemann.

(Uffagt den 25de Januar 1841.)

Indstævnte bør til Grevskabet Langelands Jordebogskasse af de ufrie Jorder, som drives under Hovedgaarden Møllegaard, af Hartkorn 17 Ldr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. i resterende Tiendeafgift for Aarene 1835 og 1836 enten præstere 17 Ldr. 5 Skpr. 2½ Fdkr. Rug og ligesaameget Byg og Havre, eller betale samme med et saadant Beløb i Penge, hvortil det af uvillige af Retten udmeldte Mænd ansættes; alt med Renter 4 pCt. deraf fra 10de Februar 1837 indtil Betaling steer. Processens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 5 Rbdlr. Sølvs.

No. 12.

Estraf for at have forarsaget Ildbrand*).

I Sagen:

Procurator Baastrup, som Actor,

contra:

Arrestanten Rasmus Hansen Jensen af
 Rjedebye.

*) Ved denne Dom maa mærkes Forordningen angaaende Brandvæsenet paa Landet af 29de Februar 1792 I Cap. §. 5, cfr. IV Cap. §. 31.

(Affagt den 1ste October 1839.)

Under denne i 1ste Instant's inden Langelands Herred's Ret den 18de Juli d. A. af den i Sagen constituerede Dommer, Birkedommer, samt By- og Herredsskriver Lund, med tiltagne Meddomsmænd paadømte Sag har Arrestanten Rasmus Hansen Jensen af Rjedbye, der tiltales for forsætlig Brandstiftelse, tilstaaet at han, som tjente hos Fæsteren af Skovgaard, Møller Zacharias Møller, den 30te April d. A. om Aftenen, da han efterat have spist Aftensmad var gaaet ud i Kjøkkenet i det i Nærheden af Møllen liggende nye Møllehuus og der havde opholdt sig et Qvarteerstid, tog, medens der ingen Anden var i Kjøkkenet, et lidet i samme henstaaende Messinglaag, hvorpaa han lagde en Glød, hvilken han tog fra Skorstenen, hvorefter han med Laaget og den derpaa liggende Glød, skjult under Trøien, begav sig til det tætved liggende ældre Møllehuus. Her gik han ind i Karlekammeret, hvor ligeledes ingen Anden var tilstede, og hensatte Laaget med Gløden paa Foderet i sin Seng, hvorefter han igjen dækkede Hovedpuden, som han havde løftet op, over Laaget og Gløden. Han gik derpaa ud i Gaarden, hvor han foretog sig forskjellige Forretninger, indtil Ilden, som imidlertid havde grebet om sig, blev, et Par Qvarteers Tid efterat Gløden var henlagt i Sengen, bemærket af en af Karlene, da denne vilde begive sig hen i det fornævnte gamle Møllehuus. Da Branden i Karlekammeret blev bemærket, forsøgte Gaardens Folk vel at slukke, men

Ilden blussede, fornemmeligt paa Grund af den ved Kammerets Nabning feraarsagede Træk, endnu mere op og angreb den øvrige Deel af det ovennævnte Huus, som derefter aldeles afbrændte.

Som Motiv til sin Forbrydelse har Arrestanten anført, at han, der skulde forlade sin Condition som Tjenestebrend hos Mølleren den 1ste Mai, havde erfaret, at hans Sengenklæder, som i høi Grad vare befængte med Utsi, skulde, for at renses for dette, den følgende Dag i Bagerovnen, hvilket han vilde søge forebygget for at fries for den Skam, han antog deraf vilde flyde for ham. Han har derhos påaastaet, at hans Hensigt ikkun var, at disse Sengenklæder skulde opbrænde, samt at han sted i den Formening, at Ilden da nok vilde blive slukket, uden at han dog foretog sig noget for at forhindre dens videre Udbredelse.

Fremdeles har han påaastaet, at han ikke har fattet det af ham tilstaaede Forsæt tidligere paa Dagen, ei heller engang i Begyndelsen af hans forommeldte Ophold i Kjøkkenet, samt at det først da han saae Raaget og Ilden sammesteds falbt ham ind at tage Gløden, hvilket han da strax udførte.

Ligesom der nu ikke i de om Forbrydelsens Foræfættelse fremkomne Oplysninger indeholdes Noget, der kunde lede til at antage, at Arrestantens Handling var overlagt, saaledes findes det navnlig efter hans unge Alder, 16 Aar, samt de med Hensyn til hans Individualitet i det Hele oplyste Omstændigheder, ikke aldeles

uantageligt, at det Motiv til sin Gjerning, han har anført, har været hans sande Beraagsgrund, saa at hans Hensigt ikke har gaaet videre, end at faae Sengenklæderne tilintetgjorte; thi forsaavidt det er oplyst, samt af Arrestanten vedgaaet, at han, der ofte erholdt Røvelse af sin Huusbond, derefter flere Gange har brugt det Udtryk: "smaae Drengs huffe længe", skjønnes ikke deraf at kunne uledes, at han skulde have begaaet Gjerningen af Hævngjerrighed og for at afbrænde Huset, i hvilken Henseende det navnlig maa bemærkes, saavel at hans Medtjenere, til hvem han brugte disse Udtryk, ikke have antaget, at han dermed forbandt nogen Tanke om Hæv, som og, at samtlige om hans øvrige Forhold og Character afgivne Erklæringer gaae ud paa, at han er af en godmebig Character og at han aldrig har røbet Hævnelyst.

Efter det Anførte findes det ikke usandsynligt, at det ikke har ligget i Arrestantens Forsæt at sætte Ild i selve Huset, og heraf vil igjen følge, at han ikke, som i Underretsdommen statueret, vil kunne blive at dømme efter L. 6—19—1, hverimod han, der iøvrigt ikke forhen har været criminaliter tiltalt, vil være at tilfinde en efter Lovens Analogie lempet betydelig Straf, der efter samtlige Sagens Omstændigheder skjønnes at kunne bestemmes til 6 Aars Forbedringshuusarbejde i Odense Zugt- og Forbedringshuus. Underretsdommens Bestemmelser om den Erstatning, der bliver at tilkjende den almindelige Brandkasse, saavelsom Actionens Omkostninger, hveriblandt Salarium til Sagsførerne i første

Instantis, findes at maatte billiges og vil bemeldte Dom
altsaa forsaavidt være at stadfæste. I Salair til Actor
her for Retten, Procurator Baastrup, bliver Arre-
stanten pligtig at betale 8 Rbdlr. Sølv.

Sagens Behandling i første Instantis og Sagsfø-
relsen for begge Retter har været lovlig.

Ehi kjendes for Ret: Arrestanten Rasmus
Hansen Jensen bør hensættes til Forbedringshuus-
arbejde i Odense Fugt- og Forbedringshuus i 6 Aar.

I Henseende til Erstatning og Actionens Omkost-
ninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor her for Retten, Procurator
Baastrup, betaler Arrestanten 8 Rbdlr. Sølv.

Den idømte Erstatning udredes inden 8 Uger efter
denne Doms lovlige Forkyndelse og det Øvrige efterkom-
mes under Udførelse efter Loven.

*

*

*

Høiesterets-Dom, affagt den 27de Novbr. 1839.

Rasmus Hansen Jensen bør til vedkommende
Søgens Fattigkasse bøde 4 Rbdlr. Sølv; saa bør han
og til Landets almindelige Brandkasse betale 192 Rbdlr.
Sølv, og, saafremt han ikke betaler denne Sum, hen-
sættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.
I Henseende til Actionens Omkostninger bør Landsover-
samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande.
I Salarium til Advocat Bunken for Høiesteret betaler
Littalte 20 Rbdlr. Sølv.

No. 13.

Tvist om hvorvidt en i Ejendommen paa en Gaard indført Bestemmelse, hvorefter Kjøberen og efterfølgende Eiere skulde af nogle Huse oppebære den hidtil bestemte aarlige Huusleie, men denne ikke maatte forholes, kun gjaldt i Relation til dem, der paa den Tid da Ejendommen udfærdigedes vare Besiddere af bemeldte Huse.

I Sagen:

Huusmand Jørgen Hansen af Herringløse,

contra:

Gaardmand Christen Andersen sammesteds.

(Affagt den 7de October 1839.)

Ved Fæstebrev af 12te Marts 1837 forpligtede Eitanten, Huusmand Jørgen Hansen af Herringløse, sig til Indstævnte, Gaardmand Christen Andersen sammesteds, som Eier, at svare i aarlig Afgift af et ham tilfæstet Huus 8 Rbdlr. rede Søl, samt ligeledes aarlig at forrette 10 Arbeidsdage. Da han imidlertid senere vægrede sig for at erlægge de ved bemeldte Fæstebrev betingede Præstationer, søgte Indstævnte ham til Betaling af den ifølge ovennævnte Fæstebrev resterende Afgift 8 Rbdlr. Søl med Renter fra Forligssklagens Datum den 13de October f. A., samt til efter nærmere Tilføjelse under daglig Mulct at forrette tilbagestaaende 6 Gangdage og at betale Søgsmaalets Omkostninger Skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, hvorimod Eitanten, efter for Underretten at være forundt beneficium

paupertatis, ved sin befalede Sagfører sammesteds paaftod sig alene tilpligtet at betale Indstævnte og efterfølgende Eiere af det omhandlede Huus i aarlig Afgift 1 Rbdlr. 10 ß . Sølv. Da Citanten, der havde erlagt 30 Rbdlr. i Indfæstning, derhos formeente, at han kun havde været pligtig at erlægge 5 Rbdlr., paaftod han endvidere Indstævnte som Følge heraf kjendt pligtig til at tilbagebetale Citanten som formegit oppebaaret 25 Rbdlr., og at udrede Søgsmaalets Omkostninger skadesløst, hvorunder Salair til hans befalede Sagfører. Efterat derpaa ved den inden Leire Herredsting den 18de Marts d. A. affagte Dom Indstævntes Paastand var given Medhold, saaledes at den daglige Mulct, under hvilken de tilbagestaaende Arbeidsdage af Citanten skulde forrettes, bestemtes til 32 ß . Sølv til Roeskilde Amts Fattigkasse, hvorhos Processens Omkostninger tilkjendtes Indstævnte med 6 Rbdlr. Sølv, og Citantens Paastand om Godtgjærelse af bemeldte 25 Rbdlr. var afviiist som ikke contrapaaftævnet, har Citanten nu, efter ligeledes her for Retten allernaadigst at være forundt beneficium paupertatis, ved Stævning af 31te Mai d. A. indanket bemeldte Dom og ved sin befalede Sagfører, Procurator Ring, paaftaaet samme underkjendt, tilfidesat og derhen forandret, at Citanten for Indstævntes Diltale i denne Sag frifindes imod at betale den omhandlede Huusafgift til afvigte Michaelis med 1 Rbdlr. 20 ß ., samt at Indstævnte derhos tilpligtes at betale Citanten

Processens Omkostninger ved begge Retter, og derunder
 Salair til hans befalede Sagfører. Sagfører.com.cn

Derimod har Indstævnte paastaaet den indankede
 Dom stadfæstet, samt sig tillagt Sagens Omkostninger
 her for Retten med noget Tilstrækkeligt.

Ovennævnte sin Paastand har Citanten støttet der-
 paa, at det i et af ham fremlagt kongeligt Skjøde af
 29de September 1802, hvorved en af de til Bartou
 Hospitals Guds forhen hørende 2 Gaarde i Herringløse
 er tilfjødet Morten Hansen som Eiendom, er be-
 stemt at af de 3 bemeldte Hospitals Guds forhen tilhø-
 rende Huse i Herringløse oppebæres af bemeldte Gaards
 daværende Eier og de efter ham følgende den halve Deel
 af den hidtil bestemte Huusleie 1 Rbdlr. 20 s. aarlig af
 hvert Huus, hvilken Afgift ikke maa forhøies, samt at
 bemeldte Morten Hansen og daværende Eier af den
 anden af ovennævnte 2 Gaarde Jens Larsen, af
 hvis Gaard, saavelsom af bemeldte 3 Huse, det er in
 confesso, at Indstævnte nu er Eier, maa taale at
 Husenes Fæstere, naar de attraae det, meddeles Eiendom
 paa deres i Fæste havende Huse og den Jord, som til
 dem maatte udlægges, mod en Recognition af 5 Rbdlr.
 af hver ny Beboer. Derimod har Indstævnte, uagtet
 han vel har erkjendt, hvad ogsaa med Vidner er godt-
 gjort, at det Citanten tilfæstede Huus er et af de om-
 handlede Bartou Hospital forhen tilhørende Huse, des-
 uagtet formeent at de anførte Bestemmelser i det frem-
 lagte Skjøde nu ikke fulde kunne hindre ham i at bort-

fæste Huset paa de Vilkaar, hvorom han med Fæstere maatte kunne enes, navnlig fordi hine Bestemmelser kun skulde være gjorte med Hensyn til dem, som ved Skjødets Udstedelse vare Husenes Fæstere, samt fordi efter Skjødets 4de Post Gaardmændene i alt Fald, naar Husene forsynedes med Jordtillæg, maatte være berettigede til med Huusfæsterne at forene sig om Forøgelse i den aarlige Afgift, hvilken Bestemmelse in casu maatte finde Anvendelse, hvor det med Vidner formenes godtgjort, at der er tillagt det af Citanten fæstede Huus et Jordareal forskjelligt fra det oprindelige.

Om det nu end ikke kan ansees tilfulde godtgjort, at Huset efter Skjødets Udstedelse har faaet Tillæg af Jord, findes det dog, at det fra Indstævntes Side med Høie er paaberaabt, at den her omhandlede Indskrænkning, som Skjodet paalægger Eieren af hans Gaard, kun gjaalder i Relation til de daværende Besiddere af de ommeldte trende Huse.

Foruden det Uantagelige i at Skjodet skulde have normeret Fæsteafgiften indenfor en vis Sum, som ikke maatte overskrides, uden at gjøre en lignende Bestemmelse med Hensyn til Indfæstningen — thi den i Skjødets §. 5 ommeldte Recognition af 5 Rddlr. er kun bestemt for det Tilfælde, at Husene gik over til Eendommen — da derved hiin Indskrænkning kom til at staae aldeles uden Betydning, idet Eierne ved Indfæstningen kunde holde sig fuldkomment skadesløse og Fæsterne saaledes aldeles udelukkes fra det beneficium, som en fast

reguleret og lav ansat Fæsteafgift vilde indeholde, taler ogsaa selve det **positive Indhold af Skjødet** for at det ikke har været tilfiet at paalægge Eieren hiin Indstrækning i Forhold til alle, men kun til de daværende Besiddere af Husene.

Det fortjener i denne Henseende at bemærkes, at der i Skjødet udtrykkelig handles om de efterfølgende Eiere af Gaardene, men at der intetsteds nævnes de fremtidige Besiddere af Husene. Desuden kan Udtrykket "Husmændene" i Skjødets Intimation bestemt kun forståes om de daværende Husbesiddere, eftersom her er Tale om noget Forbigangent, nemlig at de ikke have villet afbenytte den Husene ved den nylig foretagne Udstiftning tillagte Jordlob.

Mod den antagne Fortolkning synes det ikke at kunne komme i Betragtning, at Skjødets 5te §., som ommeldt, bestemmer, at Gaardmændene maatte taale at de trende Husmænd, dersom de med Liden maatte attraae det, meddeeldes Eiendom paa deres i Fæste havende Huse med den Jord, der skulde udlægges til disse, imed at svare til Gaardmændene, foruden den bestemte Afgift 1 Rbdlr. 20 p. af Hus og Jord, en Recognition af hver ny Beboer 5 Rbdlr., og at de fremtidige Eiere af Gaardene, hvis Husmændene havde tilkjøbt sig Eiendommen, dog ikke kunde fordré en større årlig Afgift end den ommeldte. Det maa nemlig bemærkes, deels at der forudsættes, at Husmændene først kunde fordré sig Eiendomsretten over Husene over-

paupertatis, ved sin befalede Sagsfører sammesteds paaftod sig alene tilpligtet at betale Indstævnte og efterfølgende Eiere af det omhandlede Huus i aarlig Afgift 1 Rbdlr. 10 ß . Sølv. Da Citanten, der havde erlagt 30 Rbdlr. i Indfæstning, derhos formeente, at han kun havde været pligtig at erlægge 5 Rbdlr., paaftod han endvidere Indstævnte som Følge heraf kjendt pligtig til at tilbagebetale Citanten som formeget oppebaaret 25 Rbdlr., og at udrede Sagsmaalets Omkostninger skadesløst, hvorunder Salair til hans befalede Sagsfører. Efterat derpaa ved den inden Veire Herredsting den 18de Marts d. A. affagte Dom Indstævntes Paastand var given Medhold, saaledes at den daglige Mulct, under hvilken de tilbagestaaende Arbeidsdage af Citanten skulde forrettes, bestemtes til 32 ß . Sølv til Roeskilde Amts Fattigkasse, hvorhos Processens Omkostninger tilkjendtes Indstævnte med 6 Rbdlr. Sølv, og Citantens Paastand om Godtgjørelse af bemeldte 25 Rbdlr. var afviist som ikke contrapaastået, har Citanten nu, efter ligeledes her for Retten allernaadigst at være forundt beneficium paupertatis, ved Stævning af 31te Mai d. A. indanket bemeldte Dom og ved sin befalede Sagsfører, Procurator Ring, paaftaaet samme underkjendt, tilfidesat og derhen forandret, at Citanten for Indstævntes Ristale i denne Sag frifindes imod at betale den omhandlede Huusafgift til afvigte Michaelis med 1 Rbdlr. 20 ß , samt at Indstævnte derhos tilpligtes at betale Citanten

Processens Omkostninger ved begge Retter, og derunder Salair til hans befalede Sagsfører.

Derimod har Indstævnte paaستاet den indankede Dom stadfæstet, samt sig tillagt Sagens Omkostninger her for Retten med noget Tilstrækkeligt.

Ovennævnte sin Paastand har Citanten støttet derpaa, at det i et af ham fremlagt kongeligt Skjøde af 29de September 1802, hvorved en af de til Bartou Hospitals Gods forhen hørende 2 Gaarde i Herringløse er tilfjødet Morten Hansen som Eiendom, er bestemt at af de 3 bemeldte Hospitals Gods forhen tilhørende Huse i Herringløse oppebæres af bemeldte Gaards daværende Eier og de efter ham følgende den halve Deel af den hidtil bestemte Huusleie 1 Rbdlr. 20 s. aarlig af hvert Huus, hvilken Afgift ikke maa forhøies, samt at bemeldte Morten Hansen og daværende Eier af den anden af ovennævnte 2 Gaarde Jens Larsen, af hvis Gaard, saavelsom af bemeldte 3 Huse, det er in confesso, at Indstævnte nu er Eier, maa taale at Husenes Fæstere, naar de attraae det, meddeles Eiendom paa deres i Fæste havende Huse og den Jord, som til dem maatte udlægges, mod en Recognition af 5 Rbdlr. af hver ny Beboer. Derimod har Indstævnte, uagtet han vel har erkjendt, hvad ogsaa med Bidner er godtgjort, at det Citanten tilfæstede Huus er et af de omhandlede Bartou Hospital forhen tilhørende Huse, desuagtet formeent at de anførte Bestemmelser i det fremlagte Skjøde nu ikke skulde kunne hindre ham i at bort-

dragne, efterat der var udlagt Jord til disse, hvorved Eieren ifølge **Slødet's** §. 4 fik Leilighed til at betinge sig en passende Afgift, og deels at man ikke, fordi Afgiften, ifølge Naturen af den Adkomst hvorved Husene kunde komme til at besiddes, ei kunde forhøies, derfra kan drage nogen Slutning til at en slig Forhøielse ei heller kunde stee forsaavidt Forholdet ingen Hindring lagde i Veien for samme.

I Henhold til alt Ovenstaaende vil Underretsdommen, der, forsaavidt samme har afviist Citantens Paa-stand om at godtgjøres 25 Rbdlr. af den erlagte Indfæstning, ikke er paaanket, i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten bliver Citanten pligtig at betale Indstævnte med 8 Rbdlr. Solv.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagsførelse ved begge Retter har været lovlig.

Det befalede-stemplede Papiir er her ved Retten forbrugt.

Thi Kjendes for Ret: Herredstingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger her for Retten betaler Citanten, Huusmand Jørgen Hansen af Herringløse, til Indstævnte, Gaardmand Christen Andersen sammesteds, med 8 Rbdlr. Solv.

Alt efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms loyrlige Forkyndelse under Afsærd efter Leven.

Hvorvidt Udvidelse af en Landsbyekirkegaard er nødvendig, er det Overighedens Sag at afgjøre. Det paaligger Kirkeieren at foranstalte den fornødne Udvidelse. Naar han formener at der ikke behøver at tillægges Kirkegaarden saa meget Jord, som vedkommende Auctoritet har anseet nødvendigt, maa han godtgjøre Rigtigheden af sin Formening ved en Synsforretning. Spørgsmaal om hvorvidt det kongelige danske Cancellie ved et af Samme paa en Forespørgsel fra en tidligere Eier af den paagjældende Kirke afgivet Evar kunde antages at have med Hensyn til et fra Kirkegaarden til Veivæsenet affaaet Stykke Jord fritaget Kirkeieren for de ham som saadan paahvillende Pligter i Tilfælde at Kirkegaarden ved den stedsfundne Affaaelse skulde blive for indskrænket. Overretten kan forhøre det en befalede Sagfører ved Underretten tilkjendte Salair uagtet Domsen ikke i saa Henseende er paaantet. Forstjellige til Styrke for en Afvisningspaastand anførte Grunde, iblandt hvilke den at det ved Underretten anlagte Hovedsagsmaal, der gik ud paa Ansvar for Kirkeieren paa Grund af Forsømmelse i Opfyldelsen af de ham paaliggende Pligter, skulde være uforeneligt med et af ham institueret Adcitationsagsmaal, hvis Gjenstand var Erstatning for et ham formeentlig tilføjet Tab, forkastede. Trist om hvorvidt en Lehnsefædder ved at bevirke Forandring i en paatænkt Beilinie kunde antages at have paadraget Lehnet nogen Forpligtelse med Hensyn til det Jordstykke, der fra en Kirkegaard var blevet afgivet til Bølen.

dres, at Titanten for Tiltale i denne Sag frifindes, samt at derimod Rentekammeret og Baron Løvenskjold, som rette Paagjældende, in solidum eller i alt Fald een af dem, tilpligtes at give Ludse Kirkegaard en Udvidelse af saa stort et Stykke, som fra samme i Aarene 1809—1810 blev indtaget til Wei, samt besørge dette indhegnet med Ringmuur eller i alt Fald med et Steengjerde af den Qualitet, som Cancelliets Skrivelse af 22de October 1816 ommelder, samt endvidere at erstatte efter uvillige Mænds Skjøn det Tab, som Kirken maatte være paaført ved Nedrivelsen af et Stykke af Ringmuren og Vedligeholdelsen af det, som Indhegningen herved muligen bliver større end den var før Weianlægget, som og til at vedligeholde bemeldte Ringmuur eller Steengjerde indtil samme paa lovlig Maade overleveres Kirke-eieren. In subsidium har Titanten paaftaaet den ind-
 ankebe Dom derhen ferandret, at Titanten kun tilfindes at anstaffe til Ludse Kirkegaards Forøgelse et saa stort Areal som ved Weianlægget i 1809—1810 blev den fra-
 taget til Wei, samt at der ved Dommen forbeholdes ham Regres til Rentekammeret og Baron Løvenskjold for det, hvortil han maatte blive dømt. Derhos har Titanten i ethvert Tilfælde paaftaaet Frifindelse for eller Ned-
 sættelse i den Kammeradvocatens Befuldmægtigede, Pro-
 curator Wagger, tillagte Kest og Læring.

Efterat der derpaa af Kammeradvocaten paa det kongelige Rentekammers Vegne, paa Grund af at den her for Retten af Titanten nedlagte Paastand formeentlig

gik ud paa Andet, end hvad der for Underretten havde været ~~Udcitations~~ ~~Sagsmaalets~~ Gienstand, var gjort Paastand om Sagens Afvisning forsaavidt den var rettet mod Rentekammeret, enten i det Hele eller forsaavidt her for Retten var paaftaaet Mere end ved Underretten, modificerede Citanten sin ovennævnte Paastand over Rentekammeret og Baron Løvenskjold derhen, at disse enten in solidum eller een af dem tilpligtes under en daglig Musket at give Ludse Kirkegaard en Udvivelse af 1200 □ Alen Jord, samt besørge det uden Befæstning for Kirken indhegnet til den nuværende Kirkegaard, enten med Ringmuur eller i alt Fald med Steengjerde af den ovennævnte Qualitet og til at vedligeholde bemeldte Ringmuur eller Steengjerde indtil samme paa lovlig Maade overleveres Kirkeeieren, samt endvidere ligeledes at forhyre Steengjerdet for Kirkegaarden ud til Landeveien indtil $2\frac{1}{2}$ Alens Høide, forsyne det med en passende Jordforhyning og beplante det med Hvidtorn, hvorhos han in subsidium paaftod bemeldte Indstævnte enten in solidum eller een af dem tilpligtede at udrede og præstere istedetfor Citanten hvad denne maatte vorde tilfunden at skulle præstere eller vilde være bleven pligtig at præstere, hvis ei de omhandlede Forpligtelser med Hensyn til denne Sags Gienstand havde paahvilet Rentekammeret og Baron Løvenskjold, og aldeles in subsidium, at forsaavidt den af det Offentlige over Citanten nedlagte Paastand ganske eller for en Deel maatte blive tagen til Følge, de øvrige Indstævnte

da in solidum eller een af dem tillige ved Dommen maatte tilpligtes. ~~For Citanten at præstere~~ det som maatte blive ham paalagt, eller, om han hellere maatte ville det, i enhver Henseende at holde ham stadesløs for hvad han ifølge Dommen maatte komme til at udføre eller præstere; derhos har Citanten og paaستاet alle tre Indstævnte in solidum, eller een af dem, eller hver for sin bestemte Andeel, tilpligtede at udrede Processens Omkostninger til ham for begge Instantsfer, samt under alle Omstændigheder Frisindelse for eller Nedsættelse i den Kammeradvocatens Befuldmægtigede tillagte Koft og Læring.

For det Tilfælde endeligen, at Overretten maatte finde de af Citanten for samme nedlagte Paaastande at indeholde nogen saadan Forandring, at de efter den stedfundne Procedure ikke skulde kunne gives Medhold, ganske eller for en Deel, har han begjert Dom efter sine for Underretten nedlagte Paaastande, forsøge med Paaastand om Omkostningerne for begge Instantsfer.

Dermed har den for det Offentlige, i Henshold til det Samme forundte beneficium processus gratuiti, her for Retten bestiftede Sagfører, Procurator Christensen, paaستاet den indankede Underrettsdom for det Offentliges Vedkommende stadfæstet, dog saaledes, at det Procurator Arbøe ved Underrettsdommen tillagte Salair af 15 Rbdlr. forhoies efter Rettens Skjønne, samt at Citanten paalægges samtlige Sagens Omkostninger ogsaa her for Retten og derunder Salair til ham.

For det kongelige Rentekammers Vedkommende er paa-
 staat, enten at Sagen afvises fra Overretten eller at
 Underrettsdommen stadfæstes, eller endeligen at Rente-
 kammeret frifindes for Citantens Tiltale, samt at Citan-
 ten, som har samtykt i at Spørgsmaalet om Tilstrække-
 ligheden af de den kongelige Kasse tilkjendte Omkostnin-
 ger uden særskilt Stævning kommer under Paakjendelse
 her ved Retten, tilpligtes at betale bemeldte Kasse Pro-
 cessens Omkostninger for Underretten med 194 Rbdlr.
 24 $\frac{1}{2}$ Repræsentativer og for Overretten stadesløst, samt
 et passende Salair saavel til Kammeradvocaten, som til
 det Offentliges Sagsfører for Underretten, Procurator
 Wagger. Endeligen har den tredie Indstævnte, Hof-
 jægermester, Baron v. Løvenskjöld, paaastaet enten
 Sagen afviist eller den indankede Dom for hans Ved-
 kommende stadfæstet, samt at han i første Tilfælde til-
 kjendes Koft og Læring og i sidste Processens Omkost-
 ninger for Overretten stadesløst.

Den af Citanten nedlagte Frifindelses-Paastand har
 han, forsaavidt angaaer Kirkegaardens Udvidelse, i det
 Væsentlige støttet derpaa, at der ikke ved Lovgivningen,
 navnlig ved L. 2—22—38 er paalagt Kirkeeieren nogen
 Forpligtelse til at udvide Kirkegaarden, og at han i alt
 Fald maa antages at have opfyldt bemeldte Lovsteds For-
 dringer, naar han skaffer Sognets Døde fri Begravelse,
 men at det ikke af ham kan fordres, at han skal give
 Kirkegaarden den Udvidelse, som muligen i Fremtiden
 kunde være fornøden, ligesom han ogsaa har formeent,

at det under ingen Omstændighed kunde paalægges ham at give Kirkegaarden en Udvidelse af 1200 □ Alen, hvilken Størrelse, selv om Kirkesynsmænd maatte ansees kompetente til at statuere saadant, ikke er fastsat ved noget Kirkesyn, ligesaa lidet som Cancelliet ved at beordre Sagsmaal anlagt imod Citanten desangaaende har pttret noget.

Foraauidt det dernæst ved den af Kammeradvocaten her for Retten fremlagte Taxationsforretning er godtgjort, at det Jordstykke, som i Aaret 1810 i Anledning af en ny Hovedblandereis Anlæg gjennem Ludse By fratoges Kirkegaarden, har udgjort $1261\frac{1}{2}$ □ Alen, har han desuagtet formeent at han maatte nyde Grisindelse, naar hensees til at daværende Eier af Ludse Kirke, forinden han modtog den Godtgjørelse, der af Rentekammeret i Henhold til en af det kongelige Weicorps affattet Beregning var ham tilstaaet i Anledning af den Kirkegaarden til bemeldte Weianlæg fratagne Jord, under 5te September 1815 henvendte sig til Cancelliet med Forespørgsel om han kunde indlade sig i denne Afstaaelse og være sikker for, at det ikke i et eller andet Tilfælde kunde falde ham eller efterkommende Eiere af Kirken til Ansvar, hvilken Forespørgsel Collegiet under 23de s. M. besvarede saaledes: at da Jorden var udtagen til offentlig Brug kunde han ikke paadrage sig noget Ansvar i denne Henseende; thi heraf skulde det efter Citantens Formening være en Følge, at Cancelliet, som ved bemeldte sin Skrivelse har erklæret, at Erstatningspligt ikke kan paa-

hoile Titanten som nuværende Kirkeeier, maatte være forpligtet til at ~~hjemle Titanten~~ ~~den ham~~ saaledes tilfagte Ansvars-Frihed og, forinden han søges til at udvide Kirkegaarden, sørge for at det fratagne Quantum tillægges samme, med Hensyn til hvilket Titanten har formeent, at Forpligtelsen maa paahvile de øvrige Indstærnte, hvem han, forsaavidt dette maatte antages, er villig til at udbetale ovennævnte af den forrige Kirkeeier oppebaarne Godtgjørelse, ligesom det i alt Fald, for det Tilfælde at det efter den fra forrige Kirkeieiers og Titantens Side stedfundne Fremgangsmaade maatte antages, at der nu ikke længere i saa Henseende skulde kunne gøres nogen Ret gjeldende mod bemeldte Indstærnte, ene maatte tilskrives ovennævnte af Cancelliet meddeelte Erklæring, for hvis Følger det saaledes maatte være Collegiets Pligt at sikkre Titanten og den ham tilhørende Kirke.

Forsaavidt Titanten dernæst ved den indankede Dom er tilpligtet deels at opføre Hegn om det Stykke der efter Dommen skal tillægges Kirkegaarden, deels at forbedre det om samme sig befindende Hegn, har han bemærket, at han af samme Grund, hvorfor han formeentligen maa være fritagen for at tillægge Kirkegaarden ny Jord, ogsaa maa være fritagen for at indhegne den, som maatte blive at indtage, og hvad angaaer Forandringer og Forbedringer af det allerede tilværende Hegn, da har han formeent, deels at Forpligtelsen i saa Henseende maatte paahvile det kongelige Rentekammer eller

Baroniet Løvenborgs Besidder, deels at Cancelliet i alt Fald, ved den oven citerede, af Citanten fremlagte Skrivelse af 22de October 1816 til Holbæk Amtmandskab har vedtaget, at Kirkeeieren ikke skulde vedligeholde Gjerdet, forinden det ved Baron Løvenskjolds Død overleveredes ham i den ved bemeldte Skrivelse foreffrevne Stand, hvilket endnu ikke skal være fæet.

Slutteligen har Citanten endnu, forsaavidt angaaer det af det Offentlige imod ham ved Underretten instituerede Søgemaal, protesteret imod, at den her for Retten nedlagte Paastand om forøget Salair for Procurator Arboe toges til Følge som upaastøvt.

Snar nu først angaaer den af Procurator Arboe paa det Offentliges Vegne for Underretten nedlagte Paastand om at Citanten skulde have forbrudt sit jus patronatus til Ludse Kirke, hvilken Paastand ved den indkomne Dom er afvist som ikke hjemlet i den ham af Amtet, i Henshold til det kongelige danske Cancellies Skrivelse af 31te Marts 1835 meddeelte Ordre, da er hiin Paastand af det Offentliges Sagfører her for Retten ikke inhæret; derimod er det med Hensyn til de ovennævnte af Citanten paaberaabte Frisindelsesgrunde af bemeldte Sagfører med Føie bemærket, at det maa vedkomme Øvrigheden at afgjøre hvorvidt en Udvidelse af Kirkegaarden er fornøden, og at det in casu af Cancelliet er antaget, at en saadan er nødvendig, hvortil endnu kommer, at der alene høves til Hensigt at giengive Kirkegaarden et saa stort Areal, som den før det nye

Veianlæg havde. Men at det maa paaligge Kirkeieren at foranstalte saadan Udvidelse følger ligefrem af Begrebet om Kirkeiendom og de denne Ret til Kirkens Indtægter ledsagende Forpligtelser, og findes ogsaa hjemlet i Lovgivningen, in specie i Frd. 13de November 1829 S. 1, hvor Lovgiveren er gaaet ud fra den Forudsætning, at Kirkeieren er forpligtet til at bestride Kirkens Udgifter, til hvilke maa henregnes hvad der maatte medgaae til at forskaffe Communens Medlemmer den dem ved L. 2—22—38 hjemlede fri Jord til Begravelse.

Hvad dernæst angaaer de af Citanten gjorte Indsigelser mod Størrelsen af den Jord, der vil være at udlægge til Kirkegaarden, da, foruden at det i alt Fald, hvis der til disse skal være at tage Hensyn, havde paaligget Citanten ved en optagen Synsforretning at documentere, at den af vedkommende Provst i Embeds Medfør, i Henhold til den desangaaende førte Correspondence og med Hensyn til det Kirkegaarden til Veien frtagne Jordstykke, i den for Underretten fremlagte Skrivelse til Holbæk Amtmandskab af 12te Marts 1835 som nødvendig antagne Udvidelse af 1200 □ Alen ikke var fornøden, maa det ogsaa i Henhold til det oven Bemærkede og da det ved den fornævnte af Kammeradvocaten producerede Taxations-Forretning er godtgjort, at det Kirkegaarden til Landeveien frtagne Stykke har udgjort over 1200 □ Alen, antages, at den over Citan-

ten med Hensyn til Arealets Størrelse nedlagte Paa-
stand er tilstrækkelig begrundet.

Naar Citanten endeligen har villet støtte sin Gri-
findelse for det Offentliges Tiltale paa den fremlagte
Cancellie-Skrivelse til Holbæk Amtmandskab af 23de Sep-
tember 1815, da kan det, saaledes som det ogsaa ved
den indankede Dom med Høie er statueret, ingenlunde
antages, at den, efter den Naade hvorpaa den af davæ-
rende Kirkeeier til Cancelliet indgivne ligeledes fremlagte
Forespørgsel, der atter fremkaldte den foranførte Can-
cellie-Skrivelse, er affattet, kunde være Anledning til at
forstaae samme, som om der derved agtedes erhvervet en
Resolution, der med Hensyn til det fra Kirkegaarden
affaaede Stykke fritog ham for sine Pligter som Kirke-
eier i Tilfælde af at Kirkegaarden ved denne, Eieren
isvrigt ifølge Veianordningerne paahvilende, Afftaaelse,
skulde blive for indskrænket, ligesaaalidet som Collegiet
kan ved at meddele sit Svar, efter dette Indhold,
antages at have havt en saadan Mening for Øie.

Naar det altsaa saaledes efter det Nysanførte maa
antages at paaligge Citanten at give Lufse Kirkegaard
den paastaade Udvidelse, er det en Selvsølge, at han
ogsaa vil have at forsyne det Stykke, der maatte tillæg-
ges Kirkegaarden, med tilbørligt Hegn, og hvad angaaer
den over ham i Genhold til det i Aaret 1834 afholdte
Kirkesyn nedlagte Paastand om at forandre og forbedre
det allerede tilværende Hegn, da støtter hans Forplig-
telse til at efterkomme denne Paastand sig ligeledes aldeles

paa hans Egenſkab ſom Kirkeeier, til hvem det Offentlige i ſaa Henſeende har at holde ſig, uden at den ovennævnte Cancellie-Skrivelse af 22de October 1816 kan antages derfor at have fritaget ham, idet den tvertimod har ſtatueret det Modſatte; thi vel tilføies i bemeldte Skrivelse, at hiin Forpligtelſe for Kirkeeieren ſørſt ſkulde indtræde, naar den daværende Beſidder af Baroniet Løvenborg, der for ſin Livstid havde paataget ſig at iſtandſætte og vedligeholde Hegnet, ved Døden var afgaaet, men da dette, efter hvad der er in confesso, er indtruffet i Aaret 1831, vil Citanten være rette Paagjeldende i denne Sag, hvilken de Rettigheder, han muligen maatte kunne gjøre gjeldende enten mod Baroniets nuværende Beſidder i Anledning af hans Formands Forpligtelſer, eller mod Rentekammeret, maa være uvedkommende.

Hvad endelig angaaer det Procurator Arbøe ved Underretten, i Henhold til Frd. 3die Juni 1796 §. 42 tilkjendte Salair, da vil ſamme være at forhoie til 30 Rddlr. Sølv, uden at det kan antages fornødent, at den indankede Dom i ſaa Henſeende af det Offentlige ſkulde være contrapaaanket, da det maa paahvile Domſtolene ex officio at beſtemme det fra vedkommende Sagsførers Side paaſtaaede Salairs Størrelſe.

Hvad dernæſt betræffer det af Citanten mod det kongelige Rentekammer inſtituerede Søgemaal, da har Kammeradvocaten, ſom for bemeldte Collegium har givet Røde under Sagen, næſt, ſom ovenbemærket, paa

Grund af den af Citanten her for Retten nedlagte formeentligt ~~forandrede~~ ~~Paastand~~, at paaftaae Sagen ganske eller for en Deel afviist, endvidere i Henhold til Underrets-Proceduren formeent, at Sagens Afviisning maatte blive en Folge af, at det af det Offentlige for Underretten instituerede Hovedsøgmaal og Citantens Adcitationsføgemaal i og for sig ere ufernelige, eftersom hiint gik ud paa Straf for Citanten eller i alt Fald Ansvar paa Grund af en fra hans Side udviist Forsømmelse, dette derimod paa Erstatning for et formeentligen tilføiet Tab, samt at det Offentlige hverken kan eller vil holde sig til Andre end Citanten, hvorhos det i alt Fald ved Hovedsøgmaalets Anlæg endnu var uafgjort, hvorvidt der paahelede Citanten nogen Forpligtelse i Anledning af Meianlægget.

Samtlige disse Afviisningsgrunde finder Overretten imidlertid ikke at kunne give Medhold, idet det, hvad navnlig den Afviisnings-Paastand betræffer, der er grundet paa de af Citanten her for Retten over Rentekammeret nedlagte Paastandes Bestaenhed, maa bemærkes, at samme i alt Fald kun vilde kunne bevirke, at der gaves Dom efter den af Citanten for Underretten nedlagte Paastand, hvilket Citanten ogsaa selv aldeles subsidiairt har forlangt.

Forsaauidt derimod angaaer den af Kammeradvocaten ogsaa her for Retten inhæterede Grund, hvorpaa Underdommeren har bygget Sagens Afviisning for Rentekammerets Vedkommende, at det nemlig efter Forord-

ningen 13de December 1793 §. 13 maa forudsættes som givet, at den Weilinie, ved hvis Anlæg igjennem Lubse Bye et Stykke Jord fratoges Kirkegaarden og endeel af den om samme værende Ringmuur nedreves, er bestemt ved kongelig Resolution, hvorfor Retten maatte ansee sig incompetent til at recensere de af den daværende General-Deicommission tagne Bestemmelser, hvorpaa hiin Resolution maa antages bygget, da kan Overretten, om den end ikke kunde billige hiin Underdommerens Formening, fordi der fra Citantens Side ikke er nedlagt nogen Paastand om Forandring af den saaledes engang anlagte Wei, men alene om Erstatning for den Skade, Lubse Kirkegaard har lidt ved det omhandlede Weiarbeide, dog, siden Citanten ikke har procederet til Sagens Hjemviisning og heller ikke har erhvervet nogen Bemyndigelse for Retten til at paakjende Sagen i Realiteten, kjøndt denne ei af Underretten er tagen under Paakjendelse, ikke for Rentekammerets Vedkommende statuere noget andet Resultat, end det i Underrettsdommen antagne.

I Henhold til Kammeradvocatens Instrux af 26de October 1785 §. 12 og den her for Retten fremlagte Regning, vil Citanten være pligtig at udrede til den kongelige Kasse Processens Omkostninger for Underretten med 194 Rbdlr. 24 sk. Repræsentativer, samt i Salair til Procurator Wagger 20 Rbdlr. Sølv.

Hvad endeligen angaaer den tredie Indstævnte, Hofjægermester, Baron v. Løvenskjold, da vil der

til hans her for Retten i Henhold til E. 1—2—12 nedlagte Afvisningspaastand ikke kunne tages Hensyn, eftersom Citanten herimod har protesteret, idet han med Høie har erindret, at hiin exceptio fori ikke kan antages at have været fremsat for Underretten, hvor bemeldte Indstævnte alene har reserveret sig mulig Indsigelse med Hensyn til at han var saggivet ved Underretten, da han ifølge de friherrelige Privilegier forterer umiddelbart under Høiesteret, uden at han dog derefter virkelig har fremsat saadan Indsigelse, hvorved han, som Citanten retteligen har formeent, maa antages at have frafaldet sammes Benyttelse.

Hvad nu Sagens Realitet angaaer, da har Citanten søgt at grunde sin over Baron Eøvenskjold nedlagte Paastand derpaa, at det var til Baroniet Eøvenborgs private Fordeel, at den omhandlede Hovedblanbevei gaves den paaankede Retning igjennem Ludse Bye, hvilket Afserum formeentligen skulde være godtgjort ved den af Citanten producerede Skrivelse af 28de Juni 1798 til General-Deicommisjonen, ifølge hvilken den daværende Besidder af Baroniet Eøvenborg, Kammerherre Eøvenskjold, som tillige var Amtmand over Holbæk Amt, havde andraget paa, at Weilinien erholdt den Forandring, hvorved det blev nødvendigt at et Stykke Jord fratoges Ludse Kirkegaard. Men skøndt det, navnlig ved de af Kammeradvocaten her for Retten fremlagte fra Kammerherre, Amtmand Eøvenskjold til General-Deicommisjonen indgivne Andra-

gødtgjort, ligesom det i alt Fald er in confesso, at den oprindeligt paatænkte Weiliniæs Forandring er bevirket af bemeldte Lehnbesidder, findes det dog ikke, hvad ogsaa Underdommeren retteligen har statueret, at denne Omstændighed i og for sig skulde kunne paadrage Baroniet nogen Forpligtelse; thi selv uden Hensyn til at det ifølge de fremlagte Andragender om Weiforandringen og de ligeledes fremlagte Situationskort, ikke kan ansees godtgjort, at Weien, naar Planen var bleven som oprindeligt bestemt, ikke var kommen til at berøre Kirkegaarden, var det en ligesvem Følge af den daværende Lehnbesidderes Stilling som Amtmand, at han paa de Eegnebeboeres Begne, over hvis Jorder Weien efter den oprindeligt udkastede Weiplan skulde gaae, maatte til vedkommende Autoritet indkomme med de Forslag, de ønskede iværksætte til deres Bedste i Anledning af Weiens Forandring, og at denne Omstændighed har motiveret det af bemeldte Lehnbesidder indgivne Andragende, sees af selve dettes Indhold, ligesom han i alt Fald selv, som privat Mand og Eier af de Jorder, over hvilke Weien skulde gaae, i Henhold til Frd. 13de December 1793 §. 13 maatte være berettiget til at anholde om en Forandring i den paatænkte Weiplan, uden derved, med mindre han i saa Henseende havde paataget sig nogen særegen Forpligtelse, at kunne paadrage sig Ansvar, naar Weivæsenets Bestyrelse, hvis Motiver ikke kunne blive Gjenstand for Rættens Bedømmelse, indvilgede i hans Forslag.

Hvorvidt nu den daværende Lehnbesidder ved Weiliniens Forandring havde paadraget sig nogen Forpligtelse, sees af hans ovennævnte Skrivelse til General-veicommissionen af 28de Juli 1798, idet han nemlig ved denne paatog sig i Forbindelse med Arvefæsteren af Kroen i Ludsø Bye atter at opføre den Deel af Kirkegaardens Ringmur, som i Anledning af Landeveiens Anlæggelse efter det af ham til General-veicommissionen indgivne Forslag maatte vorde nedbrudt, hvorimod han udtrykkeligt i bemeldte Skrivelse protesterede mod at svare til Godtgjørelsen for det Jordstykke, der i saa Fald fra Kirkegaarden vilde blive at afgive.

Nel sees det nu ikke at den omhandlede Deel af Ringmuren efter dens Nedbrydelse atter er bleven opført, men da det, efter det Ovenanførte, istedet for samme opførte Steengjerde ifølge Canc. Skr. af 22de October 1816 under visse Betingelser var anseet tilstrækkeligt, og Citanten, efter hvad ligeledes ovenfor er bemærket, havde acquiesceret ved bemeldte Cancelliets Resolution, uden hos den daværende Lehnbesidder, om hvem det er in confesso at han havde forbunden sig til at istandsætte og for sin Livstid at vedligeholde bemeldte Gjerde, at betinge dette af nogen Overleverelse af samme i en vis Tilstand, eller overhøredet med ham at indlade sig om denne Sag, skjønnes det ikke rettere, end at Citanten, saaledes som Underretsdommen ogsaa har statueret, som Kirkeeier maa bære Følgerne, forsaavidt ovennævnte Lehnbesiddere ikke maatte have opfyldt den af dem paa-

tagne Forpligtelse med Hensyn til Kirkegaardsgjælden, hvilken Forpligtelse, mod Indstævnte Baron Løvenskjolds Benægtelse og efter deres Stilling som Lehnbesiddere, ikke kan antages nu at paahvile Baroniet, eller overhovedet, efter hvad der er in confesso angaaende den af den forrige Lehnbesidder, som i Aaret 1831 afgik ved Døden, afgivne Erklæring og de derefter stedfundne Forhandlinger, at have været mere end blot personlig, hvorfor samme ikke kunde gaae over paa hans Eftermand, den under nærværende Sag indstævnte Lehnbesidder, hvis subsidiaire Paastand om Underretsdommens Stadfæstelse for hans Vedkommende altsaa vil være at give Medhold, uden at det vil være fornødent at undersøge hvervidt Citantens Ret mod denne Indstævnte i alt Fald maatte ansees præsciberet.

Processens Omkostninger her for Retten vil Citanten have at udrede til Hofjægermester, Baron Løvenskjold med 25 Rbdlr. Sølv.

Efter alt det Foranstøttede vil altsaa den indankede Dom i det Hele være at stadfæste med den Modification, at det Procurator Arbøe tillagte Salair og de Kammeradvocaten ved Underretten tillagte Omkostninger i Henhold til det Ovenanstøttede ville være at forhøie.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret, attesteres, at Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Det behørigte stemplede Papiir er, forsaavidt Sagen ikke har været beneficeret, her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret: Underrettsdommen bør ved Magt [at stande](http://www.bibtool.com.cn).

I Salair til den for det Offentlige ved Underretten befuldmægtigede Sagsfører, Procurator Urboe, og til Kammeradvocatens Befuldmægtigede sammesteds, Procurator Bagger, betaler Citanten, Kammerherre og Major Caspar Holten Grevencop Eastenskjold til Frederikslund, Hørbye og Hagested Gaarde og Godser, til Førstnævnte 30 Rbdlr. og til Sidstnævnte 20 Rbdlr., begge Dele Søl, ligesom han og til den kongelige Kasse betaler Processens Omkostninger for Underretten med 194 Rbdlr. 24 s. Repræsentativer.

I Salair til det Offentliges befalede Sagsfører ved Overretten, Procurator Christensen, og til Kammeradvocaten, Etatsraad Sporon, betaler Citanten til Førstnævnte 30 Rbdlr. og til Sidstnævnte 50 Rbdlr., ligesom han ogsaa til Indstævnte, Hofjægermester, Baron Hermann v. Løvenskjold til Friherstabet Løvenborg, betaler Processens Omkostninger for Overretten med 25 Rbdlr., Alt Søl.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Afsærd efter Loven.

No. 15.

Straf for ulovligt Værtshuushold, samt for respectstridig og trodsig Afsærd mod en Politimester.

I Sagen:

Procurator d'Alcham, som Actor,

contra:

Tiltalte Lars Hansen af Nykjøbing.

(Affagt den 19de October 1839.)

Forsaauidt Tiltalte Lars Hansen af Nykjøbing under nærværende i første Instants ved Nykjøbing Kjøbstads Extraret den 2den f. M. af den constituerede Dommer, Procurator Wagger, paakjendte Sag actioneres for ulovligt Værtshuushold, da er han ved egen Tilstaaelse i Forbindelse med de isvrigt oplyste Omstændigheder tilstrækkeligt overbeviist at have gjort sig skyldig i den hamsaaledes imputerede Forseelse, idet han navnlig anden Pintsedag dette Aar har for Betaling beværtet forskjellige Personer, der havde indfundet sig i hans Huus og spillede Kort, med Epise og udfjernet Brændeviin til dem til Fortæring paa Stedet, og ligeledes Markedsdagen den 31te Mai d. A., da der holdtes Dands i hans Huus, for Betaling udfjente Brændeviin til dem, der indfandt sig hos ham.

For dette Forhold er Tiltalte, som ved Nykjøbing Kjøbstads Politieretsdom af 12te November f. A. og nærværende Rets Dom af 14de Mai d. A. er for uberettiget Værtshuushold ifølge Pl. 4de Juli 1817 idømt Mulcter af respective 10 Rbdlr. Sølv og 15 Rbdlr. Sølv, ved den indankede Dom retteligt tilfunden i Medhold af samme Placat at erlægge en Mulct til lige

Deling mellem Nykjøbing Kjøbstads Kæmmerkasse og dens Politiekasse, og findes denne Mulct passende bestemt til 40 Rddlr. Sølv.

Hvad dernæst den Deel af Actionen betræffer, der gaaer ud paa at Tiltalte har siddet vedkommende Politie-mesters imod at han drev Værtshuushold gjorde Forbud overhørigt, samt udviist en respectstridig og trodsig Adfærd imod bemeldte Embedsmand, da er det oplyst at Tiltalte, der den 31te Mai d. A. henvendte sig til vedkommende Politimester med Begjering om Tilladelse til at holde Dands og Brændeviins-Udsjænkning, men nægtedes denne, ikke alene fortsatte det af ham alligevel paabegyndte ovenomhandlede Værtshuushold efterat Politimesteren, først ved en Politiebetjent og en anden Mand og siden i egen Person, havde betydet ham at han skulde ophøre dermed, men endog har svaret Politimesteren, da denne, som meldt, personlig gav ham Betydning om at holde sig Forbuddet mod at holde Dands og Værtshuushold efterretteligt, at han vilde vedblive med dette, ligesom han og, da Politimesteren anden Gang personlig indfandt sig i hans Gaard for at forbyde ham at fortsætte det begyndte Værtshuushold, paa en usømmelig Maade er traadt hen til denne og har tilstalt ham i en saadan Tone og paa en saadan Maade, som maa ansees stridende mod den Respect, han var Politimesteren skyldig, uagtet denne med Sindighed paabød ham at forholde sig rolig.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold findes han ved den paaankede Underrettsdom retteligt at være anseet i Analogie af de Anordninger, som ellers sætte Straf for Opsætsighed mod dem, som paa Embeds Vegne have noget at befale, under Udvølsen af den disse betroede Myndighed, ligesom og den valgte Straf af 2 Gange 4 Dages Fængsel paa Band og Brød findes passende.

Da Tiltalte derhos ved Underrettsdommen retteligt er tilpligtet at udrede Actionens Omkostninger, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste, dog saaledes at de Actor, Landvæsenstommisfær Løschau, og Defensor, Exam. juris Aagesen, tillagte Salairer af respective 6 Rbdlr. og 5 Rbdlr. Sølv nedsættes til respective 4 Rbdlr. og 3 Rbdlr. Sølv.

3 Salair til Actor ved Overretten, Procurator d'Auchamp, vil Tiltalte være pligtig at betale 5 Rbdlr. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter har været forsvarlig.

Ehi Ejendes for Ret: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at de Actor, Landvæsenstommisfær Løschau, og Defensor, Exam. juris Aagesen, tillagte Salairer af respective 6 Rbdlr. Sølv og 5 Rbdlr. Sølv nedsættes for den Førstnævnte til 4 Rbdlr. Sølv og for den Sidstnævnte til 3 Rbdlr. Sølv.

I Salair til Actor ved Overretten, Procurator d'Auchamp, betaler Tiltalte Lars Hansen af Rykjøbing 5 Rbdlr. Sølv.

Den idømte Mulct at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og isvrigt at efterkommes under Udfærd efter Loven.

No. 16.

Ubesøiet Paaastand om en efter det kongelige Rentekammers Ordre anlagt Sags Afslutning fordi der ikke var prøvet Forlig i den. Spørgsmaal om hvorvidt Eieren af en Bygning, hvorfra der i over 30 Aar havde været Tagdrøv ud til en tilgrændsende Plads, kunde ansees pligtig at gjøre nogen Forandring ved det.

I Sagen:

Kammeradvocaten paa Embeds Begne,

contra:

Høker Bøistrup.

(Ussagt den 21de October 1839.)

Det er under nærværende Sag in confesso, at der paa den Indstævnte Høker Bøistrup tilhørende Eiendom No. 258 i store Kongensgade her i Staden, hvilken Eiendom støder umiddelbart op til den Hans Majestæt Kongen tilhørende Frederiks Kirkeplads, ere ud til den nyismeldte Plads, saavel i Stueetagen, som paa 1ste, 2den og 3die Sal, anbragte forskellige Vin-

duer og Huller, eller, som Indstævnte har benævnt dem, enkelte Ruder, ligesom og at der fra Eiendommen er Tagdryp ud til oftnævnte Plads. Da dette formeentligen finder Sted uden tilstrækkelig Hjemmel, har Citanten, Kammeradvocaten paa Embeds Vegne, paaftaaet Indstævnte, som Eier af forebemeldte Eiendom, kjendt uberettiget til ud imod Frederiks Kirkeplads at have de omhandlede Vinduer og Huller, samt Tagdryppet, og ham under en daglig Mulct tilpligtet at tilmure eller levligt tillukke meerbemeldte Vinduer og Huller, samt befrie Pladsen for det titnævnte Tagdryp, hvorhos Citanten har paaftaaet Indstævnte tilpligtet at udrede Processens Omkostninger skadesløst og derunder Salair til Kammeradvocaten.

Derimod har Indstævnte paaftaaet principaliter Sagen afviist og sig tillagt Kost og Læring, men subsidialiter sig frifunden for Citantens Tiltale og tilkjendt Processens Omkostninger skadesløst.

Forsaaaridt nu den nedlagte Afviisnings-Paastand angaaer, da vil denne, der er støttet paa, at der ikke i Sagen er prøvet Forlig ved Forligelsescommissionen, ikke kunne gives Medhold, da Sagen, som anlagt efter det kongelige Rentekammers Ordre, maa ansees undtaget fra Forligsmægling.

Hvad dernæst Sagens Realiter betræffer, da har Indstævnte erkjendt sig pligtig at tillukke saavel det ene af trende ved anden Gal værende Huller, der senest er anbragt, som et Par enkelte Vinduer i Stueetagen,

hvilket den forrige Eier af det omhandlede Sted har i Aaret 1812 erholdt det kongelige Rentekammers Tilladelse til at anbringe indtil videre, og iblandt Andet under den Betingelse, naar forlangtes, at tillukke samme med Muur.

Derimod har Indstævnte formeent, at der ikke kan paaligge ham nogen Forpligtelse til at tillukke de øvrige Vinduer og Huller eller til at befrie Kirkepladsen fra Tagdryppet, da det saaledes Omhandlede har existeret i over Hæveds Tid, og denne Formening findes ogsaa at maatte bifaldes, da tvende Vidner, Bødkersvend A. P. Poulsen og Skibstømmersmand N. S. Rancé, have udsagt, at de paa den paagjeldende Eiendom ud til Frederikspladsen anbragte Vinduer — hvorunder der, efter hvad der er oplyst om at de omkvæstionerede Huller ere forsynede med Ruder, maa, med særdeles Hensyn til at der ikke i saa Henseende er gjort nogen Erindring fra Citantens Side, antages indbefattede de under Sagen omhandlede Huller — ere af samme Bestaffenhed, som for over 30 Aar siden, med Uundtagelse af eet, som ved en Reparation skal være blevet noget større, og en senere i Muren paa 2den Sal anbragt Rude, hvilke tvende Dele efter den brugte Procedure maae ansees at være de, Indstævnte har erkjendt sig pligtig at tillukke; ligesom ogsaa fornævnte Vidner have forklaret, at der i ommeldte Tid ikke har under den paagjeldende Bygnings Tag ud til Kirkepladsen været anbragt nogen Rende til at modtage Tagdryppet. Thi vel har Citanten erindret, at det

ikke kan ansees godtgjort, at der er vundet Hævd paa de omhandlede Gjenstande; fordi intet af Vidnerne har kunnet opgive vedkommende Nabningers Antal, eller beskrive deres Bestaaffenhed, og at det ei heller er bevist, at Tagdryppet er faldet paa Kirkepladsens Grund i saadan Tid, at dette for Fremtiden skulde taales; men disse Erindringer skjønnes ikke at kunne tillægges nogen Vægt; thi ligesom Indholdet af Vidnernes Forklaringer findes omfattende og betegnende nok til at begrunde Beviset for Hævd i Henseende til Vinduerne og Hullerne, saaledes maa den Omstændighed, at det omhandlede Tagdryp har fundet Sted i over 30 Aar, være tilstrækkelig til at medføre, at der ikke kan paaligge Indstævnte Forpligtelse til ved samme at gjøre nogen Forandring i Relation til Kirkepladsen.

Forsaaavidt Citanten under Sagens Drift har bemærket, at Indstævnte har i 1ste, 2den og 3die Sal anbragt Tørreindretninger og derhos har provoceret ham til at erklære, om han er villig til at lide Dom med Hensyn til disse uden Continuations-Stævning, i hvilken Anledning der ikke er fremkommen nogen bestemt Erklæring fra Indstævnte, som har indskrænket sig til en simpel Exception, vil der allerede af den Grund ikke være Tale om at tage noget Spørgsmaal angaaende disse Tørreindretninger under Paafjendelse, at Citanten ikke med Hensyn til samme har nedlagt nogen Paaastand.

Ifølge Foransførte vil Indstævnte være at kjende uberettiget til at have paa sin Eiendom ud til Frederiks-

pladsen det Windue og det Hul, hvilke han, som ovenmeldt, har ~~verfjendt sig pligtig at~~ ~~tillukke~~, hvorhos han vil være at tilpligte at opfylde denne Forpligtelse inden 4 Uger under en daglig Mulct af 2 Rbdlr. Sølv til Kjøbenhavns Gattigvæsens Hovedkasse, men forøvrigt vil han være at frifinde for Citantens Tiltale.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve, og til at paalægge Indstævnte at udrede Salair til Kammeradvocaten, Etatsraad Sporø, findes der ikke Anledning, da Indstævnte, der har asse-
reret, altid at have været villig til at afslukke det ovenomhandlede Sag Winduer og det ommeldte Hul, ikke, efter hvad der maa antages at være in confesso, har, før end Sag mod ham blev anlagt, været opfordret til at iværksætte saadan Afslutning.

Det Sagen tilhørende stemplede Papiir er rigtigt forbrugt.

Thi kjendes for Ret: Indstævnte Høker Wøistrup bør være uberettiget til paa den ham tilhørende Eiendom No. 258 i store Kongensgade her i Staden ud imod Frederiks Kirkeplads at have det Sag Winduer i Stueetagen, som det kongelige Rentekammer i Aaret 1812 har tilladt at maatte indtil videre anbringes samme-
steds, og det af de ovenomhandlede i anden Etage værende trende Huller, der er senest anbragt, og bør han, under en daglig Mulct af 2 Rbdlr. Sølv til Kjøbenhavns Gattigvæsens Hovedkasse for hver Dag han sidder denne Dom overhørig, inden 4 Uger efter sammes

lovlige Forkyndelse, tilmure eller lovligt tillukke bemeldte Sag Vinduer og fornærmede Gul, men forøvrigt bør han for Tiltale af Citanten, Kammeradvocaten paa Embeds Vegne, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

No. 17.

Arbitrair Straf for en Skarpretter, der havde vlist opsætfig og trodsig Adfærd imod Kongens Fogeds Assistenten.

I Sagen:

Procurator Lange, som Actor,

contra:

Tiltalte Skarpretter Nicolai Raunholdt.

(Affagt den 26de October 1839.)

Forsaauidt Tiltalte Skarpretter Nicolai Raunholdt under nærværende Sag sigtes for ved Forbedringshuusfangen Gustav Schmidts Henrettelse, der fandt Sted den 25de Juli d. A., at have udført Executionen paa en uforsvarlig Maade, findes det ikke at Tiltalte imod hans Benægtelse kan ansees overbeviist at have i denne Henseende gjort sig skyldig i et saadant Forhold, som kjønnes at burde paadrage ham Straf-Ansvar.

Derimod maa det ved de under Sagen afhørte Vidners beedigede Forklaringer antages tilstrækkeligen oplyst,

at Tiltalte, da Kongens Fogeds Assistenten, som vare tilstede ved Executionen, efter Henrettelsen gave Ordre til at Tiigfisten skulde bringes op paa Skafottet for at Viget der kunde nedlægges i samme, modsatte sig Udførelsen af denne Ordre, idet han betydede de Slaver, der skulde bære Risten op paa Retterstedet, at den skulde blive nedenfor, hvilket han vedblev, uagtet hiin Ordre paa ny blev indskærpet, ligesom han og, da Assistent Ottesen i Anledning heraf traadte nærmere og, idet han henvendte sig til Tiltalte, gjentog den allerede givne Ordre med de Ord: "jeg befaler at Risten skal bringes op", svarede i en bydende Tone: "men jeg befaler at den skal blive derne", og først efterat Assistent Ottesen atter havde gjentaget oftnævnte Ordre med Tilføiende, at han vilde see, hvo der turde modsætte sig samme, og derhos havde tilkjendegivet Slaverne, at det ikke var Tiltalte, der ved Executionen havde at befale, blev Tiigfisten bragt op paa Skafottet og Viget deri nedlagt.

For den saaledes af Tiltalte brugte opførsige og trodsige Udfærd vil han, der tidligere, ifølge det kongelige danske Cancellies Resolution af 7de Januar 1834, er for udviist utilbørlig Opførsel, navnlig imod Kongens Fogeds Assistenten, bleven meddeelt en Irettesættelse og derved betydet det Forhold, hvori han som underordnet Betjent staaer til disse Embedsmænd, være at ansee med en passende arbitrair Straf, der efter Omstændighederne skjønes at kunne bestemmes til en Mulct af 20 Rbdlr. Selve til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hoved-

kasse, hvorhos han vil have at udrede de af Actionen lovlig flydende Omkostninger og derunder i Salarium til Actor, Procurator Lange, 5 Rbdlr. Sølv.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi Ejendes for Ret: Tiltalte Skarpretter Nicolai Raunholdt bør til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse både 20 Rbdlr. Sølv, samt udrede alle af Actionen lovligt flydende Omkostninger, hvorunder i Salarium til Actor, Procurator Lange, 5 Rbd. Sølv.

Den idømte Mulct at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Demmen i det Hele at efterkommes under Udsærd efter Loven.

No. 18.

En Sag afviist fordi Flere under den procederede til Justification af en Arrest, der var iværksat for forskellige, hver af de Paagjeldende særstilt tilkommende Fordringer, som ikke stode i Forbindelse med hinanden. Arresten tillig hævet, da den ikke kunde ansees lovlig forfulgt ved det ikke tilhørlig instituerede Sagsmaal.

I Sagen:

Ehnsgreve Schaffalitzky de Muckadell til
Grevskabet Muckadell, Forpagter Bæcker paa
Gjellebroe og Forpagter Dam paa Gyldesteen,

contra:

Bagermester Dehlenschläger i Odense.

(Affagt den 28de October 1839.)

Da Indstævnte ~~ib~~ ~~Wagern~~ ~~en~~ Dehlenschläger i Odense, der i Løbet af sidstafvigte Vinter havde af Citanterne, Lehnsgreve Schaffaligky de Muckadell til Grevstabet Muckadell, Forpagter Bekker paa Gjellebroe og Forpagter Damm paa Gyldesteen, kjøbt endeel Hvede, navnlig af den Førstnævnte for 1031 Rbdlr., af den Anden for 450 Rbdlr. og af den Sidste for 300 Rbdlr., ikke havde efterkommet de af ham med Hensyn til Betalingen paadragne Forpligtelser, requirerede Citanterne i Forening Indstævntes Person belagt med Arrest og under en ifølge heraf den 4de Juni d. A. afholdt Fogedforretning blev den forlangte Arrest effectueret.

Efter foregaaende Klage til Forligelsescommissionen anlagde Citanterne Sag ved Odense Kjøbstads Bysrettingsret og paaastode Arrestforretningen stadfæstet saavel med Hensyn til dens Form, som dens Realitet, og Indstævnte tilpligtet at betale de med bemeldte Forretning forbundne Udgifter og Processens Omkostninger aldeles Kadesløst.

Med den den 22de sidstleden affagte Dom toges imidlertid Indstævntes Paastand om Sagens Afviisning og Arrestens Ophævelse til Følge, hvorhos Citanterne tilpligtedes at betale 6 Rbdlr. Sølv i Kost og Tæring til Indstævnte.

Bemeldte Dom have Citanterne ifølge Stævning af 25de Juli sidstleden indanket her til Retten og paa-
staaet principaliter at den i det Hele annulleres og

Sagen hjemvises til ny Behandling paa Indstævntes Bekostning, men subsidialt, at Underrettsdommen, om end den ved samme givne Afvisning stadfæstedes, kjendes ufterrettelig at være forsaavidt den paa Indstævntes Person effectuerede Arrest ved samme er hævet.

Citanterne have derhos paaستااet Indstævnte i ethvert Fald tilpligtet at betale Processens Omkostninger.

Da Indstævnte, skjøndt lovligt varslet, ikke har mødt eller ladet møde ved Overretten, vil Sagen i Medfør af L. 1—4—30, cfr. Frd. af 3die Juni 1796 §. 2 blive at afgjøre efter de fremlagte Breve og Beviisligheder.

Overretten maa da med Underdommeren være enig i at ansee den Cumulation af Sager for utilladelig, der finder Sted under nærværende Sag, idet Citanterne procedere til Justification af en Arrest, hvis Lovlighed naturligviis alene kan bedømmes ved at tage Hensyn til de enhver af Citanterne særskilt tilkommende Fordringer, der have deres Oprindelse fra forskjellige Retsforhold og aldeles ikke staae i Forbindelse med hinanden. Da det som Følge heraf maa bifaldes, at Underdommeren har afviist Sagen, saa skjønnes ikke heller rettere, end at den effectuerede Arrest er med Føie ved den indankede Dom bleven ophævet, da den ikke kan ansees at være lovligt forfulgt ved et Søgmaal, der er institueret paa en Maade, som er i Strid med Lovgivningen. Thi vel have Citanterne yttret den Formening, at en Contra-klage fra Indstævntes Side maatte have fundet Sted

for at Arresten skulde kunne hæves og at Lovens Analogie taler for at Stævningen, om den ogsaa laborerer af saadan Mangel at Sagen paa Grund deraf maatte afvises, er tilstrækkelig til at holde Arresten ved Kraft, i hvilken Henseende Citanterne have paaberaabt Lovens 1—6—12, 18, cfr. Frd. 19de August 1735 S. 10 og Rescr. 19de December 1749, samt den Omstændighed, at en Stævning, der lider af en Formfeil, naar den kun er forkyndt Vedkommende, afbryder Præscription og Hævd. Men denne Formening kan ikke bifaldes.

Ligesom det nemlig ligger i Tingens Natur at Contrastævning ikke behøves for at faae en Arrest ophævet ved den Dom, hvorved den Betingelse for Arrestens Gyldighed, som indeholdes i dens lovlige Følgning, antages ikke at være tilstede, saaledes kan der ikke fra den Virkning, som maatte tillægges en ikke rettelig værksat Paaanke til at standse Udløbet af fatalia appellationis og med Hensyn til Præscription og Hævd, gjøres en Slutning til at det samme maatte gælde i Henseende til Arrest, hvilket Retsmiddels eiendommelige Natur gjør at de sædvanlige Regler ikke ligefrem paa samme kunne være anvendelige.

Da den indankede Doms Bestemmelser i Henseende til den Indstævnte tillagte Kest og Læring ligeledes biliges, vil bemeldte Dom ifølge det Foranstøt i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger her for Retten blive efter Omstændighederne at ophæve.

Det Sagen tilhørende stemplede Papiir er her for Retten rigtigt forbrugt.

Chi kjendes for Ret: Byetingsdemmen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger her for Retten ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

No. 19.

Spørgsmaal om Gyldigheden af en Executionssforretning, hvorved Ildlæg var givet i de til at dække den paagjældende Fordring fornødne, i Behold værende Renter og Revenuer af Debtors Hustrues Formue, der var sat fast i Overformynderiet saaledes at Revenuerne og Renterne skulde udbetales imod hendes og hendes Mand's Dvittering.

I Sagen:

Guldmægtig N. C. Meldola,

contra:

Kjøbenhavns Magistrat.

(Affagt den 28de October 1839.)

Ifølge et imellem Citanten, Guldmægtig N. C. Meldola, og Snekermester Jens David Høecke ved Kjøbenhavns Forligelsescommission den 2den November f. A. affluttet Forlig angaaende en Retsfordring paa 880 Rbdlr. r. S. med Renter efter en af Sidstnævnte

til Citanten under 31te Januar 1837 udstedt og den 6te Februar næstefter tinglyst Panteobligation, blev der efter Citantens Requisition den 13de November forrige Aar afholdt en Executionsforretning paa Snedkermester Høeckes Boepæl, hvor der imidlertid Intet forefandttes til Requirentens Gjældstgjørelse; men da Høecke under Forretningen opgav, at der af de hans og Hustrues fælleds Bøe tilhørende og i Stadens Overformynderie indestaaende Midler hardes i Overformyndriet Renter og Revenuer i Behold til et større Beløb, end den Forbring, der var Gjenstand for Executionsforretningen, blev der paa Citantens Begjering af Fogden, under sædvanlig Reservation af Enhvers lovlige Ret, givet Udlæg i et saa stort Beløb af hine Renter og Revenuer, som behøvedes til Gjældstgjørelse for den under Forretningen æffede Sum, der i Capital, Renter og Omkostninger udgjorde 957 Rddlr. 1 Mk. 2 $\frac{1}{2}$ r. S., foruden videre paaløbende Renter, m. v., hvorefter Udlæget blev anmeldt for Contoirchefen for Raadstuen 3die Secretariat, Cancellieraad Ussing, som paa Magistratens Vegne modtog Anmeldelsen under fornøden Reservation. Da Kjøbenhavns Magistrat senere vægrede sig ved at efterkomme det saaledes ffete Udlæg, har nu Citanten under nærværende Sag ifølge Stævning af 22de December f. A. paaستاet Magistraten, som Bestyrer af Stadens Overformynderie, tilpligtet at opfylde bemeldte Udlæg ved af de evennævnte, i Behold værende Renter og Revenuer at udbetale ham saameget som behøves til Dækning af

hine 957 Rbdlr. 1 Mk. 2 fl. r. S., med videre Renter af 880 Rbdlr. r. S. fra Executionsforretningens Datum indtil Betaling skeer, samt 1 Rbdlr. 1 Mk. 4 fl., som Citanten har betalt i Gebyr for Udlæggets Anmeldelse for Magistraten, hvorhos han endvidere har paaftaaet sig tilkjendt Processens Omkostninger skadesløst.

Denne Paaastand, imod hvilken der fra Magistratens Side er protesteret, idet Samme har paaftaaet det omhandlede Udlæg ophævet og sig for Citantens Siltale frifunden, samt tillagt Sagens Omkostninger, kjønnes imidlertid ikke at kunne gives Medhold.

Det maa nemlig bemærkes, at der, forinden Snekermester Hæcke indtraadte i Ægteskab med sin nuværende Hustru Anne Marie, fød Diebel, blev ved et allerhøieste Rescript til Kjøbenhavns Magistrat af 15de December 1835, hvoraf Gjenpart er fremlagt under Sagen, bestemt, at den bemeldte Anne Marie Diebel, som da var Enke efter Brændeviinsbrænder Hansen og nogen Tid iforveien var erklæret umyndig, tilhørende Formue skulde, saafremt hun maatte indlade sig i Ægteskab, være udenfor hendes og hendes eventuelle Mands Raadighed, saaledes at hvad hun eiende er, saalænge hun lever, ikke kan sælges, pantsættes eller afhændes, hvorimod det af Overformynderiet bliver at administrere, samt Revenuerne og Renterne deraf at udbetale imod hendes og Mands Qvittering.

I Overeensstemmelse med dette, efter hvad der under Sagen er in confesso, paa behørig Maade ting-

læste allerhøieste Rescript, maa det antages, at de Ene-
 kermester *Høeckes* Hustru tilhørende, under Overfor-
 mynderiet administrerede, Midler, ere undtagne fra
 hans Creditorers Forsøgning, og at ikke blot selve Capi-
 talformuen maa være disse hans Creditorer uvedkom-
 mende, men at de ei heller kunne anses beføiede til at
 paastaae sig Renterne og Revenuerne af samme fra Over-
 formynderiet udbetalte til Gjyldestgjørelse af deres Fer-
 dringer paa fornævnte *Høeckes*, efterdi der ikke i denne
 Henseende kan tilkomme hans Creditorer større Ret, end
 der er indrømmet ham selv, hvis Quittering, ifølge Re-
 scriptets Indhold, ikke er tilstrækkelig Hjemmel for Ud-
 betalingen af de ommeldte Renter, m. v., hvortilmod det,
 som bemærket, udtrykkeligen er foreffreven, at ligeledes
 hans Hustru skal quittere for saadan Udbetaling. Hertil
 kommer, at det ved Executionsforretningen af 13de No-
 vember f. A. effectuerede Udlæg ikkun kan antages at
 have Hensyn til de Renter og Revenuer af Madame
Høeckes Formue, som da, efter hendes Mand's Opgi-
 vende, formeentligen i Overformynderiet havde i Be-
 hold, hvilke og alene nævnes saavel i den af Citanten
 indgivne Klage til Forligelsescommissionen, som i den af
 ham udtagne Stævning, men at det ikke imod de Ind-
 stævntes Benægtelse er oplyst, at der sammesteds havde
 nogen Deel af hine Indtægter i Behold paa den Tid,
 Executionen fandt Sted, i hvilken Henseende Magistra-
 ten har ladet bemærke, at det saaledes Indkomne efter-
 haanden er blevet udbetalt til Madame *Høeckes* Fer-

nødenheder, og at navnlig den dette allerede før den 13de November d. A. var fleet med de Renter og andre Revenuer, som vare indkomne i den foregaaende 11te Juni Termin.

Som Følge heraf blive de Indstævnte for Citantens Tiltale at frifinde, hvorimod det ikke skjøntes fornødent at ophæve det omhandlede Udlæg, da dette, efter det Foransførte, ogsaa uden saadan Ophævelse maa ansees ugyldigt.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve. Det behørigt stemplede Papiir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret: De Indstævnte, Kjøbenhavns Magistrat, bør for Citantens, Fuldmægtig N. C. Meldolas Tiltale i denne Sag frie at være.

Processens Omkostninger ophæves.

No. 20.

Straf for en Moder, der havde mishandlet sit Barn.

I Sagen:

Proveprocurator Kraft, som Actor,

contra:

Tiltalte Kirstine Caroline Marie Nielsen.

(Affagt den 29de October 1839.)

Ligesom det af flere Vidner under Sagen er forklaret, at Tiltalte Kirstine Caroline Marie Nielsen,

der sigtes for at have mishandlet sit ene, 5 Aar gamle Barn, har brugt en særdeles Strengthed med at tugte det, saaledes har hun ogsaa selv vedgaaet, at de Decolorationer, der efter Politisægens Erklæring af 27de Maaed. A. da fandtes paa flere Steder af Barnets Legeme, rimeligviis vare Følger af de Slag, hun havde tildeelt Barnet. Fremdeles har hun tilstaaet, at bemeldte Barn en Deel af Vinteren har om Natten maattet henligge paa noget stident Linned i en Kiste, hvis Laag var tilsluttet saaledes, at en anden Person havde sit Leie derved og Barnet kun kunde faae Luft derved, at nogle Muurstene eller en Klods blev lagt imellem Kisten og dens Laag, samt at et Stykke af Bræderne for Kistens ene Ende under Læddiken var udtaget.

Saa har Tiltalte og vedgaaet, at Barnet senere den øvrige Deel af Vinteren har om Natten, oftere endog ganske nøgent, været henlagt i et lille Rum under Vinduet, kun med noget Halm og en gammel Bæstmaatte under sig, ikkun bedækket af en gammel Klokke eller en Sæk og i senere Tid et Par Beenklæder, der tilhørte Tiltaltes hos hende logerende Kærester.

For Tiltaltes i de ovenmeldte Henseender brugte Forhold, hvorefter i Særdeleshed Vætskaffenheden af Barnets Leie maa antages at have havt Indflydelse paa dets Helbredsstilstand, vil Tiltalte, som er langt over criminel Aalder, men ikke forhen findes at være crimineliter tiltalt eller dømt, være at idømme en efter Lovgivningens Analogie bestemt Straf, der efter samtlige

Omfærdigheder skønnes at kunne fastsættes til 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ligesom hun og vil være at tilpligte at betale alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt Salair til Actor, Proveprocurator Kraft, 5 Rbdlr. Sølv.

Sagførelsen har været forsvarelig.

Thi kjendes for Ret: Tiltalte Kirstine Caroline Marie Nielsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Saa betaler hun og alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt Salair til Actor, Proveprocurator Kraft, 5 Rbdlr. Sølv.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Høiesterets-Dom, affagt den 6te Januar 1839.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Salicath for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbd. Sølv.

No. 21.

Udseilet Paaskand om Reparation for en Arrest, hvormed et Fruentimmer var blevet belagt, der havde tilfidsat de Tilhold, Politiet oftere havde givet hende i Anledning af Besværinger, som af en Person, med hvem hun tidligere havde staaet i Forbindelse, vare førte over at hun idellig indsendt sig paa hans Boepæl og udenfor hans Boutik, samt over den Adfærd, hun der udviste.

I Sagen:

Anne Dorteaa Torp, Hærefubstefarl Jens
Rasmussens Enke,

contra:

Hærfabrikør Henrik Levin Olsen.

(Affagt den 11te November 1839.)

Efterat der imellem Citantinden Anne Dorteaa Torp, Hærefubstefarl Jens Rasmussens Enke, og Indstævnte Hærfabrikør Henrik Levin Olsen, der under et tidligere Samliv udenfor Ægteskab havde sammenavlet 2 Børn, var opstaaet Uenighed, især foranlediget ved at Indstævnte, efterat have etableret sig som Berger, søgte at hæve Forbindelsen med hende, vedblev hun ideligt at indfinde sig paa Indstævntes Døpæl og udenfor hans Boutik, og der at udvise en saadan Adfærd, at der af Politiet gjentagne Gange blev givet hende Tilhold om at afholde sig fra ham. Da Citantinden, uagtet Indstævnte under 11te October 1836 i lige Anledning havde henvendt sig til Politiet og Tilholdet paany var indskjærpet hende, den 12te October om Aftenen atter indfandt sig i hans Boutik, blev hun, paa hans Anmodning om at lade hende afhente, henbragt paa Politiekammeret og efter anstillet foreløbig Undersøgelse, ifølge Politiedirecteurs Resolution, nedsat i Arrest, hvorfra hun igjen løslodes den 14de s. M. Imidlertid blev Indstævnte fremdeles jevnlig paa forskjellige Maa-der forstyrret i sin huuslige Fred, tildeels dog uden at

Gjerningsmanden opdagedes, og da han den 8de December s. A. kort efterat hans Bontifikat var nedrevet af en forbigaaende Person, som han formodede kunde være bevæget dertil af Citantinden, blev denne og hendes vorne Søn vaer, anmodede han derfor Gadevægteren at lægge Mærke til disse Personer, hvornæst de begge, da de senere om Aftenen igjen indfandt sig hos Vægteren med Spørgsmaal om hvad det betydede, at hun ikke maatte gaae paa Gaden, af Vægteren bleve opbragte paa Politiekammeret og ifølge Politiedirecteurs Ordre anholdte i Politiearresten til den 13de i samme Maaned.

Da det nu, ifølge Citantindens Formening, er efter Indstævntes Foranstaltning at hun saaledes har været anholdt og arresteret, og hun derhos formener, at der ikke har været lovlig Grund til denne Arrest, søger hun under nærværende Sag, ifølge dertil meddeelt beneficium paupertatis, Indstævnte til, for den Tort og Skade, hun derved skal have lidt, at betale hende 400 Rbdlr. Sedler, eller saameget som Retten eller af Retten udnævnte uvillige Mænd maatte ansætte samme til, samt til at udrede Sagens Omkostninger efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler og derunder Salair til hendes befalede Sagsfører, Procurator Nyholm, hvorimod Indstævnte har paastaet sig for hendes Tiltale i denne Sag frifunden og hos hende tilkjendt Processens Omkostninger.

Da Anledningen til denne Sag ikke er en ifølge Indstævntes Requisition og paa hans An- og Tilsvær paa

Citantindens Person effectueret Arrest, men da den Arrestation, hvorpaa hun grunder sin nedlagte Paaastand, derimod var en Følge af en af Politievrigheden, efter forelsbig selvstændig, skjendt ved Indstævntes Anmeldelse foranlediget, Undersøgelse afgiven Resolution, der, som saadan ligger udenfor nærværende Rets Bedømmelse, vil Indstævnte alene kunne drages til Ansvar, forsaavidt det maatte findes, at han i sin Anmeldelse vitterligt havde anbragt factiske Urigtigheder. Dette skjønnes imidlertid ikke at være Tilfældet.

Anmeldelsen af 12te October gaaer nemlig væsentligt alene ud paa, at Citantinden mod det gjentagne Gange givne Tilhæld igjen havde indfundet sig paa hans Bolig, hvilket ei heller af hende er benægtet, og hvad det den 8de December Paaferede angaaer, da er Indstævnte ikke imod sin Benægtelse overbevist at have havt nogensomhelst videre Deel i Citantindens Anholdelse, end at han, som foran bemærket, har bedet Gadevægteren være opmærksom paa hende, hvorimod han hverken har været tilstede ved hendes senere paafulgte Anholdelse af denne, eller isøvrigt sees at have bidraget til at der derefter decreteredes hende Arrest.

Som en Følge heraf vil Indstævnte være for Citantindens Tiltale i denne Søg at frifinde og vil hun efter Omstændighederne være at tilpligte at betale ham Processens Omkostninger, der bestemmes til 20 Rbdlr. Søl.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Det Sagen tilhørende stemplede Papiir findes forbrugt. www.libtool.com.cn

Thi kjendes for Ret: Indstævnte Hørfabrikør Henrik Levin Olsen bør for Tiltale af Citantinden Anne Dorthæa Kirstine Torp, Hærefudstekarl Jens Rasmussens Enke, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger betaler Citantinden til Indstævnte med 20 Rddlr. Sølv, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

No. 22.

At en Part i et Indlæg havde erkjendt en Person for at være den anden Parts Søn og eneste Arving, antaget ikke at kunne komme i Betragtning ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet om bemeldte Persons Competence til at fortsætte Sagen istedetfor den sidstnævnte, under Sagens Drift afvøde Part, deels fordi Erkjendelsen ikke var fremkommen efterat hlin var optraadt i Sagen, deels fordi den ikke fra hans Side var bleven paaberaabt.

I Sagen:

Frue Johanne Anhée eller nu Conrad Theodor Anhée,

contra:

Boghandler Ludvig Johannes Ved.

(Affagt den 11te November 1839.)

Nærværende Sag angaaer Tilbagebetalingen af 200 Rbd., som Citantinden, Frue Johanne Angée, havde deponeret hos Indstævnte, Boghandler Ludvig Johannes Beck, ved Underkrivelsen af en imellem dem den 10de Juni 1836 oprettet Contract, ifølge hvilken Citantinden skulde have Kost og Logie i Indstævntes Huus imod at hun deponerede den anførte Sum, der skulde forblive indestaende hos ham saalænge hun forblev i hans Huus. Citantinden forblev nemlig ikke længere i Indstævntes Huus end fra 10de Juni 1836 til 30te April 1837, og hun har derfor under nærværende Sag søgt ham til at tilbagebetale hende bemeldte 200 Rbdlr. med Renter 4 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 17de Juni 1837 indtil Betaling skeer, samt til at udrede Sagens Omkostninger, saavelsom Salair til hendes befalede Sagsfører, Procurator Dahl.

Forinden Sagen var udprocederet var Citantinden imidlertid ved Døden afgang den 19de April f. A., og Conrad Theodor Angée, der udgiver sig for hendes Søn og eneste Arving, er derefter i hendes Sted indtraadt i Sagen.

Da Indstævnte nu ikke vil erkjende, at Conrad Theodor Angée har legitimeret sig som Citantindens Søn og eneste Arving og derfor har paaستاet Sagen afviist eller sig frifunden for hans Tilale, men for det Tilfælde, at Skifteretten paa Citantindens Boes Vegne skulde forfølge Sagen, eller Conrad Theodor Angée

fulde godtgjøre sin Competence, har forbeholdt sig Tilsvær i Sagens Realitet, saa bliver her for det Første kun at afgjøre, om Conrad Theodor Anghée bør antages for at være Citantindens Søn og eneste Arving. Med Hensyn hertil maa det først erindres, at den ovennævnte Contract af 10de Juni 1836 er underskrevet af Conrad Theodor Anghée, som Citantindens Ladværge, og at det i Procurator Langes for Indstævnte den 30te October 1837 fremlagte Indlæg hedder: "Fersaavidt Contracten kan betragtes som Fledsførelse, bemærker jeg, at Sagsøgerinden var befsiet til at oprette en saadan, da hendes eneste Arving, nemlig hendes Søn, har været enig i Oprettelsen og underskrevet som Ladværge". Dengang har Indstævnte saaledes selv erkjendt Conrad Theodor Anghée for Citantindens Søn og eneste Arving. Denne Erkjendelse findes imidlertid ikke at kunne komme Conrad Theodor Anghée tilgode, deels fordi den ikke er fremkommen efterat han var optraadt i Sagen, og deels fordi den ikke fra hans Side er bleven paaberaabt.

Svad dernæst de Beviisligheder betræffer, med hvilke Conrad Theodor Anghée har søgt at godtgjøre sin Competence til Sagens Fortsættelse, da, om disse end ikke efterlade nogen Tvivl om, at Citantinden har erkjendt ham for sin Søn og at han bør holdes for saadan, saa er det dog langt fra at de tilstrækkeligt oplyse, at han er hendes eneste Arving, idet de derom førte Vidner vel have udsagt, at det ikke er dem bekjendt, at Citantinden

har efterladt sig andre Børn, men det ikke af Vidneforklaringerne kan sees, at Vidnerne have staaet i et saadant Forhold til Citantinden, at hun ikke skulde kunne have efterladt sig Børn, uden at det kunde være kommet til Vidnernes Kundskab.

Indstævnte bliver saaledes for Conrad Theodor Anshée's Tiltale i denne Sag at frifinde.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, og det den for Conrad Theodor Anshée befalede Sagsfører, Procurator Hansen af Hirschholm, tilkommende Salair, der bestemmes til 4 Rbdlr. Sølv, at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling, forsaavidt samme efter Refer. 12te Juni 1807 hører under Rettens Bedømmelse, og den befalede Sagsførelse have været lovlige.

Kongens Kasses Ret bliver at forbeholde for det Tilfælde, at det skulde findes, at den af Citantinden den 9de October 1837 fremlagte, mellem hende og Indstævnte den 10de Juni 1836 oprettede, Contract ikke er skreven paa behørigt stemplet Papiir.

Derhos vil en Frist af 8 Dage være at forelægge Procurator Lange til at besørge de af ham den 23de October 1837, 5te Februar 1838, 29de April og 12te August 1839 fremlagte Indlæg affkræve paa behørigt stemplet Papiir. Iøvrigt har der ikke under denne Sag været Brug for stemplet Papiir.

Ehi Kjendes for Ret: Indstævnte, Boghandler Ludvig Johannes Beck, bør for Conrad Theodor

Anhées Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ~~ophæves~~ libtool.com.cn

Procurator Hansen i Hirschholm tillægges i Salsair 4 Rbdlr. Sølvs, som udredes af det Offentlige.

Kongens Kasses Ret forbeholdes for det Tilfælde at det skulde findes, at den af Citantinden, Frue Johanne Anhée, den 9de October 1837 fremlagte, mellem hende og Indstævnte den 10de Juni 1836 oprettede, Contract ikke er skreven paa behørigt stemplet Papiir.

Procurator Lange forelægges en Frist af 8 Dage fra Dato til at besørge de af ham den 23de October 1837, 5te Februar 1838, 29de April og 12te August 1839 fremlagte Indlæg affrevne paa behørigt stemplet Papiir.

No. 23.

Et for Barnefødsel i Dølgemaal og andet misligt Forhold med Hensyn til et af hende født Barn actioneret Fruentimmer anseet med arbitrair Straf, fordi hun ikke havde søgt at forvisse sig om at Barnet, som hun antog at være dødt, virkelig var det, og ikke havde bestræbt sig for at faa Midler anvendte, ved hvilke det muligen kunde været frelst.

I Sagen:

Procurator Tydtmann, som Actor,

Supl. til Jur. Tidsskr. I. (38 Bd.)

5

contra:

Tilstalte Frederikke Juliane Marie Eleonore
Abel.

(Udsagt den 16de November 1839.)

Tilstalte Frederikke Juliane Marie Eleonore Abel, der under nærværende Sag actioneres for Barnefødsel i Dølgemaal og andet misligt Forhold med Hensyn til et af hende født Barn, har forklaret, at hun, der havde taget Ophold paa sin Kjærestes, Karethmagerlærling Greiff's Bærelse, et Kvistkammer i Gaarden No. 78 paa lille Rjøbmagergade, var den 5te Juni d. A. om Morgenstunden bleven overfaldet af Fødselsveer og at hun omtrent Kl. 8 havde født et Dregebarn, idet Barnet, medens hun stod opreist, pludseligt stød sig fra hende og faldt ned til Gulvet, hvorved Navlestrengen blev revet over. Hun har fremdeles udsagt, at hun i samme Øieblik blev betagen af Krampe og selv faldt om paa Gulvet uden Besindelse, og at hun, da hun igjen kom til sig selv, fandt Barnet koldt og uden Livstegn, samt saae at det var bleet i Ansigtet og ned ad Livet, hvilken Farve dog forsvandt efterat hun, strax da hun var kommen til Bevidsthed, lagde sig til Sengs og tog Barnet med sig i Sengen, hvor hun iøvrigt sov ind uden at forsøge andre Midler til at bringe Barnet, som hun ansaae for dødt, til live.

Endelig har hun forklaret, at da hun siden vaagne, idet Greiff's Huusbond, Sadelmager Madsen, kom op med Greiff paa Bærelset og bemærkede Blod-

pletterne paa Gulvet, samt yttrede at hun maatte bort, stod hun op og klædte sig paa, samt bandt en Strimmel Løi om Barnets Hals for at kunne befæste det under sine Klæder og derefter ubemærket bære det ned i Stedet's Kjelder, hvor hendes forrige Huusbond boede, for der at aabenbare sin Tilstand for dennes Hustru, med hvem hun tidligere havde talt om hendes Frugtsommelighed. Da imidlertid Madsen kom tilbage med Politieassistenten og en Læge inden hun fik sit Forsæt udført, henlagde hun, efter hvad hun har udsagt, Barnet, saasnart hun hørte Nogen komme op af Trappen, paa en i Kammeret staaende Kiste, hvor det siden blev fundet, efterat den foreløbige Undersøgelse ved Lægen og en tilfaldt Gjerdemoder havde fundet Sted, under hvilken Undersøgelse hun isvrigt nægtede at have født.

Ifølge den afholdte Obductionsforretning er det af vedkommende Læger antaget, at Barnet har levet under Fødselen, men at det ikke har aandet og levet selvstændigen, samt at det sandsynligviis er kommet til Verden i stindød Tilstand, men uden at der strax er foretaget Noget for at bringe det tillive, hvorimod Overgang til Livet endog formenes at være gjort umulig ved Ombindingen af Halsen, hvorhos det blandt mere er yttret, at Navlestrængen synes at være afreven eller afslaaen ved et ikke synderligt skarpt Instrument.

Vel stjønes det nu, efter de under Sagen oplyste Omstændigheder, ikke aldeles uantageligt, at Tilfaldet pludseligt er bleven overfaldet af Gødselsmerterne og har

født det omhandlede Barn, uden at det har været hendes Hensigt at føde i Dødsmaal, ligesom det ikke heller er usandsynligt, at hun ikkun har bundet den forekommende Strimmel Tøi om Barnets Hals for paa denne Maade at bringe det bort. Men derimod bliver det at tilregne hende, at hun ikke har søgt at forviise sig om at Barnet virkelig var dødt, samt at hun ikke har bestræbt sig for at faae saadanne Midler anvendte, ved hvilke Barnet muligen kunde været frelst, hvorimod hun meget mere, da hun siden bandt Tøiet om Barnets Hals, derved har umuliggjort dets eventuelle Redning.

Tiltalte, der er over criminel Cavalder, men ikke forhen har været criminaliter tiltalt, findes med Hensyn til det Ovenanførte at maatte idømmes en efter Lovgivningens Analogie lempet Straf, der efter samtlige Omstændigheder vil være at fæstsette til 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, hvorhos hun vil blive at tilpligte at betale alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt Salair til Actør, Procurator Jydt mann, der bestemmes til 8 Rbdlr. Sølv.

Sagførelsen har været forsvarlig.

Thi kjendes for Ret: Tiltalte Frederikke Juliane Marie Eleonore Abel bør hensejtes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Saa betaler hun og alle af Actionen flydende Omkostninger og deriblandt i Salair til Actør, Procurator Jydt mann, 8 Rbdlr. Sølv.

At efterkommes under Udfærd efter Loven.

No. 24.

Straf efter L. 6—19—1, sft. Frd. 24de September 1824, for Meddeelagtighed i Nordbrand. Et Fruentimmers oftere tilbagekaldte Tilskaaelse om at have bibragt sine 2 afdøde Mænd Gift tillagt Virkning. Analogien af L. 6—13—15 anvendt.

I Sagen:

Kammerraad og Procurator Nyegaard, som Actor,
contra:

Arrestantinden Cathrine Kirstine Margrethe
Petersen af Hagested.

(Affagt den 16de November 1839.)

Under nærværende i første Instants inden Meerløse og Lube Herreders Extraret den 5te August d. A., af den constituerede Underdommer, Exam. juris Christensen, med tiltagne Meddomsmænd, paadømte Sag, tiltales Arrestantinden Cathrine Kirstine Margrethe Petersen af Hagested for at have bibragt saavel sin første den 27de November 1831 afdøde Mand, Huger Hans Larsen, som og Møller Jens Petersen, med hvem hun derefter indgik Egtteskab og som døde den 29de Januar 1834, Rottkrudt, og derved formeentlig at have bevirket deres Død; fremdeles for at have været deelagtig med sin sidstnævnte Mand, Møller Petersen, i den Hagested Mollegaard den 21de Mai 1833 overgaaede Ildbrand, saa og for at have begaaet Tyverie og endelig

for at have gjort sig skyldig i unaturlig Omgængelse med et andet Fruentimmer.

Efterat Arrestantinden under et i Slutningen af September Maaned f. A. pludseligt udbrudt Sygdoms-tilfælde havde for Skolelærer Hansen i Hagested, hvem hun lod kalde til sig, saavelsom for flere Personer, forklaret, at hun, hvis Rygte hidtil havde været temmelig fordeelagtigt, havde bibragt sine 2 ovenmeldte Mænd Rottkekrudt i Medicin, og at hun havde deeltaget i at sætte Ild paa Hagested Mølle, som hendes Mand havde i Gæste, nægtede hun vel i de første Forhører, som derefter optoges i Anledning heraf, at have gjort sig skyldig i de nysnævnte Misgjerninger, men da en Deel af det, der endnu var tilbage af hendes Mands Liig, var blevet opgravet for at Undersøgelse kunde vorde anstillet om hvorvidt deri maatte findes Spor af Gift, tilstod hun bemeldte Forbrydelser for Retten gennem flere Forhører. Senere har hun oftere, tildeels under de stærkeste Forsikringer om sin Uskyldighed, tilbagekaldt sine Tilstaaelser, idet hun har foregivet ikke at være sin Forstand mægtig og ikke at vide eller erindre, om hun har begaaet de før af hende tilstaaede Handlinger, og nægtede at have været ved Forstandens fulde Brug, da hun foretog sig hine Gjerninger, m. m., hvorimod hun tillige under andre Forhører, saavelsom skriftligen i Breve til Underdommeren, med Flere, igjen har fornøyet sine ovenfor ommeldte Tilstaaelser og dertil føiet, at hun, forledet dertil af sin første Mand Hans Larsen, oftere havde

flaalet Fødevarer og Penge fra sin Moder og Stedfader, samt at hun ligeledes, navnlig under sit Ægteskab med Hans Larsen, flere Gange havde drevet unaturlig Omgængelse med et Fruentimmer, som under en hende paakommen Sygdom skulde opvarte hende og laae i Sengen med hende. Ogsaa samtlige disse Tilstaaelsers Rigtighed har hun imidlertid senere fragaaet. Forsaavidt der nu først er opkastet Tvivl om Arrestantindens Forklaringer ere afgivne i en saadan Tilstand og under saadanne Omstændigheder, at der overhovedet kunde tillægges dem nogen Vægt, maa det efter de under Sagen fremkomne Erklæringer antages, at hun, i alt Fald med Undtagelse af korte Perioder af Sygdomsanfald, har været sin Forstand mægtig den hele Tid, i hvilken Undersøgelserne imod hende have været anstillede, ligesom det og, efter de af Underretten afgivne Skjøn, navnlig maa statuere, at hun under de optagne Forhører har været ved sin Fornufts Brug. Ei heller vil Arrestantindens Foregivende om at hendes Sukommelse er saa svækket, at hendes Forklaringer af denne Grund ikke skulde kunne tillægges nogen Troværdighed, komme i Betragtning, saameget mindre som Rigtigheden af flere af hendes Udsagn om hendes Stilling, Forhold, m. v., i de tidligere forløbne Aar, findes bekræftet ved andre under Sagen fremkomne Oplysninger.

Endeligt vil der ei heller, efter hvad der er oplyst, kunne tages noget Hensyn til hendes Foregivende om at

være forledet til sine Tilstaaelser ved Løfte om Straffrihed, m. m. www.libtool.com.cn

Spødt dernæst selve Indholdet af Arrestantindens Tilstaaelser betræffer, har hun, forsaavidt hun tiltales for at have bibragt sine Mænd Rottetkrudt, vel under de forskjellige Forhører, under hvilke hun overhovedet har tilstaaet bemeldte Forbrydelser, forklaret sig noget uoverensstemmende angaaende Motiverne til disse Handlinger og sammes specielle Omstændigheder, idet hun saaledes med Hensyn til Grundene til sine her omhandlede Misgjerninger først har udsagt, at hun var forledet til at bibringe sin første Mand Gift af hendes Stedsfader, den senere afdøde Møller Rothberg, samt at hun havde forsvet denne Forbrydelse fordi hun var blevet forbittret paa Hans Larsen, fornemmeligen fra den Tid, da han ikke vilde give deres Søn det Fornødne til sin Confirmation, ligesom hun med Hensyn til det paa Møller Petersen begaaede Mord har forklaret, at hun var opbragt paa ham fordi han havde stukket Ild paa Møllen, samt fordi han inden sit Givtermaal urigtigen havde udgivet sig for formuende og siden forfaldt til Drik og bragte dem til Armod, hvorimod hun, ifølge sine senere Udsagn, ikke har været forledt af Rothberg til at bibringe Hans Larsen Gift, uagtet Rothberg rigtignok engang havde brugt den Uttring, at hendes Mand ikke var bedre end at man skulde indgive ham Rottetkrudt, ligesom det ei heller skjønnes antageligt, at hun, der selv har indrømmet at have været deelagtig i Brandstiftelsen,

skulde have ladet sig motivere til det imod Petersen
 Foretagne derved, at denne afbrændte Møllen. Men
 ligesom disse Uovereensstemmelser ikke ere af saadan Be-
 staaenhed, at de skjøntes at kunne gjøre Sandheden af
 hendes Bekjendelse om at have givet hendes Mænd Not-
 tekrudt tvivlsom, saaledes findes ei heller hertil Anled-
 ning i hendes mindre sikre og tildeels, dog i mindre
 væsentlige Omstændigheder, hinanden modsigende Forkla-
 ringe om det Speciellere ved Maaden hvorpaa, og
 Tiden naar hun har forøvet disse Forbrydelser, idet
 hendes Tilstaaelser dog bestemt gaar ud paa, at Giften
 er bibragt Mændene under Sygdomme, som de allerede
 vare undergivne, i den Medicin, som de desaar sag
 brugte, hvorved endnu maa bemærkes, at det, efter den
 af det kongelige Sundheds-Collegium under 31te Marts
 d. A. afgivne Erklæring, til hvilken Collegiet ogsaa
 senere paa nærmere Forespørgsel ubetinget har henholdt
 sig, maa antages at der er fundet Arsenik i det, som af
 begge Arrestantindens Mænds Liig er foranstaltet indsendt
 til samme, ligesom bemeldte Collegium ogsaa i denne
 Henseende har erklæret, at det saaledes er sandsynligt
 at begge de afdøde Mænd virkeligen ere blevene forgiftede
 med Arsenik, og vel er det af Defensorerne for Arrestant-
 inden formeent, at det ikke skulde være bevist, at det vir-
 keligen var Hans Larsens og Møller Petersens
 Grave, der under Sagen have været undersøgte, og
 hvoraf de Levninger af Liig ere optagne, som have været
 underkastede lægevidenskabelig Prøve; men efter hvad

der er oplyst kjønnes det ikke at kunne antages, at nogen Feiltagelse i den omhandlede Henseende kan have fundet Sted.

Men om det end saaledes maa antages tilstrækkeligen godtgjort, at Arrestantinden har indgivet sine Mænd Gift, findes det dog ikke bragt til Visshed, at disses Dødvirkeligen er bevirket eller fremstyndet ved Giften, idet det er oplyst, at de leed af betydelige Sygdomme, og Døden saaledes kan have været Følgen af disse. Arrestantinden kan derfor, som og i Underrettsdommen antaget, under denne Deel af Sagen kun dømmes som skyldig i at have med Overlæg forsøgt at ombringe sine Mænd.

Hvad dernæst Ildspaaføttelsen angaaer, har hun paa den forhen ommeldte Maade tilstaaet, at Petersen havde underrettet hende om at han ikke saae sig istand til at rede sig ud af sine ved Møllens Fæstning paadragne Forpligtelser uden at afbrænde Møllegaarden, og at han derfor havde boret Huller i Bagerovnen, hvorved altsaa, naar der lagdes Ild i denne, vilde bevirkedes, at Bygningens kom i Brand, samt at han dernæst reiste til Kjøbenhavn for at bortfjerne Mistanke. Derefter blev, da Vagningen om Morgen den 25de Mai 1830 skulde forberedes, efter hvad der maa antages tilstrækkeligt godtgjort, ifølge speciel Paamindelse af Arrestantinden til hendes Piger om at begynde at blusse, kastede Halm ind i Ovnen og Halmen antændt, og bemærkedes det strax efter at Gaarden var i Brand, ligesom den og derefter aldeles afbrændte.

De af Arrestantinden tilstaaede Lyverier have bestaaet i, at hun til forskjellige Tider, medens Hans Larsen levede og efter hans Tilfjyndelse, hemmeligen har taget Gødevarer fra sine Forældres Løst og Penge — nogle Mark eller Rigsdaler ad Gangen — af sin Stedfaders Chatol, til hvilket Hans Larsen havde givet hende Nøglen. Ritigheden af disse Tilstaaelser er bestyrket ved Arrestantindens Moders Udsagn om at hun og hendes Mand oftere savnede Gødevarer og Penge.

Skvad endeligen det unaturlige Forhold betræffer, som Arrestantinden tilstaaer at have bedrevet med et andet Fruentimmer, har dette Fruentimmer vel benægtet saadant, men dette vil ikke kunne svække Tilstaaelsens Virkning for Arrestantindens Vedkommende, hvorved dog isørigt bemærkes, at bemeldte Forhold ikke skjønnes at kunne henføres under den i L. 6—13—15 omhandlede unaturlige Omgængelse.

Forsaavidt Arrestantinden — som allerede foran berørt — under nogle Forhører har paastrudt, at hun paa den Tid, da de ovenmeldte af hende tilstaaede Handlinger, eller en Deel af dem, ere begaaede, ikke har været sin Forstand mægtig, findes dette Foregivende, hvis Ritighed ingenlunde kan ansees godtgjort ved de fremkomne Oplysninger, ikke at kunne tillægges nogen Vægt.

Ifølge alt det Foransførte vil Arrestantinden paa Grund af sin Deelagtighed i Mordbrand, være at straffe for denne Forbrydelse efter L. 6—19—1, jevnført Frd. 24de September 1824, med at have forgjort sin Hals

og stiles, samt til Eieren af Hagested Møllegaard, Kammerherre Oberstlieutenant Grevenøp Eastenskjold, at bøde 40 Rbd Sølv og til Kongen ligesaa Meget, og vil ved denne Straf de være abserberede, som Arrestantinden for de øvrige af hende vedgaaede Forbrydelser har forskyldt efter L. 6—6—22, jevnført Frd. 4de October 1833 §. 14, samt efter Frd. 20de Februar 1789 §. 1 og Analogien af L. 6—13—15.

Ligesom altsaa Underretsdommens Bestemmelser med Hensyn til Straffen for Arrestantinden bifaldes, saaledes maa det ogsaa billiges, at det er paalagt hende at udrede Erstatning, 1847 Rbdlr. 24 f. S. og L., til Landbygningernes Brandassurance og 1964 Rbdlr. 35 f. r. S. til vedkommende Assurance-Compagnie for Varer og Effecter, samt at betale Actionens Omkostninger, hvoriblandt Salair til Defensor i første Instants, Procurater Arbejde, hvilket Salairs Størrelse dog vil være at nedsætte til 10 Rbdlr. Sølv.

I Salair til Actor her for Retten, Kammerraad og Procurator Nyegaard, bliver Arrestantinden pligtig at udrede 15 Rbdlr. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants og Sagsførelsen for begge Retter har været lovlig.

Thi Kjendes for Ret: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at det Procurator Arbejde tilkommende Salair nedsættes til 10 Rbd. Sølv.

I Salair til Actor her for Retten, Kammerraad og Procurator Nyegaard, betaler Arrestantinden,

Cathrine Kirstine Margrethe Petersen af Hagested, 15 Rbdlr. Sølv.

De idømte Bøder og Erstatningssummer udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og det Øvrige efterkommes under Adfærd efter Loven.

*

*

*

Høiesterets-Dom, affagt den 28de Octbr. 1840.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. 3 Salarium til Auditeur Liebenberg for Høiesteret betaler Tiltalte 30 Rbdlr. Sølv.

No. 25.

Naar en Høverieforening fastsætter at Hovmarkerne skulle deles i visse Lodder, der ved Lodkastning tildeles Vedkommende, uden at bestemme hvem der skal foranstalte Inddelingen, kan Formodningen ikke være for at den skal iværksættes af de Høveriepligtige. At disse længere end i Høvdstid selv have deelt Lodderne imellem sig, kan ei begrunde nogen Ret for dem til at vedblive dermed. En af Høvskabet foranstaltet Inddeling i Hovlodder anseet stridende imod Høverieforeningen, fordi der ikkun var taget Hensyn til Loddernes Areal, men ei til den forskjellige Arbeidskraft, som efter deres Bestaaenhed udfordredes til deres Dyrtæning. Den af Høvskabet trufne Fremgangsmaade med Hovloddernes Fordeling antaget ikke at kunne bestaa med Høverieforeningens Forskrifter om at de skulde fordeles ved Lodkastning. Der tilkommer ikke Høvskabet Erstatning

for det Tab, samme har lidt ved de Hovieriepligtiges Bægning ved at foretage det dem uretteligen affordrede Arbeide. Udeblivelse fra Hovarbeide kan ei medføre Strafsansvar, naar de Paagjældende befindes ikke at have været pligtige at foretage det. For at Udredelsen af det en Sagfører ved Underretsdommen af det Offentlige tillagte Salair kan paalægges vedkommende Part, er det ei fornødent at Dommen i denne Henseende er paaanket.

I Sagen:

Besidderen af Baroniet Schelenborg, Baron von
Zuel Brockdorff,

contra:

Gaardsfæsterne Ole Jensen, Christen Stephensen og Abraham Jensen af Hersnap, Jørgen Johansen, Rasmus Rasmussen, Peder Larsen, Niels Rasmussen, Niels Nielsen, Wilhelm Frederiksen, Peder Nielsen, Poul Jensen, Lars Christensen og Mads Christensen af Dalbye, samt Lars Pedersen, Anders Nielsen, Niels Jensen, Jens Rasmussen, Peder Andersen, Jeppe Rasmussen, Hans Jørgensen, Mads Larsen, Jørgen Hansen, Daniel Frederiksen, Rasmus Pedersen og Lorenz Christophersen af Martofte.

(Aflagt den 18de November 1839.)

I Anledning af at de Indstævnte, Gaardsfæsterne Ole Jensen, Christen Stephensen og Abraham

Jensen af Hersnap, Jørgen Johansen, Rasmus Rasmussen, Peder Larsen, Niels Rasmussen, Niels Nielsen, Wilhelm Frederiksen, Peder Nielsen, Poul Jensen, Lars Christensen og Mads Christensen af Dalbye, samt Lars Pedersen, Anders Nielsen, Niels Jensen, Jens Rasmussen, Peder Andersen, Jøppe Rasmussen, Hans Jørgensen, Mads Larsen, Jørgen Hansen, Daniel Frederiksen, Rasmus Pedersen og Lorenz Christophersen af Martofte, i Aaret 1836 nægtebe at udføre det dem af deres Herfskab anviste Hovarbeide i en af de til Hovedgaarden Schelenborg henhørende Hovmarker, Sandvangsmarken kaldet, efter den Inddeling i Roder og Hovlodder, som Herfskabet ved Stifts-Landinspecteur Buchhave havde foranstaltet iværksat, men hvorved de Indstævnte anfaae sig forurettede, idet denne Inddeling formeentligen var i Strid med den under 6te Marts og 26de April 1792 indgaaede Hovrieforening, har Eitan-ten, Besidderen af Baroniet Schelenborg, Baron von Juel Brockdorff, i første Instantis saggivet de Indstævnte ved Baroniets Virketing, og derunder paaستاet dem hver for sig idømte en klækkelig Mulct til vedkommende Fattiggasse for Udeblivelse fra det Hovarbeide, hvortil de vare tilfagte, samt kjendte pligtige at modtage til forsvarlig Dyrkning og Behandling de Hovlodder i Schelenborg Hovmarker, som allerede til dem ere opmaalte og affatte eller fremdeles maatte blive det, og

endvidere tilpligtede efter uwillige Mænds Skjon in solidum at ~~erstatte ikke blot hvad~~ Wintersædens Nedlæggelse i Sandvangsmarken har i Aaret 1836 kostet Herstabet, forsaavidt dette Arbeide skulde af dem have været udført, men tillige det Tab, som maatte blive en Følge af at den anmeldte Wintersæd formedelst deres Wægring ved at forrette Hovarbeidet ei blev nedlagt i rette Tid, hvorhos han fremdeles paastod de Indstævnte ansætte med Mulct for indbyrdes at have forenet sig om ikke at ville udføre det omhandlede Hovarbeide, samt paalagte stadesløst at betale Sagens Omkostninger.

Da imidlertid samtlige disse Paastande bleve forfæstede ved den ergangne Underretsdom, der frifandt de Indstævnte for Citantens Tiltale og ophævede Processens Omkostninger, hvorunder det Procurator C. H. Hansen, der efter Ordre havde i første Instants udført Sagen for de Indstævnte, tillagte Salarium af 40 Rbdlr. Sølv bestemtes at skulle udredes af det Offentlige, har nu Baron v. Juel Broekdorff, ifølge Stævning af 11te September f. A., paaanket den saaledes affagte Dom for Overretten, idet han har inhæreret sin ved Underretten nedlagte Paastand med den Modification, som følger af at det Tab, der i den tidligere Paastand var forudsat muligen at ville resultere af at Wintersæden i Aaret 1836 blev for sildigt nedlagt i Sandvangsmarken, nu virkeligen skal være indtraadt, ligesom han og har paaستاet de Indstævnte tilpligtede in solidum at betale ham Appellens Omkostninger, hvorimod de Indstævnte have

paastaet Underretsdommen stadfæstet og sig tilkjendte Processens Omkostninger her for Retten stadesløst.

Ved den ovennævnte i Aaret 1792 indgaaede Hoverieforening er blandt Andet bestemt, at aarligen fire af de Schelenborg Hovedgaard tilliggende Marker skulle besaaes og den ene af disse Marker brakkes til Rug og pløies anden Gang, hvilket tilligemed Brak-Høvningen skal besørges af Herskabet ved egne Heste og Folk, hvorimod "den hele Mark, naar Sæden skal lægges, deles mellem de 31 $\frac{1}{2}$ Høvninger, efterat de saakaldte Fribønder have modtaget deres Andeel, der bestaaer af 8 Ldr. Land, hvilke Lodder inddeles, saavidt muligt, lige med hinanden og ved Lodkastning gives Eiermand", og i Forbindelse hermed fastsættes endvidere, paa hvad Maade de saaledes engang bestemte og antagne Lodder i de paafølgende 4 Aar skulle behandles til Sædeavl.

At nu de ommeldte Bestemmelser i Hoverieforeningen skulde, saaledes som de Indstævnte have formeent, hjemle dem nogen Ret til selv at fordele Marken i Hovlodder og at sælgelig den af Herskabet foranstaltede Inddeling allerede af den Grund ei skulde være bindende for dem, findes ikke at kunne antages, eftersom Hoverieforeningen Intet indeholder om at Delingen skulde overlades til de hoveriepligtige Bønder, hvilket ei heller skjønnes efter Sagens Natur eller Hoverielovgivningens Grundsætninger at kunne have Formodningen for sig, hvorimod det saavel i Pl. om Hoverieforeninger af 24de Juni 1791, som i

den senere Forordning om Hoveriet af 6te December 1799, in specie i sammes §. 12, meget mere forudsættes, at Markernes Inddeling i bestemte Hovmaal foranstattes af Herstabet, dog at Bønderne forbeholdes Ret til at anke over den stete Inddeling, saafremt de derved maatte ansee sig præjudicerede. Egesaalidet kan den Omstændighed, at de Hoveriepligtige, efter hvad der under Sagen er in confesso, fra den Tid Hoverieforeningen blev indgaaet og indtil den i Aaret 1836 stete nye Inddeling af Hovmarken, altsaa meget længere end i Hævdstid, selv have deelt Lodderne mellem sig, begrunde nogen Rettighed for de Indstævnte til fremdeles at vedblive med saadan Fordeling, da Hævd ei skjønnes anvendelig i nærværende Tilfælde, hvor de Betingelser, som ifølge Lovgivningen udfordres til denne Erhvervelsesmaade, og navnlig den dertil fornødne uafbrudte Retsudøvelse, ikke ere eller efter Tilfældets Bestaaffenhed kunde være tilstede.

Hvad dernæst det Spørgsmaal angaaer, om og hvorvidt selve den af Citanten foranstaltede Inddeling i Hovlodder og disses Fordeling mellem de Indstævnte kan ansees overeensstemmende med Hoverieforeningen, da bliver at bemærke, at hele Sandvangsmarken, ifølge den under Sagen fremlagte, af Stifts-Landinspecteur Buchhave forfattede Beregning, er inddeelt i fire lige store Roder, hver paa 184,000 □ Alen, og Roderne igjen i mindre Lodder, der ere fordeelte mellem de forskjellige Byer, hvortil de hoveriegiørende Bønder henhøre,

og deriblandt til Byen Harsnap 10 Lodder i første og 2 i anden Rode, til Martofte By 5 Lodder i anden og 9 i tredje Rode, og til Dalbye 2 Lodder i anden og 10 i fjerde Rode. At denne Inddeling, hvorved der er taget Hensyn til Loddernes Areal i Forbindelse med Gaardenes Hartkorn, der fornemmeligen i de forskjellige Byer er af ulige Størrelse, nøiagtigen er udført efter den Maalestok, som saaledes er lagt til Grund for samme, maa fra de Indstævntes Side ansees erkjendt, da for saavidt ingen Indsigelse af dem under Sagen er fremsat.

Derimod have de Indstævnte anket over, at alene Loddernes Areal er taget i Betragtning uden at der tillige er agtet paa den forskjellige Arbeidskraft, som efter de affatte Lodders Bestaaffenhed udfordres til deres Dyrkning, ligesom de og have formeent, at Høverieforeningens Bestemmelse om at Loddernes Fordeling mellem de Høveriepligtige bør stee ved Lodkastning er ved den omhandlede af Herstabet trufne Foranstaltning vilkaarligen tilfidesat.

Det stjønnes heller ikke rettere, end at den Passus i Høverieforeningen, hvorved bestemmes, at Hørlodderne skulle "inddeles saavidt muligt lige med hinanden", nærmest maa antages at sigte til at Høvarbeidet skulde efter Mulighed fordeles lige mellem de høveriegjørende Bønder, hvilket Viemed imidlertid ei kan opnaaes ved blot at affatte Lodderne efter Arealet, da der, ifølge de under Sagen fremkomne Oplysninger, maa antages, paa Grund af Beliggenheden, saavelsom Terrainets og

Jordsmennets Bessaffenhed, at være en særdeles betydelig Ulighed mellem de forskjellige Lodder, hvori Sandvangsmarken er inddeelt, forsaavidt angaaer det Arbeide, der udkræves til en forsvarlig Behandling af Jorden, i hvilken Henseende det navnlig ved en under 7de April 1837 afholdt og den 10de s. M. inden Retten afhjemlet Overstjønnsforretning maa ansees oplyst, at de Lodder, der henhøre til den tredie, tildeels af et bakket Terrain bestaaende Rode, udfordre dobbelt Hestekraft imod den anden Rode, og ligeledes for de Folk, som skulle anvendes til Arbeidet, ere langt besværligere at drive end den sidstnævnte Rode, samt at der til den fjerde Rodes Dyrkning behøves omtrent en tredie Deel mere Arbeidskraft end til den anden.

Det forøgede Arbeide, som efter en saadan ulige Fordeling tilfalder dem, der faae de vanskeligere Lodder til Dyrkning, bliver imidlertid end byrdefuldere, naar der ikke gives dem Afgang til, efter nogen Lids Forløb ved en ny Fordeling at kunne istedet derfor erholde lettere Lodder og saaledes faae Dyrkning for det strengere Arbeide, der først var blevet dem tildeelt. Det er og fra Citantens Side, navnlig i hans ved Overretten fremlagte Indlæg af 15de Juli sidstleden, agnosceret, at der ifølge Høverieforeningen bør, hver Gang et nyt fireaarigt Sædeskifte begynder, foretages en gjentagen Lodkastning, hvorved Lodderne paany fordeles mellem de Høveriepligtige, hvilket og nærmest synes at stemme med den i Høverieforeningen indeholdte Forskrift om at Fordelingen

af Lodderne skal stee ved Lodkastning og derefter de saaledes bestemte og antagne Lodder under et fireaarigt Sædssifte behandles paa den Maade, som i Foreningen nærmere er fastsat. En saadan Fremgangsmaade vilde isvrigt og kunne være af Vigtighed for de hoveriegiørende Bønder, selv om der ved Markens Inddeling i Hovmaal var taget behørigt Hensyn til Arbeidets ligelige Fordeling, da det er antageligt, hvad og Parterne gjensidigen have erkjendt, at en fuldkommen lige Fordeling af Hovarbeidet, in specie efter den omhandlede Hovmarks særegne Bestaaffenhed, ikke lader sig iværksætte, og der saaledes i intet Tilfælde vilde kunne undgaaes en meer eller mindre betydelig Ulighed, hvorpaa der ved hiin Foranstaltning nogenlunde kunde raades Bod.

Men heller ikke i denne Henseende stjønnes den af Citanten trufne Indretning med Hovloddernes Fordeling at harmonere med de i Hoverieforeningen vedtagne Regler. Vel findes det ikke at kunne statuere, at Citanten skulde have villet, at enhver af Bøndergaardene for bestandigt skulde behandle den Hovlod til Dyrkning, som engang ved Lodkastning var tilfalden dens Besidder, og at saaledes den ovenberørte Hovedbestemmelse angaaende en ny Fordeling ved Begyndelsen af hvert Sædssifte ei skulde efterkommes; thi om end dette, der i Underrettsdommen er forudsat, nærmest maatte kunne uledes af den i første Instants brugte Procedure, saa har Citanten i alt Fald her ved Retten udtrykkelig tilkjendegivet, at saadant ei har været hans Mening, uden at derimod er

fremsat nogen speciel Indsigelse af de Indstævnte, der navnlig ei have exciperet imod at denne Erklæring tages i Betragtning paa Grund af at samme skulde være i Strid med hvad der ved Underretten har været in confesso.

Derimod maa det bemærkes, at Selveier-Huusmand Jacob Hansen af Birkeberg under et ved Baroniet Schelenborgs Birketing optaget Lingsvidne edeligen har forklaret, at det, efterat Hovlodderne ved den i 1836 iværksatte Inddeling af Sandvangsmarken vare bestemte, blev overladt til Bønderne selv at fordele dem imellem sig ved Lodkastning saaledes at denne skulde skee rodeviis, og skjøndt Citanten, navnlig under Overretsproceduren, har modsagt Rigtigheden heraf, har han paa den anden Side ei heller paastaet, at Lodkastningen efter den i 1836 tagne Bestemmelse skulde foregaae mellem saartlige i oftnævnte Mark lodtagne Hovbønder, hvorimod han har yttret, at Lodkastningen ikkun skulde skee mellem de Bønder indbyrdes, som henhøre til samme Bye, hvilket og synes at fremgaae af den ovenberorte af Stifts-Landinspecteuren forfattede Beregning, forsaavidt visse bestemte Lodder derved ere tillagte enhver af de hoveriegjørende Byer. Men det er klart, at en saadan Foranstaltning, hvorefter Lodkastningen alene skulde foregaae rodeviis eller byeviis, hvilken Regel hverken findes at være hjemlet i Hoverieforeningen, der uden nogen særlig Indskrænkning bestemmer, at de affatte Hovlodder skulde ved Lodkastning gives Eiermand, eller

fjønnes at være en nødvendig Følge af Hoveriegaardenes
 ulige Størrelse i de forskiellige Byer, maatte medføre,
 at det Viemed, som maa antages tilsigtet ved den perio-
 dist gjentagne Lodkastning, der efter Hoverieforeningen
 skulde finde Sted, herved tildeels vilde forfeiles; thi lige-
 som Uligheden i Høvarbeidets Fordeling ifølge det Oven-
 anførte fornemmeligen maa antages at finde Sted mellem
 Roderne indbyrdes, og denne Ulighed naturligviis aldeles
 ikke vilde blive afhjulpen ved en Lodkastning, der blot
 skete rodeviis, saaledes vilde det samme ogsaa for en Deel
 indtræde, naar Lodkastningen ikkun foregik byeviis, efterdi
 netop Lodderne i de Roder, hvis Dyrkning udfordrer
 meest Arbeidskraft, ved den i Aaret 1836 iværksatte For-
 deling udelukkende ere tildeelte enkelte af de 5 i Stifts-
 Landinspectorens Beregning ommeldte Byer, idet navn-
 ligen alle Lodderne i den tredje Rode, hvis Drift isærde-
 les hed skal være besværlig, ere tillagte Hoveriebønderne i
 Martofte Bye, og ligeledes samtlige Lodder i den fjerde
 Rode ere tildeelte Gaardbrugerne i Dalbye.

Som Følge heraf kunne de Indstævnte ei ansees
 pligtige at forrette det dem efter den omhandlede Indde-
 ling anviste Høvarbeide, endog uden Hensyn til hvad der
 forøvrigt fra deres Side er erindret om at det Areal, der
 er udlagt dem til Dyrkning i titnævnte Mark, skal være
 større end det efter Hoverieforeningen burde være, deels
 paa Grund af at samme skal være forøget ved senere
 opdyrket Engbund, og deels fordi der ikke til de saakaldte
 Fribønder skal være affat det fulde Areal af 8 Edr. Land,

som Hoverieforeningen bestemmer; hvilke Indsigelser det saaledes bliver uformodent nærmere at prøve.

Alf det Foranførte er det og en umiddelbar Følge, at de Indstævnte ei kunne have at erstatte hvad Vintersædens Nedlægning i Sandvangsmarken i Aaret 1836 har kostet Citanten, og ligesaalidet kunne have at udrede noget Godtgjørelse for det Tab, som Citanten maatte have lidt derved, at Vintersæden blev i det nævnte Aar for sildigt nedlagt formedelt de Indstævnets Bægring ved at udføre det dem uretteligen affordrede Hovarbeide. Ei heller vil Citantens Paastand kunne gives Medhold forsaavidt samme gaaer ud paa at de Indstævnte skulde ansees med Mulct for Udeblivelse fra det Hovarbeide, til hvilket de i forbemeldte Aar vare tilsagte; thi, ligesom Forordn. angaaende Orden ved Hoveriet af 25de Marts 1791 §. 16, hvortil Hoveriforordningen af 6te December 1799 §. 12, 1ste Passus, og §. 32 referere sig, alene bemyndiger Amtmanden til, naar Herskabet klager over at Hovbønderne ei ville forrette det dem formeentligen paahvilende Hoverie, da at mulctere enhver af Bønderne med 1 Rbdlr. daglig, indtil de forrette Arbeidet, paa det at samme intet Ophold skal lide indtil Dom kan affiges, i hvilken Anledning Citanten og i sin Tid har henvendt sig til vedkommende Amtmand, der imidlertid ved en under Sagen fremlagt Skrivelse af 6te October 1836 svarede, at Amtet efter Omstændighederne ei fandt sig beføiet til at paalægge de Indstævnte under Mulct at udføre det omhandlede Arbeide, saaledes indeholder og

Bestemmelsen i den sidstnævnte Forordnings §. 12, 2den Afsnit, ifkun **Hjemmel** for at mulctere Hovbønderne, forsaavidt de ved Sagens Paadømmelse befindes uden Grund at have ført Klage over at være forurettede af deres Herstabs.

Hvad endeligen den nedlagte Paastand angaaer om Anvendelsen af Mulct paa Grund af at de Indstævnte skulle have forenet sig om ikke at ville udføre det ovenmeldte Hovarbeide efter den af Herstabet foranstaltede Inddeligg af Hovmarken, og herved formeentligen i ethvert Fald have gjort sig skyldige i Overtrædelse af de dem ifølge Frd. 25de Marts 1791 §. 18 som hoveriegjørende Bønder paahvilende Pligter, da har Citanten til Beviis for at en saadan Overeenskomst har været indgaaet imellem de Indstævnte paaberaabt et Tingsvidne, som han til Oplysning herom har ladet optage ved Baroniet Schelenborgs Birteting; men foruden at ifkun et af de afhørte Vidner selv vil have været tilstede, da hiin Overeenskomst blev stuttet, hvorimod de øvrige Vidner alene have kunnet forklare hvad de derom have hørt fortælle, saa gaae og de afgivne Forklaringer nærmest ifkun ud paa, at de hoveriegjørende Bønder skulle have forenet sig om ikke at ville paabegynde Pløining i Sandvangsmarken førend Vintersæden skulde lægges, og navnlig ei at ville forrette Pløining til Rapsæd, hvortil de i Sommermaanederne af Herstabet vare tilfagte, hvilket Arbeide imidlertid ikke vedkommer det, der er

Gjenstand for nærværende Sag, og desuden aldeles ikke nævnes i [Hovretssagen](http://www.lovportalen.dk).

Den paaankede Dem, der, som allerede bemærket, har i det Hele frifundet de Indstævnte for Citantens Liltale og hvorved Processens Omkostninger i første Instants retteligen findes at være ophævede, vil saaledes blive at stadfæste, alene med den Modification, at det de Indstævntes ved Underretten befalede Sagfører, Procurator E. H. Hansen, tilkjendte Salarium, der, i Betragtning af Sagens Bidtløstighed, skjønnes passende bestemt til 40 Rbdlr. Sølv, vil, i Medfør af Frd. 3die Juni 1796 §. 42, sammenholdt med Frd. 24de October 1806 §. 3, blive at tilsvare af Citanten istedetfor at samme ved Underrettsdommen er bestemt at skulle udredes af det Offentlige; for hvilken Forandring den Omstændighed ei skjønnes at kunne være til Hinder, at Dommen ikke i denne Henseende er paaanket, eftersom Overretten ex officio maa have at paasee, at det Offentlige ikke behyrdes med Udredelsen af et Salarium, som i Medhold af Lovgivningen bør tilsvares af vedkommende Part. Saa vil og Citanten efter Omstændighederne være at tilplichte at betale de Indstævnte Processens Omkostninger ved Overretten, hvilket bestemmes til 30 Rbdlr. Sølv.

Forsaavidt Sagen i første Instants har været benificeret, bemærkes, at saavel Behandlingen, som dens befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Det behørigte stemplede Papiir er her ved Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Citanten, Besidderen af Baroniet Schelenborg, Baron v. Juel Brockdorff, udreder det Precurator E. H. Hansen tilkjendte Salarium af 40 Rbdlr. Sølv.

Processens Omkostninger ved Overretten betaler Citanten med 30 Rbdlr. Sølv til de Indstævnte, Gaardfæsterne Ole Jensen, Christen Steffensen og Abraham Jensen af Hersnap, Jørgen Johansen, Rasmus Rasmussen, Peder Larsen, Niels Rasmussen, Niels Nielsen, Wilhelm Frederiksen, Peder Nielsen, Poul Jensen, Lars Christensen og Mads Christensen af Dalby, samt Lars Pedersen, Anders Nielsen, Niels Jensen, Jens Rasmussen, Peder Andersen, Jeppe Rasmussen, Hans Jørgensen, Mads Larsen, Jørgen Hansen, Daniel Frederiksen, Rasmus Pedersen og Lorenz Christophersen af Martofte.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Udfærd efter Loven.

No. 26.

Twist om hvorvidt en i et Aftægtsstykke indeholdt Bestemmelse om at Sælgerens og Pustruus Efterladenskaber skulde tilfalde Kjøberen eller Eieren af Stedet, kunde antages at omfatte en Capital, der ved Arv var tilfalden Sælgerens Pustruc efter hendes Mand's Død.

I Sagen:

Huusmand ~~Anders Nielsen~~ af Glostrup,

contra:

Gaardmand Niels Pedersen paa Hveslinge Mark,
Ungkarl Niels Christopher Simonsen og
Huusmand Andreas Rasmussen af Giby.

(Ussagt den 25de November 1839.)

Ved Aftægtsffjøde af 18 Febr. 1826, tinglæst den 22 f. M., afhændede daværende Huusmand Ole Jørgensen af Glostrup, med Samtykke af sin Hustru Maren Nielsdatter, et ham tilhørende Huus i Glostrup, for en Kjøbesum af 200 Rbd., samt en i Skjødets nærmere bestemt Aftægt for sig og Hustru, hvorhos det i Skjødets 4de Post fastsattes, at Titanten eller Stedets Eier skulde bekoste Sælgeren og Hustru en anstændig Begravelse ved deres dødelige Afgang, "hvorimod alt vores Efterladenskaber tilfalder ham eller Arvinger". Da fornævnte Maren Nielsdatter, der blev den Længstlevende og hvem der efter hendes Mand's Død ved Arv efter Sønnen, Gaardmand Jørgen Olsen paa Hveslinge Mark, var tilfalden en Capital af 150 Rbdlr., som blev indsat i Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn, dernæst i indeværende Aars Begyndelse afgik ved Døden, paastod Titanten, der endnu var Eier af Huset, paa Skiftet sig i Kraft af Skjødets Kjendt eneberettiget til den Afdødes samtlige Efterladenskaber, inclusive hiin i Sparekassen indestaaende Capital, hvorimod de Indstævnte, Gaard-

mand Niels Pedersen paa Hvesfinge Mark, Ungkarl Niels Christopher Simonson og Huusmand Andreas Rasmussen af Eiby, deels paa egne, deels paa deres Hustruers Begne, som den Afdødes Livsarvinger, vel indrømmede Citanten Ret til den Afdødes øvrige Efterladenskaber, men derimod formeente sig berettigede til hiin Capital med Renter til Deling indbyrdes efter Loven, og blev denne de Indstærntes Formening ogsaa givet Medhold ved den inden Kjøbenhavns Amts søndre Wirks Skifteret under 9de Marts sidstleden affagte Eragtning.

Denne Decision paaanker Citanten nu ifølge dertil erholdt beneficium paupertatis og Opreisning til at underkendes, tilfidesættes og derhen forandres, at han kjendes berettiget til Alt hvad afgangne Maren Nielsdatter har efterladt sig og til som myndig Arving at faae hendes Røe extraderet, hvorhos han har nedlagt Paaastand om at de Indstærnte tilpligtes in solidum at betale denne Sags Omkostninger skadesløst, deels til det Offentlige stemplet Papiir og Retsgebyr, deels til Citanten hans øvrige Omkostninger for begge Retter skadesløse eller med noget Tilstrækkeligt.

Af de Indstærnte have derimod Gaardmand Niels Pedersen og Ungkarl Niels Christopher Simonson ladet møde og paaastaae Skiftedecisionen stadfæstet, samt sig tillagte Processens Omkostninger hos Citanten, hvorimod Huusmand Anders Rasmussen, fjøndt lovligt varslet, hverken har mødt eller ladet møde.

Da det er in confesso, at den Capital, hvorefter den under nærværende Sag tvistes, først er erhvervet efter Aftægtsffjødets Udsteders, Huusmand Ole Jørgensens Død, vil Sagens Afgjørelse berøe paa, hvorvidt den foranciterede Bestemmelse i det ovennævnte Skjøde, der efter sit Indhold hverken kan betragtes som en Fledføringscontract og saaledes bedømmes efter de om denne Contract gjeldende Lovbestemmelser, eller som testamentarisk Disposition tillægges Virkning imod Livsarvingerne, kan antages ved Udtrykket: "alt vores Efterladenskaber", tillige at have tilsigtet en saadan tilfældig og uforudseelig Forøgelse af Ole Jørgensens og Hustrues Efterladenskaber, som den hvorom Taler her er, eller snarere maa formodes ikkun at have haft en saadan Tingenes Stilling for Dø, som den der fandt Sted ved Contractens Indgaaelse.

Dette Sidste skjønnes nu ifølge Forholdets Natur og Contractens Bestaaffenhed at maatte statueres, navnlig naar hensees til, at den Citanten eller hans Eftermand i Eiendommen tillagte Ret til at erhverve den forrige Eiers og Hustrues Efterladenskaber er omtalt nærmest som en Erstatning for den ham paahvilende Pligt at udrede Begravelses-Omkøstningerne, og hermed sammenholdes at disses Beløb i Contracten ikkun er anslaaet til 30 Rbdlr.

Foraaarvidt Citanten til Styrke for sin Paaastand videre har erindret, at de Indstævnte dog ikke vilde kunne have gjort Fordring paa den omtvistede Capital saafremt

den havde været modtagen af afgangne Maren Nielsdatter og derved overgaaet iblandt hendes øvrige Efterladenskaber, samt erindret, at den tilfældige Omstændighed, at saadant ikke er skeet, ikke kan forandre Retsforholdet, maa herved bemærkes, at om det end i saa Fald maatte have været umuligt for de Indstævnte at gjøre deres Ret gjeldende, kan herfra dog ingen Slutning drages til hvad der har været Contrahenternes Villie, eller nogen Regel heraf udledes for det nærværende Tilfælde, hvor den senere Accession er aldeles affødt fra de Afdødes øvrige Formue.

Men naar Citanten endeligt, ifølge Bevilling til at fremlægge nye Documenter her for Retten, har paa-beraabt sig, dels Maren Nielsdatters saakaldte Tilstaaelse af 13de September 1835, ved hvilken hun efter sin Død tillægger Citanten eller Arvinger den omtalte Capital, og dels en Skrivelse fra Sjellands Stiftamtmandskab af 12te Februar sidstleden til Skifteforvalteren, hvoraf erfares, at hun for Amtet har andraget, at hine 150 Rbdlr. allerede i hendes levende Live maatte overdrages Citanten, da er det klart, at ligesom det førstnævnte Document, der som testamentarisk Disposition maa være uden Virkning imod Livsarvingerne, Intet indeholder til Bestyrkelse af at den ommeldte Clausul i Skjødet, ifølge Contrahenternes Villie, tillige skulde omfatte senere tilfældige Accessioner, saaledes kan det ei heller af den sidstnævnte Skrivelse sees, at det ommeldte Andragende er gjort i Erkendelse af en Citanten

ifølge Skjødets tilkommende Ret, under hvilken sidste Forudsætning der dog alene vilde kunne tillægges det nogen Indflydelse paa nærværende Sags Afgjørelse.

Som en Følge af alt Foranstaaende vil saaledes den affagte Skiftedecision være at stadfæste, hvorhos Processens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve.

Da Citanten, uagtet det ham meddeelte beneficium paupertatis, har ladet møde ved en engageret Sagfører, vil der Intet være at attestere angaaende Sagsførelsen.

Det Sagen tilhørende stemplede Papiir er rigtigt forbrugt.

Thi Kjendes for Ret: Den paaankede Skiftedecision bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger ophæves.

No. 27.

§. 6—19—1 anvendt, navnlig paa en Person, der havde lovet at være behjælpelig ved Ildspaaaættelsen og været tilstede paa Gjerningsstedet under Forbrydelsens Udførelse. Straf for en psykologisk Karsag til Mordbrand.

I Sagen:

Procurator Nyholm, som Actor,

contra:

Arrestanten ~~Christen~~ ~~Christiansen~~ Uggerløse
og Arrestantinderne Else Pedersdatter, Arbeidsmand
Christiansens Enke, samt Elisabeth
Ivarsen, Møller Nissens Enke.

(Affagt den 7de December 1839.)

Under nærværende Sag actioneres Arrestanten Christen Christiansen Uggerløse og hans Moder Arrestantinden Else Pedersdatter, Arbeidsmand Christiansens Enke, samt Arrestantinden Elisabeth Ivarsen, Møller Nissens Enke, der samtlige ere over criminel Lavalder, for Brandstiftelse. Ved de Diltaltes inden Retten afgivne Tilstaaelser, som ere bestyrede ved Sagens Omstændigheder og for Arrestantindernes Bedkommende ifølge L. 1—15—1 ikke kunne svækkes ved deres senere Fragaafelse, er det oplyst, at der, for at tilvende Arrestantinden Nissen Assurancesummen for nogle af hende hos det kjøbenhavnske Brandassurance-Compagnie paa Varer og Effecter asfurerede Meubler og Effecter, m. v., til Vælsb 1000 Rbdlr. r. S., var truffen en Aftale mellem de Diltalte om at sætte Ild paa Huset No. 141 i St. Pedersstræde her i Staden, i hvis Stueetage Arrestantinden Nissen boede. I Overensstemmelse med hiin Aftale var sidstnævnte Arrestantinde Mandagen den 8de Juli tagen paa Landet, efter forinden sin Afreise at have truffet de fornødne Foranstaltninger for at Arrestanten Christiansen, uden at derved

nogen Mistranke opvattedes, kunde erhølske Nøglen til Kjøkkenet, og saaledes stæffe sig Afgang til hendes Værelser, naar Jidspaasættelsen skulde finde Sted. Bemeldte Arrestant indfandt sig derefter den paafølgende Dags Aften omtrent Kl. 10 ved Arrestantindens Gadedør, hvor hans Moder, der om Dagen pleiede at gaae Nissen tilhaande, allerede havde indfundet sig for at vente paa dennes Tilbagekomst, og efterat de begge havde siddet en Tid lang paa Gadedørstrappen og Vægteren havde forbudt dem der at opholde sig længere, begave de sig ind i Forhuset, hvorpaa Arrestanten kørte efter, da han havde forviiset sig om at Vægteren ikke var i Nærheden, begav sig ind i Kjøkkenet, hvor han ved Hjælp af Frictions-svovlstikker tændte et Lys, som han satte ind under en i et Værelse staaende Sopha og begav sig derpaa, efterat have seet at der var gaaet Ild i Sophabetrækket og i Tæppet paa et tægt op til Sophaen staaende Bord, ud til Moderen, der imidlertid havde staaet paa Gangen. De begave sig derefter hjem og gik tilsæns. Ilden greb imidlertid om sig og havde før den slukkedes deels fortæret, deels beftadiget endel Meubler, angrebet Panelst og Gulvet i et af Værelserne, samt brændt Hul i Loftet.

Ligesom Arrestanten har erklæret, at han indsaae, at mange Mennekers Liv ved Jidspaasættelsen udsattes for Fare, da der kun var een Trappe i Huset og Ilden paafattes i et Værelse, der stødte op til Forstuen, saaledes have af Arrestantinderne Christiansens Enke ligeledes erklæret, at hun ogsaa fuldkomment indsaae den

Fare, Manges Liv udsattes for, og Nissens Enke, at hun havde tænkt sig ~~Muligheden af denne~~ Fare.

Hvad nu den Straf angaaer, som de Tilstalte have forskyldt, da vil Arrestanten, som den der har iværksat Brandstiftelsen, ligesvem være at dømme efter Lovens 6—19—1, cfr. Frd. 24de September 1824, efter hvilke Lovbestemmelser Arrestantinden Christiansens Enke ogsaa, i Medfør af Grundsætningen i L. 6—17—3, 6—9—1 og Frd. 4de October 1833 §. 25, skjøttes at maatte ansees, da hun har vedgaaet at have lovet de tvende andre Tilstalte at være dem behjælpelig ved Ildspaaføttelsen, ligesom hun og, som ovenmeldt, var tilstede paa Gjærningsstedet under Forbrydelsens Udførelse.

Hvad endeligen Arrestantinden Nissens Enke angaaer, da har hun vel stadigen udsagt, at Tanken om Ildspaaføttelsen er opstaaet hos hende ved Arrestantens Tilskyndelse dertil, idet hun derhos har modfagt Arrestantens og hans Moders Forklaring forsaavidt samme gaaer ud paa, at hun selv skulde have opvakt Beslutningen hos ham til at udføre Forbrydelsen, men da hun derhos har vedgaaet, at have lovet Arrestanten en Belønning af 20 Rddlr. for at iværksætte Ildspaaføttelsen, hvorefter først den egentlige Plan er bleven lagt, skjøttes det ikke rettere, end at hun derved maa ansees som den, der har motiveret ham til at paatage sig Gjærningens Udførelse, om end ikke den første Tanke derom er opstaaet hos hende. Som Følge heraf vil hun i Medfør af

Grundsætningen i L. 6—19—5, cfr. 6—6—12 og Frd. 4de October 1833 §. 26, være at ansee med samme Straf som de andre Tiltalte.

I Erstatning ville samtlige Tiltalte have in solidum at udrede til Brandforsikringen paa Huse og Gaarde i Kjøbenhavn 893 Rbdlr. 73 $\frac{1}{2}$ S. og L., der udgjøre den Sum, som er udbetalt Eieren af det ommeldte Huus, Toldbetjent Selmer, for dette ved Branden lidte Skade. Fremdeles ville de in solidum have at udrede til bemeldte Selmer 75 Rbdlr., hvortil den ham isvrigt tilføiede Skade er ansat, samt til Samuel Jacob Nicolai Hallager, der havde Ophold hos Arrestantinden Nissen, 70 Rbdlr. i Erstatning for Ferringelse paa ham tilhørende Effecter. Endvidere ville de Tiltalte være pligtige ligeledes in solidum at udrede denne Sags Omkostninger og derunder Salair til Actor, Procurator Nyholm, 12 Rbdlr. Sølv. •

Den befalede Sagførelse, saavelsom Sagens Behandling forsaavidt den efter Rescr. af 12te Juni 1807 hører under Rettens Paakjendelse, har været lovlig.

Thi kjendes for Ret: Arrestanten Christen Christiansen Uggerløse og Arrestantinderne Else Pedersdatter, Arbeidsmand Christiansens Enke, samt Elisabeth Ivarsen, Møller Nissens Enke, bør hver for sig have forgiort deres Hals og derefter stilles, samt ligeledes hver for sig betale til Toldbetjent Selmer 40 Lod Sølv og til Kongen ligeledes 40 Lod Sølv.

Saa ville og samtlige Tilstalte in solidum have at udrede i Erstatning til **Brandforsikringen** for Huse og Gaarde i Kjøbenhavn 893 Rbdlr. 73 p. Repræsentativer, til Loldbetjent Selmer 75 Rbdlr. og til Samuel Jacob Nicolai Hallager 70 Rbdlr., samt ligeledes in solidum at betale denne Sags Omkostninger, hvorunder i Salair til Actor, Precurator Nyholm, 12 Rbdlr. Sølv.

De idømte Bøder og Erstatningssummer at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Afsærd efter Loven.

*

*

*

Høiesterets-Dom, affagt den 17de Marts 1840.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Høegh-Guldberg for Høiesteret betale de Tilstalte, Een for Alle og Alle for Een, 30 Rbdlr. Sølv.

No. 28.

En Skiftedecision annulleret fordi et Spørgemaal, hvis Afgjørelse ikke interesserede Boet, men itkun Arvingerne indbyrdes, var ved den paakjendt uden at de Paagjældende vare optraadte som Parter, og med Hensyn til hvilket der end ikke saaes i Boet at have været nogen Tvist forinden det optoges til Decision.

3 Sagen:

Rjøbmand Hammer i Kallundborg,

contra:

Cancellieraad, Borgemeſter og Byefoged Cederfeld
de Simonſen, ſom Skifteforvalter i afgangne
Rjøbmand Jørgenſens og ſenere afdøde Hu-
ſtrues fælleds Boe.

(Affagt den 9de December 1839.)

Under nærværende Sag paaanter Citanten, Rjøbmand Hammer i Kallundborg, en af Cancellieraad, Borgemeſter og Byefoged Cederfeld de Simonſen, ſom Skifteforvalter i afgangne Rjøbmand Jørgenſens og ſenere afdøde Huſtrues fælleds Boe, den 1ſte Mai d. A. affagt Deciſion, hvorved Citanten, der er givet med en Datter af bemeldte Afdøde, er tilpligtet at indbetale til Boet 1000 Rbdlr. Sedler eller at lade ſig ſamme afforte i den hans Kone efter hendes Forældre tilkommende Arv, idet nemlig Citanten har paaſtaaet denne Deciſion underkjendt og derhen forandret, at han friſindes for Tiltale af Rjøbmand Jørgenſens og Huſtrues Boe, ſamt at ham tillægges Appellens Omkoſtninger med noget Tilſtrækkeligt.

Derimod har Indſtævnte, Cancellieraad Cederfeld de Simonſen, der er ſtævnet, ikke blot for ſin affagte Deciſion og brugte Behandling at til- og forſvare, men tillige ſom Hovedvederpart og Sagvolder paa fornævnte Boes Vegne, paaſtaaet den indankede Deciſion

stadfæstet og Boet hos Citanten tilkjendt Processens Omkostninger Stadesløst.

Af den under Sagen fremlagte Decisionsact erfares, at Citanten ved en i hans Svigerforældres Boe den 13de Marts d. A. afholdt Session blev, som det i Tilførslen til Skifteprotocollen hedder, med Hensyn til at han ved en foregaaende Skiftesamling mundtliggen havde declareret, at han af sin afdøde Svigerfader havde modtaget 1000 Rbdlr. i Varer, m. v., som bleve ham stienkede forinden han i Anledning af en Eiendoms Overdragelse udstedte sin Obligation til Svigerfaderen for 3000 Rbdlr., opfordret til at erklære, om han vilde føre hine 1000 Rbdlr tilbage i Boet eller lade sig samme afforte i hans Hustrues Arv, i hvilken Anledning han tilkjendegav, at han ei fandt sig forpligtet til at tilbagebetale de emmeldte 1000 Rbdlr., da hans Svigerfader formeentligen maatte ansees berettiget til ved den imellem dem stete Afregning at bortstjenke denne Sum, hvorhos han, med den Bemærkning at han i det Hele ikke vidste hvorvidt han egentligen var de omhandlede 1000 Rbdlr. skyldig, da han aldrig havde seet nogen Opgjørelse fra hans afgangne Svigerfader, indlød Sagen til Skifterettens Decision; og blev umiddelbart derefter, uden videre Protocollation, Sagen optagen og derpaa, efterat den i nogen Tid havde henstaaet paa Grund af at Skifteprotocollen var tilskillet Amtet til Revision, under 1ste Mai d. A. i samme affagt den ovennævnte Decision, som nu fra Citantens Side er paaanket.

Det Foranførte uddiiser, at der ikke her under Sagen er **Spørgsmaal om nogen Forpligtelse** for Citanten til som Debitor at tilsvare sine Svigerforældres Boe den omhandlede Capital af 1000 Rbdlr., men kun om hvorvidt han i Medhold af L. 5—2—61 og 5—4—5 kan ansees pligtig til i Boet at conferere denne Capital, der i sin Tid skal være ham stjenket af hans Svigerfader, ved enten at indbetale samme til Boet eller lade sig Beløbet afforte i den hans Hustrue tilkommende Arv efter hendes Forældre. Det er selvfølgeligen ikke selve Boet, der i nærværende Tilfælde er Part i Sagen, men Spørgsmaalet verserer derimod imellem Arvingerne indbyrdes, nemlig mellem Citanten paa den ene og hans Hustrues Medarvinger paa den anden Side, hvilke Sidste, der ere opgivne tildeels at være myndige, tildeels umyndige eller fraværende, saaledes ere at betragte som Citantens rette og egentlige Vederparter. Men det sees ikke at disse eller de for de umyndige eller fraværende Medarvinger beffittede Bærger, hvilke isvrigt ligesom de tilstedeværende myndige Arvinger have givet Møde paa Skiftet, ere optraadte som Parter i Sagen under de Forhandlinger, der fandt Sted førend Sagen blev optagen til Paakjendelse, hvorimod den Discussion, som gik forud for Optagelsen, i alt Fald forsaavidt samme er tilført Protocollen, ikkun sees at have fundet Sted mellem Citanten og Skifteforvalteren, der og, som foranberørt, alene er indvarslet ved den af Citanten udtagne Overretsstævning.

Heller ikke kan det antages, at Indstævnte i Egen-
 skab af Skifteforvalter ~~har været competent~~ til at handle
 paa de ovennævnte Medarvingers Vegne. Thi en Skif-
 teforvalter repræsenterer vel det Boe, han har under Be-
 handling, men kan ingenlunde i en Sag imellem Arvin-
 gerne indbyrdes betragtes som Repræsentant for nogle af
 disse i Forhold til den eller de af deres Medarvinger,
 hvis Interesse maatte være hines modsat.

Det bør forøvrigt ei lades ubemærket, at Kjøbmand
 Jørgensen, der er opgivet at være Arving i Boet, ved
 ved en i samme den 13de Juni sidstleden afholdt Session,
 hvoraf Udskrift her ved Retten er produceret af Citanten,
 som har erhvervet Bevilling til i Sagen at fremlægge
 nye Documenter, efter dertil fra Sidstnævntes Side
 given Anledning har erklæret, at han saavel paa egne,
 som paa sine Medarvingers Vegne havde for Indstævnte
 yttret, at Citanten formeentligen burde tilbagebetale Boet
 de 1000 Rbdlr., som skulde være ham skienkede af hans
 Svigerfader, men det skjønnes ikke, at en saadan Me-
 ningsyttring, selv om Kjøbmand Jørgensen havde
 haft Beføielse til at fremsøre den, ikke blot i eget Navn,
 men ogsaa paa de af hans Medarvingers Vegne, som i
 fornævnte Henseende havde fælleds Interesse, kunde
 hjemle Indstævnte en Competence til at gerere sig som
 Part i Sagen, der ellers ikke kunde tillægges ham ifølge
 hans Stilling som Skifteforvalter, hvorimod samme i
 alt Fald alene kunde være en Opfordring for ham til ved
 en til Citanten fremsat Provocation eller paa anden

Maade at foranledige, at hiint Spørgsmaal kom under Ventilation i Boet, til hvilket Skridt han forøvrigt og uden noget fra Arvingernes Side derom yttret Ønske maatte være aldeles beføiet, idet han navnlig dertil kunde finde sig opfordret med Hensyn til at der i Boet vare umyndige og fraværende Arvinger.

Paa Grund af det saaledes Anførte og da det overalt ikke sees, at der i Boet har været nogen Tvistighed angaaende det under Sagen omhandlede Spørgsmaal forinden samme blev optaget til Decision, idet nemlig Citanten ved Sessionen den 13de Marts d. A. alene efter fleet Provocation har erklæret sig om, hvorvidt han var villig til at conferere det ovennævnte Belsb i Boet, men der ikke i den Anledning er givet noget Tilsvær eller har fundet nogensomhelst Procedure Sted, hvorimod Sagen umiddelbart efter at hiin Erklæring var tilført Protocollen er af Skifteforvalteren bleven optagen til Paakjendelse, vil den paaankede Decision ex officio være at kjende uefterrettelig, hvorhos Processens Omkostninger ved Overretten efter Omstændighederne blive at ophæve.

Det behørigte stemplede Papir er her ved Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret: Den paaankede Decision bør uefterrettelig at være.

Processens Omkostninger ved Overretten ophæves.

No. 29.

Spørgsmaal om en Person, der Matten før store Bededag havde i en kongelig Skov affjaaet endeel Hedselbaandstager, kunde ansees skyldig i kvalificeret Skovtyverie.

I Sagen:

Landvæsenstommisfær og Procurator Knudsen,
som Actor,

contra:

Arrestanten Hans Christian Dysted.

(Affsagt den 10de December 1839.)

Arrestanten Hans Christian Dysted, der under denne i 1ste Instants inden Bordingborg nordre Wirks Extraret den 28de October d. A. paadømte Sag er actio- neret for kvalificeret Skovforbrydelse, har tilstaaet, at han Matten før store Bededag d. A. har i den Hans Majestæt Kongen tilhørende Wiemose Skov, i Forening med 2de i første Instants tiltalte Personer, for hvis Vedkom- mende Sagen ikke er appelleret, affjaaet endeel Hedsel- baandstager, ialt ansatte til en Værdie af 3 Mk. 8 sk.

Da det imidlertid ikke skjønnes, at Bestemmelsen i Slutningen af Frd. 18de April 1781 §. 34 kan være at anvende paa den her omhandlede Lovovertrædelse, der er foretaget Matten før en Helligdag, vil Arrestanten ikke være at ansee skyldig i kvalificeret Skovtyverie, hvormod han, der isvrigt er langt over criminel Lavalder og for- hen oftere har været dømt for forskjellige Forbrydelser,

hvoriblandt ved denne Rets Dom af 13de Marts 1830 for første Gang begaaet. Syverie til 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ikkun bliver i Overensstemmelse med ovennævnte Anordnings §. 25, sidste Membrum, at idømme en Mulct af 7 Mk. til den kongelige Forstkasse.

I Henseende til Erstatningen og Actionens Omkostninger, hvoriblandt Salairerne til Sagførerne i første Instants, vil Underretsdommen, forsaavidt paaanket er, være at stadfæste.

I Salair til Actor her for Retten, Landvæsencommissair og Procurator Knudsen, vil Arrestanten være pligtig at betale 8 Rbdlr. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants og Sagsførelsen ved begge Retter har været lovlig.

Ehi Kjendes for Ret: Arrestanten Hans Christian Dysted bør til den kongelige Forstkasse bøde 1 Rbdlr. 1 Mk. S. og L.

I Henseende til Erstatningen og Actionens Omkostninger bør Underretsdommen, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande.

I Salarium til Actor her for Retten, Landvæsencommissair og Procurator Knudsen, betaler Arrestanten 8 Rbdlr. Sølv.

Erstatningen og de idømte Bøder udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og især i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

*

*

*

Høiesterets-Dom, affagt den 3die Februar 1840.

I Henseende til den ~~Hans Christian~~ Dysted tilfundne Straf bør Virketingsdommen, men i Henseende til Erstatningen og Actionens Omkostninger Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Hægh-Guldborg for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rbdlr. Søl.

No. 30.

En Mand anseet efter L. 6—5—7 og Analogien af Frd. 4de October 1833 for at have mishandlet sin Hustru.

I Sagen:

Cancellieraad og Procurator Del banco, som Actor,

contra:

Tiltalte Boelsmand Niels Olsen af Bjellerup.

(Affagt den 17de December 1839.)

Under nærværende i første Instants inden Stovns og Faxe Herredes Extraret den 8de August sidstleden paa- fjendte Sag, hvorunder Tiltalte Boelsmand Niels Olsen af Bjellerup actioneres for at have udøvet Volds- somheder imod sin Hustru, Maren Olsdatter, har Sidstnævnte forklaret, at hendes Mand, af hvem hun flere Gange vil have været udsat for Mishandling, den 30te Juni d. A., da han var kommen hjem fra Store- heddinge i beskjænktil Tilstand og hun ikke vilde tillade

ham at trække den Hest, hvorpaa han havde redet, ind i Stuen, heraf tog Anledning til at prygle hende og gav hende, der var høitfrugtsommelig, flere Stød for Brystet, samt paa det Skammeligste mishandlede hende, der imidlertid fandt Veilighed til at flygte hen til deres Naboer, Johan Peter Krause, hvorhen Tiltalte dog forfulgte hende, hvem han i Krauses Stue bibragte et Stød over det høire Øie. I Forbindelse hermed har Maren Olsdatter udsagt, at Tiltalte har truet med at ville myrde hende.

Tiltalte, som forresten har erkjendt at have i Slutningen af forrige Aar, som han har udtrykt sig, tugtet sin Hustru lidt, i hvilken Anledning der dog ikke blev reist Sag, har benægtet at have mishandlet hende eller truet hende paa Livet, hvorimod han har paaastaat, at hans Hustru den ovennævnte Dag uden Grund forlod Huset og at han da gik over til Krause for at hente hende, samt, da hun nægtede at gaae hjem, gav hende, efter hvad han først har sagt, et lille Ørefiggen, men, efter hvad han senere har forklaret, et Slag over Øiet. Rigtigheden af Maren Olsdatters Forklaring om at være mishandlet af Tiltalte førend hun kom over til ovennævnte Krauses Huus, bekræftes imidlertid i højeste Grad ved Øidsnævntes og hans Hustrues Karen Hansdatters Bidnessbyrd, der gaae ud paa at Maren Olsdatter den omhandlede Dag kom løbende til deres Huus under stærkt Strig og styrtede ind i deres Stue med Bøn om at ville lukke Døren for at hendes

Mand ikke skulde komme ind, da han havde truet med at myrde hende, og at hun var ilde tilredt, og at der navnlig stod Blod ud af Munden, samt at hendes Person bar Mærke af at hun var mishandlet. Endvidere have Krause og hans Hustru edeligt bevidnet, at Tiltalte, der var i en temmelig besvænket Tilstand, saa Dieblikke efter kom og paabød sin Kone at gaae hjem, og under sit Ophold i deres Huus gav hende et stærkt Slag eller Stød i Diet, hvilket deroed blev betydeligt beskadiget og underløbet med Blod, ligesom Slaget ogsaa efterlod stor Hævelse i Rinden.

Ved en af Districtschirurg Næve den 2den Juli sidstleden anstillet Undersøgelse befandtes Karen Olsdatters høre Die rødt og blaat af underløbet Blod i en betydelig Grad, der vidnede om voldsom Medfart, men den af Næve desangaaende udstædte Attest indeholder tillige, at det ikke vil have skadelige Følger for hendes Syn i Fremtiden.

For det Tiltalte overførte Forhold vil han, der er langt over criminel Pavalder, men ikke findes forhen at have været tiltalt eller straffet, nu i Medfør af Lovens 6—5—7 og Analogien af Frd. 4de October 1833 være at ansee med Straf, som efter Omstændighederne skjønses passende at kunne bestemmes til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Thi forsaavidt Tiltaltes Defensor her for Retten, Procurator Baastrup, har paastaet Sagen hævet paa Grund af en af Tiltaltes Hustru og hendes Broder, Gaardmand Mads Olsen,

den 13de September sidstleden afgiven Declaration om at de frafalde Sagen og ønske Tiltalte fritagen for Straf, vil denne Paastand ikke kunne tages til Følge, da det omhandlede af Tiltalte udviste Forhold efter sin Natur kvalificerer sig til offentlig Forfølgning.

I Henseende til Actionens Omkostninger, derunder indbefattet det Defensor ved Underretten, Procurator Bastrup, tillagte Salair af 2 Rbdlr. Sølv, bifaldes den indankede Doms Bestemmelser.

I Salair til Actor her ved Retten, Cancellieraad og Procurator Delbanco, bliver Tiltalte pligtig at betale 5 Rbdlr. Sølv.

Sagens Behandling i første Instants, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været forsvarlig.

Chi kjendes for Ret: Herredstingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Straffetiden bestemmes til 3 Gange 5 Dage.

I Salarium til Actor her ved Retten, Cancellieraad og Procurator Delbanco, betaler Tiltalte Boelsmand Niels Olsen af Bjelkerup, 5 Rbdlr. Sølv.

At efterkommes under Udsærd efter Loven.

No. 31.

Ubeføiet Paastand om en Sags Afvikling, deels fordi Indsærvante i Klagen til Forligelsescommissionen og i Stævningen var benævnt Grosferer, kjendt han alene havde

Borgerklub som Urtekræmmer, deels fordi Forligssklagen omfattede et Leiesforhold, hvori han ikke havde indladt sig. Spørgsmaal om hvorvidt Bevis kunde ansees tilveiebragt for at endeel Effecter, hvori En havde gjort Execution, vare identiske med nogle, som vedkommende Debitor tidligere havde leiet. Sidstnævntes Erkjendelse af Effecternes Identitet antaget ikke at kunne komme i Betragtning, da han selv var in solidum med Executionshaveren sagsøgt til deres udlivering.

I Sagen:

Marschandiser Peder Jensen Bøggelund,

contra:

Conditor Peter Christian Brenøe Arnzen og
Urtekræmmer Borchsenius.

(Affagt den 23de December 1839.)

Citanten, Marschandiser Peder Jensen Bøggelund, søger under nærværende Sag ifølge Stævning af 16de Marts sidstleden og forudgangen Klage til Forligelsescommissionen de Indstævnte, Conditor Peter Christian Brenøe Arnzen og Urtekræmmer Borchsenius, til een for begge og begge for een, den Første som Leier og den Anden som uretmæssig Besidder, at tilbagelevere ham i god og ubestridet Stand en Deel under Sagen specificerede Effecter eller og betale ham disses Værdie med 587 Rbdlr. 1 Mk. 8 fl., samt i ethvert af disse Tilfælde at erlægge i Leieafgift for Ringene 10 Rbdl. maanedsligt, beregnet fra den 1ste Juni 1838 indtil Tilbagelevering eller Betaling finder Sted, saa og til, lige-

ledes in solidum, at betale ham Processens Omkostninger stædesløst.

Citanten grunder sin Paastand mod Indstævnte Conditor Arnken paa en med denne indgaaet, under 11te Juni f. A. tinglyst Leiecontract, ifølge hvilken denne Indstævnte af Citanten leiede en Deel i bemeldte Contract specificerede, til 587 Rbdlr. 1 Mk. 8 ß. vurderede Effecter og Meubler, Sengenklæder og Rjøkkentoi, m. v., imod en Leieafgift, der skulde betales første Gang den 1ste Juli 1838 og for det nævnte Aar udgjøre 30 Rbd. kvartaliter, men fra 1ste Januar d. A. erlægges med 100 Rbdlr. kvartaliter, hvorhos det var bestemt, at naar den accorderede Leie var erlagt i saa lang Tid, at den opnaaede Effecternes Vurderingssum 587 Rbdlr. 1 Mk. 8 ß., skulde Leieren, uden videre Godtgjorelse til Eieren, beholde det leiede Gods, hvorimod Indstævnte, saafremt han udeblev med den stipulerede Betaling over en Maaned efter de respective Forfaldstider, skulde være pligtig at tilbagelevere det Leiede i samme gode Stand, som han havde modtaget samme paa Citantens Boepæl, i det Citanten har formeent, at denne Contract af Indstævnte Arnken skal være misligholdt ved ikke betimeligt at erlægge Leien.

Sin imod Indstævnte Urtekræmmer Worchsenius nedlagte Paastand støtter Citanten dernæst paa, at denne Indstævnte, der efter foregaaende Arrest og Execution skal have bortført fra Indstævnte Arnkens Boelig de Effecter, som denne har leiet af Citanten, derved for-

meentligt i det Hele har paadraget sig Leierens Forpligtelse efter Contracten til Eieren, hvorhos Citanten dog under Sagen har indskrænket sin Fordring imod denne Indstævnte til alene at gjælde de af Effecterne, af hvilke denne paa den anførte Maade skal være kommen i Besiddelse, eller disses Burderingssum 445 Rbdlr. 2 Mk.

Da Indstævnte Arnken hverken har mødt eller ladet møde under Sagen, vil han i Overensstemmelse med L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 §. 2 være at dømme efter Citantens Paastand, dog saaledes at han, da Leieren ifølge Leiecontracten ved at betale Effecternes Burderingssum skalde erhverve Eiendom over disse uden videre Godtgjørelse til Eieren, alene vil have at betale Leieafgift, der bestemmes til 30 Rbdlr. kvartaliter og bliver at erlægge fra 1ste Juli f. A., for det Tilfælde, at Effecternes Tilbagelevering finder Sted, ligesom og Processens Omkostninger ville blive at fastsætte til 20 Rbdlr. Sølv.

Betræffende dernæst Indstævnte Urtekrammer Berghsenius, der under Sagen har taget til Gjenmæle og principaliter begjert Sagen afviist, samt sig hos Citanten tilkjendt Kost og Læring, men in subsidium nedlagt Paastand om at han for Citantens Tiltale aldeles frifindes og hos ham tillægges Processens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt, samt at Citanten for sine om ham brugte fornærmelige Udtalelser anses med en passende Mulct, og at disse mortificeres saa at de ikke komme ham til Skade paa gode Navn og Rygte i nogen

Maade, da har han til Styrke for den af ham gjorte Afviisningspaastand anført, deels at han, der i Klagen og i Særdeleshed i Stævningen er benævnt Grosserer, skjøndt han alene har Borgerstab som Urtekræmmer, saaledes ikke er lovligt stævnet, og deels at lovlig Forligsprøve ikke har kunnet finde Sted, da Klagen gaaer ud paa, at denne Indstævnte tillige skulde betale Leie af de Citanten formeentligt tilhørende Effecter, hvorfor Indstævnte, der aldrig har indgaaet nogen Leiecontract med Citanten, saaledes ikke kunde indgaae Forlig med ham, selv om han havde erkjendt sig pligtig at efterkomme det Øvrige. Men ligesom den første af disse Grunde saa meget mindre kan komme i Betragtning, som det er in confesso, at Indstævnte Borchsenius, der iøvrigt vedgaaer at være lovligt indvarslet, er den rette Paagjeldende, saaledes er det klart, at lovlig Forligsprøve ligesuldt kan have fundet Sted, om end Citanten i Klagen maatte have paastaet mere, end der kunde tilkomme og Indstævnte saaledes have havt Anledning til i Mindelighed at indrømme ham.

Derimod har denne Indstævnte i Realiteten benægtet, at de Effecter, i hvilke han paa Indstævnte Arnkens Boelig har gjort Execution og derefter bortført, ere de samme, som Citanten har udleiet til denne, og det skjønes ei heller at Citanten har tilveiebragt noget tilstrækkeligt Beviis med denne Benægtelse, idet deels det af ham forsøgte Vidnebeviis maa ansees mislykket, og der deels deraf, at Indstævnte Borchsenius hos Ind-

stævnte Arnken har gjort Execution i og derefter bortført adskillige Effecter, hvoraf nogle ere eensartede med de af Citanten til denne leiede Gjenstande, ligesaa lidet med tilstrækkelig Sikkerhed kan sluttes til disses Identitet, som der af den Omstændighed, at Indstævnte Arnken i afvigte Aar har leiet Meubler, m. v., hos Citanten, med fornøden Bestemthed kan udledes, at denne Indstævnte ikke selv har eiet eller derefter erhvervet andre Gjenstande af samme Art. Men forsaavidt Arnken i den af Citanten under 24de Juni d. A. fremlagte Erklæring har erkjendt Identiteten af de leiede og de bortførte Ting, findes denne Erklæring, selv om den ikke tildeels maatte være tilbagekaldt ved Arnkens senere Paategning, ikke at kunne begrunde Beviis mod Indstævnte Borchsenius under nærværende Sag, hvorunder den førstnævnte Indstævnte selv er sagsøgt til Gjenstandenes Udlevering og saaledes har Interesse i at Citanten kommer til Fyldestgjørelse hos den anden Indstævnte.

Indstævnte Borchsenius vil saaledes allerede af denne Grund være at tillægge den paastaede Grifindelse, ligesom Processens Omkostninger for hans Vedkommende efter Omstændighederne ville være at ophæve, og vil det som Følge heraf være uforføndt at prøve Vægten af de isvrigt af denne Indstævnte anbragte Grunde, der, selv under Forudsætning af Identiteten af de bortførte Gjenstande med dem Citanten har udleiet Indstævnte Arnken, formeentligt skulde bevirke det samme Resultat. Forsaa-

vidt Indstævnte Borchsenius endeligt, under Reservation af sin Ret imod Citanten som Injuriant, har paa-
 staaet de af ham under Proceduren om Indstævnte brugte
 Udbladelser, at han er "uretmæssig Besidder" og "at han
 endog har bortført Effecterne fra Leieren og saaledes søgt
 at tilegne sig samme" mortificerede som usømmelige og
 Citanten derfor anseet med Mulet, findes der ingen An-
 ledning til at tage denne Paastand tilfølge, ligesom
 Retten ei heller finder aldeles tilstrækkelig Grund til at
 ansee Citantens og Indstævnte Borchsenius's Sag-
 førere i Overensstemmelse med L. 1—12 og derhen
 hørende Lovgivning for deres under nærværende Sag
 brugte Procedure.

Det fornødne stemplede Papiir er under Sagen
 forbrugt.

Thi kjendes for Ret: Indstævnte Urtekræm-
 mer Borchsenius bør for Citanten, Marschandiser
 Peder Jensen Wengelunds Tiltale i denne Sag
 fri at være og Processens Omkostninger være ophævede.

Derimod bør Indstævnte Conditor Peter Chri-
 stian Brenøe Arnge til Citanten enten tilbagele-
 vere de i den mellem dem oprettede, under 11te Juni f. A.
 tinglæste Leiecontract specificerede Effecter i samme Stand,
 hvori han selv har modtaget dem, og deraf erlægge Leie-
 afgift med 30 Rbdlr. kvartaliter fra 1ste Juli f. A.
 indtil Tilbagelevering skeer, eller betale de paastævnte
 587 Rbdlr. 1 Mk. 8 p.

Saa betaler han og til Citanten denne Processens Omkostninger med 20 Rbdlr. Solv.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

No. 32.

Estraf efter L. 6—19—1, cfr. Frd. 5te Mai 1683 §. 15 og Pl. 7de April 1819. De i L. 6—19—1 fastsatte 40 Rbd Solv til Kongen skulle betales for hver Ildspaaførtelse, hvori den Paagjældende har gjort sig skyldig. Mortification paa Bestyrdninger, som Tilstalte havde fremført imod Underdommeren i Forbindelse med sin Paastand om at være uskyldig, anseet usforden, da Tilstalte havde tilbagekaldt dem ved at tilstaae de af ham begaaede Forbrydelser.

I Sagen:

Procurator Klein, som Actor,

contra:

Arrestanten Christian eller Christen Juul
Hansen.

(Affagt den 31te December 1839.)

Under denne i første Instants inden Hollands Nørre Herredstret den 24de August d. A. paadømte Sag er Arrestanten Christian eller Christen Juul Hansen tiltalt for Tyverie og for Brandstiftelse.

Arrestanten er ved egen Tilstaaelse og de oplyste Omstændigheder, medens Sagen endnu stod under Be-

handling ved Underretten, overbevist i Vinteren 1837 en Eftermiddag at have begivet sig hen til Jens Hansens Sitloks Huus med det Forsæt at tilvende sig hans Obligationer og Penge-Documenter, som han tidligere havde bemærket vare gjemte i en Vordstufte, samt derpaa, da han blev vaer at bemeldte Sitloks Hustrue, der i Mandens Fraværelse var ene ved Huset, var bestjef-tiget uden for dette med sine Kær, at have sneget sig ind i Huset og borttaget de omhandlede Documenter og Obligationer, hvoriblandt et af ham til Sitlok for 100 Rddlr. udstedt Gjeldsbrev, hvilket han senere i Forbindelse med sin, i første Instants ligeledes tiltalte Hustrue, for hvis Vedkommende Sagen isvrigt ikke er appelleret, skal have opbrændt tilligemed de øvrige af ham borttagne Documenter.

Fremdeles er Arrestanten paa samme Maade under Sagens Behandling i første Instants overbevist en Eftermiddag i Foraaret 1838 at have sat Ild paa sit Eien-domssted, for at vinde Assurance-summen og for at kunne erholde Amtets Tilladelse til at indsamle frivillige Gaver, og udførte han denne Forbrydelse, hvorved isvrigt itkun en Deel af Huset opbrændte, saaledes at han med en Stump Lys antændte Taget over Loftet, hvorfra Ilden greb videre om sig.

Endeligen har han, der ligeledes under denne Sag var sigtet for at have sat Ild paa bemeldte Sted Mandagen den 20de Mai d. A. henimod Matten, medens en Mængde Folk hos ham vare tilstede til Gilde, men

stadigen havde benægtet at have begaaet denne Forbrydelse, under et efter **Sagens Indankning** her til Retten optaget Forhør vedgaaet, ogsaa at have udført denne Misgjerning, idet han ubemærket havde med nogle Svovlstikker, som han tændte ved sin Tobakspibe, stukket Ild i Taget over Stedets Lade, hvilken Ild derefter udbredte sig saaledes, at hele Stedet afbrændte aldeles, og var hans Bevæggrund til denne af ham allerede længe før Gjerningens Udførelse besluttede Forbrydelse, efter hvad han har forklaret, ved Hjælp af Assurancesummen paanyt at kunne opføre sit Huus.

For de tvende ovenfor ommeldte Ildspaaføttelser vil Arrestanten, der er langt over criminel Aalder, men ikke forhen har været tiltalt eller dømt for nogen offentlig Misgjerning, efter L. 6—19—1, jfr. Frd. 5te Mai 1683 §. 15 og Pl. 7de April 1819, samt Frd. 24de September 1824, blive at idømme den i Underrettsdommen bestemte Straf at have forbrudt sin Hals og steiles, hvorhos han til Kongen vil have at betale 2 Gange 40 Lod Sølv og vil derved den Straf være absorberet, som Arrestanten har forskyldt for det øvrige af ham udviste forbryderiske Forhold.

Ligeledes findes Arrestanten ved den ovenmeldte Dom retteligen tilpligtet at betale Erstatning til Landets almindelige Brandkasse 110 Rbdlr. Sølv og til Jens Hansen Sitlo 70 Rbdlr. Sedler, samt til at udrede alle af Actionen flydende Omkostninger, hvoriblandt Salairerne til Sagsførerne i første Instans, hvis Størrelse

billiges. Bemeldte Dom vil saaledes, forsaavidt paaanket er og med den Forandring at Arrestanten tilpligtes at udrede 2 Gange 40 Lod Sølv til Kongen, isvrigt være at stadfæste.

I Salair til Actor her for Retten, Procurator Klein, bliver Arrestanten pligtig at betale 8 Rbd. Sølv.

Endeligen bemærkes, at da Arrestanten selv, idet han har tilstaaet de af ham begaaede Forbrydelser, har tilbagekaldt de af ham tidligere i Forbindelse med hans Paastand om at være uskyldig, fremsatte Beskyldninger mod Underdommeren, findes videre Mortification af disse ufornöden.

Sagens Behandling i første Instants og Sagsførelsen for begge Retter har været lovlig.

Chi kjendes for Ret: Underretsdommen bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog saaledes at Arrestanten Christian eller Christen Juul Hansen bør til Kongen at udrede 2 Gange 40 Lod Sølv.

I Salair til Actor her for Retten, Precurator Klein, bør Arrestanten endvidere at betale 8 Rbd. Sølv.

De idømte Erstatningssummer at betales inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og det Øvrige at efterkommes under Adfærd efter Loven.

*

*

*

Høiesterets-Dom, affagt den 11te Marts 1840.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Auditeur Liebenberg for Høiesteret betalt: Tilstalte 10 Rbdlr. Sølv.

Høiesterets-Domme i de i Juridisk Tidsskrift meddeelte Retsfager.

(Fortsættelse fra bemeldte Skrifts 22 Bd. 1 p. S. 147-170.)

No. 1.

I Sagen:

Procurator Clausen,

contra:

Kirstine Tranto, Bagermester Trantos 'separerede Hustru.

(Affagt den 21de Februar 1833.)

Indstævnte bør for Citantens Liltale i denne Sag fri at være. I Salarium til Justitsraad Salicath for Høiesteret betaler Citanten 60 Rbdlr. Sølv. Saa betaler han og til Justitskassen 5 Rbdlr. Sølv.

(Jfr. Jur. Tidsskr. 28 Bd. S. 131-136.)

No. 2.

I Sagen:

www.libtool.com.cn

Skytten Johan Christian Schierg,

contra:

Viceconsul, Kjøbmand Staal.

(Affagt den 3die November 1838.)

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog saaledes at den Sættedommere, Procurator Henrichsen, paalagte Mulct og det Procurator Ahrenken tillagte Salarium bortfalder. Til Justitskassen betaler Citanten 1 Rddlr. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 32 Bd. S. 169-175.)

No. 3.

I Sagen:

Huusmændene Hans Christophersen Meyer og Jens Rasmussen Wiberg, Gaardmand Peder Nielsen Meyer, som Bærges for afg. Peder Hansen Boesens Børn, Huusmand Hans Nielsen Meyer, samt Gaardmand Ole Hansen Skov, som Bærges for afgangne Lars Hansen Wævers Børn,

contra:

Forvalter Hansen.

(Affagt den 10de Marts 1837.)

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium til Justitsraad Ple-

Hingberg for Høiesteret betale Citanterne, Een for Alle og Alle for Een, 60 Rbdlr. Sølv; saa betale de og paa lige Maade til Justitskassen 1 Rbdlr. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 33 Bd. S. 241-246.)

No. 4.

I Sagen:

Hjemmændene H. C. Krøyer junior og M. D. Brabrand, som Arvinger efter afgangne Agent H. C. Krøyer,

contra:

Handelshuset G. Sidenius & Søn, som Mandatararius for Handelshuset Th. Hall & Søn i Hull.

(Affagt den 24de October 1837.)

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Høiesteret betale Citanterne til Contracitanterne med 100 Rbd. Sølv; saa betale de og til Justitskassen 5 Rbd. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 33 Bd. S. 246-250.)

No. 5.

I Sagen:

Landsøverrets-Procurator F. F. Hansen,

contra:

Directionen for Nationalbanken og Hofetæmmer C. R. Ahrensen.

(Affagt den 18de December 1838.)

De Indstævnte, ~~h~~ Directionen for Nationalbanken, bør for Citantens Liltale i denne Sag frie at være og bør Citanten være uberettiget til den af ham paastaade Actieret, hvorimod han inden 4 Uger efter denne Høiesteretsdoms lovlige Forkyndelse bør, under Mulct af 1 Rbdlr. Sølv dagligt til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, til Indstævnte Hofekræmmer Christian Richard Ahrenken, imod af denne at erhælde betalt 720 Rbdlr. r. S., med Renter deraf til 11te Juni Termin 1836, 14 Rbdlr. 5 Mk. 12 s. r. S., extradere den under Sagen omhandlede Obligation forsynet med behørig Transport til ham uden nogensomhelst Reservation. Processens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betaler Citanten 5 Rbdlr. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 34 Bd. S. 303-311.)

No. 6.

I Sagen:

Tømmerhandler N. G. Iversen,

contra:

Kjøbmand C. J. Kull.

(Affagt den 11te Juni 1838.)

Citanten bør til Indstævnte betale de paastævnte 260 Rbdlr. Sedler med Renter deraf 4 pCt. aarligt fra den 19de Januar 1837 indtil Betaling sker, samt Processens Omkostninger for Lands- Over- samt Hof- og

Stadsretten ved 25 Rbdlr. Solv. Til Justitskassen
 betaler Citanten 5 Rbdlr. Solv.
 (Cfr. Jur. Tidsskr. 34 Bd. S. 366-370.)

No. 7.

I Sagen:

Grosserer J. Fæster, som Mandatarius for Ju-
 stitsraad og Byefoged Frederichsen,

contra:

Justitsraad og Raadmand Riis-Lowson.

(Affagt den 8de Juni 1838.)

Citanten bør for Indstævntes Liltale i denne Sag
 fri at være. Til Justitskassen betaler Indstævnte 5 Rbd.
 Solv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 35 Bd. S. 12-18.)

No. 8.

I Sagen:

Procurator Bonnezen, som Mandatarius for Stats-
 raad Conrad Heinrich Donner og for Han-
 delshuset Iselin & Comp.,

contra:

Apotheker Laurik Schmidt.

(Affagt den 21de Februar 1839.)

Lands-Oversamt Hof- og Stadsrettens Dom bør,
 forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. Proces-
 ens Omkostninger for Høiesteret betaler Citanten til

Indstævnte med 100 Rbdlr. Sølv. Saa betaler han
og til Justitskassen 5 Rbdlr. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 35 Bd. S. 84-95.)

No. 9.

I Sagen:

Høiesteretsadvocat, Justitsraad Ove Emmerik
Høegh-Guldberg,

contra:

Tiltalte Niels Peter Berg.

(Udsagt den 11te December 1837.)

Niels Peter Berg bør hensættes i Fængsel paa
Bånd og Brød i 6 Uge 5 Dage, samt betale i Er-
statning til Johan Nielsen Bergs Voe 100 Rbd.
Sedler, med Renter 4 pCt. deraf fra den 30te Juni
1835 og lige Renter af 250 Rbdlr. Sedler fra samme
Dag, indtil Betaling skeer. I Henseende til Actionens
Omkostninger bør Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens
Dom ved Magt at stande. I Salarium til Justits-
raad Høegh-Guldberg for Høiesteret betaler Tiltalte
20 Rbdlr. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 35 Bd. S. 95-100.)

No. 10.

I Sagen:

Selveiergaardmand Jens Pedersen,

contra :

Directionen for Syens Stifts geistlige Enkekaske.

(Affagt den 7de Februar 1840.)

Citanten bør, imod fra 11 Juni og 11 December Terminer 1833 at betale et Rente-Tilskud af 14 Rbdlr. 50 sk. Sølv, og fra 11 December Termin 1833 at tilsvare hvad han maatte have erlagt mindre i Renter end 4 pCt. aarligt af 813 Rbdlr. 62 sk. Sølv, forøvrigt for de Indstævntes Tiltale fri at være. I Henseende til Processens Omkostninger bør Lands-Over- samt Hof- og Stadsretens Dom ved Magt at stande, dog saaledes at det Justitsraad Weidemann tillagte Salarium bortfalder. Til Justitskassen betaler hver af Parterne 1 Rbd. Sølv.
(Cfr. Jur. Tidsskr. 35 Bd. S. 117-125.)

No. 11.

I Sagen:

Anna Elise Holstein, født Wiilm, Enke efter afgangne Cancellieraad og Birkedommer Johan Holstein, med Lavværg,

contra :

Kammeradvocaten paa Embeds Begne.

(Affagt den 3die Mai 1839.)

Citantinden bør for Kammeradvocatens Tiltale i denne Sag fri at være.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 35 Bd. S. 180-188.)

No. 12.

I Sagen: www.libtool.com.cnHøiesterets-Advocat Heinrich August Schæffer,
contra:Christophine Marie Pinguely, ogsaa kaldet
Jeppesen, og Petrine Nicoline Wiørn,
Thygesens Hustru.

(Affagt den 12te November 1838.)

Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog saaledes at Straffen for Petrine Nicoline Wiørn, Thygesens Hustru, bestemmes til 2 Aar. I Salarium til Advocat Schæffer for Høiesteret betale de Liltalte, Een for Begge og Begge for Een, 20 Rbdlr. Sølv.

(Eft. Jur. Tidsskr. 36 Bd. S. 15-29.)

No. 13.

I Sagen:

Landsøverrets-Procurator F. F. Hansen,

contra:

Directionen for Nationalbanken, samt Andrea Dorteia Cathrine Holm, med Curator Krigsraad Carlsen, Copiist Jens Mogenssen Schiebye, med flere.

(Affagt den 6te Januar 1841.)

Citantens Bøe bør for de Indstævntes Liltale i denne Sag fri at være. De Indstævnte Directionen for Nationalbanken bør inden 4 Uger efter denne Høieste-

rets Doms lovlige Forkyndelse, under Mulct af 2 Rbd. Sølv til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag de sidde Dommen overhørig, meddele Citantens Boe, som Eier af Bankhæftelsesobligationerne paa de under nærværende Sag omhandlede Eiendomme, til Beløb 8911 Rbdlr. 18 s. r. S., 89 Stykker Actier i Nationalbanken, og forbeholdes bemeldte Boes Ret til at erholde endnu en Actie, naar Boet completerer det 8900 Rbdlr. overskydende Beløb til et fuldt 100 Rbdlr. Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte, Een for Alle og Alle for Een, 5 Rbdlr. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 36 Bd. S. 78-102.)

No. 14.

I Sagen:

Rammerjunker, Bys- og Herredsfoged v. Schmidten,
som Skifteforvalter i Stervboet efter afgangne
Ane Henriksdatter, Olsens Enke,

contra:

Rammeradvocaten paa den kongelige Finantsskassens,
den kongelige Statsgjeldsskassens og Nationalban-
kens Begne *).

*) Til nærmere Oplysning meddeles følgende af Madame Olsens Boes Sagfører for Høiesteret forfattede subsidiaire Dagsordelse af afgangne Ritmester Hansens og Enkes Boe, bygget paa den Forudsætning, at de privilegerede Udgifter bør fordeles paa samtlige Panthavere, uden at in specie Pl. af 23de Juli 1819 kan forsaavidt

(Affagt den 3die December 1840.)

Stiftesforvalteren i afgangne Mitmester Hansens og Enkes Boe bør af det til Une Henriksdatter, Olsens Enke, Udbetalte paa lovlig Maade søge tilbagebetalt i Boet 1691 Rbdlr. 1 Mk. 8 f. S. og L. Iøvrigt bør Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande I Salarium til Kammeradvocaten for Høiesteret betaler Titanten 80 Rbdlr. Sølv. Saa betaler han og til Justitskassen 1 Rbdlr. Sølv.

(Cfr. Jur. Tidsskr. 37 Bd. S. 315-326.)

have nogen Indflydelse (cfr. Canc. Skr. af 27de Juli 1824 og 30te August 1825):

a) Administrations-Udgifter, a-f 647R. 29f.

b) Stiftscomkostninger 1328 - 95 -

c) Responderende Skatter, Bank-

renter, m. m. 3700 - 34 -

5676R. 62 f.

Til at dække samme høves kun:

Boets Beholdning 5113R. 89f.

efter Fradrag af Provenuet af

den kongelige Kasses Part i

Besætning og Inventarium. 4012 - 52 -

1101 - 37 -

altsaa et Deficit af 4575 R. 25 f.

der fordeles pro rata paa begge Panthavere i Løssøre, saaledes at:

a) den kongelige Kasse som Panthaver i Besætning og Inventarium, solgt for 4012 Rbd. 52 f., tilsvarende . 2884R. 1 f.

b) Madame Olsens Boe, som Panthaver i andet Løssøre, hvoraf hun har oppebaaret et Beløb af 2360 Rbd., tilsvarende 1691 - 24 -

4575 - 25 -

Systematisk Fremstilling af den danske
Processmaade.

Af P. G. Bang og J. E. Larsen.

(Fortsættelse; see 29de til 32te samt 34te, 35te og 37te Bd.)

Tiende Capitel.
Om Fogedforretninger i civile
Sager.

I n d l e d n i n g.

§. 213.

Det er klart, at Retshaandhævelsen i Staten ikke tilstrækkeligen kan sikkes derved, at der gives Domstole, som kunne afgjøre, hvad der bør ansees som Ret i forekommende Retsstviftigheder, men at der nødvendigvis ogsaa maa sørges for, at den, der ikke godvilligen vil opfylde hvad der saaledes eller paa anden lovgyldig Maade er erkjendt for Ret, kan ved passende Tvangsmidlers Anvendelse bringes til at efterkomme sin Skyldighed. Det er netop først ved denne Statsmagts dobbelte Virksomhed, den dømmende og den tvingende, at Ret i og ved Staten erholder sin Realitet. Derimod er det ikke ligefrem ved Sagens egen Natur givet, hvorledes denne tvingende Magt i Retsager hensigtsmæssigst bør være organiseret, idet der navnlig,

naar Domstolene først have afgjort, hvad der er Ret, kan vælges ~~imellem enten at lade en~~ magistralsk Autoritet (Øvrigheden) træde til for at fremtvinge Opsyldelsen af den affagte Dom, eller ogsaa at overlade denne Tvangsanvendelse til de judicielle Autoriteter. Dette Sidste, der efter Forholdets hele Natur uden tvivl maa ansees som den i Almindelighed hensigtsmæssigste og mest betryggende Fremgangsmaade, er ogsaa efter vor nugældende Ret den almindelige Regel, dog saaledes, at det egentlig ikke er selve de Retter, der paadømme Retsstraffer, som have at exequere de affagte Domme, men andre særegne judicielle Autoriteter, hvorved dog igjen maa erindres, at de Embedsfunctioner, der gaae ud paa den judicielle Tvangsanvendelse, i Almindelighed ere overdragne de samme Personer, som de der beskædte de sædvanlige Domstole i første Instans.

I ældre Tider forholdt dette sig hos os anderledes. Oprindeligt, under den ufuldstændige Udvikling af Statsmagten, var endog Dommens Execution i en privat Sag overladt til den private Domhaver selv, og behandlede da som en under betydelige Indskrænkninger tilladt Selvtagt (Nam), idet man dog derhøved ved Pengebøder og andre Straffe søgte at virke til, at Domsældte selv opsyldte hvad der var ham paalagt. Men efterhaanden blev Dommens Execution overdraget til Ombudsmanden eller den kongelige Foged*), og da

*) Jfr. herved Rosenvinges Retshistorie §§. 200 ff.

denne Øvrighedsperson ogsaa fik den betydeligste Andel i Administrationen af de almindelige Retter i første Instans, og saaledes tillige blev en Rettens Betjent, dannede der sig den Anstuelse, at hans Embedshandlinger, der gik ud paa Tvangsrettens Udøvelse, ligeledes vare at betragte som Rets handlinger, ikke som Øvrighedsfunctioner. Der findes imidlertid endnu flere Spor af disse Forretningers tidligere Character, saasom Benævnelserne "Foged" eller "Kongens Foged" og "Fogedforretninger", og den Omstændighed, at Rettens Skriver, om endog en saadan særskilt Embedsmand er ansat i Jurisdictionen, ikke er Medlem af Fogedretten*).

De Rets handlinger, der gaae ud paa Dømmes Guldbyrkelse eller Execution, kunne saaledes egentlig ikke betragtes som en extraordinær Proces**), i Modsætning til den ordinære Proces, der i almindelige Rets sager skal iagttages, men den særegne processuale Fremgangsmaade, som ved dem skal iagttages, udgjør netop Retspleiens anden Hovedafdeling, eller det nødvendige Com-

*) Paa Landet i Norge hvor Fogden er vedblevet at være en fra den ordinære Underdommer, Sorenskriveren, forstjellig Person, fremtræder Adskillelsen mellem de tvende omhandlede Embedsfunctioner især meget bestemt.

**) Et Andet er at Fremstillingen af Reglerne for disse Rets handlingers Udførelse kan affondres fra den ordinære Proces indtil Dømmens Afslutning, og finde sin Plads efter Fremstillingen af de ovenfor foredragne enkelte extraordinære Procesarter, jfr. §. 5.

plement til Retsforfølgningen, saafremt den Paagjeldende ikke frivilligen opfylder Dommen.

Ifølge det naturlige Forhold imellem disse Retspleiens tvende Hovedgrene, maa det vel unegteligen være den almindelige Regel, at Evangsretten ikke kan fordres anvendt, førend den Rettighed, til hvis Fyldestgjørelse saadant skal skee, er ved den dømmende Autoritets Decret, eller dog paa en anden ligesaa betryggende Maade, saasom ved et offentligt Forlig, erkjendt som virkelig eksisterende; men fra denne Regel har Lovgivningen maattet indrømme meget betydelige og omfattende Undtagelser. Da nemlig det med en Rettigheds Paatale ved Domstolene nødvendigvis forbundne Op- hold ofte kunde misbruges af den Sagsøgte til at unddrage Sagsøgeren Gjenstanden for hans Forbring og berøve ham al Udsigt til at erholde denne fyldestgjort, har Lovgivningen tilladt, at der, førend Dom eller Forlig endnu er erhvervet, under visse nærmere Betingelser, maa gøres en foreløbig Anvendelse af Evangsretten, der da fornemmeligen gaaer ud paa indtil Sagens endelige Afgjørelse at sikre Tilstedeblivelsen af den paa gjeldende Person eller hans Gods og at forhindre visse Handlinger, hvorved den eventuelle Domhaver vilde betages Afgang til at erholde Fyldestgjørelse af den ham tilkiendte Ret. Hertil høre især de tvende vigtige Rets-handlinger Arrest og Forbud før Dom, hvilke ere af en aldeles provisorisk Natur, idet de nemlig ikke blot ei afgjøre det omspurgte Retsforholds virkelige materielle

Bestaffenhed, men Spørgsmaalet herom endog nødvendigvis af Sagsøgeren skal foranstaltes afgjort paa sædvanlig retlig Maade umiddelbart efter den foreløbige Anvendelse af Evangsretten.

Fremdeles er det endog i visse Tilfælde tilladt, uden foregaaende Dom eller Forlig, ligesom at sætte en Forbring i Udøvelse ved den retlige Evang, hvor enten Rettighedens Eksistens ligger klart for Dagen, eller samme for en stor Del vilde tabe sit Værd, naar den ikke uden foregaaende formelig Proces kunde bringes til Udførelse, og det derfor hellere maatte tilstede Bedkommende — under Ansvar til fuldkommen Skadeserstatning i Tilfælde af Misbrug — strax at erholde samme ved Evangsrettens Anvendelse fyldestgjort. Her til høre de saakaldte Udpantninger, samt i visse Tilfælde Indsættelses- og Udkastelsesforretninger. Disse Rets handlinger ere vel ogsaa for saavidt provisoriske, at der, efterat de ere foretagne, kan procederes i første Instans om Retsforholdets materielle Bestaffenhed og det ved Forretningen bevirke Resultat herved forandres; men denne Procedure er ikke nødvendig for at Forretningen kan staa ved Magt, den finder kun undtagelsesvis Sted og maa da indledes af den selv, imod hvem Forretningen er iværksat.

Samtlige de ovenberørte og flere andre lignende Handlinger, ved hvilke den til Evangsrettens Udøvelse bemyndigede Autoritet virker til at sikre eller fremtvinge Opfyldelsen af en Retsforbring, indbefattes under den

almindelige Benævnelse af Fogedforretninger; ifr. **Spørtelregl. 22, Marts 1814, anden Afdeling.** At de, som allerede ovenfor bemærket, i Almindelighed ere at betragte som judicielle Handlinger, fremgaaer aldeles tydeligt af den hele Lovgivning*). Den Autoritet, der har at udføre samme, benævnes udtrykkelig "Rettens Middel", "en Ret" eller "Fogedret", Lovens 1—24—22, Regl. 19 December 1800 §. 135, Rescr. 30 Mai 1823 §. 9 Lit. 1, og Fogden henregnes blandt "Rettens Betjente" og "Dommere", L. 1—21—15 m. fl., Pl. 8 April 1771, Pl. 25 Juli 1820, Frd. 3 December 1828 §. 47, samt L. 6—4—17 og 18 sammenholdte med Frd. 30 Januar 1793 §. 9, 30 Marts 1827 §. 1 og 4 October 1833 §. 18. Som Følge heraf skulle ogsaa Fogedforretninger, naar nogen vil anke over samme, appelleres til vedkommende overordnede Domstole, L. 1—6—6 og 7 m. fl., og kunne ikke paaklages for nogen høiere Øvrighedsautoritet**), hvilket, som oftere forhen berørt, er en af de practist vigtigste Forskjelligheder imellem judicielle og magistralske Handlinger. Iøvrigt vil Fogedforretningers her omhandlede Egenkab yderligere fremtræde under den følgende Fremstilling af disse Forretninger, ligesom vi ogsaa der skulle omhandle, hvorvidt enkelte Forretninger, navnli-

*) Ifr. **Drstedes Haandbog III. S. 115, Arf. f. Retov. III. S. 352, IV. S. 315.**

) Ifr. **Stampes Erfl. III. S. 115:119.

gen Udpantninger, herfra gjøre Undtagelse. Om og hvorvidt endelig Arrest og Execution i Justitsfager ere at betragte som judicielle Functioner eller som Øvrighedshandlinger, bliver at omhandle i den criminelle Proces.

Den nærmere Udvikling af Fogedforretninger, som vi nu gaae over til, skulle vi inndeles saaledes, at vi 1) forudstikke de Bestemmelser og Regler, der vedkomme Fogedforretningers Udførelse i Almindelighed; derpaa fremstille 2) Læren om de almindelige provisoriske Rets-handlinger: Arrest og Forbud før Dom, samt i Forbindelse hermed et beslægtet, men forældet, Institut: Maning eller Indlager; dernæst gaae over til 3) Læren om Execution og det hermed beslægtede Institut: Udpantning, og endelig til 4) Læren om Indsættelses- og Udsættelsesforretninger, samt visse andre lignende Handlinger, der ere af en blandet Character, idet de undertiden ere at sætte i Classe med Arrest og stundom henhøre under Begrebet om Execution, men i mange Tilfælde ogsaa have den mere selvstændige og særegne Character, som allerede ovenfor er paaapeget.

Første Afdeling.

www.libtool.com.cn

Om Fogedforretningers Udførelse i Almindelighed.

A. Om den Autoritet, der udfører Fogedforretninger.

§. 214.

Efter vor Retsforfatning er det ikke Reglen, at den Domstol, der har affagt en Dom, i fornødent Fald selv har at erequire samme, men Udførelsen heraf saavel som af andre Fogedforretninger er i Almindelighed overdraget til særegne judicielle Autoriteter, Fogedretterne (jfr. Rescr. 30 Mai 1823 §. 9 Lit. I), om hvis Organisation m. v. Følgende er at bemærke:

1. Udenfor Kjøbenhavn er det i Almindelighed den i enhver Jurisdiction ansatte ordinære Underdommer (Byfoged, Herredsfoged eller Birkedommer, paa Island Sysselmanen, o. s. v.), der er bemyndiget til at iværksætte Fogedforretninger, og det er i særdeleshed i denne Egenkab at han benævnes "Foged" eller "Kongens Foged"; jfr. L. 1—21—1 ff., 1—24—17, 41 m. fl., Regl. 10 September 1830 §. 17, Justitsregl. 13 Juli 1836 §. 16, Frd. om Amtstueoppebørslar 8 Juli 1840 §. 11 m. fl. Visse Executioner paa Landet hos privilegerede Personer skulde vel

forhen udføres af Landsdommeren eller Ridemænd i Forening med Herredsfogden, jfr. R. 1—24—36, 42, Regl. 4 Marts 1690 §. 1 m. fl.; men dette blev forandret ved Frd. 25 Januar 1805 §. 20, der dog lod en Levning af den ældre Forfjel blive tilbage, jfr. i det Følgende om Execution. I Politisager er det i Almindelighed Politimesteren, der har at udføre Fogedforretninger, hvilket vel ordentligvis ikke medfører nogen Forandring i Henseende til Fogdens Person, da vedkommende ordinære Underdommer sædvanligvis tillige er Politimester*), men kan være af Bigtighed med Hensyn til Appellationsinstansen, Canc. Skr. 14 December 1799, Brugen af stemplet Papir, Canc. Skr. 24 October 1829, m. m.

I Kjøbenhavn bleve, ved Affkaffelsen af de ældre Jurisdictioner og Oprettelsen af Hof- og Stadsretten, Fogedforretningerne fordelte imellem en af denne Rets Assessorer, der specielt benævnes Kongens Foged, og en under Retten ansat Embedsmand, som kaldes Underfogden, saaledes at Førstnævnte forretter Arrest og de Executioner, som skee efter Høiesterets- og Overadmiralitetsretsdomme, og den Sidstnævnte ordentligvis alle andre Fogedforretninger i private Sager, Frd. 15

*) Jfr. dog hvad der ovenfor i §. 191 Note er bemærket om, at Politijurisdictionen paa Landet ifølge Frd. 18 November 1791 ikke altid falder sammen med den almindelige Jurisdiction, samt Canc. Skr. 7 Juni 1823 §. 12 og 12 Februar 1825 for Bestindien.

Juni 1771 §§. 12 og 13, jfr. Rescr. 27 November 1762, Frd. 24 Mai 1793 §. 11 og Instr. 30 April 1806 §. 16*). Dette gjelder i Almindelighed ogsaa med Hensyn til Politisager i Kjøbenhavn, idet navnlig den Underfogden har at erøvere Politirettens Domme i private Sager, jfr. Canc. Skr. 31 August 1793, Rescr. 15 Januar 1802 og C. Skr. 15 April 1819. Dog foretages visse Arrester i private Politisager af Politidirectøren, i Særdeleshed de Beslag, som efter Løgenes Requisition lægges paa Varer og Arbejder hos formentligen Uberettigede, jfr. Rescr. 2 Juli 1692.

Hos Militære udenfor Kjøbenhavn foretages Fogedforretninger i Almindelighed, efter Requisition til vedkommende Chef, af Auditeuren; men i Kjøbenhavn,

- *) Tidligere var der 2de Underfogder i Kjøbenhavn, som ansattes af Magistraten, og udsætte Udpantninger for Skatter og forskjellige andre lignende Forretninger, jfr. Rescr. 3 Aug. 1670, 31 Jan. 1685, Rangsartikl. 4 Novbr. 1682 §. 3, Frd. 26 Juli 1683 §. 6, 29 April 1718 §. 2, Rescr. 12 October 1742 §. 6 m. fl.; men Rescr. 27 November 1762 viser, at der da kun var een Underfoged, som paa den ovenmeldte Maade delte Fogedforretningerne med Byfogden, hvorhos dog ogsaa Fogedforretningerne hos visse Personer tilkom Borgrettens Præsident, Rescr. 21 Februar 1744 og 1 August 1755. Ogsaa i enkelte andre Kjøbstæder findes der Underfogder, t. Ex. i Helsingør, jfr. Rescr. 29 Marts 1743, Resol. 31 Juli 1819, Rescr. 18 October 1826 §. 11 m. fl., hvis Forretninger uden tvivl fornemmeligen ere bestemte ved Praxis paa ethvert Sted.

efter foregaaende Anmeldelse til Chefen, af de sædvanlige Fogder; jfr. Refcr. 22 Januar 1698, M. 10 Juni 1778 §. 2, Canc. Skr. 13 November 1802, Circ. 14 Decbr. 1824 og Canc. Skr. 9 April 1825. Dog iværksattes visse Fogedforretninger hos de Sømilithære og Sø-Statens civile Betjente i Kjøbenhavn af Auditeuren ved den combinerede Ret; Frd. 24 Mai 1793 §§. 10-11. See isvrigt herved Petersens dansk Militærret III. §§. 393 og 397 og Mdsfr. f. Lit. XI. S. 508.

2. For at Fogden skal kunne handle paa Embeds Regne er hans egen personlige Nærværelse ordentligvis ikke tilstrækkelig, idet hans Function egentlig bestaaer i at administrere Fogedretten, som et vedvarende organisk Institut, og til at constituere denne Ret udfordres endvidere Tilstedeværelsen af den til Fogedforretningers Udførelse autoriserede Retsprotocol. Allerede ved Frd. 19 August 1735 §. 5 for Norge blev det befaleet, at der for enhver Jurisdiction skulde indrettes særskilte Protocoller for Fogedforretninger, hvilket vel ogsaa paa de fleste Steder i Danmark blev iagttaget, men da det dog paa enkelte Steder befandtes ikke at være Tilfældet, blev saadant paabudt som en almindelig Regel ved Circ. 31 August 1822, jfr. Canc. Skr. 26 Februar 1825 og Frd. 3 December 1828 §. 5 Lit. f. Fremdeles udfordres til at holde Fogedretten Nærværelsen af tvende Retsvidner, saaledes som naar Extraret holdes, L. 1—24—17, Regl. 22 Marts 1814 §. 149 m. fl., jfr. evenfor §§. 181 og 189 III. Der-

imod har Rettens Skriver, som allerede ovenfor bemærket, ikke nogen Andel i Fogedforretninger, men Fogden besørger selv Skriverembedet*). Ogsaa følger det naturligt af sig selv, at Fogedretten ikke, saaledes som de ordinære Retter, skal holdes paa et vist bestemt anordnet Sted, men Reglen er netop, at den sættes paa det Sted, hvor hver enkelt Forretning skal foretages, nemlig der, hvor Gjenstanden for samme forefindes**). Dog kan der heller intet være imod, at den holdes paa et andet Sted, navnlig, som i Praxis hyppigen er Tilfældet, paa Fogdens Contoir, naar alle Vedkommende samtykke deri, jfr. Canc. Skr. 5 Juni 1830. Hvad endelig angaaer Tiden, da Fogedretten holdes, da kan dette, naar Opnaaelsen af Forretningens Viemed efter Omstændighederne maa antages at udkræve saadant, fleer til hvilkensomhelst Tid, ikke blot paa Helligdage, jfr. Circ. 16 October 1819, men ogsaa om Natten, see Regl. 13 August 1777 §. 57, 22 Marts 1814 §. 49 m. fl.

3. Med Hensyn til Fogedrettens Compensations i Almindelighed betragtet, da er det naturligt Reglen, at den omfatter Foretagelsen af Fogedforretninger og Paakjendelsen af de derunder opstaa-

*) Jfr. Stampes Erkl. III. S. 524 ff.

**) Fogedforretninger kunne derfor ogsaa foretages over Personer, Gods og Skibe, der findes paa Egen, saavidt Statens Territorium strækker sig, jfr. Regl. 8 Januar 1781 §. 9 og Canc. Skr. 19 Januar 1799, samt Canc. Skr. 20 August 1818.

ende Tvistigheder; hvorved dog er at mærke, at Fogden kun er bemyndiget til at ~~paakjende~~ ~~flige~~ ~~Tvistigheder~~ forsaavidt Udførelsen af hans Embede gjør saadant nødvendigt, det er for at han kan tage en Bestemmelse om, hvorvidt han vil fremme en requireret Forretning eller ikke, eller fremme den paa en vis Maade o. s. v.*). At Rets spørgsmaalet efter sin Natur ellers vilde henhøre under de ordinære Reters Behandling og Paakjendelse, kan ordentligvis ikke udelukke Fogden fra at paakjende samme, t. Ex. Paakjendelsen af det Spørgsmaal, om andre Fordringer ere bedre prioriterede i en Eiendom end den, for hvilken der søges Execution i

- *) Derimod synes Fogeden ei at kunne idømme de Parter Mulk eller anden Straf, som under Fogedforretningen gjøre sig skyldige i usømmeligt Forhold, benytte Udslugter for at forhale Forretningens Fremme, eller bruge anden temerær og utilbørlig Procedure. Fogedens Embede indskrænker sig nemlig til Anvendelsen af den lovlige Retsvang, og han kan ei selv affige Retsdecreter, hvorved det paalægges en Part at udrede en ny Præstation uden for den, som var ham paalagt ved det Decret eller det Forlig, som Fogeden skal bringe i Udsætte; see dog herved L. 1—24—41 Slutn. Ifr. isvrigt Retsboks Afhandling om at Skifteretten ei kan idømme Mulk for usømmeligt Forhold for Skifteretten i Nyt juridisk Arkiv XXVIII. S. 242 ff. Et andet Spørgsmaal er det, hvorvidt Fogeden kan anvende Magt for at fjerne de umiddelbare Hindringer, som en Part maatte lægge i Veien for Forretningens Udførelse, hvorom i det Følgende.

samme, Jur. Tidsskr. XXI. S. 88*); alt forsaavidt saadan Paakjendelse er nødvendig, for at Fogeden kan bestemme om han bør handle eller ikke, men ikke med Hensyn til de øvrige Virkninger, som Retsforholdet kan have for Parterne, om end disse selv ogsaa i saa Henseende ville underkaste Sagen Fogedrettens Afgjærelse; ligesom der omvendt gives Spørgsmaal, der i Almindelighed alene retteligen bør paakjendes af Fogedretten, og ikke af den ordinære Ret i første Instans, t. Ex. Spørgsmaalet om en Persons Arrestabilitet, see Jur. Tidsskr. XXIV. S. 81; jfr. isvrigt nærmere herom i det Følgende ved de enkelte Arter af Fogedforretninger. Hvad dernæst angaaer Spørgsmaalet om Fogedrettens Competens med Hensyn til en enkelt bestemt Forretning, er det Reglen, at Fogeden vel i Almindelighed er indskrænket til at handle i det Distrikt, hvori han er ansat, saa at han ordentligvis ikke kan foretage noget udenfor dettes Grændser**);

*) Hvorvidt en saadan Paakjendelse ved Fogedretten kan være til Hinder for at procedere det samme Spørgsmaal ved en anden Ret i første Instans, vil være at bedømme efter de almindelige Regler om res judicata, i Forbindelse med Fogedforretningens særegne Natur og den hele Maade, hvorpaa Spørgsmaalet i det enkelte Tilfælde af Fogeden er taget under Paakjendelse; jfr. ovenfor §. 176 ff. og i det Følgende om de enkelte Fogedforretninger.

**) Undtagelse finder Sted efter Fred. 2 August 1786 §. 8, jfr. Canc. Skr. 15 Marts 1800, 8 Marts 1828

men i dette District strækker hans Fogedjurisdiction sig i Almindelighed ogsaa over alle de Personer og alt det Gods, som antræffes i samme, om endog Opholdet er aldeles temporært og uden Hensyn til den Paagjeldendes eller Hovedsagens Bærning, jfr. L. 1—21—8 og 13, 1—24—28, Pl. 30 November 1821. Undtagelser gjøre naturligvis de Tilfælde, hvor den Paagjeldende enten staaer under en særegen privilegeret Fogedjurisdiction, jfr. ovenfor om de Militære, eller hvor Person eller Gods overhovedet er undtaget fra Fogedretternes Jurisdiction, hvorom nærmere i det Følgende.

4. Fogedens Habilitet til at fungere saavel i Almindelighed som med Hensyn til enkelte Sager bliver i det Hele taget at bedømme efter de almindelige Regler om Dommeres Habilitet, og de Spørgsmaal der kunne opkaastes om han paa Grund af en formentlig Inhabilitet bør removeres eller vige sit Sæde, blive at afgjøre paa samme Maade, som naar flige Indsigelser fremsættes imod andre Dommere; see herom Hansens Bidrag til den danske Civilproces I. S. 95-141, samt Domme i Jur. Tidsskr. VIII. a. S. 199 og XXIII. S. 156. Dog kan her i Særdeleshed bemærkes, at den Bestjæftigelse, som Fogeden i en anden Embedsgegenstand har havt med den foreliggende Sag, i Særdeleshed vel oftere kan foranledige Spørgs-

og 19 Juli s. A., og Pl. 28 August 1790, hvilke Lovbud dog ikke angaae egentlige privatrettlige Sager, endstjønt Forretningen kan registreres af Private.

maal, om han ikke bør vige Pladsen for en Tættefoged, men at dette dog ingenlunde i Almindelighed kan antages, thi Deltagelsen i en Sag paa Embeds Vegne kan ordentligvis ikke formodes at give den Vedkommende en personlig Interesse i Sagen af saadan Natur, som den L. 1—5—6 maa antages at tilfigte. Saaledes er det antaget, at den Omstændighed, at Fogeden i Egenkab af Skifteforvalter eller Overformynder har paa Boets eller Overformynderiets Vegne indgaaet Forlig med Debitor, ikke kan gøre ham inhabil til at exequere dette Forlig, Canc. Skr. 5 October 1822 og en Overretsdom i Ussings Bibliothek for Lookyndighed I. S. 555; og ligeledes, at Fogeden ikke kan være inhabil til at exequere et tinglæst Forlig i et Bo, fordi han selv som Skifteforvalter behandler dette Bo, jfr. Høiesteretsdom 11 Mai 1824 i Langes Forsøte S. 129 ff. Men isvrigt maa slige Spørgsmaal afgjøres efter ethvert Tilfældes særegne Natur og de dermed forbundne concrete Omstændigheder; jfr. Canc. Skr. 23 Juli 1825 og 31 Marts 1829.

5. Hvorvidt Fogeden kan lade sine Embedsforretninger udføre ved en Fuldmægtig, jfr. L. 1—24—17 og 35, er afgjort ved den almindelige Placat om Dommers Fuldmægtige af 25 Juli 1820, der navnlig fordrer Oversvrighedens Constitution for den, der saaledes skal kunne benyttes som Fuldmægtig, hvorhos Udførelsen skal skee paa Embedsmændens eget Ans og Tilsvær; jfr. isvrigt Hansen l. c.

§. 90-92 og §. 102, samt Canc. Skr. 11 Februar 1832. Disse Fogeder have isørigt faste kongelige Assistenten eller Fuldmægtige, der af dem kunne og skulle benyttes ved deres Forretningers Udførelse, hvilket fornemmelig gjelder om de tvende Fogeder i Kjøbenhavn; Rescr. 13 November 1771 og 5 December 1800 §. 5. Opstaaer der imidlertid under en Fogedforretning i Kjøbenhavn Tvistigheder, som skulle afgjøres ved egentlige Kjendelser, blive disse efter Forholdets Natur og Praxis altid affagte af vedkommende Foged selv, hvem Protocolen i dette Wiemed tilstilles, og som derpaa i Almindelighed remitterer samme med den affagte Kjendelse, hvorefter Forretningen igjen continuerer ved Assistenten, saaledes som Kjendelsen udfordrer. See ogsaa Justitsreglement for Frankrig 13 Juli 1836 §. 2. Endelig kan ogsaa bemærkes, at ifølge de locale Forhold paa Island have Sysselmændene der en særegen Myndighed til at benytte Repstyrerne som deres Fuldmægtige til Fogedforretningers Foretagelse, ifr. Regl. 10 September 1830 §. 69 og Collegial Tid. 1830 S. 765-766.

6. Fogedens Ansvarlighed for sine Handlinger, navnlig for de af ham affagte Kjendelser, ere i Reglen at bedømme efter de almindelige Forskrifter og Grundsætninger om Dommeres Ansvar for deres Embedshandlinger; see især herom Ørstedes Afhandling i Ngt Jur. Ark. XIII. S. 120 ff.; og saaledes er i Særdeleshed ogsaa L. 1-24-35 at forklare i

Overensstemmelse med L. 1—5—3, l. c. S. 110 og Jur. Tidsskr. XXVIII. S. 36. Hvorvidt herfra finde Undtagelser Sted med Hensyn til Ansvar for Arrestforretninger, ved hvis Iværksættelse Fogeden kunde have sikket sig ved Caution, hører til Fremstillingen af disse Forretninger.

7. Fra Fogedretterne udenfor Kjøbenhavn appelleres ordentligvis til de almindelige Landsoverretter, L. 1—6—6, Frd. 11 Juli 1800, 25 Mai 1804 og 25 Januar 1805; jfr. dog med Hensyn til Tranqvebar Justitsreglement 13 Juli 1836 S. 21. En vigtig almindeligere Undtagelse herfra finder Sted paa Landet i Danmark, naar det er Politidommeren, der har handlet som Foged, da i saa Fald Appellen ordentligvis skal skee til Overpolitiretten, Canc. Skr. 14 Decbr. 1799; see ovenfor S. 189 III. I Kjøbenhavn indankes Kongens Fogeds og Underfogdens Kjendelser til Landsoversamt Hof- og Stadsretten i dens Egenstab af Hof- og Stadsret, Frd. 15 Juni 1771 §§. 12 og 13. Iøvrigt er det netop med Hensyn til Fogedforretninger hyppigen Tilfældet, at vedkommende Part finder Anledning til at paaklage samme som en Rettens Fornegelse eller voldsom Tvang, og i saa Tilfælde indtræder Anvendelsen af den almindelige Regel i L. 1—6—19, at det nemlig er tilladt, med Forbigaaelse af Melleminstantsen, at indbringe Klagen umiddelbart for Højesteret. Jfr. iøvrigt i det Hele herved Læren om Appel.

B. Om Fremgangsmaaden under Fogedforretningers Udførelse i Almindelighed.

§. 215.

Den Fremgangsmaade, som bliver at iagttage under Fogedforretningers Udførelse, er vel i det Hele at betragte som en Proces, og bør saaledes saavidt muligt rette sig efter vor Processlovgivnings almindelige Regler og Grundsætninger; men ifølge Forholdets egen Bessaffenhed maa denne Fremgangsmaade naturligvis have betydelige Særegenheder og i mange Punkter afvige fra den ordinære Proces.

1. Fogedforretninger, om de end forelsbigen foretages førend Sagen er behandlet ved den almindelige Ret, udfordre for det Første ligesaaalidet en foregaaende Forligsmægling imellem Parterne, Frd. 10 Juli 1795 §. 20, jfr. Ark. f. Retsv. II. S. 458, som nogen Indstævning eller Indvarsling til den, mod hvem de iværksettes, hvilket endog som oftest ligefrem vilde stride imod Forretningens Viemed, L. 1—4—34, 1—24—42, jfr. Jur. Ark. XIX. S. 146-147, Ark. f. Retsv. IV. S. 295 og Jur. Tidsskrift XXXVII. S. 205. Herfra kan den foregaaende Forkyndelse eller Advarsel, der ved Execution af Domme og ved Udpantninger skal gives den Paagældende, egentlig ikke ansees som en Undtagelse, allerede af den Grund at der herved alene bestemmes en Frist,

før hvis Udløb Forretningen ei gyldigen skal kunne udføres, men ei naar denne isvrigt skal stee. Derimod indledes en Fogedforretning ved en Requisition til Fogeden, hvilken Requisition Fogeden til sin Sikkerhed vel i Almindelighed er berettiget til at fordre skriftlig, jfr. Sportelregl. 1814 §. 58 samt Canc. Skr. 25 Juni 1791 og 22 April 1820; men ligesom han dog ogsaa i alle Tilfælde synes berettiget til at frasalde saadan skriftlig Requisition, i hvilket Fald naturligvis den mundtlige Requisition tilføres Protocollen, jfr. Canc. Skr. 28 November 1818 §. 4, saaledes bør han neppe fordre nogen skriftlig Requisition i Politisager, Gjeldsager under 100 Rbdlr. og andre deslige mindre betydelige Sager, efter Analogien af Frd. 25 Marts 1791 §. 20, jfr. §. 26, Canc. Skr. 14 December 1799 og Frd. 6 August 1824 §. 1, jfr. §. 5. Den skriftlige Requisition, der naturligvis maa indeholde den fornødne Angivelse af Parternes Navne, hvad der søgtes iværksat og Anledningen eller Grunden hertil, samt Begjering om Forretningens Fremme paa Requirentens eget An- og Tilsvær, skal skrives paa stemplet Papir af 4de Klasse No. 4 efter Frd. 3 December 1828 §. 5 Lit. d, med mindre det er en Politisag eller anden saadan undtagen Sag, jfr. Canc. Skr. 24 October 1829.

2. Naar Requisitionen er modtagen, og der isvrigt intet er til Hinder for Forretningens Foretagelse, bestemmer Fogden naar han vil paabegynde

samme, og underretter derom Requirenten. Endssjønt Føgedforretninger som ovenbemærket kunne foretages paa hvilket som helst Sted, hvor Gjenstanden for samme forefindes, er det dog ingenlunde ligegyldigt, hvor Forretningen paabegyndes. Ifølge Sagens Natur og de udtrykkelige Bestemmelser om Execution i L. 1—24—17, 28, 41 og 42, maa det uden tvivl ansees som den almindelige Regel, at en Føgedforretning bør paabegyndes der, hvor den, imod hvem samme foretages, har sin Bopæl eller dog for Tiden sit sædvanlige Opholdssted, og hvor han derfor snarest maa formodes at ville forefindes, og at være i Besiddelse af de fornødne Midler til at rede for sig, eller Bevisligheder til at forsvare sig med; jfr. Forsæte f. 1824 S. 618-619 og Jur. Tidsskr. XXIV. S. 168-169. Dog maa der fra denne almindelige Regel efter Omstændighederne gøres mange Undtagelser, navnlig i Arrestsager, og stundom kan det derfor efter de concrete Forhold være temmelig tvivlsomt, hvor Føgedforretningen retteligen skal paabegyndes; jfr. en Kjendelse i Jur. Ugeskrift (af de Coninck og Moltke) 1ste Aargang S. 148-150.

3. Med Hensyn til Parterne, der benævnes Requirenten eller Impetranten og Requisiteus, kan der spørges om, hvorvidt det er nødvendigt, at de møde eller lade møde under Forretningen. Hvad Requirentens Møde angaaer, da maa dette uden tvivl under Føgedforretninger i egentlige pri-

vattretlige Sager*) i Almindelighed ansees ligesaa nødvendigt, som Sagsøgerens Møde under en almindelig Proces, dels af lignende Grunde som dette, navnlig for at besvare de fra Reqvisti Side fremsatte Indvendinger og afgive de fornødne yderligere Erklæringer m. m., ifr. 1—24—19, 20, 25 m. fl., dels ogsaa fordi der strax maa kunne gives Reqvistitus behørig Qvittering, naar denne for at undgaae videre Ophold og Ubehagelighed strax vil betale det fordrede Beløb, ifr. E. 1—21—19, ligesom det i Særdeleshed ogsaa ved Executionsforretninger kan være nødvendigt, at Requirenten modtager og sørger for Bevaringen af de udlagte Gjenstande. Vel har en enkelt Dom i Juridisk Tidsskr. XVII. S. 165 ff. antaget, at der ikke var nogen Nødvendighed for, at Requirenten lod møde under en Executionsforretning, "da han i sin skriftlige Requisition til Fogeden havde specificeret, hvad der skulde være Gjenstand for samme"; men den ovenansførte modsatte Mening er antagen i flere andre Kjendelser og Domme, ifr. Høst's Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 220 ff. og Jur. Ugeskrift 2den Aargang S. 438-439. Hvad derimod Reqvistitus angaaer, da kan hans Nærværelse, eller Møde af nogen Anden paa hans Begne, natur-

*) Naar der foretages Executioner for Skatter o. s. v., møder ingen Fuldmægtig paa det Offentliges Begne, men Fogden er pligtig at paasee dettes Lørd, og berettiget til at modtage den skyldige Præstation, ifr. Fred. om Amtstueopbeb. 8 Juli 1840 §. 12 ff.

ligvis ligesaa lidet være en Nødvendighed, for at en Fogedforretning ~~skal kunne fremmes~~, som den Indstævntes Møde er Betingelse for at kunne forfølge en almindelig Processag; jfr. L. 1—21—14, 1—24—28, Pl. 30 November 1821, Jur. Ark. XIX. S. 146, Ark. for Retsv. IV. S. 295, Nyt Ark. for Lov og Ret S. 146-147 m. fl. Men i Mangel af saadant Møde fra Reqvisti Side maa ikke blot andre Tilstedeværende være besejdede til at meddele de Oplysninger og fremsætte de Erindringer, som de paa hans Begne finde Anledning til, jfr. Pl. 30 November 1821, men det følger ogsaa af vor Processorgivnings almindelige Grundsætninger, at Fogeden bør paasee den Graværendes Lørd, saaledes at han ikke bør tage nogen Paastand fra Reqvirentens Side til Følge, som efter de oplyste Omstændigheder og fremlagte Documenter kan skjønnes at være ugrundet, jfr. Fred. 15 August 1832 S. 8 og den ordinære Processmaade S. 39.

4. Da Fogedforretninger ifølge deres hele Væsen ikke mindre end egentlige Processager ere at henhøre under Begrebet om "Retsstrætter", maa Reglen i L. 1—9—14 om, at den Part, der vil lade møde for sig ved en Anden, bør dertil benytte en Sagfører eller anden competent Person*), ogsaa her være anvendelig, hvilket bestrykes ved Pl. 13

*) Jfr. herom i Almindelighed Hansens Bidrag I. 351 ff.

August 1753 Slutn., jfr. Canc. Skr. 17 Marts 1831, dog saaledes, at det ikke kan negtes Reqvistus, der ikke i Norge kan sørge for sit Forsvar, at kalde til sin Assistance en anden Person, som han har Tillid til og som sielikkelig kan være tilstede, see Canc. Skr. 2 Mai 1826*). I de Tilfælde derimod, hvor Fogedforretningen foretages af vedkommende Politimester som Foged, og altsaa er at ansee som en Politiretsbehandling, maa Reglen om, at Sagførere ordentligvis ere udelukkede fra at give Møde under en saadan Behandling, komme til Anvendelse, see herom nærmere ovenfor §. 194 Lit. d.

5. Det er en vigtig Særegenhed ved Fogedforretninger, at deres Foretagelse ofte betinges ved en Sikkerhedsstillelse fra Requirentens Side, ligesom omvendt Reqvistus ofte kan afværge samme ved en Sikkerhedsstillelse fra sin Side, jfr. L. 1—21—4 og 7; men det nærmere herom vil rigtigst være at udvikle ved Fremstillingen af de enkelte Arter af Fogedforretninger.

6. Under Fogedforretninger finde i Almindelighed ikke Udsættelser Sted, navnlig ikke for at den ene Part kan have Leilighed til at give formeligt skriftligt Tilsvær, men ordentligvis maa enhver af

*) I Kjøbenhavn opholder man ordentligvis Forretningen efter Reqvistis Ønske en kort Tid, indtil han ved Budsendelse kan faae sin retskyndige Consulent tilstede.

Parterne strax paa Stedet, i alt Fald efter at han har havt en kort Frist ~~til at betænke sig~~ og indhente Oplysning og Raad hos vedkommende andre Tilstedeværende, besvare hvad det fra den anden Parts Side anbringes. Som Følge heraf kan heller ikke den i Frd. 3 Juni 1796 §. 15 fastsatte Indskrænkning af den Tid, hvori en Sagfører ved Dictering til Protocollen maa opholde Retten, her komme til Anvendelse. Foruden at imidlertid Udsættelser under en Fogedforretning ordentligvis altid maae kunne finde Sted, naar begge Parter derom ere enige, hvilken Enighed maa antages, naar den ene Part forlanger Udsættelsen og den anden ikke protesterer herimod, kan saadan Udsættelse heller ingentunde ubetinget negtes efter den ene Parts ensidige Begjering imod den andens Villie, ligesom Opsættelser endog kunne bestemmes af Fogeden uden nogen af Parternes Forlangende. Man kan her især sjielne imellem:

a) Opsættelser efter Requirentens ensidige Begjering. At Requirenten, som nærmest er interesseret i Forretningens uopholdelige Fremme og kan lide Tab ved dens Udsættelse, kan ved sin ensidige Begjering erholde Forretningen udsat, omtales udtrykkeligen i Spørtelregl. 1814 §. 49; men det maa dog uden tvivl herved være forudsat, at han opgiver en antagelig Grund til saadan Udsættelse, t. Ex. Tilveiebringelsen af et Document, som han tidligere ikke havde havt Anledning til at sørge for var tilstede eller desl., ifr. Nyt Arkiv for Lov og Ret S. 137; thi kan han

ingen antagelig Grund opgive til den begjerte Udsættelse, eller er det, hvortil han vilde benytte denne, noget, som det billigen kunde forbrøse, at han allerede tidligere burde have sørget for, bør vistnok ifølge Lovgivningens almindelige Grundsætninger, navnlig Bestemmelserne i Frd. 3 Juni 1796 og 16 Januar 1828, ifr. Circ. 23 Februar 1799, Udsættelsen negtes, og saafremt Forretningen da ikke strax kan fremmes videre fra Requirentens Side, vil den efter Requisitioni Paastand være at hæve, og denne maa ved et særegt Søgemaal kunne søge Requirenten til Erstatning for den Ulempe, som maatte være forvoldt Requisition ved den ei tilbørligen fremmede Forretning. Derimod maa det paa den anden Side staae Requirenten frit for efter ny Requisition at begynde en ny Forretning. Den Årsag, som Requirenten har til at forlange Udsættelse, kan stundom være af den Beskaffenhed, at den muligen om meget kort Tid kan hæves, men at dertil muligen ogsaa kan medgaae længere Tid, t. Ex. naar Fogeden under Forretningen finder Anledning til at paalægge Requirenten at tilvejebringe en vis Sikkerhedsstillelse, førend han videre vil fremme Forretningen; og da der nu derhos af en saadan Grund aldrig kan tilkomme Requisition Ret til at forlange Udsættelsen givet paa en vis bestemt længere Tid, maa Requirenten under flige Omstændigheder være berettiget til at forlange Forretningen udsat paa ubestemt Tid eller indtil videre. Men i saa Tilfælde er det ikke blot Requirenten, der kan foranledige

Forretningen foretaget paa ny, men naar faa lang Tid er hengaaet, som kan ansees tilstrækkelig til at opfylde Udsættelsens Betingelse, uden at Requirenten har foretaget videre, er ogsaa Reqviritus berettiget til at forlange Forretningen continueret, for at erholde det endelig afgjort, om den videre skal fremmes eller hæves; see herved en Dom i Arkiv for Retsv. I. S. 179-187 og en Røgebejendelse i Forsete for 1824 S. 177-178 og Nyt Ark. for Lov og Ret S. 193-196.

b) Opsættelser efter Reqviriti ensidige Begjering. Da Requirenten ved Udsættelsen af en paabegyndt Røgeforretning let kan staae fare for aldeles at gaae Glip af sin Ret, kan der imod hans Protest ikke let tilstaaes Reqviritus nogen Udsættelse, men naar alt det er tilstede, der fra Reqviritens Side betinger Forretningens Fortsættelse, bliver den at fremme, og Reqviritus, som saaledes ikke har kunnet gjøre en muligen grundet, men ikke strax bevislig, Indsigelse imod Reqviritens Paastand gjeldende, maa ved senere Tidsmaal eller Paaanke søge Fyldestgjørelse hos Requirenten for denne Forurettelse. Naar imidlertid Betingelsen med den Udsættelse, som Reqviritus forlanger, kan opnaaes i en meget kort Frist, og det derhos kan paasees, at status quo indtil den Tid ikke forrykkes*),

*) Fare for saadan Forvandskning finder naturligvis især Sted under Arrest- og Executionsforretninger, mindre under enkelte andre Røgeforretninger, saasom naar der handles om en Udsættelse af en fast Eiendom.

vil dog Fogden uden tvivl kunne være bemyndiget til at indrømme ham en saadan Kort Udsættelse, forudsat naturligvis at den Grund, der paaberaabes for samme, i sig selv er antagelig. Længden af en saadan Udsættelse maa da i ethvert Tilfælde rette sig efter de concrete Omstændigheder, og den kan derfor endog indskrænke sig til nogle Timer, naar denne Frist maa ansees tilstrækkelig til Diemedets Opnaaelse, t. Ex. til at tilvejebringe et Document, som angives at beroe paa et ikke fjernt Sted. Fremdeles maa Requisition i Almindelighed kunne opnaa en Udsættelse, for hvilken der igragt opgives en antagelig Grund, naar han stiller tilstrækkelig Sikkerhed for Godtgjørelsen af det Tab, som Requirerenten herved kan komme til at lide. Da de aldeles provisoriske Fogedforretninger, navnlig Arrest, ordentligvis endog aldeles kunne afværges ved en saadan Sikkerhedsstillelse, L. 1—21—7, vil denne dog ikke let her kunne finde Sted for blot at bevirke Forretningens Udsættelse; og ved de vigtigste andre Fogedforretninger, navnlig ved Execution, vil Requirerenten ordentligvis have en saa afgjort Ret, at Requisition sjældent kan have nogen grundet Indsigelse, som han ved Udsættelse kan haabe at fremstaae Bevis for; men slige Tilfælde kunne dog forekomme, t. Ex. naar Requisition paastaar allerede at have opfyldt Dommen ved at erlægge det idømte Beløb, men Requirerenten enten aldeles negter dette, eller benægter den Persons Befuldmægtigelse, til hvem Betalingen er erlagt, o. s. v.

c) **Retsbestemte Opsættelser.** Endskjøndt den engang ~~paabegyndte Fogsforretning~~ ^{paabegyndte Fogsforretning}, naar Parterne ikke selv foranledige dens Opsættelse, vistnok ordentligvis bør fra Fogdens Side in continenti bringes til Ende, kan dog ikke blot Parternes Procedure og Tvistighedernes Paakjendelse eller selve Forretningens Vidtløftighed, navnlig paa Grund af den dermed forbundne Registrering og Burdering, bevirke, at den ikke paa een Dag kan tilendebringes, men maa udsættes til en anden Dag; men, saaledes som Sportelreglementerne forudsætte, kan Fogden endog, enten formeddelt sine øvrige Forretninger, eller af andre Aarsager, som Parterne ei foranledige, udsætte en Forretning, som ellers paa een Dag kunde sluttet, Regl. 22 Marts 1814 §. 49, 10 September 1830 §. 19 m. fl. I alle flige Tilfælde bør Fogden saavidt muligt sørge for, at Status med Hensyn til de Ting, der ere Gjenstand for Forretningen, imidlertid ikke forandres*), og der kan da vel efter Omstændighederne være Hjemmel til at gjøre en foreløbig almindelig Arrest eller Indfør-

*) At under alle Omstændigheder ingen saadan vilkaarlige Forandring kan foretages af Reqvistus under selve Forretningen eller medens denne endnu continuerer, er vistnok indlysende, og saaledes t. Ex. kan end ikke Reqvistus, hvis Person er forlangt arresteret, og som er truffet tilfælde, være berettiget til at begive sig bort under Forretningen, uden at afvente Fogdens Decret; jfr. en Afhandling af Capt. Gudenrath i Jur. Tidsskr. XXIII. S. 341 ff.

fel i de Gjenstande, som endnu ikke ere optegnede, men hvis Tilstedeværelse i sig selv ved Afslutning og Forsøgling; jfr. om et lignende Tilfælde Forsete for 1822 S. 292 ff., samt Jur. Tidsskr. XXIII. S. 242.

Endstjønt som ovenberørt Fogedforretningers Foretagelse ikke udfordrer nogen foregaaende Indkaldelse til Vedkommende, kan dog en saadan Tilsigelse blive nødvendig i Anledning af Forretningens Udsættelse og gjentagne Foretagelse. Naar saaledes Fogden, paa Grund af andre Forretninger, har maattet afbryde Forretningen, uden at kunne nøiagtig opgive, naar han vil see sig istand til at continuere den, maa han, naar dette skal see, lade Requirenten herom underrette, hvilket ogsaa gjelder i det ovenomhandlede Tilfælde, at Requisitus foranlediger, at en Forretning, som Requirenten har ladet udsætte paa ubestemt Tid, paa ny foretages; endelig kan stundom ogsaa Requisitus i en foregaaende Aftale eller anden Bestemmelse have Hjemmel til at forbre sig med et passende Varsel underrettet om, naar Forretningen vil blive continueret; jfr. herved Juridisk Tidsskr. XXXVII. S. 198 ff., Nyt Arkiv for Lov og Ret S. 173, Jur. Ugeskrift I. S. 703, Nyt juridisk Tidsskr. I. S. 101.

7. Under Proceduren for Fogedretten maa i Almindelighed Forhandlingsmaximens Grundsatninger komme til Anvendelse, saa at enhver af Parterne selv har at varetage sit Løb, ved at fremkomme med de fornødne Oplysninger, Indvendinger og Paastande,

uden at Fogden heri har at indblande sig. Dette forudsættes ogsaa tydeligen i Frd. 6 August 1824 S. 5, der undtagelsesvis bestemmer, at Fogden under Executioner for en Sum, der ei overstiger 100 Rbdlr. Sølv, bør give Parterne den fornødne Veiledning til at iagttage deres Larv, hvilken Forfrist ogsaa synes analogt anvendelig paa andre Fogedforretninger i det samme Slags Sager, ligesom den uden tvivl i Almindelighed maa være anvendelig paa Island og i Tranquebar, hvor den ved Frd. 6 August 1824 anordnede særegne Procesmaade er gjort gjeldende uden Hensyn til Sagernes Værdi, jfr. ovenfor §§. 201-203. En vigtig Undtagelse finder endvidere Sted i alle de Tilfælde, hvor det er Politidommeren, der som Foged foretager en Forretning, i Overensstemmelse med de almindelige ovenfor udviklede Regler om Politisagers Behandling.

Fremdeles maa bemærkes, at selv under de Fogedforretninger, hvor Forhandlingsmaximen anvendes, kunne dog den ordinære Proces's Grundsætninger om Nødvendigheden af betimeligen saavel selv at anføre de factiske Omstændigheder, som man vil have taget i Betragtning, som specielt at benegte det fra Modpartens Side Anbragte, som man ikke vil ansees at have indrømmet Rigtigheden af, ikke i deres fulde Strenghed komme til Anvendelse, da ingen Indskrænkning til Forretningen finder Sted, og i Almindelighed enhver af Parterne strax maa besvare Modpartens Anbragte, uden

at kunne, som under den ordinære Proces, tage Udsættelse for nærmere at overveje hvad der rigtigst kan være at foretage. Det er derfor ogsaa i Circ. 3 Februar 1829 og 28 December 1830, i Overensstemmelse med et af Høiesteret afgivet Responsum, antaget, at der ikke behøves Bevilling til at føre nye Vidner, fremlægge nye Documenter eller fremsætte nye Indsigelser under Appellen af en Fogedforretning; og saa meget mindre maa det da kunne formenes Parten paa samme Maade at indhente det Forsømte under Fogedforretningens Continuation eller under den Procedure ved den sædvanlige Ret i første Instans, der ofte følger paa samme, jfr. Ark. for Retsv. V. S. 420 og Jur. Tidsskr. XX. S. 321. Det er imidlertid ikkun Ufuldstændigheder og Forsømmelser i den tidligere Procedure, der paa denne Maade ville kunne afhjælpes; thi hvad der engang udtrykkeligen er indrømmet eller ifølge Reglerne om et virkeligt stiltiende Samtykke maa ansees som erkjendt eller renunceret paa, vil ikke senere ensidigen kunne omgjøres; men ved Bedømmelsen af hvorvidt en saadan virkelig Erkjendelse har fundet Sted vil dog i Særdeleshed et billigt Hensyn kunne tages til, om det er en ulovkyndig Mand, der selv har handlet under Fogedforretningen, eller om Parten har benyttet en Sagsførers Hjælp; jfr. herved N. J. A. VII. S. 99, Jur. Tidsskr. VII. b. S. 125, Nyt Ark. for Lov og Ret S. 168 ff. og 278 ff., Jur. Ugeskrift I. S. 797-798, Nyt jur. Tidsskr. I. S. 125-126.

8. Bestaffenheden af de Evangsmidler, der komme til ~~Anvendelse ved~~ ~~Fogedforretninger~~, vil være at omhandle under Fremstillingen af de enkelte Arter af disse Forretninger. Derimod kan her i Almindelighed bemærkes, at naar Paagjeldende ikke godvilligen vil underkaste sig den retlige Evangs Anvendelse, er Fogden naturligvis berettiget og forpligtet til at bevirke saadant, ved at lade anvende den efter Omstændighederne fornødne egentlig physiske Magt. Hertil maa da Fogden skaffe sig den nødvendige Assistance, enten ved selv at tilkalde og antage de fornødne Hjelpere, eller, saafremt han ikke selv er Politiovrighed, ved at henvende sig herom til denne, eller efter Omstændighederne til den militaire Magt, ifr. L. 1—24—44, 45 og 46, Frd. 2 August 1786 S. 9. Loven bestemmer derhos, hvad der ogsaa følger af Sagens Natur, at de, der saaledes gøre Modstand imod Retten, foruden at straffes for dette Forhold, skulde have Skade for Hjemgjeld, saafremt de ved Magtens Anvendelse selv komme til at lide nogen Skade, L. 1—24—29 og 49. Naar det imidlertid i enkelte Tilfælde skulde træffe sig, at Fogedforretningen ikke kunde udføres uden at bevirke en Skade, som ikke stod i noget rimeligt Forhold til Betydningen af den Ret, som ved Forretningen skulde fyldestgøres, bør Fogeden udentviol hellere undlade en saadan Anvendelse af Magten, og søge at opnaae Diemedet ved andre Midler eller til en anden Tid, ligesom naturligvis saadan Modstand ogsaa ellers

kan nødsage Fogden til at udsætte Forretningen, naar han for Diebliffet ikke kan erholde den fornødne Hjælp tilstede.

Iøvrigt maa Fogden vistnok være beføiet til indtil en vis Grad at anstille Undersøgelse om de Gjenstande, som Forretningen har Hensyn til, t. Ex. forvisse sig om, at den Person, der søges arresteret, ikke findes i noget af de til hans Bopæl hørende Localer, lade aabne Bærelser og Gjemmesteder for at eftersee om noget findes, hvori der kan gøres Arrest eller Execution, jfr. Nyt Arkiv for Lov og Ret S. 83; men en egentlig Inquisition, saaledes som den i criminelle Sager kan anstilles, bør Fogden i privatretlige Sager ikke indlade sig paa, t. Ex. ikke underkaste en Mand's Gjemmer eller Papirer et Eftersyn for at finde et enkelt Document, som Requirenten ved en Arrestforretning søger at forsikre sig, ligesom heller ikke Crediemands Bærelser imod dennes Protest kunne aabnes for at undersøges, om deri skulde findes Effecter tilhørende Requisitus, jfr. Nyt Arkiv for Lov og Ret S. 58 ff. Ogsaa skal det for faa Aar siden ved en Kjendelse af vedkommende Foged i Kjøbenhavn være antaget, at Requisitus ikke efter Requirentens Paastand kunde underkastes personlig Visitation, for at finde Pengeeffecter, som Requirenten formodede at han havde skjult paa sig. Vel omtaler Spøttelreglementerne, saasom 22 Marts 1814 §. 53, 10 Septbr. 1830 §. 22 m. fl. Fogdens Gebyr "for at iværksætte Inquisitioner efter

Privates Begjering", men herved sigtes uidentviol kun til saadanne Lovovertrædelser, som Private paa egen Bekostning kunne foranstalte undersøgte og paatalte. Derimod kan Requirenten af Forretningen naturligvis, naar han kan oplyse Data, som give Formodning for at Requisite ved bedragerisk Fremfærd eller andre ulovlige Foretagender, som qualificere sig til justitiel Forsøgning, søger at hindre Viemedet med Fogedforretningen, henvende sig til den vedkommende Politis- og Criminaldommer, og af ham forvente at der begyndes en virkelig criminel Inquisition.

9. De Kjendelser, der skulde affiges i Anledning af opstaaede Tvistigheder under Fogedforretninger, bør ifølge Sagens Natur og Analogien af Frd. 16 Januar 1828 §. 13 ordentligvis affiges strax, eller dog, efter en passende Betænkningstid, den samme Dag; men, naar der ikke er nogen særdeles *periculum in mora*, kan der dog efter Omstændighederne som ovenfor berørt ikke negtes Fogeden Ret til at optage Spørgsmaalet til Afgjørelse paa en af de næstpaafølgende Dage, og derefter at udsætte Forretningen, hvilket i Kjøbenhavn hyppigen finder Sted. Elige Kjendelser indeholde i Almindelighed som Præmisses en kort Angivelse af de Grunde, hvorpaa Fogden støtter sin Mening, og dernæst efter Ordene "thi decideres" det endelige Resultat som Conclusion; men ofte tilføjer Fogden ogsaa Protocollen sin Beslutning uden videre Motiver, idet de umiddelbart foregaaende Tilførsler maae

antages at give tilstrækkelig Oplysning om Grundene til samme. Da flige Kjendelser, i Overensstemmelse med hvad der i det Foregaaende er bemærket (§. 214. 3.), alene kunne gaae ud paa, at Fogden selv vil foretage eller undlade noget, og ikke directe kunne paalægge Parterne at præstere eller foretage noget*), saa indeholde de ikke nogen Executionstermin**) eller andre lignende saadanne Tillægsbestemmelser, som egentlige Domme. Af Fogedforretningers særegne Natur følger isvrigt, at Fogden i mange Tilfælde er berettiget til selv at forandre eller ophæve sit eget Decret; men de Tilfælde, hvori saadant kan finde Sted, blive uidentivt hensigtsmæssigt at omhandle under Fremstillingen af de enkelte Arter af Fogedforretninger.

10. De Forlig, der indgaaes ved en Fogedret have, ifølge Pl. 21 Januar 1820 sammenholdt med den authentiske Fortolkning i Rescr. 30 Mai 1823 §. 9 Lit. 1, samme Executionskraft, som de ved Forligelsescommissionerne afsluttede Foreninger***).

- *) Derimod vel indirecte. t. Ex. derved at Fogden negter at fremme Forretningen, førend Reqvirenten har stillet en vis Sikkerhed.
- **) Stundom kan det dog forekomme, at Fogden efter Omstændighederne bestemmer, at han efter en vis kort Frist vil foretage det Fornødne, saafremt Reqviritus imidlertid ikke selv har iværksat dette, saasom at ryddeliggjøre et Værelse, see t. Ex. Nyt Art. for Lov og Ret S. 207.
- ***) Dette var vel førend den anførte authentiske Fortolkning emanerede negtet ved en Viborgsk Landsover-

11. Naar Fogedforretningen er tilendebragt og alt det Passerede behørigt tilført Protocollen bliver den at slutte eller hæve. At Forretningen "sluttes" er det almindeligere Udtryk, der uden tvivl rigtigt kan bruges i ethvert Tilfælde, hvor Forretningen er endt, hvorimod Udtrykket "hæves" ikkun bør bruges hvor den uden noget Resultat afbrydes, navnlig fordi Requirenten ikke opfylder hvad der fra hans Side er nødvendigt for at erholde Forretningen fremmet.

12. Om Retsgebyrerne for Fogedforretninger skulle vi kun i Almindelighed henvise til Bestemmelserne i de forskellige Sportelreglementer 22 Marts 1814, 2den Afdeling, 10 September 1830, 30 Marts 1836 og 13 Juli 1837, 2det Capitel. Ordentligvis er Requiranten pligtig til, naar han indleverer sin Requisition, forud at betale Fogden det ham tilkommende Gebyr, forsaavidt dets Størrelse foreløbigt lader sig bestemme (fra hvilken Regel dog gives flere vigtige Undtagelser), og Pengene betales ham ikke tilbage, uagtet han siden maatte gjenkalde Requisitionen eller Fogden negter Forretningens Fremme; jfr. de anførte Reglementer l. c.

retsdom af 28 Januar 1822, men antaget i Canc.
Skr. 9 November s. A.; jfr. Utsings Bibl. for
Forkyndighed II. S. 483-486.

Anden Afdeling.

www.libtool.com.cn

Om Arrest og Forbud før Dom
samt Maning*).

Første Afsnit.

Om Arrest.

A. Om Arrest i Almindelighed og
samme Inddeling.

§. 216.

Det har nogen Vanskelighed foreløbigen at give et nogenlunde klart og fuldstændigt Begreb om det Retsinstituts egentlige Væsen, der kaldes Arrest i civile Sager, hvilket Begreb Loven ikke har indladt sig paa nærmere at bestemme, men forudsat som noget der var bekjendt. Efter den nuværende almindelige Sprogbrug forbindes med det reciperede fremmede Ord "Arrest" og "at arresteres" Forestillingen om en Detention eller Bevogtning af en Person eller rørlige Ting, altsaa om en

*) See herved i det Høje Justitsraad Dr. W. P. Dreiers Disertats de arresto civili ante latam definitivam judicis sententiam efficiendo etc. Hauniæ 1836; ifr. dens Anmeldelse af Rammerraad Dr. J. G. Kall i Maanedsskrift for Literatur XIX. S. 153 ff.

physisk Evang, der gaaer ud paa at fikkre Tilstedeblivelsen af Person eller Gods. Dette var nu vistnok ogsaa den Betydning, man efter almindelig Sprogbrug allerede paa Lovens Tid tillagde Ordet; men Loven synes dog at forudsætte, at Arrest i Almindelighed ogsaa kunde iværksættes ved et blot verbalt Paalæg til Vedkommende om, ikke at forlade Stedet eller ikke at bortflytte eller ved Afhændelse, Pantsættelse o. s. v. at disponere over Godsset, hvilket Paalægs Virksomhed skulde fikkres dels derved, at Straf blev anvendt for Overtrædelse af samme og dels derved, at de imod samme foretagne Dispositioner skulde være juridisk ugyldige, jfr. i Særdeleshed L. 1—21—17 og 18, 1—24—26, 5—3—18 og 5—14—26; og denne Arrest bestaaer saaledes i Anvendelsen af en juridisk Evang i den angivne Hensigt. Ogsaa efter vor nuværende Ret kan Arrest effectueres paa begge disse Maader, og da samme derhos ordentligvis, endstjønt med visse Undtagelser, skal iværksættes ved Fogedrettens Medlemkomst, kunne vi foreløbigt og i Almindelighed bestemme Begrebet om Arrest i civile eller privatretlige Sager saaledes, at det er en ved Fogedretten iværksat Retshandling, der bestaaer i Anvendelsen af en physisk eller juridisk Evang, hvorved Tilstedeblivelsen af Person eller Gods skal fikkres og Dispositioner over dette sidste forebygges.

Saadan Arrest kan forhverves af Sagsøgeren saavel førend han har erholdt erigibel Dom (eller For-

lig) som efterat dette er opnaaet. I det første Hovedtilfælde (Arrest før Dom) er Arresten et anticiperet Evangsmiddel, hvis nærmeste Viemød vel som oftest er, at sikke Tilstedeblivelsen af Debtors Person eller Gods, og forhindre vilkaarlige Dispositioner over det sidstmeldte, indtil Creditor efter erhvervet Dom eller Forlig kan erholde Execution for sin Forbring; men hvis Hensigt dog blandt andet ogsaa i Særdeleshed kan være, formedelt en saadan ubehagelig Evang og Indskrænkning at bringe den Paagjeldende til selv at opfylde sin Forpligtelse snarest muligt; see især Frd. 18 Mai 1825 §. 67, jfr. Ørstedes Haandbog V. S. 275. Med Hensyn til Gjenstanden kan denne Arrest iværksættes enten paa Gods, reel Arrest, eller paa Person, personel Arrest, hvorhos den naturligvis hos samme Debitor kan iværksættes paa begge Dele, hvilket man pleier at betegne ved det lidet passende Udtryk: blandet Arrest. Efter den forskjellige Maade, hvorpaa den personelle Arrest iværksættes, skjelner Lovén atter imellem en simpel Arrest paa Personen og en egentlig Fængsling, L. 1—21—18, 5—14—26, saaledes som i det Følgende nærmere vil blive omhandlet.

I det andet Hovedtilfælde (Arrest efter Dom) foretages Arresten ordentligvis alene paa Debtors Person, som en egentlig Fængsling, L. 1—24—44 ff., og dens nærmeste Viemød er da i Almindelighed, at Debitor ved denne Indskrænkning i sin personlige Frihed skal bringes til at komme frem med de Midler,

han muligen har forstøffet, eller foretage den Handling, som han er dømt til at præstere, eller formaae Andre til at gjøre Udveie for ham til Fordringens Fyldestgjærelse, hvorhos ogsaa Frygten for dette Dvangsmiddel i det Hele tjener til at opretholde den almindelige Credit, ved at modvirke Vetsindighed i Gjelds Stiftelse og Odselshed paa Andres Bekostning, samt Proforma-Afhændelser og Pantfættelser m. v. til Creditorers Forurettelse; jfr. L. 5—14—54, Cenc. Skr. 16 August 1831.

Foruden Ordet "Arrest" bruger Loven ogsaa tvende Steder, nemlig i 1—4—34 og i Overkriften til 1—21, Udtrykket "Beslag", der uden tvivl her betegner det samme som Arrest paa Personer og rørige Ting. Ogsaa forekommer dette Udtryk i samme Betydning i mange senere Lovbud, men synes dog i disse hyppigst at være brugt om Arrest paa Debtors Indtægter og udestaaende Fordringer hos Andre, jfr. t. Ex. Fund. 30 August 1775 §. 16, Pl. 27 Juni 1781, 7 Januar 1784, Pl. 5 September 1820, Bevill. 1 Marts 1820 og en Mængde andre lignende specielle Bevillinger. Fremdeles forekommer i vor Lovgivning jævnlig Ordet "Sequestration", dog ikke i den oprindelige Betydning om Overgivelsen af en omtvistet Gjenstand i tredje Mands Bevaring, men i det Hele taget i den samme Bemærkelse som Arrest paa Gods, maaske dog fornemmelig om de Tilfælde, hvor denne stæer i et helt Bo, eller i en Landeiendom og dens Indtægter eller desl., jfr. Frd. 11 December 1688 §. 4, Kammerretsborn. 18

Marts 1720 Cap. I. §. 16, ifr. §. 11, Frd. 10 Februar 1731, 31 December 1742 §. 6, Anordn. 5 Juni 1771 IV. §. 3, Frd. 30 Januar 1793 §. 8, 24 Januar 1838 §. 14, Frd. om Kassevæsenet i Almindelighed 8 Juli 1840 §§. 6 og 56, Frd. om Amtstueoppebørder af f. D. §. 20, m. fl. Paa den anden Side ere dog disse Udtryk "Beslag" og "Sequestration" forsaavidt mere omfattende end "Arrest paa Gods", at de ogsaa anvendes, hvor der ikke blot handles om et anticiperet Ewangsmiddel, men om en endelig Inddrivelse af et sthyldigt Beløb, eller en Execution, ifr. t. Ex. om Beslag Pl. 7 Januar 1784 og Frd. 1 Februar 1797 §. 98, sammenholdte med Pl. 27 Juni 1781, og om Sequestration flere af de oven citerede Lovbud*); dog forekommer maasse ogsaa Ordet "Arrest" i ganske enkelte Lovbud i samme Betydning; ifr. Læren om Execution.

Om Arrest før Dom handles fornemmelig i L. 1—21, hvorimod Arrest paa Person efter Dom, der staaer i Forbindelse med Dommens Execution, omhandles i Lovens 1—24. Vi skulle ligeledes i nærværende Afsnit ikkun handle om Arrest før Dom, og om Arrest efter Dom i Læren om Execution.

*) See ogsaa Rescr. 4 October 1793 §. 3, Pl. 5 Juni 1801 og 10 September 1824, ifr. Canc. Skr. 1 Februar 1825, der tillige indeholde Exempel paa Sequesters Sværkættelse ved en anden Autoritet end Fogedretten.

Slutteligen kan her endnu bemærkes, at Arrest i criminelle Sager, saavel Baretægts- som Straffearrest, i Loven altid kaldes Fængsel, jfr. L. 1—19 og mange Artikler i 6te Bog, men den øvrige Lovgivning bruger herom ogsaa paa mange Steder det almindelige Udtryk Arrest, t. Ex. Frd. 22 October 1701 paa flere Steder, Frd. 30 December 1771 §. 6, Pl. 4 April 1809 §. 6, Frd. 9 Juni 1819 §§. 1 og 3, Justitsregl. 13 Juli 1836 §. 8, Frd. 24 Januar 1838 §. 13, m. m. fl. Iøvrigt er denne Art af Arrest, der omhandles i Criminalretten og Criminalprocessen, es her uvedkommende.

B. Om den Autoritet, ved hvilken Arrest før Dom skal iværksættes.

§. 217.

Herom kan vel i det Hele henvises til hvad der ovenfor i §. 214 i Almindelighed er udviklet, hvorved i Særdeleshed maa erindres, at det i Kjøbenhavn er Kongens Foged og ikke Underfogden, der har at iværksætte Arrest, jfr. de der citerede Bestemmelser. Men som en særdeles vigtig Undtagelse fra den almindelige Regel maa her mærkes, at det ifølge L. 1—21—1 er tilladt, at Arresten, "naar Fogden ikke er tilstede", maa iværksættes ved tvende Dannemænd*).

*) Det Paafaldende i denne fra de ældre Love hentede Bestemmelse formindskes, naar det erindres, at Fos-

Denne Bestemmelse maa imidlertid i flere Henseender ansees som temmelig mild, saaledes som ogsaa Lovgiveren selv har erkjendt, i Anledning af en lignende Forstrift i Loven om Forbud, see Motiverne til Frd. 30 April 1824 i Collegial Tid. f. 1824 S. 266. De af Requirenten selv udvalgte Dannemænd kunne nemlig let mangle saavel den til en saadan Forretning fornødne Retskyndighed, som ogsaa Vederhæftighed til at erstatte den Arresterede Skaden, saafremt deres Handling findes ulovlig, hvorimod Fogden ikke blot maa formodes efter L. 1—5—1 selv at være i det mindste nogenlunde vederhæftig, men heller ikke bør eller i alt Fald ikke let vil iværksætte nogen Arrest af tvivlsom Retmæssighed, med mindre der i Overensstemmelse med L. 1—21—4 stilles ham betryggende Sikkerhed. Der er saaledes vistnok al Grund til at give Forstriften i L. 1—21—1 de nærmere Indskrænkninger og Bestemmelser, som den af Lovgiveren ellers udtalte Omhu for at sikre den Arresterede imod Forurettelse gjør nødvendige. Det kan saaledes for det første ikke være nok til med Retsvirkning at kunne iværksætte Arrest ved tvende Mænd, at Fogden ikke ligesom er tilstede, men der maa sees paa, om der efter Omstændighederne er en saadan periculum in mora med Arrestens Foretagelse, at Requirenten ikke vil være istand til betimeligt at kunne erholde Fogdens Assistance;

gedhandlinger oprindeligt ikke betragtedes som juridicelle, men som magistralke Handlinger.

jfr. Frd. 18 Mai 1825 §. 30. Og dernæst synes det, at den, hvis Person eller Gods er saaledes bleven arresteret, maa være berettiget til at forbre den rette Føged snarest muligt tilkaldt, for enten at bekræfte eller ophæve den af Dannemændene foreløbigen iværksatte Arrest, hvilket bestyrkes ved Analogien af Pl. 15 Mai 1839 §. 1.

C. Om Betingelserne for Arrest.

§. 218.

Lovens Bestemmelser om de Betingelser, der bør være tilstede for at Arrest skal kunne erholdes paa Person eller Gods, maae uidentvigt ansees som temmelig uheldigt affattede. Hovedforrifterne herom maae antages at skulle indeholdes i L. 1—21—8 og 9, der gjøre Forskiel imellem om det er "Uden-Byes, Virks eller Herreds Mand", eller om det er en i Jurisdictionen hjemmehørende Mand, hvis Person eller Gods søges arresteret. I første Tilfælde fordrer den 8de Artikel som Fundament for Arresten, at Reqviritus "efter rigtig Haandskrift, Revers eller Dom, er vitterlig Gjeld eller andet skyldig"; og i det andet Tilfælde skal ikke blot dette Fundament være tilstede, hvilket ligger i de Ord "som efter forrige Artikel er noget skyldig", d. e. som paa den i forrige Artikel nævnte Maade er noget skyldig,

men der fordres desforuden baade at den Paagjeldende er "uvederhæftig", og tillige, at han "befindes at afhænde eller forstikke sit Gods, til at bedrage sine Creditorer"*)). Endelig omhandler Loven i flere af de følgende Artikler hvorledes Arrest maatte gjøres i enkelte særegne Forhold og for visse særegne Forbringere, see L. 1—21—10.16. Skulle disse Artikler ikke indeholde en aldeles overflødig Gjentakelse af de almindelige For- skrifter i Art. 8 og 9, maae de naturligvis antages at skulle hjemle Arrest udenfor Betingelserne i disse, og de bekræfte saaledes vistnok som Undtagelser, at det ikke har været Lovens Mening at ville indrømme en almin- delig Arrestabilitet i alle Gjeldsforhold; men holder man sig nøie til Udtrykkene i flere af disse Artikler sy- nes de dog at forudsætte, at det Forhold, for hvilket Arresten requireres, er ligesom in confesso eller be- vist, og de vilde da forsaavidt endog tildels gjøre stren- gere Forbringere end Art. 8 og 9.

Om det nu end kunde indrømmes, at der ikke manglede Plan og indvortes Sammenhæng i den oven- meldte hele Række af Artikler**)), er det dog indlysende,

*) Det gaaer efter Artiklens klare Construction ingen- lunde an, som Nogle have villet, at forstaae den saa- ledes, at den indeholdt de tvende Alternativer af: enten at være uvederhæftig og afhænde sit Gods, eller at forstikke Godset, hvad enten Requisite er uvederhæftig eller ikke; endstjont dette vistnok vilde give en fornuftigere Mening.

**) Jfr. den ovenmeldte Anmeldelse af Kall l. c. S 224 ff.

at deres Indhold ved en umodificeret Anvendelse i Praxis ikke blot vilde give ~~Anledning~~ til uendelig megen Tvivl og Uvisshed, men ogsaa ligefrem paa en høist u hensigtsmæssig Maade lamme Arrestinstituttets Virksomhed, idet det navnlig vilde blive saa godt som umuligt at erholde Arrest effectueret for almindelig Gjeld hos en i Jurisdictionen bosat Mand. For det første maatte nemlig Requirenten støtte sin Fordring paa rigtigt Haandstift, Revers eller Dom*), og endssjönt nu herved vistnok ikke kan menes, at Requirenten skulde fremlægge et aldeles afgjort og uimodsigeligt Bevis for sin Fordring, hvilket i Almindelighed ikke kunde bestaae med Forudsætningerne i L. 1—21—4, 14, 17 og 21 om at Arresten siden kan befindes ulovlig, saa vilde dog herved ikke blot i Almindelighed udelukkes al Regningsgjeld, men selv hvor Haandstift havde kunde det ofte være meget tvivlsomt, om dette var saaledes "rigtigt", at Gjelden virkelig kunde siges, som Artiklen udtrykker sig, at være "vitterlig". Efterat dog denne første Betin-

*) Ved "Dom" maa her sigtes til Domme, der ikke ere erigible, altsaa 1) de hvis Executionskraft for Dets bliffet er suspenderet ved Appel, jfr. Jur. Ark. VIII. S. 156, Ark. for Retsv. V. S. 479, Jur. Tidsskr. II. b. S. 132; og 2) de hvis Executionskraft endnu ikke er indtraadt, fordi terminus executionis ikke er udløben, jfr. Nyt Arkiv for Lov og Ret S. 220; hvortil efter den senere Lovgivning komme 3) de der have mistet Executionskraft ved Forløbet af fatalia executionis, Grd. 17 Mai 1690.

gelse for Arresten var opfyldt skulde det dernæst afgjøres, om *Requisitus* kunde siges at være "uvederhæftig". Som oftest synes Loven, i Overensstemmelse med den gængse Talebrug, ved Udtrykket "uvederhæftig" at sigte til den, hos hvem der, efter hvad der om hans Forhold og Omstændigheder i Almindelighed er hans Medborgere bekendt, ikke findes Grund til i Gjeldsforhold at befrygte noget Tab, hvilken Uvederhæftighed Loven derfor ogsaa forudsætter at kunne have Grader; og i Modsætning hertil maa da den siges at være "uvederhæftig", om hvem der haves Anledning til at befrygte, at han ikke kan fyldestgøre allerede paadragne Gjeldsfordringer eller hvad der videre skulde betroe ham; jfr. L. 1—5—1, 6 og 24, 1—23—2, 2—9—2, 2—22—78, 3—1—5, 3—13—32, 3—17—25 m. fl.*). Men stundom synes dog Loven ved "uvederhæftig" at forståe den, der i et enkelt bestemt Retsforhold ikke virkelig kan paavise Sikkerhed for det Beløb, hvorom der handles, see L. 3—17—2, jfr. Art. 5-7**). At lægge det førstnævnte vage Begreb om Uvederhæftighed til Grund ved Bedømmelsen af Arrestabiliteten vil aabenbart have sine store practiske Uleiligheder***);

*) Jfr. herved Kall I. c. S. 212 ff.

**) See ogsaa om L. 1—11—2 Drsted i Jur. Tidsskr. II. b. S. 23 og XII. b. S. 225.

***) Man har derfor ogsaa i Praxis i flere andre Forhold maattet indskrænke sig til et negte den Uvederhæftighed, der ved en bestemt juridisk Act, saasom

disse ville rigtignok undgaaes ved Anvendelsen af det andet bestemt begrænsede Begreb; men det maa da antages, at Lovgiveren ved det omhandlede Udtryk i Art. 8, jfr. Art. 15 og 18*), blot i en anden Form har villet gjentage hvad der allerede i Almindelighed var sagt i Art. 7, at den der kan stille nøiagtig Forsikkring for Fordringen ikke kan arresteres. Endelig skulde endnu hertil komme den tredie Betingelse, at det skulde oplyses at Debitor afhændede eller forstak sit Gods i den Hensigt derved at bedrage sine Creditorer, hvilket det naturligtvis i Reglen vilde være høist uanselig at oplyse.

En fast og langvarig Praxis har imidlertid forlængst tilfidesat de ovenmeldte betydelige Indskrænkninger i Afgangen til at erholde Arrest hos sin Debitor. Ligesom Praxis ikke lægger synderlig Vægt paa, om Requirenten kan støtte sin Fordring paa et saadant Do-

Fallit, tinglæst Rådsdom, Arrest o. s. v. er betegnet som uvederhæftig, L. 5—3—18, Pl. 18 Jan. 1788, 27 Novbr. 1839; men til disse Forhold kan ikke være figter i 1—21—8, da Arrest netop selv hører med blandt de juridiske Acter, hvorved en saadan kvalificeret eller juridisk Uvederhæftighed constitueres.

- *) Denne Artikel synes forsaavidt at hænge mindre vel sammen med de foregaaende Bestemmelser, at den specielt gjør Anvendelsen af den strengere Arrest eller Fængsel afhængig af Debtors Uvederhæftighed, uagtet denne efter Art. 8 og 15 allerede ordentligtvis skulde være tilfede for at opnaae den mildere Arrest.

cument, som nævnes i L. 1—21—8, naar han kun kan stille tilstrækkelig Sikkerhed for Arrestens Følger, saaledes gjør den i det Hele taget ingen Forskjel imellem, om det er indenbyes eller udenbyes Mand o. s. v., hos hvem Arresten requireres, og fordrer altsaa ikke, at den Førstnævnte skal kunne siges at være uvederhæftig, og endnu mindre at han skal befindes at forstikke eller afhænde sit Gods paa en bedragelig Maade. Denne Praxis kan heller ingenlunde siges at være uden Hjemmel i den senere Lovgivning. I Særdeleshed fortjener her Frd. 13 Januar 1792 Opmærksomhed, idet denne Forordning er givet for at forklare og nærmere bestemme et med L. 1—21—8 og 9 nærbeflægtet Lovbud, L. 1—6—23, om hvis Udtryk*) Forordningen siger, "at de aabnede Wei til spidsfindige Indsigelser fra de Dømte, som deraf toge Anledning til at paastaae, at Rettens Middel, førend Indførsel kunde finde Sted, skulde bedømme deres Uvederhæftighed, Sagens Klarhed og Haandskriftens Rigtighed". Herved maa nu ikke blot det Uheldige og Mislige i de aldeles lignende Bestemmelser i L. 1—21—8 og 9 af Lovgiveren selv ansees erkjendt, men Forordningens Opkløsning af de Vanskeligheder, som Anven-

*) "Hvis nogen, som uvederhæftig befindes, i en rede og klar Sag skriver til Høiesteret nogen Overdommers Dom, ved hvilken han efter rigtig Haandskrift eller For skrivelse er tildømt noget at betale" o. s. v.

delsen af L. 1—6—23 frembød, kan heller ikke være uden analogisk Anvendelse paa L. 1—21—8 og 9, idet disse Artikler tilbød angaae den samme Gjenstand som hint Lovsted. Det bør nemlig ikke tabes af Sigte, at alle disse Lovbud omhandle en Anvendelse af Evangsretten efter Domme, medens disse staae under Appel, kun med den Forskjel, at L. 1—21—8 og 9 i Almindelighed ikkun tilstede Arrest efter en saadan Dom, og det endda kun under Forudsætning af, at Requirenten, saafremt Fogden efter Omstændighederne finder saadant fornødent, kan stille Sikkerhed for Arrestens Følger, hvorimod L. 1—6—23, jfr. Frd. 13 Januar 1792, undtagelsesvis tilsteder, at der efter visse saadanne Domme endog maa iværksættes Execution eller Affætning, og det uden nogen Sikkerhedsstillelse fra Requirentens Side. Men det vilde vistnok være modsigende, om det forøvrigt skulde være lettere at opnaae denne betydeligere Evangsanvendelse end hin mindre, og man er saaledes uden tvivl fuldkommen beføiet til at forstaae Uvederhæftighedsbetingelsen i L. 1—21—9 paa samme Maade, som Frd. 1792 har villet at L. 1—6—23 i dette Punkt skulde anvendes; hvilket da netop vil være paa den anden af de før omhandlede Maader, da efter Frd. 1792 Domsældte uden videre behandles som uvederhæftig, naar han ikke positivt kan stille Sikkerhed for det idømte Belsøb m. v., jfr. Jur. Tidsskr. XII. b. S. 226. Dette Resultat bekræftes ogsaa ved Pl. 21 Januar 1778. Endmindre synes det

da nu at kunne fordres som en Betingelse for Arrest, at Debitor skal findes at forstikke eller afhænde sit Gods i bedragelig Hensigt, ligesom ogsaa flere Lovbud, ved at omtale Arrests Iværksættelse eller undtagelsesvis at indrømme Arrestfrihed i saadanne Tilfælde, hvor der ikke let kan være Tale om hin Betingelses Tilværelse eller hvor endog et modsat Forhold fra Debtors Side enten udtrykkeligen er eller fornuftigvis maa være forudsat, synes at gaae ud fra en Forudsætning om hin Betingelses Unødvendighed, jfr. t. Ex. Frd. 28 October 1702 §. 5, Regl. 8 Januar 1781 §. 14, Frd. 28 Januar 1809 §. 8, 18 Mai 1825 §. 69, 25 Januar 1828 §. 3, Regl. 13 Juli 1836 §. 17 m. fl.

Som Følge af det Ovenanførte blive Betingelserne for Rettigheden til at erholde Arrest iværksat nu i Almindelighed følgende: 1) at der af Requirenten gjøres en Fordring paa Requisition, der ikke kan fjernes at være ugrundet, og 2) at Requirenten i fornødent Fald stiller behørig Forsikkring for Arrestens Følger, hvilke Betingelser vi nu hver for sig nærmere skulle omhandle. Ere disse almindelige Betingelser for Arrestrettigheden tilstede, vil den virkelige Udøvelse af samme, ligesom af en Executionsret, dog naturligvis afhænge af, at der eksisterer en Gjenstand, over hvilken det er factist og juridist muligt at udøve saadan Tvangsret; men denne Betingelse vedkommer saaledes mere Muligheden af Rettighedens Brug, end dens egentlige rettlige Grundlag, hvilket ogsaa gjelder med Hensyn til den

Omfærdighed, at Requisitus ordentligvis ved en Sikkerhedsstillelse fra sin Side kan afværge Arrestens Iværksættelse; og disse tvende Forhold skulle vi derfor i det Følgende særskilt omhandle.

§. 219.

Fortsættelse. — Om den Forbring, for hvilken Arrest kan iværksættes.

Med Hensyn til Forbringens Gjenstand kan Arrest iværksættes ikke blot for Gjeldsforpligtelser, men ogsaa til Sikkerhed for Opfyldelsen af personlige Handlinger og andet Ansvar, der kan paahvile Requisitus. L. 1—21—8 nævner udtrykkelig "Gjeld eller andet, som ei til rette Termin er betalt eller efterkommet", hvormed kan sammenholdes L. 1—24—46, der omtaler Arrest efter Dom, naar nemlig nogen er tildømt "andet at efterkomme, saasom Regnskab at gjøre, Arv, Geds eller andet fra sig at lægge, eller andet saadant"; og Frd. 10 December 1790, der nævner "Gjeld eller anden civil Sag". Fremdeles kan Arrest ifølge den 15de Artikel lægges paa den, der har begaaet noget, som Voldsbøder eller deslige paafølge, ifr. Høveriforordn. 25 Marts 1791 §. 10 samt Frd. 1 Februar 1797 §. 128, og efter Art. 16 paa den, der har brugt ærerørige Skjeldsord imod eller voldeligen overfaldet en Anden. Efter Loven vilde saadant Forhold vel ordentligvis kun paadrage Bøder; men den

Omstændighed, at det udviste Forhold efter den nyere Lovgivning, ifr. Frd. 4 October 1833, jevnlig kan ansees med corporlig Straf, kan ordentligvis ikke gjøre Lovens ovenansførte Forfæst om Arrest uanvendelig*). Heller ikke kan det have nogen Indfyndelse paa Anvendelsen af de ovennævnte Artikler, at der efter Forfæstterne i den nyere Lovgivning ordentligvis ikke kan anvendes Gjeldsfængsel for Pengebøder, Frd. 11 Juli 1832 §. 2 og 16 November 1836 §§. 2 og 4; thi herved siges kun til Arrest efter Dom, hvorimod de ovennævnte Lovsteder give den Forurettede Ret til ved Arrest at sikre sig den Skyldiges Tilstedeblivelse indtil

- *) Naar Forseelsen efter sin Natur er Gjenstand for offentlig Forfølgning ville naturligvis Reglerne om Arrest i criminelle Sager komme til Anvendelse. Dette synes ogsaa at maatte gjælde efter L. 1—23—1, forsaavidt den taler om Undsigelser, saa at den Undsagte maa kunne henvende sig til vedkommende Justitsembedsmand, og denne, efterat have indhentet de Oplysninger, der siebtlikkeligen kunne erholdes, være berettiget til efter Omstændighederne at decretere en foreløbig Fængsling eller Sikkerhedsstillelse, ligesom i andre Misgjerningsager, der ere Gjenstand for offentlig Forfølgning, hvormed dette Tilfælde i L. 1—23—1 sættes i Klasse; ifr. Jur. Tidsskr. XXI. S. 110 og XXIV. S. 149. Efter Andres Mening maa derimod den Undsagte, hvis han, førend han har erhvervet Dom over den Paaagjældende, vil have denne arresteret, søge dette iærksat paa den i L. 1—21 bestemte Maade; see Dr. steds Haandbog VI S. 380 og 383.

Dom er falden, da Bøderne kunne fordres enten betalte eller affønedes.

Hvad dernæst angåaer de Bevisligheder, som Requirenten kan have at fremlægge for Fordringens Rigtighed, hvis denne modsiges af Reqvistus, da fordrer Loven egentlig, at samme ordentligvis skulde støttes paa et Haandskrift eller være erkjendt ved en (ikke exigibel) Dom. Man har vel ment, at Loven allerede selv, naar kun behørig Sikkerhed af Requirenten blev stillet, hjemlede Arrest for Fordringer, for hvis Rigtighed aldeles intet Bevis var fremlagt, eftersom den selv forudsatte, at Arresten senere kunde befindes ulovlig*); men heraf følger som ovenmeldt alene, at det ikke er Lovens Mening, at et aldeles sikkert Bevis for Fordringen skulde produceres; og skjønt en Fordring støttes paa saadanne Data, som L. 1—21—8 nævner, kan den naturligvis meget vel siden efter af mange Årsager findes ugrundet, ikke blot hvor Debitor har negtet sin Haand, jfr. L. 5—1—6, men ogsaa hvor han har erkjendt denne, men fremsat en factist Exception, som han siden beviser. Imidlertid er der dog efter alt det Ovenanførte ikke Grund til i dette Punkt noie at binde sig til Lovens Ord, skjønt vistnok heller ikke til at fravige samme mere end Sagens Natur, naar Arrestinstituttet skal have sin behørig Virksomhed, fordrer; og der synes da, naar Creditors og Debtors Ret afveies imod

*) Jfr. herved Art. for Retsv. V. S. 482 ff.

hinanden, vel at være Grund til at tilstede den Creditor, der har tilveiebragt en nogenlunde antagelig Sandsynlighed for sin Fordrings Rigtighed, at supplere samme ved en Sikkerhedsstillelse, for at kunne opnaae en anticiperet Tvangsanvendelse, men ikke til at underkaste nogen, imod hvem end ikke Sandsynlighed for den paa-
 staaede Forpligtelse er tilveiebragt, en saadan Tvang, i Særdeleshed ikke paa hans Person, fordi han har en Modstander, der kan stille Sikkerhed for bagefter at kunne give en Pengeerstatning, naar Tvangen findes ulovlig anvendt. Vi antage derfor, at der vel bør kunne iværksættes Arrest for blot Regningsgjeld og andre illiquide Fordringer, hvilket ogsaa temmelig tydeligt forudsættes i Frd. 18 Mai 1825 §. 69 og 25 Januar 1828 §. 3 (jfr. ovenfor §. 205 No. 2), samt Pl. 15 Mai 1839 §. 2, jfr. §. 1, men at dog Creditor bør kunne støtte samme enten paa Beviser, der give en ligesaa stor Sandsynlighed, som de i L. 1—21—8 nævnte Documenter, t. Ex. Udskrifter af Handelsbøger efter Frd. 1 Juni 1832 §§. 8 og 9, eller paa andre Data, saasom Attester fra de Personer, der siden skulle vidne om Gjeldens Tilværelse, og desl.*), som gjøre det rimeligt, at den paaftaaede Forpligtelse virkelig paahviler Debitor. Praxis er imidlertid ikke synderlig streng i denne Henseende. Hvad de særegne Tilfælde angaaer, i hvilke Loven synes at have villet

*) Jfr. t. Ex. Østts Ark. for Lov og Ret II. b. S. 36.

indrømme en lettere Afgang til Arrest, da vil i nogle af disse Tilfælde ~~det in confesso~~ ^{værende} Retsforhold imellem Parterne, saasom efter Art. 10, 11 og 13*), som oftest allerede kunne afgive tilstrækkelig Rimelighed for, at Requirenten har den paaftaaede Fordring; men i andre Tilfælde, navnlig efter Art. 15 og 16, bør vistnok Requirenten ved andre Data tilveiebringe en lignende Sandsynlighed for sin Ret, som den ovenmeldte.

Fra det ovenfor omhandlede Tilfælde, at Requirenten intet antageligt Datum har kunnet tilveiebringe for, at Fordringen nogensinde har existeret, maa isvrigt vel skjælnes det meget forffjellige Tilfælde, at Fordringens tidligere Existens er bevist eller indrømmet, men Requisitus ifølge en fremsat factist Exception paaftaaer, at den senere er ophævet. Her bør det ikke negtes Requirenten, imod behørig Sikkerhedsstillelse, at erholde Arrest, saalænge Debitor ikke har tilveiebragt tilstrækkeligt Bevis for Indsigelsens Rigtighed eller fra sin Side stillet Sikkerhed for det Tab, der kunde flyde for Requirenten af Arrestens Undblivelse. Dette maa ordentligvis ogsaa gjælde i de Tilfælde, hvor Requisitus vel negter, at Fordringen nogensinde har existeret, men Formodningen ifølge det givne factiste Forhold maa være for Requirenten og imod Requisitus, saa at Bevisbyrden maa

*) Jfr. ogsaa herved Frd. 8 Juni 1787 §. 12, sammenholdt med Landbocommissionens Forhandlinger I. S. 217. .

og 12 taler vistnok herimod*), endstjont det dog kan siges, at disse Lovbud ikke have forudsat nogen Udskyttning af Godset før paa selve Fardag; men for Spørgsmaalets bekræftende Besvarelse lader sig maasse anføre en senere Anordning af 11 April 1685 S. 7, i Forbindelse med Sagens Natur, da Husvæerten ved saadan Vortskyttning berøves de Gjenstande, hvori han maatte kunne gjøre Regning paa med Fortrinsret at ville kunne søge sin Leie betalt.

§. 220.

Fortsettelse. — Om den Sikkerhedsstillelse, der kan affordres Requirenten for Arrestens Følger (*cautio de arresto impetrando***).

Om denne Sikkerhedsstillelse bestemmer L. 1—21—4, at ”hvo som Arrest paa Nogens Person eller Gods begjærer, han skal give Rettens Betjente, som Arresten begjæres af, nøiagtig Forsikkring eller stille Borgen, at han til Sagens Uddrag skal blive tilstede og at svare til al den Uleilighed, som af Arresten kunde foraaarsages, om den ulovlig befindes”.

Med Hensyn til denne Sikkerhedsstillelse er det af sig selv klart og af Alle erkjendt, at dens Viemed

*) Jfr. Jur. Tidsskr. III. a. S. 187.

**) Jfr. herved i det Hele en Afhandling af Dr. Sted i Jur. Arkiv VIII. S. 152 ff. og Arkiv for Retsv. V. S. 474 ff.

er at betrygge imed Misbrug af Arrestinstituttet, idet den baade kan sikre den Arresterede Skadesløsholdelse, i Tilfælde af at Arresten skulde findes ulovlig, og tillige tjene til at afholde Enhver fra at begjere en Arrest, som han ikke seer sig istand til siden fuldkomment at retfærdiggjøre, da Ingen let vil udsætte sig for uundgaaeligen at skulle udrede en saa betydelig Godtgørelse som den, en uden tilstrækkelig lovlig Grund foretagen Arrest vil bevirke; jfr. Canc. Skr. 16 August 1831. Men om Maaden, hvorpaa Lovgiveren har villet, at Bismedet nærmere skulde realiseres, er man ingenlunde saaledes enig.

Efter Manges Anskuelse har nemlig Loven ordnet Forholdet saaledes, at Fogeden altid, eller dog med ganske enkelte Undtagelser, skal selv personligen tilsvare den Arresterede den Erstatning, der kan tilkomme ham, saafremt Arresten findes ulovlig, hvorimod Fogeden atter kan sikre sig imod Følgerne af dette sit Ansvar ved at forbre en tilstrækkelig Sikkerhedsstillelse af Rekvirenten. Dette pleier man at udtrykke saaledes: "at den i L. 1—21—4 paabudne Sikkerhed er anordnet til Fordel for Fogeden", og de nærmeste Consequenter heraf ere da, paa den ene Side at Fogeden ikke kan blive fri for Ansvar, fordi han ved Arrestens Iværksættelse har ladet Rekvirenten stille en saadan Sikkerhed, som fornuftigvis efter Omstændighederne maatte ansees tilstrækkelig betryggende, naar dog det Modsatte siden viser sig at blive Tilfældet, og

paa den anden Side, at Fogeden ogsaa kan renunciere paa al Sikkerhedsstillelse, naar han finder saadant for godt. For denne Mening anføres for det første Indholdet af L. 1—21—4, der blot befaler Requirenten at stille Sikkerhed og det til Rettens Betjente, men ikke paalægger disse som en Pligt at fordrø Sikkerhed stillet. Dernæst paaberaabes ogsaa for denne Anskuelse Sagens Natur; thi da det dog maa være Fogeden overladt at bestemme baade Betsaffenheden og Størrelsen af den Sikkerhed, ifølge hvilken han vil effectuere Arresten, og da han navnlig i Artiklen har Hjemmel til at modtage simpel Caution som Sikkerhed, saa indsees det ikke, hvorfor han ikke ligesaa vel skulde være beføiet til at antage Requirenten selv som vederhæftig til at tilsvare den mulige Erstatning, som til at antage dette om enhver Anden, der erklærer sig villig til at indestaae for Arrestens Følger. Overhovedet maa dog altid den sidste Garanti mod Iværksættelsen af ulovlig Arrest søges i det Ansvar, som Fogeden herved kan paadrage sig selv, da intet kunde hindre ham fra, imod aldeles utilstrækkelig Sikkerhed, at iværksætte en endog aabenbar ulovlig Arrest; og Requisitus er derfor ogsaa meget bedre tjent med hin Regel om Fogedens ubetingede Ansvar i Forbindelse med Ret til at renunciere paa Sikkerhedsstillelse, end med en Regel, der vel gjorde Fogeden det til Pligt at lade Requirenten stille Sikkerhed, men derhos ogsaa fritog ham for et personligt Ansvar, naar han blot ikke ved Bedømmelsen af den

stillede Sikkerhed havde forsoet sig paa nogen kjendelig Maade, om end Sikkerheden siden i Virkeligheden skulde findes at være ganske utilstrækkelig.

Den modstaaende Anskuelse gaaer derimod ud paa, at Sikkerhedsstillelsen nærmest og umiddelbart er anordnet i den Arresteredes Interesse, og i alt Fald kun indirecte ogsaa til Fordel for Fogden, forsaavidt denne efter de almindelige Regler om Dømmers Ansvarlighed maatte have paadraget sig et subsidært Ansvar, hvis Følger han da undgaaer derved, at Erstatningen kan tages af den stillede Sikkerhed, samt at derfor Fogeden ingenlunde vilkaarligen kan renunciere paa samme. Hvad de ovenanførte fra Lovens Indhold hentedede Argumenter angaaer, da kunne disse næppe ansees som afgjørende. Idet nemlig Loven vilde nævne Sikkerhedsstillelsen som en Betingelse for Opfyldelsen af Requirentens Begjering om Arrest, var det ganske naturligt, at den nærmest kom til at omtale samme som en ham paaliggende Forpligtelse, og da det var Retsens Betjente, der skulde affordre Requirenten Sikkerhedsstillelsen, var det ligesaa naturligt at disse nævnedes som de, til hvem samme skulde gives; og der kan saaledes næppe af Artiklens Udfatning med nogen Sikkerhed udledes, at Sikkerheden egentlig er anordnet til Fordel for Fogeden, og at denne vilkaarligen kan renunciere paa samme. Hertil kommer nu paa den anden Side, at L. 1—21—21, der er Hovedblovsteden om Ansvar for en ulovlig Arrest, alene nævner Arrest-

requirenten som den, hvem dette Ansvar paaaligger, og derhos omhyggeligen bestemmer, hvorledes den Arresterede kan gjøre sit Erstatningsøgemaal gjeldende imod ham; men ikke giver mindste Wink om, at Fogeden skulde eller kunde være den egentlige Hovedmand for dette Ansvar, eller dog altid være solidarisk ansvarlig med Requirenten, ei heller bestemmer, hvorledes dette Søgmaal imod Fogeden kunde institueres, saaledes som man under Forudsætning af den førstnævnte Anskuelses Rigtighed synes berettiget til at maatte have ventet. Vel er der en anden Artikel, L. 1—21—3, der i Almindelighed bestemmer "at naar Rettens Betjente gjøre Arrest paa Nogens Person eller Gods, som ei Arrest er undergivet, da svare de selv dertil"; men foruden de Tvivl, som denne Artikels eget Indhold frembyder om Omfanget af den givne Regel*), maa den i alt Fald forstaaes med de samme Modificationer som den foregaaende Artikel 2, hvortil den danner Modsetningen, og det kan uden Tvivl ikke antages, at Art. 2 har villet paalægge Fogeden et ubetinget Ansvar imod Arrestrequirenten, fordi han har negtet at iværksætte en Arrest, som vedkommende høiere Instants siden finder at han burde have iværksat, naar det dog tillige maa

*) Udtrykket "som ei Arrest er undergivet" synes nærmest at sigte til saadanne Personer og Gjenstande, som ved særegne Bestemmelser overhovedet ere undtagne fra denne Lovs anvendelse.

erkjendes, at der var antagelige Grunde for den af ham antagne Mening^{*)}. [bttool.com.cn](http://www.bttool.com.cn)

Hvad dernæst Sagens Natur angaaer, da erkjendes det ellers i Almindelighed, at Fogedens Stilling er ligesom enhver anden Dommers, nemlig at han, som paa Statens Vegne har at stifte Ret imellem Parterne, staaer udenfor deres Mellemværende, og kun kan paadrage sig personligt Ansvar imod dem ved Evig eller kjendelig Mangel paa Agtsomhed; og denne almindelige naturlige Regel maa da ogsaa have Formodningen for sig at skulle gjælde i de Tilfælde, hvor Fogeden har at paakjende om en Arrest bør tilstedes eller ikke, fremfor den Anskuelse der gaaer ud paa, at han her ubetinget skulde paadrage sig et Medansvar med den ene Part. Den almindelige Regel, at Fogeden ordentligvis ikke kan drages til noget personligt Ansvar, i Forbindelse med den Forpligtelse, at han skal sørge for den Arresteredes Skadesløsholdelse, ved at lade Arrestimpe- tranten stille tilstrækkelig Sikkerhed, er uidentvivel ogsaa mere betryggende for den Arresterede, end hin Regel, der overlader det til den i Virkeligheden maaske kun

*) Dette vil først i det Følgende nærmere kunne oplyses, efterat det er udviklet, hvilke Indsigelser imod en Arrestforretning Fogeden strax og bestemt bør paakjende, og hvilke han, idet han imod Sikkerhedsstillelse iværksætter Arresten, kan henstøde til Afgjørelse under Arrestforfølgningssagen. Jfr. især hvad der om L. 1—24—35, der udtrykker sig ligesaa ubetinget som L. 1—21—2, er bemærket ovenfor i §. 214 No. 6.

lidet vederhæftige Fogeds Forgodtbesindende, om nogen Sikkerhed skal stilles. Ved den ovenanførte Argumentation negtes vel saadant, men der gaaes herved ud fra den Forudsætning, at man har med en uredelig eller uforstandig Foged at bestille, istedetfor at det naturligtvis maa forudsættes som det Almindelige, at Fogeden, naar han først veed, at det er hans Pligt at lade Requirenten stille Sikkerhed, ogsaa vil drage Omfarg for at dette skeer paa en virkelig betryggende Maade*). Skulde imidlertid en Foged af Partisthed eller Uforstand tage imod en Sikkerhed, der ikke kan ansees som tilstrækkelig, vil den Arresterede, naar den sidstnævnte Anstuelse lægges til Grund, have det i sin Magt ikke blot at drage Fogeden til personligt Ansvar, men ogsaa strax af denne Aarsag at paaanke Arresten, for at faae denne hævet; hvorimod den førstnævnte Anstuelse leder til den høist betænkkelige Consequents, at den, som en factist uvederhæftig Foged efter en ligesaa uvederhæftig Requirents Forlangende, uden nogen bevislig gyldig Fordring og uden nogensomhelst Sikkerhedsstillelse har

- *) Det fortjener ogsaa herved at tages i Betragtning, at naar Fogeden vilkaarligen kan undlade at fræve Sikkerhed stillet, saa indeholder en Anmodning herom til en ham bekendt Requirent egentlig en Erklæring om, at han ikke anseer denne som vederhæftig, og det kan da let møde, at en Foged ifølge de personlige Forhold vil krympe sig ved at forlange en Sikkerhedsstillelse af en Requirent, om hvis Vederhæftighed han dog ikke virkelig er overbevist.

arresteret, aldeles ikke af saadan Grund kan angribe Arresten, men maa vente indtil den maaſte langvarige Arrestforfølgningssag er bleven afgjort, og en Erstatning ham tilkjendt hos Fogeden og Requirerenten, som han da hos ingen af dem vil være istand til at erholde; see en Viborgſt Landsoverretsdom i Uſſings Bibl. I. S. 528.

Det forekommer os ſaaledes, at den anden af de ovenomhandlede tvende Anſkuelfer er den der, alting vel overveiet, bør anſees ſom den rigtigere; den forſtaenſforte er imidlertid den almindeligſt antagne og ſynes ogſaa fulgt i Praxis*), endſjønt de, der antage

*) Jfr. især Ørſteds cit. Afhandling S. 491. Allerede Stampe udtaler denne Anſkuelfe meget beſtemt i ſine Erkl. I. S. 134: "Saadan Caution eller Borgen (eſter L. 1—21—4) er ikke andet, end en Contract mellem Cautioniſten og Fogeden, hvorved Cautioniſten lover at være anſvarlig til al den Reſparation, Omkoſtninger o. ſ. v., ſom Fogeden maatte blive dømt til at ſvare, fordi Arresten, fornemmelig i Henſeende til dens Materialia, beſindes at have været ulovlig". Af de i Arkiverne trykte Domme erindre vi dog ingen uden den ovennævnte Viborgſke Landsoverretsdom, ſom beſtemt antager Sætningen; og Canc. Skr. 16 Auguſt 1831, der til Underretning for en fremmed Magt meddeler Dplysning om de hos os gjeldende Regler om Arrest i Gjeldſager, kan heller ikke ſiges beſtemt at have opfattet Sagen paa den nævnte Maade. I Praxis her i Kjøbenhavn er det viſnok meget hyppigt Tilfældet, at Fogeden paa begynder en Arrestforretning uden nogen Sikkerhedsſtillelſe, naar en vederhøftig Requirerent eller en

samme, ikke altid vedkjende sig alle dens Consequenter, saaledes som vi i det Følgende paa vedkommende Steder nærmere skulle omhandle. Heller ikke synes denne Lære at staae i den bedste Harmoni med de strenge Fordringer man gjør til Reqvistus, naar han vil undgaae en forlangt Arrest; thi hertil fordrer man en virkelig Sikkerhedsstillelse efter L. 1—21—7, jfr. S. 226; og næppe vil Nogen antage, at Fogeden her kan være berettiget til, imod Reqvirentens Villie, uden saadan Sikkerhedsstillelse at undlade at iværksætte Arresten, under det Paastrud, at han selv personlig vil være Reqvirenten ansvarlig for Følgerne. Efterat vi saaledes have undersøgt det almindelige og vigtigste Spørgsmaal, der kan opkastes med Hensyn til den i L. 1—21—4 forefrevne Sikkerhedsstillelse, skulle vi paa dette Sted endnu tilføie nogle herhen hørende Bemærkninger.

Ligesom Fogeden ikke paa Grund af nogen Sikkerhedsstillelse bør bevilge Arrest, hvor denne ligefrem maa erkjendes at mangle tilstrækkelig gyldig Grund, saaledes bør han heller ikke afkræve Reqvirenten nogen Sikkerhed, hvor Arresten maa ansees som afgjort lov-

vederhæftig Sagfører som Mandatarius indestaaer for Følgerne, og ofte bliver der da heller ikke under Forretningen selv, om end Reqvistus modsætter sig denne, Spørgsmaal om nogen videre Sikkerhedsstillelse; men Grunden hertil kan da vistnok i Almindelighed søges i den Omstændighed, at Reqvistus, erkjendende Vedkommendes Bederhæftighed, ikke gjør nogen Paastrand om anden Sikkerhedsstillelse.

lig; thi da mangler den Forudsætning i L. 1—21—4, at Arresten siden kunde befindes ulovlig, jfr. Conc. Skr. 16 August 1831. Derfor fordres heller ikke efter L. 1—24—44-46 nogen Sikkerhedsstillelse, naar Arrest iværksættes paa Personen efter erigibel Dom. Iøvrigt vil saadan Visshed om Lovligheden af den requirerede Arrest som oftest ikke kunne have, førend Gerretningen er begyndt og Requisitus har erklæret sig over samme. Naar det derimod, navnlig formedelst manglende tilstrækkelig Oplysning om de factiske Data, af hvilke Arrestens Lovlighed vil afhænge, paa den Tid, da den requireres eller skal iværksættes, er tvivlsomt, om den er lovlig eller ikke, og Betingelserne for Arrest iøvrigt ere tilstede, saa er netop det Tilfælde forhaanden, hvortil L. 1—21—4 maa antages at have Hensyn. En Undtagelse fra dette Lovbud indeholder iøvrigt Frd. 18 Mai 1825 §. 68, der bestemmer, at Fogeden, for at iværksætte Arrest efter en Bexel, ikke bør affordre Crediter nogen Sikkerhed, med mindre den Paagjeldende benægter sin Underskrift eller fremsætter nogen anden Indsigelse, som efter de særegne Regler om Bexelprocessen kan komme i Betragtning under denne; jfr. ovenfor §. 208 No. 3*).

*) Bexelobligationer ere vel ved Frd. 27 November 1731 med Hensyn til Arrests Erholdelse satte ved Siden af Bexler; men da enhver lovlig Indsigelse under den paafølgende Proces kan gøres gjeldende imod samme, kan efter selve Bexelforordningens

Requirenten maa i Almindelighed være pligtig til at stille en passende Sikkerhed strax naar Requisitionen skeer og førend Forretningen paabegyndes; thi allerede det, at Fogeden begiver sig til Nogen for at iværksætte Arrest, kan medføre en saadan Tort og Creditspilde for Requisitionen, at denne, naar det er skeet uden lovlig Grund, herfor kan fordrø Erstatning. Under selve Forretningen, efterat Requisitionen Erklæring er indhentet, vil Fogeden dernæst efter Omstændighederne enten kunne relaxere den allerede stillede Sikkerhed, naar Arrestens Lovlighed maa ansees som afgjort, eller fordrø den givne Sikkerhed forhøiet, naar der opstaaer større Tvivl om Arrestens Lovlighed.

Med Hensyn til Beskaffenheden af den Sikkerhed, der kan fordrø, nævner Loven "nøiagtig Forsikring eller Borgen", hvorunder vel utvivlsomt ogsaa en blot personlig Caution kan indbefattes, jfr. Ørsted's Håndb. VI. S. 371-373; men efter den nyere Lovgivnings Grundsætninger kan Requirenten i Almindelighed ikke fordrø, at en blot personlig Caution skal antages som Sikkerhed*), men maa være pligtig at stille reel Sikkerhed ved Deposition af rede Penge eller fiktive

Grundsætning ingen Undtagelse fra §. 1—21—4 her indtræde; jfr. Jur. Art. VIII. S. 167-168 og Maanedsskrift for Literatur XIX. S. 219 Note.

*) Dette skal ogsaa være antaget ved en Høiesteretsdom af 13 November 1846; Maanedsskrift for Literatur XIX. S. 220.

Pengeeffecter, eller ved Skadesløsbrev efter Frd. 3 December 1828 S. 10 ~~Slutn.~~ med sikker Panteret i en fast Eiendom; see i Særdeleshed Frd. 11 September 1833 S. 3 og Frd. om Kassevæsenet i Almindelighed 8 Juli 1840 §§. 2 og 4. Efter den ovenfor omhandlede almindeligst antagne Mening vil dette imidlertid blot være Reglen for hvad Fogeden kan fordrø, da han endog kan iværksætte Arrest uden al Sikkerhedsstillelse og altsaa ogsaa imed en blot personlig Caution; men efter vor Mening bør Fogeden nu fordrø saadan reel Sikkerhed, som den angivne, med mindre naturligvis Requistus selv erklærer sig tilfreds med anden Sikkerhed. Dog maa selv efter denne strengere Mening Sikkerhedsstillelse undtagelsesvis kunne bortfalde i de enkelte Tilfælde, hvor Requirenten notorisk maa ansees som fuldkommen vederhæftig til i sin Tid at kunne tilsvare den mulig paadragne Erstatning, saasom hvor der er Statskassen, Banken eller et andet saadant offentligt Institut der requirerer Arresten; men en saadan Vederhæftighed bør ikke tiltroes nogen blot privat Mand, end ikke t. Ex. de større Jordegodsbesiddere, jfr. Frd. 14 Februar 1821, da en saadan Mand's Status, om

*) Herved kan ogsaa erindres, at iftedetfor at §. 1—6—23 nævnte "Vissen eller nsiagtig Borgen", nævner Frd. 13 Januar 1792 i det der omhandlede Tilfælde ifkun "nsiagtig Sikkerhed", hvorved næppe er tænkt paa andet end reel Sikkerhed, jfr. Juridisk Tidsskrift XII. b. S. 225.

end hans Vederhæftighed for Diebliffet maa ansees som hævet over al Tvivl, dog let kan tænkes at kunne undergaae mange Forandringer indtil den Tid, da den eventuelle Erstatning skal tilsvares. For den virkelig vederhæftige Mand kan det ubestvigeligt i Almindelighed heller ikke have nogen Vanskelighed at fremskaffe en saadan reel Sikkerhed, som den ovenmeldte.

Hvad endelig angaaer Størrelsen af den Sikkerhed, der kan fordras stillet, da maa denne beroe paa Fogedens Bestemmelse, efter et rimeligt Skjøn over den Reparation, der kan ventes at ville blive den Arresterede tilkjendt, saafremt Arresten skulde findes ulovlig; men da dette ganske vil afhænge af Personens Stilling og de øvrige concrete Omstændigheder, saa kan her naturligvis alene være Tale om en omtrentlig Ansættelse, og Fogeden bør hellere fordrø noget for meget end for lidet.

Skulde Fogeden gjøre kjendeligen overdrevne Forbringer med Hensyn til den Sikkerhedsstillelse, som han afkræver Requirenten, kan denne herfor strax drage ham til Ansvar ved en Anke over Rettens Fornægtelse, see t. Ex. Høiesteretsdom af 31 August 1822 i Forsæte f. 1822 S. 369 383.

D. Om Gjenstanden for Arrest.

www.libtool.com.cn

§. 221.

Gjenstanden for Arrest kan, som allerede i det Foregaaende bemærket, være baade Gods og Personer.

Med Hensyn til Arrest paa Gods er at mærke, at da Arrestinstituttet i sin nuværende Udvikling har det Diemed, saavel at sikre en Gjenstands factiske Tilstedeværelse, som at forebygge Dispositioner over samme til Creditors Skade, saa er det ikke blot rørsligt Gods, men ogsaa faste Eiendomme, der kunne belægges med Arrest, jfr. Sportelregl. 22 Marts 1814 §. 45 m. fl. Lovbud. Da isørigt Hensigten med Arrest paa Gods fornemmeligen er den, at sikre Tilstedeværelsen af de Gjenstande, hvori Creditor, efterat have erholdt exigibel Dom, kan gjøre Execution for sin Fordring, saa er det ogsaa Hovedreglen med Hensyn til Arrest, at den i Almindelighed kan iværksættes paa alt det, der kan være Gjenstand for saadan Execution, altsaa ikke blot paa de Debitor tilhørende legemlige Ting, men ogsaa paa udestaaende Fordringer og paa alle andre saadanne Formuesgjenstande og Rettigheder, der efter deres Natur kunne realiseres til Fordel for Andre, Sportelregl. 19 December 1800 §. 135, jfr. §. 141, og 22 Marts 1814 §. 45; jfr. i det Følgende om Execution. I de Tilfælde, hvor der ikke handles om Betaling af en

Gjeldsfordring, men der gjøres Paastand paa Udlevering af Ting, som det paaståes at Requisition uretteligen besidder, kan der naturligvis ske Arrest paa disse Ting, for at sikre deres Tilstedeblivelse, og derunder da ogsaa paa Gjenstande, der egentlig ikke have nogen Pengeværdi, men som ellers kunne have Værd for Requisitionen, t. Ex. paa et Document, der kan tjene til Oplysning i en Rets sag, forudsat at det, uagtet Fogedens Mangel paa inquirerende Myndighed, efter Omstændighederne er muligt at effectuere Arrest paa samme*).

Med Hensyn til Arrest paa Personer kan der efter Lovens almindelige Udtryk, samt den indirecte Tilkjendegivelse i Pl. 8 Januar 1776, ikke være nogen Tvivl om, at ikke blot Mandspersoner, men ogsaa Qvindspersoner ville kunne underkastes Gjeldsarrest**), hvil-

*) Exempel paa en saadan Fogedsforretning findes i Høst's Arkiv for Lov og Ret II. b. S. 36-40, ifr. Dommen i Ussings Bibliothek I. S. 404. Requisitionen paa stod og gjorde det ved flere Data sandsynligt, at en Brev var af en Feiltagelse bleven udeliveret quitteret til Transsatus, Requisition, uden at denne havde erlagt Betaling. Da Requisition vedgik at have Brevet i sin Besiddelse, men negtede dens Udlevering, decreterede Fogeden, at i Mangel af saadan Udlevering vilde in subsidium Requisition Person være at arrestere. Brevet blev derpaa udeliveret og belagt med Arrest.

**) Christian den 4des store Reces 2-15-1, Kilden til D. L. 5-14-44, indskrænkede derimod Anvendelsen af Gjeldsfængsel til Mandspersoner.

fet sidste iøvrigt af flere Hensyn kun meget sjældent forekommer i Praxis. Det forudsættes naturligvis hertil, at Fruentimmeret virkelig har paadraget sin Person en retsigndig Gjæld, navnlig som Enke; hvorimod den af Manden paa det fælles Boes Begne contraherede Gjæld alene kan inddrives hos ham og i Boet, men ikke søges hos Konen personlig, end ikke efter Mandens Død, med mindre hun da som Enke selv har underkastet sig den, saafom ved at overtage Boet efter Testament eller Bevilling til at sidde i uskiftet Bo o. s. v., ifr. L. 3—13—5 og 5—4—20. Det har vel været meget omtvistet, om ikke en anden Regel maatte gjælde, naar Konen specielt har underskrevet Contracten tilligemed Manden; men det kan i Almindelighed næppe antages, at en saadan Medunderskrift, der dog stundom omtales i Lovene, t. Ex. Fund. 30 August 1775 §. 6, kan forøge den Forpligtelse, som stiftes ved en af Manden oprettet Contract; see Ørsted's Haandbog V. S. 87, hvorved dog kan jævnføres ibid. II. S. 192. En lignende Regel maa uden tvivl ogsaa antages i de Tilfælde, hvor vedkommende Børgebestyrelse har contraheret Gjæld paa en Umyndigs Begne, t. Ex. ved Overtagelsen af en fast Eiendom, Frd. 22 November 1837 §. 2, at nemlig saadan Gjæld vel hæfter paa hans under Børgemaal værende Gods, men ikke paa ham selv personlig, førend efterat han som myndig ved en eller anden Handling selv har underkastet sig samme. Forsaavidt der

iøvrigt kan paahvile Umyndiges Personer retskraftige Forpligtelser, i. Ex. en ved en lovsfridig Handling paadragen Erstatningspligt, har Loven vel ikke udtrykkelig formet at forfølge dem med Gjeldsarrest; men efter Lovens Analogi synes dette dog at maatte indskrænkes til de Umyndige, der have opnaaet 15 Aars Alderen. At Mindreaarige kunne paalægges Gjeldsarrest for de Forpligtelser, de have paadraget sig enten med Curators Samtykke, eller alene, i de Tilfælde hvor dette kan finde Sted, kan næppe være nogen Tvivl underkastet.

Fra de almindelige Regler om Arrestabilitet af Gods og Personer gives en stor Mængde dels temmelig omfattende, dels mere specielle Undtagelser, af hvilke vi nu skulle fremstille de vigtigere. De kunne henføres til trende Classer, idet der nemlig gives Tilfælde, i hvilke baade Person og Gods er fritaget for Arrest, dog saaledes at det ikke altid er alt Personens Gods, der fritages, men undertiden kun Gjenstande af en vis Art; i andre Tilfælde finder blot en personlig Arrestfrihed Sted, og endelig gives der visse Ting, der ikke kunne belægges med Arrest.

§. 222.

a) De der have Arrestfrihed for deres Personer og tillige i det Hele eller tilbels for deres Gods.

Herhen høre:

1. De som i Almindelighed ere undtagne fra de sædvanlige Retters Jurisdiction, saasom Prindserne og Prindsesserne af Blodet, L. 1—2—1, eller overhovedet ikke ere Landets Jurisdiction undergivne, saasom fremmede Gesandter med deres Følge, see Frd. 8 October 1708, som bestemmer, "at fremmede Ministre, som ved Kongens Hof sig opholde, deres Personer, Domestiquer*) eller Gods ingenlunde maa paalægges Arrest for Gjeld, som de kunne have gjort i Kongens Riger og Lande, imedens de have været der, eller ved deres Vortreise"; hvilket da saameget mere ogsaa maa gjælde om de i Udlandet contraherede Forbringer. Naar en dansk Undersaat, efterat have contraheret Gjeld, antages i en fremmed Gesandts Tjeneste, kan vel Bestemmelsen i Frd. af 1708 ikke negtes Anvendelse paa ham; men Creditor vil da uidentvivel i Almindelighed gennem Departementet for de udenlandske Sager kunne udvirke hos vedkommende Gesandt en-

*) Rescr. af 2 December 1741, som man pleier at anføre som en Undtagelse herfra, hører ikke herhen, da det kun handler om offentlig Arrest paa Grund af Politiovertrædelser.

ten Gyldestgjørelse eller Personens Afstedigelse, ifr. Canc. Skr. 12 December 1778 (Fogtmann I. S. 334). Den som efterat være antaget i en Gesandts Tjeneste tillige fortsætter sin hidtilværende borgerlige Stilling, t. Ex. som Næringsdrivende, kan derimod ingenlunde hentynde sig under Gesandtskabets Arrestfrihed, ifr. Canc. Skr. 20 August 1774 og Nht Arkiv for Lov og Ret S. 134 ff.

Da fremmede Magters Consuler ikkun i deres Consulatforretninger ikke ere Landets Jurisdiction undergivne, men iøvrigt ganske staae under Landets Lov og Jurisdiction, ligesom andre kongelige Undersaatter, ifr. Circ. 12 Mai 1821 og Pl. 25 September 1834, saa kunne de uden tvivl end ikke prætendere nogen personlig Arrestfrihed*); thi vel vilke de ved saadan Arrest forhindres fra at varetage deres Forretninger, men i det Høieste synes herved, at kunne begründes en analogisk Anvendelse af de Lovbud, der paabyde en Ankiendelse til vedkommende Foresatte førend en Embedsmands arresteres. Da derimod Consulatets Archiv og Papirer umiddelbart vedkommer Consulatforretningerne, kan der uden tvivl ikke lægges nogen Arrest paa samme, ifr. Convention 26 April 1826 §. 10, Tractat 26 Marts 1838 §. 9**)

*) Af modsat Mening er Dreier l. c. S. 90.

**) Findes i Røldrup Rosenblinges Udtog, foran Forordningerne for 1839.

2. Andre Udlændinger, som særligen ved oprettede Tractater ere befriede for Arrest, 2. 1—21—6. I Almindelighed forbyde dog Tractaterne ifkun Anhødelse og Beslaglæggelse fra Statens Side, og give ingen saadan Fritagelse for den sædvanlige Retsfølgning i private Sager, men indrømmer endog samme udtrykkeligen, ifr. Tract. 11 Juli 1670 §. 26, 23 August 1742 §. 31, 16 April 1748 §. 29, 19. October 1782 §. 13, 26 April 1828 §. 8 m. fl. En saadan tractatmæssig og gjensidig Arrestfrihed skal dog finde Sted imellem Danmark og Staden Hamborg, og maa da, ifølge de mange Forbindelser med denne Stad, ansees som særdeles præctisk vigtig. Imellem Holsten og Hamborg bestaaer utvivlsomt fra gammel Tid en saadan Frihed for Personal- og Realarrest for Uundersaatterne paa begge Sider; men ligesom den retslige Oprindelse af denne Observans er Tvivl underkastet*), saaledes kan det næppe heller ansees som ganske afgjort, om og hvorvidt den ogsaa er bleven udstrakt til Slesvig og Rengeriget Danmark; og vel har Gottorper Forliget af 27 Mai 1768 Art. 2 sanctioneret de hidtil bestaaende gjensidige Begunstigelser og Sædvaner

*) Sædvanligvis udledes dens Oprindelse fra Segeberger Concordatet af 1470, Seefters-Paulys Bei frage I. S. 165 ff.; men Rigtigheden heraf nægtes af Andre, see en Afhandling i Falcks Staatsbürgerliches Magazin IX. S. 569 ff., ift. Falcks Handbuch des Schleswig-Holst. Privatrechts III. S. 260 og 663 ff.

for Kongen af Danmarks Undersaater paa den ene og Hamborgerne paa den anden Side; men Anvendelsen af denne Bestemmelse forudsætter naturligvis en Oplysning om, at en vis Sædvane virkelig har eksisteret. Imidlertid har Canc. Skr. 24 November 1827*) antaget, at den omhandlede Observants ogsaa er gjeldende for Danmark, idet mindste forsaavidt Arrest paa Gøds angaaer, saa at der ikke kan iværksættes Arrest eller Beslag paa hamborgsk Eiendom i den danske Stat og omvendt.

Fremdeles kan bemærkes, at det tidligere blev anset som tvivlsomt, om der overhovedet her i Landet kunde iværksættes Arrest paa en Udlændings Person og Gøds for Fordringer, til hvis Opfyldelse Udlændingen, efter Reglerne om Værneting i L. 1—2, ikke kunde sagsøges ved de danske Domstole**); thi da han for en saadan Forbring formentligen nødvendigvis maatte sagsøges ved sit Værneting i Udlandet, saa syntes det hermed uforeneligt, at han skulde kunne arresteres her, eftersom Arrestsagen og Hovedsagen om Forbringens Betaling da ikke blot bleve at afgjøre af forskjellige Dommere, men ogsaa efter forskjel-

*) De tvende i denne Cancellistrivelse anførte Årstal 1740 og 1746 maa rettes til 1470 og 1768.

**) Altsaa derimod vel i de Tilfælde, hvor L. 1—2—19, 20 m. fl. hjemle Afgang til at sagsøge Rogen ved en Ret, som ikke er hans Værneting.

lige Love*). Men denne Tvivl er nu hævet ved Nr. 30 November 1821, der forkynder sig som en autentisk Fortolkning af Loven. Denne Fortolkning gaar nu netop ud fra, som noget der var *expediti juris*, at der altid, hvor ingen særegen folkeretlig eller traktatmæssig Undtagelse finder Sted, kan lægges Arrest her paa en Udlandings Person eller Gods, og udløder da atter heraf et særegent forum arresti her i Landet i flige Arrestfager, fornemmelig fordi Fogden ellers ikke vilde være istand til at bedømme, om L. 1—21—20 af Arrestimpetranten behørigen var efterkommet, see Motiverne i Coll. Tid. for 1821 S. 775 ff. og Caus. Skr. 11 Juni 1822, jfr. Hansens Bidrag til Civilprocessen I. S. 242 ff. Anvendelsen af denne vigtige Lovbestemmelse skulle vi isørigt nærmere udvikle i det følgende ved at omhandle Forfølgningen af Arrest.

(3. Medlemmerne af Gouvernementet i Franqvebar ere fritagne for Arrest paa deres Personer, ligesom heller ikke deres Gage og de dem til deres Huus og anstændige Subsistents fornødne Meubler og Effecter kunne imod deres Villie belægges med Beslag, uden alene for Kongens Kasses Fordringer, Juristsreglement 13 Juli 1836 S. 17; jfr. Regl. 8 Januar 1781 S. 14.

*) Jfr. Nyst jur. Art. XXI. S. 236 ff.

have den anvendt paa ham, saasom at han let kan staa i betydeligere Gjeldsforhold end dem, hvori de Underordnede ordentligvis ville befinde sig, og Lovstedet kan saaledes næppe udvides til Skipperen, jfr. Schønnings Bemærkn. til L. 4de Bog S. 60.

7. De der have erholdt Moratorium eller en Bevilling, der gaaer ud paa i en vis Tid at suspendere al Retsforfølgning i Gjeldsager imod dem, og opfylde de med samme forbundne Betingelser, Jrd. 28 Januar 1682, Pl. 20 Februar 1717 I. A. S. 22, Jrd. 31 Marts 1719 S. 2; men flige Moratorier kunne nu ikke længer ventes bevilgede, Jrd. 21 December 1728 S. 3, Refcr. 7 December 1731 og 18 November 1803, samt Octroi 4 Juli 1818 S. 49; jfr. Ørstedes Haandbog V. S. 150.

Endvidere kunne til denne Classe af Fritagelser henregnes følgende tvende Tilfælde, hvor vel ingen bestemt Fritagelse er givet, men Iværksættelsen af Arrest dog er gjort afhængig af en dertil erhvervet speciel Tilladelse fra andre Vedkommende, nemlig:

8. De der forestaae noget kongeligt Hofembede, eller tjene ved nogen af det kongelige Huses Hofstater, ved den kongelige Rideskole eller i de kongelige Stalde og de til samme henhørende Bygninger, og tillige ere reglementerede for en vis aarlig Gage i Hof- eller Staldreglementerne (uden Hensyn til hvor de have Bopæl), samt de der ere forundte Værelser til Brug og Beboelse paa Slottet Christiansborg og til-

hørende Bygninger eller i nogen anden i Kjøbenhavn varende kongelig Bygning (uden Hensyn til om de staae i Hoffets Tjeneste), maae ikke angribes med Arrest paa Person eller Effecter, førend Requirerenten først derom skriftligen har forespurgt sig hos vedkommende Hofchef*) og Samme dertil har udvirket kongelig Tilladelse, Rescr. 10 Marts 1786**), jfr. Canc. Skr. 4 August 1787 og 15 August 1820

9. Naar Arrest søges idærksat hos nogen af dem, der boe paa Vaisenhuset i Kjøbenhavn, i de Eager som efter Missionscollegiets Instrux Art. 5***) forhen henhørte under Borgrettens Jurisdiction, skal dermed forholdes paa lignende Maade, som naar Arrest søges hos dem, der boe i kongelige Huse, saaledes at Directionens Tilladelse først skal indhentes, Rescr. 10 October 1755.

- *) Denne Bestemmelse viser, at det foregaaende ample Udtryk "kongelig Bygning" ikkun kan sigte til de kongelige Bygninger, der staae i Forbindelse med Hofholdningen og henhøre under en Hofchef. Canc. Skr. 4 August 1787 negter derfor Rescriptets Anvendelighed paa det islandske Handelshus, og Canc. Skr. 13 November 1802 paa Casernerne.
- **) Præmisserne vise, at det Ovenanførte ikke var nogen ny Forordning, men grundet paa gammel Observants; jfr. den næstfølgende Lovbestemmelse om Vaisenhuset.
- ***) Jfr. denne Instrux af 21 Jult 1727 i Hofmanns Fundatsamling X. S. 209-210.

b) De der have Arrestfrihed for deres
 Personer.

§. 223.

Hørbene høre:

1. De der have gjort Ophud i egentlig Forstand, eller overgivet deres Midler, medens disse endnu kunne anses tilstrækkelige til Gjeldens Betaling, til Deling imellem Creditorerne ved Ophudsmænd, L. 5—14—40 ff.; ifr. i det Følgende om Skifte. Vel omtaler Loven ikke udtrykkelig nogen saadan Frihed for personlig Arrest for den Ophydende, men viser kun, at han under Ophudet ikke kan sættes i Fængsel, L. 5—14—44, ifr. Stampes Erkl. II. S. 197; men Lovgivningen forudsætter dog tydeligen, at Ophudet, naar det er lovligen iværksat og ikke henstaaer ufluttet over den foretagne Tid, overhovedet suspenderer Anvendelsen af den almindelige Rettsforfølgning imod Debitor*); ifr. især Grd. 18 November 1757 §. 3, samt Canc. Skr. 7 December 1793. Naar Creditorerne, hvilket ved et uafsluttet Ophud altid maa forudsættes som muligt, er-

*) Det er, dog i dette og de tvende følgende Tilfælde ikkun for egentlige Formueforpligtelser, som efter deres Natur skulle søges forbeholdt af den Paagjældendes Midler, at denne ikke kan underkastes Arrest, hvortil han med Hensyn til Forpligtelser, der gaar ud paa personlige Handlinger, ordentligvis ikke vil kunne fritages for den sædvanlige Rettsforfølgning.

holde deres Forbringelser fyldestgjorte, betskæder naturligvis ogsaa Spørgsmaal om Arrest efter Opbudets Slutning; men saakæmt det herved har vilst sig, at Gjeldens ikke kunde afgjøres, kunne Creditorerne strax holde sig til Debtors Person, L. 5—14—44.

2. De der befindes, uden egen Forseelse eller Boesømmelse, ved indtrafne ulykkelige Tilfælde at være blevene insolvente, og vedeligen overgive deres endnu beholdne Midler til Rettens Behandling, for at deles imellem Creditorerne. Disse nyde Frihed for personlig Arrest saalænge denne Behandling ved Retten vedvarer og 14 Dage derefter. Frd. 28 October 1702 §. 5.

3. De der have erholdt Protectorium, v: en særlig kongelig Bevilling, som bestærmer imod personlig Arrest for Gjeld. Saadanne Bevillinger tilstaas i Almindelighed dem, hvis Boer som insolvente ere tagne under Concursbehandling, uden at de enderfor nævnte Omstændigheder ere tilstede, eller, om de end virkeligen finde Sted, kunne oplyses at være tilstede, naar det kan antages at være i Boers Interesse, at Fallenten bliver tilstede for at give Oplysning om dets Tilstand; og de lyde ordentligvis paa Arrestfrihed indtil 6 Uger efterat det udstedte Proclama er udløbet; jfr. Collegial Tid. 1821 S. 68 og Canc. Skr. 16 August 1831. Slige Protectorier udstedes af Cancelliet ad mandatum; Resol. 4 Juli 1800 §. 2^e, og kunna nu erholdes udlæverede hos bestemmende Overretigheder efter Frd. 23 Marti 1827 §. 19 og jfr.

§. 23, og Frd. 21 December 1831 I. §. 1 c. Derimod ere ~~fremmede~~ ~~Gesandter~~ ~~ingenlunde~~ berettigede til ved et saakaldet Protectorium at unddrage nogen fra den almindelige Retsforfølgning, Canc. Skr. 20 August 1774.

4. De i det kongelige Theaters Tjeneste værende Skuespillere, Sangere og Dandsere af begge Køn kunne ikke for nogen Gjæld heftes paa deres Personer, om de end udtrykkeligen have forstøret sig hertil; Pl. 8 Januar 1776.

5. Ingen som kommer i Kongens Erinde til noget Sted, og det strax for Rettens Betjente beviser, maa paa sin Person arresteres, L. 1—21—5. Det er af Artiklens Indhold, jfr. Ritden, Christian den 4des Virkeret Art. 13, klart, at den kun har Hensyn til den, der i et temporært kongeligt Erinde, t. Erform Medlem af en Undersøgelsescommissien, er sendt til et Sted udenfor sit sædvanlige Opholdssted, og den staaet endnu ganske ved Magt.

Det nyankførte Lovbud gav imidlertid Anledning til Tvivl om, hvorvidt overhovedet kongelige Embedsmænd kunde personligen arresteres for Gjæld; men dette Spørgsmaal er ved Frd. 10 Decbr. 1790 afgjort saaledes, at der i Almindelighed ingenlunde tilkommer kongelige Bestillingsmænd nogen Arreststraf; hvorhos det dog er bestemt, at den der requirerer Arrest paa en kongelig Embedsmand eller Betjent, skal med Attest fra den Paagjældendes Øvrighed eller

vedkommende Collegium*) bevise, at han har anmeldt den forehavende Arrest. I forsamme, saa at det betimelige kan være føiet Anstalt til Embedets Bestyrelse ved en Anden, ifr. Canc. Skr. 22 Juni 1820. Til "kongelige Embedsmænd eller Betjente" maa udentvivl henføres ikke blot egentlige kongelige Embedsmænd, der ere bestillede af Kongen, men ogsaa alle andre der staae i kongelig Tjeneste, navnlig de der nyde Gage eller Løn af en kongelig Kasse, endstjønt de ikkun af Andre paa Kongens Vegne ere blevene ansatte; thi dette hjemles ved Sprogbrugen**) og der er efter Gagens Natur næppe Grund til her at tage Udtrykket i en mere indskrænket Bemærkelse, hverhes ogsaa saadant meget bestemt synes forudsat i Frd. 1 Februar 1797 §. 99

*) . Naar den Overordnede, til hvem Anmeldelsen egentlig skulde være stæet, er fraværende, maa Lovbudet i Almindelighed ansees fyldestgjort, naar Anmeldelsen stæer til den som derefter maa ansees som den Paaagjældendes Foresatte, ifr. en Fogedkjendelse i Ryt Arkiv for Lov og Ret S. 83 ff. En anden Fogedkjendelse sammesteds S. 68 ff. har antaget, at Frdgen ikke kunde fordres anvendt med Hensyn til en Embedsmand paa en Tid da han ifølge Permission var fraværende fra sit Embede.

**) Flere Anordninger stielne vel imellem de Embedsmænd og Betjente, der have kongelig Bestalling eller Confirmation, og andre i kongelig Tjeneste ansatte Personer; men udelukke ingentunde disse sidste fra at kaldes kongelige Betjente, ifr. t. Gr. Frd. 8 Mai 1829 §. 13.

som en Sæstebonde har anstaaet i Overensstemmelse med Frd. 9 Marts 1838 §. 10; de Brandredskaber, der skulle følge med en Bygning, Frd. 24 Januar 1761 Cap. I. §. 5, Brandforordn. for Landet 29 Februar 1792 §. 14, Frd. 1 November 1805 §. 45; den Branderstatning, der skal udbetales af Brandforsikringen for Kjøbstæderne og for Landet til en ny Bygnings Opførelse, Anordn. 29 Februar 1792 for Kjøbst. §. 11 og for Landet §. 12*), m. fl.; dog kan der naturligtvis intet være imod, at en Creditor søger Betaling i en Bygning med de tilhørende Brandredskaber, eller i et afbrændt Sted og den Eieren tilkommende Branderstatning, under Betingelse af at denne anvendes efter sin Bestemmelse, jfr. Jur. Ugekr. II. S. 922.

2. Kongelige Embedsmænds og Betjentes Gage, med mindre den Vedkommende selv giver Anvisning paa samme og Creditor har erholdt det Collegii Tilladelse, hvorunder han hører, Pl. 27 Juni 1781, jfr. Canc. Skr. 22 Februar 1823, hvorhos endvidere med Hensyn til de Gager, der anvises fra Finantsdeputationen, maa erindres den ved Pl. 18 August 1797 tilføiede Indskrænkning. Under "Gage" ansees isvrigt indbefattede en Embedsmænds samtlige baade visse og uvisse Indtægter, jfr. Pl. 7 Januar 1784, Frd. 1 Februar 1797 §. 98 og Canc. Skr. 2 October 1820; men Fritagelsen kan naturligvis ikke gjælde imod de

*) Dette gjælder derimod ikke i Kjøbenhavn, Pl. 8 Juni 1733 §. 4.

Fordringer, der netop ere prioriterede i de paagjeldende Indtægter, see *l. Ex. Pl.* 5 Juni 1801 §. 3, *Frds. om Amtstueoppebørskler* 8 Juli 1840 §. 20, ligesom det ogsaa er antaget, at Placaten af 1781 ikke kunde være til Hinder for, at der lagdes Beslag paa den en suspenderet og tiltalt Embedsmand tilkommende halve Gage, til Sikkerhed for det Ansvar, der ved Justitsagen kunde ventes ham paalagt, *Jur. Tidsskr.* XXVII. S. 206 ff.

3. Endel offentlige Pensioner og Understøttelser, saasom af *Es-Statens Kasse*, *Kr. Art.* 29 Juli 1756 §. 775, af den almindelige *Enkekasse*, *Fund.* 30 August 1775 §. 16, af *Universitetets Professorers Enkekasse*, *Fund.* 5 Juni 1767 §. 14, af forskellige geistlige *Enkekasser*, *Fund.* 10 November 1703 §. 8, 31 Marts 1705 §. 8, 19 August 1707 Cap. 5 §. 3, 14 April 1716 §. 11, 30 Januar 1789 §. 17, 6 Marts 1829 §. 7 m. fl., af *Danebrogs mændenes Understøttelsesfond*, *Anordn.* 28 Januar 1809 §. 8, m. fl.

4. *Livrenter*, Pensioner og *Begravelseshjælp* m. v. af en Rængde confimerede *Livrentesocieteter*, *Vigkasser* og andre *Understøttelsesselskaber*, *iftr. Registrerne til Forordnings- og Rescript-Samlingerne Rubr.: Begravelse, Enke- og andre Pensionskasser, Laug B og Livrentesocieteter**).

5. Indstud i de privilegerede *Sparekasser*, ifølge *Bevilling* 1 Marts 1820 for *Kjøbenhavns Sparekasse*,

*) *Ifr. Petersens Lovlexicon* I. S. 522-525 og II. S. 123-124.

og endel senere lignende Bevillinger for de paa andre Steder oprettede [Sparekasser](http://Sparekasser.m.cn).

6. Private Interessentskaber kunne erholde Bevilling til, at den Andel, som enhver af Interessenterne har i samme, ikke skal kunne belægges med Arrest for nogen af ham contraheret, Fællesskabet uvedkommende, Gjæld, Resol. 18 August 1814 S. 1.

7. De Forsikringer, som Interessenterne i det kjøbenhavnske Søassurancecompagni have stillet hinanden indbyrdes, og de Penge, som for deres Regning henstaae i Compagniets Kasse, Octroi 1 Juli 1746 S. 4.

8. Midler og Penge, som udenrigs fra indkomme og i Nationalbanken indsættes, skulle saavel i Krigs- som i Fredstider være aldeles fritagne fra hvilket som helst Slags Sequester eller Confiscation, og igjen frit kunne uddrages og udføres af Riget uden nogen Slags Ophold, Hindring, Afdrag eller Afgift af hvad Navn nævnes kan, Octroi 4 Juli 1818 S. 45. Herved sigtes vistnok fornemmelig til Beslaglæggelser efter offentlig Foranstaltning, men Udtrykkene ere saa ample, at de ogsaa indbefatte Beslag for private Fordringer paa flige udenrigs fra indkomne Midler. Og naar den her omhandlede Arrestfrihed engang efter Bankens Octroi l. c. maa gives denne Udstrækning, saa kan heri ei være steet nogen Forandring ved Pl. 30 November 1821, der dels ikke udvider Arrestabiliteten af Udlændingers Gods, men kun angaaer Arrestens Forfølgning og Virkning, dels angiver

fig at være grundet i den ældre Lovgivnings Ånd, -
 saa at dens Forskrifter maatte antages allerede ifølge
 denne tidligere at burde være komne til Anvendelse,
 dels endeligen i alt Fald som en almindelig Lov ei kan
 antages at have hævet den specielle Forskrift i Bankens
 Octroi Art. 45, der ogsaa maa ansees at indeholde et
 Beneficium for dette Institut. Naar derimod den fore-
 gaaende §. 44 i Almindelighed bestemmer, "at i de
 Midler, Penge eller Effecter, som i Banken indsattes,
 maa i intet Tilfælde Arrest gjøres", da viser Paragra-
 phens følgende Del, ifr. Kilden Octroi 16 Februar
 1791 §. 59, at der herved ingenlunde sigtes til nogen
 virkelig Arrestfrihed for flige Midler, men kun til den
 formelle Fremgangsmaade, som ved deres Beslaglæg-
 gelse skal iagttages, at nemlig Fogeden ikke kan stedes
 til umiddelbart at gjøre Arrest eller Execution i
 samme; hvorimod naar Eieren af saadanne Midler "bli-
 ver uvederhæftig eller forfalder under saadant Ansvar
 eller Forfølgning, at hans Midler efter Lovene maae
 hæstes*), eller Nam og Execution deri sees, skulle Ban-
 kens Directeurer, efter Vedkommendes paa lov-
 lig Maade requirerede og effectuerede For-
 bud**), søie Anstalt til, at hans Tilgodehavende i

*) "Hæstes" maa netop her, i Modsetning til det Føl-
 gende, betyde "arresteres".

**) Dette, at inærksette lovligt Forbud, er isvrigt netop
 den almindelige Form, hvorunder Arrest kan lægges
 paa Penge, som Debitor har tilgode hos anden

Banken bliver af ham indtil videre urørt, saaledes at det kan komme hans Creditorer eller Sagsøgere efter lovlig Omgang tilgode". Det berøer derfor paa en Misforstaaelse, naar det i Canc. Skr. 7 October 1834 (Collegial Tidenden S. 793) antages, at bemeldte §§. i Octroierne af 1791 og 1818 skulde afgive Exempler paa Lovbestemmelser, der vel fritog visse Midler for Arrest, men ikke for Nam og Execution.

9. De Penge, som Leverandører, Haandværkere og andre Arbejdere erholde tilgode hos C^o.-Etatens Commissariat, Pl. 1 December 1734.

10. Den Anholdere eller Angivere tilkommende Andel af confiskerede Varer og af Bøder m. v. ved Sold- og Consumtionsvæsenet, Resol. 23 Februar 1820, Pl. 5 September 1820 ad §§. 132 og 136.

11. Gevinster i det privilegerede Talletteri, ifølge Plan 27 December 1793 §. 15*), og i Classelotteriet, ifølge de aarlige Planer.

Mand; ifr. i det Følgende. Efter Rildens Decret 16 Februar 1791 §. 59 skulde derimod end ikke Forbud ved Fogden iværksættes, men den der forlangte saadant Beslag kunde begjære det umiddelbart af Directeurerne "imod at han, ligesom for enhver anden Arrest efter Loven, var ansvarlig til al den Skade og Skiltale deraf kan flyde, og derfor stillede saadan Caution, som lovligen kan fordres, naar Arrest paa anden Mands Gods forlanges".

*) Findes trykt i de almindelige Rottocalendere.

Anmærkn. Bestemmelsen i L. 5—14—24 om at ingen Arrest maatte lægges paa Brevbrev, eller paa fremmede Penge, som ved Brev vare indkomne i Landet, er hævet ved Brevsforordn. 18 Mai 1825, der ikke gjentager samme, og endog udtrykkelig omtaler Arrest paa Brevsforbringere, see Brds. §§. 65 og 69; jfr. isvrigt Ørstedes Haandbog V. S. 276. Den det asiatiske Compagni ved Octroi 21 Marts 1792 §. 26 tilstaaede Arrestfrihed, bortfalder ved Compagniets Ophævelse. Privil. 7 Juni 1825 §. 5, jfr. Bevill. 25 Februar 1831 for Centralcassen i Kjøbenhavn, hvorved Kongen tilføjer: "at de Summer, som ifølge Actier eller Coupons skulle udbetales til Actieeierne, maa være fri for enhver Afkortning, Arrest eller Beslag, der, det være sig i Krigs- eller Fredstider, maatte blive paabudet", sigter udentvivl blot til Arrest som "paabudet" efter offentlig Foranstaltning.

§. 225.

Almindelige Bemærkninger, med Hensyn til de ovenomhandlede Fritagelser for personel og reel Arrest.

En Persons Arrestfrihed eller Arrestabilitet maa i Almindelighed bedømmes efter hans Stilling paa den Tid, da Arresten skal iværksættes, og ikke efter den der

fandt Sted, da Fordringen blev contraheret. Saaledes
 4. Ex. og 7. d. 24 Februar 1734 ogsaa anvendelig,
 uagtet Gjelden er stiftet af Officieren førend han kom
 i denne Stilling, jfr. Ørstedes Haandbog I. S. 240
 Note; men omvendt kan han heller ikke, naar han har
 forladt denne Stilling, henskyde sig under, at Gjelden
 er contraheret paa en Tid, da han gjorde Regning paa
 ikke at kunne underkastes dette Evangsmiddel; jfr. Pl.
 8 Januar 1776.

Hvorvidt der gyldigen kan renunciæres paa en Ar-
 restfrihed for Person eller Gods af den paagjældende
 Person eller Eieren, maa bedømmes efter Tilskjendegivel-
 serne i de enkelte vedkommende Lovbud og Forholdets
 Natur, og vil i Almindelighed beroe paa, om Tritagel-
 sen fornemmeligen maa antages at være fremkaldt ved
 Hensyn til det Offentliges Interesse eller tredie Mands
 Læve, eller om den blot kan ansees som en Begunsti-
 gelse for den Paagjældende alene. Saaledes t. Ex.
 kunne Militære og Theaterpersonalet ikke renunciære paa
 deres Arrestfrihed; jfr. Rescr. 28 Mai 1689 og Pl.
 8 Januar 1776. Da fremdeles den Arrestfrihed, som
 under visse Omstændigheder tilstaaes dem, der have gjort
 Opbud eller Fallit, maa antages at være i samtlige
 Creditorers Interesse, for at nemlig den Paagjældende
 ikke skal flygte bort, men blive tilstede og give Oplys-
 ninger om Boets Fordringer og Forpligtelser, saa kan
 en enkelt Creditor udentviol ikke forud ved noget Gjelds-
 brev med Retsvirkning lade Debitor fraskrive sig saadan

Arrestfrihed, jfr. Frd. 18 Mai 1825 S. 67; men er den Paagjeldende bleven tilfæde og vil lade sig, uagtet den tilstaaede Frihed, sætte i Gjeldsfængsel, kan der intet herimod være at erindre. Paa den Arrestfrihed, som L. 4—1—36 giver, kan næppe heller den Paagjeldende selv renunciere, men vel Skipperen, i hvis Interesse Bestemmelsen nærmest synes givet, c. s. v.*) Derimod er den Lehnsgrever og Lehnsherrers tilstaaede personlige Arrestfrihed et blot Privilegium, som de kunne renunciere paa, saaledes som Privilegierne udtrykkelig indeholde, ligesom dette ogsaa gjælder i adskillige af de i S. 224 nævnte Tilfælde, hvor Arrestfrihed er givet med Hensyn til visse Gjenstande. Dog maa herved bemærkes, at i enkelte af de Tilfælde, hvor saadan Arrestfrihed blot er givet i Faveur af en vis Person, har Lovgiveren, for at Hensigten hermed skulde fuldkommen opnaaes, villet at den Paagjeldende end ikke selv skulde

*) At Embedsmænd ikke kunne renunciere paa den Anmeldelse til deres Foresatte, der skal gaae forud for deres Arrestation, er indlysende; men det kan uden tvivl heller ikke antages, at den der, endog som en blot personlig Begunstigelse, har erholdt Bortig i et kongeligt Palats, o. s. v., kan renunciere paa den i Rescr. 10 Marts 1786 befalede foregaaende Tilladelse, saaledes som det antages af Dreier l. c. S. 88; thi denne Forskrift maa i det mindste tildeels antages fremkaldt derved, at det er anseet upassende, at Fogedretten skulde indfinde sig og udøve Tvangsretten paa et saadant Sted.

fandt Sted, da Fordringen blev contraheret. Saaledes
 4. Ex. er Frd. 24 Februar 1734 ogsaa anvendelig,
 uagtet Gjelden er stiftet af Officiere før end han kom
 i denne Stilling, jfr. Ørstedes Haandbog I. S. 240
 Note; men omvendt kan han heller ikke, naar han har
 forladt denne Stilling, henvende sig under, at Gjelden
 er contraheret paa en Tid, da han gjorde Regning paa
 ikke at kunne underkastes dette Tvangsmiddel; jfr. Pl.
 8 Januar 1776.

Hvorvidt der gyldigen kan renunciéres paa en Ar-
 restfrihed for Person eller Gods af den paagjeldende
 Person eller Eieren, maa bedømmes efter Tilfældegivel-
 serne i de enkelte vedkommende Lovbud og Forholdets
 Natur, og vil i Almindelighed beroe paa, om Tritagel-
 sen fornemmeligen maa antages at være fremkaldt ved
 Hensyn til det Offentliges Interesse eller tredie Mands
 Lære, eller om den blot kan ansees som en Begunsti-
 gelse for den Paagjeldende alene. Saaledes t. Ex.
 kunne Militære og Theaterpersonalet ikke renunciéere paa
 deres Arrestfrihed; jfr. Rescr. 28 Mai 1689 og Pl.
 8 Januar 1776. Da fremdeles den Arrestfrihed, som
 under visse Omstændigheder tilstaaes dem, der have gjort
 Opbud eller Fallit, maa antages at være i samtlige
 Creditorens Interesse, for at nemlig den Paagjeldende
 ikke skal flygte bort, men blive tilstede og give Oplys-
 ninger om Boets Fordringer og Forpligtelser, saa kan
 en enkelt Creditor uden tvivl ikke forud ved noget Gjelds-
 brev med Retsvirkning lade Debitor fraskrive sig saadan

Arrestfrihed, jfr. Fred. 18 Mai 1825 S. 67; men er den Paagjeldende bleven tilstede og vil lade sig, uagtet den tilstaaede Frihed, sætte i Gjeldsfængsel, kan der intet herimod være at erindre. Paa den Arrestfrihed, som L. 4—1—36 giver, kan næppe heller den Paagjeldende selv renunciere, men vel Skipperen, i hvis Interesse Bestemmelsen nærmest synes givet, o. s. v. *) Derimod er den Lehnsgrever og Lehnsherrers tilstaaede personlige Arrestfrihed et blot Privilegium, som de kunne renunciere paa, saaledes som Privilegierne udtrykkelig indeholde, ligesom dette ogsaa gjælder i adskillige af de i S. 224 nævnte Tilfælde, hvor Arrestfrihed er givet med Hensyn til visse Gjenstande. Dog maa herved bemærkes, at i enkelte af de Tilfælde, hvor saadan Arrestfrihed blot er givet i Faveur af en vis Person, har Lovgiveren, for at Hensigten hermed skulde fuldkommen opnaaes, villet at den Paagjeldende end ikke selv skulde

*) At Embedsmænd ikke kunne renunciere paa den Anmeldelse til deres Foresatte, der skal gaae forud for deres Arrestation, er indlysende; men det kan uden tvivl heller ikke antages, at den der, endog som en blot personlig Begunstigelse, har erholdt Bortig i et kongeligt Palats, o. s. v., kan renunciere paa den i Rescr. 10 Marts 1786 befalede foregaaende Tilladelse, saaledes som det antages af Dreier l. c. S. 88; thi denne Forordning maa i det mindste tildeels antages fremkaldt derved, at det er anseet upassende, at Fogedretten skulde indfinde sig og udøve Evangsretten paa et saadant Sted.

kunne frastrive sig denne Ret, t. Ex. efter Kund. 30 August 1775 S. 16 og Anordningen 28 Januar 1809 S. 8.

Naar iøvrigt i de Tilfælde, hvor der kan renunceres paa Arrestfriheden, den Paagjældende har udstædt, accepteret eller endosseret en Bexel, antages han herved at have renunceret paa sin Frihed ligesaafuldt som om han udtrykkelig havde frastrevet sig samme*); dog saaledes at den Befrielse, som forundes nogen der har opgivet sit Wo, til uden Fare for Arrest at kunne blive tilstede, ogsaa gjelder med Hensyn til Bexelgjæld, Frd. 18 Mai 1825 S. 67, og Frd. 26 Juni 1824 S. 5; hvilket alt ogsaa gjelder med Hensyn til den, der har udstædt Bexelobligation, Frd. 26 November 1731 og Frd. 3 December 1828 S. 13 a; ifr. Ørstedes Haandb. III. S. 186.

Fremdeles kan her bemærkes Octroi for Nationalbanken 4 Juli 1818 S. 49, ifølge hvilken ingen Moratorier, om saadanne nogensinde gives, ei heller Protectorier eller deslige Befrielser, af hvad Navn nævnes kan, i noget Tilfælde, med mindre Banken dertil har givet udtrykkeligt Samtykke, skal gjælde mod dens Fordringer**) eller hindre deres Inddrivelse,

*) Dette var allerede antaget ved et specielt Rescr. 9 Juni 1684 (Registret til Rescriptsamlingen Rubr. "Gjæld"); ifr. Jur. Tidsskr. III. b. S. 32.

**) Herunder synes tydeligen indbefattet, at ogsaa et i Anledning af Ophud eller Fallit meddelte Protectorium

hos hvem det end maatte være. Denne Forfrift synes imidlertid blot at sigte til senere end Gjeldens Stiftelse meddelte specielle Befrielser, og ikke til de visse Personer ved almindelige Lovbud givne Fritagelser, i Særdeleshed ikke saadanne, som de Paagjeldende ikke selv kunne renuncere paa, hvilken Art af Fritagelse Banken maatte kjende da den indlob sig i Gjeldsforhold med den Paagjeldende. Endelig kan endnu i Almindelighed bemærkes, at da de omhandlede personlige Fritagelser for Arrest overhovedet ikkun sigte til Arrest for sædvanlig Gjeld og andre deslige Forpligtelser, kunne de ingenlunde besygtte den Debitor for Anholdelse, der sigtes for Underfundighed eller anden strafbar Omgang, jfr. Canc. Skr. 20 November 1773, ligesom ei heller noget Protectorium kan besygtte for de til Inddrivelsen af Alimentationsbidrag til uægte Børn og frastilte Hustruer anordnede særegne Evangsmidler, Canc. Skr. 21 October 1800.

Anmærkn. Den af Nogle antagne Mening, at Pl. 8 April 1771 skulde have ophævet alle tidligere Undtagelseslove med Hensyn til Gjelds Inddrivelse, og derunder da ogsaa Fritagelserne for Ar-

ikke skal komme i Betragtning imod Bankens For-
dring til at befrie Debitor for personlig Gælds-
tjenest. Dog har Banken, af Hensyn til den Hensigt, hvortil
som ovennævnte sige Fritagelser meddeles, næppe
nogensinde bragt denne Bestemmelse i Anvendelse.

rest, har ingen tilstrækkelig Hjemmel i Placaten selv, der kun kan antages at ville forbyde det vilkaarlige Hensyn, som Rettens Betjente toge til Debitors Stand og Værdighed, og gjendrives ogsaa fuldstændig ved den senere Lovgivning, t. Ex. Pl. 21 Januar 1778, jfr. Canc. Skr. 21 Juli 1792 Præmiss.

E. Om den Sikkerhedsstillelse, ved hvilken Requisitus kan undgaae at underkastes Arrest (*cautio de arresto avertendo*).

§. 226.

Om end samtlige de i det Foregaaende omhandlede Omstændigheder ere tilstede, der berettiger til at erholde en Arrest effectueret, vil dog Requisitus ordentligvis kunne afværge dette ved en Sikkerhedsstillelse fra sin Side. Herom bestemmer nemlig L. 1—21—7, at "Ingen, som kan og vil strax stille nøiagtig Forsikkring for hvad han søges for, bør enten paa Person eller Gods at arresteres". Jfr. L. 1—21—10 og 3—3—3.

Saadan Sikkerhedsstillelse kan altsaa ifølge Lovens klare Bestemmelser befrie Requisitus for Arrest, ikke blot naar Rigtigheden af den Fordring, der gøres imod ham, er tvivlsom, men ogsaa hvor han selv erkjender

at skylde det fordrede Beløb, hverimod der ikke bliver Spørgsmaal om saadan Sikkerhedsstillelse af Reqviritus, naar Reqvirentens Forbring skjønnes at være saa aabenbar ugrundet, at Fogeden end ikke imod en Sikkerhedsstillelse fra Reqvirentens Side bør iværksætte Arresten. I den Omstændighed, at Reqviritus tilbyder Sikkerhed for at undgaae Arresten, ligger isvrigt ingenlunde nogen Indrømmelse af Reqvirentens Ret; men det er dog altid forsigtigst, at han strax tillige fremsætter sine Indsigelser imod Arresten eller dog reserverer sig det Fornødne i denne Henseende.

Med Hensyn til Beskaffenheden af den Sikkerhed, som Reqviritus saaledes kan have at stille, maa her i det Hele gjælde det samme, som i §. 220 er bemærket om Reqvirentens Sikkerhedsstillelse, at nemlig i Almindelighed personlig Caution ikke kan være tilstrækkelig*), men at betryggende reel Sikkerhed kan fordres; jfr. Frd. 8 Juli 1840 §. 56 sammenholdt med §. 2 og Motiverne i Viborgske Stændertidende f. 1838, 1ste Række S. 548-549. En anden Sag er

*) Den Omstændighed, at der ved et Gjeldsbrev er stillet Creditor en personlig Cautionist, kan altsaa ingenlunde udelukke Creditor fra at foretage Arrest hos Debitor, og i alt Fald kan den Omstændighed, at han før Gjeldens Forfaldstid har modtaget nogen som en antagelig Cautionist, ikke være bindende for ham efterat Gjelden er forfalden. Er det en Selvskyldnercautionist kan han da endog foretage Arrest hos dem begge.

det, at Requirenten ikke let her vil modsætte sig Antagelsen af en virkelig solid personlig Caution, i Særdeleshed ikke naar Requisiteus tillige erkjender Fordringens Rigtighed*). At Fogeden her, endstjønt han erkjendte, at de lovlige Betingelser for Arrestens Iværksættelse vare tilstede, skulde kunne undlade denne, blot imod at han selv paatog sig Ansvar for Følgerne imod Requirenten, er saavidt vides ikke antaget af nogen Lovkyndig, ligesom det ogsaa er uden Hjemmel i Loven**), endstjønt saadant næppe i sig selv vilde være misligere, end den Frihed for Fogeden, at kunne imod en saadan Erklæring undlade at affordre Requirenten den Sikkerhedsstillelse for en tvivlsom Arrest, som det ellers paa ligger ham at stille.

Størrelsen af den Sikkerhed, der kan fordres, er her i Almindelighed ligefrem givet, idet den skal

*) I saa Fald vil nemlig ordentligvis Mellemværendet blive afgjort ved et formeligt Forlig for Fogedretten, hvorved Terminen for Gjeldens Afgjørelse bestemmes.

**) Den ganske særegne Bestemmelse i Pl. 15 Mai 1839 §. 2, at Politivrigheden i det Tilfælde, hvor vel en blot Protest, men endnu ikke noget formeligt Forsbud er nedlagt imod Reispas, kan uden videre meddele dette, naar den selv vil staae Anmelderen til Ansvar for Følgerne, er fremfaldt ved Nødvendigheden af i dette Forhold at give Politivrigheden en vis discretionær Myndighed, og kan ikke afgive Analogi for hvad Fogeden under en formelig Fogedforretning kan være berettiget til; jfr. Coll. Tid. f. 1839 S. 461 ff.

svare til Beløbet af det, som Requisition søges for*). Dog kan der forekomme enkelte Tilfælde, i hvilke Kravets Størrelse ikke bestemt kan opgives, t. Ex. efter L. 1—21—10 og 3—3—3, og der maa da kunne forlanges Sikkerhed for det største Beløb, som der efter de forhaandenværende Oplysninger kan skjønnes med Rimelighed at ville kunne blive Spørgsmaal om, ifr. Frd. 8 Juli 1840 §. 56. Naar Sagen i de Tilfælde, som L. 1—21—15 og 16 omtale, muligen kan udfalde til corporlig Straf, kan heller ikke nogen tilsvarende Størrelse for Sikkerheden opgives; men da dog denne Sagens Bestaaffenhed ingenlunde ubetinget bør udelukke Requisition fra ved en Sikkerhedsstillelse at kunne befrie sig for den forlangte Arrestation, ifr. Frd. 12 Juni 1816 §. 3, saa bør der stilles Sikkerhed for et saa betydeligt Beløb, at det eventuelle Tab heraf kan skjønnes fornuftigvis at ville garantere Requisition Tilstedeblivelse, ifr. Ørstedes Haandbog VI. S. 375-376.

Endelig kan endnu det Spørgsmaal opstaae, hvorvidt det er nødvendigt, at den stillede Sikkerhed skal garantere Requirentens Fyldestgjørelse inden en vis Tidsfrist. Hertil maa Svaret uden tvivl blive, at

- *) Saafermt en Deel af den fremsatte Fordring skjønnes at være aabenbar uhjemlet, t. Ex. en utilladelig Rente, maa der naturligvis forsaavidt forholdes ligesom ellers, hvor et antageligt Fundament for Arresten ganske mangler.

ligesom det ikke kan fordres, at Gjyldestgjørelse ved Hjælp af den stillede Sikkerhed skal kunne erholdes pieblikkeligen eller naar paafordres, saaledes er det paa den anden Side heller ikke tilstrækkeligt, at der blot engang i Fremtiden sikkes Reqvirenten Betaling; men Reqvirenten maa kunne forstaaes denne ved den stillede Sikkerhed idet mindste ligesaa betimeligt, som han kunde have opnaaet samme ved Arrest i Debitors Gods, altsaa omtrent paa den Tid, da han kan vente efter erhvervet Døm at vilde kunne have gjort Execution i dette. Det er imidlertid herfor ikke nødvendigt, at de Panteobligationer eller andre sikke Gjeldsdocumenter, der bydes som Sikkerhed, skulle være forfaldne til Betaling til det nævnte Tidspunkt, naar det nemlig er muligt ved derrs Salg at opnaae et saa stort Beløb, som udfordres.

Ligesom Requisitus ved behørig Sikkerhedsstillelse ganske kan afværge Arrestens Iværksættelse, saaledes kan denne sidste heller ikke udstrækkes videre end til at Sikkerhed for Reqvirenten er opnaaet; naar altsaa Sikkerhed allerede er opnaaet ved den hos en af flere Meddebitorer foretagne Arrest, kan denne ikke tillige foretages hos de øvrige; naar anden Sikkerhed stilles for endel af Fordringen, kan Arresten ikke foretages for det manglende Beløb, og overhovedet kan den ikkun stee i saameget Gods, som udfordres til at sikke Reqvirentens Gjyldestgjørelse, jfr. Frd. 15 December 1797, 24 Januar 1838 §. 14, 8 Juli 1840 §. 6 m. fl. Heraf

er det navnlig ogsaa en Følge, at Arrest ordentligvis ikke kan iværksættes paa Nogens Person, naar der ved Arrest paa hans Gods allerede maa antages at være opnaaet tilstrækkelig Sikkerhed for Requirenten, jfr. L. 1—21—11-13, Frd. 8 Juli 1840 §. 56, Canc. Skr. 16 August 1831, Jur. Tidsskr. XXXV. S. 153 ff.

Fra de ovenanførte almindelige Regler gives der en vigtig Undtagelse, naar Arrest søges for Gjæld efter Verel eller Verelobligation; thi Debitor kan da ikke ved nogen Sikkerhedsstillelse, men kun ved strax at betale, afværge Arresten, ligesom ogsaa Arresten strax bliver at foretage baade paa Person og Gods, uden Hensyn til om dette sidste er tilstrækkeligt til Fordringens Gyldestgjørelse, L. 5—14—26, Frd. 26 November 1731, 26 Juni 1824 §. 5 og 18 Mai 1825 §. 67. Naar imidlertid Requisite fremsætter nogen saadan Indsigelse imod Fordringens Rigtighed, som under det paafølgende Søgemaal kan komme i Betragtning, maa han uden tvivl kunne afværge Arresten, ved at deponere det omhandlede Beløb, jfr. Ørsted's Haandbog V. 275-276.

F. Om Fremgangsmaaden under Udførelsen af Arrestforretninger.

§. 227.

1. Om Arrestforretningens Paabegyndelse.

I det vi med Hensyn til Fremgangsmaaden under Arrestforretninger i det Hele henholde os til den foregaaende Fremstilling af Fremgangsmaaden under Fogedforretninger i Almindelighed, skulle vi her blot tilføie, hvad der endvidere kan være at bemærke om de førstnævnte Forretninger i Særdeleshed.

Foruden hvad der kan være at iagttage i Henseende til den materielle Bestaafenhed af den Forbring, i Anledning af hvilken man vil lade foretage Arrest, maa det ogsaa i formel Henseende paasees, at der ikke requireres Arrest under Et for flere Forbring, end der efter Reglerne om Sagers Cumulation (see den ordinære Procesmaade §. 10) kunne paatales samlede under det paafølgende Søgemaal, af hvilket Arrestsagen egentlig udgjør en foreløbig Del. Saaledes kan der vel intet være imod, at Requirenten lader foretage Arrest paa engang for flere forskjellige Gjeldsfordringer, der tilfemme ham hos samme Debitor (cumulatio objectiva); men derimod kan det ordentligvis ikke tilstedes flere Creditorer, der have forskellige Forbring paa samme Debitor, at forene sig for under Et at lade foretage en Arrestforretning hos ham, ifr. Nyt Jur. Tidsskr.

I. S. 115 ff.; Jur. Ugekrift I. S. 128 ff. og S. 756 ff.; see dog herved Juridisk Tidsskrift XXXVI. S. 40. Naar flere Personer hæfte for samme Forbring, og der heller ikke med Hensyn til Reglerne om Værneting kunde være noget til Hinder for at paatale den hos dem ved eet Søgemaal, maatte de vel efter Forholdets Natur ogsaa kunne inddrages under een Arrestforretning; men den positive Lovgivning har bestemt, at hvor der ættes Arrest paa flere Personer, eller Fleres Eiendele skulle belægges med Arrest, skal der steds afholdes særskilte Forretninger for hver af disse Personer, uagtet Requisitionen maatte være grundet paa en fælles Forpligtelse; Spøttelregl. 22 Marts 1814 S. 50, 13 Juli 1836 S. 18.

Efterat Fogeden har modtaget Requisitionen vil der ofte kunne være noget, som han anseer det nødvendigt, at Requirenten berigtiger, førend han tager nogen Beslutning om at efterkomme Requisitionen, og herom maa han da være berettiget og forpligtet til at indlade sig i en foreløbig Forhandling med Requirenten. Navnlig gjelder dette om den Sikkerhed, som Requirenten kan have at stille for Arrestens Følger, da Requirenten end ikke kan vide, hvilken Sikkerhed Fogeden anseer nødvendig, førend denne derom har underrettet ham; men der kan ogsaa i andre Henseender være noget, som Fogeden finder det nødvendigt, at Requirenten sørger for, saasom Tilveiebringelsen af et Document o. s. v. Naar da Fogeden efter Requisitionen og den foreløbige For-

handling finder, at den forlangte Forretning end ikke bør paabegyndes, og Reqvirenten ikke er villig til at tage Requisitionen tilbage, maa Fogeden, efterat have sat Fogedretten, ved formelig Kjendelse negte at paabegynde Forretningen; og fra Reqvirentens Side kan da intet videre i Arrestsagen foretages, førend han enten har hævet den Grund, ifølge hvilken Fogeden har negtet at handle, forudsat at det er en Forhindring, som saaledes lader sig fjerne og som derfor kun har bevirket en Vægring af Fogeden indtil videre, saafremt manglende Sikkerhedsstillelse eller foreløbig Anmeldelse til Reqviriti Foresatte o. s. v., eller han ved Appel til vedkommende høiere Ret har bevirket Fogedens Decret underkjendt.

Saafermt derimod Fogeden finder, at der intet kan være imod at Forretningen paabegyndes, stæer dette derved, at Fogedretten (§. 214 No. 2) begiver sig til Reqviriti Bopæl, eller til hvilket andet Sted hvor Forretningen efter Omstændighederne lovligt kan begynde (§. 215 No. 2), underretter Reqviritus, eller hvem der ellers i hans Sted træffes tilstede, om Requisitionens Indhold, og fordrer Fyldestgjørelse af Reqvirentens Fordring og de paadragne Omkostninger eller tilstrækkelig Sikkerhedsstillelse for samme.

Reqviritus kan da, endskjøndt han erkjender Lovligheden af den forlangte Arrest, afværge sammes Forretagelse ved strax at fyldestgjøre Reqvirentens Fordring, eller ved at stille behørig Sikkerhed for samme, ligesom

han ogsaa kan forsøge at kemme til et lignende Resultat ved Forlig med Requirenten om deres Mellemværende. Men det er ogsaa muligt, at han modsætter sig Requirentens Intention ved at fremsætte Indsigelser imod Arrestforretningens Fremme, hvorved da især kan fremkaldes en egentlig Tvistighed imellem Parterne. Derhos kunne Tvistigheder ogsaa foranlediges ved Erindringer, som fra Requirentens Side fremsættes imod den af Requisitus anbudne Gyldestgjørelse eller Sikkerhed, eller imod Føgedens Forhold m. v., og det synes derfor rigtigst her samlet at omhandle deslige Tvistigheder og deres Paakjendelse.

§. 228.

2. Om Tvistigheder under Arrestforretningen og deres Paakjendelse m. v.

Med Hensyn til den Indsigelse, som de fremsatte Indsigelser, forudsat at de findes grundede, kunne have paa Forretningens Foretagelse, kan man vel sige imellem dem, der gaae ud paa at den requirerede Arrest aldeles ikke lovlig kan foretages, og dem der kun sigte til at forhindre, at den foretages i det Omfang eller paa den Maade, som paa staaes, af hvilke Indsigelser de førstnævnte ordentligvis ville blive fremsatte strax in limine af Forretningen, men sidstnævnte hyppigst forekomme under selve Udførelsen af denne; men vi ansee det, som oven-

for berørt, for rigtigst her samlet at omhandle alle deslige Indsigelser, uden Hensyn til paa hvilket Stadium af Forretningen, de kunne ventes at ville fremkomme, saamegetmere som Indsigelfernes mere eller mindre omfattende Indflydelse ikke beroer paa deres forskellige Art, da den samme Indsigelse ofte kan forhindre Forretningens Foretagelse i det Hele og ofte kun tildeels *); og derhos Afgjørelsen heraf i de enkelte Tilfælde ikke har nogen Banfelighed. Vigtigere er det derimod udentvivl at skjæle imellem de fremsatte Indsigelser og Erindringer med Hensyn til deres Indflydelse paa Fogdens Myndighed til egentligen at paa kjende de opkastede Spørgsmaal og paa Retsvirkningen af Fogedens Kiendelser. Ifølge Arrestforretningers provisoriske Natur er der vel nemlig meget under samme, hvis endelige Afgjørelse maa henstydtes til den Ret, der skal paa kjende Arrestforfølgningssagen; men det maa dog udentvivl antages, at der ere visse Momenter i

- *) Saaledes er t. Ex. den formelle Indsigelse, at Fogeden er incompetent, vel ordentligvis rettet imod hele Forretningens Foretagelse; men naar Debtors Gods beroer under forskellige Jurisdictioner, og der forlanges Arrest heri foretaget af den samme Foged, vil Indsigelsen dog kunne være partiel. Naar Arrestforretning paabegyndes hos Rogen, der nyder Fristagelse for sin Person og en vis Art af Gods, vil den herpaa støttede Indsigelse aldeles forhindre Arrestens Iværksættelse, saafremt den Paagældende intet andet besidder end det undtagne Gods; men i modsat Fald vil Indsigelsen kun virke partielt, o. s. v.

Arrestsagen, hvis Paakjendelse af Fogeden maa ansees som definitiv, ~~saaledes at de ei kunne~~ blive Gjenstand for Paakjendelse af en anden Ret i første Instans, men kun for Prøvelse af vedkommende overordnede Domstole.

Man kan med Hensyn hertil uden tvivl sige imellem, om de Tvistigheder og Spørgsmaal, der skulle afgøres, vedkomme:

1. Arrestforretningens Formalitet eller Føgedretten selv og Arrestsagens processuale Behandling for denne Ret, saasom Erindringer imod Fogedens Competens eller Habilitet (§. 214), imod Forretningens Paabegyndelse paa et vist Sted (§. 215. 2), imod den Person, som nogen af Parterne lader møde for sig (§. 215. No. 9) o. s. v. Herhen høre ogsaa de Erindringer, der af den ene Part fremsættes imod den andens Paastand om en Udsættelse af Forretningen (§. 215. 6), samt Spørgsmaal om den Veiledning, som Fogeden kan være pligtig at yde en af Parterne eller dem begge (§. 215. 7.)

2. Den egentlige Hovedsag, hvortil Arrestforretningen flutter sig og som væsentligst betinger dens materielle Lovlighed, d. e. den Rettighed eller den Fordring, der har foranlediget Forretningen og hvis Fyldestgjørelse ved samme skal sikkes. Herimod kan naturligvis fremkomme alle de Indvendinger, som ellers kunne fremsættes imod en Sags Realitet, saasom at Fordringens Forfaldstid endnu ikke er kommen; at Sa-

gen er Reqvirenten eller Reqviritus uvedkommende; at det Factum, hvorpaa Reqvirenten støtter sin Ret, ikke har fundet Sted, eller at Loven ikke hjemler den Følge af et vist Factum, som Reqvirenten paastaar; at den Ret, som efter Omstændighederne ellers kunde have tilkommet Reqvirenten, bortfalder ifølge andre særegne factiske Omstændigheder, o. s. v.

Forsaauidt Føgeden under Arrestsagen foreløbigen maa tage Hensyn til hvad der for Tiden foreligger i Henseende til Hovedsagens Realitet, navnlig om Forderingens Rigtighed eller Urigtighed allerede paa dette Tidspunkt kan ansees som givet, maae vi ogsaa her berøre det Spørgsmaal, om Reqviritus kan afværge Arresten ved at fremkomme med en Contrafordring imod Reqvirentens Forderung. Dette maa utvivlsomt indrømmes Reqviritus, saafremt hans Forderings Rigtighed er vedgaaet eller bevist, og Betingelserne for ved et Contrafsgsmaal at kunne bringe den til Liquidation imod Hovedfordringen ere tilstede*), thi under disse Omstændigheder vil Reqvirenten ikke kunne opnaae Dom over Reqviritus, undtagen for det som Hovedfordringen muligen kan overstyre Contrafordringen. Fremdeles synes Spørgsmaalet i Almindelighed ogsaa at maatte besva-

*) At det om end Hovedfordringen er liquid Haandskriftskrav, ingenlunde hertil er nødvendigt, at Contrafordringen ogsaa er Haandskriftskrav, have vi omhandlet i den ordinære Procesmaade §. 36. Jfr. isvrigt herved Ark. f. Retsvid. V. S. 486 Note og Ryt jur. Ark. XVII. S. 54.

res bekræftende, saafremt Contrafordringens Rigtighed er givet, om ~~end~~ ~~dens~~ ~~Forfaldstid~~ endnu ikke er kommen, og altsaa en væsentlig Betingelse for at kunne benytte den til Compensation ved Contrasøgemaal mangler, naar den dog vil forfalde til Betaling inden den Tid, da Requirenten ved Arrestforfølgningssagen kan erholde sin Fordring erigibel; thi endskjønt Contrafordringen da ikke kan benyttes som Forsvarsmiddel imod Hovedsagen, maa den dog vistnok kunne benyttes til at udgjøre den Sikkerhedsstillelse, hvorved Requisite i Overensstemmelse med det ovenfor Udviklede kan afværge Arrest, eftersom Requirenten fornuftigvis ikke kan vrage den Sikkerhed, der gives ham i det, han selv vil være pligtig at udbetale til den Tid, da han bliver istand til at inddrive sin Fordring. Tøvrigt maa Requisite, saafremt den modstaaende Fordring, som han paa en af de ovenansførte Maader vil benytte til at afværge Arresten, repræsenteres ved et transportabelt Gjeldsdocument, være pligtig til at sikre Requirenten imod dens Transport til tredie Mand ved en Deposition af Gjeldsbrevet eller en Paategning paa samme, da Requirenten ellers kunde gaae glip af den Sikkerhed, som han ved Arrestforretningen vilde have kunnet opnaae, og desuagtet vedblive selv at hæfte for Contrafordringens Betaling; jfr. Frd. 9 Febr. 1798. I alle de Tilfælde derimod, hvor Contrafordringens Rigtighed ikke er indrømmet eller paa anden Maade givet, kan den ikkun komme i Betragtning som en Omstændighed, der mere

eller mindre gjør Arrestens Eøvlighed tvivlsom, og altsaa ikke være et afgjørende Middel til at afværge samme.

En Undtagelse fra de ovenanførte almindelige Regler finder Sted, naar den Fordring, for hvilken Arresten fordres iværksat, er en Bexelgjeld. Den Bexelcreditor tilkommende særegne Arrestrettighed sigter ikke blot til at forskaffe ham Sikkerhed for at erholde sin Fordring fyldestgjort, men ogsaa til at garantere ham en øieblikkelig promte Betaling til Førfaldstid, og ligesom Bexeldebitor her er indskrænket til at benytte visse Indsigelser, Frd. 18 Mai 1825 §§. 68 og 69, saaledes kan han uden tvivl heller ikke ved nogen Contrafordring directe*) afværge Arresten; thi hverken kan nogen Modfordring gøres gjeldende ved Contraføgsmaal imod Bexelfordringen, jfr. §. 208 No. 4, eller Arresten for saadan Fordring afværges ved en Sikkerhedsstillelse; jfr. §. 226**).

3. Arrestforretningens egen Realitet c: de retlige Forhold, der udenfor den blot formelle Fremgangsmaade og den Fordring, for hvis Skyld Arresten foretages, betinge Arrestsagens Fremme i det Hele

*) En anden Sag er det, at han muligen for sin Fordring atter kan iværksætte Arrest hos Requirerenten.

**) Jfr. dog herved en (udentvivl noget corrupt aftrykt) Dom i Jur. Ugeskrift II. S. 637-638, hvor i det mindste Parternes Procedure synes at gaac ud fra en anden Anføelse om Udgangen til ved Contrafordring at afværge Arrest for Bexelgjeld.

eller tilbøjs, saafom Spørgsmaal om Tilstrækkeligheden af en Sikkerhedsstillelse ved Requirenten eller Requisitus, om Personens eller Tingens Arrestabilitet, om den Orden, der ved Arrestens Udførelse i Godset skal iagttages, især forsaavidt Iagttagelse af denne Orden vil begrunde en subsidær Arrestfrihed, ifr. Frd. 15 Decbr. 1797, m. v. *Lud.* sigelser i Arrestforretningens egen Realitet kunne iøvrigt ikke blot fremsættes af Requisitus, men ogsaa af tredie Mand, hvem det hele øvrige Retsforhold imellem Requirenten og Requisitus er uvedkommende, saafom naar tredie Mand indfinder sig og exciperer imod den tilføjtede Arrest i visse Gjenstande, som stridende imod hans Ret, t. Ex. fordi Requisitus blot er Besidder af samme og han derimod Eier.

4. Det blot Administrative ved Arrestforretningen eller Fogedens Fremgangsmaade ved at udføre sine Beslutninger, saafom Bestemmelsen af hvilken egentlig fysisk Magt der bør anvendes for at fremtvinge noget som Fogeden har kjendt Requisitus pligtig til at indrømme, Maaden hvorpaa en arresteret Person skal bevogtes m. v.

Hvad dernæst angaaer Fogedens Ret og Forpligtelse til at paakjende de Tvistigheder og Spørgsmaal, der i de ovenmeldte Henseender kunne opstaae, da henhører en Paakjendelse vel altid under Fogeden, forsaavidt Udførelsen af hans Embede gjør samme nødvendig, nemlig for at han kan tage en Beslutning om Arresten skal negtes eller fremmes (ifr. §. 214 No. 3);

men alle de ovenanførte Momenter kunne dog ikke i samme Grad eller paa samme Maade være Gjenstand for hans Afgjørelse. For det første maa utvivlsomt afsondres Alt hvad der henhører til den egentlige Hovedsag imellem Parterne. Denne henhører altid under vedkommende Domstoles endelige Paaskjendelse, og kan aldrig være Gjenstand for en definitiv Afgjørelse af Fogedretten, men hvilket heller ingenlunde er nødvendigt, da Iværksættelsen af Arrest som forhen omhandlet ikke forudsætter, at Requirentens Fordring allerede skal være anerkjendt som rigtig, men ogsaa kan finde Sted endstjændt det maa erkjendes, at dens Retsmæssighed er tvivlsom. Fogden har vel at tage et forløbigt Hensyn til dette Retsforhold, forsaavidt det er nødvendigt for at han kan bestemme sig, om han overhovedet vil fremme Forretningen eller ikke; han maa derfor endog kunne erklære, at han for sit Vedkommende anseer Requirentens Ret for saa aabenbar velgrundet, at ingen Sikkerhedsstillelse kan affordres denne for at erholde Arresten foretaget, eller for saa aabenbar ugrundet, at den end ikke imod Sikkerhedsstillelse bør fremmes; men denne Fogedens Formening om Sagens Klarhed eller Tvivlsomhed, ligegyldigt om denne sidste antages at beroe paa utilstrækkelig Oplysning om de factiske Omstændigheder eller paa Subsumtionen under jus, afgjør dog aldeles intet om Parternes Ret i den egentlige Hovedsag og, forsaavidt Arresten afhænger af denne, altsaa heller intet om Arresten

stens virkelige Lovlighed, men denne kan forsaavidt alene afgjøres af den Ret, der er bemyndiget til at affige Dom imellem Parterne i Hovedsagen.

Derimod kunne de Momenter, der uden Hensyn til Requirentens Ret i Hovedsagen, have Indflydelse paa Arrestforretningens Lovlighed, næppe ligefrem ligge udenfor en virkelig eller definitiv Paafjendelse af Fogedretten. Navnligen gjælder dette om de Spørgsmaal, der henhøre til Arrestforretningens Formalitet og den administrative Fremgangsmaade under samme, hvilket alt er noget der ene og umiddelbart vedkommer Fogedrettens egen Virksomhed. Mere tvivlsom er Sagen med Hensyn til Arrestsagens egen Realitet, i Særdeleshed de factiske Forhold, hvoraft Arrestabiliteten er afhængig. Fogedens Stilling med Hensyn til disse Spørgsmaal under Arrestforretningen synes, uagtet denne er af provisorisk Natur, ikke at være forskjellig fra den han indtager under en Executionsforretning, hvor han utvivlsomt er berettiget og forpligtet til bestemt at paafjende de aldeles lignende Spørgsmaal, der kunne opkaftes om Godssets Undtagelse fra Execution m. v., ligesom Requirenten heller ikke kan henvende sig til nogen anden Ret for at erholde deslige Spørgsmaal afgjorte*). Man maa imidlertid i alt Fald for

*) Vel synes det tydeligen forudsat i Loven, at Creditor ved den Dom, der tilkjender ham en vis Fordring, tillige kan erholde Debitor erklæret arrestabel, ifr. L. 1—24—44 og 45 og 5—14—54;

det første afføndre de Tilfælde, hvor det paa den Tid, da Arresten skal foretages, ifølge manglende tilstrækkelig Oplysning om det factiske Forholds Bestaafenhed, er tvivlsomt, om den Person eller Gjenstand, der forlanges arresteret, virkelig henhører til de undtagne Classer eller ikke, eller hvor der mangler tilstrækkelig Oplysning om den virkelige Tilværelse af en singular Lov, som Fogeden ikke kan være pligtig at kjende, og som paa beraabes som Hjemmel for Fritagelse for Arrest paa Person eller Gods. I flige Tilfælde kan det ikke forebreds, at Arrestforretningen skal udsættes indtil det viser sig, om tilstrækkeligt Bevis for Rigtigheden af Reqviriti Anbringende kan tilveiebringes eller ikke, og Spørgsmaalet saaledes virkelig paakjendes; men Fogeden maa, ligesom hvor Reqvirentens Ret i Hovedsagen selv er tvivlsom, være berettiget til imod Sikkerhedsstillelse at fremme Arresten, og en nærmere Forhandling og Afgjørelse af Spørgsmaalet kan da finde Sted under den paa Arresten følgende Procedure. Er der derimod in-

men ligesom dette ikke stemmer vel med Forholdets Natur, da Debtors Arrestabilitet er afhængig af flere Omstændigheder, som kunne forandre sig imellem Dommens Afgivelse og dens Execution, saaledes forekomme nu flige Domme aldrig i Praxis, og adskillige Landsover- samt Hof- og Stadsretsdomme have endog udtrykkelig negtet at afgjøre hint Spørgsmaal imellem Parterne, og henvist det til Fogedens Paakjendelse, ifr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 161 ff. og XXIV. S. 81 ff.

gen Uvisshed om Bestaaffenheden af selve det factiske Forhold, men ~~hvorvidt samme~~ ~~kan subsumeres~~ under en vis Lovforskrift, t. Ex. om Frd. 24 Februar 1734 er anvendelig paa Officierer paa Wartpenge m. fl., jfr. S. 222 No. 5, kan Fogeden uden tvivl ikke være berettiget til — saaledes som han maa være det naar en lignende Tvivl finder Sted med Hensyn til Requirentens Ret i Hovedsagen selv — at slyde en virkelig Paakjendelse af Spørgsmaalet fra sig, ved at erklære, at da samme er tvivlsomt, vil han indtil videre paalægge den Vedkommende Arrest imod at Requirenten stiller Sikkerhed for Følgerne, men han bør vistnok bestemt paakjende om Arrestabilitet finder Sted eller ikke, jfr. L. 1—21—3, hvoraf dog maasse ikke nødvendigen følger, at Fogedens Kjendelse, naar den udfalder til at Arrest skal iværksættes, bør betragtes som en definitiv Afgjørelse af dette Spørgsmaal, jfr. hvad nedenfor skal blive bemærket om Arrestfølgningssagen. Dernæst maa ogsaa affondres den Indsigelse imod Arresten, der hentes fra tredje Mands Ret, navnlig en paaberaabt Eiendomsret til de Gjenstande, der søges arresterede. Denne Indsigelse er grundet paa et selvstændigt Retshforhold, som det ikke kan vedkomme Fogeden endeligen at paakjende; men naar en Ting findes at være i et saadant Forhold til Requisitus, at Formodningen maa være for, at den er ham tilhørende, og tredje Mands Ret ikke strax tilstrækkeligen kan oplyses, maa Arresten kunne iværksættes, under Forbehold

af tredje Mands Ret til nærmere at gjøre sin formentlige Ret gjeldende, ifr. Ark. for Lov og Ret 3die Bds. 1ste Hefte S. 29-46 og Nyt Ark. for Lov og Ret S. 198-199.

Det Spørgsmaal, om Fogeden under en Arrestforretning kan være berettiget til at forandre et under samme Forretning tidligere affagt Decret, maa bedømmes efter det paakjendte Tilfældes individuelle Beskaffenhed og Kjendelsens Indhold. Efter Nogles Mening bør man i denne Henseende skjelne imellem Fogedens saakaldte dispositive Decreter, eller de ved hvilke det bestemmes, om Forretningen skal nyde Fremme eller ikke, og de fuldbgyrdende Decreter, eller de der gaae ud paa at erklære eller at negte selve Arrestens Iværksættelse, saa at det førstnævnte Slags Decreter skulde kunne forandres af Fogeden selv, men ikke det sidstnævnte*). Men denne Distinction kan næppe føre til en rigtig Afgjørelse af de forskjellige Tilfælde, og navnlig er det af Lovgivningen klart, at endog den aldeles fuldbgyrde Arrest i mange Tilfælde ved et nyt Decret af Fogeden kan ophæves. Rigtigere bør man udentvivl skjelne imellem de Tilfælde, hvor et nyt Decret vel bevirker et andet Resultat, end det der fulgte af det tidligere Decret, men uden at nogen sand Modsigelse imellem disse Decreter kan siges at finde Sted, fordi de ere afgivne under forskjellige Omstændigheder, og de Tilfælde, hvor

*) Ifr. J. N. Høst i Nyt Ark. for Lov og Ret S. 241 ff. og Dreier l. c. S. 119-120.

det nye Decrets Afviselse fra det ældre virkelig vilde bringe Fogeden i Modsigelse med sig selv*). Saaledes er der aldeles ingen Modsigelse, men meget mere fuldkommen Overensstemmelse, imellem det Decret, hvorved Fogeden først negter at paabegynde en Forretning, fordi der mangler Sikkerhedsstillelse, foregaaende Anmeldelse til Foresatte, o. s. v., og det, hvorved han, naar denne Grund er hævet, erklærer at ville begynde samme, jfr. ovenfor S. 227. Ligesaa lidet medfører det Decret, hvorved Fogeden blot i Almindelighed har tillagt en Forretning Fremme, nogen Nødvendighed af, at Arresten ogsaa virkelig skal blive iværksat; thi fordi Fogeden har erklæret, at han under de nu forhaanden værende Omstændigheder fandt sig forpligtet til at fremme Forretningen, eller at de hidtil fremsatte Indsigelser ikke kunde være til Hinder for Forretningens Fremme, kan han dog meget vel siden negte Forretningens videre Fremme, naar Forholdet imidlertid har ferandret sig, t. Ex. derved at Requisition stiller Sikkerhed for Fordringen, eller fremsætter en Indsigelse, som Fogeden antager bør komme i Betragtning, uagtet den ikke tidligere har været fremsat, jfr. ovenfor S. 215. 7. Det kan endog meget vel være den samme Indsigelse, hvor-

*) At det ikke er den samme Foged, der handler, men han er afløst af en anden Person, t. Ex. en Sættefoged, gjør naturligvis hert ingen Forandring, naar det er den samme Fogedret, der administreres af begge.

om de forskjellige Decreter dreie sig, uden at dog disse blive modsigende, saasom naar Fogeden har negtet at tillægge en vis Indsigelse den paaftaaede Virkning til at standse Forretningens Fremme, fordi den var blottet for Bevis, men et antageligt Bevis siden skaffes tilveie, t. Ex. en Daabsattest der godtgjør den fremsatte *exceptio minorennitatis*. Derimod vilde det være modsigende, om Fogeden vilde paa kjende det samme uforandrede Spørgsmaal anderledes ved en senere Kjendelse, end han allerede har afgjort det ved en tidligere; dette vilde ikke være forskjellige Kjendelser under forskjellige Omstændigheder, men en Forandring af selve det engang affagte Decret, hvortil Fogeden i Almindelighed ligesaa lidet som en anden Dommer kan være berettiget, jfr. den ordinære Procesmaade §. 178. Dog kan dette ikke ligefrem gjælde om de blot administrative Decreter, hvilke ifølge deres Natur maa kunne forandres af Fogeden, ikke blot naar andre Omstændigheder ere indtraadte, men ogsaa naar ingen egentlig Forandring af Forholdet er indtraadt, saasom naar det t. Ex. blot er en fortsat Gjensidighed imod det, som den administrative Foranstaltning skulde bevirke, der foranlediger Fogeden til at finde en anden Fremgangsmaade nødvendig eller dog hensigtsmæssigere end den engang besluttede, jfr. Ark. f. Lov og Ret 3die B. 1 H. S. 70 og ovenfor §. 215. 8.

Naar de af *Requisitus* fremsatte Indsigelser af Fogeden forkastes, kan han vel som ovenmeldt ordentligvis endnu undgaae Arrestens virkelige Iværksættelse ved at

stille Sikkerhed for eller deponere det omtvistede Beløb; men derimod kan han ifølge Grundsætningerne i Fred. 17 Mai 1690 i Almindelighed ikke ved en Appel af Fogedens Decret standse Forretningens Fremme, jfr. Nyt jur. Ark. III. S. 24 og Læren om Appel, men der strides strax til Arrestens virkelige Iværksættelse.

§. 229.

3. Om Arrestens Fuldførelse.

a) Arrestens Fuldførelse paa Gods.

Der gives vel enkelte Tilfælde, i hvilke der strax kan lægges Arrest paa alt Debitors Gods, uden Hensyn til det Forhold, hvori dets Værdi staaer til Forbringens Størrelse, saasom for Verelgjeld, jfr. §. 226, og i andre Tilfælde er det fra først af givet, at Arresten ikke skal udstrækkes til alt Requisitioni Gods, saasom naar visse individuelle Gjenstande søges belagte med Arrest, jfr. §. 221, eller naar der blot forlanges Arrest paa det Gods, som en Fremmed fører med sig eller har tilstede i Jurisdictionen, L. 1—21—8 og 13, Pl. 30 November 1821. I Almindelighed er det derimod ikke saaledes fra Begyndelsen af givet, om Arresten paa Gods skal være total eller partiel, men dette vil beroe paa, om det findes, at Fyldestgjørelsen af Creditors Forbring tilstrækkeligen kan sikkes derved, at ikkun en Del af Requisitioni Gods belægges med Arrest, eller ikke.

Til Iværksættelsen af Arrest paa Gods udfærdres derfor ordentligvis ikke blot en Registrering eller speciel Optegnelse i Fogedprotocollen af det Gods, som agtes arresteret, ifr. Anordn. 18 Marts 1720 Cap. I. §§. 11 og 16, Frd. 8 Juni 1787 §. 12, men ogsaa en Burdering af samme*), hvilken Burdering vel som oftest kan foretages af de af Fogeden som Vidner medtagne Mænd, naar nemlig Gjenstandens Burdering ikke forudsætter særegne Indsigter; men i modsat Fald maa der sørges for Tilkaldelsen af andre kyndige Burderingsmænd, ifr. L. 1—24—18**). Ifølge det cit. Lovsted, sammenholdt med den foregaaende Artikel, kunde det vel synes, at Fogeden selv skulde deltage i Burde-

*) At L. 1—21—13, som der yttres i Maanedsskr. f. Literatur l. c. S. 229-230, skulde vise, at Lovgivningen ikke har forudsat Realarrests usædvanlige Følgesagelse af Registrering og Burdering, synes ikke at være Tilfældet. Lovstedet forudsætter meget mere et Etion over Forholdet imellem Requirerens Fordring og Godsens Værdi, d. s. en Burdering, men udtrykker sig dubitativt, fordi den foreløbige Burdering under Fogedforretningen ikke altid kunde antages at afgive en sikker Maalestok for Godsens virkelige Værdi, ifr. L. 1—24—32.

**) Ved en Dom i Jur. Tidsskr. XXXV. S. 153 ff. blev en Arrestforretning, hvorunder var eragtet, at Debitors Person skulde hensættes i Gjeldsfængsel, annulleret, fordi den, til Oplysning om at hans Gods var utilstrækkeligt til Creditors Gjeldstgjørelse, Følgesagelse Burdering var foretaget af Personer, der ikke kunde antages at have den fornødne Sagkundskab.

ringen, jfr. ogsaa Pl. 31 October 1827 §. 1; men L. 1—24—32 forudsætter dog, at Burderingen kan underkendes af et dobbelt Antal almindelige Taxationsmænd, hvilket ikke vel kunde stee, naar Fogeden havde Del i den paaflagede Burdering (jfr. i det Foregaaende §§. 109 og 212. 5), og i Praxis er det uden tvivl den almindelige Regel, at Burderingen alene foretages af de medtagne Mænd. Naar der da er registreret og vurderet saameget Gods, som, med Fradrag af Realisationsomkostninger, maa antages at kunne blive aldeles tilstrækkeligt til Fyldestgjørelse af Requirentens Krav og til Udredelsen af de Omkostninger, som Requisiteus har at erstatte, kan Requirenten i Almindelighed ikke forlange Arresten udstrakt til mere Gods, jfr. Frd. 15 December 1797, 24 Januar 1838 §. 14 og 8 Juli 1840 §. 6, samt Jur. Tidsskr. III. a. S. 187-190. Da Arrest imidlertid, som i det Følgende skal omhandles, ikke giver nogen Fortrinsret til at erholde Betaling af det arresterede Gods, bør der ikke negtes Creditor Afgang til at erholde Arrest iværksat i mere Gods, end der egentlig vil kunne være nødvendigt til at dække hans Fordring, naar han kan paavise bestemte Data, som gjøre det rimeligt, at en Anden tidligere end han vil kunne opnaae Execution i det arresterede Gods, t. Ex. naar der allerede paahviler Requisiteus en uopsigdt Namsdom, s. Højesteretsdom 16 Febr. 1804, Ark. f. Retss. I. S. 446 jfr. S. 168, ligesom det er klart, at naar der paa hviler det Gods, som skal arresteres, en Pantebehæftelse

til tredie Mand, maa denne Pantegjeld fradrages, forinden man ~~beregner det Beløb, hvorfor~~ det arresterede Gods kan antages at give Sikkerhed; men den blotte Mulighed af, at Arrestimpetranten vil kunne præveneres af andre Creditorer, kan naturligvis ikke komme i Betragtning i den nævnte Henseende, da ellers enhver Fordring, imod Lovgivningens klare Forudsætninger, vilde berettigede til at forlange ikke blot alt Debtors Gods, men ogsaa hans Person arresteret.

Med Hensyn til den Orden, der ved Iværksættelse af Arrest paa Gods skal iagttages, maa det i Analogi af Lovgivningens Bestemmelser om Udlæg antages, at der erdentligvis først skal søges Arrest i Debtors Løsøre, førend man holder sig til hans faste Eiendomme, og overhovedet først i de Ting, som han bedst kan undvære, hvorved hans egen Paavikning bør følges, saalænge Requirenten ikke kan opgive nogen antagelig Grund for, at de paaviste Effecter ikke skulde kunne afgive tilstrækkelig Sikkerhed for den Sum hvortil de maae ansættes, jfr. L. 1—24—23 og 25 m. fl. I Særdeleshed har Frd. 15 December 1797 udtrykkelig befalet, at naar der skal stee Arrest hos Haandværkere eller Andre, der øve nogen Slags Næring, maa samme ikke strax gjøres i de Ting, som høre til Skyldnerens Næringsdrift, saasom Haandværksredskaber, Materialier og deslige, men den bør først iværksættes i andre Ting, som Debitor kan paavise, og kun naar det befindes, at disse ikke ere tilstrækkelige til Sikkerhed for Creditors

Iovlige Krav, maa ogsaa de nævnte Fornødenheds Ting angribes, dog at man deraf fortrinligen holder sig til dem, som den Paagjeldende erklærer at være ham mindst nødvendige til sin Haandterings Fortsættelse.

Selve Guldforelsen af Arrest paa Geds stæer i Almindelighed derved, at Fogeden til Protocollen erklærer, at Rettens Arrest og Beslag er lagt paa de registrerede Effecter, samt betynder Requisition eller andre Vedkom-mende saadant. Requirenten kan i Reglen ikke fordre, at der med denne Arresterklæring skal forbindes en virkelig Bevaring eller Bevogtning af det arresterede Geds. Vel kan det næppe siges, at en saadan pbyssit Evang ligger udenfor Lovens Forrifter om Arrest; thi det synes utvivlsomt, at man paa Lovens Tid ellers ved dette Ord i Almindelighed netop tænkte sig omtrent det samme, som en fængsling Bevogtning*), og den Omstændighed, at L. 1—21—17 forudsætter, "at den Arresterede kan forflytte det arresterede Geds", kan strengt taget kun vise, at Arrest ikke nødvendigvis behøver at

*) Saaledes er "Stadens Arresthus", der blandt andet omtales i flere Raugsart. af 4 November 1682 §. 3, aabenbart ikke andet end et Fængsel, jfr. Rescr. 4 Marts 1684 "at arrestere og udi Stadens Fængsel eller Arresthus at anholde de Debitorer" o. s. v.; see ogsaa Frd. 24 Juni 1683 §. 1, 18 Marts 1693 m. fl., samt nærmere nedenfor om Personalarrest. En herfra ganske afvigende Mening om Sprogbrugen paa Lovens Tid er yttret i Maanedsskr. f. Literatur l. c. S. 169:170.

være forbunden med en Bevogtning af Godsæt, eller i alt Fald ikke med den saalike Bevogtning, at jo den Arresterede kan faae Leilighed til at raade over samme, fr. L. 1—21—14. Ei heller synes den ældre Lovgivning, hvortil Loven tildels slutter sig, at kunne afgive noget tilstrækkeligt Argument for, at Arrest paa Gods blot skulde bestaae i et verbalt Paalæg om Godsæts Tilstedeblivelse*). Men for at indskrænke Arresten til

- *) Udtrykket "Besetning" eller "Besættelse" i vore gamle Municipallove har vel nærmest betegnet et saadant blot verbalt Paalæg om Tilstedeblivelse af Person og Gods ligesom i de tydske Municipallove, hvorfra det er hentet (jfr. blandt andet D. Götschen: die Goss-larischen Statuten, Berlin 1840, S. 420 ff.); men da saadan Arrest kun anvendtes med Hensyn til Gæst eller Udenbysmand og hans Gods, som forefandtes i Byen, saa var den ordentligvis ogsaa en fysisk Anholdelse, idet den Borger, i hvis Hus det fremmede Gods var blevet arresteret, let kunde vaage over dets Tilstedeblivelse. Andre forekommende Udtryk, saasom: at hindre, impedire, occuper, detinere, Dreter l. c. S. 37 Note og A. Ancher's samlede Skrifter II. S. 617, synes derhos at vise, at der efter Omstændighederne ogsaa blev anvendt fysisk Tvang for at fikke Tilstedeblivelsen. Udtrykket Arrest og at arrestere forekommer kun sparsomt i den tidligere Lovgivning, og da som oftest i den samme Betydning som de flere andre ovenanførte Udtryk, saasom i Stubbekjøbings Privil. 1354 ("inhibitio vel arrestatio" — "capiantur et arrestentur") Christian den 4des Birketret 1623 ("Anhold og Arrest" — "besættis eller arrestieris") og flere Reces

et saadant verbalt Paalæg som ovennævnt taler dog afgjørende, at dette foreløbige Evangs-middel ikke let bør forbindes med større Ubehagelighed og Indskrænkning for den Paagjeldende, end Diemedet fordrer, og dette vil ordentligvis i det Væsentlige kunne opnaaes ved de med det verbale Paalæg forbundne Retsvirkninger, hvortil kommer, at den Risiko det kan have for Arrestimpe-tranten, at det arresterede Gods forbliver i Reqvistiti-Besiddelse, vilde endvidt indtræde for Sidstnævnte, naar Godset skulde overdrages i Førstnævntes Bevaring og Besiddelse, og denne Risiko kan Reqvistitus i Almindelighed ikke være pligtig at underkaste sig, jfr. Frd. 13 Januar 1792 Slutn.

Der gives imidlertid mange Tilfælde, hvor ifølge Sagens Natur Reqvirenten i det mindste synes berettiget til at gjøre Fordring paa, at Arrestdecretet skal ledsages af Foranstaltninger, der ogsaa physisk kunne for-

2—6—25; jfr. herved ogsaa Biskop Knuds Glosse til Jydske L. II. 12. Men at dog Ordet tidligen er overgaaet i det almindelige Sprog synes at kunne sluttes deraf, at det paa Christian den 2dens Tid forekommer i en forvandsket Form "rastere", "rosterre", "Rustering", see Christian den 2dens saakaldte verdslige Lov Cap. 9 (12), Suhms ældte Saml. II. 1 S. 124 og nye Saml. II. 1 S. 157, paa hvilke tvende sidste Steder "at hindre oc rastere" aabenbart ikke betyder andet end en virkelig Anholdelse og Bemægtigelse. Jfr. ogsaa Hvitfeldt S. 1492, 1522 m. fl. Steder.

hindre Reqvifitus fra at disponere over de arresterede Ting.

www.libtool.com.cn

Dette kan for det første finde Sted paa Grund af Gjenstandenes Bestaaffenhed. Naar saaledes Arrest lægges paa rede Penge eller lignende Pengeeffecter*), maa upaatvivlelig enhver af de Vedkommende kunne fordrø dem givne i sikker Deposito indtil Sagens Afgjørelse, jfr. Frd. 18 Mai 1825 §. 65 Slutn. Og overhovedet kan Reqvifitus i Reglen næppe fordrø, at forblive i Besiddelse paa samme Maade som hidtil af de arresterede Effecter, naar disse ere af den Natur, at de som Følge af Arresten ikke længere kunne bruges og benyttes efter deres egentlige Bestemmelse. Dette gjelder dels om Varer og andre lignende fungible Ting, der ikke kunne bruges uden at forbruges, dels om saadanne Gjenstande, hvis Benyttelse ordentligvis forudsætter en imod Arresten stridende Vortflytning fra Stedet, saafom Heste, Vogne, Gangklæder, Prætiøsa m. m. Med Hensyn til flige Gjenstande maa dels

- *) Saadan Arrest forekommer vel sjældnere, da Reqvifitus, der har flige Midler i Hænde, vil benytte dem enten til at betale Reqvirentens Fordring, hvis han erkjender dens Rigtighed, eller i modsat Fald til en Sikkerhedsstillelse, for at undgaae Arresten; men Arrest paa hine Gjenstande kan dog blandt andet forekomme, naar nogen requirerer Arrest lagt paa en Sum Penge, som han selv eller en tredje Mand udbetaler, Frd. 18 Mai 1825 §§. 65 og 69 og 25 Januar 1828 §. 3, jfr. Coll. Tid. 1825 S. 378.

kunne tages den Forholdsbregel, at de i et særskilt Af-
 lukke eller Gjemme ~~eller paa anden Maade~~ undergives
 Rettens Segl, ifr. Rescr. 2 Juli 1692 og Frd. 18
 Marts 1720 Cap. I. §§. 11 og 16, dels maa ogsaa
 andre efter Gjenstandens Natur og de concrete Omstæn-
 digheder passende Forholdsbregler kunne tages, for at
 sikre Arrestimpetranten imod det Arresteredes Forvands-
 ning*). Naar Arrest lægges paa en Gjenstand af ringe
 Omfang og uden egentlig Pengeværdi, men hvis Con-
 servation isøvrigt kan være af Bigtighed, t. Ex. et be-
 visende Document, maa samme vistnok ordentligvis uden
 videre kunne tages i Fogedens Bevaring, ifr. Ark. for
 Lov og Ret 2det Bind 2det Hefte S. 39-40, eller
 undergives Forsegling, ifr. Juridisk Tidsskrift XXIII.
 S. 242.

- *) I en Fogedforretning i Arkiv for Lov og Ret 3die
 Bind 1ste Hefte S. 11 ff. forekommer det Tilfælde,
 at Arrest blev lagt paa endel til en Næringsdrift
 som Hverksudst. henhørende. Heste, hvis Fodring m. v.
 Requiritus alene vilde paatage sig, naar hans Paa-
 stand om, at beholde dem til Fortsættelsen af hans
 Næringsbrug paa samme Maade, som hidtil, blev
 taget til Følge, men hvilken Benyttelse Requiriten
 ikke vilde indrømme. Kongens Foged resolverede da,
 at Requiriten strax havde at overtage Hestenes Nægt-
 ning og Fodring m. v., og derhos at foranstalte dem
 snarest muligt stillede til offentlig Auction, saaledes
 at det Beleb, hvortil de udbragtes, skulde af Kjø-
 berne afleveres directe til Fogeden for at tages i
 Deposito.

Dernæst ville ogsaa, uden Hensyn til Gjenstandens Bestaafenhed, Reqvistiti Forhold og andre Omstændigheder kunne bevirke, at de arresterede Ting underkastes en særegen Bevogtning eller endog ligefrem overgives i Requirentens Besiddelse og Bevaring. Dette kan saaledes indtræde, naar Arresten er iværksat paa Gods, der befinder sig i et Requirenten selv tilhørende Locale, som Reqvistitus hidtil har haft i Brug, men nu skal forlade, saasom naar der efter L. 1—21—11 lægges Arrest paa Leietagerens Gods for skyldig Husleie, eller efter L. 1—21—13 paa dens Gods, der har ligget i Herberg og ikke kan betale, i hvilke Tilfælde det arresterede Gods, da det ikke kan medtages af Reqvistitus, ordentligvis ligefrem vil gaae over i Requirentens Besiddelse*). L. 4—1—36 forudsætter ogsaa, at Godset

- *) Jfr. herved en Fogedkjendelse i Nyt Arkiv for Lov og Ret S. 81 ff., som antager, at det ikke kunde tillades den bortdragende Leietager at medflytte de arresterede Effecter, "med mindre han stillede noisagtig Sikkerhed for, at de forbleve tilstede i uforringet Stand, og ikke raadroges nogen ved Flytningen foranlediget og Requirenten præjudicerende Hæftelse". At fordre en saadan Sikkerhedsstillelse af Reqvistitus, for at han kan beholde Besiddelsen af det arresterede Gods — hvilket vel ogsaa i flere andre af de ovennævnte Tilfælde kan finde Anvendelse — er ingenlunde, som der menes hos Dreier l. c. S. 102, noget Absurdt, "fordi selve Arresten forudsætter at Debitor ikke har kunnet stille nogen Sikkerhed". Foruden hvad der iøvrigt herved kunde erindres, maa

i det der omhandlede Tilfælde kan udleveres til Requirenten. Naar Requisite ved sin foregaaende Afførd har givet grundet Anledning til at formode, at han ikke vil holde sig Arrestdeclarationen efterrettelig, kan dette vel ogsaa efter Omstændighederne berikke, at det arresterede Gods underkastes et extraordinært Tilsyn eller endog overgives i Requirentens Besiddelse, i alt Fald imod at denne stiller Sikkerhed for samme i Analogi af Frd. 13 Januar 1792 Slutn., jfr. Arkiv for Lov og Ret 3die Bind 1ste Hefte S. 58 og S. 65.

Naar Arrest iværksættes paa Requisite udestaaende Fordringer, eller paa Gods, som tredie Mand har i Bevaring for ham, maa den ikke blot erklæres hos Requisite, hvis han er tilstede, men det hører da ogsaa til dens Fuldførelse, at den lovlig ankyndiges for den, der skylder Requisite det omhandlede Beløb eller indesidder med Godset, L. 1—21—14, Octr. 4 Juli 1818 S. 44, jfr. Arkiv for Lov og Ret l. o. S. 37 ff. Er der udstedt Haandskrift for Gjelden vil det vel være hensigtsmæssigt, om samme tillige som ovenmeldt kan tages i Bevaring, eller ogsaa gives Paategning om Arresten, for at forebygge senere Dispositioner over samme, der uagtet Arresten muligen kunde tillægges

det nemlig bemærkes, at uagtet Debitor ikke har kunnet stille Sikkerhed for, at hans Gjeld skal blive betalt, er det dog meget muligt, at han kan staa Sikkerhed for, at han ikke skal forvandle det Gods, der er blevet arresteret.

Gyldighed; jfr. Frd. 9 Febr. 1798 og 28 Juli 1841 §. 1; men ligesom en saadan Foranstaltning dog ikke let vil kunne iværksættes, naar Requisition ikke selv vil fremkomme med Documentet, saaledes kan den i alt Fald kun ansees nødvendig, naar Arresten er partiel, men ikke hvor Debtors Person eller Gods i Almindelighed er belagt med Arrest, da han herved i det Hele sættes i Uraadighedstilstand med Hensyn til hans Midler; jfr. Jur. Tidsskr. XXIII. S. 237 ff. og i det Følgende om Virkningerne af Arrest.

§. 230.

Gjortættelse. — b) Arrestens Guldførelse paa Person.

De Betingelser, der i Almindelighed skulle være tilstede, førend der kan strides til Arrest paa Personen, navnlig at dette ordentligvis først kan finde Sted, naar der ikke ved Arrest paa Godsset kan staffles Requisitionen tilstrækkelig Sikkerhed, have vi allerede i det Foregaaende omhandlet; jfr. §. 226. Hvad selve Guldførelsen af den personlige Arrest angaaer, da synes det at have været Lovens Mening, at samme ordentligvis ikke skulde bestaae i Personens fængslige Anholdelse, men kun i et Paalæg om ikke at forlade sit nuhavende Opholdssted, ligesom efter den nærmeste Kilde til L. 1—21—8, Christian IV's Virkeret Art. 13 og 14, der siger, "at Sagsøgeren skulde lade Debitor ved Fogeden eller tvende Dannemænd forbyde, sig af Byen el-

ker Birket at begive¹⁾). L. 1—21—18 har kun under visse Omstændigheder in subsidium bestemt, at den Arresterede kunde hensættes i Forvaring paa et ærligt Sted, ligesom ogsaa L. 5—14—26 paa det bestemteste skjelner imellem at arresteres paa Person og at fængsles, hvorimod L. 1—24—33, 44 ff., der forudsætte at Dom allerede er falden, stedse tale om fængselig Forvaring, ligesom det ogsaa først er i dette Capitel at der tales om Underholdningspenge for Gjeldsfangen; jfr. Jur. Tidskr. IV. a. S. 305 Note. — Foruden at Loven imidlertid ikke tydeligen havde bestemt, hvorvidt den Paagjeldendes personlige Frihed i Henseende til Opholdsstedets Omfang ved Arresten skulde indskrænkes²⁾), og heller ikke var ganske frie for en

*) At dog de ældre Municipallove næppe altid indskrænkede Arresten til et saadant blot Forbud, er allerede bemærket ovenfor i §. 229, hvorved endnu kan bemærkes, at da en Kjøbstad i Middelalderen ordentligvis var befæstet med Mure og Grave, og dens Porte, paa den Tid af Dagen de stode aabne, bevogtedes af Beværnede, saa var allerede et saadant Forbud imod at "Gjæsten" forlod Byen, i Forbindelse med det private Tilfyn Creditor kunde anvende, ikke ulig en virkelig Anholdelse.

**) Efter Christian IV's Birkkeret skulde som ovenanført den arresterede "Gjæst" forblive i "Byen eller Birket;" men Loven, der udvidede Anvendelsen af Arrest til Indenbyesmand, synes derved at have tænkt paa en meget større Indskrænkning, i det Riksdens Udtryk "imod Arresten at undvige fra Byen eller Bir-

Sammenblanding af Arrest og Fængsel*), havde den ogsaa selv saa godt som havet Anvendelsen af den hele Forsjæl ved i Art. 18 at tilstede den Arresteredes Hensættelse i Forvaring paa et ærligt Sted under en Betingelse, der var indbefattet under de i de foregaaende Artikler nævnte almindelige Betingelser for Arrest, nemlig at Debitor var uvederhæftig, jfr. ovenfor S. 218. Da endelig hertil ogsaa kom den Omstændighed, at Ordene "Arrest" og "Fængsel" paa Levnets Tid ellers brugtes i Flæng med hinanden som ensbetydende, saa er den i Loven tilsigtede Forsjæl herimellem rimeligvis aldrig kommen til virkelig Anvendelse. I det mindste skjænes der efter en langvarig fast Praxis nu ikke længer imellem en saadan Arrest, som evenomhandlet, og Gjeldsfængsel; men dette sidste anvendes ordentligvis strax, naar blot de sædvanlige Betingelser for personlig Arrest for Dom ere tilstede, og denne Praxis har vistnok ogsaa erholdt tilstrækkelig Hjemmel ved Lovgivningen, der paa en Mængde Steder tydelig forudsætter, at personlig Arrest er det samme som Hensættelse i Fængsel; Frd. 18 Marts 1720,

ket" ere i § 1—21—17 forandrede til "at drage af Arresten," hvorved næppe kan være sigtet til den hele Jurisdiction.

*) § 1—21—10, 15 og 16 omtale Arrest i visse Tilfælde, i hvilke andre Lovsteder, § 1—23—3 og 3—1—7, bestemme, at den Paagjældende skal "borge for sig selv" o: fængles; jfr. § 1—24—47.

Cap. I. §§. 11, 14 og 15, Pl. 8 Jan. 1776, Grd. 10 Decbr. 1790, Grd. om Rudsseeset i Almindelig-
hed 8 Juli 1840 §. 56 *) m. fl.

En Gjeldsfange skal iøvrigt sættes i Bevaring paa "et ærligt Sted," L. 1—21—18 og 1—24—44, hvorved forstaaes, at han ikke maa hensættes imellem Forbrydere; dog paaligger det ikke Arrestimpetran-ten men Jurisdictionen at anskaffe det fornødne Lo-cale, C. Skr. 21 Juli 1821 og 25 Octbr. 1827. Derimod skal Requirenten erlægge dels Underhold-ningspenge til den Arresterede, der nu ere bestemte til 1 Rddlr. 3 Mk. Sølv ugentlig, foruden et Til-læg af 24 Skill. Sølv ugentlig i de sex Maaneder fra Octbr. til Martz **), dels Varetægtspenge til Ar-restfervarereren, $\frac{1}{2}$ Lod Sølv eller 24 Skill. ugentlig, L. 1—24—44, Pl. 28 Septbr. 1813, 7 Jan. 1819 og 15 Novbr. 1831 ***); hvilke Omkostninger ikke kun-

*) Jfr. Viborgske Stændertid. f. 1838, 1ste Række S. 548-549.

**) Foruden at den Arresterede for det anførte Beløb maa bekoste sin Føde samt Lys og Varme m. v., antager ogsaa C. Skr. 7 Mai 1796 at han selv har at besørge de fornødne Sengemadrasser støppede.

***) For Bestindlen og Dstindlen havees særegne Forstrif-ter herom i Resc. 15 Oct. 1777, 6 Mai 1791, 19 Martz 1817 og 2 Oct. 1822, jfr. Col. Tid. f. 1834 S. 842-843, og Justitsregl. 13 Juli 1836 §. 19. Heller ikke ere de ovenanførte Lovbud i det Hele

ne lægges til Debitors Gjæld eller paa anden Maade fordres erstattede af ham, Frd. 12 April 1793 *). Derhos er Requirenten pligtig til altid at erlægge Underholdnings- og Varetægtspenge forud, nemlig for den første Uge paa den Dag, da Skyldneren indsættes til Forvaring, og saa freindeles forud for hver paafølgende Uge, hvorved det dog berøer paa ham selv, om han for Bequemmeligheds Skyld vil betale forud for flere Uger paa engang, Pl. 22 Decbr. 1820 §. 1; men lader han den Arresterede hense en Uge eller syv fulde Dage, uden paa ny at have betalt Underholdnings- og Varetægtspengene**) for den paafølgende Uge, skal den Arresterede strax løslades, og være alde-

gjældende paa Island og Færøerne, hvortil i det mindste Pl. 15 Novbr. 1831 ikke er udvidet, ifr. Frd. 3 Febr. 1836 og Colleg. Tid. f. 1834 S. 868-870.

*) Denne Forordning taler vel udtrykkelig kun om Gjeldsfængsel efter Dom; men det kan dog næppe paatvivles, at den, ligesom den hele herhen hørende Række af Lovbud, hvortil den slutter sig, ogsaa maa anvendes paa Gjeldsfængsel før Dom; ifr. Ordseds Haandb. I. S. 413 og C. Str. 16 Aug. 1831.

**) Ved en synderlig Incuria er der i en Landsoverretsdom i Sur. Tidsskr. VII. b. S. 127 argumenteret, som om den her anførte Bestemmelse itkun angik Underholdningspengenes og ikke Varetægtspengenes Erlæggelse, da dog samtlige de anførte Lovbud udtrykkeligen nævne begge; men denne Dom blev i det hele forandret ved den paafølgende Højesteretsdom, ibid X. b. S. 176.

les fri for samme Creditors *) videre Arrest i den Sag, som han var arresteret for, Pl. 22 Decbr. 1820 §. 2, jfr. Frd. 18 Marts 1693, Pl. 9 Septbr. 1761 og Rescr. 14 Marts 1777. I Praxis er man uden tvivl tilbøieligt til en stricte Anvendelse af denne Forskrift til Fordeel for den Arresterede **); men ved en Kjendelse af Kongens Foged d. 17 Jan. 1825 er det dog antaget, at Placaten af 1820 ikke er at forstaae saa strengt, at der skulde tages Hensyn til Klokkeslættet paa Dagen, da den Paagjældende bliver indsat, men at det maa ansees tilstrækkeligt, at Forudbetalingen for en Uge bliver erlagt paa selve den Dag, da Arresten effectueres, og saaledes fremdeles de følgende Forudbetalinger inden Udløbet af de tilsvarende Ugedage; Ark. f. Lov og Ret 2 Bind 2 S. 40 ff.

*) Uagtet dette Udtryk maa dog uden tvivl ifølge Sagens Natur og Lovgivningens Grundsætninger den Debitor tilfikkede Arrestfrihed vedblive, naar samme Fordring ved Transport, Dødsfald o. s. v. gaaer over til en anden Creditor; jfr. L. 1—24—37, Ark. f. Retsvid. II. S. 464—466, Dreier l. c. S. 159.

**) I et Tilfælde, hvor en Gjeldsfange strax efter Emancipationen af Pl. 22 Decbr. 1820 havde faaet Forudbetaling kun for en halv Uge, men inden Udløbet af denne Tid erholdt Tilbud om Forudbetaling for den anden Halvdel, hvilken han vægrede sig ved at modtage, er det ved Høiesteretsdom 9 Jan. 1823 antaget, at Arresten burde ophæves; see om denne Sag: Forsete f. 1822 S. 734 ff. og Jur. Tidsskr. VII. b. S. 120 ff. jfr. X. b. S. 176.

Saafrømt den Paagjældendes Hælbredstilstand ikke skulde tilstede, at han henslyttes og indsættes i Fængslet, vil Requirenten dog være berettiget til at forordre ham underkastet Husarrest, saaledes at han indtil videre sættes under Bevogtning i sin Bopæl, men hvilket da maa stee paa Requirentens Bekostning, see t. Ex. Ark. f. Lov og Ret 3 Bd. 1 Hefte S. 75 ff. Da Bøvgivningen kun omtaler Underholdningspenge, naar egentlig Fængsling finder Sted, og da den Arresterede under Omstændigheder, som de anførte, om endog Arresten ikke var stæet, dog ei vilde have været istand til at forlade sin Bopæl for at søge Erhverv, kunde det synes, at der her ikke kunde tilkomme ham nogen Ret til at forordre Underholdningspenge, hvilket ogsaa Cancelliet har antaget i Skrivelse af 16 April 1822; men det Modsatte er dog i et Tilfælde antaget ved en Fogedkjendelse af 18 Febr. 1825, som derhos ogsaa tillagde Forsømmelsen af Underholdningspengenes Erlæggelse den i Pl. 22 Decbr. 1820 bestemte Virkning, ifr. Ark. f. Lov og Rets 3 Bd. 2 H. S. 33 ff. Det følger isvrigt af sig selv, at der ogsaa i andre Tilfælde kan med Creditors Samtykke anvendes Husbevogtning istedet for egentligt Gjeldsfængsel, see t. Ex. Nyt jur. Ark. V. S. 90 ff., ligesom og at Arrestimpetranten kan tillade *) sin Gjeldsfange paa en kortere

*) En saadan Tilladelse behøves derimod ikke for at Fogeden kan tilstede den Arresterede under Be-

eller længere Tid, mod eller uden Caution, at gaae ud af Arresten; see om **besligelige Tilfælde** Jur. Tidskrift XXIV. S. 168 ff.)* og XXVII. S. 139 ff.

Endnu kan her bemærkes det Spørgsmaal, om den, der ikke er personlig tilstede under Arrestforretningen, kan erklæres arrestabel, derved nemlig, at Fogeden decreterer, at han uden videre maa gribes og hensættes i Gjeldsfængslet saasnart han antræffes, hvilket man har kaldet et "eventuelt" Arrestdecret. Da det, naar Requisitionen ikke er tilstede og kan afgive sin Erklæring over Requisitionen, ikke let med Sikkerhed kan vides, om der er noget Væsentligt til Hinder for den personlige Arrest, bør vel et saadant Decret i Almindelighed ikke affiges; men der kan dog heller ikke være noget imod at dette skeer, naar der efter de concrete Omstændigheder findes Vished eller dog en høi Grad af Sandsynlighed for, at Requisitionen retteligen kan belægges med Arrest. Dette kan være Tilfældet, naar Forretningen allerede tidligere har været paabegyndt, og Requisitionen, som da personlig var tilstede, ikke havde nogen gyldig

vogtning at gaae ud af Arresten for at give Møde i Retten eller andensteds i Nærheden, hvor hans Tilstedeværelse er magtpaaliggende, ifr. Canc. Skr. 10 December 1825.

- *) Under denne Sag protesterede den Arresterede, der med Creditors Samtykke var gaaet ud af Arresten og blev antruffen paa fri Fod, forgjæves imod at en anden Creditor belagde hans Person med Arrest.

Indvending imod Arresten at fremsætte, men med Re-
quirentens Samtykke har erholdt Udsættelse for at staae
Betaling eller Caution, og istedet for at opfylde dette
ikke vil lade sig finde ved Forretningens Foretagelse
paa ny, og overhovedet naar det efter Omstændighederne
er siensynligt, at Requisitus søger at unddrage sig en
requireret Arrest ved at skjule og forstikke sig, og saa-
ledes selv tilkjendegiver, at han ikke har nogen rets-
kraftig Grindring imod samme at fremsætte; ifr. iøvrigt
herved Forsete f. 1823 S. 552, Nyt Arkiv for Lov og
Ret S. 129-140 og Jur. Tidsskr. XXIII. S. 341 ff.

§. 231.

4. Om Arrestforretningens Slutning, Be- skrivelse og Læse- og Tinglæsning m. v.

Den Clausul, hvormed Arrestforretninger, efter
fuldført Arrest, almindeligvis sluttet: "Enhver sin Ret
forbeholden", kan strengt taget ikke være nødvendig,
navnligen ikke for at tredie Mand, der finder sig for-
nærmet ved Arresten, skal kunne uden Appellation gjøre
sin Ret imod samme gjeldende, ifr. Jur. Tidsskr. III.
a. S. 212 ff. og den ordinære Procesmaade S. 177.

Naar Forretningen er sluttet tages den beskreven
af Requirenten, og ogsaa ofte af Requisitus, til videre
Afsenyttelse, hvilken Beskrivelse i Almindelighed skal
stee paa stemplet Papir, nemlig, naar Gjenstanden for
Forretningen er Ting, paa Idie Klasse efter Tingenes

Exaktionsværdi, men naar den angaaer Personer, paa 4de Klasse No. 4, hvilket sidste uidentivt ogsaa maa anvendes, naar Gjenstanden vel er en Ting, men som ikke kan ansættes til nogen Pengeværdi, Frd. 3 December 1828 §§. 4, 5 d og 25.

Endelig bør Arrestimpetranten snarest muligt lade Arrestforretningen tinglæse, for at sikke sig dens Retsvirkning imod tredie Mand, jfr. nærmere nedenfor. Denne Tinglæsning bør ske ved Debtors personlige Bærning, og, saafremt den skal have Virkning med Hensyn til Debtors faste Eiendomme, tillige specielt for disse Eiendommers Vedkommende ved forum rei sitæ, ligesom der ogsaa, hvis Arrestsagen ikke inden Ar og Dags Forløb fra Tinglæsningens Dato er afgjort, maa sørges for dennes Fornyelse, see herom nærmere Pl. 18 Januar 1788 og 27 November 1839 samt Frd. 24 April 1833 §. 2.

Naar iøvrigt en Arrestforretning engang er fluttet, hvad enten den forlangte Arrest ved samme er negtet eller iværksat, kan den ifølge Proceslovgivningens Grundsætninger (jfr. §. 160) ordentligvis ikke uden begge Parter Samtykke reasumeres, eller Forretningen i Henhold til den samme Requisition paa ny feretages, for at give nogen af Parterne Leilighed til ved nye Anbringender og Oplysninger at bevirke et andet Resultat end det allerede statuerede, jfr. Arkiv f. Lov og Ret 3 Bds. 2 S. C. 50. En anden Sag er det, at Requirenten, naar han antager, at den Om-

stændighed, ifølge hvilken Fogeden havde negtet at fremme Arresten, nu er fjernet, kan requirere en ny Forretning foretaget i samme Anledning som den tidligere, jfr. ovenfor §§. 227 og 228; ligesom ogsaa den Arresterede kan senere fordrø det paa kjendt af Fogeden, om ikke den iværksatte Arrest enten ifølge tilveiebragte nye Oplysninger eller indtraadte nye Omstændigheder igjen bør ophæves: Men dette maa da ogsaa ske ved en særegen ny Forretning, en Relaxationsforretning, jfr. i det Følgende om Arrestens Ophævelse.

G. Om Arrestens Førfølgning eller Justification.

§. 232.

1. Om Arrestførfølgningssagenes Væsen og Gjenstand.

Da Arrest før Dom indeholder en Anticipation af den Tvang, som egentlig først efterat Dom eller Forlig var erhvervet skulde kunne anvendes, er det paalagt Arrestimpetranten, at han snarest muligt efter Arrestens Iværksættelse*) bør erhverve den Anerkjendelse af hans

*) Det er vel i Almindelighed ikke den paaabegyndte Arrestforretning, men den virkelig iværksatte Arrest, der skal førfølges; men naar Arrestens Iværksættelse blot undlades fordi Reqvifitus, under Protest imod samme, stiller Sikkerhed for eller deponerer det fordrøede Beløb, maa denne Forretning førfølges

Fordrings Nødvendighed, hvoraf den anvendte Evangs endelige Retfærdiggjørelse er afhængig. Dette sker ved Arrestens Forsølgning, om hvilken L. 1—21—20 befaler: "at retter den Arresterede ikke strax for sig, da skal den, som Arresten haver ladet gjøre, strax Arresten forfølge, og gjøre Sagen anhängig til næste efterfølgende Ting, som han kan faae Stævning til. Ophødes med Forsølgningen, og fornævnte Ting forbigaaes, da er Arresten dermed ophævet".

Denne Forsølgning svarer aabenbart til den Justification af Arresten, der ogsaa skal iværksættes efter den tydske Proces, hvorfra den, uden tvivl, ligesom selve Arrestinstituttet, er overført i vor Ret; men de væsentlige Afvigelser med Hensyn til Arrestens Iværksættelsesmaade, der finde Sted imellem vor Ret og den tydske, tillade næppe at give Justificationsagen samme Betydning og Omfang hos os, som den har efter den tydske Ret.

Efter den tydske Proces bevirkes nemlig Arrest paa den Maade, at Impetranten henvender sig med en Begjering om samme til vedkommende ordinære Ret, der ofte kan være den, under hvis Jurisdiction Debitor eller hans Gods antræffes, hvilken Begjering maa indeholde Oplysning om den Fordring, der havees paa Debitor, og hvad der iøvrigt til en foreløbig Begrundelse af Retmæssigheden af den forlangte Arrest kan ansees nødven-

ligesom en fuldført Arrest, jfr. t. Gr. Nyl. jur. Ark. VII. S. 96, 104, VIII. S. 40 ff.

digt. Naar Retten efter en Prøvelse af denne Requisition, uden dog derover at indhente Requisitionens Erklæring, finder at der er Anledning til at bevilge den forlangte Arrest, iværksætter den samme derved, at den ved et Arrestmandat paalægger en underordnet Rets-officiant at udføre Arresten, hvorhos den ved et andet Decret underretter begge Parter om det udstedte Arrestmandat og bestemmer en Termin til Arrestens Justification. Arrestimpetranten har da nærmere at documentere Arrestens Retmæssighed, forsaavidt dette ikke allerede tilstrækkeligen er skeet, og efterat ogsaa den Arresterede har havt Leilighed til at fremkomme med de Indsigelser, som han maatte have imod den paalagte Arrest, affiges endelig Dom, hvorved Retten enten ophæver Arresten og paalægger Impetranten at udrede Skadeserstatning m. v., eller stadfæster den som lovlige, eller ogsaa relaxerer samme ifølge en Sikkerhedsstillelse af den Arresterede. Der er imidlertid imellem de tydske Processualister ulige Meninger om, ligesom ogsaa til dels de particulære Love indeholde afvigende Forskrifter om, hvorvidt saadan Arrest, naar den er paalagt Noget i en fremmed Jurisdiction, begrunder et særegt Værneting for det paa Arresten følgende Søgemaal; men denne Uenighed angaaer dog kun Paatalen af selve Hovedsagen, eller den Retsfordring, til hvis Sikkerhed Arresten er iværksat, hvilken Mange, Arresten uagtet, ville have henviist til den Ret, der ellers er det competente Forum for samme, hvorimod der ingen

Spørgsmaal er om, at Arrestens Justification, forsaavidt angaaer Personens og Tings Arrestabilitet m. v., altid skal skee ved den Domstol, der har anordnet Arresten. Navnlig er det saaledes ved en Forordning for Hertugdømmerne Slesvig og Holsten af 13 November 1782 befaleet, at Realarrest ikke skal drage Landets egne Underaalter fra deres ordinære Værneting i selve Hovedsagen, men denne bliver, saafremt det ikke allerede er skeet, strax at paatale ved forum competentis, hvorhos det under den Forsøgning eller Justification af Arresten, der skal iværksættes hos judex arrestans, bliver som en væsentlig Fordring at paasee, at der fremlægges Bevis for, at hin Paatale af Hovedsagen behørigt er iværksat. Den Ret, der har iværksat Arresten, kan da naturligvis under Justificationen ikke indlade sig paa Hovedsagen selv, men er indskrænket til at afgjøre, om og hvorvidt Arresten ifølge de Omstændigheder, hvorpaa dens Lovlighed isvrigt beroer, skal blive ved Magt indtil Hovedsagen er endelig paakjendt, eller strax ophæves*).

Hos os ere, som let sees, Forholdene væsentligen forskjelligt fra de ovenanførte. Arresten decreteres ikke af en egentlig Domstol ved en foreløbig Kjendelse paa

*) Denne Forordning forudsætter dog saaledes, at forum arresti begrundes i Hertugdømmerne saavel ved Arrest paa en Indlændings Person, som ved Arrest paa en Udlands Person eller Gods, ifr. *Salts Pandsbuch* III. S. 272; *Francia's Civilproces* I. S. 148.

Impetrantens ensidige Begjering, under det Forbehold
 nærmere at afgjøre dens Lovlighed under den paaføl-
 gende Justification, men den beslattes af en særegen og
 selvstændig judiciel Autoritet, Fogedretten, for hvilken
 ogsaa ordentligvis strax fra Begyndelsen af, førend Ar-
 resten stæer, en Forhandling imellem Parterne
 finder Sted om dens Retsmæssighed, hvorun-
 der Reqvistus kan fremsætte sine Indsigelser imod sam-
 me; og ligesom han strax ved behørig Sikkerhedsstillelse
 aldeles kan undgaae Arresten, saaledes er det ogsaa,
 saafremt han først efter dens Sværkættelse kan frem-
 skaffe saadan Sikkerhed, Fogeden, og ikke den Ret ved
 hvilken Arresten forfølges, til hvem han har at hen-
 vende sig om Arrestens Relaxation. Nu er det vel
 derhos som ovenmeldt i Loven bestemt, at Arresten skal
 forfølges ved vedkommende ordinære Domstol i første
 Instants, og denne maa da, som Loven ogsaa forud-
 sætter, kunne baade stadfæste og ophæve den af Fogeden
 iværksatte Arrest; men paa den anden Side strider det
 ganske imod Grundsætningerne for vor hele Retsorga-
 nisation, at Fogeden som selvstændig Retsautoritet for
 sine Embedshandlinger skulde være undergIVEN Censur
 af nogen anden Ret i første Instants, hvorimod saadan
 Censur alene kan tilkomme vedkommende Overdomstole,
 ligesom det ogsaa er expediti juris, at den Arreste-
 rede, naar han antager at Fogeden ved Arrestens Sværk-
 sættelse har forseet sig, strax, uden at afvente Arrest-
 forfølgningssagens Udfald, kan paaanke Arresten ved

høiere Ret og derved bevirke den fjendt ugyldig*). Heraf synes da den ~~Betydning~~ at fremgaae, som Loven har villet tillægge Arrestforfølgningssagen, eller hvilke af de Omstændigheder, der have Indflydelse paa Arrestens Lovlighed, der efter Lovens Mening skulde være Gjenstand for Procedure og Paakjendelse under den befalede Førfølgningssag, og hvad der derimod ikke kan vedkomme denne. Der synes nemlig meget at tale for, at det har været Lovens Anskuelse, at Arrestforfølgningssagen skulde indskrænke sig til en Paakjendelse af Arrestens Lovlighed eller Ulovlighed forsaavidt den beroer paa Retmæssigheden af den Fordring eller det Retsforhold, der har foranlediget Arresten, men at derimod Arrestforretningens Formalitet og de øvrige Omstændigheder, der betinge dens Retmæssighed, skulde, i det mindste i Reglen, være Førfølgningssagen uvedkommende, som noget den Arresterede maatte paaanke ved høiere Ret, saafremt han i denne Henseende fandt sig fornærmet ved Forretningen. Det førstnævnte Forhold, eller den egentlige Hovedsag imellem Parterne, kan nemlig aldrig være Gjenstand for en egentlig Paakjendelse af Fogedretten, jfr. ovenfor S. 228; og da dog Arrestens Lovlighed væsentligst beroer paa Retmæssigheden af Rekvirentens Fordring, saa er det aldeles i sin Orden, at

*) Denne den Arresterede tilkommende Ret vil isøvrigt være nærmere at fremstille paa sit Sted i det Følgende ved at omhandle de Søgmaal, som den Arresterede kan anlægge i Anledning af Arresten.

han umiddelbart efter Arrestens Sværkættelse skal er-
 hverve Dom for sin Ret ved vedkommende Domstol i
 første Instants. De øvrige Arresten vedkommende Spørgs-
 maal ville derimod ordentligvis allerede være afgjorte ved
 en virkelig Paakjendelse af Fogedretten, hvortil denne
 efter sin hele Stilling maa ansees saavel fuldkommen
 berettiget, som endog forpligtet, og det synes derfor
 anomalist, om de atter under samme Sag skulde kunne
 paadømmes af en anden Ret i første Instants. Frem-
 deles kan bemærkes, at saafremt Arresten ikke blot med
 Hensyn til Hovedsagens Realitet, men ogsaa i Hen-
 seende til den formelle Fremgangsmaade og Gjenstan-
 standens Arrestabilitet m. v. skulde kunne yderligere
 prøves og paakjendes ved Forsøgningsagen, gives Fo-
 geden under Arrestforretningens Berettagelse en ganske
 anden Stilling og sættes i et ganske andet Forhold til
 Domstolene i første Instants naar han tilstæder Arre-
 stens Fremme, end naar han negter samme. Det er
 nemlig aldeles afgjort, at naar Fogedens Paakjendelse
 af et under Arrestforretningen opstaaet Spørgsmaal
 falder ud imod Requirenten, saa at Fogeden negter at
 fremme den forlangte Arrest i det Hele eller tildels,
 kan Requirenten ingenlunde erholde denne Paakjendelse
 prøvet ved en Domstol i første Instants, men maa
 gaae til vedkommende Overret, jfr. ovenfor S. 227, og
 det synes da ikke vel at harmonere hermed, at Requi-
 situs, naar Fogedens Kjendelse faaer det modsatte Ud-
 fald, skulde kunne erholde den underkjendt ved en Ret

i første Instants. Ikke mindre Anomali synes dernæst hin Anstuelſe at medføre, naar hensees til Fogedens Stilling og Forhold under alle andre Fogedforretningers Udførelse. Saaledes kan der under en Executionsforretning opstaae Spørgsmaal om Rigtigheden af den fremmelle Fremgangsmaade, om visse Gjenstandes Undtagelse fra Execution m. v., der ganske ere af samme Natur, som de der kunne opkaſtes under en Arrestforretning, men hvis Afgjørelse ved Fogeden ingenlunde kan blive Gjenstand for nogen videre Prøvelse af en Ret i første Instants, men alene for Paaanke til høiere Ret. Og i Særdeleshed have et fuldkommen ligeartet Forhold i den Arrest, som efter at Dom eller Forlig er erhvervet lægges paa Skyldnerens Person, naar han ikke kan betale. Imellem denne Arrest og Arrest før Dom er der blot den Forskiel, at Hovedsagens Realitet i det første Tilfælde allerede er behørigen afgjort, men isøvrigt er alt andet lige; de samme Spørgsmaal om Forretningens Formalitet, om Personens Arrestabilitet, om Tilstrækkeligheden af den Sikkerhed, der anbydes for at undgaae Arresten m. v., kunne i begge Tilfælde opkaſtes og være at paakjende af Fogeden; men Loven og Praxis kjende dog ikke til nogen Forsøgning af Arresten i det førstnævnte Tilfælde, men har alene henviist den Arresterede med sin mulige Anke over det Passerede til vedkommende Overinstants, hvilket synes at vise, at Arrestforfølgningssagen i det sidstnævnte Tilfælde heller ikke i Reglen skal beskjæftige sig

med disse Forhold, men alene med Hovedsagens Realitet. www.libtool.com.cn

Paa den anden Side kan imod det Ovenansførte erindres, at da Lovens Ord i 1—21—21, jfr. Art. 20, ganske almindeligen give Dommeren i Forfølgningssagen Competence til at paa kjende, om Arresten er lovlig eller ulovlig, kan man ikke være berettiget til at undtage herfra noget paa Arrestens Lovlighed indvirkende Moment, med mindre det virkelig vilde være urimeligt, og altsaa heller ikke kunde antages at være Lovgiverens Mening, at samme skulde være indbefattet under denne Paa kjendelse. Dette synes nu vel at maatte antages med Hensyn til den egentlige Formalitet og Fogedens administrative Fremgangsmaade, som Folge af at Arrestens Foretagelse er overladt til en selvstændig Retsautoritet, der nødvendigvis maa tage en bestemt Beslutning om de herhen hørende Spørgsmaal, førend den overhovedet indlader sig paa at handle; men derimod synes Sagen mindre klar med Hensyn til Arrestsagens egen Realitet, og navnlig de Forhold, hvoraf Personens eller Godssets Arrestabilitet er afhængig. Thi da dog Arrestdecretet ikkun kan være et foreløbigt Decret med Hensyn til det ene til Realiteten hørende væsentligste Moment, selve Fordringens Rigtighed, hvilken først under en følgende Sag skal definitivt paa kjendes, saa er det i sig selv ikke unaturligt, at Lovgiveren kan have villet, at Fogeden ogsaa ikkun foreløbigen skulde paa kjende de øvrige Realitetsmomenter, og den definitive

Paafjendelse heraf først finde Sted under Justifications-
sagen, efterat Parterne have haft Leilighed til med
store No, Omhyggelighed og Grundighed end det kan
ske under en Arrestforretning at varetage deres Lærv.
At Fogeden, naar Arrest skeer efter Dom, skal defini-
tivt paafjende disse Momenter, kan næppe være afgjø-
rende herimod; thi da der ikke her kan blive Tale om
en Justification eller yderligere Paafjendelse af Arresten
med Hensyn til Hovedsagens Realitet, saa kunde der
heller ikke passende stilles imellem en foreløbig og en
endelig Paafjendelse af de øvrige Realitetsmomenter,
saaledes som dette kan ske ved Arrest før Dom. Her-
til kommer, at der dog i alt Fald, saaledes som oven-
for i §. 228 er viist, ville gives flere Tilfælde, i hvilke
Fogeden kan admittere Arresten, idet han lader Spørgs-
maalet om Arrestabiliteten henstaae uafgjort indtil videre.

Det er isørrigt aabenbart, at det hele Forhold er
høt os meget mere forviklet end efter den tydste Proces.
Arresten, som beslattes og iværksættes af en selvstændig
Retsautoritet, Fogedretten, skal justificeres ved en anden
Ret i første Instant, og kan ikke blot ophæves af
denne Domsstol, men ogsaa af vedkommende Overdoms-
stol, hvortil endelig kommer, at Fogedretten selv ved en
senere Act ogsaa kan ophæve den Arrest, som den havde
decreteret. Det er da ikke synderligt, at disse Ophævel-
sesmaader, ifølge de enkelte herhen hørende Forholds
naturlige Sammenhæng, ofte gribe saaledes ind i hin-
anden, at en skarp Begrændsning imellem dem ikke kan

bestemmes, saa at enkelte af de Omstændigheder, der kunne berettigede til at forlange Arresten hævet, kunne gøres gjeldende ad flere af de nævnte Veie, og saaledes ogsaa enkelte af de Forhold, der maaske efter det Ovenanførte i Almindelighed skulde være Arrestforfølgningssagen uvedkommende, undtagelsesvis paadømmes under denne. Vi skulle nu her nærmere omhandle de vigtigste enkelte Forhold, der efter vor Mening kunne gøres til Gienstand for Paakjendelse under Arrestforfølgningssagen, med den Virkning, at vedkommende Domstol finder sig berettiget til at ophæve Arresten.

Det Første der naturligtvis ved Arrestforfølgningssagen, som ved enhver anden Proces, bliver at paakjende, er denne Sags egen Formalitet. Naar det da findes at Sagen, paa Grund af at den er anlagt ved et urigtigt Bærning, eller formedelt Mangler med Hensyn til den befalede Forligsprøve, eller Indstævningen, o. s. v., bør i det Hele afvises, bør der uden tvivl heller intet ved Dommen bestemmes om Arrestens Stadsfæstelse eller Ophævelse; thi vistnok vil saadan feilagtig Forfølgning, ligesaa vel som forsømt Forfølgning, kunne berettigede den Arresterede til at forlange Arresten hævet; men han synes da at maatte henvende sig med Requisition herom til Fogeden, og ikke at kunne forlange saadant bestemt af den Ret, der selv ved Afvisningen erkjender sig uberettiget til at paakjende den forelagte Sag.

Er der intet til Hinder fra Formalitetens Side gaaes over til Vedømmelsen af Sagsøgerens Ret i For-

vedsagens Realitet, eller det Retsforhold, til Sikkerhed for hvis Gyldestgjørelse han har ladet Arresten iværksætte, hvilket som ovenomhandlet netop er Arrestforfølgningens egentlige Hovedpunkt, paa hvis Afgjørelse det væsentligst vil berøe, om Arresten skal staae ved Magt eller ophæves. En Paakiendelse af Hovedsagens Realitet henhører, som ovenfor i §. 228 bemærket, ikke under Fogedretten, der meget vel kan iværksætte Arresten, endstjønt den anseer Fordringens Rigtighed for tvivlsom; og om end Fogeden har betragtet Requirentens Ret som afgjort grundet, kan dette dog kun ansees som et foreløbigt Skjøn, der ikke kan forhindre den Ret, ved hvilken Arresten forfølges, fra at antage det Modsatte, og som Følge heraf at ophæve Arresten. Ved at bedømme Arrestens Lovlighed i Forhold til dette dens Fundament, bør Retten derhos ikke blot tage Hensyn til, om den paastævnte Fordring eller Ret nu kan siges at tilkomme Sagsøgeren, men der maa sees hen til Forholdet paa den Tid, da Arresten blev iværksat, om der nemlig da var et tilstrækkeligt Fundament tilstede eller ikke. Naar det saaledes findes, at Fordringen paa den Tid, da Arresten blev iværksat, endnu ikke var forfalden til Betaling, eller at Requirenten paa den Tid ikke var competent til at paatale Fordringen, men Fordringens Betalingstid er indtraadt eller Requiren har erhvervet den fornødne Legitimation førend Hovedsagens Paatale begyndte ved Klage til Forligelses-

commissionen eller Stævning, maa dog Arresten som ulovlig ophæves, uagtet der intet kan være til Hinder for at give Sagsøgeren Dom for sin Fordring.

Saafernt det findes, at Arresten allerede med Hensyn til dens materielle Fundament ikke kan nyde Stadfæstelse, men maa ophæves, bortfalde herved alle andre Spørgsmaal om de øvrige mulige Mangler ved samme, der kunde føre til samme Resultat. I det modsatte Tilfælde derimod kan der dernæst være at tage Hensyn til, om der efter Arrestens Iværksættelse er indtraadt nogen særegen Omstændighed, der, uden at have Indflydelse paa Lovligheden af Fogedens Handling i og for sig betragtet, kan berettigge den Arresterede til imod Reqvirentens Protest nu at fordre Arresten ophævet, og som derhos efter sin Natur kan tages under Paaskjendelse af den Ret, ved hvilken Sagen forfølges. Som en saadan Omstændighed kan nævnes, at Arresten findes at være for sildre forfulgt, uden at der isvrigt findes nogen formel Mangel ved det anlagte Søgmaal, hvilket maa berettigge Retten til at hæve Arresten, endstjønt den forøvrigt maa tage Sagsøgerens Paastand tilfølge; jfr. Domme i Jur. Tidsskr. III. b. S. 248 ff., VIII. b. S. 149; see isvrigt nedenfor §. 237. Den Omstændighed derimod, at den Arresterede nu vil stille tilstrækkelig Sikkerhed, for at erholde Arresten ophævet, eller at han ikke har faaet de befalede Underholdningspenge betalte, kan næppe tages i Betragtning under

Forsølgningssagen, men han maa hermed henvises til Fogeden. www.libtool.com.cn

Fremdeles vil det derefter være at undersøge, hvorvidt de til Arrestforretningens egen Formalitet og egen Realitet henhørende Forhold kunne tages under Paafjendelse ved Forsølgningssagens Værneting, og bevirke Arrestens Ophævelse.

Spørg da for det første angaaer Arrestforretningens Formalitet, eller Fogedens Competens og Habilitet og den processuale Behandling, som han har anvendt eller admitteret under Forretningen, derunder ogsaa indbefattet hans administrative Foranstaltninger, da kunne vi i Henhold til det Ovenansførte ikke indrømme nogen Paafjendelse heraf under Forsølgningssagen; thi dette vil ikke kunne paafjendes paa ny af en anden Ret uden at censurere Fogedrettens Fremgangsmaade, og synes derfor alene at maatte være vedkommende Overdomstol forbeholdt, og enhver anden Ret i første Instans uvedkommende. Det kunde vel synes, at der herfra i alt Fald maatte gøres en Undtagelse i de Tilfælde, hvor den under Arrestforretningen begaaede Formalitetsfeil er af den Natur, at den ogsaa vil have Indflydelse paa Forsølgningssagen, hvorpaa det Tilfælde afgiver et træffende Exempel, at en inepta cumlatio subjectiva har fundet Sted under Forretningen, idet at flere forskjellige Creditorer have flaaet sig sammen og i Forening erholdt Arresten effectueret, ifr. ovenfor S. 227.

Det er nu vistnok klart, at Retten under Forfølgnings-
sagen ikke kan være bunden ved hvad Fogeden saaledes
urigtigen har indrømmet; men den kan uden tvivl ogsaa
holde sig frie for Deltagelse i den begaaede Feil, uden
at indlade sig paa en Underkjendelse af Fogedens Hand-
ling. Saafermt nemlig i det nævnte Tilfælde de flere
Creditorer ligeledes under Et forfølge Arresten ved Ret-
ten, kan denne simpliciter afvise den hele Forfølgnings-
sag, hvormed da som ovenmeldt Arresten af sig selv vil
falde*). Have de derimod, efterat de i Fællesskab have
iværksat Arresten, ved særskilte Søgemaal paataalt
enhver sin Fordring, og derhos fordret Arresten for En-
hvers Vedkommende stadfæstet, kan der vel intet være
imod at give enhver af dem Dom for det ham tilkom-
mende Beløb, men med Hensyn til Arresten synes det
at være den rigtige Form: "at Sagen forsaaribdt angaaer
Arrestens Forfølgning afvises". Om der nemlig end
ikke ved de flere Creditors Forening under Arrestfor-
retningen havde været begaaet nogen formel Feil, saa maatte
dog det ved den i Fællesskab iværksatte Arrest stiftede
litis consortium have den Følge, at en Enkelt af
dem ikke kunde særligen forfølge Arresten**).

*) Ifr. om et saadant Tilfælde Jur. Ugeskrift I. S. 128, hvor dog vedkommende Ret valgte den Frem-
gangsmaade: at afvise Sagen og tillige at ophæve
Arresten.

**) Et saadant Tilfælde, som det ovenanførte, forekom-
mer i Jur. Ugeskrift I. S. 756, ifr. Nyt jur. Tidsskr.

Om Antageligheden af den Caution, som Fogeden har modtaget af Requirerenten for at fremme Forretningen, kan der naturligvis slet ikke blive Spørgsmaal efter deres Mening, som antage at Fogeden vilkaarligen kan renunciere paa al saadan Caution. Men ogsaa under den modsatte Forudsætning vil en Bedømmelse af dette Punct ikke let kunne have nogen Interesse længere, naar den Arresterede ikke tidligere har draget Omsorg for dets Afgjørelse ved hiere Ret, men ladet det henstaae indtil Arrestforfølgningssagen kan paa dømmes; thi ved denne Sag bliver det netop afgjort, om der har været lovlig Grund for Requirerenten til at fordrø Forretningen iværksat eller ikke, og i begge Tilfælde kan da Cautionen ikke videre komme i Be-

skrift I. S. 116. Det gaaer, som let sees, ikke an, saaledes som Underdommeren i dette Tilfælde gjorde, under de særskilte Forfølgningssager at stadfæste Arresten for hver enkelt Creditors Bedkommende. Vel kan meget godt en Arrest, som en Creditor har iværksat for et større Beløb, end der tilkom ham, partielt stadfæstes; men den maa da tillige forøvrigt ophæves, og denne Fremgangsmaade anvendt i alle de ovennævnte Forfølgningssager vilde egentlig indeholde Arrestens Ophævelse i det Hele, og saaledes være selvmodsigende. Den her ommeldte Arrestforretning blev isvrigt, medens Forfølgningssagerne endnu forhandlede ved Underretten, af den Arresterede appelleret til Overretten og af denne annulleret.

tragtning. Derimod kan det vistnok endnu paa den Tid, da Arrestforfølgningssagen paadømmes, have Interesse at afgjøre, om Fogeden retteligen har vægret sig ved at antage en af Requisitus for at undgaae Arresten tilbuden Sikkerhed; men Bedømmelsen heraf, der ligesom vil gaae ud paa en Censur af Fogedens Virksomhed, synes alene at kunne tilkomme den overordnede Ret. At Fogeden alene foreløbigen skulde paafjende dette selvstændige Moment, der ikke vedkommer Arrestens Lovlighed i og for sig betragtet, synes der efter Forholdets Natur ingen Grund til at antage.

Derimod er det som ovenomhandlet især tvivlsomt, om ikke Arrestabiliteten af de Ting eller Personer, som Fogeden har belagt med Arrest, altid bør kunne underkastes en yderligere Forhandling og Paafjendelse under Arrestforfølgningssagen, og i alt Fald er det vist, at saadant i mange Tilfælde maa kunne finde Sted. Dette gjelder for det første ligesom i de i §. 228 berørte Tilfælde, hvor Fogeden paa Grund af, at der ikke for Øieblikket kunde tilveiebringes tilstrækkelig Oplysning om Tilværelsen af det factiske Forhold, hvorpaa en prætenderet Frihed for Arrest skulde støtte sig, har erklæret, at Indsigelsen, om den end i sig selv var grundet, dog for Tiden ikke kunde komme i Betragtning til at standse Forretningens Fremme; thi herved er netop Spørgsmaalets endelige Afgjørelse udsat, og ligesom Fogeden selv, naar der senere var fremlagt tilstrækkelig

Oplysning for ham om Indsigelsens Rigtighed, kunde, uanset den tidligere Kjendelse, have tillagt den sin behørigte Indflydelse, jfr. 228, saaledes kan dette ogsaa uden at censurere eller underkende Fogedens Decret stee under Forsølgningssagen. Det samme maa dernæst ogsaa gjelde i de Tilfælde, hvor en ny, under Arrestforretningen ikke benyttet, Indsigelse om, at Person eller Gods er undtaget fra den almindelige Arrestabilitet, fremsættes under Forsølgningssagen, forudsat naturligvis at den efter Omstændighederne ikke kan ansees fortabt derved, at den ikke tidligere er bleven gjort gjeldende, jfr. ovenfor §. 216 No. 7; thi det er da ligesaaalidet en Censur eller Underkjendelse af Fogedens Decret, at Arresten nu ifølge denne ny, af Fogeden slet ikke paakjendte, Omstændighed ophæves. Naar derimod Fogeden, saaledes som han synes pligtig til, under Arrestforretningen bestemt har paakjendt et givet factisk Forhold og antaget, at dette ikke er indbefattet under nogen Lov, der hjemler Frihed for Arrestabilitet, jfr. ovenfor §. 228, er det vistnok meget tvivlsomt, om denne Kjendelse kan forandres under Forsølgningssagen af en anden Ret i første Instans, eller om den Vedkommende maa med sin Anke henvises til vedkommende Overinstans. Til hvad vi imidlertid ovenfor have anført for den Mening, at Fogedens Paakjendelse af Arrestabiliteten altid kun bør betragtes som et foreløbigt Decret, der levner Dommeren i Arrestforsølgningssagen

Ret til en anden Afgjørelse af Spørgsmaalet, kan endnu søies, at naar man kun i visse Tilfælde vil tillægge sidstnævnte Dommer denne Ret, men i andre negte ham samme, saa kan det ofte ved den practiske Anvendelse blive saare vanskeligt at affondre disse Tilfælde fra hverandre. Saaledes kan endog Arrestabiliteten stundom beroe paa selve Hovedsagens Realitet, og altsaa være afhængig af dennes endelige Paadømmelse. Naar t. Ex. Fogeden urigtigen har antaget, at en vis Fordring er at ansee som en Bexelfordring (jfr. ovenfor §. 207), og derfor enten har forkastet en Fritagelse for Arrestabilitet, som ellers kunde have været gjort gjeldende*), eller har udstrakt Arresten til Personen, endstjønt Godset allerede afgav tilstrækkelig Sikkerhed for Fordringens Gjeldstgjørelse, saa kan det vel ogsaa siges, at en Forandring heraf ved den Ret, der paadømmer Forfølgningssagen, vilde gaae ud paa en Underkjendelse af Fogedens Decret; men det tilkommer dog unegteligen denne Ret endeligen under Hovedsagen at paadømme, om det er en Bexelgjeld der paahviler Sagsøgte eller ikke, og antages dette sidste maa ogsaa det heraf afhængige Arrestdecret ved Demmen kunne forandres, ligesom ellers hvor Arresten paa Grund af Hovedsagens Realitet findes ugrundet,

*) Dette kan ogsaa møde i flere af de ovenfor §. 222 ff. nævnte Tilfælde, hvor det er bestemt, at en Vedkommende forundt Arrestfrihed ikke skal gjælde imod visse Fordringer.

forudsat at den hele Sag ikke paa Grund af Formaliteter maa afvises*). www.libtool.com.cn

Hvad endelig angaaer tredie Mands Indsigelser imod Arresten, paa Grund af hans formentlige Rettighed til det arresterede Gods, da kan en Arrest i Almindelighed ikke præjudicere tredie Mands Ret, eller hindre ham i at gjøre sin Ret til det arresterede Gods gjeldende a prima instantia, om han end ikke har mødt og fremsat samme under Arrestforretningen, jfr. ovenfor S. 231, og er det sidste Tilfældet, vil dette Forhold dog alene ikkun foreløbigen **) kunne være paa kjendt af

*) Dette vil nemlig let kunne blive Tilfældet i det nævnte Exempel fordi Sagsøgeren med sin formentlige Berelsfordring er gaaet Forligelsescommissionen forbi, jfr. §. 208 No. 1.

**) Om end Fogedens Kjendelse i dette eller andre Tilfælde, hvor han kun foreløbigen har at afgjøre et Spørgsmaal, maatte *expressis verbis* gaae ud paa en definitiv Afgjørelse, saa kan dette dog ikke binde Dommeren i Forsøgningsagen; thi Fogeden staar vel ikke under ham, men han heller ikke under Fogeden, og naar denne i sit Arrestdecret har givet sig af med at paa kjende Momenter, som Dommeren antager efter Loven ei at høre under Fogedens, men under sin Paa kjendelse, saa vil Dommeren ligesuldt kunne anvende den ham ved Loven givne Magt til at ophæve Arresten ifølge en yderligere Paa kjendelse af de Forhold, som ikkun foreløbigen burde afgjøres af Fogeden. Det er vistnok en Ulempe, at tvende Autoriteter saaledes komme til modsatte Resultater

Fogeden, jfr. §. 228, saa at der intet kan være imod, at han nærmere søger at gøre sin Ret gjeldende under Arrestforfølgningssagen, og at Retten hæver Arresten, naar den finder hans Paastand grundet; jfr. t. Er. Jur. Tidskr. IV. a. S. 161 ff.

Ved den ovenansførte Udvikling af Arrestforfølgningssagens Væsen og Gjenstand have vi søgt at fremklare Forfristen i L. 1 — 21 — 20 paa en saadan Maade, at den kunde harmonere med de væsentlige Grundsætninger i vor Procesret om de forskjellige Retters indbyrdes Forhold. Det bør imidlertid ikke laades ubemærket, at der hos vore theoretiske og practiske Jurister i Almindelighed findes den Forestillingsmaade om Arrestforfølgningssagen, at den kan omfatte en yderligere Procedure og Paakjendelse af alt muligt, der kan have Indflydelse paa Arrestens Lovlighed. Saaledes t. Er. yttres Stampe i Erklær. II. S. 84 ff.; "at forfølge en Arrest vil i Danmark sige det samme, som det man i Tydskland kalder at justificere den, det er at bevise, at den saavel i Henseende

om samme Dvæstion; men dette er en Følge af at Arresten gøres og forfølges gennem fidecorduede Autoriteter, som ved Afgjørelsen af hvad Loven paa lægger dem at foretage og paakjende i Embeds Medfør, maa handle enhver efter sin Overbevisning.

til dens *Materialia*, som dens *Formalia*, er lovlig; at faae Dom paa Arresten, det er at faae en Dom som stadfæster, at Arresten i begge Henseender er lovlig"). Samme Anskuelse fremsættes i en Skiftedecision i Ussings Bibl. I. S. 365-366; og en Overrettsdom i Jur. Tidsskr. XXIV. S. 259 har udtrykkeligen antaget, at det hører til Realiteten af den Domsag, hvorunder Arresten forfølges, at paakjende om Arresten er foretaget af en incompetent Foged. En anden Overrettsdom i Jur. Tidsskr. XIII. b. S. 33-34 synes imidlertid at gaae ud fra en ganske anden Forestillingsmaade, see og Ark. f. N. B. II. S. 90-92 og C. Skr. 16 Aug. 1834, og det er os heller ikke bekendt, om der virkelig skulde være en fast uddannet Praxis for, at en anden Underdommer kunde paakjende den Fogeds Habilitet, Competence o. s. v., som har iværksat en Arrestforretning. Med Hensyn til de Arrestforretninger, der foretages i Kjøbenhavn, bortfalder i Almindelighed al Banffelighed ved den i §. 214

*) Man seer imidlertid, at Stampe har været noget i Forlegenhed med at forklare den Anomali, "at den ene Underdommer i dette Tilfælde kjender paa den anden Underdommers Forretnings Lovlighed," i hvilken Henseende han ytrer, "at naar en Dommer gjør Arrest, gjør han det ikke som Dommer, men som Kongens Foged." Skal denne Grund betyde noget maa det vel være, at Kongens Foged ikke er Retsbetjent eller Dommer, hvilket dog ganske strider imod hvad Stampe andetsteds rigtigheden antager om Fogedens Stilling; see t. Ex. Erkl. III. S. 115 ff.

No. 7 berørte Omstændighed, at Hof- og Stadsretten, ved hvilken Sagen ordentligvis forfølges, tillige er Overinstants for Fogeden, saa at der i disse Tilfælde intet er til Hinder for, at den Arresterede i Forbindelse med Forfølgningssagen kan faae enhverformhelst formentlig Mangel ved Forretningen paakjendt, dog at hertil efter vor Mening, forsaavidt det ligger udenfor den egentlige Forfølgningssag, vil udfordres at han ved Contrastævning har paaanket Forretningen, hvorimod Contrastævning under en almindelig Forfølgningssag ikke er nødvendig for at erholde Forretningen ophævet.

Med den foranstøttede Undersøgelse om Arrestforfølgningssagens egentlige Væsen staae endnu tvende Spørgsmaal i nær Forbindelse, nemlig om ikke Forfølgningen af en Arrest ofte bør deles saaledes, at Realiteten : den egentlige Hovedsag, procederes ved et Værneting, og Formaliteten : Forretningens egentlige Formalitet og dens egen Realitet, ved et andet, og dernæst, om det er nødvendigt at den Dommer, der som Foged har iværksat Forretningen, under Forfølgningssagen viger sit Sæde. Disse tvende Spørgsmaal, hvis Besvarelse hos vore Retskyndige sædvanligvis ikke synes at staae i den bedste Overensstemmelse med den almindelige Forestilling om Arrestforfølgningssagens Væsen, skulle vi omhandle nedenfor S. 234.

§. 233.

2) Om Sagens foregaaende Behandling ved Forligelsescommissionen og den Frist inden hvilken Forfølgningen skal iværksættes.

Efter L. 1—21—20 skulde Arresten forfølges strax ved Stævning til Ting, hvorimod Forfølgningen ordentligvis nu skal begynde dermed, at Sagen saa hurtigt, som det billigen kan forbres iværksat*), indklages for vedkommende Forligelsescommission, Frd. 10 Juli 1795 §. 20, 20 Jan. 1797 §. 11 og 7 Decbr. 1798 §. 10. Da Forligelsescommissionens Competents i Almindelighed ikke retter sig efter Sagens Bærning, men efter Indklagedes personlige Opholdssted, jfr. Ark. for Retsvid. II. S. 460-461, saa synes Sagen i det Tilfælde, at nogen er personlig arresteret i en fremmed Jurisdiction, at kunne paaklages ved dette Steds Forligelsescommission, jfr. en Dom i Jur. Tidsskr. X. a. S. 64 ff., hvoraf det dog ingenlunde er en Folge, at Sagen i Mangel af Forlig skal forfølges ved Retten i denne

*) Forordningen for Morget 20 Jan. 1797 §. 11 siger at Indkaldelse skal skee til næste Forligelsescommission: den der holdes første Gang efter Forretningens Iværksættelse, jfr. samme Frd. §. 9; men det varsel, der skal gives Vedkommende til Mødet ved Commissionen, tilstæder ikke altid en saa stor Hurtighed.

Jurisdiction; jfr. §. 234. Iøvrigt bortfalder naturligvis Paastage ved Forligelsescommissionen i de Tilfælde, hvor Sagen ifølge Lovgivningen gaaer Forligelsescommissionen forbi, saasom i Gjaesteretsager og Verelsager, Frd. 18 Mai 1825 §. 68, jfr. ovenfor §. 208 Nr. 1; og naar Arrest foretages for en Fordring, der allerede har været Gjenstand for behørig Forligsmægling, skal denne ingenslunde paa ny finde Sted, Jur. Tidsskr. XXX. S. 78 ff.

Saafernt der ved Forligelsescommissionen opnaaet Forlig i Sagen, hvad enten dette Forlig gaaer ud paa, at Indklagede erkjender Rigtigheden af Klagerens Fordring og Lovligheden af den iværksatte Arrest, samt forpligter sig til at opfylde førstnævnte, eller derpaa, at Klageren frafalder den iværksatte Arrest, er naturligvis videre Forfølgning af denne overflødig. Opnaaet derimod intet Forlig skal, efter Sagens Henviisning til Retten, Stævning uophødeligen udtages og forkyndes, for at Arrestforfølgningssagen kan anhängiggjøres ved det næste efterfølgende Ting, som det er muligt ifølge det Barsel, der lovligten skal gives, at udtage Stævning til, L. 1—21—20, Frd. 10 Juli 1795 §. 20*), 20 Jan. 1797 §. 11 og 7 Decbr. 1798 §. 10; jfr. Jur. Tidsskr. VIII. b. S. 146-149.

*) Denne Forordning figer "til den første Rettens D som holdes efter at Sagen er henvist," men den er rettet i de tvende følgende Forordninger.

Endnu kan det her flutteligen bemærkes, at naar Fogeden har decreteret en saakaldet eventuel Arrest, jfr. ovenfor S. 230, maa den Frist, inden hvilken Impertranten som ovenomhandlet har at iværksætte det Fornødne til Arrestens Justification, uidentviol regnes strax fra det Tidspunkt, da Decretet er affagt, og ikke fra det, da det factist fuldbyrdes ved den Paagjældendes Anholdelse; see Juridist Tidsskrift XXIII. S. 345. ff.

§. 234.

3) Om det Værneting, ved hvilket Sagen i Almindelighed skal anlægges, m. v.

Loven giver ingen Anledning til at antage, at den Omstændighed, at der i en Sag er foretaget Arrest, skulde i Almindelighed bevirke nogen Forandring i Henseende til det Værneting, ved hvilket Sagen ellers var at paatale. L. 1—2—20 og 21 bestemme blot, at Arrestens Forfølgning, der som forhen omhandlet principaliter bestaaer i en Paatale af den Forbring, der har foranlediget Arresten, skal stee til Ting, uden nærmere at bestemme ved hvilken Ret dette skal iværksættes, og da L. 1—2 heller ikke indeholder noget om særegt Værneting i Arrestsager, saa maa det antages, at de almindelige Regler i dette Capitel ogsaa med Hensyn til disse skulle anvendes. Som Følge heraf bliver Arresten, uden Hensyn til at den er iværksat i en

anden Jurisdiction, ordentligvis at forfølge ved Debtors personlige Værneting, hvad enten dette er det sædvanlige Hjemting efter L. 1—2—4, eller et særegt privilegeret Værneting, t. Ex. efter L. 1—2—12, med mindre Sagen ifølge dens Bestaffenhed eller de med samme forbundne Omstændigheder undtagelsesvis efter Loven kan anlægges ved et andet Værneting, saasom ved fast Eiendoms Værneting efter L. 1—2—18, Misgjerningsfagers og Contracts-Værneting efter Artl. 19, vedtaget Værneting efter Artl. 20, og Administrationsværneting efter Artl. 21 *). Det Ovenanførte bekræftes ved Pl. 30 Novbr. 1821, der som en Undtagelse fra den almindelige Regel indeholder, at Arrest paa en Udlændings Person eller Gods kan bevirke en Forandring af det Værneting, hvorved Udlændingen ellers skulde have været sagsøgt, men dog erklærer dette forum arresti for uanvendeligt, naar Sagen allerede efter sin særdeles Bestaffenhed henhører under nogen anden Ret her i Riget; ifr. ovenfor §. 222 No. 2 og herefter §. 235.

Vi kunne saaledes ikke tiltræde den Mening, at der ogsaa ved Arrest paa en Indlændings Per-

*) Arresten i Særetsager blive derfor ogsaa her i Kjøbenhavn at forfølge ved Særetten; see C. Str. 10 Mai 1796. I nogle af de ovennævnte Tilfælde er især rigt Sagens Anlæggelse ved en anden Domstol, end Debtors almindelige Værneting, ifkun en Ret for Creditor, ikke noget som Debitor kan fordrø at skulle stce.

son i en anden Jurisdiction, end den hvori han har sit Hjem, skulde begrundes et særegt forum arresti; jfr. Dreier l. c. S. 179-180. Vel kunde det synes at Bestemmelserne i Pl. 28 Octbr. 1791 S. 6 og 15 Mai 1839 S. 1 om, at Forbud der nedlægges imod Reisepas skal forfølges ved Gjæsteretten, afgive en temmelig stærk Analogi for hin Mening, forudsat at det virkelig maa ansees som disse Lovbuds Mening, at Forfølgningen altid skal stee ved Gjæsteretten paa det Sted, hvor Forbudet er nedlagt; thi herunder vil da ogsaa være indbefattet det Tilfælde, at den, imod hvis Vertreise Forbudet er nedlagt, kun har temperært Ophold i Jurisdictionen, og den Evang, der ved dette Forbud bevirkes for ham, er ganske at parallelisere med en Arrest under den mildere Form af samme, som Loven modsatte egentlig Fængsling; jfr. Colleg. Tid. 1839 S. 458. Men foruden at de cit. Placater ikke indeholde en udtrykkelig Bestemmelse om, at Forfølgningen altid skal stee, hvor Forbudet er nedlagt*), kan der dog i alt Fald ikke fra denne i nyere Tider, under ganske andre Forhold end de der fandt Sted paa Lovens Tid, givne og paa særegne Grunde byggede Forrist, ikke drages nogen sikker Slutning med Hensyn til Forfølgningen af en egentlig Arrest. Var hin Mening rigtig vilde Pl. 30 Novbr. 1821, forsaavidt den angaaer Arrest paa en Udlændings Person, heller ikke

*) Dette vil nærmere være at undersøge i det Følgende under Materien om Forbud.

indeholde nogen Afvigelse fra den almindelige Regel om Bærneting for en Arrestforfølgningssag, saaledes som dette dog i Placaten og dens Motiver tydeligen synes forudsat at være Tilfældet; jfr. E. Skr. 11 Juni 1822 og 28 Juni 1828.

Mere tvivlsomt forekommer os det Spørgsmaal, om der i de Tilfælde, hvor Hovedsagen ifølge det Ovenanførte ikke bliver at paatale i den Jurisdiction, hvor Arresten er iværksat, men ved en Ret udenfor Jurisdictionen, bør iværksættes en dobbelt Førfølgning af Arresten, nemlig dels med Hensyn til Hovedsagens Realitet ved den Ret, hvorunder samme henhører, hvilket man har kaldet Arrestens Førfølgning quoad realia, og dels med Hensyn til de øvrige Forhold, der have Indflydelse paa Arrestforretningens Lovlighed, ved Domstolen i den Jurisdiction, hvor Arresten er iværksat, hvilket man har kaldet dens Førfølgning quoad formalia. Saafremt man bifalder deres Mening, som holde for, at Arrestforfølgningssagen kan omfatte en yderligere Procedure og Paakjendelse af alt muligt, der kan have Indflydelse paa Arrestens Lovlighed, navnlig altsaa ogsaa gaae ud paa en Censur af Fogedens formelle og administrative Fremgangsmaade, synes en saadan Deling ligesom at være grundet i Forholdets Natur; thi ligesom Debitor ikke bør drages fra sin Bærneting eller Creditor nødes til at paatale sin Ret ved en anden Domstol, end den hvorved dette ellers kunde skee, fordi der er foretaget Arrest i Sagen, saa-

ledes er det vistnok ligesaa billigt, at Fogeden, saafremt en anden Ret i første Instants skal kunne paadømme hans Forhold under Arrestforretningen, heller ikke nødes til at forsvare sig udenfor den Jurisdiction, hvor Arresten er iværksat. Om man tillige antager, at Fogeden kan i første Instants dømmes til at udrede Erstatning for Arresten, hvis den befindes ulovlig, eller benægter dette*), kan ikke gjøre nogen væsentlig Forandring i det Ovenanførte; thi Fogeden kan dog i alle Tilfælde have en betydelig moralsk Interesse i at forsvare sin Gremsfærd ved den Ret, der skal være berettiget til at censurere samme**). Men ogsaa med Hensyn til den Arresteredes Interesse, synes en saadan Deling af Arrestforfølgningssagen ikke at have lidet for sig. Arrestforretningen er nemlig et nyt, udenfor det oprindelige Mellemværende imellem ham og Arrestimpetranten liggende Factum, der efter sin Natur muligen indeholder en Forurettelse og Fornærmelse imod ham, og Justificationsagen, som Impetranten er pligtig at anlægge, skal netop give den Arresterede Leilighed til at faae det oplyst, at Arresten er af saadan ulovlig Bestaaenhed og at den som Følge heraf bør ophæves. Forsaavidt nu Arrestens Lovlighed afhænger af dens For-

*) See om dette Spørgsmaal i det Følgende §. 240.

**) Saaledes skal ogsaa den Dommer, hvis Dom eller Behandling appelleres, i Almindelighed altid stævnes af Appellanten, endstjønt denne ikke agter at drage Dommeren til noget personligt Ansvar ved Overretten.

hold til Hovedsagen, maa han vistnok finde sig i, at Bedømmelsen deraf udsættes indtil Hovedsagen kan paa-
dømmes; men med Hensyn til de øvrige Omstændig-
heder, der betinge Arrestens Lovlighed, og som uafhæn-
gigen af Hovedsagen kunne bedømmes, synes han efter
Lovgivningens Grundsætninger, jfr. L. 1—2—19, Frd.
1 Febr. 1797 §. 118, Frd. 2 Juni 1830 §. 6, at
burde have Udgang til paa det Sted, hvor det om-
handlede Factum er udført imod ham, strax at kunne
faae dets Lovlighed afgjort, hvorved han muligens vil
kunne erholde Arresten hævet meget tidligere, end han
kunde opnaae dette, hvis dens Lovlighed i det Hele
skulde paadømmes med Hovedsagen. Det Ovenanførte
gjelder endelig endnu mere med Hensyn til tredie Mand,
som paastaaer at hans Ret ved Arresten er bleven kræn-
ket, og hvem det dog ikke billigen kan paalægges at
udføre denne sin Ret under Justificationsagen paa et
fremmed Sted, eller vente med at faae den afgjort
indtil Hovedsagen imellem Parterne kan paaafjendes. At
en Deling af Justificationsagen heller ikke er ubekjendt
i den tydske Proces, navnlig efter den i Hertugdømmerne
gjældende Lovgivning, er ovenfor bemærket.

De ovenanførte Grunde for en Deling af For-
følgningsagen bortfalde imidlertid for en stor Del, naar
Gjenstanden for denne Sag indskrænkes saaledes, sem
dette efter vor Mening bør stee. Med Hensyn til
Fogeden kan da ingen saadan Deling være nødvendig;
thi Dommeren i Forfølgningsagen har da, foruden

selve Hovedsagen, blot at paakjende enkelte Arrester iøvrigt vedkommende Momenter, som enten Fogeden slet ikke virkeligen har paakjendt, men netop ladet henstaae uafgjorte, eller som han i alt Fald kun var berettiget til at afgjøre ved et foreløbigt Skjøn, og den endelige Paakjendelse under Forsølgningssagen kan da finde Sted uden at censurere og underkjende Fogedens Decreter. Med Hensyn til den Arresterede og til tredje Mand kan det derimod ikke siges, at Grunden til en Deling af Forsølgningssagen derved hæves; men der blive dog, forsaavidt den Arresterede angaaer, meget færre Tilfælde tilbage, hvori han kan have nogen virkelig Interesse i, at faae de Arrestens Lovlighed betingende Momenter, som af en Domstol i første Instans kunne paakjendes, afgjorte tidligere end dette kan skee i Forening med den egentlige Hovedsag, hvortil kommer, at Arrestabiliteten, som ovenomhandlet, ofte saaledes afhænger af Hovedsagens Realitet, at den ikke kan paakjendes uden i Forbindelse med denne. Onsker den Arresterede ikke at et saadant Spørgsmaal skal henstaae uafgjort indtil Hovedsagen kan paadømmes, vil han ordentligvis kunne bevirke en særskilt Afgjørelse af samme ved strax at appellere Arrestforretningen til høiere Ret, paa samme Maade, som han efter vor Mening er nødsaget til at gaae frem, naar han antager, at Fogeden har forseet sig ved den formelle eller administrative Behandling.

I Loven findes vel intet foreffrevet om en saadan Deling af Forfølgningssagen, som den ovenomhandlede; men dette kan ingenlunde være afgjørende imod samme, da Loven overhovedet aldeles intet særligen har bestemt om Bærnetinget for Arrestens Forfølgning, og man altsaa er henvist til at ordne dette hele Forhold saaledes som Sagens Natur og Lovgivningens Grundsætninger fordrer; jfr. Pl. 30 Novbr. 1821, der ligesvem gaaer ud fra denne Forudsætning. Derimod opkom en særskilt Forfølgning af Arresten quoad formalia og quoad realia i Praxis i Begyndelsen af det forrige Aarhundrede *), hvilken Praxis imidlertid flere indsigtsfulde Lovkyndige i høi Grad have misbilliget **). Vel er det nu troligt, at man i Praxis har drevet nogen Misbrug med denne Forfølgning quoad formalia; men iøvrigt synes den udtalte Misbilligelse at grunde sig paa Misforstaaelser og en mindre rigtig Opfatning af det hele Forhold ***). Naar det saaledes af Stampe

*) Jfr. Stampes Erkl. II. S. 86 (fra Aaret 1757): "denne Praxis, som vel ikke er meget over 20 Aar gammel.

**) Stampe l. c. S. 81 ff., Drsted Ark. f. Retsvid. II. S. 90=91, Dreier l. c. S. 176=179; jfr. derimod Kall l. c. S. 220.

***) Allerede Stampe l. c. S. 81 har imod Arrestens Materialia s: at Creditor virkelig har en Fordring som er forfalden til Betaling, som Formalia ifftun sat: "de i Loven ved Arrester foreffrevne Formaliteter, som dog hos os ere saare faa, og let ved en-

indvendes, at de Domme, der stadfæstede Arrest quoad formalia, blot indeholdt, at Arrestimpetranten i rette Tid havde paastævnet eller forfulgt Sagen, da kan dette i Almindelighed taget være aldeles i sin Orden. Hvad Arrestimpetranten, under Forudsætning af at der paaligger ham en særskilt Forsøgning quoad formalia, hos os kan have at gøre, er nemlig alene det, strax at paastævne denne Forsøgning i den Jurisdiction, hvor Arresten er iværksat, for derved at give den Arresterede eller Trediemand Leilighed til at fremkomme med de Erindringer imod Arresten, som kunne være Gjenstand for Paadømmelse under denne Sag; men naar da, som hyppigt vil være Tilfældet, ingen Erindring af denne Art fremsættes, vil Stadfæstelsen quoad formalia alene kunne støttes paa det positive Moment, at denne Forsøgning er betimelig iværksat, i Forbindelse med det negative, at den Arresterede ingen Indsigelse har

hver Arrest kunne iagttages," og har saaledes overseet de øvrige vigtige Arrestens Lovlighed betingende Momenter, der efter vor Mening netop maatte være Gjenstand for den saakaldte Forsøgning quoad formalia, saafremt denne overhovedet skal admitteres. Men Ørsted l. c. har endog, imod Realiteten, som Formalitet alene sat dette "at Arresten, efterat den er iværksat, strax paaklages og paatales," og den sig hertil sluttende Argumentation kan da naturligtvis ikke træffe Sagen, opfattet paa den ovenanførte og, som vi troe, rigtigere Maade.

fremført imod samme, jfr. Jur. Tidsskr. X. a. S. 65. Saafrømt derimod den Arresterede har havt deslige Indsigelser at fremsætte, har man uden tvivl i Praxis ikke udelukket ham fra at erholde dem afgjorte under denne Deel af Forfølgningen *). At fremdeles Arresten, efterat den er stadfæstet quoad formalia, dog ligesuldt ved den anden Dom kan kjendes ulovlig, kan ingenlunde, som Stampe mener, vise, at der under hin Sag ikke spørges om Arresten er lovlig, og at Dommen i samme er et blot Epilsfægteri, da saadant er noget der ganske naturligen følger af de tvende Forfølgningsfagers indbyrdes Forhold og aldeles intet Medsigende indeholder. Derimod kunde det vistnok ikke billiges, naar man jævnlig i Praxis ansaae L. 1—21—20 fyldstgjort ved den blotte Forfølgning quoad formalia, mens man led selve Hovedsagen, paa hvilken dog Arrestens Lovlighed væsentligst beroer, henligge upaatalt, og paa en saadan Stadfæstelsesdom quoad formalia endog grundede en Paastand om Præference fremfor andre Creditorer efter Frd. 28 Octbr. 1702 §. 2. For saavidt det ansees nødvendigt eller rigtigt at dese Forfølgningsfagen paa den omhandlede Maade, følger det

*) See t. Ex. en Gjæsteretsdom i Nyl. jur. Ark. VIII. S. 30-38, der endog under en saadan Forfølgning quoad formalia har taget Mere under Paa kjendelse, end der i ethvert Tilfælde synes at kunne indrømmes, nemlig selve Hovedsagen, saavidt det var nødvendigt til at afgjøre Arrestati Contrafølgemaal til Reparation; see herefter §. 240.

nemlig ligefrem af den Hensigt, hvori Forstriften om den uopholdelige Paatale i §. 1—21—20 er givet, at denne Forstrift maa iagttages med Hensyn til begge Sagerne, saafremt Arresten skal ansees som lovligen forfulgt, hvilket ogsaa Domstolene forlængst have erkjendt *).

I den nuværende Praxis synes man vel jevnlig endnu at anvende en særstilt Forfølgning quoad formalia, naar Arresten er idærksat udenfor den Jurisdiction, hvor Hovedsagen skal anlægges, og der negtes da ikke af Retten den forlangte Stadfæstelsesdom, naar ellers intet derfor er til Hinder; jfr. foruden de flere i det Foregaaende anførte Domme ogsaa Jur. Tidsskr. XX. S. 66-67; men denne Forfølgning antages dog næppe strengt taget at være nødvendig. Det kunde vel synes at samme nu havde erholdt en speciel Lovhjemmel ved Pl. 30 Novbr. 1821, hvilken naar Arrest er stæet paa en Udlændings Person og Gods, undtagelsesvis bestemmer, at i dette Tilfælde skal Arresten "i eet og Alt" forfølges ved det ordinære Børneting paa det Sted, hvor Arresten er gjort. Disse Udtryk ere nu vistnok foranledigede ved et Hensyn til den omhandlede Praxis, undertiden at dele Forfølgningssagen; men efter den hele Tankegang i

*) See en Landstingsdom af 1797 i Themic II. S. 226-227 sammenholdt med Høiesteretsdommen af 1798, ibid.. III. S. 220; Art. f. Retsvid. II. S. 89-90. Jfr. dog Art. f. Retsv. I. S. 304-305.

Placatens Motiver er det dog ikke antageligt, at de just sigte til at billige samme; ifr. Colleg. Tid. f. 1821 S. 780 ff.

Der kan fremdeles spørges om, hvorledes der skal forholdes med Førfølgningen af en Arrest, naar den Paagjældendes Bo er taget under Skiftebehandling. Spørgsmaalet kan ikke opstaae, naar egentligt Opbud finder Sted; thi paa den ene Side kan der ikke stee Arrest efterat Opbudet er iværksat, og paa den anden Side kan den, hos hvem Arrest allerede er foretaget, ikke opbyde sit Gods, 5—3—18. Naar Dødsfald foranlediger Skiftehold, efterat Arresten er iværksat, bortfalder ikke blot Spørgsmaalet om Førfølgning af en personlig Arrest, men det kan ordentligvis heller ikke længere have nogen Interesse for Impetranten at erholde Arresten stadfæstet, forsaavidt den er iværksat paa Gods, da ingen Præference derved kan erhverves. Er Dødsfaldet allerede indtruffet og Boet overtaget af Skifteretten førend Førfølgningssagen er bleven anhängiggjort, maa vel endog Førfølgningen bortfalde, da Creditor nu ikke længere kan erhverve Dom for sin Førdring*); men er Førfølgningssagen allerede tidligere anhängiggjort, kan den fortsættes og Dom er-

*) Ifr. Jur. Tidsskr. XXVIII. S. 85 ff. En ældre Hof- og Stadsrets Dom har dog i et saadant Tilfælde stadfæstet Arresten quoad formalia, men iøvrigt afvist Sagen, "da Gjelden maatte søges i Boet," Jurid. Maanedstid. f. 1802, II. S. 144.

hverves paa sædvanlig Maade*). Er det endelig Fallitbehandling der er indtraadt, efter at der er iværksat Arrest paa Debtors Gods, kan vel Arrestens Opretholdelse ved Forfølgning i Almindelighed ligesaaletid have nogen Interesse, som i det nysomhandlede Tilfælde; men den har dog i alle Tilfælde ingen Banstrelighed, da intet er til Hinder for ved Retten at erhverve Dom over den, hvis Bo er under Fallitbehandling **). Er det derimod personel Arrest, der er paalagt Debitor enten før eller efter Fallittens Udbrud er Arrestens behørigte Justification paa sædvanlig Maade ved den almindelige Ret endog nødvendig, da en Anmeldelse af Fordringen i Skifteretten, hvis Jurisdiction blot strækker sig til Boets Deling, men ikke til at paakjende'en Arrestforretnings Lovlighed, ingenlunde kan træde istedet for den befalede Forfølgning, og Skifteretten endog ex officio maa afvise en Paastand om Arrestforretningens Stadsfæstelse; jfr. Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 173-174 og Udfings Bibl. I. S. 365 ff.

Endelig vil det her passende kunne omhandles, hvorvidt det er nødvendigt, at Fogeden, som har iværksat Arresten, og tillige som Dommer beklæder den Ret,

*) Hansens Bidrag I. S. 231. Jfr. en Dom i en saadan temmelig forviklet Arrestsag i Juridisk Tidsskrift XXXVI. S. 38 ff., samt en sig til denne Dom sluttende Fogedforretning, som er trykt i Jur. Ugeskrift I. S. 862 ff.

**) Jfr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 139 ff., XXI. S. 43 ff. XXIV. S. 82 ff. Hansens Bidrag I. S. 255.

ved hvilken den skal forfølges, viger sit Sæde under Forfølgningssagen. For rigtigten at kunne besvare dette, maa man for det første være paa det Rene med, om man vil antage eller forkaste den Lære, at Fogeden ved at iværksætte Arrest eo ipso gjør sig til personlig Meddebiter til den Arresterede for den Erstatning, som kan tilkomme denne, saafremt Arresten skulde findes ulovlig; jfr. ovenfor S. 220. Følge denne Lære maa nemlig Arrestforfølgningssagen upaatvivelig betragtes som Fogedens egen Sag, idet Arrestens Stadfæstelse fritager ham for et Ansvar, og dens Ophævelse som ulovlig ligefrem begrunder et saadant for ham *), og det vil da ogsaa efter L. 1—5—6 være nødvendigt, at han viger sit Sæde, om endog ingen af Parterne forlange saadant, og i manglende Fald vil den af af ham afsagte Dom kunne annulleres af vedkommende Overret; jfr. Hansens Bidrag til Civilprocessen I. S. 140.

*) Om man under den samme Sag kan erholde Dom over Fogeden til at udrede den Erstatning, som han efter hin Lære eo ipso ved den ulovlig befundne Arrest har paadraget sig, kan aabenbart intet gjøre til Sagen, saaledes som det antages af Dreier l. c. S. 217-218. Forholdet er ikke anderledes end om man ellers vilde tilstede nogen som Dommer at paafjende Lovligheden af en Handling, som han i Forening med en anden Mand havde foretaget sig, fordi det for Diebliffet kun var denne sidste, men ikke Dommeren, der blev sagsøgt af den der fandt sig krænket ved hin Handling.

Forkaster man derimod med os hin Lære, kan det
 Almindelighed ikke være nødvendigt, at Fogeden i
 Forsøgningsagen skal vige sit Ede som Dommer,
 forudsat naturligvis, at ellers ingen særegen Omstæn-
 dighed eksisterer, som ogsaa i andre Sager maatte have
 denne Følge, og dette er udentvivl ogsaa den med Hen-
 syn til dette Punkt i Praxis herskende Anskuelse. I
 Forhold til Arrestimpetranten kan der naturligvis intet
 være til Hinder for, at Fogeden beklæder Dommersæ-
 det, da Forsøgningsagen, saaledes som af den fore-
 gaaende Udvikling vil stjønnes, ingenslunde er at be-
 trachte som en Paaklage eller Paaanke af Arresten fra
 Impetrantens Side, i det denne naturligvis ikke paa-
 klager, hvad Fogeden efter hans eget Forlangende har
 iværksat, men meget mere procederer til at erholde det
 stadfæstet. Med Hensyn dernæst til den Arresterede kan
 en saadan Nødvendighed, som ovennævnt, heller ikke
 ligefrem eksistere; thi det er meget muligt, og vel end-
 og hyppigen Tilfældet, at den Arresterede, endstjønt han
 paaستاar Arrestens Ulovlighed, dog intet har at klage
 over Fogedens Fremgangsmaade, i det han selv maa
 erkjende, at Fogeden ifølge de paa den Tid forhaanden
 værende Omstændigheder ikke lovligen kunde negte, paa
 Requirentens Ansøgning og Tilsvær, at anvende dette Tvangs-
 middel paa den Maade som stæet er; og der er heller ikke
 i sig selv noget Modsigende i, at en Dommer, efterat
 Sagen er bleven behørigt oplyst og forhandlet af Par-
 terne, ophæver den Arrest han selv som Foged har

iværksat paa en Tid, da Sagen ikke endnu var saaledes oplyst. Det maa saaledes beroe paa de concrete Omstændigheder i de enkelte Tilfælde, om der kan være Grund til at fordrø, at Fogeden skal vige Dommersædet. Ved Afgjørelsen heraf kan det imidlertid ikke være uden vigtig Indflydelse, hvilken Anstuelse man følger i Henseende til Forfølgningssagens Omfang; jfr. ovenfor S. 232. Saafremt denne nemlig ogsaa kan omfatte Arrestforretningens egentlige Formalitet og Fogedens administrative Decreter vil det naturligvis hyppigere kunne blive nødvendigt, at Fogeden viger sit Sæde som Dommer; thi om det end ikke antages, at Fogeden ved sit Decret havde forseet sig saaledes, at der kunde paalægges ham noget personligt Ansvar, vilde det dog være saavel stridende imod den Arresteredes Ret til at erholde Fogedens Afgjørelse yderligere paa kjendt og eventualiter forandret under Arrestforfølgningssagen, som i sig selv urimeligt, at samme Mand skulde censurere, hvad han som Foged selv havde foretaget sig, jfr. Jur. Ark. XXIV. S. 76, Jur. Tidsskr. XXI. S. 120. Indskrænkes derimod Justificationsagen i det Væsentlige til en Forhandling af Hovedsagen og af de enkelte øvrige Momenter, som enten slet ikke ere paa kjendt under Fogedforretningen, fordi der da manglede tilstrækkelig Oplysning om samme, eller som i alt Fald dog kun foreløbigt ere afgjorte, vil der meget sjældnere kunne være noget imod, at Fogeden som Dommer behandler Forfølgningssagen. Dette synes imidlertid for

det første at kunne føddres i de Tilfælde, hvor Fogeden under Arrestforretningen har yttret sin bestemte Mening om et vist Punct, som den Arresterede er berettiget til, uden Hensyn til hvad Fogeden derom har statueret, at erholde endeligen paakjendt under Forsølgningssagen, saasom naar Fogeden har erklæret, at han anstaae Requirentens Ret for saa åabenbar velgrundet, at han ikke fandt sig pligtig til at affordre ham nogen Sikkerhedsstillelse, eller naar han i et Tilfælde, hvor det factiske Forhold var tilstrækkelig oplyst, har erklæret at dette ikke henhørte under nogen Lov om Fritagelse for Arrest (forudsat at Fogedens Decret i dette Tilfælde kan forandres af en Ret i første Instants, jfr. S. 232), men den Arresterede netop fordi han negter Requirentens Ret i Hovedsagen eller Arrestabiliteten procederer under Forsølgningssagen til at erholde Arresten ophævet. Dernæst maa Fogeden uden tvivl være pligtig at vige Dommersædet i de Tilfælde, hvor han efter den Arresteredes Mening i den Grad har forseet sig under Arrestforretningen, at den Arresterede har fundet sig foranlediget til at indstævne ham for høiere Ret for at drage ham til personligt Ansvar; thi om end det Forhold, hvorved Fogeden skal have forseet sig, ikke bliver Gjenstand for nogen videre Paakjendelse under Forsølgningssagen eller kan have Indflydelse paa denne, maa Fogeden dog herved ansees saaledes interesseret i det hele Anliggende, at han ikke passende kan fungere som Dommer i samme.

§. 235.

- 4) Om Bærnetinget, naar der er foretaget Arrest paa en Udlændings Person eller Gods, og de øvrige i Forbindelse hermed staaende særegne Regler.

Det er allerede ovenfor i §. 222 b. mærket, hvorledes Pl. 30 Novbr. 1821 ved en authentisk Fortolkning af Loven har afgjort, at et særegt forum arresti finder Sted i de Tilfælde, hvor nogen har erhvervet Arrest paa en Udlændings Person eller Gods her i Riget *).

Et saadant forum arresti kan vel ogsaa for Indlændinger siges at finde Sted, forsaavidt det, som ovenomhandlet, antages, at en særskilt Forsøgning af Arresten quoad formalia i visse Tilfælde bør stee i den Jurisdiction hvor Arresten er iværksat; men hint forum arresti for Udlændinger strækker sig meget videre, da det ogsaa gjelder for selve Hovedsagen, hvorhos ogsaa visse andre eiendommelige Reglers Anvendelse hermed staaer i Forbindelse.

Med Hensyn til Betingelserne for at den ovennævnte vigtige Lov overhovedet kan komme til Anvendelse, vil det først fornemmelig være at afgjøre, hvor

*) Placaten er gjort gjeldende paa Island og Færøerne ved Circ. 20 April 1822, og i Vestindien ved Resc. 30 Mai 1823.

der i dette Tilfælde retteligen kan ansees som Udlænding. Hertil kan det ikke ligefrem ansees som nok, at Personer ikke er hjemmehørende i det egentlige Kongerige Danmark, naar han dog har sit Hjem eller Værneting noget andet Sted i den danske Stat; thi ligesom den, der er i dette Tilfælde, i Almindelighed heller ikke i andre Retsforhold kan betragtes og behandles her som Udlænding, saaledes ville ogsaa de Grunde hvorpaa Placaten er bygget, ofte ligefrem bortfalde naar den Paagjældende kan søges andetsteds ved en Domstol i Kongens Lande; see C. Skr. 28 Juni 1828, som antager, "at naar den Paagjældende har et Værneting enten paa Colonierne eller andetsteds i Kongens Rige og Lande, er Placaten efter sin ratio uanvendelig, da det ved samme anordnede forum arresti kun subsidiært er indført imod den, der ellers intet Værneting har i Staten." Rigtigheden heraf maa nu ogsaa utvivlsomt indrømmes, naar den, hvis Gods eller Person arresteres her, er som anført hjemmehørende i Colonierne eller paa Island eller Færøerne, hvor i alt Væsentligt den samme Lovgivning og Retsforfatning som den herværende er bleven indført, eller omvendt naar nogen arresteres paa hine Steder, som er hjemmehørende her. Men derimod er Sagen meget tvivlsom med Hensyn til dem, der ere hjemmehørende i Slesvig og de toende med Danmark forenede tyske Hertugdømmer. Vel kunne Indvaanerne fra disse Lande ingenlunde i Reglen be-

tragtes her som Udlændinger *), og de Motiver, det have fremkaldt Placaten, kunne heller ikke siges i deres fulde Udstrækning at være tilstede, naar den, hvis Person eller Gods her arresteres, har sit Bærneting hvorved han kan søges i Hertugdømmerne **); men ifølge disses fra den danske meget afvigende Lovgivning og Retsforfatning synes dog hine Grunde i det Væsentlige at være anvendelige i dette Tilfælde ***), hvortil kommer, at man vistnok i Hertugdømmerne, naar der sammesteds foretages Arrest paa en i Kongeriget hjemmehørende Mand eller hans Gods, behandler Sagen som om Arresten var erhvervet over en Udlænding ****). —

*) Jfr. Resc. 20 Octbr. 1758, Anord. 15 Jan. 1776, Pl. 19 April 1805, Patent 9 Septbr. 1806, Frd. 9 Juni 1819 §. 1, Frd. 27 Aug. 1824 Promiss., med mange flere Lovbud.

**) Jfr. Drsted's *Conomia* IV. S. 159-160.

***) Jfr. Coll. Tid. 1821 S. 775 ff. med *Conomia* IV. S. 145 og S. 147. En Gjæsteretsdom af 1811 i Rnt jur. Ark. VIII. S. 31 afgiver dog Exempel paa, at en paa en Mand fra det Slesvigke her iværksat Arrest blot blev forfulgt her *quoad formalia*, og altsaa Hovedsagen selv påtaalt paa hans Hjemsted.

****) Dette vil beroe paa hvad man forstaaer ved "die Unterthanen," som flere Gange nævnes i den ovenfor §. 232 anførte Frd. for Hertugdømmerne af 13 Novbr. 1782, imod hvilke Realarest ikke skal begrunde *foram arresti*, om nemlig derved sigtes til Kongens eller de danske Undersaater i Almindelighed, eller blot til Undersaaterne i Hertugdømmerne. Det første synes man at have forudsat i Collcg. Tid. f.

Som Ublænding maa endvidere den ansees, der vel tidligere har haft sit Hjem heri Landet, men har forladt samme for at ned sætte sig andesteds, jfr. C. Skr. 28 Juni 1828*); og Placaten kunde maa stee ogsaa forhen anvendes imod den, om hvem det egentlig ikke var oplyst, at han havde expatrieret sig, men som i saa lang Tid var forsvunden, at der intet Værneting var, ved hvilket i Medhold af den almindelige Forgivning Forsøgningen af den paa hans efterladte Gode i værksatte Arrest kunde anlægges; jfr. Hansens Bidrag I. S. 242-243; men nu maa der med Hensyn til en saadan forsvunden Person forholdes efter Frd. 11 Septbr. 1836 §. 6 jfr. §. 7.

Fremdeles er Placaten ikke blot anvendelig, naar det er en dansk Uundersaat, som her har erhvervet Arrest paa en Ublændings Person og Gode, men ogsaa

1821 S. 790; men det sidste antages uidentvirl i Hertugdømmerne; jfr. Falck's Handbuch III. S. 172 sammenholdt med I. 151-152, og Abhandlungen aus den Schleswig-Holstein. Anzeigen V. S. 223.

- *) Naar det derimod i C. Skr. 11 Decbr. 1823 hedder: "at der i Almindelighed intet kan være imod, at der forholdes paa samme Maade imod de af Rikets Uundersater, der opholde sig i fremmede Lande," kan herved ingentunde menes, at Placaten her kunde anvendes imod stige temporært fraværende Uundersaater, men kun at der paa det fremmede Sted kan forholdes imod dem paa samme Maade, som der her kan forholdes imod en Ublænding; jfr. C. Skr. 11 Juni 1822 (S. 175).

naar saadan Arrest er erhvervet af en anden Udlænding. Dette forudsattes udtrykkeligen i Placatens Motiv, Colleg. Tid. f. 1821 S. 785, og er antaget ved flere Domme, navnlig ved Høiesteretsdom af 25 Juni 1833; see Jur. Tidsskr. XX. S. 66 og XXIX. S. 21 ff. Det er saaledes heller ingenlunde nødvendigt, at den Fordring, for hvilken Arresten iværksættes, er contraheret her i Landet, eller bestemt til at skulle opfyldes her, jfr. C. Skr. 11 Juni 1822 (S. 173) og 27 Septbr. 1823, men den i Medhæld af Lovene *) iværksatte Arrest bevirker netop, at man erhælder en Ret til her at sagsøge den Paagjældende og gjøre sig betalt af det her arresterede Gods.

For de Tilfælde, hvor der saaledes er foretaget Arrest her paa en Udlændings Person eller Gods, bestemmer den tilmeldte Placat, at

”Sagen skal i eet og alt forfølges ved det ordi-
 ”nære Bærneting paa det Sted, hvor Arresten er gjort; og forsaavidt denne maatte
 ”være iværksat i Effecter, som en Udlænding
 ”maatte besidde under forskjellige Juris-

*) Der maa naturligvis altsaa ikke være nogen folkes retlig eller tractatmæssig Bestemmelse eller anden særegen Forskrift til Hinder for at erhverve Arresten; jfr. ovenfor §. 222 No. 1 og 2 og §. 224 No. 8, samt C. Skr. 18 April 1815. At et Skib har søgt Nodhavn her kan ikke være til Hinder for at det arresteres og at Pl. af 1821 anvendes med Hensyn til samme, Jur. Ugeskr. II. S. 640.

"dictioner her i Riget, da ved den, hvor Arresten først er foretaget, med mindre Sagen efter sin særdeles Bessaffenhed maatte henhøre under nogen anden Ret her i Riget."

Udtrykket "det ordinære Bærneting" kan naturligvis ikke antages at skulle udelukke Sagens Behandling gjæsteretsviis, forsaavidt denne isvrigt ved Lovgivningen er hjemlet; ifr. ovenfor S. 182 b. Den specielle Regel for det Tilfælde, at Arresten er iværksat i flere Jurisdictioner, sigter efter Ordene blot til reel Arrest, og kan uden tvivl ikke følges, naar der først er foretaget Arrest paa en Udlændings Effecter i een Jurisdiction, og hans Person derefter arresteres i en anden, hverimod vel i det omvendte Tilfælde en lige Regel kan anvendes. Undtagelsen i sidste Pusus sigter uden tvivl fornemmelig til de Tilfælde, hvor Sagen ifølge særegne Omstændigheder, uden Hensyn til den iværksatte Arrest, kunde have været anlagt imod Udlændingen ved en Domstol her i Riget, saasom efter L. 1—2—19, 20 m. fl., ifr. C. Ek. 27 Septbr. 1823; skjøndt derved maaskee tillige er tænkt paa de særegne Retter her i Kjøbenhavn, Gjældercommissionen, Gjæsteretten og Sorennen, som ere organiserede for Behandlingen af visse Sager.

Gjæsterets bestemmer Placaten:

"Derfor den Paagjældende ikke personlig opholder sig her i Riget, eller har nogen anden Mandatarus, end Godsets Hænderha-

"der, vil Arrestens Førfølgning kunne ſtee efter
 "Stævning til denne."

Naar Udlændingen vel har havt en Mandatar-
 rius her i Landet, men ſaadant ikke kunde være Ar-
 reſtimpetranten beſjendt, maa den imod Godſets Beſid-
 der iværkſatte Førfølgning anſees ſom lovlig, Juridiſk
 Tidſſkr. XXI. S. 34 ff. At Arrestens Førfølgning
 kan ſtee "eſter Stævning til Godſets Ihændeſhaver,"
 ſynes eſter Forbindelſen med det Foregaaende ikke at
 ſtulle betyde, at den imod Udlændingen ſelv udtagne
 Stævning blot kan forkyndes for Ihændeſhaveren,
 men at denne ſidſte ſelv kan ſtævnes paa Udlændingens
 Vegne, hvilket dog viſtnok rigtigſt bør ſtee paa den
 Maade, at han blot ſtævnes til at høre Udlændingen
 taale Dom eſter Citantens Paaſtand, ikke til ſelv at
 lide Dom ſom egentlig Mandatarius; iſr. om Forſkjel-
 len imellem diſſe Forhold den ordinære Procesmaade
 S. 9. Dette ſynes dog ikke fulgt i Praxis, hvor man
 ſom ofteſt ſtævner Ihændeſhaveren alene; iſr. nærmere ne-
 denfor. Af Placatens Forſkrift følger utviviſomt, at den
 indſtævnte Ihændeſhaver paa en viſ Maade maa be-
 tragtes ſom Udlændingens Befuldmægtigede, og i Sær-
 beſeſhed maa det ſaaledes antages, at naar han har
 givet Møde under Sagen, men ikke fremsat nogen Ind-
 ſigelſe imod Citantens Paaſtand, kan Sagen ikke af
 Retten blive at paadømme eſter de fremlagte Breve og
 Berøisligheder ſom om Ingen var mødt, iſr. Jur.
 Tidſſkr. XXXVI. S. 149 ff.; men paa den anden

Eide kan det dog ikke antages, at det denne nødvendige Mandatarius har foretaget sig skulde være bindende for Udlændingen, naar denne har været uvidende om Arresten og den anlagte Sag, paa samme Maade, som om det var steet efter virkelig Fuldmagt fra hans Eide. Det er saaledes antaget, at den Omstændighed, at Besidderen af de arresterede Midler allerede frivillig har opfyldtommen, ikke kan betage Udlændingen sin Ret til at paaanke denne, samt at han under Appellationsprocessen maa være berettiget til at benytte Indsigelser og Bevisligheder, som ikke vare fremkomne under Proceduren i første Instant; Jur. Tidsskr. XX. S. 31 ff. og XXI. S. 34 ff. I Lighed hermed synes det da ogsaa at maatte antages, at naar Udlændingen under Arrestforfølgningssagens Drift selv eller ved en virkelig Fuldmægtig indtræder i Sagen, kan han ikke ligefrem være bunden ved hvad der tidligere er foretaget i denne, men maa kunne benytte nye Indsigelser, i det Forholdet maa betragtes paa samme Maade, som om Indsigelsen nu først var kommen til Sagsøgtes Kundskab; jfr. den ordinære Procesmaade S. 43. Det er isørigt tvivlsomt, om den ovenomhandlede Forfrist, at Godsets Ihændehaber under Processen kan behandles som Udlændingens Befuldmægtigede, ligefrem kan anvendes med Hensyn til enhverformhelt Besidder, eller om den ikke bør indskrænkes til den, der besidder ifølge en Overdragelse eller Anmodning af Udlændingen, saa at han staaer i en Forbindelse med denne, ifølge hvilken det kan

ventes, at han snarest muligt vil underrette ham om den iværksatte Arrest og iøvrigt varetage hans Lær paa bedste Maade, hvorved altsaa den vilde udelukkes, der kun paa en i Ferhold til Udlændingen tilfældig Maade var kommen i Besiddelse af hans Gods, t. Ex. Skifteretten der behandler et Bo, hveri der er tilfaldet Udlændingen en Arv, paa hvilken der lægges Arrest; jfr. Jur. Tidsskr. XXIX. S. 25. Naturligvis vilde dog heraf kun følge, at Udlændingen i et saadant Tilfælde selv maatte stævnes, ikke at Placatens Forrifter iøvrigt bleve uanvendelige; men Udtrykket "Ihændehaver," der indbefatter enhver som helst Besidder, hentyder ikke paa, at der skal gjøres en saadan Distinction, der ogsaa i høi Grad vilde kunne hindre det med Placaten tilsigtede Diemmed, idet hint Begreb om den Besiddelse, der skulde kunne gøre Ihændehaveren til Sagvolder, vilde blive meget vagt, og kunne give Anledning til vidtløftige Tvistigheder, og denne navnlig, naar han negtede at have Tingene i Væge paa den forudsatte førstnævnte Maade, vanskeligen kunde overbevises herom, uagtet det dog i Gjærningen var Tilfældet.

Naar den, der har en Fordring paa en Udlænding, selv er Ihændehaver af det denne tilhørende Gods, og deri ønsker at søge sin Betaling, kan han upaatvivlelig ikke være udelukket fra, ligesom en anden Creditor, at lægge Arrest paa Godset og erhverve Dom for sin Fordring ved forum arresti, men da han naturligvis i saa Fald ikke kan stævne sig selv paa Ud-

lændingens Begne maa han, saafremt denne ikke har nogen *Mandatorius* her i Landet eller er selv her tilstede, stævne ham paa den Maade og med det Varsel, som den skal stævnes der er udenfor Riget. Dette lange Ophold med Sagen vil han dog maaskee kunne undgaae ved den Fremgangsmaade, at han hos Øvrigheden begjærer en Mand befippet til at modtage Udlændingens Gods i sin Besiddelse, og da derefter iværksætter Arrest paa samme samt forfølger Sagen imod denne nærværende Ihændehaber, jfr. Jur. Tidsskr. XXI. S. 68, eller, hvad der vel kunde ansees tilstrækkeligt, blot begjærer befippet en tutor in litem til, efterat Arresten er iværksat, at modtage Stævning paa Udlændingens Begne og iagttage det Fornødne under Forfølgningssagen, jfr. Hansens Bidrag til Civilprocessen I. S. 243. Enhver af disse Fremgangsmaader forudsætter dog, at det ikke er nødvendigt, at den der skal kunne stævnes paa Udlændingens Begne skal staae i nogen saadan Forbindelse med denne som ovennævnt. En tredje Fremgangsmaade, der kan anvendes, er den, at Besidderen af Udlændingens Midler cederer sin Forbring til en tredje Mand, som derefter gjør Arrest i Midlerne og forfølger Sagen paa sædvanlig Maade, jfr. Jur. Ugeskrift II. S. 253 ff.

Endelig bestemmer den titmeldte Placat:

”Førrigt skal Arrestimpetranten ikke ved Debitors
 ”Fallissement i Udlandet, om samme endog
 ”maatte være erklæret inden Arresten blev iværk-

"sat, hindres i at forfølge Arresten paa foransførte
 "Maade, og i sin Tid gjøre Execution i det arre-
 "sterede Gods."

Hvad der gjelder med Hensyn til et egentlig Fald-
 løsement maa ifølge de Motiver, hverpaa Placaten er
 bygget, utvivlsomt gjelde i ethvert Tilfælde, hvor en
 Concursbehandling af Debtors Bo i Udlandet finder
 Sted, navnlig altsaa ogsaa naar Boet paa Grund
 af hans endog før Arresten indtrufne Død er taget
 under Skiftebehandling, saafremt Boet maa ansees
 som insolvent, Jur. Ugefr. II. S. 258 og S. 643. Kan
 derimod Udlændingens under Behandling værende Dødsbo
 ikke ansees som insolvent, synes det vel efter Placatens
 Udtryk mere tvivlsomt, om man paa den i samme
 nævnte Maade kan holde sig til den Afdødes hervæ-
 rende Gods; men herfor lader sig dog anføre, at Boet
 ikke synes at kunne have større Ret til at erholde saa-
 dant Gods udleveret, end der tilkom den Afdøde selv,
 jfr. Eunomia IV. S. 73. I alt Fald maa det antages,
 at Udlændingens, efterat Arrestsagen allerede her er
 paabegyndt, indtrufne Dødsfald ikke kan forhindre Sa-
 gens Fortsættelse her paa sædvanlig Maade; jfr.
 S. 234.

Den paa Udlændingens Gods her iværksatte Ar-
 rest kan ligesaa lidet som Arrest i andre Tilfælde anta-
 ges at give vedkommende Creditor nogen Fortrinsret
 til at erholde Fyldestgjørelse af det arresterede Gods,
 og han vil altsaa kunne præveneres af en anden Cre-

diter, der tidligere end han erholder exigibel Dom over Ublændingen, og erøverer den i det arresterede Gods. I et Tilfælde, hvor tvende Creditorer havde iværksat Arrest paa en Ublændings herværende Gods, er det derfor ogsaa ved en Dom i Jur. Tidsskr. XXXVI. S. 149 ff. antaget, at den tidligere Arrestimpetrant ikke kunde fordrø den Sag, hvorved den anden Arrest forfulgtes, udsat saalænge indtil den af ham anlagte Sag var raademt, ligesaalidt som hans subsidiaire Paa-stand om i alt Fald at kjendes berettiget til at concurrere med den anden Creditor til at erholde Betaling af det Arresterede kunde komme i Betragtning *).

Det kan iøvrigt stundom være tvivlsomt, hvorledes Domsconclusionen i en saadan Arrestforfølgningssag imod en Ublænding rigtigst bør indrettes. Naar Sagen ikke forfølges ved forum arresti, men ved en Riet, hvorved man, uden Hensyn til den foretagne Arrest, af særegne Grunde er berettiget til at søge Ud-

*) Her have vi altsaa et Tilfælde, hvor det stundom kan have en særegen Interesse for en Creditor at iværksætte Arrest i det, som en Anden allerede har arresteret, nemlig for at constituere forum arresti, naar der derhos muligen kan erhverves Dom ligesaa betimeligt som af den første Arrestimpetrant. I andre Tilfælde vil en saadan dobbelt Arrest ikke let forekomme, undtagen hvor der kan være Anledning til at antage, at den der allerede har iværksat Arrest vil relaxere denne; jfr. dog ogsaa det ovenfor i §. 230 betræffende Exempel paa en dobbelt personlig Arrest.

lændingen, ifr. ovenfor, ligesom ogsaa naar forum arresti er bevirket ved Udlændingens personlige Arrest, har Sagen ingen Vanskelighed; thi man kan da upaatvivlelig erhverve en Dom, der ligesom tilpligter Udlændingen at betale det skyldige Beløb, og denne Dom kan da ikke blot erexveres i det arresterede Gods, men ogsaa i hvad der ellers kan antræffes her, som tilhører ham; ifr. Hansens Bidrag I. S. 241. Er derimod det omhandlede særegne forum arresti blot bevirket ved Arrest paa Udlændingens Gods, synes dets Virkninger ikke at kunne strække sig videre end dertil, at Creditor kan erholde Fyldestgjørelse af dette bestemte Gods, ifr. Jur. Tidsskr. XXIX. S. 28, men ikke til at han skulde kunne erhverve en Dom, der i Almindelighed tilpligtede Udlændingen at betale det Beløb, der søges. Upaatvivlelig maa derhos ogsaa Godsets Ihændehaber, der stævnes paa Udlændingens Begne, kunne modsætte sig, at der gives en Dom, hvorved han som en virkelig Mandatarius blev tilpligtet personlig at betale det paastrængte Beløb, hvilket vilde være at forbinde en aldeles urimelig Følge med hans Besiddelse; ifr. den ordinære Procesmaade §. 9*). Det kunde saaledes i disse Tilfælde synes rigtigst, ikke at paalægge Nogen at betale det Arrestimpetranten tilkemmende Beløb, men blot at kjende denne berettiget

*) Naar Besidderen dog ikke selv modsætter sig Sagsøgerens Paastand om en saadan Dom, vil denne naturligvis blive given, ifr. Jur. Ugeskr. II. S. 259 og S. 645.

til at iværksætte Execution for sin Gerdring i det arresterede Gods, hvilken Form ogsaa i. Ex. findes anvendt i en Dom i Jur. Tidsskr. XXXVI. S. 156. Men en senere Dom i Jur. Ugeskrift II. S. 644 har misbilliget denne Form, fordi den ikke stemmer med hvad der er sædvanligst i Arrestsager og derhos den en tredie Mand muligen tilkommende fortrinligere Ret til de arresterede Gjenstande derved kunde præjudiceres. Imidlertid synes dog ifølge alt det Anførte hin Form at være den rigtigste, i alt Fald naar Udtrykkene modificeres saaledes, at det kan sees, at det ikke er Meningen at give Sagsøgeren en absolut Executionsret, men at Fogeden skal være berettiget til at negte Executionen, naar den findes at ville stride imod tredie Mandes Ret; jfr. isvrigt ogsaa herved hvad der i den ordinære Procesmaade S. 177 er bemærket om Dommes Retsvirkning med Hensyn til tredie Mand.

§. 236.

5. Om Arrestforfølgningssagens Behandling og Paafjendelse.

Efter alt hvad vi i det Foregaaende have udviklet om denne Sags Væsen og Gjenstand m. v. ere der kun endnu nogle enkelte Bemærkninger at tilføie med Hensyn til dens Behandling og Paafjendelse.

Denne Sag behandles nemlig i det Hele som enhver anden Rettergangssag, efter som dens Beskaffenhed, uden Hensyn til den iværksatte Arrest, udfordrer,

altsaa enten efter den ordinære Proces's Grundsætninger, eller efter de særegne Regler for en extraordinær Procesart, saasom Gjaesteretsproceduren, Veresprocessen, Proceduren efter Frd. 6 Aug. 1824 o. s. v., saafremt de i det Foregaaende udviklede Betingelser ere tilstede, som begrunde Anvendelsen af en saadan extraordinær Procesart. Proceduren fra Citantens Side maa naturligtvis i Almindelighed gaae ud paa, at erholde Sagsøgte tilpligtet at betale den Fordring eller opfylde den Forpligtelse, som har foranlediget Arresten, samt denne stadfæstet som lovlig, hverimod Indstævnte kan søge at tilintetgjøre Sagsøgerens Intention i den Hele eller tildels, ved at gjøre de Indsigelser gjeldende, som i Overensstemmelse med det Foregaaende overhovedet kunne blive Gjenstand for en Paakjendelse under Førfølgningssagen. At han herved ordentligvis ikke er indskrænket til at benytte de Indsigelser, som han allerede har fremsat under Arrestforretningen, er bemærket ovenfor §. 215. 7; jfr. i Særdeleshed den der citerede Dom i Jur. Tidsskr. XX. S. 321. Naar den Arresterede har benyttet den Ret, der som i §. 232 berørt tilkommer ham til strax at paaanke Arresten for høiere Ret, uden at afvente Arrestførfølgningssagens Udfald, kan der spørges, om han af denne Grund kan fordrø sidstnævnte Sag udsat, for at afvente og benytte Resultatet af hin Appellation; jfr. den ordin. Procesmaade §. 153 Slutn. Det kan maaſte siges, at Lovgivningen selv har ferudsat, at Hovedsagen i Anledning af en saadan Ap-

pellation ordentligvis vil blive udsat, ifr. Frd. 11 Juli 1800 §. 11, 25 Mai 1804 §. 13 og 25 Jan. 1805 §. 19 *); men disse Bestemmelser kunne dog ingenlunde godtgjøre, at Udsættelsen af Hovedsagen ubetinget skal kunne fordres af den ene Part, endstjønt den anden modsætter sig saadant. Man bør maaskee afsondre de Tilfælde, hvor den formentlige Mangel ved Arrestforretningen, der er gjort til Gjensstand for Paarkæde, er noget der, efter den overfor udviklede Theori, ikke kan komme under Paakjendelse under Arrestforfølgningssagen; i hvilket Tilfælde der ikke synes nogen Grund til at udsætte Behandlingen af sidstnævnte Sag efter Udsaldet af hin Paaklage, ifr. Jur. Tidsskr. XIII. b. S. 34. Mere tvivlsom synes Sagen, naar Paaklagen angaaer et Forhold, som den Arresterede ogsaa kunde fordræ paakjendt under Arrestforfølgningssagen; men selv i saa Fald synes der ordentligvis ikke at være tilstrækkelig Grund til imod Sagsøgerens Protest at tilstaae Indstævnte Udsættelse; thi foruden at saadant har Analogien af Frd. 17 Mai 1690 imed sig, vilde Udsættelsen standse ikke blot Forfølgningen af selve Ar-

*) Man antager i Almindelighed, at de citerede Bestemmelser sigte til en Appellation af egentlige Interlocutoriekjendelser under Hovedsagens Drift, ifr. Nyt jur. Ark. III. S. 2; men det synes rimeligere, at de sigte til en særskilt Klage over en i Forbindelse med en Hovedsag staaende selvstændig Retsact, saasom et Tingsvidne, en Synsforretning, en Arrestforretning; og i alt Fald maa disse Tilfælde anses indbefattede derunder.

resten, men ogsaa Behandlingen af Hovedsagens Realitet, der ikke er afhængig af Arrestens Lovlighed og heller ikke a prima instantia kan afgjøres af Overretten. Derimod turde der erdentligvis være mere Grund til i det sidstnævnte Tilfælde at indrømme Citanten en Udsættelse, saafremt han ønsker det, for at afvente Appellationens Udfald.

Arrestens formentlige Ulovlighed vil ofte foranledige den Arresterede til at anlægge et Contrastsøgmaal imod Arrestforfølgningssagen, for at erholde sig en Erstatning tilkjendt af Arrestimpetranten, §. 1—21—21; men herom skal særligen handles i det Følgende, jfr. §. 240. Naar derimod Indstævnte ikke procederer til at erholde Erstatning, og heller ikke vil gøre nogen selvstændig Contrastkrævning gjeldende imod Citantens Krævning, men blot attraaer Arresten ophævet, 3: Frisindelse for den Tvang, som Requirenten har gjort gjeldende imod ham, kan Contrastkrævning ikke være nødvendig, jfr. Jur. Tidsskr. III. a. S. 187-190, Jur. Ugeskr. I. S. 129-130.

Arrestens Stadfæstelse sker som oftest i Praxis med de Udtryk, at den "som lovlig gjort og forfulgt bør ved Magt at stande". Det kan naturligvis ogsaa forekomme, at Arresten kun partielt kan stadfæstes, men forøvrigt maa ophæves, t. Ex. naar Arrestimpetranten kun kan tilkjendes en Deel af det Beløb, for hvilket han har iværksat Arrest, Jur. Tidsskr. III. a. S. 187. Naar Arresten vel aldeles maa hæves, men ifølge en Omstændighed, der ikke vedkommer Arrestimpetrantens

Ret i Hovedsagen, kan der dog ordentligvis ligefuldt gives Citanten Dom over Indstævnte for den ham tilkommende Forbring, see t. Ex. Jur. Tidsskr. III. b. S. 248 ff. og IV. a. S. 161 ff.

Hvorledes det Ovenanførte maa modificeres, naar Arrestforfølgningssagen deles i en Forfølgning quoad formalia og quoad realia, skjønnes let af hvad der herom er udviklet i §. 234.

§. 237.

6. Om Følgerne af at Arresten ikke behø- rigen forfølges.

Naar Arresten ikke betimeligen forfølges ved Sagens Paaklage til Forligelsescommissionen eller Indstævning til Retten, har dette ifølge L. 1—21—20 den Folge, at "Arresten dermed er ophævet", jfr. L. 233. Dette maa utvivlsomt ogsaa gjælde, hvor Forfølgningen vel betimeligen er begyndt, men den er iværksat paa en feilagtig Maade, som maa bevirke Sagens Afvisning, saasom at Sagsøgeren uretteligen er gaaet Forligelsescommissionen forbi, at Stævningen er forkyndt med for kort Varjel eller forøvrigt laborerer af en væsentlig Feil, at Sagen er anlagt ved et urigtigt Bærning*), o. s. v. En saadan mangelfuld For-

*) Det er ved en Dom i Jur. Tidsskr. X. a. S. 64 antaget, at en Arrestsag ikke kunde anses at være for tilbigen forfulgt, fordi Impetranten, efter først

følging er at ansee som en Multitet eller som ingen Følgning, og skulde samme ikke have en lige Birkning til Arrestens Ophævelse, som forsat betimelig Følgning, vilde ogsaa Hensigten med L. 1—21—20 paa den letteste Maade kunne eluderes; jfr. Jur. Ugeskr. I. S. 128. Endelig maa Arrestimpetranten naturligt ogsaa være pligtig til behørigt at fortsætte Følgningssagen, og Arresten maa saaledes ogsaa bortfalde, naar Sagen hæves paa Grund af at Citanten udebliver eller iøvrigt forsømmer at fremme den, jfr. Coll. Tid. 1821 S. 184.

Det synes efter Lovens Udtryk at være Meningen, at Arresten ipso facto skulde være hævet ved den indtrufne Forsømmelse med Følgningen. Dette kan vel ogsaa stundom finde Anvendelse, hvor Arresten blot er effectueret ved et verbalt Paalæg, idet da den Paagjældende synes berettiget til, paa sit eget Ansvar, at undlade at holde sig Paalæget efterrettelig, uden at dette kan have nogen Følge for ham, saafremt det i Tilfælde af Paatale findes, at Forsømmelse med Følgningen virkelig var begaaet, jfr. Ark. f. Retssvid. II. S. 226, Jur. Tidsskr. XIII. b. S. 90-91. Men naar Personen er heftet eller det arresterede Geds ta-

at have indklaget samme til den Forligelsescommission, som han efter Omstændighederne havde Anledning til at ansee for den rette, lod sig ved Arrestati Indsigelse herimod bestemme til at indklage den for en anden Forligelsescommission.

get i Bevaring kan Arresten ikke saaledes eo ipso ophæves, men han maa herom henvende sig til Fogeden, ligesom en skriftlig Ophævelsesact overhovedet vil være nødvendig, for at erholde den tinglyste Arrestforretning udslættet, naar den Paagiældende ikke vil lade denne henstaae i Retsprotocollen, indtil den efter Pl. 18 Januar 1788 gaaer ud af Kraft. Den Paagiældende kan imidlertid ingenlunde være pligtig at vente, indtil vedkommende Domstol enten har erklæret Arresten ophævet som for sildigen forfulgt, eller, uden at afgjøre noget om Arresten, har afvist Sagen, men han maa strax kunne henvende sig til Fogeden, som da har at paakjende, om behørig Forfølgning af Arresten er iværksat eller ikke, og naar han finder at dette sidste er Tilfældet, at erklære Arresten ophævet, jfr. Coll. Tid. for 1821 S. 781, Nyt Ark. for Lov og Ret S. 173. Mistnok kan nu herved fremkomme en Collision imellem Fogedens Decret og den paafølgende Retsdom; naar t. Ex. Fogeden har antaget, at Forfølgningssagen var anlagt ved et urigtigt Værneting, og derfor hævet Arresten, kan dette dog ingenlunde ved Sagens Paadømmelse være bindende for denne Ret, der selvstændigen har at afgjøre, om den er competent i Sagen eller ikke; men slige Collisioner lade sig, som forhen berørt, ifølge det her omhandlede Forholds forviklede Bestaffenhed, ikke undgaae. Naar imidlertid den Paagiældende ikke strax henvender sig til Fogeden, men først procederer en saadan formentlig Formalitetsfeil ved den Ret, hvorved

Forsøgningsagen er anlagt, og denne Ret allerede ved foreløbig Kiendelse har afgjort, at Sagen bør nyde Fremme, kan han upaatvivlelig ikke længere erholde dette samme Spørgsmaal paakjendt ved Fogedretten, men denne maa i Henhold til et saadant usvækket Retsdecret ansee Sagen som lovligen forfulgt.

Det er ved en Høiesteretsdom af 1 Marts 1821 (Coll. Tid. f. 1821 S. 183-185) afgjort, at der ved den i L. 1—21—20 bestemte Ophævelse af Arresten, naar denne ikke behørigen forfølges, blot sigtes til den allerede iværksatte Arrest, og at denne Ophævelse ikke kan være til Hinder for, at Requirenten paa ny erholder Arrest iværksat for den samme Forderung. Dels ligger der ikke mere i Artiklens Ordbetydning, jfr. Ordet "Arresten", dels synes ogsaa Sagttagelsen af Levend Bud om betimelig Forsøgning tilstrækkelig garanteret derved, at den allerede iværksatte Retshandling og de derpaa anvendte Udgifter ved Forsømmelsen spildes, jfr. Art. for Retsv. II. S. 89*), ligesom endelig heller ikke Bestemmelserne i Frd. 18 Marts 1693 og Pt. 22 December 1820 §. 2 (jfr. ovenfor §. 230), eller i L. 3—16—10 kunne afgive en gyldig Analogi for en modsat Besvarelse af Spørgsmaalet, da de maa ansees som særegne Undtagelser fra den almindelige Re-

*) At give Reparation for den ikke lovlige forfulgte Arrest kan derimod næppe ubetinget paalægges Impertranten, jfr. herefter §. 239.

gel; ifr. isvrigt herom en Afhandling af Ørsted i Jur. Tidsskr. IV. a. S. 200 ff.

H. Om Arrestreqvirentens Ansøgning over Fogedens Fremgangsmaade.

§. 238.

Fra den i det Foregaaende omhandlede Forsøgning af Arresten, som det paaligger Arrestreqvirenten at iværksætte, maa, som allerede i det Foregaaende er berørt, vel affændres den Paaanke eller Paaklage, som han kan finde sig foranlediget til at foretage, naar han er misfornøiet med Fogedens Forhold, navnlig fordi denne har negtet i det Hele eller tildels at fremme den forlangte Arrestforretning, eller at fremme den paa den af Reqvirenten paastaade Maade. Denne Paaklage, der sigter til at Fogedens Embedsforhold skal underkastes Censur, maa altid iværksættes til vedkommende Overret, eller som en Rettens Fornægtelse umiddelbart til Højesteret, og vil i Almindelighed gaae ud paa, at det paalægges Fogeden behørigt at fremme Forretningen efter Reqvirentens Paastand*), samt efter Omstæn-

*) Naar Reqvirenten saaledes appellerer, fordi Fogeden ikkun partielt har iværksat den forlangte Arrest, maa han naturligvis tillige særligen forfølge Arresten, forsaavidt den er iværksat, paa sædvanlig Maade. I Kjøbenhavn er det dog som Følge af de derværende særegne Jurisdiktionsforhold, ifr. §. 214. 7 og §. 232 Slutn., muligt at forene Forsølgningen

digheberne at udrede Skadeserstatning for det Tab, der er lidt ved ~~den ubesviede Bægring~~, m. v.; ifr. ovenfor §. 214 No. 7, §. 220 Slutn., §. 227 og §. 232.

Korfaavidt nu L. 1—21—2 bestemmer, at hvis "Rettens Betjente negte at gjøre Arrest, naar den begjeres paa nogens Person eller Gods, som maa arresteres, da skulle de svare den klagende Part til hvad Skade han derover beviser sig at lide", kan denne Forskrift uden tvivl ikke forstaaes saaledes, at der ubetinget skulde paaligge Fogeden Ansvar i ethvert Tilfælde, hvor vedkommende Overinstants fandt, at der ikke havde været tilstrækkelig Grund til at negte den forlangte Arrest. Et saadant Ansvar kunde billigen ikkun paalægges Fogeden, saafremt han ligefrem var berettiget til at iværksætte enhversemskhelt forlangt Arrest, naar Rekvirenten blot stillede antagelig Sikkerhed for Følgerne; men der gives, som i det Foregaaende omhandlet, mange Tilfælde, hvor Fogeden er forpligtet til at paakjende, om ikke Forretningen, uden Hensyn til den arbidne Sikkerhed, bør negtes Fremme, og i disse Tilfælde bør der ingentunde gjøres strengere Fordringer til Fogeden, der ordentligvis strax paa Stedet har at fatte en Beslutning, end til andre Dommere, hvem man ikke paalægger noget Erstatningsansvar, med mindre de findes kjendeligen at have forseet sig ved det affagte De-

af den partielt iværksatte Arrest med en Klage over at Fogeden ikke har givet denne det forlangte Dmsfang, ifr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 163:164.

cret; jfr. ovenfor S. 214. 6. og S. 220. Dette vil saaledes t. Ex. finde Anvendelse, hvor Fogeden ifølge en imod hans Habilitet eller Competence fremsat Indsigelse har negtet at handle, eller hvor han har antaget, at en Person eller Ting henhørte under de lovbestemte Undtagelser fra Arrestabiliteten, og Overinstansen vel finder, at han heri har feilet, men det dog maa erkjendes, at Spørgsmaalet var tvivlsomt og at han har haft antagelige Grunde for sin Mening. I de Tilfælde derimod, hvor Fogeden kan lade det Spørgsmaal, hvoraf Arrestens Lovlighed afhænger, henstaae uafgjort, og iværksætte Arresten imod behørig Sikkerhedsstillelse, hvilket navnlig gælder med Hensyn til Requirerens Ret i Hovedsagen, kan Forholdets Tvivlsomhed i Almindelighed ikke befrie Fogeden for Ansvar, naar han har vægret sig for at handle, uagtet tilstrækkelig Sikkerhed for Følgerne blev tilbudt, jfr. Forsæte for 1822 S. 369 ff. Dog maa herved bemærkes, at da Fogeden end ikke imod Sikkerhedsstillelse bør iværksætte Arresten, hvor det er aabenbart, at den af Requirenten fremsatte Fordring er ugrundet eller endnu ikke forfalden til Betaling, jfr. ovenfor §§. 219 og 220, saa kan der heller ikke nogtes ham Ret og Forpligtelse til at bedømme, om ikke Fordringen har denne Beskaffenhed, og han kan da heller ikke ubetinget drages til Ansvar, fordi han ved denne Bedømmelse har feilet; men hans Ansvarlighed her maa dog undergives en strengere Regel end i de forstomhandlede Tilfælde, da

det i Almindelighed kan fordres, at han skal være sikker i sin Sag, naar han erklærer det for aabenbart, at en Forbring er ugrundet eller endnu ikke forfalden til Betaling.

Det fremgaaer isvrigt af Lovens Ord i 1—21—2, at det for at tillægge Arrestreqvirenten en Erstatning hos Fogeden ikke er nok, at dennes Kjendelse findes saa forfeilet, at den er stikket til at paadrage ham Ansvarlighed, men at det i Almindelighed endvidere af Reqvirenten maa oplyses, at han ved Fogedens Vægring virkelig har lidt Skade; dette Spørgsmaal er isvrigt i det Hele at bedømme efter de almindelige Regler for Dommeres Ansvarlighed, jfr. Nyt jur. Art. XIII. S. 172 ff.

I. Om den Arresteredes Ret til at fordre Erstatning for en ulovlig Arrest, og de ham med Hensyn hertil tilkommende Søgmaal.

§. 239.

1. Om Betingelserne for og Omfanget af det Reqvirenten og Fogeden paaliggende Ansvar for den ulovlige Arrest.

Med Hensyn til Reqvirentens Ansvar bestemmer L. 1—21—4, at han skal stille Sikkerhed for at

han til Sagens Uddrag skal blive tilstede og "svare til al den Uleilighed, som af Arresten kunde forårsages, om den ulovlig befindes", og L. 1—21—21, at "befindes Arresten ulovlig, da skal den, som samme haver ladet gjøre, oprette den Arresterede hans Spot og Skade, saasom den af gode Mænd vurderet og af Dommeren kjendt bliver".

Endskjont det vel er muligt, at dette sidste Lovstykke, i Forbindelse med den næst foregaaende Artikel, nærmest kun har havt det Tilfælde for Øie, at Arresten befandtes ulovlig paa Grund af at Requirenten ikke kunde bevise sin Ret i Hovedsagen, ifr. S. 232, kan der dog i alt Fald efter Sagens Natur og Indholdet af L. 1—21—4 næppe være nogen grundet Tvivl om, at et lige Ansvar i Almindelighed ogsaa maa paaligge Requiranten, naar det er paa Grund af Arrestforretningens egen Realitet eller den formelle Fremgangsmaade, m. v., at Arresten ikke kan kjendes lovlig, forsaavidt nemlig det dog er efter Requirerens Paastand, at Ulovligheden er bleven iværksat*). At Arresten befindes ulovlig kan derhos ingenlunde betyde, at den skal findes at være aabenbar uretsfærdig; thi ifølge Naturen af dette Retsmiddel, som en Anticipation af den Evang, der egentlig først efter erhvervet Dom skulde anvendes, maa der paahvile den, der tillader sig at benytte samme, en streng Forpligtelse til enten at erhverve en Dom, der stadfæster

*) En modsat Mening er yttret i Maanedsskr. for Literatur l. e. S. 219.

denne Anticipation som lovtig, eller at give behørig Skadeserstatning. I hvilken Anstælse tydeligen synes at ligge til Grund for L. 1—21—4 og 21. Det kan altsaa ikke fritage Requirenten for Ansvar til Skadeserstatning, at det findes, at hans Fordring paa Requisitus ikke har været aldeles ugrundet, naar den dog ikke kan tilkjendes ham, jfr. Forsæte for 1823 S. 752-753 og Jur. Tidsskr. XXIV. S. 235 ff., eller at han har tilveiebragt saa megen Formodning imod den benægtende Requisitus, at denne paalægges at fralægge sig Kravet ved sin Ed, naar denne Ed derefter aflægges, jfr. Eunomia I. S. 299-300, Jur. Tidsskr. VIII. b. S. 149. Det Ovenanførte kunde fremdeles tale for, at Arrestimpetranten ubetinget skulde give Reparation for den Arrest, som paa Grund af at den ikke behørigen er forfulgt maa ophæves, hvad enten hans Fordring i sin Tid kjendes grundet eller ikke, jfr. Juridisk Tidsskr. IV. a. S. 203; men dette er dog ikke antaget ved en Døm i Jur. Tidsskr. VIII. b. S. 149, fordi den Arresterede, naar Arresten er foretaget med tilstrækkelig Grund, ikke kunde være paaført nogen Lort og Creditspilde derved, at den ei blev forfulgt med behørig Hurtighed. Naar Arresten kun tildeels findes ulovlig, saasom naar der er foretaget Arrest i mere Guds end der burde, eller den uretteligen er udbudet til Debtors Person, saa at den altsaa forsaavidt maa ophæves som ulovlig, men iøvrigt stadfæstes, kan Reparation herfor ikke ligesvem fordras af Requisitus, men

saadant maa beroe paa, om det efter Omstændighederne er antageligt, at han ved denne Udvidelse af Arresten kan have lidt nogen særegen videre Spot og Skade end den der allerede maatte følge af den Deel af Arresten, der lovligen var foretaget, jfr. Jur. Tidsskr. III. a. S. 190 og XXXV. S. 157. Af lignende Grund kan Reqvistus naturligvis heller ikke forbre Erstatning, naar Arresten maa ophæves blot fordi den findes stridende imod tredje Mands Ret, men isvrigt i Forhold til Reqvistus er lovligen foretaget. Det er isvrigt ikke blot den fuldførte, men ogsaa den paabegyndte Arrest, der kan bevirke Erstatningsansvar for Requirenten, da det naturligvis allerede kan paasøre Reqvistus Tab og Creditspilde, at Fogeden begiver sig til ham for at iværksætte Arrest, jfr. ovenfor S. 220, samt Domme i Højesteret for 1823 S. 549 ff. og for 1824 S. 169 ff., Nyst jur. Ark. XIII. S. 118, Jur. Tidsskr. X. a. S. 103 ff.

Under den i Loven nævnte Opretning af "Spot og Skade" indbefattes i Almindelighed dels Reparation for den Tort og Creditspilde, som er Reqvistus paasført ved den ubeslædte Arrestforretning, dels ogsaa Erstatning af det særegne materielle Tab, som han derved maatte have lidt. Den forstnævnte Art af Skade forudsætter Lovens ordentligvis at være en Følge af enhver ulovlig Arrestforretning, og det kan derfor ikke paaligge Reqvistus at føre noget særligt Bevis for, at han har lidt saadan Skade ved Arresten, jfr. Højesteret for 1822 S.

499 ff. og Jur. Tidsskr. XXIV. S. 242, men Reqvirentens Ansvar kan kun bortfalde, naar han fra sin Side seer sig istand til at oplyse, at Arrestforretningen efter Omstændighederne ikke kan have medført et saadant Onde for den Paagjældende, t. Ek. fordi denne som Følge af andre ham nyligen overgaaede Executions- og Arrestforretninger ikke kunde ansees at besidde nogen Credit; jfr. Jur. Tidsskr. XXIX. S. 7 og hvad der ovenfor er bemærket om en partiel uløstlig Arrest. Erstatning for den anden Art af Skade kan derimod ikke fordres, med mindre Requisitus kan føre tilstrækkeligt Bevis for, at der virkelig ved Arresten er paaført ham et saadant specielt Formuetab, jfr. Højesteretsdom af 9 Februar 1824, i Forsete f. 1823 S. 752-753.

Størrelsen af den Reparation, der kan tilkomme Requisitus, maa isvrigt beroe paa de concrete Omstændigheder i ethvert Tilfælde, og navnlig herved tages Hensyn til hans borgerlige Stilling og øvrige Forhold, i Særdeleshed om han er en Handlende, der fornemmelig kan antages at lide Creditspilbe ved en saadan Arrestforretning. Den skal efter Loven vurderes ved uvillige Mænd, dog saaledes at den af disse antagne Erstatning kan underkastes Rettens nærmere Bestemmelse; men i Praxis stæer det meget hyppigt, at Retten selv umiddelbart bestemmer den Reparation, der skal gives, naar nemlig Parterne ved deres Procedure maa antages at have vedtaget denne Afgjørelse, jfr. herved Ørsted's Haandbog V. S. 51-53 og Ryt jur. Ark.

XXII. S. 155-157, samt flere af de førhen citerede Domme. Naar Arrestatus gjør Maaftand paa en bestemt Reparation, og Impetranten vel i Almindelighed medsiges hans Ret til at erholde en saadan, men ikke gjør nogen speciel Indsigelse imod den fordrede Reparations Størrelse, vil ifølge Forhandlingsmaximens Regler dette Beløb, saafremt Retten finder at Reparation bør gives, ordentligvis ligesom være at tilkjende Arrestatus; ifr. dog en herfra afvigende Dom i Forsæte for 1823 S. 549 ff.

Snad dernæst angaaer Fogedens Ansvarlighed i Forhold til Arrestatus for den Arrestforretning, der findes ulovlig, da vil Bestemmelsen af denne naturligvis ganske beroe paa, hvilken af de tvende allerede ovenfor i S. 220 fremskillede Anskuelser om dette Forhold der maa antages for den rigtige. Efter den Theori, der gjør Fogeden ipso jure personlig medansvarlig for den Reparation, der kan tilkomme den Arresterede, hvis Arresten findes ulovlig, vil Fogedens Ansvar naturligvis i Almindelighed falde sammen med det, der i Overensstemmelse med det ovenfor Udviklede i ethvert Tilfælde findes at maatte paalægges Requirenten. Naar man som en Undtagelse herfra pleier at antage, at Fogeden bør fritages for selv at svare til Arrestens Følger, naar han har modtaget Sikkerhed i Valuta eller sikke Effecter til et saa stort Beløb, som den Reparation udgjør, der tillægges den Arresterede, men den saaledes modtagne Valuta ved ulykkelig Hændelse senere er tabt

eller feringet, Ark. for Retsvid. V. S. 495, Canc. Skr. 16 August 1834, kan dette som ovenfor berørt næppe bestaae med Consequentsen af hin Lære; thi antages det først, at Fogeden er solidarisk medansvarlig med Requirenten, kan den ham saaledes paaliggende personlige almindelige Formueforpligtelse ligesaalet op-
 høre ved den anførte ulykkelige Hændelse, som en saadan Forpligtelse ellers kan ophøre derved, at en Debiter ved ulykkelig Hændelse taber den Valuta, hvorved han havde gjort Regning paa at kunne betale sin Gjæld, og at Fogeden i det nævnte Tilfælde har gjort alt, hvad der var muligt at gøre, til sin Sikkerhed, kan ingenlunde vedkomme Arrestatus, hvis personlige Rets imod Requirenten og Fogeden ikke kan tabes derved, at den reelle Sikkerhed forgaaer. Imidlertid kunne der vistnok gives Tilfælde, hvori man ogsaa efter hin Theori maa være berettiget til at give Fogedens Ansvar et ringere Omfang end Requirentens eller endog at lade det aldeles bortfalde. Dette gjelder navnlig forsaavidt Requisite selv ved sit Forhold har foranlediget, at Fogeden enten ikke har krævet nogen Sikkerhed eller dog har krævet en mindre Sikkerhed af Requirenten, end ellers vilde være steet, saasom naar han har undladt at fremsætte saadanne Indsigelser imod Fordringen, som kunde gøre Arrestens Lovlighed tvivlsom, jfr. Frd. 18 Mai 1825 §. 68*), eller naar han har

*) Eligesom dette Lovbud forbyder Fogeden at affordre Requirenten nogen Sikkerhedsstillelse, naar Requisi-

erklæret sig tilfreds med en vis Sikkerhedssikrelse af Requirenten, som Fogeden allert ikke vilde have antaget som tilstrækkelig. Versaavidt den Arresteredes Erstatningsøgsmaal imod Requirenten har ved dennes egen Procedure erholdt et ufordelagtigere Udfald for ham, end den strenge Ret vilde medføre, kan dette ei heller være bindende for Fogeden; denne maa derfor t. Er. kunne fordrø Erstatningen for sit Vedkommende bestemt ved uvillige Mænd, endstjønt Arrestimpetranten har indrømmet den af den Arresterede fordrøde Sum. Paa den anden Side maa der ogsaa stundom kunne paalægges Fogeden et Ansvar, som ikke kan vedkomme Requirenten, naar nemlig Fogeden selv har foretaget noget til Fornærmelse for Arrestatus, uden at Requirenten ved nogen fremsat Paastand eller paa anden Maade heri har havt nogen Andel.

Efter den Anstælse, for hvilken vi i §. 220 have erklæret os, vil derimod Fogedens Ansvarlighed imod Arrestatus for den Arrestforretning, som siden befindes uløslig, være at bedømme selvstændigen for Fogedens Vedkommende efter de almindelige Grundsætninger om

tus ikke har fremsat Indsigelser af en vis bestemt Bestaaenhet imod Verelfordringen, jfr. ovenfor §. 220, saaledes synes dets Indhold ogsaa at medføre, at Fogeden for at paaabegynde Arrestforretningen for en Verelfordring i Almindelighed ikke bør fordrø nogen Sikkerhedssikrelse, og altsaa versaavidt heller ikke kan staae til personligt Ansvar.

Dommeres Ansvar for deres Embedshandlinger, og Reglerne for dette Ansvar altsaa i det Hele komme til at svare til de i §. 238 udviklede Regler for Fogedens Ansvarlighed imod Requirenten, naar han har negtet at foretage en Arrest, som det findes at han burde have tilstedet. De ovenfor nævnte Tilfælde, i hvilke efter den forstaaede Theori Fogdens Ansvarlighed maatte blive forskjellig fra Requirentens, maa vel ogsaa efter denne anden Anskuelse bedømmes paa samme Maade, men fremtræde herefter ikke som Undtagelser, men ligefrem som Anvendelser af de almindelige Regler. Efter disse vil det da ogsaa let skjønnes, hvorledes det ovenfor nævnte Tilfælde, at den Sikkerhed, som Fogeden har ladet Requirenten stille, forgaaer ved ulykkelig Hændelse, maatte bedømmes. Har nemlig Fogeden decreteret en kjendelig ulovlig Arrest, men tillige ladet Requirenten stille en saadan Sikkerhed, som ovennævnt, kan dette sidste ingenlunde befrie Fogeden for det personlige Ansvar, som han ved det første Factum har paadraget sig, undtagen forsaavidt den Arresterede virkelig ved Hjælp af Sikkerheden kommer til sin Fyldestgjørelse; men var Arrestens Iværksættelse under de forhaanden værende Omstændigheder og imod en saadan Sikkerhed, som den der blev stillet, at ansee som lovlig, kan det naturligvis ikke lægges Fogeden til Last, at den deponerede Sikkerhed tabes ved ulykkelig Hændelse.

§. 240.

2. Om den Arresterede's Udgang til at indtale sin Ret til Reparation ved Søgemaal i første Instans.

Den Reparation, der kan tilkomme den Arresterede hos Reqvirenten, vil han i Almindelighed kunne erholde sig tilkjendt ved en Domstol i første Instans, og L. 1—21—21 har endog i denne Henseende paalagt Reqvirenten, "at han i den Sag skal svare til den Ret, hvor Arresten forfølges, omendstjønt det ei er hans Bærning". For at den Arresterede i Overensstemmelse hermed kan gjøre sin Paastand om Reparation gjeldende under Arrestforfølgningssagen maa han imidlertid anlægge formeligt Contrastsøgmaal, hvortil vil udfordres saavel foregaaende Paaklage til Forligelsescommissionen, forsaavidt Sagen efter de almindelige Regler skal passere denne*), Arkiv for Retsvid. II. S. 428-429, som behørig Contrastævning, Jur. Tidsskr. III. a. S. 190, jfr. den ordinære Procesmaade S. 35 ff. Denne Ret for den Arresterede kan vistnok hele Ier ikke bortfalde, fordi Arresten er iværksat med Hen-

*) Dette bortfalder altsaa naar Sagen behandles gjæstes retsvis, eller ved Særetten, o. s. v. Derimod kan dette Regressøgmaal i en Beretssag ikke gaae Forligelsescommissionen forbi, da det kun er selve Søgemalet efter Beret, med Hensyn til hvilken dette er tilladt, jfr. ovenfor §. 207.

syn til en Ferdring, imod hvilken Contraferdringer ellers slet ikke eller kun med særegne Indskrænkninger kunne gjøres gjeldende, jfr. Frd. 18 Mai 1825 §. 69 og 25 Januar 1828 §. 7, samt ovenfor §. 205 No. 3 og §. 208 No. 4; thi disse Ferstrifter have uden tvivl kun Hensyn til de almindelige Bestemmelser om Contrasøgsmaal i L. 1—2—23 og 5—14—6, og ikke til den særegne Bestemmelse i L. 1—21—21. Derimod er det ikke ganske afgjort, om dette Contrasøgsmaal til Reparation kan anlægges uden Hensyn til af hvilken Bestaaenhed den Omstændighed er, som efter den Paagjældendes Formening maa medføre Arrestens Ulovlighed; men Besvarelsen af dette Spørgsmaal vil ganske berøe paa, hvad man antager der kan blive Gjenstand for Paadømmelse under Arrestforfølgningssagen, jfr. ovenfor §. 232. Antages det med os, at der gives Momenter i Arrestsagen, hvis definitive Paafjendelse tilkommer Fogeden, og som derfor ikke kunne paa ny paafjendes af en anden Ret i første Instans, saa vil Arrestatus, naar han paastaaer Arrestens Ulovlighed ifølge en saadan Omstændighed, t. Ex. fornedelt Fogedens Mangel paa Competens eller Habilitet, ikke heller kunne gjøre dette Forhold til Grundlag for sit Contrasøgsmaal under Arrestforfølgningssagen, men kan alene henvende sig med sin Anke herover til høiere Ret; hverimod han efter den modsatte Anskuelse om Gjenstanden for Arrestforfølgningssagen naturligvis ikke

er underkastet en saadan Indskrænkning*), hvilken, om end den første Mening antages, ordentligvis heller ikke vil finde Anvendelse i Kjøbenhavn ifølge de derværende særegne Jurisdictionserhold, ifr. ovenfor §. 232. Slutn.

Naar Forsøgningsfagen deles i en Forsøgning quoad formalia og quoad realia, hvad enten denne Deling ansees virkelig nødvendig eller ikke, ifr. §. 234, vil Arrestatus være berettiget til at gjøre et Contrasøgsmaal til Reparation gjældende imod ethvert af disse Hovedsøgsmaal, dog at han identivt bør indskrænke disse Contrasøgsmaal hvert for sig til de Momenter, med Hensyn til hvilke Arresten ved enhver af Forsøgningsfagerne søges justificeret, altsaa t. Ex. søge

- *) Naar Arrestforsøgningsfagens Anlæggelse laborerer en væsentlig formel Feil, vil Arrestatus ikke let anlægge noget Contrasøgsmaal imod samme, men paastaae den afvist. Imidlertid kan saadant dog forekomme, saa meget mere, som det er muligt, at Retten ex officio afviser Forsøgningsfagen, uden at Arrestatus har paastaet dette, t. Ex. formedelst Mangel i Henseende til Forligsmæglingen. I saa Fald kan der vel næppe ifølge Hovedsøgsmaalet paatjendes noget om Arrestens Lovlighed eller Ulovlighed, ifr. ovenfor §. 232; men der synes dog i Almindelighed ikke at kunne være noget til Hindre for, at det selvstændige Contrasøgsmaal, der ikke lider af en saadan Mangel, tages under Paatjendelse, og at der ifølge samme tilkjendes Arrestatus den Reparation, der findes at tilkomme ham.

sin Reparation under Forsølgningssagen quoad formalia, naar han grunder sin Anse paa en Krænkelse af en ham tilkommende Arrestfrihed, men under Forsølgningssagen quoad realia, naar han mener, at Arrestimpetranten har Uret i den egentlige Hovedsag*).

Da det isvrigt blot er en Berettigelse for Arrestatus, at kunne søge sin Regres hos Impetranten ved Contrafølgemaalssværnetinget, saa kan han naturligvis ogsaa renunciere herpaa, og efterat Arresten er kjendt ulovlig søgsøge Requirenten ved dennes eget Bærneting til at udrede Erstatning; dog vil det i Almindelighed være rigtigt, at han under Forsølgningssagen udtrykkelig reserverer sig det Fornødne i denne Henseende, jfr. Jur. Tidsskr. XXIV. S. 235 ff. I mange Tilfælde

- *) Skulde det sjældne Tilfælde indtræffe, at den Arresterede havde grundet Anse over Arresten i begge Henseender, kunde der dog naturligvis ikke herfor til dømmes ham dobbelt Reparation, men Dømmene maatte affattes saaledes, at han kun erholdt Maximum af den Reparation, der maatte findes påseende for den ulovlige Arrest sam et Helt betragtet. Exempel paa Contrafølgemaal imod en Arrestforsølgning quoad formalia findes i en Gæstretsdom, som er meddelt i Ryt jur. Ark. VIII. S. 30 ff.; men her tog Retten ogsaa Hovedsagens Realitet under Paaskjendelse, "forsaaavidt det var nødvendigt til Afgjørelsen af det Spørgsmaal, om Reparation burde gives den Arresterede", hvilket vi ifølge det Ovenanførte ikke kunne billige; dog er at mærke, at i det nævnte Tilfælde skulde Hovedsagen anlægges i det Elskvigste; jfr. isvrigt herved Coll. Tid. for 1821 S. 781-782.

er det end ikke muligt for den Arresterede at gjøre sin Ret til Reparation gjældende ved Contrasøgsmaal, saasom naar Requirerenten har frasaldet den paaabegyndte Arrestforretning, eller naar han forsammer at forfølge den fuldførte Arrest, og denne derfor ophæves. Den Hovedsag, som han da maa anlægge for at erholde Reparation, kan naturligtvis anhängiggjøres ved Requirerentens Værneting; men i slige Tilfælde, hvor det maa tilregnes Arrestrequirerenten at den Arresterede ikke kan komme til at gjøre Brug af den ham ved L. 1—21—24 tilstaaede Ret, turde det maaske ogsaa være antageligt, at Søgsmålet angaaende Reparation kan anlægges i den Jurisdiction, hvor den paaflagede Arrestforretning er iværksat, i Henhold til Grundsætningerne i L. 1—2—19, Fred. 1 Febr. 1797 §. 118 og R. Juni 1830 §. 6, ved hvilket sidste Lovbud der netop er taget Hensyn til L. 1—21—21; jfr. Motiverne i Colleg. Tid. f. 1830 S. 498.

Derimod er det tvivlsomt, om Arrestatus er berettiget til at sagsøge Fogden a prima instantia til at udrede Reparation for den ulovlige Arrest, eller om han alene kan sagsøge Fogden ved vedkommende Overinstans. L. 1—21—3, der omtaler Fogdens Ansvar for at have iværksat ulovlig Arrest, indeholder intet om bemeldte Punct, og endskjønt vel Forbindelsen med den foregaaende 2den Artikel, der nødvendigvis maa forudsætte Anvendelsen af Appel, kunde tale for, at den ogsaa forudsætter at Fogdens Ansvar skal afgjøres paa

denne Maade, er denne Slutning dog ikke sikker. Derimod vil det, atter have en afgjørende Indflydelse paa dette Spørgsmaals Besvarelse, hvilken af de tvende i §. 220 jfr. §. 239 fremstillede Anskuelser om Fogedens Ansvarlighed for den ulovlige Arrest, der ansees som den rigtige. Antages det nemlig, at dette Fogedens Ansvar ikke beroer paa, om han ved Færretningens Færretagelse har forseet sig eller ikke, men at han altid er solidarisk med Impetranten forpligtet til at fæste den Arresterede den Reparation, som retteligen kan tilkomme denne, naar Arresten er befunden ulovlig, saa vil Fogedens Ansvar uden videre indtræde, saasnart Arrestens Ulovlighed er erkjendt, uden at man for at afgjøre samme behøver at underkaste hans Embedsferhold nogen Censur *), og der kan da i Almindelighed intet være til Hinder for, at den Arresterede gjør denne sin Ret, som enhver anden privat Færdring, gjeldende imod Fogeden i første Instans, ved at inddrage ham under Contrastsøgmaalet imod Arrestforfølgningssagen, naar denne anlægges ved Retten i den Jurisdiction, hvor Fogeden er hjemmehørende, og ellers ved særskilt Søgmaal ved Fogedens Bærneting. Antager man derimod, at Fogeden kun kan drages til Ansvar, naar han kjendeligen har feilet ved at bedømme de Momenter, der vare at tage i Betragtning ved at afgjøre om

*) Af modsat Mening er dog Dreier l. c. S. 209-210, endstjondt han antager Fogedens solidariske Medansvarlighed, *ibid.* S. 82 og S. 219-220.

Arresten skulde admitteres, vil hans Ansvar afhænge af en Censur over hans Embedsforhold, som upaatvinkelig alene kan tilkomme vedkommende overerbuende Ret *). Kunde det nemlig endog indrømmes, at den Arresterede var berettiget til under Arrestfølgningssagen at erholde alt muligt, der havde Indsigelse paa Arrestføretningens Lovlighed, yderligere paakjendt, hvorunder da vistnok ogsaa med Hensyn til visse enkelte Decretter vilde indbefattes en Censur af Fogedens Fremgangsmaade, jfr. §. 232, saa vilde dog i alt Fald denne Censur af en Ret i første Instans fornuftigvis ikke kunne gaa videre end det var nødvendigt for at afgjøre de tvende Parters Ret imod hinanden, altsaa til at erklære Decretet for urigtigt, men ikke strække sig til at afgjøre, om Fogeden ved noget som helst Decret under Forretningen skulde have forseet sig i en saa fjendelig Grad, at der herfor burde paalægges ham personligt Ansvar.

Den sidstnævnte Mening er naturligvis den, som vi i Henhold til alt det Foregaaende maa ansee som den rigtige. Ligesom imidlertid den Anstuelse, at Fogeden er solidarisk ansvarlig med Impetranten, er den almindeligst antagne, jfr. §. 220, saaledes antages det ogsaa af de Fleste,

*) Jfr. herved Bur. Tidsskr. XXXIII. S. 291, 294 og Udsigts Bibl. I. S. 529. En anden Sag er det naturligvis, at der, efterat Overretten først i Almindelighed havde afgjort Fogedens Erstatningspligt, kunde anlægges et Sagsmaal i første Instans for at erholde Erstatningens Størrelse bestemt, Ryt jur. Art. XIII. S. 186-187.

at Reparationen kan søges hos Fogeden a prima instantia, ifr. *Stampes Erkl. II. S. 85*, Ark. for Retsvid. II. S. 90-91, Collegial. Tid. f. 1821 S. 780. I Praxis bliver vistnok ogsaa dette Søgemaal stundom saaledes iværksat, see t. Ex. Jur. Tidsskrift XX. S. 323; men det er dog uden tvivl den sædvanligste Fremgangsmaade, at den Arresterede blot retter sit Erstatningsøgemaal imod Impetranten, i alt Fald af den Grund, at han ikke tvivler om, at Fogeden vil sørge for, at den ham tilkjendte Reparation bliver ham udbetalt ved Hjælp af den Sikkerhed, som Fogeden har ladet sig stille. I Kjøbenhavn endelig kan det, ifølge de tilberørte derværende Jurisdiktionsforhold, ikke være tvivlsomt, at Arrestatus, naar Arresten forfølges ved Hof- og Stadsretten, kan ved sit Contrassøgmaal ogsaa sagsøge Kongens Foged til at give Reparation, see t. Ex. Domme i Ark. f. Retsvid. I. S. 304 og S. 322 *).

§. 241.

3. Om Appellation af Arrestforretningen fra den Arresteredes Side.

Den Afgang, der ellers i Almindelighed tilkommer den, som ved en fuldført Retshandling finder sig

*) Disse Domme kunne saaledes ingenlunde anføres som Exempler paa den Praxis, at sagsøge Fogeden i første Instans; ifr. Dreier I. c. S. 210. Not.

fornærmet, til strax ved Appellationen at søge samme forandret, kan vel ikke anvendes i samme Omfang med Hensyn til en Arrestforretning, som med Hensyn til de definitive Føgedforretninger, navnlig en iværksat Execution, som følge af at hin Forretning efter sin provisoriske Natur slutter sig til den paafølgende Justificationsag, i Forbindelse med hvilken den egentlig først udgjør et Helt; men der ere dog, som allerede i det Føregaaende berørt, mange Tilfælde, i hvilke det utvivlsomt maa staae den Arresterede frit for, strax, uden at afvente Udsaldet af den anlagte Justificationsag, at indanke Arrestforretningen for høiere Ret, for at erholde den ophævet. Den almindelige Betingelse for, at den Arresterede kan iværksætte saadan Appellation, eller dog med Nytte anvende samme, er at Arresten allerede paa Grund af de Omstændigheder, som vare forhaanden ved dens Iværksættelse, maa ansees som ulovlig effectueret, jfr. Jur. Tidsskr. XIII. b. S. 33, Ussings Bibliothek I. S. 72; men den nærmere Anvendelse heraf paa de enkelte Forhold, med Hensyn til hvilke det formenes at Arresten er ulovlig, saavelsem Besvarelsen af det Spørgsmaal, om saadan Appellation i det givne Tilfælde er det Retsmiddel, som Arrestatus nødvendigen har at anvende for at opnaae sin Hensigt, eller om der i saa Henseende tilkommer ham noget Valg imellem flere Midler, staaer i nær Forbindelse med flere af de i det Føregaaende omhandlede Spørgsmaal, om hvis

rigtige Besvarelse Meningerne ere delte. Dette vil let skjønnes ved særligen at gjennemgaae de vigtigste Tilfælde, hvori der kan opstaae Spørgsmaal om en saadan Appellations Anvendelse.

Naar for det første Arrestatus antager, at Arrestforretningen er ulovlig paa Grund af dens Formalitet, saasom at den er foretaget af en incompetent eller inhabil Foged, eller at den af Fogeden anvendte formelle Fremgangsmaade er i væsentlige Punkter urigtig, saavelsom ogsaa naar han klager over en administrativ Forholdsbregel af Fogeden, t. Ex. at denne har sat ham i Fængsel, uagtet han ifølge en fremlagt Lægeattest formentligen burde have været forskaaet herfor, o. s. v., kan der ikke være nogen Tvivl om, at han strax, uden Hensyn til Forfølgningssagen, kan iværksætte den samhandlede Appellation, jfr. Domme i Jur. Tidsskr. XIII. b. S. 32 ff., XXIII. S. 156 ff., Udsings Bibl. I. S. 71 ff. og S. 529; Jur. Ugeskrift I. S. 756, Nyt jur. Tidsskr. I. S. 116 ff. Men saadan Appellation er derhos ogsaa efter vor Anskuelse om Arrestforfølgningssagens Væsen og Gjenstand det eneste Rettsmiddel, som den Arresterede i disse Tilfælde kan anvende, hvorimod han efter den medstaaende Anskuelse vil have det Valg, ogsaa at kunne gjøre sin Klage gjældende under Forfølgningssagen.

Gjendsees kan den Arresterede utvivlsomt strax appellere, naar Fogeden har negtet at respectere en Arrestfrihed, som hin formener, allerede ifølge de under

Arrestforretningen oplyste Omstændigheder, at burde have været erkjendte, ifr. Højesteretsdom 1 Marts 1821 i Colleg. Tid. S. 183-185; hvorimod det ikke er afgjort, om dette Spørgsmaal ogsaa altid paa ny kan paakjendes under Forfølgningssagen *), ifr. S. 232. Derimod kan Requisiteus, som paastaaer at en ham tilkommende Arrestfrihed er krænkert, næppe gjøre denne Paastand gjeldende ved Appel, naar der hertil vil behøves at han enten fremlægger nye Bevisligheder, eller endog støtter sig paa en anden Indsigelse end der var benyttet under Arrestforretningen. Vel indeholde de i S. 215 No. 7 anførte Circ. 3 Febr. 1829 og 28 Decbr. 1830, at nye Bevisligheder og Indsigelser kunne benyttes under Appellen af en Fogedforretning; men her ved sigtes næppe til de Tilfælde, hvor den Paagjeldende har Leilighed til ligesom at gjøre flige nye Data gjeldende i første Instans, saaledes som det her kan ske. Arrestatus kan nemlig under de anførte Omstændigheder ikke blot erholde Spørgsmaalet nærmere paakjendt

*) Nemlig naar Fogeden har negtet, at et vist givet faktisk Forhold henherte under en vis Undtagelseslov. Under den ovenanførte Regel om Appel indbetraktes ogsaa det Tilfælde, at Fogeden har antaget, at der ikke var tilvelebragt tilstrækkeligt Bevis for Eksistensen af det faktiske Forhold, hvorpaa fritagelsen for Arrest skulde grundes, endvidere Requisiteus formener at et tilstrækkeligt Bevis var ført, og her kan Spørgsmaalet om denne fritagelse vistnok ogsaa yderligere paakjendes under Forfølgningssagen.

under Forfølgningssagen, jfr. §. 232, men han maa ordentligvis ogsaa kunne requirere en ny Ferretning hos Fegeden, for paa Grund af flige nye Data at erholde Arresten relaxeret, jfr. §. 231. Forkaster da Fegeden denne hans Paastand, kan han vistnok utvivlsomt appellere denne Kjendelse; men dette er da ingen Appel af den oprindelige Arrestferretning som formentlig ulovlig, men af en senere Handling.

Formener den Arresterede, at Arresten er ulovlig fordi Fegeden enten har iværksat samme uden at lade Requirenten stille en tilstrækkelig Sikkerhed for Følgerne, eller har forkastet en af Requisitus anbuden antagelig Sikkerhedsstillelse for at undgaae Arresten, kan han efter vor Anskuelse alene gjøre denne sin Klage gjeldende ved Appellation. Efter de modstaaende Anskuelser om disse Forhold kan den Arresterede i det førstnævnte Tilfælde aldeles ikke fremkomme med nogen Anke hverten ved Appel eller under Forfølgningssagen, Ussings Bibl. I. S. 528 ff., hvorimod han i det sidstnævnte Tilfælde maa kunne benytte begge disse Veie til af den anførte Grund at erholde Arresten ophævet, jfr. §. 228 og §. 232.

Hvad endelig angaaer den Arresteredes Paastand om, at Arresten med Hensyn til Hovedsagens Realitet skulde være ulovlig, da kan en Anke herover i Almindelighed ingensunde gjøres gjeldende ved umiddelbar Appellation til Overretten, som ikke a prima instantia kan paakjende hvo af Parterne der har Ret Hoved-

sagen, jfr. Jur. Tidsskr. VIII. a. S. 202; men den Arresterede maa ~~afvente~~ ~~Forsøgningsfogens~~ Udfald, og da først efter Omstændighederne af den anførte Grund appellere. En Undtagelse maa imidlertid vistnok gjøres i det Tilfælde, at den Arresterede antager, at det allerede ifølge de under Arrestforretningen foreliggende Data var saa aabenbart, at Requirerens Fordring var ugrundet eller endnu ikke forfalden til Betaling, at Fogeden end ikke imod Sikkerhedsstillelse burde have tilstødet Arresten. I det man nemlig vistnok maa indrømme Fogeden Ret til at afgjøre, om Forholdet er af saadan Væsenhed, jfr. S. 232, maa man uden tvivl ogsaa consequent indrømme den Arresterede Ret til at appellere, saafremt han formener, at Fogeden ved denne Bedømmelse har feilet; men Overretten kan da ved Paadømmelsen heraf ikke tage videre i Betragtning, end hvad der virkelig allerede laa for Dagen paa den Tid, da Arresten blev decreteret, jfr. Jur. Tidsskr. XIX. S. 292.

Den ovenomhandlede Appellation kan isvrigt af den Arresterede anbringes enten ved den Fogeden nærmest overordnede Instants, eller i Overensstemmelse med L. 1—6—19 umiddelbart ved Høiesteret, Coll. Tid. f. 1821 S. 183 ff. Appellantens Intention og, hvis denne bifaldes, Overinstantsens Dom maa gaae ud paa, at Arrestforretningen annulleres eller kjendes uefterrettelig, saafremt det er en Mangel ved dens egentlige Formalitet, der paaankes, Jur. Ugeskr. I. S. 762, Nytt

jur. Tidsskr. I. S. 118, eller at den underkjendes og forandres eller ophæves, saafremt det er dens Realitet, hvorefter der klages, Coll. Tid. f. 1821 I. c., hvorhos Appellanten i begge Tilfælde efter Omstændighederne kan fordrø sig Reparation m. v. tilkjendt saavel hos Requirenten som hos Fogeden*). Om hvad der forøvrigt ved Appellation af Arrestferretninger kan være at iagttage maa her henvises til Væren om Appel i Almindelighed.

K. Om Virkningerne af Arrest.

§. 242.

Det har tidligere været meget omvistet, om ikke Arrest gav Impetranten en Panteret eller Fortrinsret i

*) For at erholde sig Reparation tilkjendt ved en Appellation af den ovenomhandlede Bestaffenhed behøver Appellanten ingentunde at lade iværksætte foregaaende Forligsmægling, see t. Gr. Høiesterets Dom 30 April 1813, N. J. Art. VIII. S. 156 sammens holdt med N. J. Art. IV. S. 67, jfr. Artio for Retssvendskab II. S. 458-459. En Dom i Jur. Tidsskr. XXI. S. 37, der kunde synes at antage det Modsatte, handler om et Tilfælde, hvor Reparationen fornemmelig fordreides paa Grund af Arrestrequirentens Ilret i den egentlige Hovedsag, jfr. Jur. Tidsskr. XIX. S. 292 ff., og det synes derhos tvivlsomt, om ikke ogsaa i det der omhandlede Tilfælde Reparationen kunde have været tilkjendt af Overretten, uden nogen forudgaaet Forligsmægling.

Debitors Gods, i Særdeleshed naar den var statsfæstet ved Dom, hvilket man især grundede paa Frd. 28 October 1702 §. 2, ifr. Stamps Erkl. II. S. 21 ff. og S. 65 ff.; men senere er det ved Lovgivningen aldeles bestemt afgjort, at Arrest ikke giver nogen saadan Panteret eller Fortrinsret, Pl. 14 Juni 1758, Frd. 30 September 1778 Præm. og Frd. 24 Mai 1793 §. 10. Derimod bevirker Arrest i Almindelighed, at Debitor kommer i den personlige Uraadighedstilstand (ifr. Frd. 15 Mai 1834 §. 3, m. fl.) med Hensyn til sine Midler, som omhandles i L. 5—3—18, og som i Særdeleshed medfører, at han ikke ved nogen Pansættelse eller Afhændelse eller ved Opbydelse (ifr. i det Følgende om Skifte), kan disponere over sit Gods til Skade for den Creditor, som har erhvervet Retsfølgningen, da en saadan Disposition i Ferheld til denne kan behandles som en Nullitet, saa at han ligesuldt uden videre kan gjøre Execution i Godset, L. 1—24—26. Dette gjelder endogsaa om Verttransporteringen af et Debitor tilhørende Pengedocument, Høiesteretsdom 19 Mai 1824, Forsete f. 1824 S. 161 ff., samt en Overretsdom i Jur. Tidsskr. XXIII. S. 237 ff.*). Det er dog kun frivillige eller vilkaar-

*) At "ifølge Lovens Grundsaetninger" ingen hypothecarisk Forskrivning kan præjudicere Afhændelsen af et Gjeldsbrev, naar dette ikke har været forsynet med Paategning om Pansættelsen, ifr. Frd. 18 Juli 1841 §. 1, kan meget vel forenes med det nybenævnte

lige Dispositioner over Gedsset, som ikke kunne gielde til Skade for vedkommende Creditor, hvortil imidlertid ogsaa bør henregnes et med en anden Creditor indgaaet offentligt Forlig, hvorved denne vilde blive berettiget til at gjøre Execution tidligere end hin Creditor; jfr. blandt andet Domme i Arkiv for Retsvid. III. S. 288 ff., Jur. Tidsskr. XVII. S. 169 ff. og S. 262 ff., Udsings-Bibl. II. S. 207 ff.; men derimod kan Arresten ikke være til Hinder for, at andre Crediterer, som tidligere end Arrestimpetranten erholde erigible Domme, gjøre Execution i Gedsset, Frd. 30 September 1778, eller foranstalte den Paagjældendes Bo taget under Fallitbehandling, Pl. 14 Juni 1758*). Den end

af Høiesteret antagne Resultat, thi i det ene Tilfælde handles der om Virkningerne af en vilkaarlig Doversdragelse af en reel Ret i Gods, og i det andet om Virkningerne af en ved en Retsforfølgning paadragen personlig Uraadighedstilstand, og da Frd. 18 Juli 1841 §. 1 ved den ommeldte Forfæst kun tilkjendegiver sig som en Stadfæstelse af den ældre Lovgivning, under hvilken hin Høiesteretsdom er afsagt, saa maa det fremdeles ansees som en i Praxis gjældende Sætning, at Transporten af et Gjeldsbrev præjudiceres ved en Creditor overgaaet og tinglyst Arrestforretning, ligesom ved en Fallitserklæring, uagtet Gjeldsbrevet selv ei har erholdt nogen Paategning herom. Derimod kan Arrest neppe gjøres i et Gjeldsbrev som individuel Gjenstand for Arresten uden at samme tages i Forvaring eller erholder Paategning om Arresten, jfr. §. 229 Slutn.

*) Derimod er det tvivlsomt, om det kan præjudicere

handlede Uraadighedstilstand bevirkes derhos ikke blot ved Arrest paa Debtors Person*), men ogsaa ved Arrest paa hans Gods, L. 5—8—18, 1—24—26, Pl. 14 Juni 1758; hvorved dog maa bemærkes, at naar den sidstnævnte Arrest er partiel, eller bestemt indskrænket til visse bestemte Formuegjensande, jfr. ovenfor S. 229, saa vil Debitor vel heller ikke kunne foretage sig saadanne almindelige Dispositioner, som paa Grund af deres Indflydelse paa hans hele Bo ogsaa vilde blive til Fornærmelse for Arrestimpetranten, saasom at gjøre Opbud; men derimod er der intet til Hinder for, at han specielt disponerer over sit ikke arresterede Gods, jfr. Frd. 24 Januar 1838 S. 14. At Arrestforretningen, for at kunne have den omhandlede Indflydelse paa tredie Mandes Ret, maa være behørig tinglyst i Overensstemmelse med Pl. 18 Januar 1788 og 27 November 1839, er allerede bemærket ovenfor S. 231,

Arrestimpetranten, at Debitor selv erklærer sig for fallit; jfr. i det Følgende om Skifte.

- *) At den ovenmeldte Uraadighedstilstand ogsaa, og netop i størst Omfang, indtræder paa Grund af personlig Arrest, følger saa ganske af Sagens Natur og Lovens klare Indhold, at derom vel næppe har reist sig eller billigen kunde opstaae nogen Tvivl. Vel er Sagen hos Dreier l. c. S. 122 seq. fremstillet, som om denne Virkning kun vedkom Realarrest; men at dette, som der yttres i Maanedsskr. f. Literatur l. c. S. 207:208, skulde høre til "de gængse Anstuelser", er os ubekjendt.

hvorefter dog kan erindres, at den bevislige Kundskab om ~~den~~ ~~Arrest~~ hos den der indlader sig med Debitor, i det mindste under visse Omstændigheder, maa kunne have samme Virkning som Publicationen ved Tinglæsning, ifr. Jur. Tidskr. VII. b. S. 30. Den senere Udvikling af de ovenomhandlede Forhold, der ikke blot indtræde ifølge Arrest, men ogsaa paa Grund af adskillige andre Retsfølgningsregler, vedkommer isørigt mere Civilretten end Processen; ifr. i det Hele herved Professor Scheels Program om Tilbageholdelsesretten S. 17 ff., og hvad der er citeret*).

Forsaaendst Arresten og den derved bevirkede Uraadighedstilstand characteriserer den Paagjeldende som uoverhaeftig, indtræde tillige Følgerne af juridisk Uoverhaeftighed, der navnlig kommer i Betragtning med Hensyn til hans Stilling som offentlig Embedsmand, ifr. Ørstedes Haandbog I. S. 549-550, og Adgan-

*) Om man vil ansee den ovenomhandlede Ret over Debitor, som Creditor erhverver ved tinglæst Arrest, som en tinglig Ret, navnlig en reel Baretagsret (ifr. Frd. 24 Mai 1793 §. 10), eller som en personlig Ret, er temmelig ligegyldigt, og vil nærmest bero paa, hvad man anseer som det Characteristiske ved en virkelig reel Ret. Det Væsentlige i dette Forhold er dog uden tvivl kun en personlig Uraadighedstilstand for Debitor, som paa lovbefalet Maade er bragt til offentlig Kundskab og derfor bør respekteres af Andre, paa lignende Maade som et tinglæst Umyndighedsdecret eller en tinglæst Falliterklæring.

ger til at deltage i de skændige Retsligheder og i Communalforvaltningen, se Grd. 15 Mai 1834 §. 3 No. 3, 24 October 1837 §. 6, 1 Januar 1840 §. 11 og 13 August 1841 §. 4.

§. 1—21—17 bestemmer, at hvis den Arresterede dragér af Arresten eller forflytter det arresterede Gods, og Arresten siden lovlig fjendes og Dommen gaar ham imod, da maa hans Bederpart ham for Vold forfølge, og han bør med Hovedlagen og Omkostningen sine Voldsbøder at betale. Dette Lovsted staaer endnu ved Magt med Hensyn til Brud paa en personlig Arrest, men er isvrigt forandret ved Grd. 11 April 1840 §. 43, jfr. §. 50, ifølge hvilken den almindelige Straf for Bedrageri nu ordentligvis vil være anvendelig paa den, der bortflytter, afhænder eller pantsætter arresteret Gods. Dette Forhold vil ogsaa nu i Reglen være Gjenstand for offentlig Forfølgning, jfr. den cit. Forordning §. 52, hvorimod L. 1—21—17 alene kunde anvendes efter privat Paatale, jfr. Forsets f. 1822 S. 601 ff., Jur. Ugeskr. II. S. 788. Den nærmere Udviikling af Betingelserne for disse Straffebestemmelseres Anvendelse henhører isvrigt til Criminalretten*).

*) Jfr. Ark. for Retsvid. VI. S. 479, Dreier l. c. S. 142 seq., Coll. Tid. for 1840 S. 474 og Anhang S. LXXXII.

L. Om Ophævelsen af en iværksat Arrest.

§. 243.

De Grunde der kunne foranledige, at en iværksat Arrest igjen ophæves, og de forskjellige Maader, paa hvilke dette kan iværksættes, ere i det Væsentlige allerede omhandlede i det Føregaaende paa de Steder, hvor Besvarelsen af andre hertmed i Forbindelse staaende Spørgsmaal førte saadant med sig. En Arrest kan saaledes ophæves fordi den erkjendes for strax fra Begyndelsen af at have været ulovlig, og saadan Ophævelse kan ikke blot, saaledes som med andre Rets handlinger er Tilfældet, decreteres af vedkommende Overdomstol efter iværksat Appel, jfr. §. 241, men ifølge Arrestens provisoriske Natur ogsaa af den Ret i første Instans, ved hvilken den forfølges, jfr. §§. 232 og 236, og endogsaa af Fogeden selv, der har iværksat Arresten, i det han nemlig, uden at komme i Modsigelse med sig selv, meget vel paa Grund af senere fremkomne Oplysninger kan erkjende den Arrest for ulovlig, som han under de tidligere forhaanden værende Omstændigheder ikke fandt at burde negte at iværksætte, jfr. §. 228 Slutn., saasom naar der senere fremskaffes tilstrækkelig Oplysning om, at den arresterede Person eller det arresterede Gods henhører under en af de lovbestemte Undtagelser fra Arrestabiliteten, jfr. Canc. Skr. 24 November 1827, og vistnok ogsaa naar den Arresterede først efter Arrestens Iværksættelse har seet sig istand til at fremskaffe

og forelægges Fogeden klare Beviser for en afgjørende Indsigelse imod Forbringingen, t. Er. en Daabsattest, hvorved den fremsatte *exceptio minorænitatis* bekræftes, da det næppe kan fordræ, at han under saadanne Omstændigheder skal vente indtil Forfølgningssagen kan påkjendes og Arresten herved ophæves. Dernæst kunne senere indtrufne Omstændigheder medføre, at en Arrest, uden Hensyn til dens oprindelige Lovlighed, maa ophæves, saasom naar Debitor efter iværksat Arrest betaler Forbringingen eller stiller tilstrækkelig Sikkerhed for samme, L. 1—21—7 og 19, Grd. 18 Marts 1720 Cap. I. §. 14, jfr. ovenfor §. 232; naar Arrestimpetranten selv fraskalder Arresten; naar Forfølgningen iværksættes for sig selv eller ibrugt ikke paa behørig Maade, jfr. §§. 232 og 237; naar de befalede Underhøyringer og Bæretægtspenge ikke retteligen betales, jfr. 230 og 232, o. s. v. Endelig kan ogsaa en Arrest, uden egentlig at ophæves, ophøre derved at have Gjenstand bortfalder, saasom naar Arrestimpetranten efter erhvervet Dom gjør Execution i det arresterede Gods, eller tredje Mand iværksætter saadan Execution, eller det arresterede Gods i Anledning af en Falliterklæring eller Debtors Død inddrages under Skiftebehandling, jfr. §§. 234, 235 og 242, Ark. for Lov og Ret III. 1 §. C. 66-70; naar den, der personligen er arresteret, ved Døden afgaar, o. s. v.

Den Handling, hvorved en Arrest af Fogeden ophæves, kaldes en Relaxationsforretning, jfr. Spørtetregl. 22 Marts 1814 §. 52, 10. September

1830 §. 21 m. fl., og kan requireres eller beggæres saavel af Arrestimpetranten, som af den Arresterede. Forsaavidt der i det sidste Tilfælde kan være nogen Tvivl om, at den Arresteredes Forlangende om Arrestens Ophævelse er befoiet, bør der gives Arrestimpetranten Leilighed til at erklære sig herover, førend Ophævelsen iværksættes, og den Tvist, der da herom kan opstaae imellem Parterne, maa paa sædvanlig Maade afgjøres ved en Kendelse af Fogeden, jfr. t. St. Art. for Lov og Ret II. 2 §. 40 ff. og Nyt Art. f. Lov og Ret §. 173. En saadan Relaxationsforretning skal i Almindelighed beskrives paa stemplet Papir, efter de samme Regler, som gælde for Arrestforretningens Beskrivelse, Jfr. 8 December 1828 §. 4, §. 5 d og §. 25, jfr. ovenfor §. 231. Dog er en formelig Relaxationsforretning i Almindelighed ikke nødvendig, naar hverken den Arresterede eller Arrestimpetranten requirerer samme, men Forsknævnte blot skriftligen underretter Fogeden om, at han samtykker i Arrestens Ophævelse, eller tilsluttede renuncerer paa dens Continuation ved at udeblive med Underholdningspenge, jfr. Canc. Skr. 10 December 1825. Saafremt Arrestus i flige Tilfælde ønsker en skriftlig Udfærdigelse af Fogeden om Arrestens Ophævelse, navnlig for derved at kunne erholde den tinglyste Arrestforretning igjen udslettet, vil dette uden tvivl kunne ske i Form af en af Fogeden udstædt Arrest, efter Exportregl. 1814 §. 60. Forrigt vil naturligvis den Retshandling, der ved det erklæres at en Arrest bør være ophævet,

kunne appelleres til høiere Ret efter de almindelige Regler; men herved opstaaer det Spørgsmaal, om en saadan Appellation, forudsat den strax af Arrest-impetranten iværksættes, kan forhindre Decretets Udførelse ved Arrestens virkelige Ophævelse. Dersom den paaagjeldende Tvist angaaer Arrestens Lovlighed paa den Tid samme blev effectueret, og Føgeden efter de senere fremkomne Data og Oplysninger har antaget, at Arresten allerede dengang ei burde have været foretaget, saa synes det klart, at Udførelsen af Relaxationsdecretet ei bør kunne standses ved dette Decrets Appel, thi denne Føgedens Kjendelse er da i Gjærningen en Continuation af den oprindelige Arrestforhandling, og den nærværende Relaxation er fuldkommen analog med en oprindelig Negtelse af Arresten, hvorved det naturligvis maa forblive indtil Overretten har kjendt for Ret, at Arresten bør iværksættes. Dersom det derimod er givet, at Arresten oprindeligen er lovligen gjort, men det skulde være et senere indtraadt Factum, der skulde give Ret til at fordrø samme ophævet, og hvorefter der nu tvistes, hvorvidt det bør have en saadan Virkning, da er Sagen mere tvivlsom; thi den almindelige Regel, at en Doms executive Virkning suspenderes ved dens Appel, L. 1—24—54, synes ogsaa at tale for at Relaxationsdecretets executive Virkning maa suspenderes, naar samme strax indkommer for høiere Ret. Vel er Arrest kun et provisorisk Retsmiddel, og det kunde synes ubilligt og haardt, at den paaagjeldende skulde holdes i Arrest den hele Tid medens Appellen staar paa, uagtet den Retsens Betjænt,

der. Skal afgjøre Anvendelsen af dette provisoriske Rettsmiddel, ei længere anseer samme lovligens begrundet; men dette Argument er dog neppe afgjørende, thi ved Hjælp af den af Arrestimpetranten stillende Sikkerhed maa den Arresterede kunne komme til sin Regres, hvis Overretten stadfæster Relaxationsdecretet, og paa den anden Side kan Arrestimpetranten let tabe den ved Arresten engang erhvervede Afgang til Fuldbejærgelse, naar den Relaxation, som Overretten senere finder ugrundet, strax var sat i Kraft, og den Arresterede der ved sat i Stand til at undrage sin Person og Gods fra Rettens Følgning. Dersom der ei ved den oprindelige Arrestforretnings Foretagelse er stillet tilstrækkelig Sikkerhed, fordi dens Lovlighed dengang ansaas utvivlsom eller mindre tvivlsom, og Relaxationsdecretets Udførelse suspenderes ved Appel, maa den Arresterede uden tvivl ogsaa under en ny Forretning kunne fordrø yderligere Sikkerhed stillet i Anledning heraf, og hvor saadan ei stilles, synes Fogeden beføiet til af denne Grund at kunne ophæve Arresten, og sætte dette Decret i Udværelse, em Arrestimpetranten endog strax ogsaa indanker dette for Overretten. Naar Decretet om Arrestens Ophævelse er givet ved en Dom af en underordnet Ret, navnlig ved Dommen i Følgningssagen, og denne Dom strax appelleres, synes det ei heller at være tvivlsomt, at Iværksættelsen af den decreterede Relaxation hører med til den Execution af Dommen, som ifølge Regelen i L. 1—24—54 suspenderes ved den forinden udtagne Appellforretning.

Imod den hele ovennævnte Argumentation lader sig imidlertid dog anføre, at det saaledes den iværk, satte Arrest endnu ei er stadfæstet ved Dommen i Følgningssagen, er den endnu kun en provisorisk Akt, som Fogeden, der har foretaget samme, ligesaavel maa kunne ophæve, naar han efter de senere fremkomne Data ei længere finder samme loogrundet, som han oprindeligen, naar disse Data da havde været tilfælde, kunde have negtet samme. Det synes at høre til en sliq Føgedforretnings Natur, at naar den Foged der har decreteret Arresten, ei længere finder den levlig, maa den oo ipso bortfalde. Den Ulempe, hvorfor Arrestimpetranten herved udsættes, for det Tilfælde at Relaxationen senere findes ugrundet, synes ei heller at være af anden eller større Betydning end den Ulempe, hvorfor han udsættes derved, at Fogeden negter at gjøre Arrest i et Tilfælde, hvor Overretten senere finder, at den burde have været iværksat.

Andet Afsnit.

Om Forbud.

A. Om Forbud og sammes Forhold til Arrest i Almindelighed.

§. 244.

Ved Forbud forstaas i Almindelighed den Handling, hvorved Nogen paa lovformelig Maade erklærer

at et vist *Forretagende* vil *gaae* imod *hans* *Ret*, og derfor *paalægges* *Bedkommende* at *medlade* *somme*. *Forstjellen* imellem et egentligt *Ferbud* og en *Arrest*, selv hvor denne *effectueres* alene ved et verbalt *Paalæg*, bestaaer saaledes i *Almindelighed* deri, at *him* blot *figer* til at *forhindre* en vis, bestemt *Handling*, s. Ex. *Udøvelsen* af en *Servitut*, *Indgaaelsen* af et *Egteskab*, o. s. v., og det derhos en *Handling*, som *Requirenten* formener at *Modparten* er *uberettiget* til at *foretage*, og som denne derfor, ogsaa uden at *Ferbud* var blevet *inærksat*, burde *afholde* sig fra, medens derimod *Arrest* ordentligvis *gaaer* ud paa at *paalægge* den *Paagjældende* en *almindelig* og ny *Indskrænkning* i den *Frihed* til at *raade* over sit *Gods* eller sin *Person*, som *hidtil* *tilkom* ham. Begge *Rets handlinger* have vel den *Hensigt* at *sikre* *Opfyldelsen* af den *Requirenten* *tilkommende* *Ret*, men paa *forstjellig* *Maade*, i det at et *Ferbud*, uden at *paalægge* *Requisitus* nogen ny *Indskrænkning*, blot *skal* *afværge* en *tilkommende* *Retskrænkelse* ved at *staae* en *yderligere* *Garanti* for, at en *Handling*, som vilde *være* til *Requirentens* *Fornærmelse*, ikke *skal* *blive* *foretaget*; hvorimod en *Arrest* ordentligvis *forudsætter*, at en *Requirenten* *tilkommende* *Ret* allerede er *krænket*, *fornemmelig* *derved*. at dens *Fyldestgjørelse* i *rette* *Tid* er *negtet*, og *gaaer* ud paa ved en *Debitor* *paalagt* ny *Indskrænkning* at *sikre* og *fremvinge* denne *Fyldestgjørelse*. Der *gives* imidlertid *Tilfælde*, hvor et *Ferbud* ikke blot *gaaer* ud paa at *for-*

hindre noget, der allerede tidligere var utilladeligt, men
 stifter en ny **Indskrænkning** og **Forpligtelse** for Requi-
 situs, saasom det Forbud der nedlægges imod en Debi-
 tors Bortreise fra et vist Sted; men den herved be-
 grundede Indskrænkning i Debtors Frihed er, som for-
 hen bemærket, egentlig ogsaa at betragte som en Art
 af Arrest. End mere er dette Tilfældet med det For-
 bud som nedlægges imod, at tilgodehavende Penge el-
 der andre Effecter, som Requisite har berønde hos
 tredje Mand, maa udbetales eller udleveres til ham,
 hvilket egentlig slet ikke er andet end en sædvanlig Ar-
 rest, da nemlig denne, naar det der arresteres berøer
 hos tredje Mand, maa effectueres under Form af et
 Forbud imod disse Glanskandes Udlevering, jfr. L. 1—
 21—24 og ovenfor S. 229 Slutn.

Den hols Handling Requirerenten af et Forbud ved
 dette nærmest vil forhindre, er isærligt ingenlunde altid
 hans rette Modpart, men dette vil ofte være den, i
 hvis Interesse en saadan Handling kunde foretages.
 Naar der saaledes skal nedlægges Forbud imod at et Reiseras
 meddeles, en Vielse foretages, en Auction afholdes, el-
 ler en Pengesum udbetales, maa det vel iagttages, at
 man sætter Forbudet og dets Forfølgning imod den,
 som man vil forhindre fra at reise bort, at lade sig
 vie, o. s. v., og ingenlunde imod Parudsæderen, Præ-
 sten, o. s. v., der i Almindelighed intet har med Par-
 ternes Lovlighed at gøre, og for hvem derfor det ned-
 lagte Forbud og dets Forfølgning blot bliver at an-

melde, jfr. Frd. 30 April 1824 §. 8 og 14, Jur. Tidsskr. XXI. S. 369-370). www.juridiskbibliotek.dk

Forbuds Nedlæggelse vil vel i Almindelighed finde Sted førend Parternes Tvistighed er afgjort ved endelig Dom, men kan dog ogsaa forekomme efter saadan Dom, jfr. Anhang til Coll. Tid. for 1840 S. LXXX.; navnlig vil saaledes Execution i Debitors Tilgodehavende hos tredje Mand staa under Form af et Forbud imod disse Penges Udbetaling, jfr. t. Ex. Decret 4 Juli 1818 §. 44: Dog er dette, efter det Ovenanførte, ikke at betragte som et Forbud i egentlig Forstand, men kun som en Anmeldelse af Executionen for andre Vedkommende.

Hovedbestemmelsen om Forbud findes i L. 1—21—22, der indeholder, at "med alle Slags Forbud, som gøres, enten ved Mænd, eller til Ting, skal forholdes ligesom med Arrest i alle Maader". Her udhæves saaledes den ikke uvigtige Forskiel imellem Arrest og Forbud, at dette ikke blot kan iværksættes ved en Fogedforretning ("ved Mænd"), men ogsaa til Ting, hvilken sidste Iværksættelsesmaade vel egentlig ikke hører under Læren om Fogedforretninger, men dog rigtigst vil være at omhandle her i Forbindelse med de

*) En anden Sag er det, at den, hvem Forbudet egentlig angaar, kan være fraværende ved dens Nedlæggelse, ligesom naar Arrest foretages, og Altsaa kan det endog være en for Diebliftet ubekjendt Person, t. Ex. naar der efter Frd. 18 Marts 1825 §. 65 nedlægges Forbud imod at en Beret, som påstås at være kommen i pretty Hænder, udbetales til Thron-

almindelige Regler om Forbuds Meddelelse under den Form, der er den sædvanlige.

B. Om Forbud, der iværksættes ved Føgedforretning.

§. 245.

Den nyindførte i Loven givne almindelige Regel, at der med saadant Forbud skal forholdes ligesom med Arrest i alle Maader, maa ikke forståes ganske bogstaveligt, da det følger af den ovenfor fremstillede væsentlige Forskiel imellem Arrest og Forbud, at Reglerne om førstnævnte dels slet ikke, dels ikke uden flere vigtige Modificationer og Indskrænkninger ville kunne anvendes paa sidstnævnte. Disse Forskielligheder ere imidlertid ikke af den Natur, at det kan være nødvendigt, at give en særegen Fremstilling af Forbuds Iværksættelse m. v., men det vil være tilstrækkeligt, i Hensind til den foregaaende Fremstilling af Arrestinstituttet, at udhæve de vigtigste Punkter, med Hensyn til hvilke der efter Forholdets Natur og enkelte positive Forordninger kan være Spørgsmaal om Afvigelse fra de om Arrest gjældende Regler.

1. Hvad saaledes angaaer Fremgangsmaaden ved selve Iværksættelsen af et Forbud, kunde det vel efter Udtrykkene i L. 1—21—22 synes, at det altid, uden

behøveren. I sige Tilfælde har Føgeden naturligvis at paasee den Graværendes Ret i Overensstemmelse med de almindelige Regler, jfr. ovenfor §. 215.

Hensyn til en Fagdens Assistance betimeligen kunde
 have eller ikke. **Ufuld** **varer** **tilladt** at betjene sig af
 private Mænd til Forbudets Nedlæggelse, hvilket ogsaa
 stemmer med L. 3—16—10, der ligesom siger, at et
 Forbud, der dog er af en særdeles krænkende Natur,
 nemlig Forbud imod et tilstøttet Egetestab, kan nedlæg-
 ges af Parten selv i Nærværelse af to eller tre Dan-
 nemænd. Adskillige Landsoverrettsdomme have imidler-
 tid antaget, at L. 1—21—22 var i Overensstemmelse
 med Artikel 1 at forstaae saaledes, at Forbud ved Mænd
 istemte kun kan finde Sted, hvor Fagdens Assistance
 ikke betimeligen kan have, jfr. Jur. Art. VIII. S.
 70 og S. 100, Art. f. Retsvid. II. S. 207 og S.
 227, Npt jur. Art. XII. S. 66-67 og XV. S.
 107-108; og senere har Frd. 30 April 1824 S. 8 ud-
 trykkeligen bestemt, at det i L. 3—16—10 om-
 nævnte Forbud bør staa ved vedkommende Rettens Be-
 tænt, idet derhos Forordningens Motiver i Almindeligh-
 ed ytre sig misbilligende om en saadan Retshandling
 Iværksættelse ved private Mænd, jfr. ovenfor S. 217.
 Overhovedet forudsætter vistnok den nyere Lovgivning,
 at et Forbud i Reglen bør nedlægges ved Fagden,
 jfr. Sportelregl. 22 Marts 1814 S. 45, Decret 4 Juli
 1818 S. 44 m. fl. En særdeles vigtig Udtagelse her-
 fra bestod dog indtil den nyeste Tid efter Pl. 28 Oc-
 tober 1791 S. 6, der tillod at iværksætte Forbud imod
 Udstedelsen af Rejsepass ved en simpel skriftlig Begjering
 til Politivirigheden; men dette er nu saaledes forandret,

at Requirenten i det seneste inden 24 Timer, efterat saadan skriftlig **Anmeldelse er stillet**,²¹ bør gjøre de fornødne Skridt til at iværksætte formeligt Forbud ved Fogeden, ligesom den skriftlige Begjering end ikke i de 24 Timer ubetinget kan forhindre Passets Udstedelse; see Pl. 15 Mai 1839, jfr. Coll. Tid. for 1839 S. 457 ff.

2. Med Hensyn til Betingelserne for, at Forbud skal kunne erholdes iværksat, maa vel de almindelige Regler om Bestaaenheden m. v. af den Forbring, for hvilken Arrest skal iværksættes, ogsaa følges med Hensyn til det Forbud, hvorved man vil forhindre sin Debiter fra at disponere over et Tilgodehavende hos tredie Mand, eller fra at reise bort, jfr. Pl. 15 Mai 1839; men ved det egentlige Forbud, der sigter til at forebygge en tilkommende Handling, som vilde krænke Requirentens Ret, kunne disse Regler efter Forholdets Natur ikke ligefrem finde Anvendelse. Det kan nemlig her meget vel være Tilfældet, at Forbudsrequirenten ikke har noget at fordrø af Modparten; men kun Ret til at formene ham og Andre en vis Handling, og selv hvor Forbudet statter sig paa en Requirenten formentligen tilkommende positiv Ret imod den anden Part, t. Ex. naar der paa Grund af en tidligere Forpligtelse til Ægteskab nedlægges Forbud imod at denne indgaaer et andet tilsligtet Ægteskab*), vil der dog foru

*) Jfr. iøvrigt herved Coll. Tid. f. 1824 S. 266-267.

ofteff ikke kunne være Spørgsmaal om faa danne Bevisligheds Fremlæggelse, som hvor der handles om en Sjælsfordring, eller om Præstationens Forsælsd tid m. v. Dog maa Requirenten ogsaa her, i Overensstemmelse med de i §. 219 udførte Grundsætninger, være pligtig til at opgive de Omstændigheder, hvorpaa han støtter sin Ret til at forbyde den omhandlede Handling, og Fogeden være pligtig til aldeles at negte Forbudets Fremme, hvor det kan skønnes at være aabenbart ugrundet. — Den anden almindelige Betingelse for Arrest, at nemlig Requirenten, naar hans Ret er tvivlsom, maa stille Sikkerhed for Følgerne, vil naturligvis ligesom finde Anvendelse ved Forbuds Nærlæggelse, ifr. Pl. 15 Mai 1839 §. 1.

3. Den hele i §. 221 ff. fremstillede Lære om de Personer og Ting, der kunne belægges med Arrest, eller ere undtagne herfra, har efter Forholdets Natur ingen Anvendelse paa det egentlige Forbud, der sigter til at forhindre en enkelt Handling som retskrænkende; dog med Undtagelse af, at der hos de Personer, som ikke kunne arresteres, fordi de overhovedet ikke ere Landets almindelige Jurisdiction undergivne, saasom fremmede Gesandter, heller ikke vil kunne foretages nogen Forbudsforretning. Derimod er det klart, at i de Tilfælde, hvor den en Debitor tilkommende Indtægt eller deslige er fritaget for Arrest, vil herunder ogsaa være indbefattet Fritagelse for Forbud imod disse Penges Udbetaling, ifr. Octroi 1 Juli 1746 §. 4, Kund. 30

August 1775 §. 16, Octroi 4 Juli 1818 §. 45, ifr. §. 44, Canc. Skr. 18 Februar 1792, 24 November 1827, m. fl. Ogsaa kan det vel ifølge Sagens Natur og Indholdet af enkelte af de herhenhørende positive Færskifter, t. Ex. L. 4—1—36, antages, at de, som ikke kunne belægges med Arrest paa deres Personer, i Reglen heller ikke kunne underkastes den Indskrænkning i at forandre deres Opholdssted, som følger af et Forbud imod Vortreise. Navnligen er det, vistnok med Rette, af Domstolene antaget, at et Protectorium ogsaa hindrer Creditorerne i at kunne gjøre Forbud imod dens Vortreise, som dermed er benaaded, ifr. Nyt jur. Ark. VIII. S. 8 ff.*); og det Spørgsmaal, der vistnok var mere tvivlsomt, om den, der paa Grund af Forsømmelse med Underholdnings- og Varetægtspenges Erlæggelse ikke oftere kan arresteres for en vis Fordring, kan formedelst samme Fordring hindres i at reise bort ved Forbud imod hans Rejsepas, er ved Højesteretsdom af 9 Juni 1803 besvaret benegtende, Jur. Maanedstid. for 1803, 2det Bind S. 60, sammenholdt med Højesteretsdommen i samme Skrift for 1802, 2det Bind S. 151 ff. I enkelte af de Tilfælde, hvor personlig Arrestfrihed finder Sted, vil dog den angivne Regel neppe kunne anvendes; saaledes t. Ex. synes der hverken efter Indholdet eller Hensigten af Pl. 8 Jan. 1776 ordentligvis at kunne være noget imod, at

*) Ifr. iøvrigt herved S. P. Gieslings Fremstilling af Passarsenet S. 40 ff.

Forbud neblægges imod Theaterpersonalets Vortreise; og omvendt kan et Forbud imod Vortreise heller ikke altid med Nytte anvendes imod den, der personligen kan arresteres; ifr. kongl. Resol. 24 Juli 1821 i Circ. 4 August s. A., som indeholder, at ligesom det Forbud, Nogen i Egenstaa af Creditor maatte gjøre imod en Udlændings Vortreise, i Almindelighed ikke kan være det Offentlige til Hinder i at lade denne udføre af Landet, forsaavidt han efter Anordningerne dertil er kvalificeret, saaledes kan i særdeleshed et saadant Forbud imod en Udlændings Vortreise, som ikke er istand til at ernære sig selv, ikke komme i Betragtning, med mindre Requirenten, efter det Offentliges Opfordring dertil, enten lader ham sætte i Fængsel eller paa anden Maade sørger for hans Underholdning, ifr. Conc. Skr. 17 Mai og 8 Juli 1817.

4. Om en Sikkerhedsstillelse fra Reqvistiti Eide for at afværge et Forbuds Iværksættelse, vil der, forsaavidt det egentlige Forbud angaaer, ikke let kunne være Tale, i det mindste ikke i den Betydning, hvori saadan Sikkerhedsstillelse forekommer ved Arrest, nemlig for at garantere Opfyldelsen af det, som Requirenten har at fordrø; thi da Forbudet ikkun har Uudladeligheden af en vis Handling til Gjenstand, saa vilde Sikkerhedsstillelsen netop komme til at gaae ud paa den samme Indskrænkning for Reqvistitus, som den Forbudet selv kan medføre. En saadan Sikkerhedsstillelse maatte da i alt Fald have det modsatte Værdi, at Reqvisti-

tus, uagtet Requisiteus Forbud, kunde erholde den om-
spurgte Handling foretaget; men este vil dette allerede
ifølge Forholdets egen Natur ikke kunne finde Anven-
delse, t. Ex. naar Forbud nedlægges imod et tilfigtet
Egteskabs Indgaaelse, og i andre Tilfælde, hvor der
handles om en erstattelig Formuerettighed, saasom naar
Forbud nedlægges imod en Eiendoms Forauktionering,
vil Requisiteus ikke let kunne have nogen Interesse i,
ved en Sikkerhedsstillelse fra sin Side at søge at er-
holde Handlingen strax foretaget, da det maa forudsæt-
tes at hans Tab ved Opholdet, saafremt Forbudet be-
findes ulovligt, vil være dækket ved den Sikkerhed, som
Forbudsrequisiteus har maattet stille. — Ved de For-
bud, der ligesom Arrest have til Viemed at sikre Gyl-
destgjorelsen af en Gjeldsforbring, saasom Forbud imod
en Pengesums Udbetaling til Debitor, eller imod den-
nes Vortreise, ville naturligvis de almindelige Regler
om Sikkerhedsstillelse af Requisiteus for at afværge For-
budets Nedlæggelse eller bervirke dets Ophævelse, ligefrem
finde Anvendelse, jfr. Pl. 15 Mai 1839 §. 2.

5. De i det Foregaaende udviklede Regler om
Forsøgning af Arrest gjelde i det Hele taget ogsaa om
Forsøgningen af et nedlagt Forbud, jfr. L. 3—16—
10, Frd. 10 Juli 1795 §. 20, 30 April 1824 §. 8,
m. fl., og navnlig vil saaledes ogsaa Pl. 30 Novem-
ber 1821 finde Anvendelse, naar Arrest paa en Udlæn-
dings her værende Eiendele stæer under Form af et
Forbud imod et ham tilkommende Tilgodehavendes Ud-

betaling, jfr. Jur. Tidsskr. XX. S. 66, XXI. S. 35, m. fl. www.en.undtagelsefinder.dk En Undtagelse finder dog Sted, forsaavidt Pl. 15 Mai 1839 §. 1 bestemmer, at det Forbud, der nedlægges imod Meddelelsen af Reisepas, skal følges "ved Gjæsteretten", hvorved der synes at være sigtet til Gjæsteretten paa det Sted, hvor Forbudet er nedlagt, og Placaten indeholder saaledes i dobbelt Henseende en Afvigelse fra de almindelige Regler, nemlig at Nedlæggelse af Forbud imod Reisepas kan bevirke baade en Forandring af den Procesmaade, der efter de givne Omstændigheder ellers skulde have været anvendt ved Sagsmaalet, og en Forandring af det Værneting, hvorved den Fordring, der har foranlediget Forbudet, ellers skulde have været paakaldt. Begge Dele maa imidlertid antages at være bestemte i Sagsøgtes Interesse, da det ordentligvis vil være den, der er i Begreb med at foretage en Reise, magtpaaliggende at erholde Lovligheden af det herimod nedlagte Forbud snarest muligt paadømt, jfr. Pl. 28 October 1791 §. 6; men paa den anden Side er det dog ogsaa meget muligt, at den, imod hvis Reisepas Forbud er nedlagt, ingenlunde har nogen Interesse i den omhandlede Forandring af de processuale Regler, men at Crediter endog blot i sin egen Interesse søger at bevirke samme ved at nedlægge Forbudet*), og det bør maasse derfor antages,

*) Det er tænkeligt, at en Creditor nedlægger et saadant Forbud imod en indendbyes Debitor, som ikke agter at reise, blot for at kunne ved Gjæsterettsøgs-

at Reqvistus kan forbre Sagen paatale efter de sædvanlige Regler, naar han betimeligen, inden Forsølgningssagens Paabegyndelse, derom underretter Forbudssquirenten (jfr. ovenfor S. 182. b.), hvilket ogsaa synes at kunne vel forenes med Lovbudets Indhold, der kun udtrykker det som en Forpligtelse for Requirenten at iværksætte Forsøgningen paa den omhandlede Maade. Saafernt det imidlertid er en Ublænding, imod hvis Reisespas Forbud er nedlagt, synes han ifølge Analogien af Pl. 30 November 1821, hvis Motiver her i det Væsentlige synes gjeldende, ikke at kunne unddrage sig fra Sagens Forsøgning paa det Sted, hvor Forbudet er nedlagt. Følgen af at et nedlagt Forbud ikke behørigen forfølges er isøvrigt den samme som ved Arrest, at det nemlig bortfalder eller bliver uefterretteligt, Jur. Ark. VIII. S. 99, Ark. for Retsvid. II. S. 226, Nyt jur. Ark. XII. S. 66-67, Jur. Tidsskr. XIII. b. S. 90-91, XXIV. S. 185, hvorhos dog Requirenten vil kunne nedlægge et nyt Forbud i samme Sag, jfr. ovenfor S. 237 Slutn. Fra denne sidste Regel indeholdes imidlertid en Undtagelse i L. 3—16—10, der bestemmer, at naar de, der have nedlagt For-

maal hurtigere erhverve Dom for sin Forbring. Ogsaa den udenbys Mand, som under Protest imod Forbudet har suspenderet dets Virksomhed ved at stille Sikkerhed for det fordrøde Beløb, vil ordentligvis helst ønske, at Sagen paatales ved hans Børnesteing paa sædvanlig Maade.

bud imod en Vielse, ikke strax tagé Stærning, da skal samme Forbud eller Forhindring ikke gjælde, eller agtes hvad de derefter gjøre ville. Men denne Bestemmelse, der forudsatte at det omhandlede Forbud var iværksat paa en Maade, der ikke sikrede Vedkommende nogen Reparation for en mulig temerær Fremgangsmåde, synes nu at kunne ansees som bortfalden ved den Forandring, der i den anførte Henseende er iværksat ved Frd. 30 April 1824 §. 8.

6. Det er ikke en saa almindelig Følge af Forbud, som af Arrest, at der ved samme paaføres den Paagjeldende Tort og Creditspilde; saaledes t. Ex. vil Forbud imod Udøvelsen af en Servitut eller deslige ikke let kunne have denne Virkning; og naar det da heller ikke kan oplyses, at et saadant Forbud isvrigt har bevirket noget Tab for Vedkommende, kan der, uagtet det befindes ulovligt, ingen Reparation for samme erholdes, jfr. Jur. Ark. IV. S. 16 og S. 31, V. S. 63, XXIV. S. 14, Ark. for Retsvid. I. S. 316 og 332, II. S. 170-171 og V. S. 317. I mange Tilfælde vil imidlertid et ulovligt Forbud kunne paaføre den, imod hvem det er rettet, baade Spot og Skade, saasom naar Forbud nedlægges imod at en Vielse foretages eller Rejsepas meddeles, og i saa Fald kan da Reparation fordres ligesom for ulovlig Arrest, jfr. t. Ex. Jur. Tidsskr. VIII. b. S. 133 ff.

7. Virkningen af et egentligt Forbud bestaaer i Almindelighed deri, at Undladelsen af den imod Requi-

rentens Ret stridende Handling yderligere garanteres ved det Ansvar, som den Paagjældende efter L. 1—21—17, jfr. L. 6—15—8 og 14, kan paadrage sig ved Forbudets Overtrædelse*). I de Tilfælde, hvor den emspurgte Handling ikke kan foretages uden Medvirkning af en Anden, navnlig af en Embedsmand, som maa antages at ville holde sig det lovligen nedlagte Forbud efterrettelig, saasom naar Forbud nedlægges imod en Bielse, en Auction, o. s. v., vil Forbudet ordentligvis ogsaa virkelig forebygge Handlingen, uden Hensyn til den Paagjældendes Villie til at overtræde samme. Det Forbud, der nedlægges imod en Debitors Vortreise, bevirker vel som forhen berørt en med personlig Arrest analog Indskrænkning i hans Frihed, men kan dog ingenlunde sætte Debitor i den ovenfor omhandlede Uraadighedstilstand med Hensyn til sine Midler, hvilken Lovgivningen alene har forbundet med en egentlig Arrest og enkelte andre bestemte Retsforfølgninger. Endelig vil Virkningen af et Forbud imod, at Debitor erholder udløst, hvad han har bereende hos tredje Mand, ganske være at bedømme efter Reglerne om Arrest, og den tredje Mand, der imod Forbudet udløser Gjenstanden, vil derhos derfor kunne drages til Ansvar efter L. 1—21—14.

*) En Skærpselse af dette Ansvar er paatænkt ved et Provindsialstænderne i Aaret 1840 forelagt Lovudkast, see Anhang til Coll. Tid. f. 1840 S. LXIX. og S. LXXX-LXXXIII.

C. Om Forbud, der iværksættes til Tinge.

www.libtool.com.cn

§. 246.

Forsaauidt L. 1—21—22 omtaler Forbud, som
sker til Tinge, menes herved den Fremgangsmaade, at
Nogen til Tinge lader læse en Protest imod en vis
Handling, som formentligen stridende imod hans Ret.
Denne Form af Forbud vil vel især hensigtsmæssigen
kunne finde Anvendelse, naar man vil forhindre nogen
i at disponere over en fast Eiendom ved Salg, Pant-
sættelse og deslige, i det da samme kan indtegnes i
Ekløde- og Pantebogen paa den vedkommende Eiendoms
Conto; men L. 6—15—8 og 14 forudsætte dog at
den ogsaa kan anvendes hvor man ellers vil forbyde
nogen en Handling som utilladelig.

Naar Forbud saaledes lovligen skal kunne nedlæg-
ges til Tinge, udfordres hertil upaatvivleligen, at Be-
derparten er behørigen stævnet til at paahøre samme.
Dette følger ikke blot af Sagens Natur, da den Paa-
gjældende ellers ikke strax vilde komme til Kundskab om
det paatænkte Forbud og faae Veilighed til at fremsætte
sine Indsigelser imod dets Protocollation, men 'er ogsaa
bestemt forudsat i L. 6—15—8, jfr. 14. En modsat
Regel kan heller ikke udledes af L. 1—4—34; thi med
de i dette Loosted nævnte Documenter, der kunne ting-
læses uden Kald og Varjel, kan ingenlunde et Docu-
ment sættes i Classe, der er udstædt af selve den, der

lader det tinglære, før efter eget Øjnsyn at paalægge en Anden en vis Indskrænkning*) og forsaavidt Lovstedet derhos bestemmer, at Kald og Varsel ikke behøves "til Beslag paa Gods eller Person", kan herved kun være sigtet til de Tilfælde, at en saadan Retshandling foretages af Fogeden, og altsaa ordentligvis strax ved selve Udførelsen bekendtgøres den Paagjældende eller andre Bedkommende paa hans Vegne, jfr. ovenfor S. 215 No. 2. Dernæst maa den, der vil nedlægge et saadant Forbud til Ting, naturligvis ikke mindre end naar Forbud skal ske ved Fogedforretning, være pligtig til at stille den Sikkerhed for Følgerne, som efter Omstændighederne findes nødvendig eller passende, saaledes at det her bliver Dommeren eller Retten, der har at bestemme og modtage Sikkerheden, ligesom samme naturligvis overhovedet ved Kjendelse har at afgjøre de Tvistigheder, der opstaa imellem Parterne med Hensyn til om Forbudet bør modtages til Protocollation, eller dette negtes. De ovenanførte Sætninger ere ogsaa antagne ved en Viborgsk Landsoverretsdom af 14. Mai 1821, i Utsings Bibliothek II. S. 210 ff. **).

*) Jfr. isvrigt herved den ordinære Procesmaade §. 7 No. 6.

**) Med det ovenomhandlede Forhold maa ikke forverles det Tilfælde, at man af en eller anden Grund vil lade en allerede af Fogeden iværksat Forbudsforretning tinglære, hvilket naturligvis kan ske uden Stævning og ny Sikkerhedsstillelse.

Tøvrigt bliver der med saadant Forbud til Ting i alt Væsentligt at forholde efter de almindelige Regler om Arrest og Forbud.

Tredie Afsnit.

Om Maning.

§. 247.

Ved Indlager (obstadium), som i ældre Tider meget hyppigen blev anvendt imellem fyrstelige og adelige Personer, paa hvem de dagjeldende Forrifter om Arrest i Almindelighed ikke vare anvendelige*), forstaaes et Dvangsmiddel, hvis Væsen bestaaer deri, at den Paa-gjeldende udtryffeligen har forpligtet sig til, at saafremt han ikke i rette Tid betaler sin Gjeld eller efterkommer en anden Forpligtelse, skal han efter foregaaende Maaning eller Indmaning, o: Opfordring fra Creditors Side, under sin Vres Fortabelse begive sig til et vist Sted**), -og der paa sin egen Bekostning forblive indtil

*) Jfr. Kall i Maanedsskr. f. Literatur l. c. S. 181-183.

**) Ordentligvis vedtoges i Forfærelsen en vis Kjøbskøb eller endog et vist Herberg i samme, og ofte var det derhos bestemt, at den Paa-gjeldende skulde medføre og beholde hos sig et mere eller mindre betydeligt Følge.

Creditor har erholdt Fyldestgjørelse, jfr. Rosenvinges Retshistorie S. 204 og Dreier l. c. S. 41 ff.

En Forfrivelse til at lide Indmaning indeholder saaledes efter sin Natur en accessorisk Forpligtelse, sigtende til at sikre Hovedforpligtelsens Opfyldelse. Den kan derfor ikke blot indgaaes af Debitor selv, men ogsaa af tredje Mand for en Andens Gjeld, navnlig af Cautionisten, ligesom Debitor naturligvis ogsaa for samme Forbring baade kan stille Creditor Pant og forpligte sig til Indmaning, see L. 5—7—16. Om saadan Maning handler L. 1—22; see i Eærdeleshed sammes Forrifter om Maningens Forkyndelse ved et af Creditor udstædt Maningsbrev, Art. 1; om den iværksatte Manings Tinglysning, Art. 2, jfr. Frd. 25 Januar 1805 S. 20; og om det Søgemaal som Creditor skal anlægge imod den Paagjeldende, saafremt han ikke efterkommer Maningen, Art. 2 andet Membrum. Den Bestemmelse, at dette Søgemaal skal iværksættes ved Høiesteret, sammenholdt med L. 1—2—11, viser at Leven har forudsat, at den, der underkastede sig Maning, var af Adels eller lige med Adels privilegeret, i det nemlig Søgemaallet for misligholdt Maning gaaer ud paa Vrens Fortabelse, jfr. L. 1—24—44 og 5—14—54. Dog kunde dette sidste ikke anvendes imod Grever og Friherrer, da disse ifølge Privilegierne 25 Mai 1671, respect. S. 7 og S. 6, ikke for nogen Gjeldssag kunne dømmes paa Vre, gode Navn og Lempe, i hver streng Forfrivelse eller Forpligt de end have givet fra

fig. De citerede Lovartikler vise ogsaa, at den Indmæne, som misligholdte Meningen, strax kunde dømmes til at lide personligt Fængsel. Fremdeles skulde Mæning have samme Virkning som Arrest til at sætte den Paagjældende i Uraadighedstilstand med Hensyn til Dispositioner over sit Gods, L. 1—21—2 Slutn., 1—24—26, 5—2—65 og 5—3—18. Herfaarvidt endelig L. 1—22—3 bestemmer, "at Ingen kan i sin Sag bruge Andens Mæning, men den gjælder alene i den Sag, som Mæningen er gjort for", skal herved uden tvivl alene udtrykkes den naturlige Sætning, at Indmæning ifkun kan anvendes for den bestemte Fordring, med Hensyn til hvilken Debitor har forstrevet sig til samme, hvilket altsaa ingenlunde kan være til Hinder for, at den oprindelige Creditor cederer den accessoriske Rettighed tilligemed Hovedfordringen til tredie Mand, som derefter bringer samme i Udførelse.

Det hele Mæningsinstitut er iøvrigt forlængst gaaet af Brug hos os*), uden tvivl fornemmelig som en Følge af, at den almindelige Retsforfølgning og de almindelige Tvangsmidler i Gjeldssager allerede ved Christian den Stes Lov bleve i alt Væsentligt gjorte anvendelige imod Alle, uden Hensyn til Rang og Person's Anseelse. En speciel kongelig Resolution af 24 September 1830, der findes i Rescriptsamlingen, indeholder dog Exempel

*) Om Anvendelsen af dette Institut i Hertugdømmene jfr. Paulsen Lehrbuch des Privatrechts in den Herzogthümern Schleswig und Holstein, §§. 120-123.

paa, at det Offentlige i et enkelt Tilfælde har fundet det passende at lade en Debitor udstæde en Forpligtelse af et meget lignende Indhold med de ældre For skrivelser til at lide Indmaning.

Tredie Afdeling.

Om Execution og Udpantning.

Første Afsnit.

Om Execution.

A. Om Execution i Almindelighed.

§. 248.

Ved Execution forstaaes i Almindelighed den af vedkommende Autoritet iværksatte Guldbyrdelse af Retsdomme, og er da efter vor Forgivning fornemmelig at inddele i Execution i civile og Execution i criminelle Sager, i det at væsentlige Forskjelligheder finde Sted med Hensyn til Fremgangsmaaden ved det Dømtes Guldbyrdelse i disse tvende Classer af Sager. Execution i civile Sager, hvorom her alene skal handles, betegner saaledes oprindeligt ifkun den ved Fogedrettens Hjælp iværksatte Guldbyrdelse af Domme i privatretlige An-

liggende. Men senere er dette Begreb udvidet derved, at det er blevet tilføjet paa lige Maade at inddrive Fordringer, for hvilke der ikke er erhvervet Dem, men hvis Retmæssighed paa en ligesaa betryggende Maade er erkjendt, hvilket i Særdeleshed gjelder om Guldbyrdsen af offentlige Forlig. Endelig kan under Ordet Execution ogsaa indbefattes Udpantning, eller den Inddrivelse af visse Præstationer, som iværksættes efter Overighedens Resolution, jfr. Spertelregl. 22 Marts 1814 §. 51, Canc. Skr. 2 November 1819, m. fl.; men en saadan Udpantning er dog i flere Henseender væsentlig forskjellig fra den egentlige Execution, og skal derfor i det Følgende særligen omhandles*).

Fjerden det almindelige Udtryk "Dommes Guldbyrdselse" have de herhenhørende danske tekniske Ord: Nam, Indførsel og Udlæg, af hvilke dog intet ganske svarer til Ordet Execution. Ordet "Nam", der oprindeligvis brugtes om den af Domhaveren selv iværksatte Guldbyrdselse, jfr. §. 213, betegner kun Execution i rørligt Gods, jfr. t. Ex. L. 5—6—6. "Indførsel" (immissio) betyder egentlig den Execution, der stæer ved at Domhaveren indsættes eller indføres i Besiddelse af Debtors Gods, altsaa fornemmelig Execution i urørligt

*) Stundom forekommer Ordet Execution endog i en saa ampel Bemærkelse, at derved synes betegnet enhver ved Fogeden iværksat Tvang, i Særdeleshed ogsaa Arrest, jfr. L. 5—14—26, Rescr. 28 Mai 1689 Præmiss, Fbd. 26 November 1731.

Geds, jfr. L. 5—6—25, skønt det dog stundom ogsaa bruges om Execution i rørligt Gods, jfr. L. 5—6—9. Og "Udlæg", der egentlig betegner en Afsendring og Ublevering af noget fra en vis Mængde, kan vel i Almindelighed bruges om Execution saavel i rørligt som i urørligt Gods, men har i andre Henseender en mere omfattende Betydning end Execution, da Udlæg ikke blot kan finde Sted ved Fogedforretning, men ogsaa ved Skiftebehandling, og dette ikke blot til Creditorer, men ogsaa til Arvinger, L. 5—2—20, 5—6—1, Grd. 3 December 1828 §. 8 f; jfr. i det Følgende om Skifte.

Om den processuale Fremgangsmaade ved Executioner handles fornemmelig i L. 1—24, men om Retsvirkningen af det Creditor herved givne Udlæg i Debitors Gods handles i L. 5—6, hvis Bestemmelser dog ved den nyere Ret ere undergaaede væsentlige Forandringer.

B. Om den Autoritet, ved hvilken Execution skal iværksættes.

§. 249.

Om dette Punkt kan her i det Hele henvises til hvad der er anført om Fogedforretningers Udførelse i Almindelighed ovenfor i §. 214. Den der berørte Levning af de ældre Bestemmelser om, at Execution hos privilegerede Personer paa Landet skulde stee ved Rids-

mænd, bestaaer efter Frd. 25 Januar 1805 §. 20 deri, at saadan Execution nu skal iværksættes ved Herredsfogeden eller den kongelige Birkedommer, saa at, naar en privilegeret Person har Værneting under en privat Birkejurisdiction, er det ikke Stedets Birkedommer, men Fogeden i den kongelige Jurisdiction, hvori Birket ligger, der har at foretage Executioner hos ham. Dog bortfalder denne Forskjel i alle de Tilfælde, hvor der i Overensstemmelse med Frd. 6 December 1743 §. 11 og Pl. 21 Januar 1778 kan foretages Execution hos den Paagjeldende efter Underretsdom, da dette allerede efter de nævnte Anerdninger skulde skee ved Stedets almindelige Foged, jfr. Ørstedes Haandbog III. S. 126-127. Med Hensyn til Kjøbenhavn kan tilføies, at endstjønt det i Almindelighed tilfalder Kongs Foged at foretage Arrestforretninger, Frd. 15 Juni 1771 §. 12, bør dog Arrest eller Fængsel, som paalægges Debitor efter Dom, iværksættes af Underfogeden i alle de Tilfælde, hvor Dommens Execution isvrigt tilfemmer denne, altsaa naar den ikke skeer efter Højesterets eller Overadmiralitetsrets-Domme, Rescr. 27 November 1762, jfr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 164.

C. Om Betingelserne for Execution
med Hensyn til det retlige Grund-
lag for samme.

§. 250.

1. Om selve Fundamentet for Execution.

En Executionsforretning forudsætter i Almindelighed som sit retlige Grundlag en foregaaende Retshandling eller anden saadan Act, der baade constaterer hvad den ene Part har at forbre hos den anden, og tillige ifølge Lovgivningen indeholder den fornødne Bemyndigelse for Fogeden til ved Tvangsbrettens Anvendelse at bewirke Forbringens Opfyldelse. Derhos maa denne Acts Executionskraft være traadt i Virksomhed, og ikke være enten suspenderet eller expireret. Om selve de Acter, der kunne bemyndige til Execution, skal handles i denne og om de videre sig hertil sluttende Betingelser i de følgende Paragrapher. En Executionsrettighed kan nemlig stiftes ved

1. Egentlige Retsdomme, eller de af de egentlige Domstole affagte endelige Decreter, hvad enten samme ere affagte ved Underretterne eller ved de høiere Instanser, ifr. §. 167. b. Dog er en Underretsdom ikke tilstrækkelig naar Debitor er af Adel eller lige ved Adels privilegeret, efter L. 1—24—36, hvis Anvendelse dog betydeligen er indskrænket ved Forfristerne i Frd. 6 December 1743 §. 11 og Pl. 21 Januar 1778;

og heller ikke i det i L. 1—24—38 omhandlede Tilfælde, at Debitor bærer førend Execution er steet efter Underrettens Dom, hvilket Lovsted udentviol forudsætter, at Executionen søges hos myndige Arvinger, der uden Skifterettens Mellemkomst have overtaget Boet. De af en Domstol affagte foreløbige Kjendelser ville ordentligvis ikke medføre nogen Fuldbyrkelse ved Execution, jfr. §. 162; og de Autoriteter, hvis judicielle Myndighed kun strækker sig til at afgjøre, hvorvidt de selv i Embedsmedfør ville foretage eller umblade noget, kunne ikke affige Decreter, der kunne fordres fuldbyrbede af Fogeden, hvilket gjelder saavel om Skifteretten og Auctionsbretten, jfr. i det Følgende, som om selve Fogedretten, i det denne heller ikke kan paalægge nogen af Parterne at udrede noget, som ved en ny Fogedforretning kunde fordres inddrevet, jfr. §. 214 No. 3. Efter fremmede Retters Domme kan der heller ikke her i Landet iværksættes Execution, see *Enomia* IV. S. 124 ff.*).

2. Offentlige Forlig, d. e. de som ere affattede enten ved de anordnede Forligelsescommissiøner, Frd. 10 Juli 1795 §. 43, 20 Januar 1797 §. 30 og 7 December 1798 §. 29; eller ved Retterne, Pl. 21 Januar 1820, hvilken Placat ved Refcr. 30 Mai 1823 §. 9 er authentisk fortolket saaledes, at dens Bestemmelse er anvendelig paa ethvert for nogensomhelst

*) Jfr. Frd. 3 Juli 1835 §. 15.

Ret indgaaet Forlig, altsaa og paa det der stiftes under en Fogedsforretning eller for en Auctionsret eller for en Skifteret, være sig ordinær eller extraordinær, men ei paa Forlig, der indgaaes for Samfrænder eller Executores Testamenti, som mangle Jurisdiction; jfr. ovenfor §. 215. 10.*); eller ved de Øvrigheder, som det er overdraget at mægle Forlig, Instr. 28 August 1795 §. 8**), Frd. 7 December 1798 §. 8, Pl. 4 April 1809 §. 4. Den det offentlige Forlig tillagte Executionskraft tilkommer isøvrigt Forliget eo ipso ifølge denne dets Egenkab, uden at nogen speciel Vedtagelse i Foreningen om at den skal kunne exequeres er nødvendig, jfr. Ark. f. Retsvid. II. S. 537.

Derimod kan det ikke antages, at Fogeden ved en privat Contract skulde kunne bemyndiges til at iværksætte Execution, om endog den Paagjældende udtrykkelig havde forskrevet sig til at lide samme uden Lovmaal og Dom. En almindelig Tilladelse til med Retsvirkning at vedtage en saadan Clausul i Gjeldsbreve og andre Contracter maatte lede til, at en Mængde Tvistigheder, som kun efter behørig Bevisførelse og vi-

*) Jørend Pl. 21 Januar 1820 emanerede var det kun de Retter, som ex officio skulle foretage Forligsmægling imellem Parterne, der kunde afslutte Forlig med den omhandlede Virkning, Frd. 10 Jull 1795 §§. 8, 11 og 26, 28, Rescr. 20 November 1795, jfr. foran §§. 187. 2 h, 193 og 199 No. 1 og No. 8 Anm.

**) Jfr. Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 168 ff. og S. 351-352.

deres Procedure retteligen kunne paakjendes, ganske imod Forholdets Natur vilde blive inddragne under Forhandling og Afgjørelse ved Fogedretten. Herimod taler ogsaa Frd. 31 Marts 1688, der alene tillægger en saadan Clausul i et Gjeldsbrev den Virkning, at Debitor lettere kan arresteres, og Frd. 23 December 1735 §. 1 og 30 September 1778, der tydeligen synes at gaae ud fra den Forudsætning, at en Debitor ikke vilkaarlig uden Dom kan underkaste sig Execution, samt Regl. 13 Juli 1836 §. 18, der udtrykkeligen forbyder den forhen i Tranqvebar brugte modsatte Praxis*). Imidlertid syntes dog Rescr. 7 Febr. 1794 §. 12 meget bestemt at forudsætte, at det i et Gjeldsbrev gyldigen kunde vedtages, at Creditor, i Tilfælde af Misligholdelse, skulde være berettiget til uden Lovmaal eller Dom at sætte en bestemt pantsat Eiendom til Auction, hvilken Clausul vistnok ogsaa frembyder mindre Betænkelighed end den, at Debitor skulde i Almindelighed lide Execution efter sin Forfærdning; men i Praxis tillagde man dog end ikke hin indskrænkede Clausul den tilsigtede Virkning, Canc. Skr. 29 October 1803 og 12 April 1823 §. 1**), og senere har Frd. 25 Jan. 1828

*) Efter en privat Boldgiftskjendelse kan der naturligvis heller ikke foretages Execution; jfr. Canc. Skr. 31 December 1818 om et særegent Tilfælde, hvor en saadan Boldgiftskjendelse støttede sig paa et offentligt Forlig.

**) Jfr. herved Drstedes Haandbog II. S. 373-374 og VI. S. 173-174, samt Nyt jur. Art. XXVI. S. 23-25.

§. 11 bestemt, at denne Clausul for Fremtiden skulde bortfalde i de for ~~Umyndiges Midler~~ udstedte Obligationer. Det er saaledes ikkun undtagelsesvis at der uden Dom eller Forlig kan iværksættes Execution for visse enkelte Fordringer, med Hensyn til hvilke Lovgivningen udtrykkeligen har tilladt dette, enten efter en speciel Vedtagelse derom af Debitor eller endog uden en saadan; nemlig for a) visse Husleiefordringer i Kjøbenhavn under de nærmere Betingelser, som indeholdes i Pl. 7 October 1771 §. 1; b) visse Gjeldsfordringer i Vestindien efter Pl. 14 Mai 1823 §. 5, og c) Nationalbankens directe Ublaar i faste Eiendomme efter Pl. 1 Juni 1837*).

§. 251.

2. Om den Tid, da Executionskraften træder i Virksomhed.

Ordentligvis kan en Dom ikke umiddelbart efter dens Af afgivelse exequeres, men dens Executionskraft træder først i Virksomhed efter Udløbet af en bestemt Frist, terminus executionis, som forelægges den Paagjældende til Dømmens frivillige Opfyldelse. I de hyppigst forekommende Tilfælde, at Dommen gaaer ud paa Udbredelsen af en Pengesum, er denne Frist i Underrets-

*) En herhen endvidere hørende Bestemmelse i Frd. 16 Februar 1820 §. 7 er senere bortfalden, ifr. Frd. 12 Januar 1827 og 12 December 1838 §. 31.

domme i almindelige Sager 15 Dage, og i Gæsterets- og Politisager 3de Solemærker, men i Landsoverrettsdomme 8 Uger*); men gaaer Dommen ud paa andre Handlinger og Foretagender af den Paagjeldende, kan en passende vilkaarlig Termin hertil af Retten bestemmes, og Udløbet af Executionsterminen er derhos i ethvert af de nævnte Tilfælde først at beregne fra det Tidspunkt, da Dommen lovligen er bleven forkyndt for Paagjeldende, L. 1—5—15, 1—24—17, Frd. 19 August 1735 §§. 3 og 7, 25 Marts 1791 §. 26, 25 Januar 1805 §. 29, 15 August 1832 §. 16; see herom videre i det Foregaaende §. 167 a, §. 187. 4 og 5, §. 195 og §. 202. 8. — I Gæsterets Namsdomme gives ingen Executionstermin, da de, naar de ikke oieblikkelig efterkommes, strax kunne erøves, L. 1—24—41 og 42**); men i de Domme, der gaae ud

*) I de Domme, som affiges af Overpolitiretterne paa Landet, maa Executionsterminen ifølge Frd. 25 Marts 1791 §. 30, ifr. med §. 26, antages at skulle være 3de Solemærker, ligesom ved Underretten, hvilket ordentligvis ogsaa følges i Praxis; ifr. Circ. 18 Mai 1819, som viser at en Forandring heri har været paatænkt.

**) Disse Lovbud bestemme dog, at Domhaveren har lade Gæsteretsdommen forkynde for den Paagjeldende, og først derefter, naar han ikke strax erholder Fuldsejgjørelse, henvende sig til Fogeden, ifr. ogsaa Frd. 19 August 1735 §. 7; men en saadan foregaaende Fortyndelse af Gæsteretsdommen ansees dog næppe i Praxis for nødvendig.

paa en Handlingss Foretagelse, bestemmer Høiesteret en passende Termin, at regne fra Dommens Forkyndelse*), ifr. den ordinære Procesmaade §. 132. Slutn.

I Forlig fastsættes ordentligvis en vilkaarlig Termin efter Parternes egen Overenskomst, til hvilken det Skyldige skal betales eller efterkommes, Frd. 10 Juli 1795 §. 44, Pl. 13 August 1798, ifr. Canc. Skr. 9 October 1832 og 25 November 1837 (Coll. Tid. S. 1098), og en Forkyndelse af Forliget er ifølge Forholdets Natur ikke nødvendig, men det kan efter den af den Paagjældende selv vedtagne Termins Udløb uden videre erequires, ifr. Canc. Skr. 28 October 1817, 4 Marts 1820 §. 3 og 22 April 1820 §. 2**), samt Ark. f. Retsvib. II. S. 539.

§. 252.

3. Om Executionskraftens Suspension.

En appellabel Doms Executionskraft suspenderes ved dens Indankning til vedkommende overordnede Ret,

*) See t. Gr. Høiesteretsdomme af 24 November 1834, 26 Marts 1835, 6 Januar 1840 m. fl. i de aarlige Samlinger.

**) Det Modsatte var dog urigtigen antaget i en ældre Canc. Skr. 23 Mai 1807. End mindre har det nogen Hjemmel i Lovgivningen, at et Forlig maatte være ringlæst, førend det kunde erequires, saaledes som Canc. Stry. 17 December 1799, ifr. Canc. Skr. 5. August 1806, syntes at antage.

og naar altsaa en behørig Appellationsstævning af Domsfældte fremlægges ~~ilfor Fogeden~~, maa efter en saadan Dom indtil videre ikke foretages nogen Execution, om end Stævningen først er udtaget efterat Executionsfristen allerede var udløbet, L. 1—24—54, jfr. Frd. 6 December 1743 §. 6, Canc. Str. 1 Juli 1826. Dog kan en Appellationsstævning, som først udtages efterat Executionen allerede er paabegyndt, ordentligvis ikke standse Forretningens Fremme, Jur. Tidsskr. XXI. S. 141 ff. I de Tilfælde imidlertid, hvor Executionsterminens Korthed, i Forbindelse med Afstanden fra det Sted, hvor Stævningen skal requireres, eller andre lignende Omstændigheder, gjøre det umuligt for Domsfældte betimeligen at erhverve Appelstævningen, maa det uden tvivl være tilstrækkeligt, at han oplyser, at han allerede saavidt muligt har opfyldt Lovens Bud, saasom at han med Posten har affendt Conceptstævning m. v. til Vedkommende for at erholde Stævning udtaget, og Forretningen bør da udsættes en passende Tid indtil Appellationsstævningen vil kunne erholdes, jfr. Rescr. 15 August 1806. At Domsfældte fremlægger Attest om, at han har indgivet Ansøgning om beneficium processus gratuiti til Sagens Appellation, kan derimod ikke afværge Executionen, Jur. Ark. XIX. S. 104, Ark. f. Retsvid. IV. S. 238, Nyt jur. Ark. XXX. S. 136.

Saafermt den for Fogeden fremlagte Appellationsstævning findes at laborere af en saadan Mangel, som

kan fjønnes at ville bevirke Sagens Afvisning fra Overretten, saasom at den er udtagen til en uvedkommende Overdomstol, eller med for kort Barsel, kan samme uidentvøl imod Requirentens Protest ikke være til Hinder for Executionens Fremme. Derimod er det temmelig tvivlsomt, om Execution kan afværges ved en Appellstævning, der er udtagen med et usædvanligt langt Barsel, naar der dog ved samme ikke er bestemt en senere Lægtedag end den der, saafremt Stævningen først havde været udtagen umiddelbart før Udløbet af fatalia appellationis, maatte have været bestemt, for at den med lovligt Barsel kunde blive Vedkommende forkyndt. Vel er dette Spørgsmaal besvaret bekræftende ved en Landsoverrettsdom i Jur. Tidskr. III. b. S. 131 ff., men det modsatte Resultat turde dog have overveiede Grunde for sig, saaledes som af Ørsted i en l. c. tilføjet Note udsærligen er udviklet, ligesom det ogsaa synes vist, at Lovgivningen overhovedet, hvor den omtaler lovlig Appel, kun derved tænker sig en saadan, som skeer med det sædvanlige Barsel og derefter fremmes paa behørig Maade, jfr. Frd. 6 December 1743 §. 6, Rescr. 19 December 1749 §. 1 (der vistnok rigtigthen i hin Overrettsdom er benyttet til en argumentatio e contrario), Pl. om anticiperede Sager af 2 Juni 1819 §. 1 og Pl. om Skistefager af 5. D. §. 3, m. fl. Jfr. iøvrigt herved Ark. for Retsvid. II. S. 547 Note, Jur. Tidskr. XXVI. S. 355-356 og Canc. Skr. 13 December 1831 Slutn.

De ved Retterne affluttede Forlig synes vel, ligesom andre Retshandlinger, at maatte kunne paaklages ved høiere Ret, forsaavidt Anken gaaer ud paa, at Dommeren under Mæglingen og Forligets Afslutning har overtraadt sine Pligter, og der heller ikke i Forligets Indgaaelse ligger nogen Renunciation i saa Henseende fra vedkommende Parts Side, jfr. ovenfor §. 187 No. 2 i; men ifølge Forligets Hensigt, endeligen at afgjøre Sagen, og dets Retsvirkning som uafælgelig Dom, er det dog tvivlsomt, om en saadan Appellation kan tillægges suspensiv Virkning paa Forligets Executionskraft, naar den ikke støtter sig paa en speciel Bevilling. Derimod kunne de ved Forligelsescommissionerne eller Øvrighederne sluttede Forlig ifølge disse Autoriteters Stilling og Lovgivningens Bud, jfr. Frd. 10 Juli 1795 §. 43, i Almindelighed ikke være Gjenstand for nogen Appellation, og deres Executionskraft altsaa heller ikke paa denne Maade svækkes, ligesom dette upaatvovelig heller ikke kan opnaaes ved en Paaklage af Forliget til en Underret for at erholde det kjendt uefterretteligt, hvorimod efter nogle Lovkyndiges Mening Fogeden selv under Executionsforretningen er berettiget til at afgjøre, om Forliget lider af en saadan Mangel, at dets Execution bør negtes, hvilken Menings Rigtighed imidlertid maa ansees som ikke lidet tvivlsomt*). I Praxis er det vistnok den sædvanligste Frem-

*) Den nærmere Undersøgelse af dette Spørgsmaal henhører til Børen om Forlig, see især Art. f. Retsvid.

gangsmaade, at der erhverves en speciel Bevilling til at paaklage et saadant Forlig ved Retten*), og den i Overensstemmelse hermed iværksatte Paaanke, der ordentligvis bestemmes at skulle stee til Høiesteret, vil da utvivlsomt have samme Indflydelse paa Forligets Executionskraft som Appellationen af en Dom.

Naar en Dom eller et Forlig alternativt gaaer ud paa Afslæggelsen af en Ed eller Udbedelsen af en Præstation, suspenderes Executionskraften med Hensyn til det sidstnævnte Alternativ derved, at den Paagjældende, endog efter den fastsatte Termins Udløb, men dog før end Executionens Paabegyndelse, har udtaget Edstævning; se den ordinære Procesmaade §. 133 samt Jur. Tidsskr. XXXIII. S. 261-264.

I de ovenomhandlede Tilfælde, hvor Executionskraften blot suspenderes ved en udtagen Appellations- eller Edstævning, som først fremlægges ved Executionsforretningens Paabegyndelse, maa Requirenten være berettiget til at forlange Forretningen udsat indtil videre, for at afvente hvad der videre foretages i Appellations- eller Edsagen. Naar nemlig Stævningen ikke bliver incamineret, eller Sagen hæves fordi den ikke behørigt fremmes fra Citantens Side, eller den afvises, eller

II. S. 542 ff., samt en Dom i Jur. Tidsskr. IX. a. S. 193 ff.

*) Jfr. Conc. Skr. 30 Mai 1801 og 27 Februar 1802 (i Edeistrups Samling), Rescr. 10 Marts 1820, Forfæte f. 1822 S. 298, m. fl.

Eden ikke aflægges, maa Requirenten kunne forlange Executionsforretningen continueret i Henshold til den tidligere Requisition, i det mindste naar Dommens eller Forligets fatalia executionis imidlertid ikke endnu ere udløbne, jfr. herefter §. 254, og forsaavidt det er ved Debtors egen Forsømmelse, at den første Stævning er bleven forspildt, kan han efter Grundsætningerne i Frd. 16 Januar 1828 §. 2 næppe ved en ny udtagen Stævning videre standse Forretningens Fremme, jfr. Canc. Skr. 13 Marts 1832. Saafremt derimod Overinstansen annullerer den appellerede Dom, eller paa- kjender Sagen i Realiteten*), eller den tilstævnte Ed aflægges, vil dette naturligvis bevirke, at den udsatte Executionsforretning definitivt bortfalder.

§. 253.

Fortsættelse. — Om nogle Tilfælde, i hvilke Appellation ikke har den sædvanlige Virkning med Hensyn til Dommens executive Kraft.

En ikke uvigtig Indskrænkning i den ved L. 1—24—54 bestemte Virkning af en Doms Appellation indeholder L. 1—24—22, der bestemmer, at naar en

*) Om nemlig Udfaldet endog bliver, at den tidligere Dom ved Overinstansens Dom stadfæstes, maa Executionen søges efter denne sidste Dom, og i Overrettsdomme tilføies endog en ny terminus executionis, efter hvis Forløb Executionen først kan requireres.

Domhaver formedelst Appellation ikke kan erholde Udlæg for sin Fordring, og en Anden imidlertid ogsaa erhverver Namsdom over samme Skyldner, som han søger exequeret, da kan den første Domhaver, naar han betimeligen herom melder sig hos Rettens Middel, forlange "Affætning" af den Skyldiges Gods for sin Fordring og Omkostning, førend den Anden maa bekomme noget Udlæg*), hvilket affatte Gods skal forblive "i Arrest" indtil Appellationsagen er tilendebragt.

En endnu mere betydende Indskrænkning i Appellations suspensive Virkning bestemmes i L. 1—6—23 og Frd. 13 Januar 1792 med Hensyn til den Appellation, der stæer til Høiesteret af en Overrets eller anden Rets Dom, der hører umiddelbar under Høiesterets Paaskjendelse. Saadan Appellation kan nemlig ikke være til Hinder for, at Domhaveren erholder Udlæg efter den appellerede Dom, saafremt denne grunder sig paa Debitors uimodsagte Ferstivelse, eller en saadan Affætning i den Dømtes Gods, som omhandles i L. 1—24—22, saafremt der under Sagen er bleven gjort Indsigelse imod Haandskriftens Rigtighed eller Fordringens Gyldighed, med mindre i begge Tilfælde den Paagjeldende kan stille nøiagtig Sikker-

*) Disse Lovstedets Udtryk kunne dog uden tvivl ikke være til Hinder for, at den senere Domhaver erholder secundært Udlæg i det affatte Gods, jfr. Lovstedes Haandbog VI. S. 253 Note.

hed*) saavel for det Idømte som for de Bekostninger Sagens videre Forfølgelse kunde medføre. Disse For-
 skrifter ere derhos, forsaavidt angaaer Fordringer efter
 Brevter og de i Frd. 15 Januar 1828 omhandlede
 Forsskrivelser, saaledes udvidede, at de ogsaa skulle an-
 vendes, uagtet Dommen ikke umiddelbart indstævnes til
 Høiesteret, Frd. 18 Mai 1825 §. 72 og 25 Januar
 1828 §. 9, jfr. ovenfor §§. 205-208**).

Om Retsvirkningerne af den i de ovennævnte Lov-
 bud omhandlede Afsetning skal nærmere handles i det
 Følgende i Forbindelse med Reglerne om Virkningerne
 af Udlæg i Almindelighed.

§. 254.

4. Om Executionskraftens Ophør.

Ligesom Execution først kan stee efter Udløbet af
terminus executionis (§. 251), saaledes bør den paa
 den anden Side være iværksat før Udløbet af de sa-

*) Om Bestaaffenheden af den Sikkerhed der kan fordrres
 af Domsældte, jfr. ovenfor §§. 220 og 226 og Jur.
 Tidsskr. XV. b. S. 266.

**) Det particulære Rescript for Vestindien af 26 April
 1765, der, med meget større Indskrænkninger end de
 den almindelige Lovgivning nu indeholder, gav Cre-
 ditor Ret til at erholde en til Høiesteret appelleret
 Dom erequeret, maa ansees som bortfalden ved Frd.
 af 1792 og de tvende andre ovenmeldte Forordninger,
 der ere udvidede til Vestindien.

kaldte *fatalia executionis*, hvorved Executionskraften
 expirerer. Loven satte ingen Grænse for ufvækkede
 Dommes Executionskraft, undtagen i alt Fald den der
 maatte følge af selve Forbringens Præscription eller Præ-
 clusion, L. 5—14—4 og 5—14—29, jfr. L. 5—14
 —38. Men af Hensyn til de Misligheder, som det
 medførte baade for tredje Mand og for den Paagjeldende
 selv, at en ellers myndig Mand ved Domme, som i
 flere Aar henlaa uerøvede, kunde holdes i den Uraa-
 dighedstilstand, som bestemmes ved L. 5—3—18, jfr. 1
 —24—26*), foreskrev Frd. 17 Mai 1690, at de ved
 Underretterne og Overretterne erhvervede Namsdomme
 skulde inden Aar og Dag (jfr. L. 5—2—4) øre-
 øveres i den Skyldiges Bo og Midler, da en saadan
 Dom, naar Creditor længere lod den henhoile, ikkun
 skulde ansees som en Obligation eller et Bevis for Gjæl-
 den, og ny Dom for denne erhverves førend noget Ud-
 læg maatte stee. Denne Regel gjelder ifølge Frd. 20
 Marts 1795 ogsaa for Høiesteretsdomme, hvorhos For-
 ordningen tilføier den nærmere Bestemmelse: "at Ind-
 førseler efter Namsdomme bør være fuldbragte og
 sluttede inden Aar og Dag fra Dommens Affi-
 gelse at regne; dog med den Undtagelse, at dersom
 Executionsforretningen er begyndt i de sidste Dage af
 det anførte Tidsrum, og den ikke, formedelt dens Vids-
 løstighed, kan tilendebringes inden Terminens Udløb,

*) Jfr. hermed Jur. Tidsskr. XVI. b. S. 194 ff.

bør Dommen beholde sin Kraft, saalænge Udlægsforretningen uafbrudt vedbliver; men lader Domhaveren den henhvile i et større Tidrum end otte Dage, maa ingen videre Execution stee efter bemeldte Dom, førend den ved Fornødsel igjen er bleven sat i Kraft".

Uagtet den her anførte bestemte Forfæst, at Executionsforretningen bør være fuldbragt og sluttet inden Udløbet af fatalia appellationis, hvorfra Forordningen alene gjør en enkelt, næie begrændset Undtagelse, turde der dog være megen Grund til at antage, at Domhaveren i det ovenfor nævnte Tilfælde, at den lovligen paa begyndte Executionsforretning paa Grund af Executionskraftens blotte Suspension er bleven udsat, naar denne Hindring ophører derved at den udtagne Stævning ikke incamineres, e. s. v., kan continuere Forretningen og erholde Udlæg, uagtet fatalia executionis imidlertid ere udløbne. Saavel de følgende Bestemmelser i Frd. 1795 som Indholdet af Frd. 1690 synes tydeligen at vise, at Lovgiveren ikkun har havt det Tilfælde for Øie, at Domhaveren vilkaarligen lader Dommen henhvile uereqveret eller udsætter Executionsforretningen, men ikke det, at han betimeligen søger at erholde Udlæg, og heri hindres ved de foreløbige Skridt fra Debtors Side til at anvende et Retsmiddel, som denne dog maafee ikke har den alvorlige Hensigt virkeligen at udføre, men efterat Dommens fatalia executionis imidlertid vare udløbne igjen kunde lade falde, ved hvilken Fremgangsmaade han ofte vilde kunne nøie Cre-

ditor til selv at erhverve Høiesteretsdom for sin Fordring, førend det blev muligt at erholde Execution. Hertil kommer, at Pl. 18 Januar 1788 §. 4 paa det bestemteste forudsætter, at en saadan under Appellation værende Dom endnu efter Udløbet af Aar og Dag kan beholde sin Virkning efter L. 5—3—18; men da denne Virkning ellers eo ipso bortfalder tilligemed Executionskraften, jfr. Frd. 17 Mai 1690, saa synes deri atter at ligge den Forudsætning, at der gives Tilfælde, hvori den blot suspenderede Executionskraft endog efter Udløbet af fatalia appellationis igjen kan træde i Virksomhed. Dog kan herimod erindres, at dette da efter Placatens Forudsætning ikke blot maatte gjælde i det her omhandlede Tilfælde, at en Executionsføretning efter Dommen er paabegyndt, og paa Grund af Appellationen er udsat indtil videre, men ogsaa vilde være anvendeligt hvor Dommen blot var bleven tinglæst, hvilket sidste ikke synes stemmende med Forholdets Natur.

De ovenanfarte Forordninger, der have forefrevet fatalia executionis, handle isøvrigt med klare Ord ikkun om Rams- eller Udlægsdomme; jfr. især Frd. 1795 §. 1, der udtrykkeligen siger at derved forstaaes saadanne Domme, hvorved Nogen er kjendt pligtig til at betale Penge; og de synes saaledes ganske uanvendelige paa de Domme, der gaae ud paa at noget under en daglig Mulkt skal udføres, hvilket ogsaa ligefrem synes at følge af Forholdets Natur, da Opfyldelsen

netop ved en fortsat Inddrivelse af Evangsmulften skal bevirkes, hvortil kommer, at den Frist, der ved en saadan Dom gives, ofte endog, efter Bessaffenheden af det der skal udføres, maa bestemmes længere end Aar og Dag*). Endelig er dette ogsaa antaget i en Conc. Skt. 16 November 1816. Imidlertid synes dog en Landsoverrettedom af 24 Mai 1830 i Jur. Tidsskr. XXV. S. 106 ff. at have antaget, at Frd. 17 Mai 1690 var anvendelig paa en saadan Dom, dog saaledes at ikkun Mulkens Inddrivelse ved Execution blev anseet som expireret, men ikke Mulkens fortsatte Paadragelse endog efter Executionskraftens Ophor, saalange Dommen ikke var efterkommen. Foruden at denne Anvendelse af Frd. 1690 har alle de ovenanførte Grunde imod sig**), maa imod det antagne Resultat ogsaa bemærkes, at Evangsmulfter ingenlunde ere at betragte som selvstændige ved Dommen tilkjendte Præstationer, men udgjøre netop det Evangsmiddel, i hvis Anvendelse selve Executionen bestaar, og det synes derfor

*) See t. Gr. Art. f. Retsvld. I. S. 49, og Høiesteretsdom af 6 Januar 1840 i Samlingen.

**) Dommen synes vel at angaae et Tilfælde, hvor ingen Inddrivelse af Evangsmulften var begyndt inden Aar og Dag, uagtet dette kunde være fæst; men selv under disse Omstændigheder synes en saadan Dom ikke at kunne henføres under Frd. 17 Mai 1690. Jfr. ibrigt herved A nhang til Coll. II. f. 1840 S. LXIV og S. LXXI,

endog nødvendige, at Tvangsmulktene skulde vedblive at løbe uagtet Executionskraften var expireret.

Med Hensyn til offentlige Forlig indeholder den virkelige Lovgivning ikke nogen udtrykkelig Bestemmelse om Varigheden af deres Executionskraft; men da det efter Frd. 10 Juli 1795 §. 43 er Reglen, at et saadant Forlig skal have samme Kraft og Virkning som en usvækkelig og upaaankelig Dom, og da endog Høieretsdomme ere underkastede fatalia executionis, synes dette ogsaa at maatte gjælde om de Forlig, der gaae ud paa Pengebetalinger, saaledes at de Aar og Dag efter deres Indgaaelse maatte tabe deres Executionskraft. Ifølge den Forbindelse hvori Executionskraften staaer med Virksomheden til at holde Debitor i Uraadigheds-tilstand efter L. 5—3—18, synes ogsaa de Grunde, ifølge hvilke Frd. 17 Mai 1690 har indført fatalia executionis, ikke mindre at være anvendelige paa flige Forlig end paa egentlige Domme, ligesom ogsaa Frd. 15 Mai 1804 §. 15 og 3 December 1828 §. 7 No. 1 udtrykkeligen bestemme, at Ringlæsningen af et Forlig, der angaaer Gjeld, ikke giver Bedkommende anden eller større Ret end den som erholdes ved en Randsdoms Ringlæsning, nemlig at Debitor i saa lang Tid, som Pl. 18 Januar 1788 bestemmer, hindres fra at sælge eller pantsætte sit Gods, hvorved der meget tydeligt synes sigtet til den bestemte Tid af Aar og Dag fra Randsdommens Afvigelse, der nævnes i Pl. 1788. Vel giver Frd. 1795 §. 44 Parterne

Met til i Forliget at bestemme Betalingstiden efter egen Overenskomst, men dette synes allerede ifølge Forbindelsen med den foregaaende Paragraph at maatte forstaaes med den naturlige Indskrænkning, at forsaavidt Forliget skulde have Virksomhed som erigibel Dom, maatte ogsaa Reglerne om Dommets Executionskraft derved iagttages. En Canc. Skr. 11 August 1798 har imidlertid, paa fremsat Spørgsmaal desangaaende, meddelt Overrørighederne til Efterretning og Bekjendtgjørelse for Vedkommende, "at der efter den nysanfægte §. 44 i Fed. 10 Juli 1795 ikke kunde være nogen Tvivl om, at naar Creditor og Debitor ved Forliget ere blevene enige om, at den sidste skal have længere Dilation med Gjeldens Betaling end et Aar og sex Uger, er Creditor, efterat den bestemte Tid er forløben, berettiget til uden videre at faae Forliget fuldbyrdet, og at det da endnu mere maa staae Parterne frit for at bestemme, at Forbringen skal betales i visse Terminer, om end disse Terminer sammenlagte udgjøre mere end Aar og Dag, og Creditor maa ifølge heraf ligesaapel i dette sidste som i første Tilfælde være berettiget til at faae det indgangne Forlig uden nogen Fornælse fuldbyrdet; dog at han ikke udsætter Executionen for hver Termin, som er forfalden, over Aar og Dag; thi i saa Fald maa Fornælsedom erhverves paa det desformedest forældede Krav". Denne Cancellistfrivelse, der af Kjøbenhavns Magistrat blev bekjendtgjort ved Placat 13 August 1798, er senere bleven fulgt i Praxis som gjeldende Regel,

faa at fatalia executionis for Forlig ikke beregnes fra deres Afslutning, men fra de i samme bestemte Betalingsterminer*). Dog antager Canc. Skr. 25 November 1837 (Coll. Tid. S. 1098), at naar Forliget lyder paa Betaling efter Anfordring, maae fatalia regnes fra dets Dato, naaget Consequentsen af Pl. 13 August 1798 kunde synes at fordre, at fatalia ikke kunde begynde førend efterat Betalingstiden ved Creditors Anfordring var bleven bestemt.

En forældet Namsdom kan igjen sættes i Virksomhed ved et offentligt Forlig eller en ny Dom, i Overensstemmelse med Fred. 17 Mai 1690 og 18 Marts 1796, hvilken sidste Forordning dels omhandler Nødvendigheden af foregaaende Indklage til Forligelsescommissionen førend Fornjelsesdom søges**), og dels bestemmer det Bølg, som Sagsøgeren har med Hensyn til den Ret, ved hvilken han vil erhverve Fornjelsesdommen. Under Proceduren til Fornjelse kan fra Domsældtes Side na-

*) Som Følge heraf har Canc. Skr. 29 Juni 1822 ogsaa antaget, at det tinglæste Forlig kunde beholde den i L. 5—3—18 bestemte Virkning længere end Aar og Dag, indtil det tabte sin Executionskraft; jfr. iøvrigt herved Jur. Tidsskr. XV. b. S. 251 ff., og Ussings Bibliothek I. S. 22:23.

**) Det er tvivlsomt, om denne Nødvendighed blot finder Sted, naar Fornjelsen søges ved en Domskol i første Instants, eller ogsaa naar den skeer ved Indsærvning til en Overret eller Højesteret, jfr. Jur. Tidsskr. XI. a. S. 58.

turligvis i Realiteten itkun fremsættes saadanne Indsigelser, som bygges paa hvad der er passeret efter den til Formyelse indskrænte Doms Afsigelse, saasom en Afbetaling, Eftergivelse, o. s. v., jfr. Jur. Tidsskr. XIX. S. 356 og XXV. S. 106, men ikke Indsigelser, som allerede burde have været gjort gjeldende under den ældre Sag.

Et forældet Forlig kan ligeledes fornyes ved et nyt Forlig eller ved Dom, jfr. Pl. 13 August 1798, hvilken Dom dog alene kan søges ved Debtors Værneting efter foregaaende forgjæves Forligsbehandling.

D. Om Gjenstanden for Execution.

§. 255.

En Executionsforretning er i Almindelighed rettet imod den Paagjældendes Gods, men kan ogsaa foretages imod Personen. Det hører til de sjældnere Tilfælde, at Dommen eller Forliget gaaer ud paa at noget skal foretages, som i Bægringstilfælde umiddelbart ved Fogedens Hjælp kan erholdes iværksat, t. Ex. at Domsfældte skal fravige Besiddelsen af en fast Eiendom, hvilken Fogeden da ved Anvendelsen af den fornødne physiske Magt lader ryddeliggjøre, jfr. L. 6—14—7. De fleste Domme og Forlig gaae ud paa, at en Pengesum skal udredes af Paagjældende, og da sker Executionen derved, at saameget Gods udtages hos Debitor, at Forpligtelsen ved dets Realisation kan fyldgjøres, hvilket er Nam eller Indførsel i egentlig

Forsand. Men i de Tilfælde, hvor en egentlig Handling skal foretages, en vis værdig Ting udløberes, eller deslige, og der ikke som det andet Alternativ er bestemt en Pengesum, som i Mangel af Opfyldelse skal betales, kan Executionen alene ske ved efterhaanden at inddrive de i Dommen eller Forliget fastsatte Evangsmenter, saa at Gjenstanden for Executionen egentlig ogsaa her er den Domsældtes Gods, jfr. L. 1—5—15, Frd. 10 Juli 1795 §. 44, og den ordinære Processmaade §. 167. b. Hvad endelig angaaer de Domme, hvorved nogen er kjendt uberettiget til at foretage en vis Handling, som stridende imod Nederpartens Ret, da kan en Execution af samme egentlig ikke finde Sted, undtagen forsaavidt det efter det givne Tilfældes Natur er muligt ved Røgedens Hjælp at erholde det tilintetgjort, som er foretaget imod Dommen, og det forhindret, der maatte være i Værk at foretage imod samme; men som oftest vil Domhaveren være indskrænket til, naar Dommen er overtraadt, at sagsøge den Paagjældende til Erstatning af den derved paaførte Skade, og efter Omstændighederne tillige til Straf*).

*) Jfr. herved Udkast og Motiver til en ny Lov angaaende Executionen af de Domme, der gaae ud paa at en Handling skal foretages eller efterlades m. v., i Anhang til Coll. Tid. f. 1840 S. LVII ff., samt Forhandlingerne herom i Stændertidensbetæne for 1840.

I enkelte af de ovennævnte Tilfælde er Executionsforretningen rettet umiddelbart imod den Paagjældendes Person, t. Ex. naar han udsættes af en Eiendom, som han ikke vil fravige. Men ordentligvis er det kun subsidiært, naar det Skyldiges Opfyldelse ikke ved Hjælp af Execution i den Paagjældendes Gods kan opnaaes, at Creditor kan helde sig til hans Person, og det Tvangsmiddel, som da i Almindelighed kan anvendes imod ham, er Hensættelse i Fængsel, jfr. ovenfor §§. 216 og 230.

Under Debtors Gods, hvori Execution kan foretages, er ikke blot at henregne hans egentlige Eiendom af rørlige og urørlige Ting, men ogsaa Fordringer og Rettigheder, forsaavidt de ikke blot tilkomme den Paagjældende for sin Person, men kunne realiseres til Domhaverens Fordel, saasom en Debitor tilfalden Arv eller hans Andpart i en Arvemasse eller i andre Formuegjenstande, L. 1—24—30; udestaaende Fordringer, Regl. 19 December 1800 §. 141, 22 Marts 1814 §. 45, m. fl.; Aftægtsafgifter, Canc. Skr. 27 Februar 1823; det en entlediget Geistlig tilkommende Naadensaar, Nyt Ark. for Lov og Ret S. 153 ff.; Debtors Ret til ifølge Kjøbecontract at erhverve en Eiendom under de i Contracten fastsatte Betingelser, Nyt jur. Ark. XIX. S. 105 ff., jfr. Pl. 5 Juni 1829 §. 4, o. s. v.; hvorefter der ordentligvis ikke kan foretages Execution i Laugsrettigheder, Brugsrettigheder og andre deslige Rettigheder, som ikke kunne afhændes til Andre, jfr. Jur. Ugekr. I. S. 795 og III. S. 7, Nyt juridisk Tidsskr.

Skrift I. S. 128. Hvad den Formue eller Indtægt angaaer, som først i Fremtiden kan tilkomme Debitor, da vil Execution i samme i Almindelighed kunne stæe naar Adkomsten til samme allerede eksisterer paa den Tid Executionen foretages, og det ikke blot naar den staaer i Forbindelse med en anden Retsgjemskaad, der tilhører Debitor, t. Ex. den betingede Leie eller andre Afgifter af en fast Eiendom, endstjønt samme endnu ikke er forfaldne, men ogsaa naar det er en blot personlig Fortjeneste, saafrem en betinget Løn eller anden Indtægt, endstjønt den endnu ikke er fortjent, alt dog naturligvis uden Præjudice for den anden Contrahent, forsaavidt Misligholdelse af Contracten eller andæ Omstændigheder skulde bewirke, at hans Forpligtelse til Udbetalingen bortfaldt, jfr. Frd. 6 December 1743 §. 10, 14 October 1763, Circ. 5 December 1820, m. fl.; hvorimod Execution ikke kan stæe i det som Noget blot muligen i Fremtiden kan komme til at fortjene hos en Anden, og end mindre i en Persons alt fremtidige Erhverv; jfr. Jur. Tidsskr. XI. a. S. 136 ff. Det som den Skyldige endnu først skal arve er i Særdeleshed undtagen fra Execution, L. 1—24—31, jfr. 5—2—81, hvilket endog maa antages at gjælde, om end Adkomsten til den tilkommende Arv er uigienkaldelig, saafrem en Arvepagt. I en Debtors Bo, som er taget under Skiftebehandling, kan der ordentligvis ikke foretages Execution, men Doms- eller Forligshaveren haver at søge sin Betaling paa Skiftet efter den fore-

Storen Orden, og navnlig gjælder dette med Hensyn til Dødsboer, om endog Dommen maatte være erhvervet for Dødsfaldet, jfr. L. 1—24—40 og 5—14—38 og 39*); hvorimod der i egentlige Ophudsboer kan foretages Execution af den Creditor, som, forinden Ophudet blev erklæret, havde ved tinglæst Arrest, Dom, Forlig o. s. v. sat Debitor i den i L. 5—3—18 omhandlede Uraadighedstilstand, eftersom Ophudet da i Forhold til denne Creditor maa betragtes som ulovligt, jfr. L. 5—14—40 og 1—24—26; og den samme Ret maa af lignende Grunde tillægges en saadan Creditor i et Fallitbo, i det mindste naar Debitor selv har overgivet sit Bo, til Stiftbehandling, saavelsom i alle Tilfælde den Creditor, der allerede forinden Debitor blev erklæret fallit havde requireret Execution eller Affætning efter Dom eller Forlig, og lovligen forfølger samme, jfr. Pl. 14 Juni 1758**).

*) Disse Lovartikler sammenholdte med L. 1—4—11, 1—24—39 og 5—6—7 forudsatte dog, at der kunde ske Execution i det Dødsbo, der var taget under Stiftbehandling paa Grund af at ingen Arvinger havde vedgaaet Arven, naar kun Arv og Gjæld ei lovligen var fragaaet; men dette maa anses forandret ved Frd. 8 April 1768, see i det Følgende om Stiftbe.

**) En nærmere Undersøgelse af Spørgsmaalet om Rettigheden til at gjøre Execution i et Concursbo, vil blive meddelt i det Følgende i Læren om Stiftbe. Fra en Execution for Debtors Gjæld i hans næ-

I Almindelighed maa de af Andre allerede købt-
gen erhvervede Rettigheder i Debitors Gods, navnlig
deres Panterettigheder, ikke præjudiceres ved en Udlægs-
forretning, L. 1—24—26; men dette kan dog ikke være
til Hinder for, at der, endog for aldeles simpel, per-
sonlig Gjæld, gjøres Execution i Debitors pantsatte
Gods, naar Udlæget indskrænkes til hvad der ved Pan-
tens Realisation kan udbringes mere end der udfordres
til Pantnaverens Fyldestgjørelse, ifr. Anordn. 18 Marts
1720 Cap. I. §. 21*). Da Underpant i en fast

der Behandling togne Bo maa isærigt vel adskilles
det Tilfælde, at Boet selv ved dets Bestyrelse har
contraheret en Gjæld, for hvilken der ligefrem efter
lovlig Omgang kan gjøres Execution i samme, ifr.
om Skifte i det Følgende.

- *) Med Hensyn til faste Eiendomme og enkelte værlige
Ting af betydelig Værdi, t. Ex. Skibe, maa Uds-
læghaveren kunne fordrø Auction prøvet, imod at
Indskaae for Omkostningerne; men viser det sig ved
Auctionen, at der intet kan blive tilovers for ham,
naar Pantnaverens Fordring skal dækkes, er han
uberettiget til at iværksætte Salget. Ved en Sam-
ling af almindeligt Easore kan denne Fremganges
maade ikke let anvendes, men ordentligvis bør Uds-
læg ikke gives, naar det ifølge Budsingen under
Fogedforretningen må antages, at intet kan blive
tilovers ved Realisationen efterat Pantefordringen er
dækket, med mindre i alt Fald udlæghaveren, for
at erholde Godset solgt ved Auction og derved mu-
ligen et større Beløb udbragt, stiller Sikkerhed for,
at Pantnaverens Fordring aldeles skal blive dækket;
ifr. Jur. Tidsskr. IX. n. S. 203 ff.

Eiendom i Almindelighed ikke udelukker Eieren fra at raade over de naturlige og borgerlige Frugter af Pantet, som falde til Oppebørsel indtil at Panthaveren løbligen sætter sig i Besiddelse af Pantet eller dette med Debtors Wo tages under Skifterettens Administration, saa kan en saadan Panteret ordentligvis heller ikke være til Hinder for, at en anden Creditor gjør Execution i de Frugter af Pantet, der saaledes maa ansees som Panthaveren uvedkommende, jfr. Domme i Jur. Tidsskr. VI. a. S. 5 ff., VI. b. S. 174 ff., VII. b. S. 27 ff., Forsæte for 1823 S. 306 ff. En vigtig Undtagelse fra Bestemmelsen i L. 1—24—26, at lovlige Panterettigheder ikke maa præjudiceres ved Udlæg, finder isvrigt Sted med Hensyn til Underpant i Løsøre, hvilket kan angribes ved Execution for de blot privilegerede Fordringer, naar intet ubehæftet Gods findes, hvorefter Gjælds Afgjørelse kan erholdes, see Pl. 23 Juli 1819 og 14 Mai 1834; jfr. Ørsted's Haandbog VI. S. 147 ff. og S. 688-689. — Hvad der gjælder om Execution i pantsat Gods er i det Væsentlige ogsaa anvendeligt med Hensyn til Execution i en Eiendom, over hvilken tredie Mand har erhvervet en reel Brugsrettighed, jfr. Frd. 4 December 1795 og 25 November 1831; ligesom der ogsaa i det Gods, hvori en Creditor allerede har erholdt Udlæg eller Afsetning, kan gives en anden Creditor secundært Udlæg, jfr. L. 5—6—8, hvilket sidste Udlæg ikke blot kan have Virkning med Hensyn til det eventuelle Overfud af Realisation-

proventuet, men ogsaa til det Øvrige, saafremt den første Retshandling ~~skulde blive ophævet~~). De Rettigheder, som efter deres Natur ikkun gaar ud paa en personlig Forbring imod Debitor, kunne derimod ordentligvis ikke komme i Betragtning naar Udlæg søges i Debitors Gods, om de end maatte være konstaterede paa en saadan Maade i Forhold til tredje Mand, at en modstridende vilkaarlig Disposition imellem denne og Debitor ikke kunde have Retsgyldighed. Saaledes kan en tinglæst Kjøbecontract om en fast Eiendom, som endnu ikke er fuldbyrdet ved Skjøde, om end Eiendommen er overleveret til Kjøberen, eller en tinglæst Leiecontract, som endnu ikke er fuldbyrdet ved Gjenstandens Overleverelse**), ikke komme i Betragtning imod et senere Udlæg i Eiendommen, ligesaaalidet som dette kan forhindres ved tinglæst Arrestforretning, eller ved en speciel Forfærdelse, hvorved Debitor har forpligtet sig til

*) Naar Udlægshaveren tillige er Panthaver i det udlagte Gods, og denne hans Panteret har Fortrinet for de reelle Rettigheder, der isvrigt tilkomme Andre i samme Gods, er hans Collision med disse naturligtvis at afgjøre efter Pensionsret til hans forstnævnte Stilling, ifr. Pl. 22 April 1817, Frd. 25 November 1831 §. 1, m. fl.; den secundære Panthaver derimod, som vil realisere Pantet, er i Forhold til de bedre Prioriterede i alt Væsentligt at betragte som en simpel Udlægshaver; ifr. R. 3. Art. XXIII. §. 67, Jur. Tidsskr. X. b. §. 190, XXIV. §. 104, Canc. Skr. 13 Marts 1823, m. fl.

**) Ifr. Ørstedes Paandbog V. §. 467.

ikke at afhænde eller pantsætte sine Eiendele, jfr. Art. for Retssid. II. S. 379 ff. og endvidere §. 242. En mindre kunne da de Debitor paahvillende privilegerede Gjeldsfordringer; endssjont de som ovennævnte, naar de selv ere erigible og i Concurssboer, foretraktes for Uderpart i Løsere, være til Hindre for, at der endog for simpel, men erigibel Gjeld, gjøres Execution i det Godt, som ellers kunde have tjent til deres Gyldestgjørelse, jfr. Ngt jur. Art. XXIX. S. 110 ff., Jur. Tidsskr. IV. b. S. 99, XIX. S. 371 ff., Ngt Art. f. Løs og Ret S. 173 ff., Ørstedes Haandbog VI. S. 155-156, Cane. Skr. 16 Marts 1841 (Coll. Tid. S. 260). Dog synes L. 1—24—24, jfr. 5—14—37 at hjemle Undtagelse herfra med Hensyn til visse privilegerede Fordringer, naar Execution foretages i en Bondes Bo*).

*) Om det end maatte anses som forudsat i L. 1—24—24, at de der nævnte privilegerede Fordringer er forfaldne til Betaling paa den Tid, en anden Creditor søger Execution hos Bonden, kan det dog ingenlunde efter Lovstedets Indhold fordres, at de ogsaa skulle være erigible.; jfr. isvrigt hermed Jur. Tidsskr. XXIV. S. 227-228, XXVII. S. 274-275 og XXVIII. S. 263-264. Exempel paa en privilegeret Fordring, der endog kan fordres fyldestgjort af det der allerede er udlagt til en anden Creditor, findes i Fred. 25 Marts 1791 §. 18, jfr. Hansens Stiftelsesken S. 382-383.

§. 256.

Fortsættelse. — Om de særegne Fritagelser fra Execution.

Der findes i Lovgivningen en Mængde særegne Undtagelser fra Execution med Hensyn til Personen eller Gode, hvilke imidlertid for største Delen falde sammen med de ovenfor §. 222 ff. fremstillede Fritagelser for Arrest. I Særdeleshed gjelder dette forsaavidt de personlige Fritagelser angaaer, saa at alle de, der ikke kunne underkastes Arrest paa Personen for Dom, eibeller kunne paalægges samme efter Dom, hvilket utvivlsomt følger af samtlige de vedkommende Lovbuds Indhold. Hvad derimod de reelle Fritagelser angaaer, da have vel de fleste og vigtigste af de i det Foregaaende anførte Lovbestemmelser, foruden Arrest, ogsaa udtrykkeligen nævnt Execution eller Indførsel, saasom L. 5—2—65, Privil. 25 Mai 1671 §. 6 og §. 5, Frd. 24 Februar 1734, Krigsart. 29 Juli 1756 §. 775, Pl. 27 Juni 1781, Rescr. 10 Marts 1786, Anordn. 29 Februar 1792 for Kjøbstæderne §. 11, for Landet §. 12, Frd. 1 November 1805 §. 45, Anordn. 28 Januar 1809 §. 8, Resol. 18 August 1814 §. 1, Regl. 13 Juli 1836 §. 17, m. fl., eller dog brugt Udtryk, hvorunder samme ligefrem maa ansees indbefattet, t. Ex. L. 4—1—30, Octroi 4 Juli 1818 §. 45, m. fl.; men da dog adskillige af disse Bestemmelser ikkun emtale Fritagelse for "Arrest og Beslag", opstaaer det

Spørgsmaal, om der i saa Fald ogsaa kan fordres Fritagelse for Execution i de vedkommende Gjenstande. For den bekræftende Besvarelse af dette Spørgsmaal lader sig anføre, at Formodningen synes at maatte være for, at de Gjenstande, som ere blevne fritagne for en foreløbig Bemægtigelse af Creditorerne ved Arrest, ogsaa skulle være undtagne fra Execution, da i modsat Fald Lovgiverens Hensigt, til Vedkommandes Bedste at unddrage disse Gjenstande fra Creditorernes Følgning, enten slet ikke eller dog ikkun meget ufuldkomment vilde kunne opnaaes. De fleste af de Bestemmelser, med Hensyn til hvilke den omhandlede Lov vil finde Sted, angaae visse Debitor tilkommende Pengeudbetalinger, og med Hensyn hertil synes det saameget mere rimeligt, at Ordene "Arrest og Beslag" ogsaa skulle betyde Execution, da denne i flige Tilfælde maa iværksættes under de samme Former som en Arrest, nemlig ved et Forbud imod Pengenes Udbetaling, jfr. ovenfor S. 244. En paa denne Maade iværksat Execution kan vistnok endog baade efter almindelig Sprogbrug og Lovsprøget retteligen indbefattes under Udtrykket "Beslag", see Pl. 7 Januar 1784 og Frd. 1 Februar 1797 S. 98, der ikkun omtale "Beslag" paa Embedsmænds Indtægter, uagtet det vistnok er aldeles unegteligt, at de herved have villet betegne al den Retsfølgning, som nævnes i Hovedlovbudet om denne Gjenstand, Pl. 27 Juni 1781, altsaa ogsaa Execution; og Fund. 30 August 1775 S. 16, efter hvis hele Indhold

der næppe kan være nogen Tvivl om, at Pensionen ogsaa skal være undtagen fra Execution, endssjønt der ikkun nævnes "Arrest, Beslag eller Hæftelse". Endelig synes endog Frd. 8 October 1708 at frembyde Exempel paa Brugen af Ordet "Arrest" i en saa omfattende Bemærkelse, at derunder ogsaa skal være indbefattet Execution. Derimod har en Canc. Skr. 7 October 1834 (Colleg. Tid. 793) antaget, at den fritagelse for Arrest og Beslag, der er forundt med Hensyn til Indskud i de autoriserede Sparekasser, ikke kunde være til Hinder for, at der skete Execution i samme, for hvilken Mening der formentligen ogsaa fandtes en afgjørende Analogi i Octroi for Nationalbanken af 4 Juli 1818 §. 44, der stemmer med Octroi for Speciesbanken af 16 Februar 1791 §. 49, "da bemeldte §. fritager de Midler, Penge og Effecter, som indsættes i Banken, for Arrest, men derimod giver udtrykkelig Bestemmelse for, hvorledes der, naar den Paagjældende kommer i Forhold, som medføre, at der kan skee Nam og Execution i hans Midler, skal gaaes frem for at hans Tilgodehavende i Banken kan komme hans Creditorer tilgode". Men det er allerede ovenfor §. 224 No. 8 oplyst, at denne Argumentation fra Bankoctroierne beroer paa en Misforstaaelse, da de ligesaavel tilstede Arrest som Execution i bemeldte Midler, naar kun samme iværksættes under Form af en Forbudsforretning; og det er saa langt fra, at disse Lovbud kunne bevise noget for den i hin Cancellisfri-

velse antagne Mening, at de endog frembyde et positivt Argument imod samme, i det at de forskjellige Dele af de citerede §§. indbyrdes sammenholdte synes at vise, at Udtrykkene Arrest og Beslag rigtigheden kunne bruges til at betegne enhver Forfølgning ved den executive Magt, saavel til egentlig Arrest som til Execution. Imidlertid lader sig vistnok for den benægtende Besvarelse af det epkastede Spørgsmaal anføre, at slige Bestemmelser, der gjøre Undtagelser fra den almindelige Retsfølgning, ikke let bør udstrækkes videre end den strenge Ord betydning fordrer; men efter det exactere Retsprog, som netop anvendes i mange af de herhenhørende Forfrister, t. Ex. Pl. 27 Juni 1781, Anordn. 28 Januar 1809 §. 8, Resol. 18 August 1814 §. 1, er Execution ikke indbefattet under Arrest og Beslag, ligesom der vel kunne tænkes Grunde til, at Lovgiveren i visse Tilfælde kun har villet unddrage en Debitor tilkommende Indtægt fra at kunne bemægtes af Creditorerne, saalænge Gylldigheden af deres Fordringer ikke er konstateret ved Dom eller Forlig, men ikke efterat dette er opnaaet. Det omhandlede Spørgsmaal lader sig saaledes, efter alt det Anførte, næppe i Almindelighed besvare enten bekræftende eller benægtende, men Afgjørelsen maa i ethvert Tilfælde beroe paa Fortolkningen af den enkelte vedkommende Forfrist, efter de Grunde, som dens øvrige Indhold og Forbindelse med andre lignende Forfrister, m. m., muligen kunne frembyde. Det er isørigt fornemmelig

Bevillingerne for Sparekasserne og for flere af de i §. 224 No. 4 nævnte Understøttelsesselskaber, med Hensyn til hvilke den omhandlede Lovl finder Sted.

E. Om Fremgangsmaaden under Udførelsen af Executionsforretninger.

§. 257.

1. Om Forretningens Paabegyndelse.

I Henhold til den foregaaende Fremstilling af Fremgangsmaaden under Fogedforretninger i Almindelighed, hvormed kan jævnføres hvad der endvidere er bemærket om Udførelsen af Arrestforretninger, skulle vi her fornemmeligen ikkun omhandle, hvad der særligen kan være at tilføie i Henseende til Executionsforretningers Foretagelse.

Samtidig med Requisitionen om en Executionsforretning har Requirenten naturligvis at godtgjøre Tilværelsen af det nødvendige retlige Grundlag for samme, ved at fremlægge den Dom, med Bevis om den fornødne Forkyndelse, eller det Forlig, o. s. v., der skal hjemle Executionen, dog uden at det kan paaligge ham at oplyse, at Dommens Executionskraft ikke er svækket ved Appellation, da Paastanden herom er en Exception, som Requisite selv har at fremsætte og godtgjøre. Fremdeles er herved at mærke, at en simpel Domsudskrift i Almindelighed ikke er tilstrække-

lig til at erholde Execution iværksat, men at der endtelligvis bør have den hele formelig beskrevne Domsact tilstede, jfr. L. 1—24—34, Frd. 19 August 1735 S. 7 og Pl. 13 Februar 1822 init.; hvilken Forfæst uidentivl er foranlediget dels ved den Betragtning, at Fogeden uden en saadan Act ofte ikke vilde være istand til at afgjøre de Tvistigheder, som kunne opstaae under Forretningen, t. Ex. om Personens eller visse Effecters Identitet, om Anvendelsen af L. 1—6—23 og Frd. 13 Januar 1792, m. v., dels ogsaa ved Hensyn til Retsbetjentenes og den kongelige Kasses Interesse i at erholde Betaling for Beskrivelsen og det stemplede Papir, jfr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 260.262. Overtrædelse af den omhandlede Forfæst vil bewirke, at Executionsforretningen kan indankes til Annulation ved Overretten, om end Reqvistus ikke har fremsat nogen Indsigelse under selve Forretningen, da det af de anførte Hensyn ikke kan staae i Parternes Magt at frfalde Domsactens Tilstedeværelse, jfr. Jur. Tidsskr. XXVIII. S. 233 ff. og Jur. Ugeskr. II. S. 437 ff. Fra den anførte almindelige Regel gives imidlertid flere og tilbids temmelig omfattende Undtagelser. Saaledes kan Execution iværksættes efter en blot Udskrift af Dommen, naar den Sum, der efter Dommen er at betale*), er mindre end 100 Rbblr. Sølvs eller i Besk

*) Denne Bestemmelse kan saaledes visnok ikke anvendes, hvor et større Beløb ved Dommen er tilkendt Sagsøgeren, men Domsældte herpaa har afbetalt

indien 400 Rbd. Cslv, Pl. 13 Februar 1822, Circ. 9 September 1823 §. 1 og Rescr. 29 December 1824 §. 1; og i Politisager paa Landet kan der endog foretages Execution efter en Udskrift af Domsflutningen alene, Grd. 25 Marts 1791 §. 26, ifr. Rescr. 23 October 1795, hvilket efter Canc. Skr. 31 August 1793 ogsaa er anvendeligt med Hensyn til Politiretsdomme i Kjøbenhavn, naar Summen kun er 15 Rbd. eller derunder. Vignende Bestemmelser indeholdes fremdeles i Pl. 4 Januar 1800*) med Hensyn til den i en Justitsag tilkjendte Erstatning, og Pl. 28 Januar 1803 om Sagsføreres Salair i befalede Sager, m. fl., ifr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 248-249. Execution af Forlig maa utvivlsomt kunne skee efter en blot Udskrift af Forliget, naar Beløbet ikke overstiger den i Pl. 13 Februar 1822 nævnte Størrelse; men i andre Tilfælde kan maaske en Udfærdigelse i Actform ordentligvis ansees nødvendig, ifr. Canc. Skr. 28 Juli 1798, 24 September 1816, Instr. 28 August 1795 §. 8 c, Jur. Tidsskr. IV. a. S. 266-267, XIII. a. S. 125 og Ark. for Retsvid. II. S. 538**).

noget, saa at det Restbeløb, for hvilket Execution forlanges, ikkun har den angivne Størrelse, ifr. herved §. 197.

*) Findes i Schous udtog foran Forordningerne for 1801.

**) Ved en Dom i Nyt jur. Tidsskr. I. S. 123 ff. og Jur. Ugeskr. I. S. 794 ff. er det antaget, at den Omstændighed at et Forlig ikke er skrevet paa behø-

Fremdeles maa Requirenten i de Tilfælde, hvor en Doms eller et **Ferligt Execution** forudsætter Tilveiebringelsen af en vis Oplysning, som det efter Forholdets Bestaanden paaligger Requirenten at fremskaffe, sørge for at det Fornødne i saa Henseende haves tilstede ved Forretningens Paabegyndelse, saasom naar Beløbet af det, der er paalagt Requiritus at udrede, er gjort afhængig af en nærmere Bestemmelse ved Taxation af uvillige Mænd eller ved Requirentens Ed, jfr. §. 166. Endvidere maa naturligtvis Requirenten ogsaa have de Gjeldsbreve eller andre Documenter tilstede, som Requiritus, naar Gjeldstgjørelse er præsteret, kan forlange paaskrevne og ekstraderede efter L. 1—24—34, jfr. ovenfor §. 215. 3.

Det er med Hensyn til visse Personer befalet, at Execution ikke maa foretages hos dem uden foregaaende Tilladelse fra eller Anmeldelse til vedkommende Forsatte, og at dette er iagttaget har Fogeden at paasee, førend han paabegynder Forretningen; see om kongelige Oppbeholdsbetjente Frd. om Kassevæsenet i Almindelighed 8 Juli 1840 §. 49, jfr. de tidligere Bestemmelser i Frd. 18 Marts 1720 Cap. 2 §. 15, 30 Januar 1793 §. 40, Pl. 13 September 1821 §. 2, Frd. 19 December 1821 §. 4, Circ. 2 November 1799 og 16 November 1819; om Militære i København Pl. 10 Juni 1778 §. 2, jfr. Canc. Skr. 13

rigt stemplet Papir, ikke kunde være til Hindret for dets Execution.

November 1802, og udenfor Kjøbenhavn Circ. 14 December 1824, jfr. Canc. Skr. 9 April 1825, og 16 Juni 1827 ad No. 60, see ovenfor S. 214. 1; og om Studenter Fund. 7 Mai 1788 Cap. II. S. 6, jfr. Canc. Skr. 30 April 1791 og Nyt Art. for Lov og Ret C. 87. Efter en ældre Frd. 28 Februar 1679, der er Kilden til L. 1—24—24, maatte der heller ikke foretages Execution hos en Bønde, uden foregaaende Underretning til Godseieren og andre Vedkommende; men denne Del af Forordningen 1679 er ikke optaget i den citerede Lovartikel, og kan saaledes ikke længere anses anvendelig, jfr. Canc. Skr. 24 November 1821.

Iøvrigt er der intet til Hinder for, at der under Et requireres og foretages Execution hos samme Person efter flere Domme og Forlig, endstjønt særskilt Executionsgebyr for hver af disse skal erlægges; men naar der efter een og samme Dom eller Forlig requireres Execution hos flere Personer, skal der holdes en Forretning for hver Person, med mindre disse forskellige Personer have fælleds Eiendomme, hvori Udlæg gjøres, Sportelregl. 22 Marts 1814 S. 51, 10 September 1830 S. 20, 30 Marts 1836 S. 10, sammenholdt med Frd. 3 December 1828 S. 25.

Naar Fogeden allerede efter de ham forelagte Documenter finder, at der ikke er tilstrækkelig lovlig Grund til at paabegynde Forretningen, maa han naturligvis afflaae Requirenten dette, og paa dennes Forlangende

herom aflige en formelig Kjendelse; men i medsat Fald begyndes ~~Forretningen i~~ Almindelighed dermed, at Fogedretten begiver sig til Requisition, forelæser ham Dommen eller Forliget og opfordrer ham til frivillig Gyldestgjørelse af det Idømte tilligemed de paadragne Omkostninger, jfr. ovenfor §. 277 om Arrestforretninger.

§. 258.

2. Om det Tilfælde, at Flere samtidigen forlange Execution hos samme Debitor.

I Almindelighed skal Fogeden blandt flere Doms- eller Forligshavere først skaffe den Creditor Udlæg hos Debitor, som først lovligen requirerer samme, uden Hensyn til om hans Dom er den ældre eller den yngre, og den ældre Domhaver, som har forsumt at forfølge sin Ret, maa da tilregne sig det selv, om han siden ingen Gyldestgjørelse kan bekomme, jfr. L. 1—24—20 (Slutn.*). Men naar det hænder sig, at Treende eller Flere paa een Tid requirere Execution foretagen hos samme Debitor, da skal Fogeden først være den følgag-

*) Det gjør heri ingen Forandring, at den ene af Creditorerne tidligere har foretaget Arrest hos Debitor, eller at den ældre Dom eller Forlig er tingløst, undtagen forsaavidt at Debitor i saa Fald ikke ved et senere indgaaet Forlig kan give en Creditor Ret til at gjøre Execution til Skade for den Creditor, som har foretaget hin Retsforfølgning, jfr. ovenfor §. 242.

tig, som har den ældste Namsdom; men have de lige gamle Domme, da have de lige Rettighed til at erholde Udlæg, og naar de da erholde dette i det samme Gods blive de heri-lobtagne hver efter sin Andpart o: forholdsvis efter deres Fordringers Størrelse, L. 1—24—20 og 21. jfr. Grd. 30 September 1778. Dog angaae disse Lovbud naturligvis ikkun det almindelige Forhold imellem Flere, som have erigible personlige Fordringer paa Debitor, hverimod naar en eller nogle af de Executionsføgende have særegne reelle Rettigheder i de Gjenstande, hvori der forlanges Udlæg, Collisionen imellem dem maa afgjøres efter Reglerne om disse Rettigheders Præference, jfr. Jur. Tidskr. VII. a. S. 234 ff. og ovenfor S. 255; ligesom endog blandt Flere, der samtidigen søge Execution, den Omstændighed at den Enes Fordring er blot privilegeret, vil kunne gjøre Udslog til hans Fordel, jfr. Pl. 14 Mai 1834.

Naar den ældre Doms Executionskraft er suspenderet ved Appel, kan Domhaveren forlange Affætning i Overensstemmelse med L. 1—24—22, jfr. ovenfor S. 253. Efter Nogles Mening vil dette Lovsted formedelt Aarsagernes Lighed ogsaa kunne anvendes i de Tilfælde, hvor Executionsfristens større Længde hindrer den ældre Domhaver eller Forligshaver i at erholde Execution saa betimeligen som den yngre, saafremt naar den ældre Dom er en Landsoverrettsdom og den yngre en Underrettsdom, eller den første en ordinær Rets Dom, den sidste en Gæsteretsdom, o. s. v., hvilket Tilfælde

i Særdeleshed ogsaa paa flere Maader kan opstaae, naar Forlig concurrere med Domme eller med hinanden indbyrdes, da Betalingstiden deri kan sættes baade saa nær og saa fiern, som Parterne kunne forenes om, iffr. Ørsted's Haandbog VI. S. 254. Rigesom det imidlertid overhovedet er tvivlsomt, om man kan være berettiget til at udvide den singulære Bestemmelse i L. 1—24—22 til et Tilfælde, som det nævnte, der dog i sig selv er væsentligt forskjelligt fra det loobestemte, saaledes kan Sætningen i alt Fald næppe indrømmes i den ovenansførte Udstrækning. Naar det er en ældre Do'm, der paa Grund af dens længere Executionstermin ikke kan blive erequeret saa betimeligen som yngre Domme eller Forlig*), synes Willighed vistnok i høi Grad at tale for en analogisk Anvendelse af L. 1—24—22, i det der endog efter Forholdets Natur synes at være mere der taler for, at den ældre Domhaver ikke ifølge denne Omstændighed bør kunne betages sin Fyldestgjørelse ved den yngre Domhaver, end hvor den ældre Doms Retmæssighed er sat under Spørgsmaal ved lovlig Appel. Men dette lader sig næppe retteligen gjøre gjeldende til Fordeel for den ældre Forligsha-

*) Foraaavdt her omhandles Collision imellem ældre Domme og Forlig og et yngre Forlig, forudsættes naturligvis, at de førnævnte ikke allerede vare tinglyste paa den Tid, da det sidstnævnte blev stillet, da i modsat Fald den omhandlede Collision ikke kan opstaae; iffr. den foregaaende Note.

ver, som kommer i den omhandlede Collision med dem, der have yngre Demme og Fortlig, ifølge den væsentlige Forskjellighed der finder Sted imellem Executionsfristerne i Demme og i Fortlig. I begge have vel disse Frister det tilfældes, at det Skyldige først efter sammes Udløb kan inddrives ved Fogedens Hjælp; men Executionsterminen i en Dom forandrer intet i den omhandlede Fordrings oprindelige Forfaldstid; den vedbliver, uden Hensyn til denne Termin, at være en allerede til Betaling forfalden Fordring, og Creditor beholder alle de Rettigheder, som knytte sig til denne Omstændighed, saasom at kunne iværksætte Arrest for Fordringen, benytte den til Compensation, o. s. v.; jfr. ovenfor S. 219 den sidste Note; hvorimod Executionsfristen i et Fortlig tillige er en ny contractmæssig Bestemmelse af Betalingstiden, hvilken Forening imellem Parterne efter sin Natur ordentligvis maa udelukke Creditor fra at kunne ved noget Middel gøre sin Ret gjeldende, før end den af ham selv indrømmede Forfaldstid er kommen*).

Det er isørigt tvivlsomt, om der ved at begjære Execution "paa een Tid" i L. 1—24—20 og 24 skal forstaaes at indgive Requisition om den paa samme Dag, eller om ogsaa de mindre Tidsdele skulle tages i Betragtning, for at bestemme Følgeordenen imellem de Flere som søge Execution. Da der efter Sagens

*) Jfr. herved Canc. Skr. 20 Februar 1838 (Colleg. Tid. S. 212).

Natur i Almindelighed ikke ved Tidens Beregning i Retsforhold kan tages Hensyn til de mindre Tidsdele, synes ogsaa her de paa samme Dag indgivne Requisitioner at maatte betragtes som samtidige, dog saaledes at en senere paa Dagen indløben Requisition maa staae tilbage, naar Executionsforretning efter den tidligere indgivne allerede da er paabegyndt; hvilket i det Hele stemmer med Analogien af L. 5—3—29 sammenholdt med 1—3—7 og Frd. 24 April 1833 §. 4, jfr. Jur. Tidsfr. XX. S. 20 ff. og ovenfor §. 230. Vel indeholder den i Forbindelse med de omhandlede Lovartikler staaende Frd. 30 September 1778, at naar de i samme nævnte Forudsætninger ere tilstede skal Dommeren "paa en og den samme Dag" affige Dom i de flere Gjeldsfager, og Skriveren "paa en og den samme Tid" give disse Domme. beskrevne; men Forskjelligheden i de her anvendte Udtryk synes dog ikke at kunne afgive noget tilstrækkeligt Argument for en anden Fortolkning af L. 1—24—20 og 21 end den ovenanførte, allerede af den Grund, at det end ikke er klart, om der ved Udtrykkene Dag og Tid virkelig sigtes til en forskjellig Tidsbestemmelse, eller om ikke disse tvende Udtryk her netop skulle betegne det samme.

§. 250.

3. Om Indsigelser imod Executionsforretningen og de opstaaede Tvistigheders Afgjørelse.

Requisitus kan i Almindelighed ikke afværge Execution i sit Gods, saaledes som Arrest, ved at stille Sikkerhed for det skyldige Belsøb, men kun ved strax at rette for sig, med mindre Requirenten selv vil eftergive noget i sin Ret, L. 1—24—17, 41 og 42. Ligesom der dog maaske i tvivlsomme Tilfælde herfra kan gøres Undtagelse, hvilket nedenfor nærmere skal blive undersøgt, saaledes vil Sikkerhedsstillelse i Almindelighed kunne forhindre den Execution, der stæer ved den Paagjældendes Hensættelse i Fængsel.

Derimod kan Requisitus i alle Tilfælde søge at hindre den forlangte Execution i det Hele eller tildels ved at fremsætte Indsigelser imod samme, ligesom ogsaa en tredje Mand kan fremkomme med Indsigelser imod en Execution, som formentligen stridende imod hans Ret. Med Hensyn til Gjenstanden for flige Indsigelser er for det første at mærke, at der ingenlunde kan støttes nogen Indsigelse imod Executionen af en Dem derpaa, at denne, ifølge foregaaende formelle Feil skulde laborere af en Nullitet, saasom fordi ingen behørig Forligsmægling havde været foretaget, eller Sagsøgte ikke havde været lovlig stævnet, eller

Domstolen havde været incompetent i den enkelte foreliggende Sag, eller endog aldeles manglet Jurisdiction i den Art af Sager, hvortil den henhører, o. s. v.; og end mindre kan nogen Indsigelse hentes derfra, at Dommen i Realiteten skulde være urigtig*); men alt dette er noget, som ikkun kan gøres til Gjenstand for Paaklage til vedkommende høiere Instants, der alene er berettiget til at afgjøre, om en Dom ifølge flige Mangler bør annulleres eller underkendes, hvilket Retsmiddel altsaa Domfældte i Tilfælde af denne Betskaffen har at anvende, for at afværge Executionen. Ligesaa lidet kan naturligtvis under denne sidste Opfyldelsen af det Idømte gøres afhængig af nogen Betingelse, som ligger udenfor Dommens Indhold, om end Parten muligen kunde have faaet saadan Betingelse tilføjet, saafremt han under Sagens Behandling behørigen havde varetaget sit Løb; jfr. Forsete f. 1824 S. 469 ff. Eiheller kan en Contrafordring, som burde have været gjort gjeldende under Hovedsagens Behandling, komme i Betragtning; jfr. L. 5—14—7 og Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 188-189. Derimod er det utvivlsomt indbefattet under Fogedens Competence at afgjøre, om den Autoritet, der har affaet det Decret, som forlanges

*) I Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 158-159 findes en Kjendelse, hvorved Fogeden negtede at tage Hensyn til en fremsat Mindreaarighedsexception, fordi Dommen var inappellabel. Men dette maa uden tvivl ogsaa gjælde med Hensyn til appellable Domme, naar ingen Appel er iværksat.

exequeret, overhovedet er berettiget til at affige Decretter, som kunne fordres fuldbårde ved Fogedens Hjælp; thi Fogeden er i Embeds Medfør ifkun forpligtet og berettiget til at anvende Tvangsretten ifølge Bestemmelse af en saadan Autoritet. Naar derfor en Skifteret, eller Auctionsret o. s. v. skulde have affagt en Rådsdom, kan dette ikke være mere bindende for Fogeden end om private Personer havde affagt et saadant Decret, og han bør endog ex officio negte at foretage Executionsforretning efter samme; jfr. ovenfor S. 250 og Nyt jur. Ark. XII. S. 74. Fremdeles ville væsentlige Mangler i Henseende til Maaden, hvorpaa en Dom er affattet, kunne berettige Fogeden til at negte Execution efter samme, saasom naar Dommen er en saakaldet uendelig Dom, jfr. L. 1—5—12, eller de nødvendige Tillægsbestemmelser af Executionsfrist m. v. mangle; jfr. i det Foregaaende §§. 166-167. Endelig maa Fogeden uidentviol ogsaa være beføiet til under Executionen at tilføjesætte, hvad der efter Omstændighederne maa ansees som en aabenbar Skrivefeil i den Udsærdigelse af Dommen, der fremlægges under Forretningen, i det mindste naar en saadan Feil er til Skade for Requiritus*); hvorimod Fogeden ikke kan være berettiget til at fravige noget, der findes i Dommen saaledes som den virkelig maa ansees at være affagt af Dom-

*) Requiritenten har det i sin Magt at lade en saadan Feil berigtige af Actens Udstedere, førend han benytter den til Execution.

meren, fordi det formentligen er grundet i en Regningsfeil ~~eller anden Feiltagelse~~ jfr. ovenfor S. 178.

Med Hensyn til Executionen af Forlig maa Føgeden naturligvis være berettiget til at paafjende, om den Autoritet, for hvilken Forliget er indgaaet, henhører blandt dem, ved hvilke der ifølge Lovgivingen kan affattes Forlig med Executionskraft; men naar dette er givet, er det som ovenfor bemærket, ifølge Indholdet af Frd. 10 Juli 1795 S. 43, meget tvivlsomt, om Føgeden kan være berettiget til at negte Executionen, fordi Forliget formentligen som Contract lider af en væsentlig Mangel, naar den Paagjældende ikke har gjort de fornødne Skridt til efter erhvervet speciel Bevilling at angribe Forliget, jfr. S. 252 *). I de enkelte Tilfælde, hvor Execution hjemles ved en blot privat Contract, ville derimod uden tvivl flige Indsigelser kunne gøres gjældende imod Executionen.

Lovligt ville de Indsigelser, som Requisitus kan have at fremsætte imod en Executionsforretning, kunne angaae saavel Forretningens Formalitet, som dens Realitet, samt Føgedens administrative Fremgangsmaade, og de følge for største Delen ligesvem af alt hvad der i det Foregaaende er udviklet om Fremgangsmaaden

*) At der i alt Fald ikke kan fremsættes nogen Agtexception imod den ved Forliget bekræftede Fordring, er antaget ved mange Domme; Art. f. Retsvid. VI. S. 295, Jur. Tidsskr. VI. a. S. 1. ff., Ryl. jur. Tidsskr. I. S. 123 ff., Jur. Ugeskr. I. S. 794 ff., m. fl.

under Fogedforretninger i Almindelighed og Betingelse og Gjenstanden for Executionsforretninger i Særdeleshed. Saaledes t. Ex. kan Requisition fremstille Indsigelser med Hensyn til Fogedens Competence eller Habilitet, imod Forretningens Paabegyndelse paa et vist Sted, imod den Person, som Requirenten har laadet møde for sig som Guldsmægtig, o. s. v. Han kan fremdeles paastaae, at Executionstiden endnu ikke er kommen, navnlig fordi Dommen ikke har været ham lovligen forkyndt, jfr. §. 251, eller at Executionskraften allerede er expireret ved Udløbet af *fatalia executionis*, jfr. §. 254, hvilke tvende Indsigelser dog sjældnere ville forekomme, da Fogeden førend han paabegynder Forretningen ordentligvis vil have paaseet det Fornødne i disse Henseender. Derimod vil det hyppigere møde, at Requisition først ved Executionsforretningens Paabegyndelse fremkommer med Ophæng om, at han har iværksat Appellation af Dommen, og der kan da opstaa flere Spørgsmaal om Tilstrækkeligheden af de iværksatte Skridt til at bevirke Executionskraftens Suspension, jfr. §§. 252 og 253 og Art. f. Retsvid. II. S. 546-547. Fremdeles kan Requisition Indsigelse gaae ud paa, at hans Person og Gods overhovedet ere undtagne fra Execution, eller at denne ikke lovligen kan stee i de enkelte Gjenstande, hvori samme søges foretaget, jfr. §§. 255-256. Disse Indsigelser ville i det Væsentlige være at bedømme efter de allerede i det Foregaaende udviklede Regler, hvorimod vi her skulle tilføie

ndgls. Bemærkninger om visse andre Indsigelser, der endvidere kunne fremkomme under Executionsforretninger; nemlig:

1. Requisition kan negte at være det Individ, som Dommen eller Forliget angaaer. En blot Overensstemmelse i Henseende til Navn og borgerlig Etilking kan i Almindelighed ikke være afgjørende, i Særdeleshed ikke hvor Navnet henhører til de almindeligere, men det vil i Reglen paaligge Requirenten nærmere at eplyse, at Requisition er den rette Paagjældende. Dog vil det efter Omstændighederne fornødne Bevis herom ofte kunne føres ved Hjælp af de i Acten indeholdte Oplysninger om Sagsøgers Repæl og øvrige Etilking; jfr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 261. I et enkelt saadant Tilfælde blev det ogsaa anseet som afgjørende, at Requisition uden nogen Indsigelse havde modtaget Dommens Forkyndelse og ladet sig Copi af samme overlevere, se Hagedtjendelse i Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 349 ff., hvilket dog neppe kan statueres som almindelig Regel, i Særdeleshed ikke hvor Paagjældende henhører til Admuelassen.

Forstjælligt herfra er det Tilfælde, hvor Requisition vel vedgaaer at være den, paa hvem Dommen lyder, men negter at det Idømte ifølge det givne Forholds Natur kan indbringes hos ham personligen. Naar saaledes Noget dømmes til i Egenskab af Bærgs før en Klampsting, eller Beskytter af en Stiftelse o. s. v. at betale noget, kan Domshævernen naturligvis alene holde sig

til hvad der foreskendes af den Umyndiges eller Stiftsfens Gods, men ikke exequere Dommen i Værgens egne Midler. Hvorvidt i andre Tilfælde den, der paa en Andens Vegne er bleven sagsøgt, kan være pligtig til selv at taale Execution efter Dommen, vil beroe paa hans Stilling under Sagen og Dommens Indhold; jfr. herom den ordinære Procesmaade §. 9 og evenfor §. 235 Slutn.

2. Naar Requisite eriperer imod Executionen, fordi Requirerenten fermentligen er incompetent til at inddrive det idømte Beløb, saasom fordi intet ved Dommen er tilkjendt ham, men en Anden, paa hvis Vegne han blot har udført Sagen, eller fordi hans Forbring efter Dommen eller Forliget senere ved Transport, Udlæg o. s. v. er gaaet over til en Anden, eller fordi den der som Cessionarius fordrer Dommen eller Forliget exequeret ikke har behørig Adkomst til samme, o. s. v., maa dette Spørgsmaal i det Væsentlige bedømmes efter de samme Regler, som naar der under en almindelig Proces exciperes imod Sagsøgerens Competence; jfr. om et saadant tvivlsomt Tilfælde Ark. f. Lov og Ret 2 Bind 3 S. 6. 45 ff. De Evangsmulter, som i en privat Sag ere tillegte Fattigvæsenet, er ingenlunde dette men kun Domhaveren berettiget til at inddrive, jfr. Canc. Skr. 13 Juli 1815 og 21 Jan. 1817, hvorimod de Straffebøder, der i en privat Sag ere tilkjendte det Offentlige,

naturligvis kunne og skulle inddrives af dette, jfr. Canc. Etr. 20. Marts 1821. www.juridiskbibliotek.dk

3. Requisite kan paastaae at han allerede i det Hele eller for en Del har opfyldt Dommen eller Forliget, eller at han hermed har gjort Domhaveren lovligheds Tilbud, men at denne uretteligen har vægret sig ved at modtage det Anbudne. Rigtigheden heraf paaligger det naturligvis Requisite at oplyse, saafremt der skal tages Hensyn til hans Indsigelse, navnlig derved at han fremlægger behørig Qvittering for Præstationens Erlæggelse, jfr. Jur. Tidsskr. VI. a. S. 147 ff. *), eller Bevis for det stede Tilbud; men gaaer Dommen ud paa en Handling, hvis Opfyldelse kan tages i Biesyn, saasom Opførelsen af en Bygning, Borttagelsen af en Servitutindretning og desl., maa Fogeden besigtige Gjenstanden eller lade dette ske ved udnævnte Sagkyndige, for derefter at bedømme om Dommen kan ansees som opfyldt; jfr. Jur. Ark. XV. S. 54. Naar det er givet, at Domsældte vel har foretaget den i

*) Saafremt Requirerenten benægter den fremlagte Qvitterings Rægtighed eller den Persons Competence til at modtage Betsbet, der har kvitteret for samme, vil Virkningen heraf, efter Reglerne om Bevisbørden og private Documenters Beviskraft, som oftest kunne blive, at Executionen naagtet den fremlagte Qvittering maa nyde Fremme; men Requisite kan derefter paaante samme for Overretten til Ophævelse og under denne Sag føre nærmere Bevis for sin Indsigelses Rigtighed, jfr. t. Gr. Jur. Tidsskr. V. b. S. S. 182 ff.

Dommen foreskrevne Handling, men han derpaa ved en senere Handling har forshyret den første Handlings Følger, ville de i Dommen bestemte Evangsmidler dog som oftest ikke længere kunne anvendes imod ham*), hvorefter han naturligvis kan drages til Ansvar for sit Forhold ved et nyt Søgmaal; jfr. Højesteretsdom 9 Marts 1808 i Jur. Ark. XXX. S. 234 sammenholdt med Jur. Ark. XV. S. 44 ff., og et Lovudkast i Anhang til Coll. Tid. f. 1840 S. LXIX, samt Provindsialstændernes Betænkninger herover i Stændertid. f. 1840.

Saafermt Requisitus ifølge Dommen har at udlevere visse individuelle Ting, og han under Forretningen anbyder flige Effecter, for at undgaae Executionen af Evangsmulcten eller det muligen i Dommen bestemte andet Alternativ, men Domhaveren benægter de fremkomne Effecters Identitet med dem der ere omhandlede under Sagen, eller paastaar at de ikke befinde sig i den Tilstand, hvori de skulde udleveres, bør

- *) Dette synes dog at maatte kunne ske, naar Dommen gaaer ud paa Borttagelsen af en Servitutindsretning eller dertil, og Domsældte vel iværksætter dette, men strax efter anbringer en ny Indretning af selvsamme Bestaenhed som den tidligere. Naar det ved Dommen er paalagt at udføre og aflevere et Arbejde i en vis Stand, vil den Tilintetgjørelse af det udførte Værk, som Domsældte før Afleveringen maatte foretage, netop forhindre Dommens Efterlevelse og saaledes medføre de bestemte Evangsmidlers Anvendelse.

Rigtigheden heraf først saavidt muligt undersøges, ved at sammenholde de tilstedeværende Effecters Kjendmærker og Egenstaber med de Betegnelser, der findes i Noten, og findes disse væsentligen uoverensstemmende kan Requisitus ikke antages at have opfyldt sin Forpligtelse, jfr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 260-261. Men kan intet ved en saadan Sammenligning udbringes, i Særdeleshed fordi Requirenten ikke har sørget for at faae det han har at ferdre nøiagtigere betegnet under Egen, maa han tilskrive sig selv, at Fogeden intet Hensyn kan tage til hans ubeviste Negtelse af de anbudne Effecters Identitet eller uforringede Tilstand; jfr. herved tvende Fogedkjendelser i Nyt Ark. for Lov og Ret S. 123 og S. 189-190. En anden Kjendelse sammesteds S. 71-72 har imidlertid i et saadant Tilfælde, hvor Requisitus var tilpligtet enten at udlevere visse Effecter, eller at betale en bestemt Sum, antaget, at da Requirenten negtede de anbudne Effecters Identitet, og Fogeden alene kunde bedømme denne efter den af Parterne paa de omtvistede Effecter satte Pris, saa maatte bemeldte Effector vurderes, og saafremt da Vurderingssummen ikke fandtes at svare til det andet bestemte Alternativ, maatte der ske Execution for dette. Men dette Resultat synes ingenlunde i Almindelighed at kunne billiges, allerede af den Grund, at den Sagsøgte, netop fordi han stode paa at kunne udlevere selve de omtvistede Effecter, kan have undladt at gjøre nogen speciel Indsigelse imod den af Sagsøgeren paa

bidde satte Pris, og det saaledes ikke kan ansees givet, at denne stemmer med deres virkelige Værdi. Gaar Dommen ud paa en generisk Præstation af en vis Qualitet og Quantitet, og Domhaveren benægter at de af Requisitionis tilbudne Gjenstande have den behørig Beskaffenhed, vil Spørgsmaalet herom ordentligvis være at afgjøre ved et Skøn af tilkaldte Sagskyndige. I de ovennævnte og andre lignende Tilfælde kan især rigt ofte en ny Proces opstaae imellem Parterne om Dommens rette Fortolkelse, og i Særdeleshed kan Domhaveren finde sig foranlediget til at påståar Dommen til nærmere Forklaring ved den samme Ret, af hvilken den er afsagt, jfr. L. 1—2—22 og Højesterets Instrux 7 December 1771 §. 27.

4. Naar Requisitionis påståar, at Udførelsen af den Handling, som det er ham pålagt at foretage, er bleven umulig, og herom tilveiebringer antagelig Oplysning, eller dog stiller Sikkerhed for et Beløb, der kan ansees som en passende Skadesløsholdelse, synes Fogeden allerede efter den gjeldende Forgivning at have Hjemmel til at standse Executionen, for at Requisitionis ved Appellation, saafremt Dommen er appellabel, eller ved Sags Anlæggelse efter speciel erhvervet Bevilling, kan erholde den ham pålagte Præstation forandret til en passende Pengegodtgjørelse, jfr. Colleg. Tid. for 1836 S. 890 og for 1840 Anhang S. LXVI ff., samt Roeskilde Stændertid. for 1840, Betænkningerne S. 32-33.

Domstolen havde været incompetent i den enkelte foreliggende Sag, eller endog aldeles manglet Jurisdiction i den Art af Sager, hvortil den henhører, o. s. v.; og end mindre kan nogen Indsigelse hentes derfra, at Dommen i Realiteten skulde være urigtig *); men alt dette er noget, som ikkun kan gøres til Gjenstand for Paaklage til vedkommende høiere Instants, der alene er berettiget til at afgjøre, om en Dom ifølge flige Mangler bør annulleres eller underkendes, hvilket Retsmiddel altsaa Domsældte i Tilfælde af denne Betsafsenhed har at anvende, for at afværge Executionen. Retsaalidet kan naturligviis under denne sidste Opfyldelsen af det Idømte gøres afhængig af nogen Betingelse, som ligger udenfor Dommens Indhold, om end Parten muligen kunde have faaet saadan Betingelse tilføjet, saafremt han under Sagens Behandling behørigen havde varetaget sit Løb; jfr. Forsete f. 1824 S. 469 ff. Eiheller kan en Contraforbring, som burde have været gjort gjeldende under Hovedsagens Behandling, komme i Betragtning; jfr. L. 5—14—7 og Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 188-189. Derimod er det utvivlsomt indbefattet under Fogedens Competence at afgjøre, om den Autoritet, der har affaet det Decret, som forlanges

*) I Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 158-159 findes en Kjendelse, hvorved Fogeden negtede at tage Hensyn til en fremsat Mindreaarighedsreception, fordi Dommen var inappellabel. Men dette maa uden tvivl ogsaa gjælde med Hensyn til appellable Domme, naar ingen Appel er iværksat.

exequeret, overhovedet er berettiget til at affige Decretter, som kunne fordres fuldbyrkede ved Fogedens Hjælp; thi Fogeden er i Embeds Medfør ikkun forpligtet og berettiget til at anvende Tvangsbretten ifølge Bestemmelse af en saadan Autoritet. Naar derfor en Skifteret, eller Auctionsbret o. s. v. skulde have affagt en Ramsdom, kan dette ikke være mere bindende for Fogeden end om private Personer havde affagt et saadant Decret, og han bør endog ex officio negte at foretage Executionsforretning efter samme; jfr. evenfor §. 250 og Nyt jur. Ark. XII. S. 74. Fremdeles ville væsentlige Mangler i Henseende til Maaden, hvorpaa en Dom er affattet, kunne berettige Fogeden til at negte Execution efter samme, saasom naar Dommen er en saakaldet uendelig Dom, jfr. L. 1—5—12, eller de nødvendige Tillægsbestemmelser af Executionsfrist m. v. mangle; jfr. i det Foregaaende §§. 166-167. Endelig maa Fogeden udentviol ogsaa være beføiet til under Executionen at tilføjesætte, hvad der efter Omstændighederne maa ansees som en aabenbar Skrivfeil i den Udfærdigelse af Dommen, der fremlægges under Forretningen, i det mindste naar en saadan Feil er til Skade for Requiritus *); hvorimod Fogeden ikke kan være berettiget til at fravige noget, der findes i Dommen saaledes som den virkelig maa ansees at være affagt af Dom-

*) Requiritenten har det i sin Magt at lade en saadan Feil berigtige af Actens Udstedere, før end han benytter den til Execution.

meren, fordi det formentligen er grundet i en Regningsfeil eller anden Feiltagelse; jfr. ovenfor S. 178.

Med Hensyn til Executionen af Forlig maa Fogeden naturligvis være berettiget til at paafjende, em den Autoritet, for hvilken Forliget er indgaaet, henhører blandt dem, ved hvilke der ifølge Lovgivningens kan afflutes Forlig med Executionskraft; men naar dette er givet, er det som ovenfor bemærket, ifølge Indholdet af Frd. 10 Juli 1795 S. 43, meget tvivlsomt, om Fogeden kan være berettiget til at negte Executionen, fordi Forliget formentligen som Contract lider af en væsentlig Mangel, naar den Paagjeldende ikke har gjort de fornødne Skridt til efter erhvervet speciel Bevilling at angribe Forliget, jfr. S. 252 *). I de enkelte Tilfælde, hvor Execution hjemles ved en blot privat Contract, ville derimod uden tvivl flige Indsigelser kunne gjøres gjældende imod Executionen.

Jørfigt ville de Indsigelser, som Requisition kan have at fremsætte imod en Executionsforretning, kunne angaae saavel Forretningens Formalitet, som dens Realitet, samt Fogedens administrative Fremgangsmaade, og de følge for største Delen ligesom af alt hvad der i det Foregaaende er udviklet om Fremgangsmaaden

*) At der i alt Fald ikke kan fremsættes nogen Agtception imod den ved Forliget bekræftede Fordring, er antaget ved mange Domme; Ark. f. Retsvid. VI. S. 295, Jur. Tidsskr. VI. a. S. 1. ff., Ryt jur. Tidsskr. I. S. 123 ff., Jur. Ugeskr. I. S. 794 ff., m. fl.

under Fogedforretninger i Almindelighed og Betingelserne og Gjenstanden for Executionforretninger i Særdeleshed. Saaledes t. Ex. kan Requisition fremstille Indsigelser med Hensyn til Fogedens Competence eller Habilitet, imod Forretningens Paabegyndelse paa et vist Sted, imod den Person, som Requirenten har ladet møde for sig som Guldmægtig, -o. s. v. Han kan fremdeles paastaae, at Executionstiden endnu ikke er kommen, navnlig fordi Dommen ikke har været ham lovligen forkyndt, jfr. §. 251, eller at Executionskraften allerede er expireret ved Udløbet af fatalia executionis, jfr. §. 254, hvilke tvende Indsigelser dog sjældnere ville forekomme, da Fogeden førend han paa begynder Forretningen ordentligvis vil have paaseet det fornødne i disse Henseender. Derimod vil det hyppigere møde, at Requisition først ved Executionforretningens Paabegyndelse fremkommer med Oplysning om, at han har iværksat Appellation af Dommen, og der kan da opstaa flere Spørgsmaal om Tilstrækkeligheden af de iværksatte Skridt til at bevirke Executionskraftens Suspension, jfr. §§. 252 og 253 og Ark. f. Rettsvid. II. S. 546-547. Fremdeles kan Requisition Indsigelse gaae ud paa, at hans Person og Gods overhovedet ere undtagne fra Execution, eller at denne ikke lovligen kan stee i de enkelte Gjenstande, hvori samme søges foretaget, jfr. §§. 255-256. Disse Indsigelser ville i det Væsentlige være at bedømme efter de allerede i det Foregaaende udviklede Regler, hvorimod vi her skulle tilføie

negle Bemærkninger om visse andre Indsigelser, der endvidere kunne fremkomme under Executionsforretninger; nemlig:

1. *Requisitus* kan negte at være det Individ, som Dommen eller Forliget angaaer. En blot Overensstemmelse i Henseende til Navn og borgelig Stilling kan i Almindelighed ikke være afgjørende, i Særdeleshed ikke hvor Navnet henhører til de almindeligere, men det vil i Reglen paaligge *Requirenten* nærmere at erplyse, at *Requisitus* er den rette *Paagjældende*. Dog vil det efter Omstændighederne fornødne Bevis herom ofte kunne føres ved Hjælp af de i Acten indeholdte Oplysninger om Sagsøgtets Bopæl og øvrige Stilling; jfr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 261. I et enkelt saadant Tilfælde blev det ogsaa anset som afgjørende, at *Requisitus* uden nogen Indsigelse havde modtaget Dommens Forkyndelse og ladet sig Copi af samme overlevere, se Høgedtjendelse i Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 349 ff., hvilket dog neppe kan statueres som almindelig Regel, i Særdeleshed ikke hvor *Paagjældende* henhører til *Armeclassen*.

Forskielligt herfra er det Tilfælde, hvor *Requisitus* vel vedgaaer at være den, paa hvem Dommen lyder, men negter at det Idømte ifølge det givne Forholdets Natur kan indføres hos ham personligen. Naar saaledes Noget dømmes til i Egenskab af Værge for en *Armpåsig*, eller Beskytter af en *Erftelse* o. s. v. at betale noget, kan Domshæveren naturligvis alene holde sig

til hvad der foreskendes af den Umyndiges eller Stiftelses Guds, men ikke *exequere* Dommen i Bærgens egne Ridler. Hvervidt i andre Tilfælde den, der paa en Andens Begne er bleven sagsøgt, kan være pligtig til selv at taale Execution efter Dommen, vil berøe paa hans Stilling under Sagen og Dommens Indhold; jfr. herom den ordinære Procesmaade §. 9 og evenfor §. 235 *Etuta*.

2. Naar *Requisitus* exciperer imod Executionen, fordi *Requiriten* formentligen er incompetent til at inddrive det idømte Beløb, saasom fordi intet ved Dommen er tilkjendt ham, men en Anden, paa hvis Begne han blot har udført Sagen, eller fordi hans Fordring efter Dommen eller Forliget senere ved Transport, Udlæg o. s. v. er gaaet over til en Anden, eller fordi den der som *Cessionarius* fordrer Dommen eller Forliget *exqueret* ikke har behørig Adkomst til samme, o. s. v., maa dette Spørgsmaal i det Væsentlige bedømmes efter de samme Regler, som naar det under en almindelig *Proces* exciperes imod Sagsøgerens Competence; jfr. om et saadant tvivlsomt Tilfælde *Ark. f. Lov og Ret* 2 Bind 3 S. S. 45 ff. De Evangsmulter, som i en privat Sag ere tillagte Fattigvæsenet, er ingenlunde dette men kun Domhaveren berettiget til at inddrive, jfr. *Canc. Skr.* 13 Juli 1815 og 21 Jan. 1817, hvorimod de Straffebøder, der i en privat Sag ere tilkjendte det Offentlige,

naturligvis kunne og skulle inddrives af dette, jfr. Canc. Skr. 20 Marts 1821. www.juridisk.com.cn

3. Requisite kan paaaae at han allerede i det Hele eller for en Del har opfyldt Dommen eller Forliget, eller at han herom har gjort Domhaveren lovligt Tilbud, men at denne uretteligen har vægret sig ved at modtage det Anbudne. Rigtigheden heraf paaaligger det naturligvis Requisite at oplyse, saafremt der skal tages Hensyn til hans Indsigelse, navnlig derved at han fremlægger behørig Qvittering for Præstationens Erlæggelse, jfr. Jur. Tidsskr. VI. a. S. 147 ff. *), eller Bevis for det fæste Tilbud; men gaar Dommen ud paa en Handling, hvis Opfyldelse kan tages i Biesyn, saasom Opførelsen af en Bygning, Borttagelsen af en Servitutindretning og desl., maa Fogeden besigtige Gjenstanden eller lade dette skee ved udnævnte Sagkyndige, for derefter at bedømme om Dommen kan ansees som opfyldt; jfr. Jur. Ark. XV. S. 54. Naar det er givet, at Domsældte vel har foretaget den i

*) Saafremt Requirerenten benægter den fremlagte Qvitterings Rægtighed eller den Persons Competence til at modtage Beløbet, der har qvitteret for samme, vil Virkningen heraf, efter Reglerne om Bevisborsden og private Documenters Beviskraft, som oftest kunne blive, at Executionen uagtet den fremlagte Qvittering maa nyde Fremme; men Requisite kan derefter paaanke samme for Overretten til Ophævelse og under denne Sag føre nærmere Bevis for sin Indsigelses Rigtighed, jfr. t. Ex. Jur. Tidsskr. V. b. S. S. 182 ff.

Dommen foreskrevne Handling, men han derpaa ved en senere Handling har forstyrret den første Handlings Følger, ville de i Dommen bestemte Tvangsmidler dog som oftest ikke længere kunne anvendes imod ham*), hverimod han naturligvis kan drages til Ansvar for sit Forhold ved et nyt Søgmaal; jfr. Høiesteretsdom 9 Marts 1808 i Jur. Ark. XXX. S. 234 sammenholdt med Jur. Ark. XV. S. 44 ff., og et Lovudkast i Anhang til Coll. Tid. f. 1840 S. LXIX, samt Provindsialstændernes Betænkninger herover i Stændertid. f. 1840.

Saaframt Requisitus ifølge Dommen har at udlevere visse individuelle Ting, og han under Forretningen anbyder flige Effecter, for at undgaae Executionen af Tvangsmulcten eller det muligen i Dommen bestemte andet Alternativ, men Domhaveren benægter de fremkomne Effecters Identitet med dem der ere omhandlede under Sagen, eller paaستااer at de ikke befinde sig i den Tilstand, hvori de skulde udleveres, bør

- *) Dette synes dog at maatte kunne skee, naar Dommen gaaer ud paa Borttagelsen af en Servitutindsretning eller dslige, og Domsældte vel iværksætter dette, men strax efter anbringer en ny Indretning af selvsamme Bestaaffenhed som den tidligere. Naar det ved Dommen er paalagt at udføre og aflevere et Arbejde i en vis Stand, vil den Tilintetgjørelse af det udførte Værk, som Domsældte før Afleveringen maatte foretage, netop forhindre Dommen's Efterlevelse og saaledes medføre de bestemte Tvangsmidlers Anvendelse.

Rigtigheden heraf først saavidt muligt undersøges, ved at sammenholde de tilstedeværende Effecters Kjendmærker og Egenheder med de Betegnelser, der findes i Acten, og findes disse væsentligen uoverensstemmende kan Requisiteus ikke antages at have opfyldt sin Forpligtelse, jfr. Jur. Tidsskr. IV. a. S. 260-261. Men kan intet ved en saadan Sammenligning udbringes, i Særdeleshed fordi Requirenten ikke har sørget for at faae det han har at fordrø nøiagtigere betegnet under Eagen, maa han tilskrive sig selv, at Fogeden intet Hensyn kan tage til hans ubeviste Negtelse af de anbudne Effecters Identitet eller uforringede Tilstand; jfr. herved tyende Fogedkjendelser i Nyt Ark. for Lov og Ret S. 123 og S. 189-190. En anden Kjendelse sammesteds S. 71-72 har imidlertid i et saadant Tilfælde, hvor Requisiteus var tilpligtet enten at udlevere visse Effecter, eller at betale en bestemt Sum, antaget, at da Requirenten negtede de anbudne Effecters Identitet, og Fogeden alene kunde bedømme denne efter den af Parterne paa de omtvistede Effecter satte Pris, saa maatte bemeldte Effecter vurderes, og saafremt da Vurderingssummen ikke fandtes at svare til det andet bestemte Alternativ, maatte der ske Execution for dette. Men dette Resultat synes ingenlunde i Almindelighed at kunne billiges, allerede af den Grund, at den Sagsøgte, netop fordi han stolede paa at kunne udlevere selve de omtvistede Effecter, kan have undladt at gjøre nogen speciel Indsigelse imod den af Sagsøgeren paa

bidde sætte Pris, og det saaledes ikke kan ansees givet, at denne stemmer med deres virkelige Værdi. Gaar Dommen ud paa en generisk Præstation af en vis Qualitet og Quantitet, og Domhaveren benægter at de af Requisitus tilbudne Gjenstande have den behørig Beskaffenhed, vil Spørgsmaalet herom ordentligvis være at afgjøre ved et Skøn af tilkaldte Sagskyndige. I de ovenmeldte og andre lignende Tilfælde kan især rigt ofte en ny Proces opstaae imellem Parterne om Dommens rette Fortolkning, og i Særdeleshed kan Domhaveren finde sig foranlediget til at paastævne Dommen til nærmere Forklaring ved den samme Ret, af hvilken den er affagt, jfr. L. 1—2—22 og Højesterets Instrux 7 December 1771 S. 27.

4. Naar Requisitus paastaar, at Udførelsen af den Handling, som det er ham paalagt at foretage, er bleven umulig, og herom tilveiebringer antagelig Oplysning, eller dog stiller Sikkerhed for et Beløb, der kan ansees som en passende Skadesløsholdelse, synes Fogeden allerede efter den gjeldende Lovgivning at have Hjemmel til at standse Executionen, for at Requisitus ved Appellation, saafremt Dommen er appellabel, eller ved Sags Anlæggelse efter speciel erhvervet Bevilling, kan erholde den ham paalagte Præstation forandret til en passende Pengegodtgjørelse, jfr. Colleg. Tid. for 1836 S. 890 og for 1840 Anhang S. LXVI ff., samt Retskilde Stændertid. for 1840, Betænkningerne S. 32-33.

5. Tredie Mand, eller Requisition paa hans Begne, kan fremsætte den Indsigelse, at Executionen vilde krænke hans Ret, fordi det Gods, der findes i Requisitioni Besiddelse og hvori Udlæg søges, er ham tilhørende. Da Formodningen i Almindelighed maa være for, at de Ting, der forefindes i Debtors Besiddelse eller i det af ham beboede Locale, ogsaa ere hans Eiendom, maa den modsatte Paastand bevises, og naar derfor intet antageligt Bevis strax kan fremskaffes for tredie Mand angivne Eiendomsret, maa Fogeden under Reservation af Bedkommendes Ret give Udlæg i Godset; men den Bedkommende kan derefter anlægge Sag for nærmere at bevise sin Eiendomsret og søge sit Gods tilbage eller Erstatning for samme, jfr. L. 5—6—9 og 5—8—6 og 8, samt Jur. Tidsskr. II. b. S. 16, Nyt Ark. for Lov og Ret S. 174, Jur. Ugekr. III. S. 101 ff. m. fl. Med Hensyn til det Meublement, der findes i et til en Vogerende leiet Værelse, maa dog Formodningen ordentligvis være for, at det tilhører Udleieren af Værelset og ikke Beboeren, jfr. Nyt Ark. for Lov og Ret S. 58. Naar det er vedgaaet, at det hos Requisition forefundne Gods tidligere har været hans Eiendom, men det paastrydes, at det senere er overdraget til en anden Mand, paa hvis Begne han nu besidder samme, kan det ikke ligefrem være nok, at en saadan Forhandling oplyses at have fundet Sted, men Fogeden har ogsaa at bedømme, om Overdragelsen efter de givne Omstændigheder kan være gyldig i Forhold

til Andre, uagtet den ikke er fuldbjrdet ved en virkelig Overleverelse, jfr. Ørstedes Haandbog IV. S. 389 ff., Nyt Ark. for Lov og Ret S. 125 ff. Er isvrigt Afhændelsen foretaget efterat Requiriten allerede havde sat Debitor i Uraadighedstilstand med Hensyn til sine Midler, paa en af de i L. 5—3—18, jfr. Pl. 18 Januar 1788 og 27 November 1839 bestemte Maader, kan saadan Disposition ikke være til Hinder for, at han søger sin Ret fyldestgjort i Godset: see L. 1—24—26, efter hvis hele Indhold det synes at være Mening, at Sagsøgeren uden videre skal kunne foretage Execution i saadant Gods, om det end er overleveret til den tredie Mand, uden først at udholde en Proces med denne, da den hele Transaction i Collision med Sagsøgerens Ret bør ansees som en Nullitet, jfr. ovenfor S. 242*).

Et særegt Tilfælde, i hvilket den i tredie Mandes Gods foretagne Execution skal staae ved Magt, om-

*) Vel har en Overretsdom i Jur. Tidsskr. XVIII. S. 187 ff. antaget, at Fogeden ikke kunde være berettiget til at continuere Forretningen hos tredie Mand, for at paatiende Gjældigheden af den Adkomst, med hvilken denne tredie Mand allerede havde erholdt en Retsgjensstand overleveret af Requisite, hvorimod Parterne maatte see deres Tvist herom afgjort ved ordinær Rettergang; men denne Dom angaaer ikke et Tilfælde, som henhørte under L. 1—24—26, hvorimod det paastodes, at Overdragelsen skulde være ugyldig ifølge L. 5—14—46 andet Membrum.

handles i L. 5—8—5, det nemlig, at nogen har laant eller leiet den Mand, som Namsdem er overgaaet, for eller andet Løbsre, og han har brugt og beholdt den saalænge, at det var venteligt, at de vare hans egne, hvortil dog udentvivl nu bør komme, at Namsdemmen i Overensstemmelse med Pl. 18 Januar 1728 har været ringlæst. Men denne Bestemmelse er ikke af nogen practisk Vigtighed*). Af meget større Betydning er L. 1—24—27, som foreskriver, "at hvis Nogen har taget en Anden i Fællig med sig, og haver ikke ringlæst hvad han indførte i Fælliget, og bliver negen af dem dømt til at lide Execution, da maa der skee Ram eller Indførsel i alt hvad der findes i Fælliget, og den, som Dom er overgaaet, kan ikke løse alt sit Gælds til den Anden og gjøre sig selv fattig, men en saadan Erklæring bør for at have Gyldighed være skeet til Tinge førend Eggsmaalet blev anlagt". Det synes aabenbart efter Artiklens hele Indhold, at den hverken handler om Forholdet imellem

*) Denne Forordning er sluppet ind i Loven fra J. 1770, hvor den sluttede sig til de med Ram, betragtet som en privat Selvtægtshandling, forbundne særegne Indskrænkninger, navnlig at Ram alene kunde sige paa det, som Domhaveren foresandt udenfor den Domfældtes Gaardsled, og ikke foretages mere end een Gang, om endog fuldstændig Fuldstgjærelse ikke var opnaaet, hvorfor det var Domhaveren meget vigtigt at kunne beholde hvad han saaledes havde erholdt, uden tredie Mands Paatale.

Egteskæller, eller forudsætter et Eiendomsfælleg imellem de Paagjældende, ~~men, at den netop angaaer et blot~~ Brugs- og Besiddelseskælledsskab imellem toende eller flere Personer, der vilkaarligen ere flyttede sammen med deres Gods og have fælleds Beboelsesleilighed og Husholdning, see Jur. Tidsskr. XVI. a. S. 79-81 og Ørsted's Haandbog IV. S. 537. En Hof- og Stadsretsbodem i Jur. Art. XXVII. S. 32 ff. har derfor ogsaa anseet Lovstedet anvendeligt i et Tilfælde, hvor en Mand og en Kone vare flyttede sammen og levede i naturligt Egteskab; men ligesom denne Dom blev ferandret ved den paafølgende Høiesteretsdom af 4 April 1811, ibid. XXX. S. 271*), saaledes have ogsaa flere senere Overrettsdomme ikke anvendt Artiklen i Tilfælde af den angivne Art; see Jur. Tidsskr. VII. a. S. 164 og Art. for Lov og Ret I. S. 164 ff; og endelig har endog en Overrettsdom i Jur. Tidsskr. XXXVII. S. 241 ff. statueret, at Artiklens Anvendelse forudsætter et eksisterende Eiendomsfælledsskab imellem de Paagjældende. Dette synes dog som ovenbemærket at stride imod Artiklens klare Indhold; men saameget synes i alle Tilfælde af de citerede Domme at fremgaae, at Praxis ikke anseer den i Lovstedet om-

*) Det var dog i det foreliggende Tilfælde ikke effectueret Execution, men blot Arrest, og det er derfor muligt, at Høiesteretsdommen er grundet derpaa, at Lovstedet blot omtaler Execution i det der paa den Tid da Dommen kan fuldbøyes "findes i Færliger".

handlede Tinglysning som afslut nødvendig, for at Execution i alt Gæddet for den ene Interessents Gjæld kan undgaaes, men antager det for tilstrækkeligt, at den anden Interessent, der paaستاer Effecier som sig tilhørende undtagne fra Executionen, kan føre et antageligt Bevis for denne sin angivne Eiendomsret, saa at dog et blot Føregivende af Interessenterne selv om hvad der tilhører hver især, i Mangel af Tinglysning, ikke skal komme i Betragtning.

Hvorvidt Panterrettigheder og andre reelle Rettigheder, som ere erhvervede i Debitors Gædd, kunne være til Hinder for at der skeer Execution i dette, og altsaa berettigede tredie Mand til at modsætte sig en saadan Execution, er omhandlet ovenfor §. 255, hvorved endvidere kan mærkes den nysaanførte Forskrift i L. 1—24—26 samt Bestemmelserne i Frd. om Amtstueoppebørsler 8 Juli 1840 §. 13 og §. 17.

6. Naar Sagsøgeren har Dom til skadesløs Betaling af de paa Processen anvendte Omkostninger, kan Requisiteus have Indsigelser at fremsætte imod den af Requirenten opgjorte Beregning over disse Omkostninger, saavel med Hensyn til en vis Udgifts Nødvendighed som til Størrelsen af det ansatte Beløb, og Følgelig har da efter Bestaaenheden af de tilveiebragte Oplysninger og Villighed at bestemme det Beløb, der skal udredes, jfr. Instr. 23 Januar 1739 §. 16*) og Art.

*) "Fremdeles bør Landsdommeren ved Immissionen decideere over de af Sagsøgeren paaستاende Omkost-

for Retsvid. V. S. 419 ff. Dette gielder ogsaa i det Hede med Hensyn til Erstatningen af de Udgifter, som Sagsøgeren har havt paa selve Executionsforretningen, hvilke ligge udenfor Bestemmelserne i Dommen eller Forliget, og ordentligvis kunne fordres erstattede, om end Omkostningerne i den egentlige Proces ere ophævede, jfr. L. 1—24—22, 25 og 41, 5—5—6, Frd. 6 December 1743 S. 4, Regl. 22 Martz 1814 S. 61*), hvorved dog erindres de senere Indskrænkninger, som indeholdes i Frd. 6 August 1824 S. 5, med Hensyn til hvad Requirerenten under disse Udgifter kan fordrø erstattet, naar han lader møde ved en Sagsfører under Executionen af en Døm eller et Forlig for en Sum, der ei overstiger 100 Rbdlr. Sølv. Derhos kan der endog opstaae Spørgsmaal, om det overhovedet kan fordres af Requisiteus, at han skal erstatte de paa Forretningen anvendte Bekostninger. Denne Forpligtelse vil han dog i Al-

ninger, dem han efter Villighed bør determinere, hvor høit de maa ansættes, saasom det er bekjendt, at Adskillige, høft naar de have Døm til stadesløs Betaling, udgive meget mere end de burde eller igrøn kunne tilbagefordre, især til deres Commissariers Belønning og Procuratorers Salarium, og de Doltteringer, som de for deslige Udgifter erholde, ikke kunne forbinde den Skyldige til at betale hvad Sagsøgeren har fundet for godt af Discretion at udgive”.

*) Om Udgifterne ved Actens Bestrivelse kunne beregnes med under Executionsomkostningerne er tvivlsomt, Jur. Tidsskr. IV. a. S. 262, 263 Note, Art. for Retsv. V. S. 422.

mindelighed ikkun kunne frtages for, naar han kan oplyse, at han betimelig, førend Forretningen blev requireret eller paabegyndt, har tilbudt Requireret tilstrækkelig Gyldstgjørelse af det Idømte, men ingenlunde derved, at han nu først under Forretningen fuldstgjør sin Forpligtelse, ifr. Frd. om Amtstueopbehold for 8 Juli 1840 S. 14, samt Kjendelser i Nyt Art. for Lov og Ret S. 72 og S. 118 ff. Naar imidlertid Executionen forhindres ved Appellation, om end Appellationskravningen først fremlægges under Forretningen, maa uden tvivl Spørgsmaalet angaaende de omhandlede Omkostningers Inddrivelse henstaae indtil det er blevet afgjort, om der overhovedet levilgen kan foretages Execution i den paagjældende Sag.

Endelig kan her ogsaa erindres den Bestemmelse i L. 1—24—41, at Fogeden tillige bør gjøre Udblag af den Skyldiges Bo for Kongens Gældsmaal 27 Lod Solv, "dersom det findes, at han af Medvilighed har gjort Ophold med Hovsrets Dom at efterkomme"; og om denne Betingelse er tilfælde maa altsaa først af Fogeden afgjøres; ifr. herved L. 1—24—46 og 50, samt Lanc. Str. 30 August 1817.

De Tvistigheder, som opstaae under Forretningen i Anledning af de ovenomhandlede og andre lignende Indsigelser, har Fogeden naturligvis i ethvert Tilfælde

at paakjende, forsaavidt dette er nødvendigt for at afgjøre, om Forretningen bør indbringes i det Høje eller tilføds, eller fremmes paa den af Requirenten forlangte Maade, m. m., jfr. §. 214 No. 3 og §. 215 No. 9, samt §. 228. Herved maa Bøgeden i Almindelighed gaae frem efter den Regel, at Execution ikke kan indbringes førend at de Betingelser for sammt, som det paaligger Requirenten at oplyse, ere behørigt beviske; men naar dette er opfyldt kan Requisiteus ikke forhindre samme ved saadanne Indsigelser, med Hensyn til hvilke Bevisbyrden efter Forholdets Natur maa paaligge ham, med mindre han seer sig istand til strax herfor at fremskaffe antageligt Bevis. Dog kan Bøgeden vel ogsaa i tvivlsomme Tilfælde gjøre Executionens Foretagelse afhængig af en Sikkerhedsstillelse af en af Parterne, i Analogi af hvad der gjælder om Arrestforretninger; thi vel taler L. 1—24 intetsteds om saadan Sikkerhedsstillelse, men dette kan forklares deraf, at Loven har forudsat, at saadan Tvivl ordentligvis ikke kunde opstaae ved Guldbyrdselsen af Rettigheder, der ved Dem vare endelig afgjorte, hvorimod senere Lovbud ogsaa omtale Sikkerhedsstillelser med Hensyn til Executionensforretninger, jfr. Fred. 6 December 1743 §. 11, Reskr. 26 April 1765, Pl. 21 Januar 1778 og Fred. 13 Januar 1792. En saadan Sikkerhedsstillelse maa da efter Omstændighederne paalægges enten Requirenten, for strax at kunne erholde Forretningen fremmet, saasom naar en Omstændighed, som Requi-

renten havde at godtgjøre, t. Ex. Requisite Identitet med Domsældte, eller Requirentens egen Competents, ikke var tilfulde oplyst, eller naar Requisite vel ikke fuldstændigen havde bevist en fremsat factist Indsigelse, men dog bragt sammes Rigtighed til en høi Grad af Formodning, eller Requisite for at undgaae Executionens Guldforelse, saasom naar han itkun har kunnet tilvejebringe nogen Formodning for Rigtigheden af en fremsat Indsigelse. Ogsaa kan der maaſte stundom i tvivlsomme Tilfælde være Anledning til at indskrænke Executionen til en saadan Afſætning, som omhandles i L. 1—24—22 og Frd. 13 Januar 1792; jfr. herved Ørsted i Ark. for Retsvid. II. S. 548-549.

I alle Tilfælde isvrigt, hvor Fogedens Kjendelse kommer til at gaae ud paa, at negte Forretningens Fremme i det Hele eller paa den Maade som Requirenten paaſtaaer, maa dette Decret ſtaaе ved Magt, indtil Requirenten ved høiere Rets Dom har ſaaet ſamme forandret; med mindre Fogeden blot under de forhaanden værende Omſtændigheder, iſølge en Grund, ſom det ſtaaer i Requirentens Magt at berigtige, har indtil videre negtet at handle; thi da vil Fogeden ſenere under forandrede Omſtændigheder kunne tage en anden Beſlutning, jfr. ovenfor §§. 227 og 228. Decreterer derimod Fogeden at Forretningen ſkal nyde Fremme, kan Requisite iſølge Grundſætningerne i Frd. 17 Mai 1690 ingeniunde ved at erklære og iværkſætte Appellation af Decretet, men i alt Fald,

som ovenmeldt, i tvivlsomme Tilfælde kun tillige ved en Sikkerhedsstillelse, **Landso. Decretets** Fuldbyrkelse; men han maa ordentligvis lade Forretningen have sin Gang indtil den er sluttet, for da at idrætsætte den Paaanke, som han finder Anledning til. Det gjør heri ikke nogen Forandring, at Ublægsdecretet ikke strax kan fuldbyrdes, og Forretningen af en eller anden Grund, saasom Fogedens øvrige Embedsforretninger, maa udsættes nogle Dage, saa at Requiritus imidlertid faaer Leilighed til at udtage en Stævning til Paaanke af Decretet, og fremlægger denne Stævning under Forretningens Continuation, see Høiesteretsdom 4 November 1824 i Forsæte for 1824 S. 469 ff. Naar Requiriten imidlertid ikke paaftaaer Forretningen fremmet i Overensstemmelse med det giinte Decret, men selv indrømmer at den indtil videre maa stilles i Vero, kan vel Frd. 17. Mai. 1690 ikke længere være til Hindrer for at en Appellation af Decretet inærtsættes og antages til Paakjendelse af den overordnede Domstol; men selv under disse Omstændigheder synes Appellationen ikke at kunne tillægges en suspensiv Indflydelse paa det affagte Decret, men Requiriten maa desuagtet kunne erholde den paabegyndte og ifkun indtil videre udsatte Fogedsforretning continueret; see en Dom af 17. December 1838 i Jur. Tidsskr. XXXVI. S. 134-135; jfr. dog en ældre Fogedkjendelse i Ngt. Ark. for Lov og Ret S. 145 ff., der antog det Modsatte.

§. 200.

4. Om Executionens Fuldførelse.

a) Executionens Fuldførelse i Gods.

Saaledes som i §. 255 er bemærket, gaaer Execution i de hyppigste og vigtigste Tilfælde ud paa at forskaffe Requirenten Fyldestgjørelse ved Udlæg eller Indførsel i den Skyldiges Gods. Et saadant Udlæg forudsætter i Almindelighed, ligesom Arrest, en Optegning af de Gjenstande, der agtes udlagte, og deres Vurdering ved Fogedens Vidner eller andre tilkaldte kyndige Mænd, L. 1—24—18, jfr. ovenfor §. 229. Den i Lovstedet nævnte Kongens Lart, der skulde følges med Hensyn til Jordegods, jfr. Frd. 31 Januar 1691, kan ikke længere ansees anvendelig, men Taxationen maa rette sig efter de gangbare Priser, jfr. Frd. 7 Juni 1827 §. 2. Naar der da er optegnet og vurderet saameget Gods, at det kan kjønnes, at Requirenten, efter Fradrag af de bedre prioriterede Fordringer, der muligen findes at have Krav paa Fyldestgjørelse af Godset, samt de fornødne Realisationsomkostninger, vil kunne erholde fuldkommen Fyldestgjørelse for sin Fordring og Omkostning, kan Udløget ikke strækkes videre; men skulde det enten ved en af Requirenten foranstaltet Overtaxation, eller ved den virkelige Realisation af Godset, vise sig, at det Udlagte dog ikke virkeligen var tilstrækkeligt til Requirentens Fyldestgjørelse, kan han ved en Continuationsforretning er

hverve yderligere Udlæg, L. 1—24—32, Jfr. om Amtstueoppebørsler 8 Juli 1840 §. 16, Forfætt. for 1824 S. 469. Er Gjenstanden, hvort Execution iværksættes, en udelelig Ting, maa der dog naturligvis ske Udlæg i det Hele, uden Hensyn til den store Værdi, men dog kun for et saa stort Beløb, som Forbringeren med Omkostninger m. v. udgjør. Dette gjælder navnlig naar Execution skeer i faste Eiendomme; thi det bestemmer L. 1—24—25, jfr. 5—3—22, at der kunde skee stykkevis Udlæg af en Landeiendom; men denne ordentligvis hoist uhenligtsmæssige Fremgangsmaade, der tildeels ogsaa kommer i Strid med den nyere Forgivning om Landeiendommens Udskykning, jfr. Jrd. 25 Juni 1810 og 3 December 1819, vil nu især under særegne Omstændigheder kunne anvendes, jfr. Jrd. om Amtstueoppebørsler 8 Juli 1840 §. 13. Ligesom en speciel Optagelse og Vurdering af det Udlagte stundom efter Gjenstandens egen Natur er uanvendelig, saasom naar Udlæg skeer i en Formuemasse, hvori Debitor har en ubestemt Andeel, jfr. L. 1—24—30, Rtt. Skr. 30 Octbr. 1841 (C. L. S. 946), saaledes kan den hofte ikke i andre Tilfælde anses som absolut nødvendig; jfr. en mærkelig Højesteretsdom 29 Juni 1822, Forfætt. S. 292, der blandt andet bestemte, at et Udlæg i alt paa et vist Sted værende Løbsre ogsaa skulde have Virkning med Hensyn til de uoptagne og uvurderede Ting, som indeholdtes i enkelte Værelser og Gjemmer, hvilke af Mangel paa Nøgler lodes naabne, men forsegledes af Fogeden og Udlægshaveren.

Med Hensyn til den Orden, der skal iagttages ved Udlæg i Debitors Gods, indeholdes de almindelige Forskrifter i L. 1—24—17, 19 og 25. Efter disse skal der i Reglen først søges Fyldestgjørelse i Løssøret, førend man holder sig til de faste Eiendomme, og dette skal ordentligvis endog iagttages uagtet Løssøret er beboet med Panteret, naar dog denne Panteret skal vige for den Forbring, for hvilken Execution søges, jfr. Pl. 14 Mai 1834 og Frd. 8 Juli 1840 §. 13. Andre vigtige herhenhørende Lovbud ere L. 1—24—23, der maa anvendes ved Execution hos Jordbrugere i Almindelighed, og den i §. 229 anførte Frd. 15 December 1797 om Execution hos Haandværkere og andre Næringsbrugere, jfr. Frd. 8 Juli 1840 §. 13. Overbevedet bør der i Almindelighed ved Execution rettet følges Debitors egen Anvisning paa hvad han helst vil undvære af sit Gods, saalænge det Anviste virkelig maa ansees tilstrækkeligt til Forbringens Fyldestgjørelse, og de Forskrifter i Leven, der indtil en vis Grad indbræmmede Sagsøgeren Valget, jfr. L. 1—24—25, maa nærmest ansees byggede paa den Forudsætning, at Sagsøgeren skulde beholde det Udlagte efter Burderingen som sin Eiendom, hvorefter efter de nugældende Regler det Udlagte skal realiseres ved Auction og Sagsøgeren fyldestgøres af det indkomne Pengebeløb. Dog kan det ordentligvis neppe fordres, at Sagsøgeren imod sin Villie skal tage Udlæg i en fast Eiendom, naar der haves Løssøre, hvori Execution løpligen kan gøres, ved

hvis Realisation han kan vente hurtigere at erholde sin Gjælds-gjættelse, *ifr. Lov 1-24-19, Nr. 14 Mai 1834, Frd. 8 Juli 1840 §. 13.* Endelig kan her bemærkes, at man ved Execution ikke maa berøve Debitor hvad han øieblikkeligen ikke kan udbære til at vedligeholde Liv og Sundhed og bevare Belangstændigheden, navnlig de nødvendige Gangklæder*), *ifr. Frd. 6 December 1743 §. 18 og Anordn. 9 April 1781 §. 7,* hvorimod det naturligtvis ikke kan være til Hindre for Executionen, at Debitor isvrigt ved samme bringes i en hjælpeløs Tilstand, naar der dog er tilstrækkelig Leilighed for ham til at søge Hjælp hos Andre og navnlig hos det Offentlige, *ifr. Canc. Skr. 30 Mai 1818 og 30 Januar 1821 §. 4.*

Selve Udlægat effectueres i Almindelighed derved, at Fageden erklærer, at der er givet Requirenten Udlæg i de optegnede Gjenstande, hvilket betyder Requisition og andre Vedkommende, navnlig tredje Mand der indeholder med det, hvori Udlæg er stæet, *ifr. Exportelregl. 22 Marts 1814 §. 50, Frd. 8. Juli 1840 §. 20, og ovenfor §. 244.*

Herved maa med Hensyn til Udlægats retlige Character erindres den hele vigtige Forskjel imellem,

*) Debitor, som besidder flere Klædningsstykker af samme Slags, kan dog saaledes ikke være berettiget til, ved at isøre sig de bedste Stykker, som have nogen Værdi, at unddrage disse fra Execution, *ifr. Jur. Tidsskr. XX. S. 125-126.*

om det gælder til Eiendom eller til Forauktionering, ifr. ~~Red. 13~~ December 1828 §§. 2 og 3. Udlæg til Forauktionering betyder, at det Udlagte for Debitors Regning skal realiseres ved Auction, og Requiranten derefter fyldestgøres af Provenuet, ifr. L. 1—24—32, Ørsted's Haandbog IV. S. 640 ff., og dette er efter den nugældende Ret det almindelige og sædvanlige Udlæg, der maa antages at være ment, om end saadant ikke udtrykkeligen ved Udlægshandlingen er bemærket. Et Udlæg derimod, hvorefter det Udlagte umiddelbart skal blive Udlægshaverens Eiendom for den derpaa satte Budberingssum, kan nu kun finde Sted, dels naar baade Creditor og Debitor begge derom ere enige, og der derhos ikke gives nogen anden Person, t. Ex. en ringere Pantgiver, der har en retlig Interesse i at fordre Auction prøvet for at udfinde Tingens sande Værdi, dels naar en fast Eiendom først har været udlagt til Forauktionering, men det ved behørig prøvet Auction viser sig, at samme ikke kan udbringes til et høiere Beløb end der udfordres til Dækning af Udlægshaverens Fordring i Forbindelse med de Fordringer, hvis Fortrinshet han maa erkjende og som først skulle fyldestgøres, ifr. Colleg. Tid. for 1833 S. 568 Note, Canc. Skr. 16 Marts 1841 (Colleg. Tid. S. 260), Jur. Tidsskr. XXV. S. 131 ff., m. fl. Det er imidlertid herved et Spørgsmaal, om Doms- eller Forligshaveren kan fordre Eiendommen udlagt for det høieste Bud ved Auctionen, eller

om han ikke, naar han vil have den sig udlagt, maa tage den som Betaling idetmindste for dens Vurderingssum, naar denne er høiere. Det første synes dog antageligt, naar han paa selve Auctionen har erklæret at han, hvis høiere Bud ei skeer, ei vil lade Eiendommen følge, men begjære den udlagt af Fogeden, og derefter opfordrer Eysthaverne til at byde høiere; thi han har da givet den Høistbydende samme Anledning til at gjøre høiere Bud, som om han selv havde gjort Overbud. Det sædvanlige er imidlertid, at Udlægshaveren lader den udlagte Eiendom opdraabe til absolut Bortsalg, for derved at erholde det høieste Bud, og i saa Fald kan han neppe selv erholde Eiendommen uden ved at gjøre Overbud, og naar ingen gjør høiere Bud lade sig Eiendommen tilslaae, jfr. Loven om Auction. Ved Løbsre-Auctioner, hvor de enkelte Eiendele sælges stykkevis, ligger det identisk og saa i Auctionens Natur, at Doms eller Forligshaveren ei kan fordrø sig de enkelte Eiendele udlagte, som efter hans Mening ei udbringes høit nok ved de paa samme gjorte Bud, hverimod der vel ved Træk af enkelte betydelige værlige Gjenstande, saasom Skibe, kan anvendes samme Fremgangsmaade som ved faste Eiendomme.

Endog i de Tilfælde, hvor Udlæg blot er fæstet til Forauktionering, kan Udlægshaveren i Almindelighed ikke være pligtig til at lade det Udlagte forblive i De-

biters Besiddelse, og derved udsætte sig for at samme muligens kunde forvandles eller deterioreres. Saaledes vil han navnligent ordentligvis kunne fordes sig selv sat i Besiddelse af det udlagte Løsere, hvorhos han paa den anden Side heller ikke kan forlange, at Requisition, der ved Udlaget har mistet sin Dispositionsret over Godset, skal beholde det og indestaae for dets Tilstødeblivelse, med mindre Requisition selv erklærer sig villig hertil, jfr. Frd. 6 December 1743 §. 3, 30 Januar 1793 §. 6, 13 Januar 1792*) og 8 Juli 1840 §. 15. En saadan Besiddelsesret til den udlagte faste Eiendom tilkom ogsaa utvivlsomt Udlægshaveren, naar Indførsel skete paa Lovens Raade til gjensidelig Eiendom, jfr. L. 5—6—2 ff., og synes da heller ikke nu ved Udlæg til Ferauctionering ordentligvis at kunne negtes ham, dog naturligvis uden Forkrænkelse af den Besiddelsesret, der kan tilkomme Nogen som Brugsøver af Eiendommen, saalænge som denne Brugsrettighed i Overensstemmelse med Frd. 4 December 1795 og 25 November 1831 af Udlægshaveren skal respecteres. I de Tilfælde imidlertid, hvor en tredje Mand har en Panteret i det rørlige eller urørlige

*) Denne Forordning viser, at endog den Dømhaver, der blot erholder foreløbig Affætning, kan forbre sig sat i Besiddelse af det affatte Gods, saafremt han kan stille tilstrækkelig Sikkerhed derfor, i det Tilfælde, at samme skulde blive ham ved endelig Dømskraftigt.

Gods, som skal foretrækkes for Udlægshaverens Forbring, saa at dennes Nødtighed egentlig kun gaaer ud paa, at kunne forsøge om der ved Auction muligen kan udbringes et Overflud, hvoraf han kunde erholde Gjeldstgjørelse, ifr. ovenfor S. 255, kan der i Almindelighed ikke tilstaaes ham Ret til at fordrø sig sat i Besiddelse af Gjenstanden for Udlæget, med mindre i alt Fald han stiller Sikkerhed for, at den Fortrinsberettigede ikke herved skal lide noget Tab, ifr. Jur. Tidsskr. IX. a. S. 209.

Naar Udlæg foretages i Debtors Ophuds- eller Fallitbo, der er under Skiftebehandling, ifr. S. 255, kan der spørges om Udlæget kan iværksættes ved en blot Ankündigung af Udlæget for Skifteretten, som dernæst efter Boets Opgjørelse skulde udbetale Udlægshaveren hvad der kan tilkomme ham, naar Skifteretten finder, at der ifølge Udlæget kan tilkomme den paagjeldende Creditor fortrinlig Betaling. Denne Fremgangsmaade maa vel kunne anvendes, men Skifteretten maa imidlertid ogsaa kunne overlade til den paagjeldende Doms- eller Forligshaver at gjøre Execution i enkelte til Boet hørende Gjenstande, og derefter ansee disse lovligen udlagte Gjenstandes Realisation som Boet uvedkommende, overladende til Udlægshaveren selv at sørge for samme, hvilket i enkelte Tilfælde er sket ved Skiftecommissionen i Kjøbenhavn; ifr. Nyt jur. Tidsskr. I. S. 163 og Læren om Skifte.

Et herfra forskjelligt Tilfælde er det, hvor Forligs- eller Domshaveren vil gjøre Execution i den Debitor

tilløbne Arv, medens Arveladerens Bo endnu er under Skiftebehandling, hvortil han efter Sagens Natur og L. 1—24—30 første Membrum er berettiget. Her paa Udlæget ved en Ankündigung for Skifteretten, som derefter i sin Tid vil have at udbetale Arven, forsaavidt den er bleven udlagt. Doms- eller Forligshaveren, i Overensstemmelse med det for Skifteretten ankundigede lovlige Udlæg. Vel fordrer det i Slutningen af L. 1—24—30, at der skulde foretages en dobbelt Forretning, nemlig først den foreløbige Indførsel, og derefter den endelige Execution i Debitors Anpart, efterat denne var bleven bestemt; men foruden at denne Forrist alene synes at referere sig til det i Artiklens Aet Membrum omhandlede Udlæg i en Anpart i en fælles Eiendom og ei til Udlæg i sølden Arv, forudsætter den ommeldte Forrist i alt Fald, at Boets Eiendele bleve delte in natura; ifr. dog ogsaa herved Gd: 6 Decem-ber 1743 §. 10.

§. 261.

Fortsættelse. — b) Executionens Sulførelse med Hensyn til Personen.

Execution paa Personen i civile Sager bestaaer, som forhen anført, ifr. §. 215 og §. 255, ordentligvis deri, at den Paagjældende hensesættes i Fængsel,

Hvilket Dødsstraffes Anvendelse Loven synes forhen-
melig*) at have hjemlet i ibenden forskjellige Hoved-
tilfælde:

a) Naar Debitor ved Executionsforretningen ikke findes i Besiddelse af tilstrækkeligt Gods til Fyldestgjørelse af en ham idømt Pengepræstation, dog saaledes, at han kan undgaae denne personlige Anholdelse, ligesom Arrest før Dom, ved at stille nøiagtig Sikkerhed for Gjelden, L. 1—24—33 og 47**).

b) Naar det er den Paagjældende paalagt at opfylde en Forpligtelse, som efter sin Natur ikke kan erholdes fyldestgjort ved en Execution i hans Gods, saasom at aflægge et Regnskab, at udlevere visse individuelle Effecter o. s. v., og han sidder Dommen overhørig,

*) Efter Indholdet af L. 1—24—44 og 45 og 5—14—54 kunde det vel allerede ved Dommen i Hovedsagen, i det mindste i visse Tilfælde, erholdes afgjort, at Debitor skulde lide Fængsel paa sin Person; men dette ansees nu i Praxis som uanvendeligt, see ovenfor §. 228 Note. En anden Sag er det, at den allerede før Dom iværksatte Arrest paa Personen ved Dommen i Forsøgningsagen kan stadfæstes.

**) En Undersøgelse om, hvorvidt Søndbogen Rigsbælt Cap. VII — der bestemmer at den, som ved uheldig Hændelse har mistet sin Formue, under visse Betingelser bør fritages for Gjeldsfængsel — endnu kan ansees anvendelig paa Island, findes i Jurid. Tidsskr. XIII. b. S. 192 ff.

E. 1—24—46. Vel skal det, som forhen omhandlet, ifølge E. 1—5—15 pålægges den Skyldige at udføre en saadan Handling under "en vis Straf", der bestaaer i en daglig Mukt, som kan erexveres i hans Guds; men da E. 1—24—46 aldeles ubetinget, uden at omtale de Indstrækninger, som Art. 43 og 47 foreskrive, tillader at fængsle den Skyldige, saa kunde det synes at være Lovens Mening, at Domhaveren i Tilfælde af denne Bestaaffenhed skulde have Magt til at anvende begge de anførte Evangsmidler, i det mindste alternativt, for at bevæge den Paagjeldende til Handlingens Foretagelse, og at altsaa Fængslingen her ikke skulde udelukkes derved, at der var Guds hvori Evangsmukten kunde erexveres. Det er imidlertid den almindelig antagne Mening, der ogsaa er forudsat som den rigtige under de Forhandlinger, der have fundet Sted med Hensyn til den paatænkte ny Lovgivning om flige Dømmes Execution, at Fængsling ogsaa i de her omhandlede Tilfælde ikkun kan anvendes subsidiært, naar Evangsmukten ikke kan inddrives, jfr. Canc. Skr. 27 Februar 1819 og 31 Juli 1823, Koeskilde Stændertidende for 1835 S. 329, Lovudkastet i Collegial Tid. for 1840, Anhang S. LXV og Forhandlingerne herover i Stændertidenderne for 1840.

De allerede ovenfor i §. 230 med Hensyn til personlig Arrest for Dom anførte Bestemmelser om Stedet, hvor Gjeldsfangen skal hensesættes, de Underhold-

nings-*) og Barretagspenge, som Creditor har at erlægge, og Følgerne af at disse ikke i rette Tid betales, m. v., ere ogsaa ligesom anvendelige paa Gjeldsarrest efter Dom, til hvilken de endog oprindeligt alene havde Hensyn, hvorimod denne sidstnævnte Arrest naturligvis ikke bliver at justificere. Iøvrigt har vor Lovgivning ikke foreskrevet nogen Grændse for den Tid,

- *) Endstjønt Gjeldsfængsel efter Dom ifølge Loven ikke blot, saaledes som i Almindelighed Arrest før Dom, skal sikke Debtors Tilstedeværelse, men være en virkelig Lidelse, ifr. Udtroffene i L. 1—24—45 og 47 m. fl., der paalægges den Skyldige dels som Tvangsmiddel, for at bringe ham til at betale, og til dels endog som Straf for hans Eftfindighed og Ufetterrettelighed, ifr. L. 5—14—54, kan der dog ikke være nogen Tvivl om, at han ikke er indskrænket til at leve i Fængslet af de i Loven bestemte Underholdningspenge, men ogsaa kan anvende til sin Udenforholdning og Bequemmelighed hvad han videre paa lovlig Maade kan erholde, forsaavidt saadan Anvendelse kan bestaae med Fængslets Orden, ifr. Frd. 16 November 1836 §. 3. I ældre Tider var man meget strengere. Saaledes gives en Befaling af Kong Christian III. af 1556, indeholdende, at da der klagedes over mange onde Betalere i Kjøbenhavn, skulde der indrettes "en Sultekjelder", hvori flige Personer skulde fængsles og ikke have mere end en dansk Hvid daglig til deres Underholdning, og døde de deri, da skulde ingen derfor tiltales. Pontoppidan's Origines Hafniens. S. 335 sammenholdt med Fortegnelsen over Documenterne i Kjøbenhavns Raadstuearchiv S. 11.

hvori en Creditor efter erhvervet Dem kan holde sin Debitor i Gjeldsfængsel; men Creditor er ordentligvis berettiget til at fortsætte denne Fængsling indtil han beholder Gjeldstgjørelse eller Debitor ved Døden afgaaer.

I visse Tilfælde kunne strengere Evangs- midler anvendes imod den, der ikke erlægger en idømt Præstation. Saaledes skulle offentlige Regnskabsbetjente, der ikke kunne stille Sikkerhed for, at de de som Kassemangel have at tilsvare, skal i visse korte Termi- ner blive erlagt, hændømmes til Fængningsarrest, indtil de betale eller dør; og er Kassebetjenten for sit Forhold anseet med offentligt Strafsarbejde, og ikke formaaer at ændre det Skyldige, skal han efter udstaaet Straf fer- blive i Straffeanstalten indtil han betaler eller dør*). Ligesom de Straffebøder, som Nogen er paalagt at udrede til det Offentlige, i Mangel af Betaling skulle affones med Fængselsstraf, Frd. 16 November 1836 §§. 1 og 3, saaledes er ogsaa den forurettede Person, med Hensyn til de Straffebøder, der ere tillagte ham, berettiget til at fordrø saadan Afsoning anvendt, Frd. 11 Juli 1832 og 16 November 1836 §. 4; hvorefter der ikke i noget af de nævnte Tilfælde for slige Straf- bøder kan anvendes Gjeldsfængsel, undtagen for den Del af samme, der paa Grund af at Mulkten over- stiger 400 Rbd. ikke kan affones, dog saaledes, at

*) De ældre lignende strenge Bestemmelser for private Regnskabsbetjente i Frd. 4 Marts 1690 ere hævede ved Frd. 11 April 1840 §. 44.

Bængslingens Barighed her er indskrænket til en vis bestemt Tid, Frd. 1836 §§. 2. og 4. Naar Noget under Tvang. af en fortløbende Muilt er tilholdt at opfylde en Forpligtelse imod det Offentlige, og Handlingen ikke foretages eller Muiltten kan inddrives, skal dette Multibeløb affones, med visse Modificationer, paa samme Maade som Straffebøder, Frd. 1836 §. 6. Endelig kunne ogsaa Underholdningsbidrag til uægte Børn og til forladte eller fraskilte Hustruer i Mangel af Betaling fordres affonede paa lignende Maade som Bøder, dog at der ikke tillige for det Beløb, der maatte overstige 400 Rbd., kan anvendes Gjeldsfængsel; men her er den Vedkommende ogsaa berettiget til aldeles at opgive Afsoningen og derimod benytte de sædvanlige Evangsmidler mod den Debitor, der ikke kan betale, Frd. 10 December 1790, 10 August 1798, Pl. 28 October 1805, Frd. 16 November 1836 §. 5. Anvendelsen af de ovenmeldte strengere Evangsmidler henhører imidlertid ikke under Fogedsforretninger i civile Sager.

§. 262.

5. Om Executionsforretningens Slutning, Beskrivelse og Læglæsning.

Naar Udlæg er foretaget sluttet Forretningen i Almindelighed med Forbehold af alle Vedkommendes Ret, hvilken Clausul det altid er rigtigst at tilføie, om

den end ikke kan ansees nødvendig, ifr. ovenfor §§. 231 og 259 og herefter §. 264.

Executionsforretninger skulle i Almindelighed gives beskrevne paa stemplet Papir, nemlig paa 1ste Classe, naar ved samme rørlige eller urørlige Eiendomme overdrages til Udlægshaveren uden Auction, men paa 2den Classe, naar Udlæget stæer til Forauctionering, og Taxten beregnes efter den Sum, hvorfor Execution, efter Godssets Burdering, virkelig stæer, uden Hensyn til en Forretningen er forlangt for en høiere Sum; men skal Beskrivelsen blot benyttes til Appellation kan den stæe paa lige stemplet Papir som til Domsacter; see herom nærmere Frd. 3 December 1828 §§. 2 og 3 ifr. med §. 25. Er der ved Forretningen ikkun givet Affættning eller Executionen blot er gaaet ud paa Requisition Fængsling eller Udsættelse af en Eiendom, benyttes stemplet Papir som til Arrestforretninger, Frd. 1828 §§. 4 og 5 d. 3 Politisager kan Beskrivelsen stæe paa ustemplet Papir, Canc. Skr. 24 October 1829.

Det er ikke nœiagtigen i Lovgivningen bestemt, hvorvidt det er nødvendigt, at Udlægsforretninger tinglæses, for at den derved begrundede Rettighed kan conserveres i Forhold til tredje Mand. Dog kan det vel ansees som utvivlsomt, at Udlægsforretninger i urørligt Gods, hvad enten de stæe til Eiendom eller til Forauctionering, ordentligvis bør tinglæses efter samme Regler, som gjælde for Skjødets og Pantebrevets Tinglæsnings, ifr. 5—3—28, Frd. 19 August 1735 §. 18,

7 Februar 1738 §. 1 og 24 April 1833 §. 1. Er Executionen skeet i retligt Gods enten til Eiendoms eller Forauktionering, og Udlægshaveren har taget det Udlagte i Besiddelse, kan en Tinglæsning ingentunde være nødvendig; men er Debitor forbleven i Besiddelse af samme, vil det i alt Fald være forsigtigst at lade Forretningen tinglæse, i Særdeleshed naar Udlæget blot er skeet til Forauktionering, jfr. Frd. 24 April 1833 §. 2 og 28 Juli 1841, samt Jur. Ark. IX. S. 181 og Jur. Tidsskr. XVI. b. S. 267. Saa fremt imidlertid den Dom eller det Forlig, hvorefter Executionen er iværksat, allerede er behørigen tinglæst, vil dette, i saa lang Tid som Pl. 18 Januar 1788 bestemmer, have samme Virkning til at forhindre vilkaarlige Dispositioner fra Debtors Side, som den der kan opnaaes ved Executionsforretningens Tinglæsning, og naar Udlæget skeer i en Gjenstand, hveri Creditor allerede tidligere havde en behørigen begrundet Panteret, vil denne ogsaa vedblive at være en Hindring for flige Dispositioner, hvortil kommer det Strafansvar, som Debitor ved et saadant Forheld vil paadrage sig, og Creditor kan saaledes i de fleste Tilfælde intet Synderligt restfere ved at undlade Tinglæsningen af et Udlæg til Forauktionering, naar det kan ventes, at denne sidste inden en kort Tids Frist kan blive iværksat.

Hvad der gjælder om Tinglæsning af Udlæg til Forauktionering vil i det Væsentlige ogsaa være anvendeligt med Hensyn til Affætningsforretninger, og en

Arrest paa Personen efter Dem vil være at tinglase i Overensstemmelse med Pl. 18 Januar 1788 og 27 November 1839, forsaavidt ikke Debitor allerede ved en foregaaende tinglæst Act er sat og kan holdes i den personlige Uraadighedstilstand, som ved Arresten bevirkes.

F. Om Retsvirkningerne af Execution.

§. 263.

Ifølge Begrebet om Execution, som den ved Statsmagtens Hjælp iværksatte Fuldbyrkelse af det, som Staten selv har erkjendt for Ret, skulde Virkningen af samme i Almindelighed være, at det imellem Parterne hidtil omtvistede Retsforhold derved blev endelig afgjort og berigtiget, i det mindste forsaavidt det havde været physisk muligt ved Executionen at tilveiebringe den omhandlede Forbrings Gyldestgjørelse. For at Executionen i noget Tilfælde skal kunne have denne Virkning maa imidlertid ikke blot Fogedens Forretning selv være lovligen udført, saa at den ikke frembyder gyldig Grund til nogen Paaanke til høiere Ret; men ogsaa det Decret, der udgjør Fundamentet for samme, og som Fogeden paa den Tid Forretningen foretoges var pligtig at fuldbyrde, maa være uangribeligt eller definitivt afgjørende. Er det nemlig en appellabel Dom der er bleven exequeret, fordi Domsældte havde undladt

inden Executionen blev idærffsat at suspendere dens Virksomhed ved at udtage Appellbeholdning, kan den ham overgaaede Execution dog ingenlunde berøve ham Ret til senere, i den Tid da saadan Paaanke efter Forfættelse om fatalia appellationis eller efter en speciel Oppreisningsbevilling endnu staaer ham aaben, at iværksætte Paaanke for at erholde Dommen tilligemed den iværksatte Guldbyrdbelse forandret, jfr. Jur. Art. XII. §. 154, XVIII. §. 107 og XXI. §. 43, Art. for Retsv. IV. §. 238, V. §. 147, Jur. Tidsskr. XXI. §. 187 m. fl.

Men endog uden Hensyn hertil vil Execution, saaledes som den i de hyppigste Tilfælde finder Anvendelse, nemlig naar den stæer ved Udlæg i Debiters Gods, ikke selv umiddelbart berigtige Parternes Mellemværende, men der opstaaer meget mere ved samme et nyt midlertidigt Retsforhold imellem dem med Hensyn til det udlagte Gods. Dette Retsforholds Beskaffenhed kan imidlertid ikkun korteligen angives her, da den noiere Udvikling af samme henhører til Privatretten, ligesom Loven heller ikke har omhandlet Retsvirkningerne af Udlæg i 1ste Bog, men blandt de øvrige Udkomster til Gods i L. 5—6.

Efter Loven gav saadant Udlæg vel i Almindelighed Udlægshaveren Eiendomsret til det udlagte Gods for den paa samme satte Burderingssum, men denne Erhvervelse var, naar det Udlagte bestod i urørligt Gods, ikke fuldstændig. Udlægshaveren maatte nemlig

derestfer enten erhverve en Dorn ved vedkommende Ret, der bekræftede ham i Besiddelsen som Eier, eller ogsaa besidde det udlagte Guds upaaanket i 3 Aar, og saalænge ikke nogen af disse Betingelser var opfyldt var hans Eiendomsret gjenkaldelig, og den forhenværende Eier bættiget til igjen at tilbageløse sit Guds, L. 5—6—25, jfr. 5—3—22, Ørstedes Hæandbog IV. S. 635 ff. Over udlagt Løsere erholdt Udlægshaveren vel i Regelen uigjenkaldelig Eiendomsret, L. 5—6—6; men han var derimod ikke forpligtet til at beholde det for den paa samme levligen satte Taxation, da han kunde lade det sælge ved offentlig Auction "paa Skyldnerens Skade og Fordel", see L. 1—24—32.

Heri er efterhaanden ved Praxis og Lovgivning indført den Forandring, at der nu ikkun undtagelsesvis stæet Udlæg paa den Maade, at det Udlagte umiddelbart for den paa samme satte Taxationspris skal blive Udlægshaverens Eiendom; hvorimod Udlæg til Forantiening nu er det sædvanlige med Hensyn saavel til urørligt som til rørligt Guds, jfr. ovenfor S. 260. Saadant Udlæg giver fornemmelig Udlægshaveren Ret til, paa Debitor Regning at lade Tingen opbyde ved offentlig Auction og sælge til den Høistbydende, samt at gjøre sig betalt af den indkomne Kjøbesum; men naar det er en fast Eiendom, der saaledes skal sælges, har Udlægshaveren noie at iagttage den i Lovgivningen foreskrevne Fremgangsmaade, som sigter til at berikke, at Eiendommen ikke skal sælges for Spotpris, men

saavidt muligt udbringes til dens sande Værdi, nemlig Forfristerne om Auctionens behørig Publication en passende Tid forud, om det Sted hvor den maa holdes, om dens Gjentagelse flere Gange førend der sker endeligt Salg, og om Auctionsconditionernes Indhold, navnlig med Hensyn til den Betalingsfrist, der under visse Betingelser bør indrømmes den eventuelle Kjøber; see især Pl. 22 April 1817, 28 September 1821 og 19 Juni 1822, Frd. 11 September 1833 og Frd. om Amtstueoppebørskler 8 Juli 1840 §. 16, jfr. i det følgende om Auctioner. Disse Forfrister kunne vel ingenlunde anvendes ved Salget af udlagt Lødere, men Analogien af samme medfører dog, at heller ikke dette bør kunne sælges uden ved en Auction, der paa sædvanlig Maade en passende Tid forud er bekendtgjort, jfr. Circ. 1 December 1829, og ligeledes synes det, at Udlægshaveren maa finde sig i, at der gives Kjøberne en passende Credit; men da han ikke kan være pligtig at indlade sig herom med de enkelte Kjøbere, kan saadant dog kun fordres, naar der uden Udgift for ham antages en vederhæftig Incassator, som efter den bestemte Frist svarer til det hele Beløb, jfr. Frd. 8 Juli 1840 §. 15. I enkelte Tilfælde skal det udlagte Lødere staae til Indløsning i en vis Tid, førend det maa sælges, L. 5—6—6*), Frd. 4 Marts

*) Den i dette Lovbud ommeldte Løsningsret til Lødere, som paa Landet udlægges til Fogeden for hans Salarium, vil vel nu i Almindelighed neppe være

1690, 22 October 1701 Post I §. 4, 6 December 1743 §. 3, 8 Juli 1840 §. 15 m. fl., hvorimod den Indløsningsfrist, som E. 5—6—2 og 5, 5—7—12 m. fl. hjemlede til udlagte faste Eiendomme, er bortfalden, Frd. 11 September 1833 §. 6. Dog er naturligvis Debitere i alle Tilfælde berettiget til at tilbageløse det udlagte rørlige eller urørlige Gods, naar han melder sig herom forinden endeligt Salg ved Auctien er iværksat og berigtiger sin Skyld og de paaløbne Omkostninger, jfr. Frd. 8 Juli 1840 §. 18. Han kan derhos ved at iværksætte Appellation af Executionsforretningen bevirke, at Forauktioneringen af det Udlagte maa skilles i Bero, jfr. 5—6—3 og 6, Canc. Skr. 13 Marts 1832, Nyt Ark. for Lov og Ret S. 89.

Det er tvivlsomt, hvilken Art af reel Rettighed det egentlig er, som nu tilkommer Creditor ifølge Udlæg til Forauktionering, i den Mellemtid som finder Sted imellem Udlægshandlingen og det Udlagtes endelige Realisation, om det nemlig er en Eiendomsret eller en Sikkerhedsret, et Slags Rettpant, jfr. Canc. Skr. 23 November 1830 Note, Ørstedes Haandbog VI. S. 251, Scheel: om Tilbageholdelsesretten S. 11.

annendelig, da Fogeden efter Sportelregl. 1814 §. 58 tager sit Gebyr forud af Requirerenten, og det saaledes bliver til denne at der koster Udlæg for samme som en Del af hans Omkostning; men den maa dog i alt Fald endnu kunne finde Anvendelse i de Tilfælde, som omhandles i Sportelregl. §. 61.

Efter Loven gav Udlæg, som ovennævnt, utvivlsomt en Eiendomsret til det Udlagte, og dette er ikke ved noget senere udsætteligt Lovbud forandret, men der er, nærmest ved Praxis, ifkun indført den Modification i Retsforholdet, at det Udlagte skal forauktioneres, og L. 1—24—32, der allerede tillod Creditor at lade det ham til Eiendom udlagte Løssore forauktionere for Debitors Regning, hvilket Lovbud egentlig indeholder Nøden til hin Praxis, giver intet Vink om, at den ved Udlægget stiftede reelle Ret ved denne Fremgangsmaade forandrede sin Natur. Ogsaa synes Spøttelregl. 22 Marts 1814 §. 64 sammenholdt med §. 66 at antyde, at alt Udlæg endnu giver en Eiendomsret, ikke blot Pantet. Paa den anden Side maa imidlertid erindres, at det Udlagte ingentunde nu, saaledes som efter Loven, stilles til Udlægshaverens Disposition som hans Eiendom; men det tilskedes ham kun efter visse bestemte Regler, med visse Friste, og med Ret for Debitor til under disses Løb at hæve Udlægets Virkning ved at betale, at lade det Udlagte sælge ved offentlig Auction, hvilket Salg stæer for Debitors Regning og egentlig først kan siges at stille ham ved sin Eiendomsret. Forholdet er saaledes væsentligen forskjelligt fra det der fandt Sted paa Lovens Tid, navnlig efter L. 1—24—32, ifølge hvilket Lovsted det blot var en Ret for Creditor at opgive sin Eiendomsret til det udlagte Løssore ved at stille det til Auction, hvorefter Creditor nu er pligtig hertil. Ogsaa synes den

Forskiel, som Gdb. 3 Decemher 1828 S. 2 og S. 3
 gjøre i Henseende til det stemplede Papir, hvorpaa
 Forretningen skal skrives, eftersom Udlaget meer paa
 den Maade, at Eiendomsret over det udlagte Gods
 derved overdrages uden Auction, eller det meer saaledes,
 at det Udlagte ved Auction skal opbydes til Salg, at
 tale for, at det sidstnævnte Udlæg ikke giver Eiendoms-
 ret. Men endstjønt det saaledes neppe kan antages,
 at Udlæg til Forauktionering giver Eiendomsret, kan
 den derved stiftede reelle Ret dog heller ikke betragtes
 som en sædvanlig Panteret, men er i alt Fald en Eie-
 kerhedsret af en ganske særegen Natur, der tilbøds end-
 nu har beholdt samme Virkninger som Udlæg til Eien-
 dom efter Loven. Saaledes er det navnlig ved flere
 Domme antaget, at den, der har erholdt Udlæg i Fal-
 lentens Eiendele før Fallitens Udbrud, er at ansee som
 Separatist i Boet, og kan som saadan, om endog det
 Udlagte realiseres af Skifteretten, fordrø sig Auktions-
 provenuet forløbs udlagt, uden at afvente Boets end-
 lige Opgjørelse og uden at at Skifteomkostningerne ere
 ham vedkommende, jfr. Høiesteretsdom af 29 Juni
 1822 i Forsete S. 292 ff. og Overretsdomme i Jur.
 Tidsskr. IV. b. S. 99 ff. og VI. a. S. 81 ff.*).
 Heller ikke kan det antages, at der for en privilegeret
 Fordring kan gjøres Execution i det i Debtors Besid-

*) Disse Domme argumentere ligesom derfra "at ud-
 læg giver Eiendomsret"; see ogsaa Jur. Tidsskr.
 VII. a. S. 232-233 og XV. b. S. 58.

disse værende Løssore, hvori en simpel Creditor allerede har
 erholdt levligt Udlæg, saaledes som der vilde kunne ske
 i det Løssore, hvori der blot tilkom en anden Creditor
 Underpant, jfr. Canc. Skr. 16 Marts 1841 (Colleg.
 Lib. S. 260). I andre Henseender har man der-
 imod i Praxis behandlet Forholdet, som om Debitor
 vedblev at være den egentlige Eier til det Udlagte.
 Saaledes er det antaget at det ikke kan paalægge Cre-
 ditor, som har erholdt sig en fast Eiendom udlagt til
 Forauktionering, at betale den i Frd. 8 Februar 1810
 §. 1 ved Eiendomsoverdragelser befalede Afgift, Canc.
 Skr. 14 December 1822; og ligeledes at Auktionen
 over det Gods, hvori der var skeet Udlæg hos en privat
 Virkepatron, ikke kunde tilkomme de kongelige Retsbet-
 jente, men i Overensstemmelse med Frd. 21 Juni
 1793 §. 5 Retsbetjentene i Virket, Canc. Skr. 23
 November 1830. Det vilde saaledes vel neppe heller
 blive antaget, at Udlægshaveren skulde lide Tabet, saa-
 fremt det Udlagte i Mellemtiden forgik ved ulykkelig
 Hændelse, uagtet dette kunde synes at have temmelig
 meget for sig i det Tilfælde, at han har taget det
 udlagte Løssore i sin Besiddelse, jfr. den oven citerede
 Canc. Skr. 16 Marts 1841*).

*) Med det ovenomhandlede Spørgsmaal om Naturen
 af den ved Udlæg til Forauktionering stiftede Retslig-
 hed, staaer det ogsaa i Forbindelse, at det som i §.
 262 berørt er tvivlsomt, om Tinglysning er nødven-
 dig, naar det udlagte Løssore forbliver i Debtors

Det er fremdeles tvivlsomt, hvorvidt Udlægshaveren kan beholde den ved Udlægget erhvervede Ret, uagtet han vilkaarligen lader Eagen henstaae, uden at sørge for en endelig Afgjørelse ved det Udlægtes Realisation, men lader Debiter forblive i Besiddelse af samme. En Conc. Skr. 5 Juni 1830 har saaledes anseet det for uløvmædhødeligt, hvad der brugtes i Vestindien, blot at anknynde Udlæg i en fast Eiendom og lade dette tingsløse, men derefter at lade det henstaae uden at Eiendommen enten tilvurderedes Creditor eller stilledes til Auction for Debtors Regning. Forudsat imidlertid, at Godsset efter foregaaende behørig Vurdering er udlagt til Ferauctionering, og Fægestorretningen herved virkelig fuldbragt, jfr. Frd. 20 Marts 1795 §. 1, kan det dog neppe i Almindelighed ansees som utilladeligt, at Creditor derefter opfatter indtil videre at foranstalte Bortsalget; ofte kan han nemlig have en særegen antagelig Grund til saadan Opfattelse, t. Ex. at han vil afvente en Opgjørelse imellem Debiter og en anden Creditor, der har en tidligere fortrinlig Ret i det udlagte Gods, jfr. Jur. Tidsskr. IX. a. S. 209, og selv naar Opfattelsen finder Sted uden

Besiddelse, i det Besvarelsen heraf synes at maatte beroe paa, om Creditor blot har erhvervet en Art af Underpant, eller om han er bleven Eier og da ved et *constitutum possessorium* ladet Debiter beholde Besiddelsen, jfr. herved Jur. Tidsskr. XV. b. S. 58.

nogen anden Grund end at Creditor og Debitor derens ere enige, er der ~~dog efter Vedgiiningen~~ neppe tilstrækkelig Anledning til at tillægge denne Fremgangsmaade Indflydelse paa Udlægshaverens Rettighed, see den ovennævnte Canc. Skr. 16 Marts 1841 og Jur. Tidsskr. XV. b. S. 58, ifr. S. 56.

I visse Tilfælde finder der, ifølge den Gjenstands Matur, hveri Udlæget effectueres, ikke nogen Burdering eller paafølgende Realisation af det Udlagte Sted, nemlig naar Udlæg gives i Debitors Tilgodehavende hos en offentlig Autoritet eller en privat Mand, der i sin Tid udbetaler til Udlægshaveren, hvad der tilkommer denne, ifr. Octroi 4 Juli 1818 §. 44, og ovenfor §. 260 Slutn. Dog er Creditor, som har erholdt Udlæg i et Debitor tilhørende Gjeldsbrev, ogsaa berettiget til, istedet for at vente indtil Beløbet kan incasseres, at sælge Fordringen ved offentlig Auction, ifr. Høiesteretsdom 30 Juni 1823, Forsete 1823 S. 330 ff., og Coll. Tid. f. 1841 S. 916.

Hvad angaaer Retsvirkningerne af den i det Foregaaende §. 253 ifr. §. 258 omhandlede Affætning, da er det vel af L. 1—24—22, dens Ord og Hensigt, klart, at der ikke til Stæde for den, der har erhvervet Affætningen, kan gives nogen anden Creditor Udlæg i det affatte Gods, indtil Impetrantens Ret er bleven endelig afgjort; men ifølge Udtrykkene "at Godset i Arrest forbliver" er det tvivlsomt, om saadan Affætning isvrigt skal medføre nogen anden Virkning end en skønindelig Arrest, navnlig om Creditor, saafremt De-

biters Bo imidlertid kommer under Concursbehandling, skal have Fortrin for de prioriterede Creditorer, jfr. Ørstedes Haandbog VI. S. 252, 253 og Hansens Fremstilling af Ektisevæsenet S. 453. Men en saadan Fortrinsret maa dog uden tvivl indrømmes Affætningsimpetranten, i det Pl. 14 Juni 1758 og Grd. 24 Mai 1793 §. 11, jfr. §. 10, endog synes at give udtrykkelig Hjemmel for samme; see hvad der herom videre er udviklet hos Scheel om Tilbageholdelsesretten S. 13 ff., hvortil vi blot skulle sige den Bemærkning, at Grd. 13 Januar 1792 benævner det der blot er affat "det Udlagte", og viser at Creditor kan fordre sig sat i dets Besiddelse, naar han stiller Sikkerhed derfor, i Tilfælde af at det Hele eller endel ved endelig Dom skulde blive ham fratjent; men at den der til sin Sikkerhed lovligen har noget i Hænde skulde være nødsaget til at indføre samme i Boets Masse for at concurrere med de øvrige Creditorer, kan ingenlunde fordres, og den Rettighed, der stiftes ved Affætningen, synes derhos at maatte være den samme, hvad enten det Affatte forbliver hos Debitor eller imod Sikkerhedsstillelse tages i Bevaring af Creditor. En saadan Affætning synes saaledes at maatte betragtes som et foreløbigt Udlæg, der alene deri adskiller sig fra et sædvanligt Udlæg, at Realisationen af det Udlagte maa stilles i Bero, indtil det er blevet afgjort, om Forretningen skal staa ved Magt eller ophæves. Dog er det tvivlsomt, om Forretningen eo ipso ved den appal

terede Doms Stadsfæstelse kan gaae over til at blive et endeligt Udlæg, eller om en egentlig Executionsforretning derefter skal foretages.

Ulovlig Disposition af Debitor over det Geds, hvori der er stæet Udlæg, var allerede tidligere Gjenstand for offentlig Tiltale og Straf, jfr. Forsæte for 1822 S. 670 ff., og skal nu ansees efter de ovenfor i §. 242 anførte Bestemmelser i Fred. 11 April 1840.

Endelig kan det her endnu bemærkes, at Debtors Hensættelse i Fængsel ved en Executionsforretning naturligvis maa sætte ham i en lignende Uraadighedstilstand med Hensyn til fremtidige Formue dispositioner, som den der bewirkes ved en personlig Arrest for Dom, jfr. §. 242.

G. Om Ophævelsen af en iværksat Execution.

§. 264.

De i det Foregaaende omhandlede forviklede Forhold, der finde Sted med Hensyn til Ophævelsen af en foreløbig Arrest og de forskjellige Maader, hvorpaa denne kan iværksættes, bortfalde i det Hele taget ved Executionsforretninger, som definitive Rets handlinger. En iværksat Execution kan saaledes ikke erklæres for ulovlig af en anden Ræt i første Instants, Art. f.

Retsv. VI. S. 23*), jfr. dog Pl. 1 Juni 1837, og ligesaa det kan Føgeden selv ophæve den engang decreterede Execution, undtagen i alt Fald naar Debitor, forinden Godset er forauktioneret, fuldkommen berigtiger sig for Skyld, jfr. S. 263, eller Creditor isvrigt selv frasalder eller opfiger det decreterede Udlæg, jfr. L. 1—24—21 Slutt. I et Tilfælde, hvor Requirenten havde erholdt Udlæg i noget Gods til Afdrag paa en Førdring, og derefter havde frasaldet dette Udlæg, imod at han erholdt Taxationssummen udbetalt, er det vistnok med Føie antaget, at han herved havde renuncieret paa for samme Førdring videre at holde sig til dette Gods, Ryt Ark. for Lov og Ret S. 177 ff.

Den egentlige og vigtigste Ophævelsesmaade af en iværksat Execution er Paaanke til vedkommende overordnede Ret og dennes Dom, hvorved Executionen annulleres eller underkendes. En saadan Appellation af Executionsforretningen kan, som i S. 263 bemærket, muligens blot slutte sig til Appellen af den Dom, ifølge hvilken den er iværksat, uden at der føres nogen Anke over Forretningens Lovlighed i og for sig selv betragtet; men naar Dommen, som udgjør Fundamentet for

*) At træde Mand, hvis Gods er udlagt hos Debitor, kan vindicere dette ved et Sagsmaal i første Instans, gjør egentlig ikke nogen Undtagelse herfra, da dette er en Følge af den almindelige Regel om, at en Retshandling ikkun er gjeldende for Parterne selv; jfr. nærmere i det Følgende.

Executionen, i det Hele eller tilbøds forandret, maa førstnævnte naturligvis ogsaa forsaavidt have samme Skjæbne, L. 5—6—6, Frd. 6 December 1743 §. 6, see t. Ex. Domme i Jur. Tidsskr. XIX. S. 123 ff. og XXI. S. 187 ff.*). Eller ogsaa kan Appellationen grunde sig paa selve Executionsforretningens formentlige Uretmæssighed, i det at Requisiteus formener, at der uretteligen er tillagt Forretningen Gremme, uagtet hans lovgrundede Indsigelser imod samme. Dog er det ogsaa i dette Tilfælde muligt, at Requisiteus maa erkjende, at Fogeden efter de paa den Tid forhaanden værende Omstændighederne ikke kunde undlade at foretage Executionen, men at dennes Uretmæssighed alene maa falde Requirenten til Last, t. Ex. naar Requisiteus under Forretningen ikke seer sig istand til at bevise, at han allerede har opfyldt Dommen, men under Appellationen tilveiebringer et saadant Bevis, jfr. ovenfor §. 259. Ved saadan Paaanke kan Requisiteus altsaa efter Omstændighederne drage baade Requirenten og Fogeden eller Førstnævnte alene til Ansvar og han kan, foruden Forretningens Annullation eller Underkjendelse, ogsaa fordrø sig en Reparation tillagt for Skade, Tort og Creditspilde, saafremt han ifølge Om-

*) Dette gielder naturligvis ogsaa om en Affætningsforretning, dog saaledes, at denne ikke behøver at paaantes, men ligefrem bortfalder, forsaavidt den appellerede Dom, ifølge hvilkken den er tværfat, bliver forandret.

stændighederne maa antages at have lidt saadan ved Forretningen, isfr. herved Domme i Jur. Art. XV. S. 44 ff., Jur. Tidsskr. XXIX. S. 3 ff., XXXIII. S. 290 ff., Jur. Ugeskr. II. S. 437 ff. Om de Regler, hvorefter Fogedens Ansvarlighed her maa bestemmes, see ovenfor S. 214 No. 6.

Fremdeles kan Udlægshaveren tage den ved Udlæget opnaaede Guldsejerselse, naar det befindes, at tredie Mands bedre reelle Ret i Gedsset er krænket ved den iværksatte Execution, isfr. S. 259 No. 5. Executionsforretninger kunne nemlig ifølge de almindelige Regler om Virkningen af res judicata, der ogsaa med Hensyn til denne Art af Forretninger udtrykkeligen ere udtalte i Lovgivningen, L. 5—6—9, 5—8—6, isfr. i det Foregaaende S. 177, ikkun have Retsvirkning for Parterne selv, og der kan ved Udlæget i Almindelighed ikke erhverves nogen anden eller større Ret for Udlægshaveren over det Udlagte end den der tilkom Debitor selv*). Den vedkommende tredie Mand er derfor ordentligvis berettiget til at vindicere sit Gods eller søge

*) Som Folge heraf kan en Udlægshaver i Gjældsbreve ordentligvis heller ikke gjøre nogen større Ret gjældende, end som den oprindelige Creditor virkelig havde, endstjønt Gjældsbrevene ikke i Overensstemmelse med Frd. 9 Febr. 1798 ere givne Paategning om de fæste Afdrag; isfr. Høiesteretsdom 30 Juni 1823 i Forsete 1823 S. 330; see dog herved Jur. Tidsskr. XXVIII. S. 102 ff.

Erstatning hos de Paagjældende ved Søgemaal i første Instants, uden at behøve at appellere Executionsforretningen, der ved et saadant Søgemaal heller ikke underkjendes eller ophæves, hvormod Parternes Retsforhold til tredje Mand ikkun derved nærmere bestemmes, jfr. de ovenanførte Lovbud, samt Domme i Nyt jur. Ark. XXIII. S. 69, Jur. Tidsskr. VII. a. S. 196, IX. b. S. 120, XXIV. S. 102 og 227, XXVIII. S. 100, m. fl. Dette maa endog i Almindelighed gjælde, endstjønt den tredje Mand har været tilstede under Forretningen og foreløbig fremsat Indsigelse imod samme; thi naar Rigtigheden af en saadan Indsigelse ikke strax tilstrækkeligen kan godtgjøres, kan Fogeden ikke negte at iværksætte Executionen; men idet da Udlægget gives under Forbehold af alle Vedkommendes Ret, tilkjendegives herved tilstrækkeligen, at Fogeden intet har kunnet eller villet afgjøre om Gyldigheden af den fremsatte Indsigelse; see S. 259. 5. Ligesom der imidlertid vel kunne tænkes Tilfælde, hvor en tredje Mand er optraadt og har procederet under Executionsforretningen paa en saadan Maade, at han som egentlig Part i den paakjendte Tvistighed maatte appellere Kjendelsen, for at opnaae et andet Resultat, jfr. Jur. Tidsskr. XXI. S. 93 ff., saaledes maa han i Almindelighed ogsaa i andre Tilfælde være berettiget til at gjøre den omhandlede Anke gjældende ad Appellationsveien, saafremt han foretrækker denne, jfr. Jur. Ark. IX. S. 103 ff., og dette er endog den nødvendige

Form, saafremt han vil drage Fogeden selv til Ansvar for hans Forhold^{*)}. Og saa er det tvivlsomt om han, naar Godset allerede er bortsolgt ved Auction, kan vindicere samme fra Auctionskjøberne, uden Appellation; ifr. Nyt jur. Art. II. S. 194 ff., og i det Følgende Læren om Auctioner.

Udtrykkene i L. 5—6—9 og 5—8—6 kunde synes at medføre, at Requirenten, naar han ikke kunde skaffe tredje Mand de udlagte Effecter tilbage in natura, altid skulde give denne fuldstændig Skadesløs-holdelse. Ligesom dette imidlertid i mange Tilfælde vilde være ubilligt imod Requirenten, som kan have været i en aldeles utilregnelig Uvidenhed om tredje Mands bedre Ret, og i alt Fald, om han end under

- *) Det hedder vel i L. 5—6—9, at naar Eiermanden beviser det udlagte Gods fit at være, da bør "den som gjør udlaget" (eller den som det udlægger, L. 5—8—6), og den som annammer det, at forskaffe Eiermanden det igjen skadesløst; og naar man her ved "den som gjør udlaget", efter disse Udtrykfs sædvanlige Betydning, maatte forstaae Fogeden, ifr. L. 1—24—36, 41, 42 m. fl., kunde disse Lovbud synes at tilfuge, at den tredje Mand kunde sagsøge Fogeden solidarisk med Requirenten til Erstatning i første Instans; men da en saadan Regel synes aabensbar ubillig og stridende imod Forholdets Natur, ifr. Juridisk Tidsskrift VII. a. S. 202—203, og da derhos L. 1—24—17 viser, at hint Udtryk dog ogsaa kan bruges om Debitor, hos hvem Executionen iværksættes, maa, uden tvivl denne Betydning antages at være ment i de omhandlede Artikler.

Forretningen gjøres opmærksom paa samme, ikke kan være pligtig til strax at rette sig efter ethvert ubestemt Gøregivende beskaagende, saaledes er man neppe heller i Praxis tilbøielig til at paalægge Requirenten et saa ubetinget Ansvar, dog uden at faste Regler i denne Henseende synes at have dannet sig, eller overhovedet at kunne gives, da det altid maa beroe paa de concrete Omstændigheder, om Requirenten havde tilstrækkelig Opfordring til at conservere de udlagte Ting in natura, indtil Spørgsmaalet om tredje Mands Udkomst til samme var afgjort. I et Tilfælde, hvor den Vedkommende ikke selv betimeligen havde nedlagt Indsigelse imod Udlæget eller det Udlagtes Realisation, og Requirenten heller ikke igragt havde Kundskab om hans Ret til Godset, er det antaget, at Requirenten alene kunde tilpligtes at udbetale det ved Auctionen indkomne Nettobeløb, men ingen videre Erstatning for det lidte Tab, Jur. Tidsskr. VII. a. S. 164 ff.; men i andre Tilfælde er der tilstaaet den ved Realisationen fornærmede Eier eller Panthaver snart fuldstændig Erstatning, snart Auctionens Bruttobeløb og snart blot dens Nettobeløb; see Jur. Ark. IX. S. 103, Nyt jur. Ark. XXIII. S. 67 ff., Jur. Tidsskr. VII. a. S. 196 ff., X. b. S. 190 ff., Ark. for Lov og Ret I. S. 171, jfr. S. 168.

Slutteligen kan endnu her tilføies, at den Execution som er iværksat ved Debtors Hensættelse i Gjeldsfængsel, ikke blot kan hæves ved Dom af høiere

Act, eller ved Forbringens Betaling, eller Creditors Renunciation, men i Særdeleshed ogsaa ved en følgende Sikkerhedsstillelse, jfr. L. 1—24—33, og ved Forsømmelse med Hensyn til Erlæggelsen af Varetægts- og Underholdningspenge, Pl. 22 December 1820, ligesom Arrest før Dom.

Andet Afsnit.

Om Udpantning.

A. Om dette Retsinstitut i Almindelighed.

§. 265.

Udpantning, eller den Handling at fratage Nogen en Gjenstand som Pant for, at han skal opfylde en vis Forpligtelse, var oprindeligt at ansee som en ved Lovgivningen undtagelsesvis i visse Tilfælde tilladt Selvtægt, der især adskilte sig fra det egentlige Nam derved, at samme end ikke, saaledes som dette sidste, forudsatte foregaaende Proces og Dom. Paa Lovens Tid havde saadan Udpantning især Anvendelse med Hensyn til visse communale og andre offentlige Præstationer. Saaledes t. Ex. bestemte L. 3—13—31, at naar en Bonde ikke vilde holde den af de

rige Bymænd antagne Vedtægt om Hegn og Sjerder
 m. v., da maatte de pante ham for hans Uhydighed,
 og ei bryde dermed enten Bøld, Hærværk eller andet;
 efter Frd. 9 Juni 1683 §. 7 havde de Bønder, der
 havde sammenstødt den hele Skat, der skulde udredes,
 for at afværge Anvendelsen af den militære Execution,
 derefter Magt til at pante de Uvillige, som ikke havde
 tilveiebragt deres Andel af Skatten; og efter Frd. 4
 Marts 1690 skulde Amtmanden, naar Nogen viste sig
 forsømmelig i at vedligeholde sin Veipart, føie Anstalt
 til, at denne Anpart strax blev forfærdiget ved Andre,
 som skulde have Magt til den Forsømmelige at udpante
 for dobbelt saameget, som Reparationen billig havde kostet.
 Ifølge den practiske Trang til at kunne erholde visse, især
 offentlige periodiske Præstationer, der som oftest ere af et
 mindre betydeligt Beløb, og til hvis Udredelse den Paagjel-
 dendes Forpligtelse ordentligvis er aldeles aabenbar, prompte
 indbrevne, jfr. Canc. Skr 13 Marts 1832, blev en
 saadan simplere Inddrivelsesmaade efterhaanden udvidet
 til flere og flere Præstationer, men derhos ogsaa denne
 Evangsansvendelse i formel Henseende saaledes reguleret,
 at den tabte Characteren af en Selvtægt. I Sær-
 deseshed skal saadan Udpantning nu iværksættes ved Fo-
 geden eller en anden offentlig Bestillingsmand, ligesom
 ogsaa Overøvrighedens foregaaende Approbation er gjort
 til en nødvendig Betingelse for samme, jfr. Frd. 2
 Juni 1830, og Begrebet om Udpantning kan derfor
 nu i Almindelighed bestemmes saaledes, at det er den

uden foregaaende Dom eller Hertig ifølge Overøvrighedens Resolution ~~libet vedkommende~~ offentlige Betjent iværksatte Inddrivelse af en vis Præstation; jfr. Canc. Skr. 9 November 1830 og 5 August 1841 (Colleg. Tid. S. 725).

Der gives vel endnu nogle ganske enkelte Tilfælde, hvor Nogen kan være berettiget til paa egen Haand ved Privatmagts Anvendelse at udpante et Pengebeløb hos en Anden, see Frd. 29 October 1794 §§. 9 og 22, der ikke kunne ansees forandrede ved den senere almindelige Lovgivning om Udpantninger; men disse ganske singulære Forhold ere os her uvedkommende.

B. Om de Præstationer, der kunne inddrives ved Udpantning.

§. 266.

Den her omhandlede ekstraordinære Inddrivelsesmaade er vel at ansee som en Undtagelse fra den almindelige Retsforfølgning, der ifkun kan tilstedes hvor den er hjemlet ved et bestemt Lovbud; men saadan Hjemmel findes med Hensyn til en stor Mængde forskjellige Præstationer. Bestemmelserne herom kunne dog her saameget mindre fuldstændigen angives, som endel af samme ere aldeles locale og specielle, hvorimod vi skulde indskrænke os til følgende Oversigt over de vigtigere Præstationer, der kunne inddrives paa denne Maade. Herhen høre saaledes:

1. Kongelige Skatter, Bankhæstefædreter, Communalafgifter og Brandhjælpspenge; Frd. 2 Juni 1830 §. 1-2, Frd. om Amtstueoppebørsler 8 Juli 1840 §§. 1, 2, 11 og 27, Pl. 2 April 1841 §. 1, ifr. Brandforsikrings Anordn. 29 Februar 1792, for Kjøbst. §. 15, for Landet §. 18, Pl. 25 Juni 1819, 24 September 1828, m. fl.

2. Alle Indtægter, som tilkomme Communer, Kirker og andre offentlige Stiftelser samt Embeder, forsaavidt de hidrøre fra Lovgivningens umiddelbare Bud, eller fra en i samme hjemlet Repartition, Pl. 2 November 1836 §. 1 og 2 April 1841 §. 1; ifr. Frd. 4 Marts 1690 §. 4, Pl. 28 Januar 1735, Rescr. 2 Septbr. 1791, Pl. 11 Juli 1821, Frd. 13 Novbr. 1829 §. 3, 7 Novbr. 1832 §§. 9 og 12, m. fl. Ligesledes betroede Retsgebyrer og alle de med Retshandling forbundne Afgifter til det Offentlige; Frd. 20 October 1819, Canc. Skr. 12 Septbr. 1820, Pl. 28 Jan. 1823, Frd. 12 Marts 1828 §. 1, Regl. 10 Septbr. 1830 §§. 84 og 86, 30 Marts 1836 §. 75, m. fl., samt Gebyrerne for collegiale Expeditioner, Pl. 23 Novbr. 1827 §. 2.

3. Adskillige contractmæssige Præstationer til den kongelige Kasse, saasom Arvesæsteres og Fæsteres Afgifter paa de kongelige Domæner, samt Veilændingers paa det islandste Jordegods, Jagtforpagtningsafgifter, og Renten af de i visse Eiendomme paa det forrige Ryttergods indestaaende halve Kjøbesummer; Frd. 8

Juli 1841 §§. 11 og 26, Pl. 21 Mai 1829 ifr. Pl. 2 April 1841 §. 6, Ligeledes Jordstyld og visse andre contractmæssige Betalinger til Communer, offentlige Stiftelser og Embeder, Pl. 2 November 1836 §. 2, ifr. Pl. 16 April 1762, 2 Mai 1820, m. fl.

4. Erstatning for visse befalede Arbeider, som det Offentlige har maattet besørge udførte paa den Forsømmeliges Vegne; Anordn. 7 Mai 1777 §. 29 ifr. §. 37, Frd. 29 Juli 1778, Pl. 27 Novbr. 1780, Frd. 25 Juni 1790 §§. 1 og 6, 13 Decbr. 1793 §. 33, 29 Octbr. 1794 §. 24, ifr. §. 20, Pl. 21 Novbr. 1828, Frd. 6 April 1832 §. 6, 29 Septbr. 1841 §. 27, m. fl.

5. De Evangs- og Straffebøder, som ifølge en del Anordninger kunne paalægges Vedkommende uden formeligt Søgemaal ved Collegiernes og Øvrighedernes Resolution; for Overhørighed mod givne Ordre samt visse andre Forsømmelser og Lovovertrædelser, Fund. 7 Mai 1788 Cap. II. §. 7, Hoverifrd. 25 Marts 1791 §. 16, Frd. 19 September 1792 §. 25 ff., Frd. 12 December 1793 §. 33, ifr. Pl. 25 November 1829 §. 3, Pl. 17 October 1815, Anordn. 29 Juli 1814, for Kjøbst. §. 56, for Landet §. 66, for Kjøbenhavn §. 55, Pl. 10 Februar 1818 §. 2, ifr. Pl. 3 December 1790, Pl. 29 September 1827, Frd. 30 Mai 1828 §§. 5, 8, 10 og 11, Frd. 3 December 1828 §. 50, 24 Juni 1840 §. 17, Frd. om Radsbevæsenet i Alm. 8 Juli 1840 §. 55, m. fl.

6. Fordringer der tilkomme Private kunne i Almindelighed ikke inddrives ved Udpantning, og navnliggen kunne Parterne ikke vilkaarligen ved Contract vedtage sammes Anvendelse, Frd. 9 Marts 1838 §. 3 Slutn., Frd. om Amtstueoppebørsler 8 Juli 1840 §. 27, jfr. ovenfor §. 250. Dog er denne Inddrivelsesmaade ogsaa hjemlet med Hensyn til adskillige saadanne Fordringer, dels umiddelbart ved Lovgivningens Bud, dels i visse Tilfælde saaledes, at en foregaaende Overenskomst herom skal have Retskraft. Herhen høre:

a) Nogle oprindeligt offentlige, eller dog i et offentligt Siemod paabudne Afgifter, der ere i Privates Eie, saasom den af Tiendecommissionen ved Kjendelse eller Forening bestemte Tiendeafgift, Frd. 8 Januar 1810 §. 29 a, jfr. Canc. Skr. 2 November 1819 og Pl. 31 October 1827, og Brokorn, Frd. 2 Juni 1830 §. 2; ligesom ogsaa Parterne kunne vedtage Udpantning af det Wederlag for Tienden i Kjærven, der tilkommer Eieren hos Fæsteren, Frd. 9 Marts 1838 §. 3; og af Renter af cederede Bankhæftelsesobligationer, Pl. 4 August 1835.

b) Hoveripenge og Erstatning for Jagtdage in natura, naar Udpantning er vedtaget, Frd. 9 Marts 1838 §. 3, 20 Mai 1840 §. 24.

c) Tjenestefolks Løn paa Landet, Frd. 25 Marts 1791 §. 16, jfr. Canc. Skr. 8 Mai 1821.

d) Den Erstatning, som kan tilkomme Nogen for at lade Hegn reise eller istandsætte paa sin uvillige Naboes Vegne, Frd. 29 October 1794 §. 20, jfr. §. 17.

e) Alimentationsbidrag til uægte Børn og separerede Hustruer, Frd. 14 October 1763, Frd. 10 August 1798, Pl. 28 October 1805 og 6 December 1839, samt lignende Bidrag til forladte Hustruer og ægte Børn, Pl. 5 Juli 1796, Canc. Skr. 20 December 1836 (Colleg. Tid. f. 1837 S. 81), jfr. Coll. Tid. for 1836 S. 918-920.

Iøvrigt er Udpantningen af de ovenomhandlede Præstationer til det Offentlige og til Private i mange Tilfælde gjort afhængig af visse factiske Betingelser, saasom deraf at Fordringen er in confesso, Frd. om Politivæf. 25 Marts 1791 §. 16, eller dog dens Størrelse og Erløggelsestid konstateret ved et skriftligt Document, Frd. 2 November 1836 §. 2; og fornemmelig er den indskrænket til det der skyldes for et vist bestemt Tidrum eller betinget af at den requireres inden en vis Frist efterat Fordringen er forfalden til Betaling, Frd. 25 Marts 1791 §. 16, jfr. Canc. Skr. 8 Mai 1821, Pl. 28 October 1805, Frd. 20 October 1819 §. 1, Frd. 8 Januar 1810 §. 29 c, Pl. 21 Mai 1829 §. 1, 4 August 1835 §. 1, 2 November 1836 §. 1, 2 April 1841 §. 1, Frd. 8 Juli 1840 §. 2 og 27, m. fl. Men om disse og flere an-

dre speciellere Betingelser og Indskrænkninger maa henvises til de enkelte positive Forskrifter.

C. Om Fremgangsmaaden. ved Udpantningsforretninger.

§. 267.

Hvor den dertil berettigede Oversvrighed selv har paalagt Nogen at udrede en Møkt eller detslige, som ifølge Lovgivningen kan inddrives ved Udpantning, hjemles denne naturligvis ligefrem ved den afgivne Resolution; men i andre Tilfælde maa den Embedsmand eller private Person, hvem Præstationen tilkommer, eller den der som Oppbørselsbetjent eller i anden Egenkab paa det Offentliges eller Andres Vegne har at indkræve samme, først henvende sig til vedkommende Amtmand for at erholde den fornødne Udpantningsordre, ifr. Frd. 20 October 1819 §. 1, 2 Juni 1830 §. 3, 8 Juli 1840 §. 11, m. fl. I Kjøbenhavn maa denne Ordre i Almindelighed meddeles af Magistraten som Oversvrighed, men i visse Tilfælde er det Hof- og Stadsretten eller en af de andre Autoriteter, der for visse Grene af Bestyrelsen ere at ansee som Oversvrigheder, der kunne give den fornødne Resolution herom, Instr. 28 August 1795 §. 3, ifr. Canc. Skr. 1 Juni 1837 (Coll. Tid. S. 548), Pl. 11 Juli 1821, Frd. 20 Octbr. 1819 §. 1, Frd. 8 Juli 1840 §. 50 Littr. a, m. fl. Paa Island kan Udpantningsordren i flere Tilfælde undta-

gelfesvis udstedes af en Undersørrighed, Sysselmændene, Pl. 2 April 1841 § 2, jfr. Pl. 21 Mai 1829 §. 1. Iøvrigt er en saadan Ordre nødvendig hver Gang Udpantning attraaes, omendkjønt Fordringens Størrelse, t. Ex. et Alimentationsbidrag, tidligere er bestemt ved Ørrighedsresolution, Frd. 2 Juni 1830 §. 3. Ved at autorisere en Fordring til Inddrivelse ved Udpantning har Ørrigheden naturligvis at paasee, at den efter sin Bestaanden er ifølge Lovgivningen kvalificeret hertil; men da det vilde stride imod Naturen af Ørrighedens Functioner og Hensigten med Udpantningsretten, at Ørrigheden skulde indlade sig paa en nysgerrig Undersøgelse om alle de Omstændigheder, hvorpaa Fordringens Rigtighed beroer, og ved sin Resolution afgjøre de Indsigelser, som maatte fremsættes imod samme, saa bliver Requirenten altid ansvarlig for Fordringens Rigtighed, og Ordren bør derfor indeholde den Clausul: "paa Requirentens eget An- og Tilsvaer, forsaavidt Fordringens eller Restancens Rigtighed betræffes"; Frd. 2 Juni 1830 §. 6, jfr. Frd. 20 October 1819 §. 2, Pl. 21 Mai 1829 §. 1, Frd. 8 Juli 1840 §. 11, m. fl. I visse Tilfælde har Ørrigheden imidlertid at tage Hensyn til, om der imod Fordringens Rigtighed er fremkommet Indvendinger fra den Paagjældendes Side, og da at negte Udpantningsordre, i det mindste naar det ikke kan skjønnes at Indsigelserne ere aabenbart ugrundede, da i flige Tilfælde Fordringen bliver at paatale ved sædvanlig Rettergang, Politi-

forordningen 25 Marts 1791 §. 16, Pl. 21 Mai 1829 §. 1, 25 November 1829 §. 3, Frd. 8 Juli 1840 §. 26 Littr. c*); og i andre Tilfælde har Amtmanden at bedømme Billigheden af det fordrøde Beløb, saa at dets Størrelse ved Resolutionen nærmere bliver at bestemme, Frd. 29 October 1794 §. 20, 12 Marts 1828 §. 1.

Efterat Udpantningsbørdren er erhvervet skal den Paagjeldende en vis foreskreven Tid førend Udpantningen iværksættes herom advares, hvilket kan ske enten ved en speciel Forkyndelse af Resolutionen ved Stævnnevidnerne, eller med Hensyn til Skatter og andre flige Ydelser, der kunne være at inddrive hos flere Beboere i et Sogn eller Commune, ved en offentlig almindelig Bekjendtgjørelse efter visse befalede Regler; see herom Frd. 2 Juni 1830 §§. 1-5, ifr. Canc. Skr. 24 August og 12 October 1830 samt Circ. 15 November 1836 (Colleg. Tid. S. 859), Frd. 8 Juli 1840 §. 12, Pl. 2 April 1841 §. 2.

Udpantningsforretninger skulle vel i Kjøbstæderne altid foretages af den almindelige kongelige Foged eller hans Fuldmægtig med tvende Vidner, og i Kjø-

- *) Saadan Paatale ved sædvanlig Rettergang kan den, der paa egne Begne indfordrer Præstationen, naturligvis ogsaa i andre Tilfælde selv vælge, istedetfor Udpantning, naar Fordringen gøres ham stridig, Frd. 20 October 1819 §. 2, ifr. §. 3.

benhavn af Underfogeden*); men paa Landet er det Reglen, at Udpantninger skulle foretages af Sognefogeden, eller paa Island Kystyreren, med tvende Vidner, Frd. 11 November 1791 §. 4 Littr. g, Frd. 29 October 1794 §. 50, Frd. 20 October 1819 §. 1, Circ. 9 November 1830, Regl. 10 September 1830 §. 84, Pl. 2 April 1841 §. 2. Dog skal Udpantning af Skatter og lignende Afgifter til det Offentlige naar Beløbet overstiger 50 Rbd., saavel som ogsaa naar Gjeldstgjærelse ikke kan erholdes af den Paagjældendes Løse, men maa søges i hans faste Eiendomme, foretages af den kongelige Foged, see Frd. 8 Juli 1840 §. 12, ifr. §. 27, hvorved de tidligere Bestemmelser, der stieliede imellem om den Paagjældende henhørte til Bondestanden eller ikke, Pl. 24 September 1828, er ophævede. I nogle af de Tilfælde, hvor Udpantningen kan foretages ved Sognefogeden, navnlig naar det er Skatter og deslige Afgifter til det Offentlige, der skulle inddrives, skal dog Foranstaltningen hertil træffes igjennem den kongelige Foged, der har at beordre Sognefogeden til at iværksætte Udpantningen og paasee at han i rette Tid og paa rigtig Maade udfører Forretningen, ligesom ogsaa, naar der under denne skulde blive Spørgsmaal om Kjendelses Affigelse, denne bør ske af den kongelige Foged, Frd. 8 Juli 1840

*) I visse Tilfælde kan dog Udpantning i Kjøbenhavn foretages ved tvende Politibetjente, Anordn. 7 Mai 1777 §. 37, ifr. Frd. 16 Februar 1780 §. 14.

§. 12, jfr. Canc. Skr. 5 Juni 1838 (Colleg. Tid. S. 708); men i Almindelighed har Requirenten selv at henvende sig til Sognefogeden for at erholde Udpantning iværksat, jfr. Frd. 8 Juli 1840 §. 26 Lit. c og §. 27, i hvilke Tilfælde dog vistnok ogsaa den kongelige Foged maa være pligtig til at give Sognefogeden den fornødne Veiledning, naar han i tvivlsomme Tilfælde begjærer saadan; jfr. Circ. 9 November 1830.

Selve Udpantningen fuldføres i den Paagjeldendes Gods i det Hele paa samme Maade som en egentlig Execution. Efter det oprindelige Begreb om Udpantning kunde Gjenstanden for samme vel ikkun være rørligt Gods; men saaledes som dette Retsinstitut nu er uddannet, kan Forretningen ogsaa udstrækkes til faste Eiendomme og til Indtægterne af disse m. v., i hvilke Tilfælde den dog ikke længere benævnes Udpantning, men Execution og Sequestration. Endelig bliver det udpantede eller udlagte Gods i Almindelighed efter en vis Frist at realisere ved Auction, ligesom det der er udlagt ved en egentlig Executionsforretning. See herom især Frd. 8 Juli 1840 §. 13 ff., Pl. 14 Mai 1834, 2 April 1841 §. 3, og om Fremgangsmaaden, naar Præstationen bestaaer i Korn in natura, som ved Inddrivelsen skal ansættes til Penge, Pl. 31 October 1827, 2 November 1836 §. 3 og Frd. 8 Juli 1840 §. 26 d. Ifølge Pl. 22 December 1831 skal den i Frd. 3 December 1828 §. 42 L. No. 7 befalede Afkrivning paa stemplet Papir af uaccepterede Regnin-

ger, der fremlægges under en Retshandling, ikke anvendes i Henseende til Regninger paa saadanne Fordringer, der kunne inddrives ved Udpantning.

D. Om den Anke, der kan føres over en iværksat Udpantning.

§. 268.

Om Øvrigheden i det givne Tilfælde har handlet urigtigt ved at foretage den Øvrighedshandling at udstede en Udpantningsordre, navnlig fordi Fordringen formentligen ikke efter Lovgivningen kvalificerede sig til saadan Inddrivelse, kan ifølge Grundsætningerne i L. 1—2—8, 1—26—3, Instr. 28 August 1795 §. 29, Frd. 28 December 1836 §. 34, m. fl., ikke gjøres til Gjenstand for Undersøgelse og Paakjendelse ved Domstolene, undtagen i alt Fald efter særdeles kongelig Bevilling, jfr. blandt flere Præjudicater Højesteretsdomme af 23 Marts 1801, Themis VI. S. 260, fr. V. S. 242 ff., og af 17 Februar 1820, Nyt jur. Art. XXX. S. 259, jfr. XXIII. S. 73 ff.; hvorimod Anke herover alene kan anbringes hos vedkommende høiere Øvrighed, jfr. Frd. 7 November 1832 §. 12, og Orstedes Haandbog III. S. 23 ff.

Derimod afgjør Udpantningsordren, som ovenberørt, i Almindelighed intet om Fordringens virkelige Rigtighed, men skal netop udstedes paa Requirerentens An- og Tilsvær forsaavidt Fordringens Rigtighed be-

træffer; og den, som Udpantningen er overgaaet, er ifølge heraf berettiget til at søge Requirenten til at give ham Skadesløsholdelse, naar han maatte træste sig til at bevise, at den udpantede Fordring allerede var betalt, eller han iøvrigt maatte have nogen Erindring imod dens Rigtighed. Dette Søgmaal kan han, uden Hensyn til Requirentens Værneting, anlægge ved den Jurisdiction, hvorunder Udpantningen er gjort, men det bør i det seneste anlægges inden 8 Uger, paa Island 3 Maanedre, fra Forretningens Dato. Iøvrigt bliver Sagen at behandle efter de almindelige Regler for private Retstrætter, altsaa den befalede Forligsmægling i samme først at foretage, ligesom ogsaa den ved Frd. 6 August 1824 anordnede Rettergangsmaade vil være anvendelig, naar Sagen efter Størrelsen af den Erstatning, som Citanten fordrer, henhører under denne Forordnings Regler; jfr. §. 197; . see Frd. 2 Juni 1830 §. 6, jfr. Frd. 20 October 1819 §. 2, Pl. 21 Mai 1829 §. 2, 2 April 1841 §. 5, m. fl. Naar det er en offentlig Oppebørselsbetjent, der uretteligen har ladet gjøre Udpantning for Afgifter, der allerede vare betalte, vil den Fernærmede uden tvivl i Almindelighed ogsaa uden Søgmaal blive hjulpen til sin Ret, naar han kan forelægge Oppebørselsbetjentens Foresatte tilstræffelige Beviser for saadan Urigtighed, jfr. Frd. om Amtstueoppebørsler 8 Juli 1840 §. 25. I det Tilfælde, som omhandles i Høverifrd. 25 Marts 1791 §. 16, at der ved Amtmandens Resolution efter Subbendens

Begjering er indbrevet Evangsmaakter hos en Bonde, for at bringe ham til strax at forrette det Høveri, hvortil han er tilsagt, er det særligen bestemt, at Jordegodeieren selv strax skal forfølge Sagen til Dom, saafremt det af den Paagjældende begjæres, hvorom hans Erklæring under Udpantningen bør indhentes, og naar det da findes, at Bonden er bleven tilsagt til andet Arbejde, end det hvortil han var pligtig, skal Jordbrotten ved Dommen tilpligtes, foruden Skadeserstatning, at give Bonden fuld Opretning for den ham ved Udpantningen tilføiede Fornærmelse*). Denne singulære Bestemmelse kan næppe anses forandret ved de almindelige Regler i Frd. 2 Juni 1830.

Foruden de tvende ovenomhandlede Momenter, Udpantningsordrens Lovmedholdelighed, der ikke kan undersøges af Domstolene, og Fordringens Rigtighed, om hvilken der ligefrem kan procederes ved Retten i første Instans, er der isørigt endnu et tredje Moment tilbage, med Hensyn til hvilket det ikke er ganske klart, hvorledes den Anke skal iværksættes, som man maatte finde sig foranlediget til derover at føre, nemlig selve den ved Udpantningsordrens Udførelse brugte Fremgangsmaade, saasom naar der klages over, at Udpant-

*) At intet Contrastsmaal fra Bondens Side her omtales, for at Erstatning kan tilkjendes ham, er forklart deraf, at den omhandlede Sag skal behandles som Politisag; jfr. samme Frd. §. 18 og i det Forøggaaende §. 190 K. 5.

ningen er foretaget uden behørig foregaaende Advarsel, eller af en inhabil Foged, eller at den Orden er tilside-
 sat, der skal følges med Hensyn til det Gods, hvori
 Udpantningen stæer, o. s. v. Besvarelsen heraf vil som
 let skjønnes beroe derpaa, om ogsaa Udførelsen af
 en Udpantning er at ansee som en Øvrigheds handling,
 eller om den bør betragtes som en Rets handling, da
 under den første Forudsætning Besværingen vil være at
 fremsætte for højere Øvrighed, men i modsat Fald at
 gjøre gjeldende ved Appellation til vedkommende over-
 ordnede Ret. For den førstnævnte Anskuelse taler, at
 ligesom Udpantning efter sin oprindelige Form aaben-
 bart ikke var nogen Rets handling, saaledes er dens
 Udførelse paa Landet endnu i Reglen lagt i Hænderne
 paa en Betjent, der ikke har nogen juridisk Myndig-
 hed, Sognefogeden, og det synes derfor rimeligt, at
 den kongelige Foged, i de Tilfælde, hvor Udførelsen
 paaligger ham, heller ikke handler som Retsbetjent,
 men som Øvrigheds person, hvilket bekræftes ved den lovs-
 hjemlede Benævnelse af Oversøvrighedens Resolution om
 Udpantningen: "Udpantningsordre", der antyder at
 der her handles om en Befaling til den underordnede
 Øvrighed. Endelig kunde ogsaa Pl. 31 October 1827
 S. 2 og den ovenanførte Pl. 22 December 1831 sy-
 nes at understøtte denne Mening. En Landsoverretts-
 dom af 27 Februar 1837 i Jur. Tidsskr. XXXIV.
 S. 290 ff. har ogsaa annulleret en af en Herredsfoged
 affagt og i Fogedprotocollen indført Kjendelse, hvorved

han havde negtet at fremme en begjært Udpantning, paa Grund af at Udpantning er en *actus magistralis*, og at Fogeden som Retsbetjent aldelss intet havde med den forlangte Udpantning at bestille. Uagtet alt dette turde dog den modstaaende Anskuelse, at Udpantnings Iværksættelse, naar den administreres af den kongelige Foged, er en Retshandling, have overveiende Grunde for sig. Ligesom nemlig Forordningen i Almindelighed synes at maatte være for, at en Fogeden overdragen Forretning bør betragtes som judiciel, jfr. §. 213, saaledes omtaler Lovgivningen ogsaa selv, at Udpantning iværksættes ved "Rettens Midde", Høverisfrd. 25 Marts 1791 §. 16, eller "Rettens Betjente", Frd. 30 Januar 1793 §. 9 Slutn., og er en "Rettens Tvang", Pl. 31 October 1827 §. 1, og sætter derhos overhovedet saadan Udpantning i Klasse med andre Rets handlinger, navnlig med Fuldbyrnelsen af Domme og Forlig, med hvilken den indbefattes under den almindelige Benævnelse Executionsforretninger; Spertelreglement 22 Marts 1814 §§. 51 og 61, Frd. 3 December 1828 §. 25, jfr. ovenfor §. 248; see ogsaa herved Pl. 25 Juli 1820 sammenholdt med Canc. Skr. 12 September 1820 og 11 Februar 1832, samt Canc. Skr. 9 November 1830 og 13 Marts 1832. Den Omstændighed, at Sognefogeden udfører visse Udpantninger kan udentviol ikke herimod komme i Betragtning; thi dette maa ansees som en exceptionel Særegen-
hed, der har dannet sig under Institutets Overgang fra

detts oprindelige ubestemte Skikkelse til en Retshandling, paa lignende Maade som Sognefogeden ogsaa har erholdt Myndighed til i visse Tilfælde at holde offentlig Auction, Frd. 29 Octobber 1794 §§. 34, 37, 38 og 39, Frd. 8 September 1812 og 24 September 1813 §§. 5 og 6, uagtet det ikke kan paatvivles at Auction i Almindelighed er en Retshandling. Men hertil kommer, at den kongelige Foged som ovenmeldt i mange Tilfælde skal instruere Sognefogeden og føre Tilspn med hverledes han udfører Forretningen, og at Frd. 8 Juli 1840 §. 12 endog udtrykkelig bestemmer, at naar der under denne skal blive Spørgsmaal om Kjendelses Affigelse, bør denne ske af den kongelige Foged*), Syad Bestemmelserne i de ovennævnte tvende Placater af 31 October 1837 §. 2 og 22 December 1831 angaaer, da er den i den førstmeldte Placat bestemte Anke til Amtmanden over den Ansættelse af Korn in natura til Penge, der er foretaget under Udpantningsforretningen ved Fogeden og de tvende Vidner, blot sat istedet for den Overtaxationsforretning, der ellers skulde foretages, jfr. Colleg. Tid. f. 1827 S. 829, og kan saaledes ingensunde godtgjøre, at Klage over en Udpantningsforretnings Udførelse i Almindelighed var at anbringe hos Overøvrigheden; og med Hensyn til For-

*) Her have ogsaa en udtrykkelig Forhjemmel for det, som den ovenmeldte Landsoverretsdom af 1837 l. c. S. 293 forkastede som en urigtig Mening af Sognefogeden.

striften i Pl. 22 December 1831 er det uvidt, om den virkelig er grundet derpaa, at Udpantninger ikke henhøre under de i Frd. 3 December 1828 §. 42. I. No. 7 nævnte "Nets handlinger", eller om den ikke rettere er en sær egen Undtagelse fra denne Bestemmelse.

Det forekommer os saaledes rigtigst at antage, at den kongelige Fogeds Handlinger under Udførelsen af en Udpantning, naar derover føres Anke, ere Gjenstand for Appellation til vedkommende Overret, hvilket da naturligvis ogsaa gjælder naar der ankes over, at Fogeden ved Kjendelse har negtet en Udpantning Fremme, fordi han har antaget, at de i Udpantningsresolutionen selv fastsatte særegne Betingelser ikke vare tilstede, eller at Resolutionen ikke behørigen var forkyndt for Paagjældende o. s. v. Denne Anskuelse findes ogsaa antaget i flere Domme, see en Vibergs Overretsdom af 1820 i Udsing's Bibl. I. S. 536, og i Særdeleshed en Kjøbenhavns Overretsdom af 15 April 1839 i Jur. Tidsskr. XXXVII. S. 240 ff., hvorved ikke blot flere formelle Spørgsmaal med Hensyn til Udførelsen af en saadan Forretning bleve paakjendte, men ogsaa dens Retmæssighed i Realiteten blev afgjort, idet den blev ophævet som stridende imod tredje Mandts Ret*). I Kjøbenhavn har det saavidt vides heller ikke

*) Denne Forretning angik vel et Tilfælde, hvor flere resterende Alimentationsbidrag dels efter et offentligt Forlig og dels efter en Vridighedsresolution sagtes indbrøve hos samme Person; men denne Forbin-

været anseet for tvivlsomt, at Underfogedens Kjendelser med Hensyn til Udpantningsforretninger kunde appelleres paa den i Frd. 15 Juni 1771 §. 13 bestemte Maade; i det mindste synes dette ligefrem forudsat i Canc. Skr. 6 November 1821.

Er det derimod Sognefogeden der paa egen Haand har foretaget noget under Udpantningen, hvorover der af Requirenten eller Requisitus føres Anke, vil denne i Almindelighed kunne anbringes for Herreds- eller Birkfogeden i Egenkab af hans nærmeste overordnede Øvrighed, der kan tilhælde ham at berigtige Feilen, forsaavidt denne lader sig rette; jfr. Canc. Skr. 5 Juni 1838 (Colleg. Tid. S. 708). Ogsaa maa Sognefogeden efter Omstændighederne kunne drages til Ansvar for sit Forhold af den Fornærmede ved et Søgemaal i første Instans, jfr. Ørstedes Haandb. VI. S. 547.

Endelig kan her endnu bemærkes den særegne Bestemmelse i Frd. 8 Juli 1840 §. 13, at naar den der har Underpant i Løsøre finder sin Ret krænkede ved den for Skatter og Afgifter iværksatte Udpantning, bør han bevisliggjøre sin Panteret inden Løsøret ved Auction er bortsolgt, da Indsigelse imod Salget ei siden kan gøres.

delse blev dog anseet for tilladelig, jfr. Sportelregl. 1814 §. 51, og Forretningens Lovlighed i det Hele paakjendt, uagtet Udlaget efter Øvrighedsresolutionen til dels var sket i sær ilte Omstændigheder.

Fjerde Afdeling.

www.libtool.com.cn

**Om Indsættelses- og Udsættelsesforretninger og visse andre lignende For-
gedhandlinger.**

A. Om disse Forretninger i Almindelighed.

§. 269.

Ved Indsættelses- og Udsættelses- eller Udsættelsesforretninger forstaaes i Almindelighed de Fogedhandlinger, der umiddelbart gaae ud paa, at Nogen indsættes i eller udsættes af Besiddelsen eller Brugen af en fast Eiendom, ifr. L. 6—14—7, som indeholder, "at hvis nogen ei vil flytte af Leiehus, naar han loblig udsagt er, til rette Fardag, eller bliver i det Hus besiddende, som han ingen Ret har til, eller er engang fradømt, imod Eiermandens Villie, da bøde han sine Voldsbøder, og Eiermanden have Magt uden videre Dom ved Rettens Middel at gjøre Huset ryddeligt". Forsaavidt en saadan Forretning er foretagen ifølge foregaaende Dom eller Forlig, der allerede har afgjort, hvem Besiddelsen af den omspurgte Eiendom tilkommer, eller Indsættelsen er steet i Forbindelse med det Udlæg, der er givet en Doms- eller Forligshaver i en saadan Eiendom (Indførsel), er For-

retningen ligesom at henregne til Executionsforretninger, og at bedømme efter de for disses gjældende Regler, og vi skulle saaledes her ikke videre besjæftige os med samme; jfr. ovenfor §§. 255 og 260. Men naar Forretningen, saaledes som det anførte Lovsted og flere andre Lovbud hjemle, iværksættes uden at Requirentens Ret forud er formelig anerkjendt, er den forsaavidt at parallelisere med en Arrestforretning, at den ligesom denne gaaer ud paa en anticiperet Tvangsanvendelse, og det kunde derfor synes at den, ligesom Arrest, ikkun burde tilstedes under Betingelse af, at Requirenten umiddelbart derefter videre forfulgte Sagen og erhvervede Døm eller Forlig, hvorved hans Rettighed anerkjendtes og den foreløbigen iværksatte Evang stadfæstedes som lovlig. Dette er ogsaa ved Frd. 8 Juni 1787 §. 12 udtrykkelig paalagt Jorddrotten, naar denne, førend endelig Døm er falden over Fæsteren til at have sin Gaard forbrudt, lader ham sætte ud af Gaardens Brug og Besiddelse, for at forekomme dens yderligere Ødelæggelse. Men en nærmere Betragtning af den i Forholdets Natur begrundede væsentlige Forskjellighed, som isvrigt finder Sted imellem Arrest og den her omhandlede Tvangsanvendelse, vil uden tvivl vise, at det ikke hensigtsmæssigen kunde gøres til almindelig Regel, at denne sidste skulde justificeres ligesom en Arrest ved et paafølgende Søgmaal. Arrest gaaer nemlig ikke ud paa umiddelbart at fyldestgjøre Requirentes Ret, men skal kun medvirke til og sikre denne Fyldestgjørelse ved at berøve Debitor den Frihed til at raade over sit Gods.

og sin Person, der ellers tilkommer ham; og ligesom det derfor allerede ligger i Arrests Væsen, at Sagen ikke kan have sit Forblivende ved samme, men at Parternes Mellemværende nærmere maa berigtiges, saaledes kan ogsaa, naar Arrestimpetranten forsømmer videre at forfølge Arresten, den ved denne frembragte Tilstand i Almindelighed let og uden nogen Vanskelighed igjen ophæves, ofte endog uden at nogen særegen Foranstaltning hertil er fornøden, jfr. S. 237. Ved en Indsættelses- og Udkastelsesforretning derimod opnaaer Requirenten umiddelbart Fuldgjørelsen af sin Ret, og ofte alt hvad han for Øieblikket forlanger af Modparten, og paa den anden Side har denne Retshandling dog ikke nogen saadan Indflydelse, som Arrest, paa Sidstnævntes personlige Status. Der er derfor ikke i disse Henseender den Opfordring tilfæde til en paafølgende Justification, som ved Arrest, og heller ikke kunde en saadan Forfølgning med synderlig Virksomhed her paabydes under den Følge, at den iværksatte Forretning i manglende Fald skulde være ophævet og ugjældig; thi en Restitution af den tidligere Tilstand, om end den Paagjældende skulde ønske samme, kunde dog ikke opnaaes uden ved en ny Føgedforretning, der atter, saalange Parternes Tvistighed ikke var afgjort ved Dom, maatte kunne afsløses af en Føgedforretning af samme Natur som den første. At paalægge Impetranten, naar han forsømte Forfølgningen, et ubetinget Ansvar til Skadeserstatning m. m., uagtet han havde havt lovlig Grund til at iværksætte Forretningen, vilde vistnok være et virksom-

mere Middel til at fremtvinge Anlæggelsen af Forsøgningsagen, men var dog neppe i Almindelighed billigt, ligesom dette ogsaa blev strengere, end hvad der antages med Hensyn til Arrest, jfr. §. 239, samt Jur. Tidsskr. XXVIII. S. 209. Det synes saaledes naturligere, at Lovgivningen, naar den overhovedet, for at tilfredsstille en practisk Fornødenhed, jfr. §. 213, vil tilstede at de her omhandlede Forretninger foretages førend Dom er erhvervet, ikke paalægger Impetranten at forfølge samme til Justification, men overlader til den Paagjældende at anlægge Sag, saafremt han anseer sig fornærmet ved Forretningen; og dette maa ogsaa ansees som Reglen efter vor Ret, da hverken L. 6—14—7 eller de øvrige Lovbud, som slutte sig hertil, fordre en saadan Forsøgning. Bestemmelsen i Frd. 8 Juni 1787 §. 12 maa uden tvivl betragtes som en ved Hensyn til Gæsteforholdets særegne Natur og Bondens Stilling over for Jordbrodden motiveret Undtagelse, der er analog med den i §. 268 berørte Forfrist i Høverifrd. 25 Marts 1791 §. 16. Vel kan det stundom ogsaa i andre Tilfælde forekomme, at Impetranten anlægger Sag, for at erholde sit hele Mellemværende i Anledning af det omspurgte Retsforhold med Requisition afgjort, og derunder da ogsaa den foreløbigen foretagne Forretning stadfæstet; men en saadan Forsøgning kan dog efter det Ovenanførte neppe i Almindelighed ansees som nødvendig, og dens Undladelse heller ikke have samme Følge som Forsømmelse af Arrestforsøgning; jfr. dog herved Nyt jur. Ark. III. S. 90 ff.

B. Om de Tilfælde, i hvilke Indsættelses- og Udsættelsesforretninger kunne tilstedes førend Dom eller Forlig er erhvervet, og de nærmere Betingelser herfor.

§. 270.

Det practisk vigtigste Tilfælde, hvori Loven har tilladt en Fogedforretning af den nævnte Art, er uden tvivl det ovenfor nævnte efter L. 6—14—7, at Huseieren, naar Leietageren efter lovlig Opsigelse ikke vil flytte til rette Tid, kan uden videre ved Rettens Middel lade gjøre Huset ryddeligt*). Denne Bestemmelse har ved den senere Lovgivning erholdt den mærkelige Udvidelse, at ogsaa Leietageren paa samme Maade kan fordre sig ved Fogedens Hielp indsat i det leiede Locale, naar Indsigtningen uretteligen negtes ham; Pl. 2 October 1754 §. 4 og Sportelreglement 22 Marts 1814 §. 55; ifr. Ørsted's Haandb. V. S. 466. Et andet Tilfælde forekommer i L. 5—7—8, ifølge hvilken Pantaveren, naar Debitor misligholder sin Forpligtelse, kan fordre sig ved Rettens Middel sat i Be-

*) Naar et Locale af Fogeden ryddeliggjøres, og Requisition ikke er tilstede, kan Fogeden dog ikke være pligtig at tage de udsatte Effecter under Bevogring, men dette maa uden tvivl foreløbigen nærmest paalægges Politivirigheden; ifr. Nyt Art. f. Lov og Ret S. 218—219.

fiddelse af den til Underpant stillede faste Eiendom; jfr. Jur. Tidsskr. VII. b. S. 74 ff. og Østeds Gaandb. VI. S. 229 ff. Endelig siger L. 6—14—7 ganske almindeligt, at Udkastelse kan finde Sted hvor nogen ellers bliver i det Hus besiddende, som han ingen Ret haver til; jfr. Sportelregl. 10 Sept. 1830 S. 23 og 30 Marts 1836 S. 22, der nævne Forretninger, hvorved nogen udkastes af Jord eller Hus, han har i Besiddelse, eller indsættes i Besiddelse af Hus eller Jord; og den omhandlede Retshandling maa uden tvivl saaledes i Almindelighed kunne anvendes i ethvert Tilfælde, hvor enten Eieren af en fast Eiendom fordrer en Besidder, som ingen gyldig Hjemmel kan opvise til en fortsat Besiddelse, udsat af samme, eller den, som har en gyldig Adkomst til strax at erholde Besiddelsen af en fast Eiendom, forlanger sig indsat i denne. Saaledes maa ikke blot den Leietager, der er lovlig op sagt, kunne udsættes, men ogsaa den, hvis Besiddelse af en fast Eiendom ikke grunder sig paa nogen bevislig eller gyldig Contract, jfr. Jur. Ark. XVIII. S. 172 ff., Nyt jur. Ark. IV. S. 65, Nyt Ark. f. L. og Ret S. 36 ff.; eller som ifølge Misligholdelse af den Contract, der gav ham Besiddelsen, har fortabt sin Ret til at vedblive denne, Frd. 8 Juni 1787. S. 12, Nyt jur. Ark. III. S. 90 ff., Nyt Ark. f. Lov og Ret S. 150 ff., Jur. Tidsskr. XIX. S. 293—294, m. fl. Og omvendt maa ogsaa den der ved en Kjøbe- eller Forpagtningscontract er tilfagt Overlevelsen af en fast

Eiendom kunne fordre sig til den bestemte Tid indsat i Besiddelsen, ~~naar denne foreholdes ham.~~

Fremdeles maa en saadan Fogedforretning ikke blot kunne gaae ud paa en fuldstændig Indsættelse eller Udsættelse, men efter Omstændighederne ogsaa paa en blot midlertidig og partiel Indskrænkning af Besiddelsen, t. Ex. paa en successiv og temporær Aflevering til Huseieren af leiede Værelser, for at de kunne underkastes Reparation, hvis dette enten forud er betinget af Leietageren eller en virkelig Nødvendighed udkræver, at saadan Reparation uophødeligen iværksættes; jfr. Nyt Ark. for Lov og Ret S. 199 ff. Endvidere maa vistnok Huseieren ogsaa kunne erholde Fogdens Assistance, naar Leietageren, som skal flytte, ubesøiet negter at lade Lyshavende til passende Tider tage Leiligheden i Besyn. Vel maatte en saadan Vægring, naar Localet derover kom til at staae ubortleiet, kunne paadrage Forpligtelse til Skadeserstatning; men hermed alene kan Huseieren ikke være tjent, allerede af den Grund, at Leietageren muligen ikke er solvent.

For i de ovenomhandlede Tilfælde at kunne erholde Forretningen foretaget, vil i Almindelighed udfordres, at Requirenten fremlægger saadanne Bevisligheder for Fogeden, der i det mindste gjøre det i høi Grad sandsynligt, at den omspurgte Besiddelsesret tilkommer ham; og navnlig maa dette gielde, hvor den, der ikke er Eier, fordrer sig sat i Besiddelse af en Andens Eiendom, jfr. Pl. 2 October 1754 § 3; hvorimod naar den der be-

visligen er Eier fordrer den naturlige Besidder udsat, det ofte vil være dennes Sag at godtgjøre sin Ret til Besiddelsen. Fremdeles har Fogeden naturligvis ikke blot at tage Hensyn til de Indvendinger og Bevisligheder, hvormed Reqviritus fremkommer under Forretningen, men ogsaa til de Indsigelser, som tredie Mand maatte fremsætte imod denne, fordi den formentligen vilde krænke hans Ret, t. Ex. naar det ved en Indsættelsesforretning efter Reiecontract findes, at en Anden allerede har erhvervet lovlig Besiddelse af Stedet; jfr. Ørsted's Haandbog V. S. 466—67. Naar Reqvirentens Ret ifølge de fremkomne Erindringer maa ansees som tvivlsom, bør Fogeden, førend Forretningen iværksættes, affordre ham en passende Sikkerhedsstillelse, ligesom ved Arrest; jfr. Jur. Tidsskr. XIX. S. 295, og Høiesteretsdom 22 Febr. 1837, i den aarlige Samling, der i et Tilfælde udtrykkeligen bestemte, at en Pant-haver før at erholde en Fogedsforretning fremmet, hvorved han paa Grund af L. 5—7—8 forbrede sig sat i Besiddelse af Eiendommen, burde stille Sikkerhed i Overensstemmelse med L. 1—21—4.

C. Om Antes Iværksættelse i Anledning af Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

§. 271.

Med Hensyn til den formelle Fremgangsmaade under de her omhandlede Fogedsforretninger er intet

særligen at bemærke. Iffun kan erindres, at i Kjøbenhavn skulle samme i Almindelighed foretages af Underfogden, og ikke af Kongens Foged, endstjønt det er denne, der har at forrette Arrester; Pl. 2 October 1754 § 4, 7 October 1771 § 2, Canc. Skr. 16 October 1795, 11 Juni 1796, 1 December 1812 og 9 September 1823. Hvad derimod de Retsmidler angaaer, som kunne tilkomme den, der finder sig fornærmet ved Forretningen, kan Følgende bemærkes.

En saadan Indsættelses- eller Udsættelsesforretning er vel, som ovenmeldt, for saavidt at betragte som en definitiv Retshandling, at den ordentligvis ikke behøver at justificeres ved paafølgende Eegsmaal, men det har ligefrem sit Forblivende ved samme, saafremt ingen af Parterne foretager sig videre i Sagen; jfr. Jur. Tidsskr. XXI. S. 105—106 og Utsings Bibliothek I. S. 96. Men paa den anden Side kan Fogedretten heller ikke derved, at en saadan Forretning requireres af samme, erholde Myndighed til endeligen at afgjøre et Retsforhold, som efter sin Bestaafenhed henhører under de egentlige Domstoles Paakjendelse, ligesom ei heller Fogedforretningens Natur tilstøder den fuldstændigs Procedure og Undersøgelse af Sagen, som hertil vilde udfordres. Fogedens Decret kan saaledes ikke ansees som en endelig Paakjendelse af Vedkommendes Ret i Realiteten, og som Følge heraf maa den, som finder sig fornærmet ved den foretagne Forretning, kunne anlægge en Sag ved Retten i første Instanti, til at erholde

Reduktion af Rekvirenten for den tilføiede Skade og
 Fornærmelse, og uden tvivl ligeledes kunne i første In-
 stants enhver Dom for, at den ved Forretningen til-
 veiebragte Forsætning igjen bør forandres; at dog kun
 forsaavidt han grunder disse Paastænde paa Realiteten
 af det imellem ham og Rekvirenten bærende Retsfor-
 hold, ikke paa Forretningens formentlige formelle Rets-
 tighed; jfr. ovenfor §§. 232, 240 og 268 om Arrest og Uds-
 pantning. Men dernæst vil den Fornærmelse ogsaa i
 alle Tilfælde have det Valg, at søge at opnaa begge
 disse Siemød ved at appellere Fogedens Forretning som
 en anden Retshandling til vedkommende Overdomstol,
 hvilket er antaget ved Højesteretsdom 30 April 1813;
 Nyt Jur. Art. VIII. S. 156 jfr. IV. S. 63 ff.,
 samt flere senere Landsoverrettsdomme, see Jur. Tidsskr.
 XX. S. 108, XXI. S. 106, Ussings Bibliothek
 I. S. 96. Dog har en anden Overrettsdom i Jur.
 Tidsskr. XIX. 292 ff. antaget, at man vel ved Over-
 retten kunde erholde afgjort, om Fogeden, efter de for-
 haanden værende Omstændigheder havde været berettiget
 til at foretage Forretningen, men naar dette fandtes at
 være Tilfældet, saa at Spørgsmaalet om Erstatning kom
 til at beroe paa senere tilveiebragte Oplysninger om
 den virkelige Bestaaen af Parternes Mellemværende,
 maatte sammes Procedure og Afgjørelse henvises til
 Underretten. Vel synes dette Resultat consequent at
 følge af de her omhandlede Jurisdictionssforholds Na-
 tur, jfr. ovenfor §. 241; men det kan ikke bestaae med

hvad der efter de ovenanførte Domme maa ansees som Praxis, jfr. *in specie* Dommen i Nyt jur. Art. IV. S. 67, der som ovenmeldt er stadfæstet af Høiesteret, ligesom ogsaa Indholdet af de i S. 215 No. 7 nævnte Circ. 3 Februar 1829 og 28 Dec. 1830 kunne afgive en Modgrund imod samme. En senere Dom i Jur. Tidsskr. XXII. S. 274 er derhos endog gaaet saa vidt at antage, at naar den Fornærmede paa den ovenfor nævnte Maade gjør sin Erstatningsfordring gjeldende under Form af Appel, maa Vederparten være berettiget til ogsaa at erholde sine connexe Contraprætensioner paafjendte efter Contrasøgsmaal umiddelbart til Overretten. Ifølge flere af de ovenanførte Domme kan der isvrigt næppe være noget imod, at den Fornærmede ved Appellationen blot søger at erholde Erstatning for Forretningen som ulovlig, uden tillige at fordre den tidligere Tilstand restitueret, jfr. Jur. Tidsskr. XIX. S. 296 og XXII. S. 275, og en senere Overretsdom i Jur. Tidsskr. XXVIII. S. 341, der kunde synes at statuere det Modsatte, kan dog efter nøiere Betragtning næppe antages at indeholde noget, der hermed kom i Strid.

I de Tilfælde, hvor Requisite vil drage Fogeden til personligt Ansvar, fordi han formentligen har fjendeligen forset sig ved Forretningens Foretagelse, eller hvor Requirenten formener at han ubesøiet har vægret sig for at iværksætte Forretningen, kan saadan Anfe naturligvis alene gøres gjeldende ved Appel til høiere Ret.

D. Om lignende Forretninger kunne foretages med Hensyn til rørlige Gjenstande:

§. 272.

Der kan spørges, om lignende Fogedforretninger, som de ovenomhandlede Indsættelses- og Udsættelsesforretninger, i noget Tilfælde kunne foretages med Hensyn til Besiddelsen af rørlige Gjenstande. Vel maa dette i Almindelighed negtes; thi dels vil den Vedkommende ikke let kunne forelægge Fogeden saadanne Bevisligheder for sin Ret til at erholde Besiddelsen af en rørlig Ting, hvis Identitet som oftest kan omtvistes, som hvor der handles om en fast Eiendom, og dels vil i alt Fald Tingen ordentligvis kunne skjules saaledes, at den umiddelbare Besiddelsestagelse ved en Fogedforretning derved gjøres umulig; jfr. §. 215. 8. Men ubetinget kan dog Anvendeligheden af lignende Fogedforretninger med Hensyn til Besiddelsen af rørlige Gjenstande ingenlunde negtes, naar det nemlig er Ting, om hvis Identitet der ikke let kan opstaae Tvivl, og som derhos ifølge deres Omfang og øvrige Bestaaffenhed ikke let kunne forstikkes, saasom hvor der handles om Besiddelsen og Brugen af et Skib, jfr. 4—1—34 og 35, og Nyt jur. Ark. XVIII. S. 23—24, eller hvor nogen ubeføiet indesidder med de en vis Bestilling vedkommende Protocoller og Papirer, jfr. Canc. Skr. 13 Februar 1827, Nyt jur. Ark. XV. S. 106, Sørensens

jur. Udg. 1831 S. 198 ff. Endelig maa endog lignende Føgedforretninger kunne foretages med Hensyn til Personer, nemlig efter Forældres Requisition for at komme i Besiddelse af Børn, som uretteligen unddrages Forældremagten og tilbageholdes hos Andre; see Pl. 7 August 1792. Ogsaa kunde Fdg. 25 Marts 1791 §. 9 synes at tilstede en saadan Forretning for at erholde bortløbne Tjenestefolk bragte tilbage i deres Tjeneste; men det kan dog efter Forholdets Natur og dens øvrige Indhold ikke antages at være Meningen, at Tyendet imod dets Villie med Magt skulde kunne bringes tilbage, naar det hellere vil underkaste sig de Følger, som dets Vægning af igjen at tiltræde Tjenesten kan medføre; jfr. Canc. Skr. 7 Septbr. 1841, Colleg. Tid. S. 944.

Ex. A. L. B.
3/6/55

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn